

แผนพัฒนาจังหวัดหนองคาย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

(ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖)

บทสรุปผู้บริหาร

แผนพัฒนาจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (รอบปี พ.ศ. ๒๕๖๖) เป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาของจังหวัดหนองคาย ซึ่งได้รับความเห็นชอบโดยคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ จังหวัดหนองคาย (ก.บ.จ.) ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๘ โดยกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดฯ ยึดหลักการมีส่วนร่วมของส่วนราชการต่างๆ และภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัด โดยได้นำนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ การดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดหนองคาย ตลอดจนผลกระทบอันเนื่องมาจากสถานการณ์ภัยแล้ง รวมถึงวิกฤตการณ์จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และข้อมูลอื่นๆ มาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของจังหวัด (SWOT) และทำ TOWS Matrix โดยสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาได้ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (ในระยะเวลา ๕ ปี) พ.ศ. ๒๕๖๖ – พ.ศ. ๒๕๗๐

“เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน”

จังหวัดหนองคายในอีก ๕ ปี ข้างหน้าจะก้าวสู่การเป็นหนองคายเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน ด้วยแนวคิดในการขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

๑. เมืองน่าอยู่

หนองคายมีการพัฒนาเมือง ควบคู่ไปกับการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม

๒. มุ่งสู่เมืองเกษตรอินทรีย์ ตามหลักการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม (BCG Model)

๒.๑ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

๒.๒ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด

๒.๓ เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) จะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม

๓. ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง

ดึงเอาศักยภาพของพื้นที่ ในด้านทรัพยากรและต้นทุน ๓ ธรรมชาติ (๑) ธรรมชาติ (๒) วัฒนธรรม และ (๓) ธรรมชาติ นำมาใช้เป็นแรงดึงดูด

กลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศเข้ามาในพื้นที่ รวมถึงการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงไปยังประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (ไทย - สปป.ลาว - เวียดนาม และจีน)

๔. เป็นประตูในการเชื่อมโยงการค้าชายแดน ของภูมิภาคอาเซียน – อินโดจีน และจีนตอนใต้

เป็นพื้นที่เชื่อมต่อทั้งในมิติเศรษฐกิจและการค้าชายแดน การขนส่ง และโลจิสติกส์ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และมิตรภาพระหว่างประเทศ ใช้เป็นโอกาสจากการเป็นจุดเชื่อมต่อของภูมิภาคยกระดับจากเมืองผ่านสู่เมืองพัก อันนำมาซึ่งความมั่นคง ความมั่นคง และยั่งยืนในชีวิตให้กับประชาชนในพื้นที่

/ประเด็น...

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า การลงทุน การค้าชายแดน
การท่องเที่ยว และการบริการ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การเสริมสร้างความมั่นคงของคน สังคม และสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

๑.๑ ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

๑) ประวัติความเป็นมา

หนองคาย “เมืองน้ำอยู่ริมฝั่งโขง” พื้นที่อันเป็นที่ตั้งในปัจจุบันได้มีการตรวจพบแหล่งโบราณคดีในเขตตำบลโคกคอน อำเภอท่าบ่อ พบหม้อดินโบราณ เหรียญเงินพูน้น (อายุสองพันปี) กระดุมมนุษย์ กระจายอยู่ทั่วไป และเป็นแหล่งถลุงแร่โลหะขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังพบแหล่งถลุงโลหะสมัยก่อนประวัติศาสตร์บางพื้นที่ตอนเหนือของจังหวัด มีการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มาแต่สมัยโลหะพบในเขตภูโล้น อำเภอสังคม ซึ่งเป็นแหล่งทำเหมืองแร่ทองแดงสมัยก่อนประวัติศาสตร์ด้วย

ในยุคประวัติศาสตร์มีการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่จังหวัดหนองคายโดยปรากฏหลักฐานการติดต่อระหว่างอาณาจักรใกล้เคียงที่ได้มีการบันทึกเกี่ยวกับบ้านเมืองที่ตั้งอยู่บริเวณจังหวัดหนองคาย เมืองหนองคายในอดีตเป็นชุมชนเมืองที่ขึ้นกับ อาณาจักรขอม เมื่ออาณาจักรขอมล่มสลายก็ได้ขึ้นกับ อาณาจักรล้านช้างหลวงพระบาง และเวียงจันทน์ ตามลำดับ จนกระทั่งสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. ๒๓๖๙ เจ้าอนุวงศ์ยกทัพผ่านเมืองรายทางถึงเมืองนครราชสีมา ทางกรุงเทพมหานคร ได้ให้พระยาราชสุภาวดี “สิง สิงหนเสนี” เป็นแม่ทัพปราบปราม โดยมีท้าวสุวอธรรมมา (บุญมา) ยกทัพจาก เมืองยโสธร และพระยาเซียง สามารถช่วยเป็นกำลังสำคัญในการทำศึกจนได้รับชัยชนะ และได้รับพระราชทานบำเหน็จความดีความชอบพร้อมทั้งให้ท้าวสุวอธรรมมาเลือกทำเลสร้างเมือง ๔ แห่ง คือ เมืองพานพร้าว อยู่ตรงข้ามกับเวียงจันทน์ (ปัจจุบันคืออำเภอศรีเชียงใหม่), เมืองเวียงคุก เมืองปะโค และบ้านไผ่ (บ้านบึงค่าย)

พ.ศ. ๒๓๗๐ ท้าวสุวอธรรมมา (บุญมา) ได้เลือกเอาบ้านไผ่สร้างเป็นเมืองหนองคายขึ้น โดยได้โปรดเกล้าฯ ให้ท้าวสุวอธรรมมา (บุญมา) ดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองหนองคายคนแรกให้เมืองเวียงจันทน์ขึ้นตรงต่อเมืองหนองคาย

พ.ศ. ๒๔๓๔ ภายหลังกบฏฮ่อ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าอน้อยยาเธอ กรมหมื่นประจักษ์ศิลปาคม เป็นสมุหเทศาภิบาลประจําณฑลลาวพวน ตั้งที่ทำการมณฑลอยู่ที่เมืองหนองคาย (ต่อมาเป็นมณฑลฝ่ายเหนือและมณฑลอูตรธานี)

พ.ศ. ๒๔๓๖ (เหตุการณ์ ร.ศ. ๑๑๒) ไทยเสียดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงให้แก่ฝรั่งเศสและระบุในสัญญาว่า “ห้ามมิให้ไทยตั้งหรือนำกองทัพบกทหารอยู่ในเขต ๒๕ กิโลเมตรจากชายแดน” กรมหมื่นประจักษ์ศิลปาคม จึงได้ย้ายที่ทำการมณฑลไปอยู่ที่บริเวณบ้านเดื่อหมากแข้ง และตั้งเป็นมณฑลอูตรธานี มาจนถึงรัชกาลที่ ๖ พ.ศ. ๒๔๕๗ โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่น โดยให้ยกเลิกระบอบเจ้าปกครองนคร (เจ้าเมือง) ทั่วประเทศเปลี่ยนคำเรียกชื่อ “เมือง” มาเป็น “จังหวัด” มีข้าหลวงปกครอง (ต่อมาเรียกว่า “ผู้ว่าราชการจังหวัด”) ในวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๘ กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งสถาปนาเมืองหนองคายเป็นจังหวัดหนองคายตั้งแต่นั้นมา

ชุมชนและชาติพันธุ์

ชุมชนและชาติพันธุ์ในจังหวัดหนองคาย ปัจจุบันกลุ่มคนที่อพยพมาอยู่ในเขตจังหวัดหนองคายได้มีการปรับตัวและปรับเปลี่ยนเอกลักษณ์เฉพาะตัวให้กลมกลืนกับชาวพื้นเมืองที่ตั้งถิ่นฐานอยู่เดิมจนแทบไม่เห็นความแตกต่าง ทั้งการแต่งกาย ที่อยู่อาศัย ประเพณีต่าง ๆ จะสังเกตได้เฉพาะสำเนียงของภาษาพูดที่ยังคงเหลือเค้าให้ทราบว่า เดิมเป็นชนเผ่าไหน ซึ่งพอจำแนกได้ ดังนี้

(๑) **กลุ่มชาวไทยอีสาน/ลาวอีสาน** เนื่องจากเดิมเป็นอาณาจักรล้านช้างจึงนับเป็นกลุ่มลาวล้านช้างด้วย แต่ถึงอย่างไรก็ดี หน้าที่า ผิพรรณ สำเนียงการพูด ก็แตกต่างจากชาวลาว จึงน่าจะเรียกว่า “ไทยอีสาน” ถือว่าเป็นกลุ่มชนที่มากที่สุดในจังหวัดหนองคาย

(๒) **กลุ่มไทพวน** มีถิ่นฐานเดิมจากเมืองพวน แขวงเชียงขวาง ประเทศลาว อาศัยอยู่ที่อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอโพธิ์ตาก

(๓) **กลุ่มไทลื้อ/ไทดำ/ไทเหนือ** เป็นกลุ่มที่อพยพมาจากเมืองหลวงพระบาง และอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ปัจจุบันอยู่ที่อำเภอสังคม และอำเภอโพธิ์ตาก

(๔) **กลุ่มคนเวียดนาม** อพยพมาในสมัยสงครามอินโดจีน พร้อม ๆ กับเจ้าเมืองจันทบุรี (เวียงจันทน์) มาอยู่ที่อำเภอท่าบ่อ ตามประวัติศาสตร์เดิมมีกลุ่มคนที่เป็นชาติพันธุ์ต่าง ๆ อพยพมาที่จังหวัดหนองคาย มากกว่านี้ แต่ปัจจุบันไม่สามารถหาหลักฐานหรือสิ่งบอกเหตุว่าเป็นชนกลุ่มนั้น ๆ หรือไม่ เนื่องจากมีการกลมกลืนกันเป็นไทยอีสานหมดแล้ว และมีบางส่วนที่เป็นกลุ่มคนที่อพยพมาจากจังหวัดอื่น ๆ มาตั้งถิ่นฐานในอำเภอรัตนาธิปไตย และอำเภอโพธิ์ชัย ซึ่งเรียกว่า “ไทครว” เพราะในหมู่บ้านหนึ่ง ๆ จะมาจากหลากหลายจังหวัด และไม่สามารถสืบสานชาติพันธุ์ได้และปัจจุบันได้กลมกลืนกับชาวบ้านที่อาศัยอยู่เดิมหมดแล้ว

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑) พื้นที่

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดหนองคายมีลักษณะทอดยาวตามลำน้ำโขง ซึ่งเป็นเส้นเขตแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระยะทางรวม ๒๑๐.๖ กิโลเมตร จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดชายแดนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีอาณาเขตติดกับนครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นเขตแดน จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดชายแดนที่มีเอกลักษณ์พิเศษโดยมีพื้นที่ทอดขนานยาวไปตามลำน้ำโขง ความกว้างของพื้นที่ทอดขนานไปตามลำน้ำโขงโดยเฉลี่ยประมาณ ๒๐ – ๒๕ กิโลเมตร ช่วงที่กว้างที่สุดอยู่ที่อำเภอเฝ้าไร่ และช่วงที่แคบที่สุดอยู่ที่อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคายมีอำเภอที่อยู่ติดกับลำน้ำโขง ๖ อำเภอ คือ อำเภอสังคม อำเภอท่าบ่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอโพธิ์ชัย และอำเภอรัตนาธิปไตย และมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศลาว คือ แขวงเวียงจันทน์ นครหลวงเวียงจันทน์ และแขวงบอลิคำไซ

ลักษณะภูมิประเทศ โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง แยกเป็น ๔ บริเวณ คือ

(๑) พื้นที่ค่อนข้างราบ ได้แก่ เขตอำเภอเมืองหนองคาย อำเภอท่าบ่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ ซึ่งใช้ประโยชน์ในการทำนา และปลูกพืชสวนบริเวณริมแม่น้ำโขง

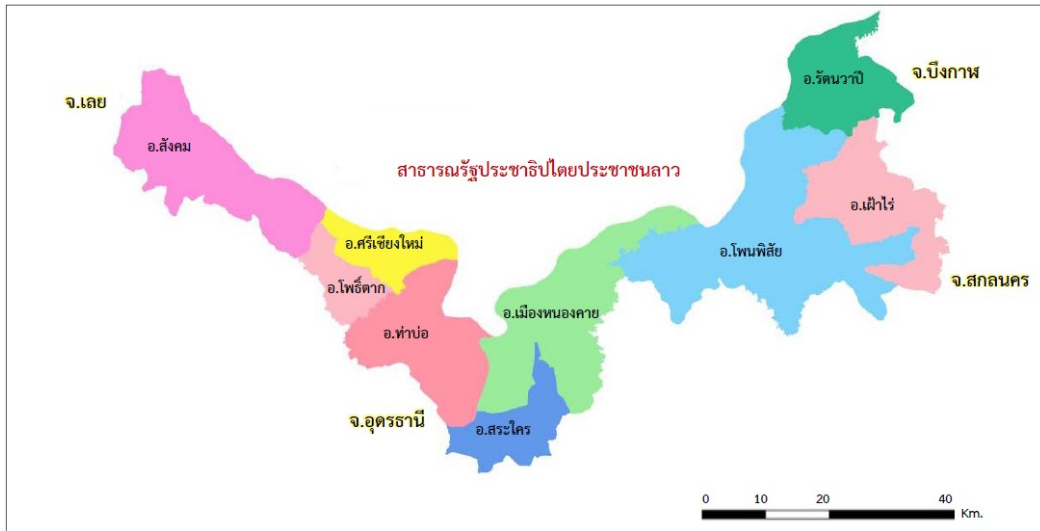
(๒) พื้นที่เป็นคลื่นลอนลาด กระจายอยู่ทุกอำเภอเป็นหย่อม ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำนา และปลูกพืชไร่ พืชสวน และป่าธรรมชาติ

(๓) พื้นที่เป็นคลื่นลอนชัน และเป็นเขาเป็นป่าธรรมชาติ เช่น ป่าไม้เต็งรัง เบญจพรรณ พบในเขตอำเภอสังคม

(๔) สภาพพื้นที่เป็นภูเขาที่มีความสูงชันจากระดับน้ำทะเล ตั้งแต่ ๒๐๐ เมตรเป็นบริเวณเทือกเขาต่าง ๆ ทางทิศตะวันตกในเขตอำเภอสังคม

ทิศเหนือ

ทิศตะวันตก ติดอำเภอปากชม จังหวัดเลย

៣.១) ពណ៌នា ពណ៌នា

- ฤดูฝน เริ่มต้นกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม อากาศเริ่ม ชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นมากที่สุดในรอบปี

๓.๒) ปริมาณน้ำฝน

ตารางที่ ๑ ข้อมูลปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๔	๒,๙๖๕.๐๐
๒๕๕๕	๑,๕๒๒.๒๐
๒๕๕๖	๑,๕๒๖.๘๐
๒๕๕๗	๑,๕๘๔.๓๐
๒๕๕๘	๑,๖๙๗.๑๐
๒๕๕๙	๒,๐๓๑.๔๐
๒๕๖๐	๒,๐๘๙.๑๐
๒๕๖๑	๑,๗๘๗.๒๐
๒๕๖๒	๑,๖๐๗.๙๐
๒๕๖๓	๑,๙๕๔.๖๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

๓.๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๔	๔๐.๑๐	๑๑.๑๐	๒๖.๗๙	๑๐๐.๐๐	๒๒.๐๐	๖๕.๐๔
๒๕๕๕	๓๙.๗๐	๑๓.๗๐	๒๘.๐๑	๑๐๐.๐๐	๓๐.๐๐	๗๔.๒๓
๒๕๕๖	๔๒.๓๐	๑๐.๙๐	๒๗.๔๐	๙๘.๐๐	๒๖.๐๐	๗๒.๑๕
๒๕๕๗	๔๐.๔๐	๙.๖๐	๒๗.๗๔	๙๙.๐๐	๒๔.๐๐	๗๒.๕๗
๒๕๕๘	๓๓.๐๖	๒๓.๐๖	๒๘.๐๖	๙๙.๐๐	๒๕.๐๐	๘๗.๔๖
๒๕๕๙	๓๙.๔๑	๑๖.๗๙	๒๗.๕๔	๙๕.๖๕	๓๕.๖๘	๗๒.๐๗
๒๕๖๐	๓๔.๘๐	๑๘.๐๘	๒๗.๑๐	๙๖.๕๒	๓๖.๖๔	๗๕.๕๔
๒๕๖๑	๓๔.๘๔	๑๘.๖๐	๒๗.๑๙	๙๕.๑๐	๔๐.๑๐	๗๒.๕๖
๒๕๖๒	๓๘.๔๐	๑๗.๐๒	๒๘.๓๐	๙๕.๔๕	๓๙.๗๔	๗๐.๕๘
๒๕๖๓	๓๔.๗๗	๑๘.๖๑	๒๘.๐๒	๙๓.๖๕	๓๖.๙๐	๗๑.๐๙

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

๔) ข้อมูลการปกครองและประชากร

จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ทั้งหมด ๓,๐๒๖.๕๓ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น ๙ อำเภอ ๖๒ ตำบล ๖๗๘ หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๖๘ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๒ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๗ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๔๘ แห่ง

จากการสำรวจข้อมูลประชากร ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า จังหวัดหนองคายมีประชากรรวมทั้งสิ้น ๕๑๗,๔๓๕ คน แยกเป็นประชากรชาย ๒๕๖,๘๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖๓ และประชากรหญิง ๒๖๐,๖๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓๗

อำเภอที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองหนองคาย และอำเภอที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอโพธิ์ตาก

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลประชากรของจังหวัดหนองคาย

อำเภอ	จำนวนประชากร			จำนวน ครัวเรือน	หมู่บ้าน	ตำบล	พื้นที่ ตร.กม.	เทศบาล		อบต
	ชาย	หญิง	รวม					เมือง	ตำบล	
๑. เมืองหนองคาย	๗๔,๐๙๐	๗๖,๓๔๘	๑๕๐,๔๓๘	๕๘,๙๙๔	๑๔๗	๑๖	๖๐๗.๔๕๖	๑	๘	๗
๒. ท่าบ่อ	๔๐,๔๗๙	๔๑,๘๘๙	๘๒,๓๖๘	๒๖,๗๖๙	๙๐	๑๐	๓๕๕.๓๑๓	๑	๓	๘
๓. โพนพิสัย	๔๘,๙๖๖	๔๙,๓๑๖	๙๘,๒๘๒	๓๒,๖๐๕	๑๕๙	๑๑	๖๔๒.๗๓๙	-	๒	๑๐
๔. ศรีเชียงใหม่	๑๔,๘๕๔	๑๕,๒๑๘	๓๐,๐๗๒	๑๐,๑๓๙	๔๓	๔	๑๙๗.๙๖๑	-	๒	๓
๕. สังคม	๑๒,๙๑๐	๑๒,๖๓๘	๒๕,๕๔๘	๘,๕๖๐	๓๖	๕	๔๔๙.๗๒๔	-	๑	๕
๖. สระใคร	๑๓,๓๗๔	๑๓,๑๖๗	๒๖,๕๔๑	๘,๒๐๐	๔๑	๓	๒๑๐.๙๐๒	-	-	๓
๗. เฝ้าไร่	๒๕,๔๒๗	๒๕,๔๘๕	๕๐,๙๑๒	๑๕,๔๑๓	๗๓	๕	๒๕๕.๙๐๐	-	๑	๔
๘. รัตนวาปี	๑๙,๐๖๔	๑๘,๙๒๖	๓๗,๙๙๐	๑๒,๙๓๒	๖๒	๕	๒๐๔.๐๐๗	-	-	๕
๙. โพธิ์ตาก	๗,๖๕๙	๗,๖๒๕	๑๕,๒๘๔	๕,๑๓๖	๒๗	๓	๑๐๒.๕๓๒	-	-	๓
รวม	๒๕๖,๘๒๓	๒๖๐,๖๑๒	๕๑๗,๔๓๕	๑๗๘,๗๔๘	๖๗๘	๖๒	๓,๐๒๖.๕๓	๒	๑๗	๔๘

ที่มา : กรมการปกครอง (ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม ๒๕๖๓)

๕) จุดผ่านแดนระหว่างประเทศ

จังหวัดหนองคาย มีอำเภอตั้งอยู่ตามแนวชายแดน รวม ๖ อำเภอ คือ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอท่าบ่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอสังคม อำเภอโพนพิสัย และอำเภอรัตนวาปี โดยมีจุดผ่านแดนและจุดผ่อนปรนการค้า ดังต่อไปนี้

๕.๑) จุดผ่านแดนและจุดตรวจคนเข้าเมือง

ตามประกาศกรมศุลกากร ที่ ๒๑/๒๕๖๑ ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดช่วงเวลาขนส่งของเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรผ่านด่านพรมแดน ๓ แห่ง ดังนี้

- ด่านพรมแดนสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๑ บ้านเหล่าจอมมณี ตำบลมีชัย อำเภอเมืองหนองคายกับด่านสากลบ้านดงพสุี เมืองหาดทรายฟอง นครหลวงเวียงจันทน์ เปิดให้บริการทุกวัน

เวลา ๐๖.๐๐ – ๒๒.๐๐ น. การคมนาคมทางบกข้ามสะพานมิตรภาพไทย - ลาวแห่งที่ ๑ โดยรถยนต์ และรถไฟ โดยเปิดใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๗

- ด่านพรมแดนท่าเรือหนองคาย ตำบลในเมือง อำเภอเมืองหนองคายกับด่านสากลท่าเรือเมืองหาดทรายฟอง นครหลวงเวียงจันทน์ เปิดให้บริการทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. การคมนาคมทางน้ำ เรือหางยาว และเรือโดยสาร โดยเปิดใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗

- ด่านตรวจคนเข้าเมือง ณ สถานีรถไฟหนองคาย อำเภอเมืองหนองคายเปิดทำการทุกวัน เติร์ดวันละ ๒ เที่ยว เปิดใช้เป็นทางการเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒ (ใช้เวลาเดินทาง ๑๕ นาที)

เที่ยวที่ ๑	ออกจากสถานีหนองคาย	เวลา ๐๙.๐๐ น.
	กลับจากสถานีท่านาแล้งสป.ลาว	เวลา ๑๑.๑๕ น.
เที่ยวที่ ๒	ออกจากสถานีหนองคาย	เวลา ๑๔.๔๕ น.
	กลับจากสถานีท่านาแล้งสป.ลาว	เวลา ๑๗.๐๐ น.

๕.๒) จุดผ่อนปรนการค้า

จุดผ่อนปรนการค้า (Checkpoint for Border Trade) หมายถึง ช่องทางที่รัฐบาลไทยเปิดเพื่อช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านในด้านมนุษยธรรม และส่งเสริมความสัมพันธ์ของประชาชนในระดับท้องถิ่นโดยการผ่อนปรนให้มีการค้าขายสินค้าอุปโภค - บริโภคที่จำเป็น ทั้งนี้ การพิจารณาการเปิดจุดผ่านแดน มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาความเหมาะสมในทางปฏิบัติ โดยจังหวัดจะเสนอขอเปิดจุดผ่อนปรนทางการค้าไปยังกระทรวงมหาดไทย เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นชอบ และมอบให้จังหวัดจัดทำประกาศเปิดจุดผ่อนปรนการค้า โดยจะกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบริเวณจุดผ่อนปรนมาตรการการควบคุมดูแลการผ่านเข้า - ออก จุดผ่อนปรนของประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนสินค้าบางประเภทที่ไม่อนุญาตให้ค้าขาย ณ จุดผ่อนปรนการค้า ซึ่งจังหวัดหนองคายมีประกาศจุดผ่อนปรนการค้าให้เป็นช่องทางสำหรับประชาชนไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ติดต่อซื้อขายสินค้า และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม จำนวน ๔ แห่ง ในพื้นที่ ๔ อำเภอ ดังนี้

- จุดผ่อนปรนบ้านม่วง

หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านม่วง อำเภอสังคม กับ ด้านประเพณีบ้านโคกแอ้ง เมืองสังทอง นครหลวงเวียงจันทน์ เปิดทุกวันพุธ และวันเสาร์ เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. การคมนาคมทางน้ำ โดยเรือโดยสาร

- จุดผ่อนปรนบ้านหม้อ

หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ กับ ด้านประเพณีบ้านหนองดา เมืองสีโคตตะบอง นครหลวงเวียงจันทน์ เปิดทุกวันจันทร์ ถึง วันเสาร์ เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. การคมนาคมทางน้ำ โดยเรือโดยสาร

- จุดผ่อนปรนบ้านจุมพล

หมู่ที่ ๑ ตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย กับ ด้านประเพณีบ้านโดน เมืองปากงึม นครหลวงเวียงจันทน์ เปิดทุกวันอังคาร และวันเสาร์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. การคมนาคมทางน้ำโดยเรือโดยสาร

- จุดผ่อนปรนบ้านเปงจาน

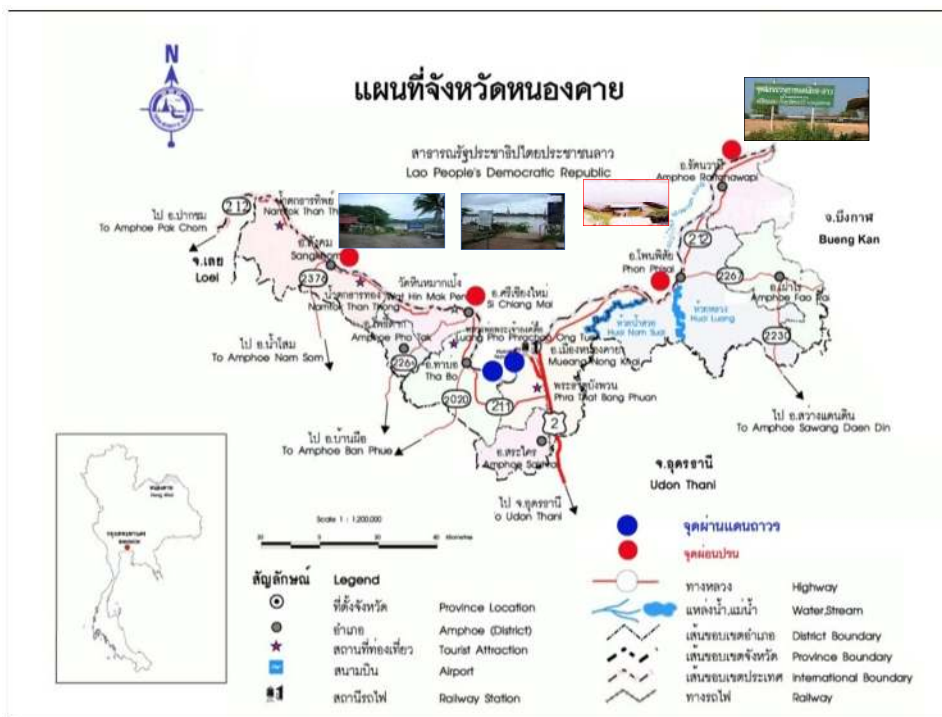
หมู่ที่ ๘ ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี กับ ด้านประเพณีบ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ เปิดทุกวันพุธ วันศุกร์ และวันอาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. การคมนาคมทางน้ำ โดยเรือโดยสาร

ตารางที่ ๔ แสดงที่ตั้งจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนเพื่อการค้า

จุดผ่านแดนถาวร/ จุดผ่อนปรน		จำนวน	เมืองเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคม		การคมนาคม	วัน/เวลา เปิดทำการ
			สปป.ลาว	ประเทศไทย		
จุดผ่านแดนถาวร	สะพานมิตรภาพ ไทย - ลาว แห่งที่ ๑	๑	บ้านดงพสุ เมืองหาดทรายฟอง นครหลวงเวียงจันทน์	อำเภอเมือง หนองคาย	ทางบกข้ามสะพาน มิตรภาพ ไทย - ลาว ,รถยนต์, รถไฟ	ทุกวัน เวลา ๐๖.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.
	ท่าเรือหนองคาย	๑	ท่าเตือ เมืองหาดทรายฟอง นครหลวงเวียงจันทน์	อำเภอเมือง หนองคาย	ทางน้ำ, เรือหางยาว, เรือโดยสาร	ทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.
จุดผ่อนปรนการค้า	อำเภอศรีเชียงใหม่	๑	บ้านหนองตา เมืองสีโคตตะบอง นครหลวงเวียงจันทน์	บ้านหม้อ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่	ทางน้ำ, เรือหางยาว, เรือโดยสาร	อังคาร, พฤหัสบดี, เสาร์ เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.
	อำเภอรัตนวาปี	๑	บ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ	บ้านเป้งจาน ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี	ทางน้ำ, เรือหางยาว, เรือโดยสาร	พุธ, ศุกร์, อาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.
	อำเภอโพนพิสัย	๑	บ้านโดน เมืองปากงึม นครหลวงเวียงจันทน์	บ้านจุมพล ตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย	ทางน้ำ, เรือหางยาว, เรือโดยสาร	อังคาร,เสาร์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.
	อำเภอสังคม	๑	บ้านโคกแย้ เมืองสังทอง นครหลวงเวียงจันทน์	บ้านม่วง ตำบลบ้านม่วง อำเภอสังคม	ทางน้ำ, เรือหางยาว, เรือโดยสาร	พุธ,เสาร์ เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

ที่มา : ด้านศุลกากรหนองคาย และตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย

แผนภาพที่ ๒ แสดงผังสถานที่ตั้งจุดผ่านแดนและจุดผ่อนปรน

๖) ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม

ถึงแม้จะมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ แต่เอกลักษณ์ที่โดดเด่น และสำคัญของชาวจังหวัดหนองคาย มีร่วมกัน คือ การมีวิถีชีวิตแบบเรียบง่ายเป็นรูปแบบเฉพาะของคนหนองคายภายใต้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีที่สวยงาม ไม่มีการทะเลาะเบาะแว้งที่รุนแรงในหมู่ประชาชน ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาประชาชนคนไทย อาจมีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกัน แต่ในพื้นที่จังหวัดหนองคายไม่มีความรุนแรงใด ๆ เกิดขึ้น โดยขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมายาวนาน และมีความสำคัญของจังหวัดหนองคาย ที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศชื่นชอบ และนิยมเข้ามาเยี่ยมชมเป็นประจำทุกปี คือ

(๑) **งานนมัสการหลวงพ่พระเจ้าองค์ตื้อ** ประดิษฐานอยู่ที่วัดศรีชมภูองค์ตื้อ บ้านน้ำโมงเป็น พระพุทธรูปขนาดใหญ่หล่อด้วยทองสำริด ฝีมือช่างฝ่ายเหนือและช่างล้านช้าง เป็นพระพุทธรูปที่มีลักษณะงดงาม นั่งขัดสมาธิปางมารวิชัย เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ประชาชนทั้งสองฝั่งแม่น้ำโขงเคารพนับถือมาก สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๑๐๕ โดยพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช กษัตริย์อาณาจักรล้านช้าง ผู้สถาปนากรุงเวียงจันทน์ โดยใช้ทองคำ ทองเหลือง และเงินผสมกันรวมน้ำหนักได้ ๑ ตื้อ (ตื้อเป็นมาตราโบราณของอีสาน) ใช้เวลาในการสร้าง ๗ ปี ๗ เดือน จังหวัดได้กำหนดจัดงานนมัสการหลวงพ่พระเจ้าองค์ตื้อเป็นประจำทุกปีในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔

(๒) **งานอนุสาวรีย์ปราบฮ่อ** จัดประมาณเดือนมีนาคมของทุกปี ณ บริเวณอนุสาวรีย์ปราบฮ่อ เขตเทศบาลเมืองหนองคาย ภายในงานจะมีการแสดงการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ วัฒนธรรมชาวหนองคาย รวมทั้ง มีการออกร้านจำหน่ายสินค้าราคาถูกด้วย

(๓) **งานวันสงกรานต์** เป็นงานประจำปี จัดขึ้นที่วัดโพธิ์ชัย (พระอารามหลวงชั้นตรี) เขตเทศบาลเมืองหนองคาย มีการอัญเชิญหลวงพ่พระใสแห่รอบเมืองเพื่อประชาชนได้สรงน้ำมีการทำบุญตักบาตร วันสงกรานต์ เฉลิมฉลองหลวงพ่พระใสที่วัดโพธิ์ชัย มีงานรื่นเริง การละเล่นพื้นเมือง การกีฬาท้องถิ่นและมหรสพครบครัน ๕ วัน ๕ คืน เริ่มจัดขึ้นในวันที่ ๑๓ เมษายนของทุกปี

(๔) **งานแข่งเรือ** เป็นงานประเพณีของท้องถิ่นที่จัดขึ้นก่อนวันออกพรรษา จัดให้มีการแข่งเรือยาว ในลำแม่น้ำโขง โดยประชาชนในคุ้มต่าง ๆ ได้จัดเรือแข่งจากอำเภอ และบางปีก็มีเรือจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมาร่วมการแข่งขันด้วย เป็นการแสดงถึงความสามัคคีที่มีต่อกันมายาวนาน โดยจัดให้มีขึ้นในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี

(๕) **งานแห่ปราสาทผึ้ง** เป็นประเพณีของท้องถิ่นที่เก่าแก่ จัดให้มีขึ้นควบคู่กันกับงานแข่งเรือมีการจัดทำปราสาทผึ้งประกวดและนำลงเรือยนต์ล่องไปตามลำแม่น้ำโขง กลางคืนมีการไหลเรือไฟ ประดับดวงไฟมากมายและดูทิวทัศน์แสงไฟกระทบพื้นน้ำยามค่ำคืนสวยงามมาก เพื่อนมัสการพระธาตุกลางแม่น้ำโขงหรือพระธาตุหล้าหนอง (วัดและองค์มหาเจดีย์ได้พังลงในแม่น้ำโขงไปนานแล้ว) อยู่หน้าวัดสิริมหากัจกาย (วัดธาตุ) เขตเทศบาลเมืองหนองคาย จัดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๑๑ จัดพร้อมกันกับงานแข่งเรือประจำปี

(๖) **งานวันออกพรรษา** จัดเป็นงานต่อจากวันแห่ปราสาทผึ้งและแข่งเรือเป็นวันทำบุญประจำของท้องถิ่นมีการตักบาตรเทโวภายในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ประชาชนท้องถิ่นถือเป็นวันสำคัญยิ่ง ไม่ว่าจะไปประกอบอาชีพอยู่ต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ เมื่อถึงกำหนดวันทำบุญออกพรรษาแล้ว คนส่วนมากจะเดินทางกลับบ้านเพื่อทำบุญอุทิศกุศลแก่บรรพบุรุษตามประเพณีนิยมที่ได้ปฏิบัติต่อเนื่องมาแต่โบราณกาล

(๗) **บั้งไฟพญานาค** เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติตามลำน้ำโขงมานานหลายปีแล้ว ตามคำร่ำลือของชาวบ้าน แต่บั้งไฟพญานาคเพิ่งจะได้รับส่งเสริมเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวของจังหวัดหนองคายไม่กี่ปีมานี้เอง บั้งไฟพญานาคเป็นลูกไฟที่พุ่งขึ้นมาจากใต้แม่น้ำโขง พุ่งลอยขึ้นสู่อากาศ ประมาณ ๒๐-๓๐ เมตร แล้วก็หายไป ลูกไฟไม่จำกัดบริเวณที่เกิดและเกิดไม่บ่อยซ้ำที่บริเวณนั้น ขนาดของลูกไฟ มีหลายขนาด ขนาดโตเท่าผลส้ม ขนาดกลางเท่าไข่ไก่ ขนาดเล็กเท่าหัวแม่มือ เวลาที่เกิดขึ้นไม่แน่นอน แต่ต้องมีดึกแล้ว บางปี

เกิดตั้งแต่หัวค่ำ ประมาณ ๑๘.๐๐ น. บางปีเริ่มเกิด ๒๐.๐๐ – ๒๑.๐๐ น. และจะเกิดไปอีกประมาณ ๓ - ๔ ชั่วโมง จึงจะค่อย ๆ หมดลง จำนวนลูกไฟที่เกิดขึ้นบริเวณหนึ่ง ๆ มีจำนวนไม่แน่นอน สถานที่เกิดนั้นส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่อำเภอโพธารมย์ และอำเภอรัตนวาปี บั้งไฟพญานาคจะเกิดขึ้นในคืนวันเพ็ญเดือน ๑๑ ของทุกปี ซึ่งในปี พ.ศ.๒๕๖๓ ได้มีการจัดเก็บข้อมูลสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค พบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเฉพาะวันที่เกิดบั้งไฟพญานาคในวันที่ ๒ และวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑๗๙,๒๕๐ คน และที่นับรวมตลอดช่วงของการจัดงานรวมประมาณ ๔๘๑,๕๐๐ คน

ทั้งนี้ ได้มีการเก็บสถิติปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาคพบว่ามีจำนวนปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาคที่เกิดขึ้น ๑,๐๖๖ ลูก ในพื้นที่อำเภอโพธารมย์ และอำเภอรัตนวาปี

ตารางที่ ๕ สถิติการเกิดปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาคย้อนหลัง ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยว* (คน)	บั้งไฟพญานาค (ลูก)	วันที่เกิดปรากฏการณ์
2558	197,400	702	27 ต.ค.
2559	204,369	170	16, 17 ต.ค.
2560	194,000	1,257	5, 6 ต.ค.
2561	241,050	1,168	24, 25 ต.ค.
2562	180,600**	759	13, 14 ต.ค.
2563	179,250***	1,066	2, 3 ต.ค.

หมายเหตุ * นับจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงที่เกิดปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค เท่านั้น

** จำนวนนักท่องเที่ยว ปี 2562 ที่นับรวมตลอดช่วงของการจัดงาน รวม 334,550 คน

*** จำนวนนักท่องเที่ยว ปี 2563 ที่นับรวมตลอดช่วงของการจัดงาน รวมประมาณ 481,500 คน

ที่มาข้อมูล: กลุ่มงานความมั่นคง ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย

ภาพที่ ๓ แผนที่การเกิดปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาคย้อนหลัง ประจำปี ๒๕๖๓

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดหนองคาย และที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย, ๒๕๖๓

(๘) **งานประเพณีการเล่นโหวด** การเล่นโหวดเป็นศิลปวัฒนธรรมที่บ่งบอกความเชื่อ ค่านิยม ศาสนา และรูปแบบการดำเนินชีวิตตลอดจนอาชีพของคนในท้องถิ่นของประชาชนชาวอำเภอสังคม โหวด หรือ โปด เป็นเครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องเป่าหรือแกว่ง มีรูปร่างเป็นทรงกระบอกคล้ายบั้งไฟ ทำจากไม้กู่แคนซึ่งเป็นไม้ขางชนิดเดียวกับที่ใช้ทำแคนด้านบนมีชันโรง มีลักษณะคล้ายกับเครื่องดนตรีกรีกโบราณ และยังใช้ประกอบพิธีกรรมหายาฝนหลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าว ของชาวบ้านตำบลแก้งไก่ อำเภอสังคม

(๙) **กิจกรรม “นุ่งผ้าหนองคาย ตักบาตรริมโขง”** ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ร่วมกับประชาชนและนักท่องเที่ยว จัดกิจกรรม “นุ่งผ้าหนองคาย ตักบาตรริมโขง” เพื่อต้องการอนุรักษ์ประเพณีไทยดั้งเดิมและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดหนองคาย กระตุ้นให้ประชาชนมาจับจ่ายเลือกซื้อสินค้าภายในตลาดท่าเตด็จและเพื่อให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ ซึ่งกิจกรรมเช่นนี้จะจัดต่อเนื่องอีกเป็นระยะๆ

(๑๐) **งานประเพณีบุญเบิกฟ้า บูชาพระธาตุรวงข้าวเจดีย์** เพื่อเป็นการตอบแทนคุณและบูชาพระพุทธรเจ้าและพระแม่โพสพ เพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของ ชาวอีสานที่สืบทอดกันมาแต่โบราณกาล และยังเป็น การส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอสระใครและจังหวัดหนองคาย โดยมีจุดเด่นที่พระธาตุรวงข้าวเจดีย์ศรีพระแม่โพสพ กว้าง ๗ เมตร สูง ๓๒ เมตร

(๑๑) งานบุญคุณลาน เปิดตำนานเล่าขานเรื่องข้าว สืบทอดประเพณีดั้งเดิมของชาวนาให้คนรุ่นใหม่ได้รู้จักและสืบสานต่อไปของคนในอำเภอเฝ้าไร่ และยังเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นแหล่งเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง การอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมการทำนาไว้ไม่ให้สูญหายไป กิจกรรมทำขวัญข้าวโดยพราหมณ์ชาวบ้าน ทั้งการอัญเชิญบวงสรวงเทพยดา ขอมมาแม่พระโพสพ และขอขอบคุณข้าว ซึ่งเป็นพิธีการแบบดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาแต่บรรพบุรุษ แต่ปัจจุบันลบลือนหายไปจนเกือบจะสูญหายในบางท้องถิ่น

(๑๒) ประเพณีสืบสานพิธีกำฟ้า เผาข้าวหลามทิพย์ จีข้าวจี ชาวไทยพวนในพื้นที่อำเภอโพธิ์ตาก มีประเพณีสืบสานพิธีกำฟ้า เผาข้าวหลามทิพย์ จีข้าวจี สัญลักษณ์ที่แสดงถึงความรักสามัคคี และการเคารพต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตที่ร่มเย็นเป็นสุขของชาวไทยพวน

๗) ศาสนสถานและนักบวช

(๑) จำนวนวัด สำนักสงฆ์ และที่พักสงฆ์ (ศาสนาพุทธ)

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนวัด สำนักสงฆ์ และที่พักสงฆ์ พ.ศ.๒๕๖๓ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๓)

ที่	อำเภอ	จำนวน					
		วัด /สำนักสงฆ์		รวม	ที่พักสงฆ์		รวม
		ม (วส/สน)	ธ (วส/สน)		มหานิกาย	ธรรมยุต	
๑	เมืองหนองคาย	๑๕๕ (๑๑๑/๔๔)	๑๕ (๓/๑๒)	๑๗๐	๔๕	๑	๔๖
๒	สระใคร	๓๕ (๑๓/๒๒)	๕ (๑/๔)	๔๐	๑๒	๕	๑๗
๓	ท่าบ่อ	๗๘ (๕๖/๒๒)	๒๑ (๑๐/๑๑)	๙๙	๒๐	๑๑	๓๑
๔	ศรีเชียงใหม่	๓๒ (๒๓/๙)	๑๔ (๙/๕)	๔๖	๑๒	๑๓	๒๕
๕	โพธิ์ตาก	๑๗ (๘/๙)	๗ (๒/๕)	๒๔	๘	๘	๑๖
๖	สังคม	๔๕ (๑๖/๒๙)	๙ (๖/๓)	๕๔	๑๐	๑๐	๒๐
๗	โพนพิสัย	๑๒๘ (๗๒/๕๖)	๙ (๔/๕)	๑๓๗	๕๗	๒๑	๗๘
๘	เฝ้าไร่	๔๖ (๒๐/๒๖)	๙ (๖/๓)	๕๕	๑๗	๑๐	๒๗
๙	รัตนวาปี	๔๓ (๒๗/๑๖)	๑ (๑/-)	๔๔	๒๔	๓	๒๗
	รวม	๕๗๙ (๓๔๖/๒๓๓)	๙๐ (๔๒/๔๘)	๖๖๙	๒๐๕	๘๒	๒๘๗

จำนวน	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๑	๒๕๖๐	๒๕๕๙	๒๕๕๘	๒๕๕๗	๒๕๕๖
วัด	๖๖๙	๖๔๘	๖๔๖	๖๐๓	๕๙๕	๕๙๓	๕๗๒	๕๕๖
ที่พักสงฆ์	๒๘๗	๒๙๙	๒๙๖	๒๙๒	๒๙๒	๒๘๗	๓๑๓	๓๒๑

ตารางที่ ๗ แสดงจำนวนพระภิกษุ สามเณร แม่ชี พ.ศ.๒๕๖๓ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๓)

ที่	อำเภอ	จำนวน							
		พระภิกษุ		รวม	สามเณร		รวม	แม่ชี	
		ม	ธ		ม	ธ	สามเณร	ม	ธ
๑	เมืองหนองคาย	๗๐๓	๘๕	๗๘๘	๕๗๒	๕๑	๖๒๓	๓๕	๓๙
๒	สระใคร	๑๓๘	๑๗	๑๕๕	๓๗	๓	๔๐	-	-
๓	ท่าบ่อ	๓๒๕	๘๙	๔๑๔	๙๐	๑๐	๑๐๐	๖	๕
๔	ศรีเชียงใหม่	๑๕๑	๑๐๒	๒๕๓	๓๑	๔	๓๕	๗	๒
๕	โพธิ์ตาก	๘๔	๕๔	๑๓๘	๒	๑	๓	-	๒
๖	สังคม	๑๒๘	๑๐๔	๒๓๒	๕	๕	๑๐	๑๐	๔๓
๗	โพนพิสัย	๕๕๖	๗๒	๖๒๘	๖๐	๑	๖๑	๓	๔
๘	เผ่าไร่	๑๘๒	๖๖	๒๔๘	๕	๑	๖	-	-
๙	รัตนวาปี	๒๑๑	๒๑	๒๓๑	๑	-	๑	๑	-
	รวม	๒,๔๗๘	๖๐๙	๓,๐๘๗	๘๐๓	๗๖	๘๗๙	๖๒	๙๕

จำนวน	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๑	๒๕๖๐	๒๕๕๙	๒๕๕๘	๒๕๕๗	๒๕๕๖
พระภิกษุ	๓,๐๘๗	๓,๓๔๔	๓,๔๔๑	๓,๑๙๐	๒,๕๑๗	๒,๓๒๑	๒,๓๒๑	๒,๓๒๕
สามเณร	๘๗๙	๑,๐๔๑	๑,๑๐๓	๑,๑๑๔	๗๓๔	๖๔๘	๖๔๘	๕๕๖
แม่ชี	๙๕	๑๕๘	๙๒	๗๗	๔๔	๔๔	๔๗	๔๔

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒) โบสถ์ (ศาสนาคริสต์)	จำนวน	๓๐	แห่ง
(๓) มัสยิด (ศาสนาอิสลาม)	จำนวน	๑	แห่ง

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๘) ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๘.๑) โรงไฟฟ้า/สถานีไฟฟ้า

จังหวัดหนองคาย มีโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนจำนวนทั้งสิ้น ๗ แห่ง ประกอบด้วย

๑) โรงไฟฟ้าซื้อเพลิงจากขยะ จำนวน ๑ แห่ง กำลังการผลิตติดตั้ง ๘ เมกะวัตต์ โดยมีการเซ็นสัญญาซื้อขายไฟฟ้า (Power Purchase Agreement: PPA) แล้วแต่ยังไม่จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ (Commercial Operation Date: COD)

๒) โรงไฟฟ้าซื้อเพลิงพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๕ แห่ง กำลังการผลิตติดตั้งรวม ๕.๘ เมกะวัตต์ มีการจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ (Commercial Operation Date: COD) แล้ว

๓) โรงไฟฟ้าซื้อเพลิงจากชีวมวล จำนวน ๑ แห่ง กำลังการผลิตติดตั้ง ๙.๙ เมกะวัตต์ โดยมีการจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ (Commercial Operation Date: COD) แล้ว

ตารางที่ ๘ สรุปข้อมูลผู้ผลิตไฟฟ้า SPP/VSPV จังหวัดหนองคาย

ลำดับ	ประเภท	บริษัท / บุคคล	ประเภทโรงไฟฟ้า	เชื้อเพลิง	กำลังการผลิตติดตั้ง (MW)	ปริมาณขายตามสัญญา (MW)	วันที่เริ่มต้นซื้อขายไฟฟ้า (COD)
๑	VSPV	บจก.หนองคายนำอยู่ อ.เมือง	Waste	Waste	๘.๐	๖.๐๐๐	เซ็น PPA แล้ว ยังไม่ COD
๒	VSPV	บจก. พี.พี.โซลาร์ เพาเวอร์ อ.ท่าบ่อ	Photovoltaic	Solar	๑.๒	๐.๙๙๙	๑ เม.ย. ๕๖
๓	VSPV	บจก. พีพีแอนด์เอ็น เพาเวอร์ชั่น อ.เมือง	Photovoltaic	Solar	๑.๐	๑.๐๐๐	๕ ส.ค. ๕๘
๔	VSPV	บจก. แม็ซงกรีน พาวเวอร์ อ.เมือง	Photovoltaic	Solar	๑.๒	๐.๙๙๘	๖ ต.ค. ๕๗
๕	VSPV	บจก. อินโดไชน่า กรีนเอนเนอร์ยี่ อ.เมือง	Photovoltaic	Solar	๑.๒	๐.๙๙๘	๖ ต.ค. ๕๗
๖	VSPV	ห้างหุ้นส่วนสามัญฯ ล่าพาวเวอร์ อ.เมือง	Photovoltaic	Solar	๑.๒	๐.๙๙๘	๒๓ ธ.ค. ๕๘
๗	VSPV	บจก. อัลโลแอนด์ คลีน เพาเวอร์ อ.ศรีเชียงใหม่	Steam turbine	Biomass	๙.๙	๘.๐๐๐	๒๖ ธ.ค. ๕๖
รวม					๒๓.๗	๑๘.๙๙๓	

(ที่มา สำนักงานพลังงานจังหวัดหนองคาย สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน)

จังหวัดหนองคาย มีสถานีไฟฟ้า จำนวน ๔ แห่ง กำลังการผลิตรวม ๒๕๐ เมกะวัตต์ มีความต้องการพลังงานไฟฟ้าสูงสุด ๙๓.๓๖ เมกะวัตต์ ประกอบด้วย

- ๑) สถานีไฟฟ้าหนองคาย จำนวน ๒ สถานี
- ๒) สถานีไฟฟ้าโพนพิสัย จำนวน ๑ สถานี
- ๓) สถานีไฟฟ้าศรีเชียงใหม่ จำนวน ๑ สถานี

ตารางที่ ๙ แสดงสถานีไฟฟ้าแรงสูงจังหวัดหนองคาย

สถานีไฟฟ้าแรงสูง	สถานที่ตั้ง	ระดับแรงดัน
หนองคาย (NK)	๑. สถานีไฟฟ้าแรงสูง (กฟภ.) นค.๑	๕๐ x ๒ MVA
	๒. สถานีไฟฟ้าแรงสูง (กฟภ.) นค.๒	๕๐ MVA
	๓. สถานีไฟฟ้าแรงสูงโพนพิสัย	๕๐ x ๒ MVA
	๔. สถานีไฟฟ้าแรงสูงศรีเชียงใหม่ (SCM)	๒๕ MVA

๘.๒) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

จังหวัดหนองคายมีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ที่จดทะเบียนตามรายชื่อผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ จำนวน ๑๔๓ แห่ง กระจายในแต่ละอำเภอ ดังนี้

- ๑) อำเภอท่าบ่อ จำนวน ๒๖ แห่ง
- ๒) อำเภอเฝ้าไร่ จำนวน ๑๑ แห่ง
- ๓) อำเภอโพนพิสัย จำนวน ๔ แห่ง
- ๔) อำเภอโพนพิสัย จำนวน ๓๑ แห่ง
- ๕) อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๔๙ แห่ง
- ๖) อำเภอรันทนวาปี จำนวน ๓ แห่ง
- ๗) อำเภอศรีเชียงใหม่ จำนวน ๑๐ แห่ง
- ๘) อำเภอสระใคร จำนวน ๓ แห่ง
- ๙) อำเภอสังคม จำนวน ๖ แห่ง

๘.๓) สถานีบริการก๊าซ

จังหวัดหนองคายไม่มีสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) มีสถานีบริการก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่จดทะเบียนตามรายชื่อผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ จำนวน ๕ แห่ง กระจายในแต่ละอำเภอต่างๆ ดังนี้

- ๑) อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๔ แห่ง
- ๒) อำเภอโพนพิสัย จำนวน ๑ แห่ง

(ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดหนองคาย เดือนมกราคม ๒๕๖๔)

๘.๔) การใช้พลังงานทดแทน

จังหวัดหนองคายมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทน ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับการใช้พลังงานทดแทนเชิงพาณิชย์ โดยมีการส่งเสริมเทคโนโลยีในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. การใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร

จังหวัดหนองคายมีการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนภาคการเกษตร ภายใต้โครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์สู้อย่างยั่งยืน จำนวน ๗ แห่ง ดำเนินการในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

๑) อำเภอเฝ้าไร่	จำนวน ๒ ระบบ
๒) อำเภอโพนพิสัย	จำนวน ๔ ระบบ
๓) อำเภอเมืองหนองคาย	จำนวน ๑ ระบบ

๒. การใช้พลังงานทดแทนในการแปรรูปสินค้าเกษตร

จังหวัดหนองคายมีการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในการแปรรูปสินค้าเกษตร ในการส่งเสริมระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๓๕ แห่ง ดำเนินการในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

๑) อำเภอท่าบ่อ	จำนวน ๘ ระบบ
๒) อำเภอโพนพิสัย	จำนวน ๔ ระบบ
๓) อำเภอโพนพิสัย	จำนวน ๑ ระบบ
๔) อำเภอเมืองหนองคาย	จำนวน ๑๒ ระบบ
๕) อำเภอรัตนวาปี	จำนวน ๑ ระบบ
๖) อำเภอสังคม	จำนวน ๔ ระบบ
๗) อำเภอศรีบุญเรือง	จำนวน ๕ ระบบ

๘.๕) การประปา

จังหวัดหนองคาย มีกำลังผลิตน้ำประปาในจังหวัดทั้งสิ้น ๙,๑๙๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี (หรือที่ ๗๕๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน) มีผู้ใช้น้ำทั้งสิ้น ๒๑,๓๐๘ ราย ซึ่งมีความต้องการใช้น้ำประปา ๔๘๐,๐๐๐ ลบ.ม./เดือน ทั้งนี้ แหล่งน้ำดิบของการประปาส่วนภูมิภาคหนองคายอยู่ในลุ่มแม่น้ำโขง ปริมาณน้ำที่จ่ายเพื่อสาธารณประโยชน์และครัวเรือน เฉลี่ยต่อเดือนที่ ๒๓.๗ % ของปริมาณน้ำที่ผลิต

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาหนองคาย

๘.๖) การคมนาคมขนส่ง

๘.๖.๑) ทางหลวงแผ่นดิน จังหวัดหนองคายตั้งอยู่บนถนนมิตรภาพหรือทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒ เริ่มต้นจากเขตอำเภอศรีบุญเรือง (เขตติดต่ออำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี) สิ้นสุด ณ สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ ๑ (หนองคาย – เวียงจันทน์) ระยะทางประมาณ ๒๓.๙๒๑ กม. โดยเส้นทางนี้สามารถเดินทางผ่านสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ ๑ เชื่อมไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐประชาชนจีน (ตอนใต้) และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้

๘.๖.๒) เส้นทางคมนาคมจากกรุงเทพมหานครไปจังหวัดหนองคาย ใช้ ๓ เส้นทางหลัก

เส้นทางที่ ๑ โดยทางเครื่องบินจากสนามบินสุวรรณภูมิและสนามบินดอนเมืองไปลงสนามบินนานาชาติอุดรธานี ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔๕ นาที ต่อด้วยรถยนต์จากสนามบินนานาชาติอุดรธานี ถึงจังหวัดหนองคาย ระยะทาง ๕๓ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔๐ นาที

เส้นทางที่ ๒ โดยทางรถยนต์เริ่มจากสถานีขนส่งหมอชิต กรุงเทพมหานครถึงจังหวัดหนองคาย ณ แยกหินกอง (แยกถนนพหลโยธินตัดกับถนนมิตรภาพ ณ อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี) รวมระยะทาง ๖๑๕ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๘ – ๙ ชั่วโมง

เส้นทางที่ ๓ โดยทางรถไฟจากสถานีรถไฟหัวลำโพงกรุงเทพมหานครถึงสถานีรถไฟหนองคาย ระยะทาง ๖๒๕ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๒ ชั่วโมง และสามารถเชื่อมต่อไปยังสถานีรถไฟท่านาแล้ง บ้านดงพูนี เมืองหาดทรายฟอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และปัจจุบันอยู่ระหว่างการศึกษาก่อสร้างรถไฟทางคู่ขนานทางมาตรฐาน ๑.๔๓๕ เมตร ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๕ เส้นทางหนองคาย – นครราชสีมา – แก่งคอย – มาบตาพุด ระยะทาง ๗๓๔ กิโลเมตร ซึ่งสามารถรองรับรถไฟความเร็วสูงจากสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ในอนาคต

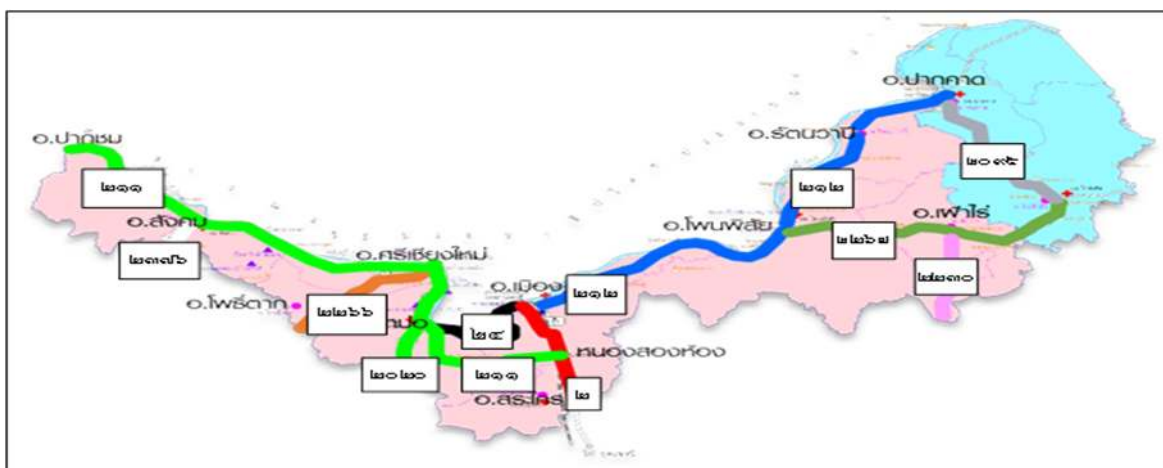
๘.๖.๓) ระยะทางการเดินทางจากอำเภอเมืองหนองคายถึงอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด

- อำเภอเมืองหนองคาย - อำเภอท่าบ่อ	ระยะทาง ๒๘ กิโลเมตร
- อำเภอเมืองหนองคาย - อำเภอสระใคร	ระยะทาง ๓๔ กิโลเมตร
- อำเภอเมืองหนองคาย - อำเภอโพนพิสัย	ระยะทาง ๔๕ กิโลเมตร
- อำเภอเมืองหนองคาย - อำเภอศรีเชียงใหม่	ระยะทาง ๔๕ กิโลเมตร
- อำเภอเมืองหนองคาย - อำเภอโพนพิสัย	ระยะทาง ๖๑ กิโลเมตร
- อำเภอเมืองหนองคาย - อำเภอดงนาฮี	ระยะทาง ๗๐ กิโลเมตร
- อำเภอเมืองหนองคาย - อำเภอเฝ้าไร่	ระยะทาง ๗๒ กิโลเมตร
- อำเภอเมืองหนองคาย - อำเภอสังคม	ระยะทาง ๘๒ กิโลเมตร

๘.๖.๔) โครงข่ายเส้นทางการคมนาคมขนส่งและการเดินทางภายในจังหวัดหนองคาย

(๑) โครงข่ายทางหลวงแผ่นดิน จังหวัดหนองคายมีโครงข่ายทางหลวงแผ่นดินจำนวน ๑๓ สายทาง ประกอบไปด้วยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒, ๒๑๑, ๒๑๒, ๒๓๓, ๒๔๒, ๒๔๓, ๒๐๒๐, ๒๐๙๕, ๒๒๓๐ ๒๒๖๔, ๒๒๖๖, ๒๒๖๗ และ ๒๓๗๖ รวมทั้งสิ้น ๔๒๒.๓๐๖ กิโลเมตร โดยมีรายละเอียดแต่ละสายทาง ดังนี้

แผนภาพที่ ๔ แสดงโครงข่ายทางหลวงแผ่นดินของจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๑๐ แสดงโครงข่ายทางหลวงแผ่นดินที่อยู่ในความควบคุมของแขวงทางหลวงหนองคาย

ทางหลวง หมายเลข	ชื่อตอน	ตอน ควบคุม	จุดเริ่มต้น	จุดสิ้นสุด	ระยะทาง (กม.)
๒	น้ำสวย – สะพานมิตรภาพที่หนองคาย (เขตแดนไทย – ลาว)	๐๗๐๐	๔๘๖+๓๐๖	๕๐๙+๑๑๓	๒๒.๘๐๗
๒๑๑	หนองสองห้อง – ศรีเชียงใหม่ ศรีเชียงใหม่ – ห้วยเชียงคา	๐๑๐๑ ๐๑๐๒	๐+๐๐๐ ๔๔+๐๐๐	๔๔+๐๐๐ ๑๑๒+๐๐๐	๑๑๒.๐๐๐
๒๑๒	หนองคาย – ปากสวญ ปากสวญ – น้ำเป น้ำเป – ห้วยก้านเหลือง	๐๑๐๑ ๐๑๐๒ ๐๑๐๓	๐+๐๐๐ ๓๒+๖๐๐ ๖๑+๔๘๕	๓๒+๖๐๐ ๖๑+๔๘๕ ๙๖+๘๘๕	๙๖.๘๘๕
๒๓๓	การเคหะแห่งชาติ – หนองคาย	๐๑๐๐	๐+๐๐๐	๗+๓๑๐	๗.๓๑๐
๒๔๒	หนองคาย – หนองบัว หนองบัว – ท่าบ่อ	๐๑๐๑ ๐๑๐๒	๐+๐๐๐ ๓+๕๔๔	๓+๕๔๔ ๒๖+๙๕๘	๒๖.๙๕๘
๒๔๓	หนองคาย – ด้านพรมแดน สะพานมิตรภาพไทย – ลาว	๐๑๐๐	๐+๐๐๐	๒+๔๗๕	๒.๔๗๕
๒๐๒๐	ท่าบ่อ – บ้านวุ่น	๐๑๐๐	๐+๐๐๐	๑๓+๑๗๕	๑๓.๑๗๕
๒๐๙๕	โซ่พิสัย – ปากคาด	๐๒๐๐	๓๓+๕๐๐	๖๗+๕๗๗	๓๔.๐๗๗
๒๒๓๐	บ้านปึก – เฝ้าไร่	๐๒๐๐	๓+๑๔๔	๒๔+๘๕๐	๒๑.๗๐๖
๒๒๖๔	ทางเข้าหนองปลาปาก	๐๑๐๐	๐+๐๐๐	๒+๓๕๘	๒.๓๕๘
๒๒๖๖	ศรีเชียงใหม่ – ห้วยทอน	๐๑๐๐	๐+๐๐๐	๒๕+๗๗๘	๒๕.๗๗๘
๒๒๖๗	โพนพิสัย – โนนต้อง โนนต้อง – โซ่พิสัย	๐๑๐๑ ๐๑๐๒	๐+๐๐๐ ๓๗+๗๖๓	๓๗+๗๖๓ ๔๘+๒๖๒	๔๘.๒๖๒
๒๓๗๖	โสกกกล้า – สังคม	๐๒๐๐	๒๖+๘๒๕	๓๕+๓๔๐	๘.๕๑๕
รวมระยะทางทั้งสิ้น					๔๒๒.๓๐๖

ที่มา : แขวงทางหลวงหนองคาย

(๒) โครงข่ายสายรองทางหลวงชนบท ถนนทางหลวงชนบทเป็นโครงข่ายทางที่เชื่อมระหว่างทางหลวงแผ่นดินเข้าไปยังหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ แขวงทางหลวงชนบทหนองคาย รับผิดชอบถนนโครงข่ายทางหลวงชนบท จำนวน ๒๔ สายทาง ครอบคลุม ๙ อำเภอ ระยะทางรวม ๔๓๔.๑๓๔ กิโลเมตร

ตารางที่ ๑๑ โครงข่ายทางหลวงชนบทหนองคาย

ลำดับ	รหัสสายทาง	ชื่อสายทาง	อำเภอ	ระยะทาง (กม)	ประเภทผิวจราจร
๑	นค.๓๐๐๕	แยก ทล.๒๑๑ (กม.ที่ ๖๓+๙๐๐) -บ้านโพนทอง	ศรีเชียงใหม่,โพธิ์ตาก	๒๐.๓๕๐	Asphaltic Concrete
๒	นค.๓๐๐๘	แยก ทล.๒๑๑ (กม.ที่ ๒๒+๑๐๐) -บ้านเทวี	ท่าบ่อ	๖.๒๒๐	Asphaltic Concrete
๓	นค.๓๐๐๙	แยก ทล. ๒๑๒ (กม.ที่ ๔๕+๙๕๐) -บ้านเขม	โพนพิสัย	๒๖.๔๒๕	Asphaltic Concrete
๔	นค.๓๐๑๐	แยก ทล.๒๑๒ (กม.ที่ ๗๐+๔๕๐) -บ้านหนองยอง	รัตนวาปี	๒๐.๙๐๐	Asphaltic Concrete
๕	นค.๓๐๑๒	แยก ทล.๒๑๒ (กม.ที่ ๙+๓๔๐) -บ้านเหล่าโพธิ์ศรี	โพนพิสัย	๒๒.๙๕๐	Asphaltic Concrete
๖	นค.๔๐๑๓	แยก ทล.๒๒๓๐ (กม.ที่ ๓+๑๕๐) -บ้านเลิศไม้ตรี	โพนพิสัย,เผ่าไร่	๒๘.๗๖๐	Asphaltic Concrete
๗	นค.๓๐๑๕	แยก ทล.๒๑๑ (กม.ที่ ๑๗+๑๕๐) -บ้านโพธิ์ตาก	ท่าบ่อ,โพธิ์ตาก	๔๐.๘๖๕	Asphaltic Concrete
๘	นค.๔๐๑๖	แยก ทล.๒๒๖๗ (กม.ที่ ๗+๗๕๐) -บ้านโพนสว่าง	โพนพิสัย	๑๕.๙๒๐	Asphaltic Concrete
๙	นค.๑๐๑๗	แยก ทล.๒ (กม.ที่ ๔๘๗+๕๕๐) -บ้านหนองสองห้อง	สระใคร,เมือง	๑๗.๖๘๐	Asphaltic Concrete
๑๐	นค.๓๐๑๙	แยก ทล. ๒๑๒ (กม.ที่ ๗๙+๔๕๐) -บ้านตูม	รัตนวาปี	๒๔.๐๒๐	Asphaltic Concrete
๑๑	นค.๔๐๒๒	แยก ทล.๒๒๖๗ (กม.ที่ ๑๙+๑๐๐) -บ้านโนนแก้ว	เผ่าไร่	๗.๐๐๐	Asphaltic Concrete
๑๒	นค.๑๐๒๕	แยก ทล.๒ (กม.ที่ ๔๘๖+๙๕๐) -บ้านเทื่อม	สระใคร	๒๐.๒๙๐	Asphaltic Concrete
๑๓	นค.๓๐๒๖	แยก ทล.๒๑๑ (กม.ที่ ๑๐๑+๙๒๕) -บ้านเชียงดี	สังคม	๒๓.๕๖๐	Asphaltic Concrete
๑๔	นค.๕๐๒๗	แยก ทล.นค.๓๐๐๙ (กม.ที่ ๒+๑๕๐) -บ้านสร้างคอม	โพนพิสัย	๒๒.๓๕๐	Asphaltic Concrete
๑๕	นค.๑๐๓๔	แยก ทล.๒ (กม.ที่ ๔๙๙+๒๐๐) -บ้านโนนสีทอง	เมือง	๘.๙๗๕	Asphaltic Concrete
๑๖	นค.๓๐๔๐	แยก ทล. ๒๑๒ (กม.ที่ ๒+๗๐๐) -บ.ฝ่ายแตก	เมือง	๑๘.๘๘๐	Asphaltic Concrete
๑๗	นค.๓๐๔๑	แยก ทล. ๒๑๑ (กม.ที่ ๑๑+๓๓๐) -บ้านเจริญสุข	สระใคร	๑๓.๖๙๐	Asphaltic Concrete
๑๘	นค.๓๐๔๒	แยก ทล. ๒๑๑ (กม.ที่ ๓๐+๙๙๐) -บ้านธาตุกลางน้อย	ท่าบ่อ	๑๘.๓๘๐	Asphaltic Concrete
๑๙	นค.๓๐๔๓	แยก ทล. ๒๑๒ (กม.ที่ ๕๒+๖๐๐) -บ้านหนองบัวเงิน	โพนพิสัย,เผ่าไร่	๑๘.๒๙๐	Asphaltic Concrete
๒๐	นค.๔๐๔๔	แยก ทล.๒๒๖๖ (กม.ที่ ๑๔+๑๐๐) -บ้านทุม	ศรีเชียงใหม่,ท่าบ่อ	๘.๕๕๐	Asphaltic Concrete
๒๑	อด.๔๐๒๘	แยก ทล.๒๒๖๖ (กม.ที่ ๒๘+๑๐๐) -บ้านผาตั้ง	สังคม	๑๕.๙๓๐	Asphaltic Concrete
๒๒	นค.๓๐๔๕	ถนนสาย ก. ผังเมืองรวมหนองคาย	เมือง	๖.๓๘๑	Asphaltic Concrete
๒๓	นค.๗๐๔๖	แยก ทล. ๒๑๒ (กม.ที่ ๒๑+๗๐๐) - บ้านเหล่าต่างคำ	โพนพิสัย	๑๑.๓๐๐	Asphaltic Concrete
๒๔	นค.๓๐๔๗	แยก ทล. ๒๑๑ (กม.ที่ ๓+๙๕๐) -บ้านไชยา	เมือง,สระใคร	๑๖.๔๗๘	Asphaltic Concrete
		รวม		๔๓๔.๑๓๔	

(๓) เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางของจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๑๒ เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางของจังหวัดหนองคาย

หมวดการเดินรถ	สายที่	ชื่อเส้นทาง	จำนวนเที่ยว ชั้นต่ำ - ชั้นสูง (เที่ยว/วัน)	จำนวนรถ ชั้นต่ำ - ชั้นสูง (คัน)
๑ : รถโดยสารภายในเขตเทศบาล	๑	วงกลมวัดธาตุ-สะพานมิตรภาพไทย-ลาว	๖๘ เที่ยว	๖-๘ คัน
	๒	สถานีขนส่งผู้โดยสารจ.หนองคาย-ศูนย์ราชการ-มหาวิทยาลัยขอนแก่น(วิทยาเขตหนองคาย)	๖๐-๗๔ เที่ยว (ไป ๓๐-๓๗ เที่ยว) (กลับ ๓๐-๓๗ เที่ยว)	๑๒-๒๐ คัน
๒ : รถโดยสารระหว่างกรุงเทพมหานครและจังหวัดหนองคาย	๒๓	กรุงเทพฯ - หนองคาย (ม.๑(ก) ๑-๒ คัน , ม.๔(ก) ๒-๔ คัน)	๔ เที่ยว (ไป ๒ เที่ยว กลับ ๒ เที่ยว)	๓-๖ คัน
	๒๓	กรุงเทพฯ - หนองคาย (ม.๑(ข) ๖-๑๒ คัน , ม.๔(ข) ๕-๗ คัน)	๒๖ เที่ยว (ไป ๑๓ เที่ยว กลับ ๑๓ เที่ยว)	๒๖-๔๒ คัน
	๒๓	กรุงเทพฯ - หนองคาย (ม.๒)	๑๒ เที่ยว (ไป ๖ เที่ยว กลับ ๖ เที่ยว)	๑๒-๓๓ คัน
	๔๓๓	กรุงเทพฯ - ศรีเชียงใหม่ (ม.๑ (ข) พิเศษ และหรือ ม.๑ (ข))	๑๐ เที่ยว (ไป ๕ เที่ยว กลับ ๕ เที่ยว)	๒-๑๖ คัน
	๔๓๓	กรุงเทพฯ - ศรีเชียงใหม่ (ม.๔ (ข))		๔-๒๖ คัน
	๔๓๓	กรุงเทพฯ - ศรีเชียงใหม่ (ม.๔ (ข) พิเศษ)		๓-๘ คัน
๓ : รถโดยสารระหว่างจังหวัดหนองคายและจังหวัดอื่นๆ	๒๒๑	อุดรธานี-หนองคาย (ม.๒ และหรือ ม.๒ (จ))	๗๖ เที่ยว (ไป ๓๘ เที่ยว กลับ ๓๘ เที่ยว)	๑๖-๔๐คัน
	๒๒๓	อุดรธานี-ศรีเชียงใหม่ (ม.๒)	๖ เที่ยว (ไป ๓ เที่ยว กลับ ๓ เที่ยว)	๓-๙ คัน
	๒๒๓	อุดรธานี-ศรีเชียงใหม่ (ม.๓ (ธ))	๔ เที่ยว (ไป ๒ เที่ยว กลับ ๒ เที่ยว)	๒-๒๙ คัน
	๒๘๘	หนองคาย-บ้านแพง (ม.๓ ส)	๒ เที่ยว (ไป ๑ เที่ยว กลับ ๑ เที่ยว)	๕-๔๙ คัน
	๒๘๘	หนองคาย-บ้านแพง (ม.๓ ธ/ส)	๒ เที่ยว (ไป ๑ เที่ยว กลับ ๑ เที่ยว)	๒-๒๐ คัน
	๒๘๘	หนองคาย-บ้านแพง (ม.๓ ธ/ส)	๔ เที่ยว (ไป ๒ เที่ยว กลับ ๒ เที่ยว)	๔-๑๓คัน
	๒๙๔	หนองคาย-บ.นาคำไฮ-หนองบัวลำภู	๒๖ เที่ยว (ไป ๑๓ เที่ยว กลับ ๑๓ เที่ยว)	๑๑-๒๑ คัน
	๕๐๗	หนองคาย-เลย (ม.๓ (ธ))	๔ เที่ยว (ไป ๒ เที่ยว กลับ ๒ เที่ยว)	๔-๒๐ คัน
	๕๐๗	หนองคาย-เลย (ม.๓ (ธ))	๑๔ เที่ยว (ไป ๗ เที่ยว กลับ ๗ เที่ยว)	๙-๒๐ คัน
	๕๙๐	บึงกาฬ-หนองคาย-ระยอง (ม.๑ ข)	๒๘ เที่ยว (ไป ๑๔ เที่ยว กลับ ๑๔ เที่ยว)	๒๘-๕๕ คัน
	๖๓๖	เชียงใหม่-หนองคาย (ม.๔ (ก))	๒ เที่ยว (ไป ๑ เที่ยว กลับ ๑ เที่ยว)	๓-๖ คัน
	๗๗๖	ภูเก็ต-หนองคาย	๔ เที่ยว (ไป ๒ เที่ยว กลับ ๒ เที่ยว)	๔-๑๒ คัน
	๘๐๙	ชัยภูมิ-หนองคาย (ม.๑ (ข))	๒ เที่ยว (ไป ๑ เที่ยว กลับ ๑ เที่ยว)	๒-๑๖ คัน
	๘๐๙	ชัยภูมิ-หนองคาย (ม.๒ และหรือ ม.๒ (จ))	๖ เที่ยว (ไป ๓ เที่ยว กลับ ๓ เที่ยว)	๔-๖ คัน
	๘๒๕	ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ-หนองคาย	๒ เที่ยว (ไป ๑ เที่ยว กลับ ๑ เที่ยว)	๑-๔ คัน
	๘๓๓	อุบลราชธานี-หนองคาย	๘ เที่ยว (ไป ๔ เที่ยว กลับ ๔ เที่ยว)	๘-๑๗ คัน

หมวดการเดินทาง	สายที่	ชื่อเส้นทาง	จำนวนเที่ยว ชั้นต่ำ - ชั้นสูง (เที่ยว/วัน)	จำนวนรถ ชั้นต่ำ - ชั้นสูง (คัน)
	๘๓๔	หนองคาย-บึงกาฬ ม.๒หรือ ม.๒จ	๒ เที่ยว (ไป ๑ เที่ยว กลับ ๑ เที่ยว)	๕-๘ คัน
	๘๓๔	หนองคาย-บึงกาฬ ม.๓ ๕/ส	๒ เที่ยว (ไป ๑ เที่ยว กลับ ๑ เที่ยว)	๒-๕ คัน
	๘๓๔	หนองคาย-บึงกาฬ ม.๓ ๕/ส	๖ เที่ยว (ไป ๓ เที่ยว กลับ ๓ เที่ยว)	๓-๓๖ คัน
	๘๓๕	หนองคาย-บ้านสีกาย-ปากคาด ม.๒ และหรือ ม.๒ จ, ม.๓ ๕/ส	๔ เที่ยว (ไป ๒ เที่ยว กลับ ๒ เที่ยว)	๓-๑๒ คัน
	๘๓๕	หนองคาย-บ้านสีกาย-ปากคาด ม.๒ และหรือ ม.๒ จ ช่วงหนองคาย-บ.ดงเจริญ-โพนพิสัย	๖ เที่ยว (ไป ๓ เที่ยว กลับ ๓ เที่ยว)	๒-๕ คัน
	๘๓๘	หนองคาย-กาญจนบุรี	๒ เที่ยว (ไป ๑ เที่ยว กลับ ๑ เที่ยว)	๒-๖ คัน
๔ : รถโดยสาร ภายในเขต อำเภอและ ระหว่างอำเภอ ของจังหวัด หนองคาย	๑๓๘๒	หนองคาย-ศรีเชียงใหม่	๔ เที่ยว (ไป ๒ เที่ยว กลับ ๒ เที่ยว)	๕-๒๕ คัน
	๑๓๘๒	หนองคาย-ศรีเชียงใหม่ ช่วงหนองคาย-บ้านเวียงคุก	๔ เที่ยว (ไป ๒ เที่ยว กลับ ๒ เที่ยว)	
	๔๓๒๖	วัดธาตุ-ท่าบ่อ	๑๖ เที่ยว (ไป ๘ เที่ยว กลับ ๘ เที่ยว)	๘-๑๐ คัน
	๔๓๗๙	หนองคาย-บ้านฝาง	๒๐-๓๖ เที่ยว (ไป ๑๐ เที่ยว กลับ ๑๐ เที่ยว)	๘-๑๒ คัน
	๔๓๗๙	หนองคาย-บ้านฝาง ช่วงหนองคาย-บ.บกหวาน - บ.น้ำสวย	๑๐-๑๒ เที่ยว (ไป ๕ เที่ยว กลับ ๖ เที่ยว)	๓-๖ คัน
	๔๕๔๓	หนองคาย-บ.โพนสวรรค์-บ.หนองบัว	๔ เที่ยว (ไป ๒ เที่ยว กลับ ๒ เที่ยว)	๒-๕ คัน
	๔๕๗๒	บ.โพธิ์ตาก-บ.โคกซวก-ศรีเชียงใหม่	๒ เที่ยว (ไป ๑ เที่ยว กลับ ๑ เที่ยว)	๒-๖ คัน
	๔๖๕๐	ตลาดชัยพร-บ.นาฮี	๕๐-๖๐ เที่ยว (ไป ๒๕ กลับ ๓๐ เที่ยว)	๑๗-๒๘ คัน

ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย

(๔) การคมนาคมทางน้ำ จังหวัดหนองคายมีท่าเรือสำหรับการพาณิชย์ จำนวน ๔ แห่ง

ตารางที่ ๑๓ แสดงสถานที่ตั้งท่าเรือพาณิชย์จังหวัดหนองคาย

ชื่อท่าเรือ	สถานที่ตั้ง
๑. ท่าเรือจุดผ่อนปรนบ้านหม้อ	ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่
๒. ท่าเรือหนองคาย (วัดหายโศก)	ตำบลในเมือง อำเภอเมืองหนองคาย
๓. ท่าเรือโพนพิสัย	ตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย
๔. ท่าเรือจุดผ่อนปรนรัตนวาปี	ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี

ที่มา : สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาหนองคาย

๑.๒ ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

๑) ด้านเศรษฐกิจ

๑.๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย (Gross Provincial Product : GPP) ปี พ.ศ.๒๕๖๒ มีมูลค่าเพิ่ม ๔๑,๕๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑,๙๔๒ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ (๓๙,๕๗๓ ล้านบาท) เป็นอันดับที่ ๕๙ ของประเทศ (๗๗ จังหวัด) และเป็นลำดับที่ ๑๕ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๒๐ จังหวัด) เป็นลำดับที่ ๓ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ รายได้ประชากรต่อคนต่อปี เท่ากับ ๙๑,๐๖๘ บาท ต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้น ๔,๓๔๙ บาท เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ (๘๖,๗๑๙ บาท ต่อคนต่อปี) เป็นลำดับที่ ๕๓ ของประเทศ และเป็นลำดับที่ ๔ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองจากจังหวัด ขอนแก่น นครราชสีมา และเลย ตามลำดับ เป็นอันดับที่ ๒ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ รองจากจังหวัดเลย

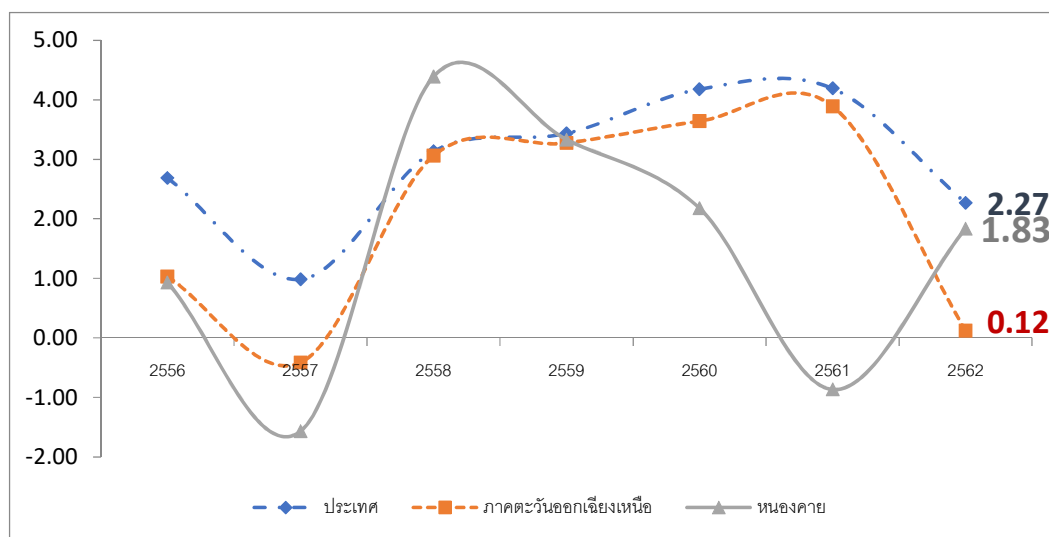
ตารางที่ ๑๔ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย ณ ราคา ประจำปี

จังหวัดหนองคาย	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)					โครงสร้างการผลิต
สาขาการผลิต	2558	2559	2560	2561	2562	2562 (%)
ภาคเกษตรกรรม	8,686	9,403	9,669	8,308	8,897	21.43
สาขาเกษตรฯ ประมง	8,686	9,403	9,669	8,308	8,897	21.43
ภาคอุตสาหกรรม	6,341	6,874	7,342	7,580	8,179	19.70
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	227	177	311	360	293	0.71
สาขาการผลิต	5,585	6,145	6,455	6,684	7,293	17.57
สาขาไฟฟ้า ก๊าซฯ	423	439	460	421	474	1.14
สาขาประปา การจัดการของเสีย	105	113	116	115	118	0.28
ภาคบริการ	21,302	22,436	22,793	23,685	24,439	58.87
สาขาก่อสร้าง	1,757	1,661	1,494	1,450	1,472	3.54
สาขาขายปลีกขายส่งฯ	4,298	4,784	4,829	4,570	4,986	12.01
สาขาขนส่งฯ	2,606	2,705	2,623	1,745	1,538	3.70
สาขาโรงแรมร้านอาหาร	241	262	278	320	344	0.83
สาขาสารสนเทศและการสื่อสาร	405	363	369	408	470	1.13
สาขาตัวกลางทางการเงิน	2,530	2,862	2,974	3,046	3,183	7.67
สาขาอสังหาริมทรัพย์	1,455	1,503	1,595	1,774	1,702	4.10
สาขาวิทยาศาสตร์ฯ	12	13	16	15	21	0.05

จังหวัดหนองคาย	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)					โครงสร้างการ ผลิต
สาขาการผลิต	2558	2559	2560	2561	2562	2562 (%)
สาขาวิทยาศาสตร์ฯ	12	13	16	15	21	0.05
สาขาการบริหารและสนับสนุนบริการ	133	149	139	152	158	0.38
สาขาบริหารราชการแผ่นดิน และประกันสังคม	1,609	1,677	1,720	1,823	1,882	4.53
สาขาการศึกษา	4,540	4,587	4,770	6,230	6,288	15.15
สาขาสุขภาพ	1,239	1,382	1,475	1,582	1,833	4.41
สาขาศิลปะความบันเทิงและนันทนาการ	58	72	86	100	120	0.29
สาขาบริการอื่น ๆ	420	416	424	469	445	1.07
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย(GPP)	36,329	38,712	39,804	39,573	41,515	100.00
รายได้ประชากรต่อคนต่อปี (บาท)	79,471	84,734	87,175	86,719	91,068	
จำนวนประชากร (1,000 คน)	457	457	457	456	456	

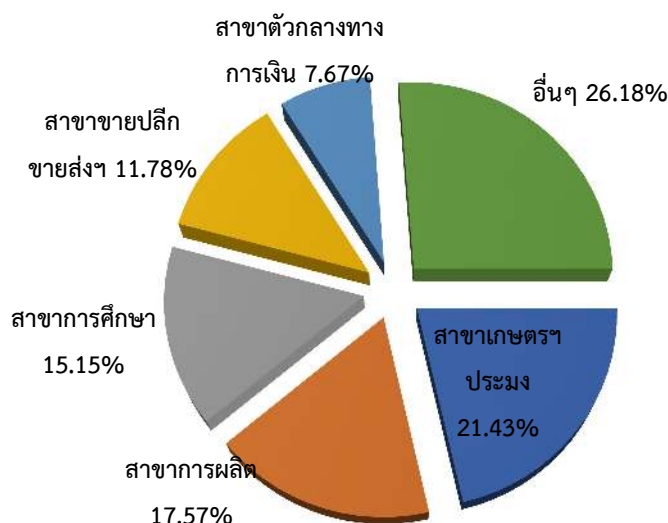
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รูปภาพที่ ๕ แสดงอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจังหวัดหนองคาย

สาขาการผลิตหลักของจังหวัดหนองคายในปี ๒๕๖๒ ประกอบไปด้วย สาขาเกษตรกรรมและการประมง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๔๓ สาขาอุตสาหกรรมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๗.๕๗ สาขาการศึกษา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๕.๑๕ สาขาขายส่งขายปลีกคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๑.๗๘ สาขาตัวกลางทางการเงิน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗.๖๗ และสาขาอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๖.๑๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย

รูปภาพที่ ๖ แสดงโครงสร้างสัดส่วนสาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย

๑.๒) การค้าชายแดน

(๑) สถิติการค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว ของจังหวัดหนองคาย

ในปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีมูลค่าการค้าชายแดนไทย-สปป.ลาวสูงที่สุดในประเทศไทย มีมูลค่าการค้ารวมกว่า ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท และได้ดุลการค้ามูลค่าสูงที่สุดในประเทศ มีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับแขวงเวียงจันทน์ ห่างจากนครหลวงเวียงจันทน์เพียง ๒๕ กิโลเมตร และมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๑ โดยในเดือนธันวาคม ปี พ.ศ.๒๕๖๔ รัฐบาลสปป.ลาว และสปป.จีน มีแผนเปิดดำเนินการรถไฟความเร็วสูง (เวียงจันทน์-คุนหมิง) และคาดว่าจะระหว่างปี ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ รถไฟความเร็วสูงของไทยเส้นทางช่วงนครราชสีมา-หนองคาย จะสามารถเปิดให้บริการได้และจะสามารถเชื่อมต่อกับเส้นทางรถไฟของสปป.ลาว และจีน ซึ่งการให้บริการรถไฟดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศไทยและจีน เนื่องจากรถไฟสปป.จีน และสปป.ลาว ที่เชื่อมต่อกับเมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน สปป.จีน จีน ผ่านเมืองบ่อเต็น ชายแดนสปป.ลาว และมุ่งลงใต้ไปยังนครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว จะช่วยประหยัดเวลาในการขนส่ง สินค้ามาถึงจังหวัดหนองคายมากกว่าเส้นทางรถยนต์ R3A ถึง ๒ วัน และยังช่วยประหยัดต้นทุนด้านค่าขนส่ง

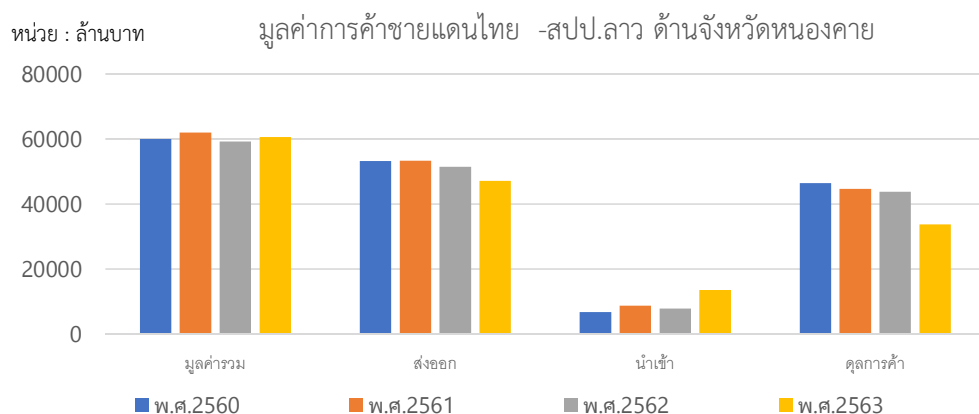
ประเทศไทยและ สปป.ลาว นั้นเป็นประเทศคู่ค้ากันมายาวนาน ประชากรลาวมีความนิยมบริโภคสินค้าและบริการของไทย เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ แม้ในปัจจุบันจะมีสถานการณ์การแข่งขันสูงในตลาดสปป.ลาว ในเรื่องของส่วนแบ่งการตลาดของไทยที่เริ่มชะลอตัวจากสินค้าคู่แข่งจากประเทศจีนและเวียดนาม โดยจังหวัดหนองคายเป็นช่องทางส่งออกสินค้าอุปโภค-บริโภคหลักของไทย ส่วนนครหลวงเวียงจันทน์และแขวงเวียงจันทน์เป็นแหล่งตลาดของประชากรที่มีกำลังซื้อสูง จึงเป็นโอกาสของสินค้าไทยในการทำการตลาดได้หลากหลายขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป

ตารางที่ ๑๕ มูลค่าการค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว ปีพ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓

หน่วย : ล้านบาท

รายการข้อมูล	พ.ศ.๒๕๖๐	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓
๑. มูลค่าการค้ารวม	๖๐,๐๓๕.๒๕	๖๒,๐๖๗.๘๔	๕๙,๓๐๒.๖๙	๖๐,๖๕๓.๖๙
๒. ส่งออก	๕๓,๒๘๗.๑๔	๕๓,๓๖๕.๙๔	๕๑,๕๕๓	๔๗,๑๘๑.๘๕
๓. นำเข้า	๖,๗๔๘.๑๑	๘,๗๐๑.๘๙	๗,๗๕๙.๖๙	๑๓,๔๗๑.๘๔
๔. ดุลการค้า	๕๖,๕๓๙.๐๒	๕๔,๖๖๔.๐๕	๕๓,๕๔๓.๓๑	๔๓,๗๑๐.๐๑

(ที่มา : กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

จากตารางที่ ๑๕ สรุปได้ว่ามูลค่าการค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว ด้านจังหวัดหนองคาย มีการปรับตัวในทิศทางที่เป็นบวก และขยายตัวเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๖๓ ถึงแม้จะได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มูลค่าการส่งออกลดลงเนื่องจากทาง สปป.ลาว มีคำสั่งปิดด่านประเพณีและด่านท้องถิ่นเปิดให้ส่งออกได้เฉพาะด้านสากลสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๑ เท่านั้น

ตารางที่ ๑๖ เปรียบเทียบมูลค่าการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว รายจังหวัด

จังหวัด	๒๕๖๑				๒๕๖๒				๒๕๖๓			
	มูลค่ารวม	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า	มูลค่ารวม	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า	มูลค่ารวม	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า
หนองคาย	๖๒,๐๖๗.๘๔	๕๓,๓๖๕.๙๔	๘,๗๐๑.๙๐	๔๔,๖๖๔.๐๕	๕๙,๓๐๒.๖๙	๕๑,๕๕๓.๐๐	๗,๗๕๙.๖๙	๔๓,๗๔๓.๓๑	๖๐,๖๕๓.๖๙	๔๗,๑๘๑.๘๕	๑๓,๔๗๑.๘๔	๓๓,๗๑๐.๐๑
มุกดาหาร	๖๒,๓๑๕.๗๔	๒๕,๔๓๖.๘๕	๓๖,๘๗๘.๘๙	-๑๑,๔๔๒.๐๕	๕๖,๓๙๑.๖๐	๒๔,๒๗๓.๗๗	๓๒,๑๑๗.๘๓	-๗,๘๔๔.๐๗	๔๐,๔๐๘.๐๑	๑๙,๐๘๗.๑๓	๒๑,๓๒๐.๘๘	-๒,๒๓๓.๗๕
น่าน	๒๙,๘๔๘.๑๘	๕,๗๖๑.๖๘	๒๔,๐๘๖.๕๐	-๑๘,๓๒๔.๘๒	๒๗,๔๖๘.๑๒	๔,๙๔๒.๐๐	๒๒,๕๒๖.๑๒	-๑๗,๕๘๔.๑๑	๒๖,๑๕๕.๑๑	๕,๐๘๗.๗๒	๒๑,๐๖๗.๓๙	-๑๕,๙๗๙.๖๗
อุบลฯ	๑๗,๖๓๕.๒๒	๑๒,๙๔๕.๐๔	๔,๖๙๐.๑๗	๘,๒๕๕.๘๗	๑๖,๖๔๘.๘๔	๑๒,๐๘๘.๖๐	๔,๕๖๐.๒๔	๗,๕๖๘.๓๖	๒๑,๔๙๒.๐๓	๑๑,๔๐๘.๔๑	๑๐,๐๘๓.๖๓	๑,๓๒๔.๗๘
เลย	๖,๒๓๔.๘๗	๕,๑๖๘.๐๖	๑,๐๖๖.๘๑	๔,๑๐๑.๒๕	๙,๔๔๐.๑๓	๕,๑๖๘.๒๓	๔,๒๗๑.๙๐	๘๙๖.๓๓	๑๖,๖๐๖.๖๙	๔,๐๐๗.๙๑	๑๒,๕๙๘.๗๘	-๘,๕๕๐.๘๗
นครพนม	๑๔,๘๑๗.๓๔	๖,๓๔๓.๔๕	๘,๔๗๓.๘๙	-๒,๑๓๐.๔๔	๑๕,๒๒๒.๔๗	๗,๘๔๘.๒๓	๗,๓๗๓.๒๔	๔๗๔.๙๙	๑๕,๖๒๕.๓๙	๘,๙๘๗.๐๕	๖,๖๓๘.๓๔	๒,๓๔๘.๗๑
เขียงราย	๑๖,๕๙๖.๒๓	๑๖,๑๙๗.๔๙	๓๙๘.๗๔	๑๕,๗๙๘.๗๕	๑๐,๖๗๖.๓๓	๑๐,๑๕๙.๑๓	๕๑๗.๒๐	๙,๖๔๑.๙๔	๖,๖๒๗.๓๒	๖,๓๑๑.๑๘	๓๑๖.๑๔	๕,๙๙๕.๐๓
บึงกาฬ	๔,๐๕๒.๖๖	๓,๕๘๙.๑๒	๔๖๓.๕๔	๓,๑๒๕.๕๘	๒,๒๙๗.๓๕	๑,๘๖๘.๑๘	๔๒๙.๑๗	๑,๔๒๘.๐๑	๒,๒๖๗.๘๖	๑,๕๕๑.๒๐	๗๑๖.๖๖	๘๓๔.๕๔

(หน่วย : ล้านบาท/ ที่มา : กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

จากตารางที่ ๑๖ สรุปได้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีมูลค่าการค้าชายแดนไทย-สปป.ลาวสูงที่สุดในประเทศไทย โดยมีมูลค่าการค้ารวม ๖๐,๖๕๓.๖๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๓๕๑ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๒.๒๘ สินค้าส่งออกที่สำคัญได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม, เครื่องโทรศัพท์สำหรับเครือข่ายเซลลูลาร์, รถยนต์นั่ง พร้อมเครื่องปรับอากาศขับเคลื่อนสี่ล้อ, เครื่องดื่มรวมถึงน้ำอัดลมที่มีน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ(ไม่มีแอลกอฮอล์) และพลังงานไฟฟ้า สินค้านำเข้าที่สำคัญได้แก่ พลังงานไฟฟ้า, ทองคำ, รองเท้า ที่มีพื้นด้านนอกทำจากยางหรือพลาสติก, ชุดสายไฟสำเร็จรูป และส่วนประกอบของตัวควบคุมอุณหภูมิ

ข้อค้นพบประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

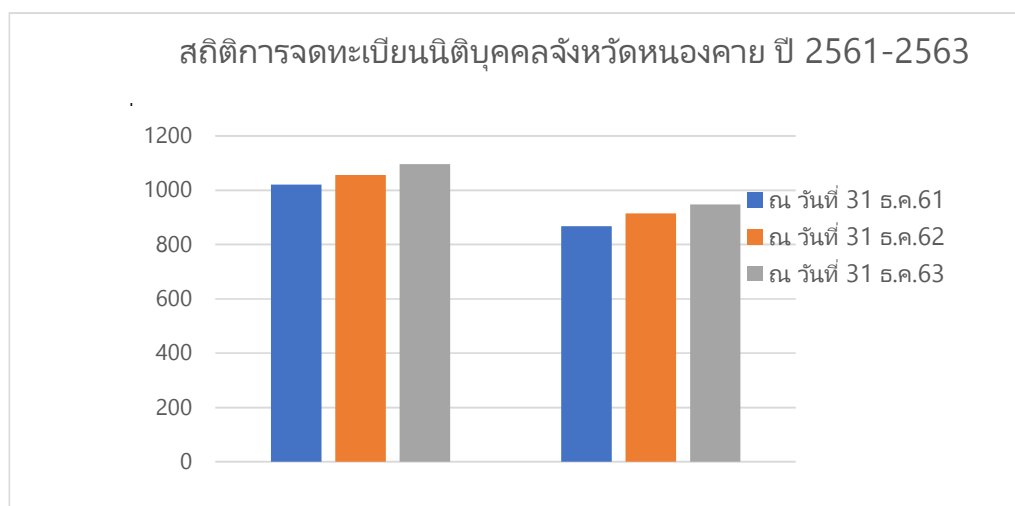
ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-๑๙) การค้าชายแดนของจังหวัดหนองคาย ได้รับผลกระทบจากการที่ทั้งสองประเทศ ประกาศปิดช่องทางการค้าให้เหลือเพียงจุดเดียว คือ ด่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๑ เท่านั้น ส่งผลให้มูลค่าการค้าชายแดนของจังหวัดหนองคายลดลง ซึ่งเกิดจากปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ ดังนี้

๑. ผู้ประกอบการไม่สะดวกในการขนส่งสินค้า จากการประกาศ พรก. ฉุกเฉิน
๒. ค่าขนส่งและค่าบริการในการส่งออก – นำเข้าสินค้า ค่อนข้างสูงเนื่องจากผู้ประกอบการขนส่งรายใหญ่น้อยโอกาสในการขึ้นราคาค่าขนส่งและค่าบริการ และเป็นลักษณะผูกขาดการนำเข้าจากผู้ประกอบการ สปป.ลาว
๓. ผู้ประกอบการท้องถิ่นรายย่อยที่เคยส่งสินค้าออกตามจุดผ่อนปรนทางการค้าไม่สามารถส่งออกสินค้าได้
๔. สถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจโลกทำให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงลดลง ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านด่านศุลกากรหนองคาย ลดลงในปริมาณที่สูง
๕. ผลกระทบจากค่าเงินบาทแข็งตัว

(๒) การจดทะเบียนนิติบุคคล

ตารางที่ ๑๗ สถิติการจดทะเบียนนิติบุคคล ปี ๒๕๖๑ - ปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย

ประเภท	ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.		
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
ห้างหุ้นส่วนจำกัด (ราย)	๑,๐๒๑	๑,๐๕๖	๑,๐๙๖
ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล (ราย)	-	-	-
บริษัทจำกัด (ราย)	๘๖๘	๙๑๔	๙๔๘
รวม (ราย)	๑,๘๘๙	๑,๙๗๐	๒,๐๔๔

จำนวนนิติบุคคลที่จดทะเบียนและมีสถานะดำเนินการ

ประเภท	จำนวน		ทุน	
	(ราย)	อัตราส่วน %	(ล้านบาท)	อัตราส่วน %
บริษัทจำกัด	๙๔๘	๔๖.๓๘	๖,๕๗๘.๗๕	๘๑.๗๗
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	๑,๐๙๖	๕๓.๖๒	๑,๔๖๖.๒๔	๑๘.๒๓
รวม	๒,๐๔๔	๑๐๐	๘,๐๔๔.๙๙	๑๐๐

ข้อมูล ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

จากตารางสถิติการจดทะเบียนนิติบุคคล ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย สรุปได้ว่าปี ๒๕๖๓ นิติบุคคลคงเหลืออยู่ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๐๔๔ ราย ประกอบด้วยนิติบุคคลประเภทบริษัท จำกัด ๙๔๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓๘ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ๑,๐๙๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๖๒ รวม ๘,๐๔๔.๙๙ ล้านบาท

ตารางที่ ๑๘ ทะเบียนนิติบุคคลรายอำเภอ ปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย

อำเภอ	ประเภทนิติบุคคล		จำนวน (ราย)	ทุน (บาท)	ร้อยละตาม จำนวนราย
	บริษัท จำกัด	ห้างหุ้นส่วน จำกัด			
เมืองหนองคาย	๗๐๖	๖๓๓	๑,๓๓๙	๖,๖๖๑,๒๓๕,๘๐๐	๖๕.๕๑
ท่าบ่อ	๗๔	๑๒๓	๑๙๗	๓๕๑,๙๐๐,๐๐๐	๙.๖๔
โพนพิสัย	๘๗	๑๓๗	๒๒๔	๓๘๙,๔๓๐,๐๐๐	๑๐.๙๖
ศรีเชียงใหม่	๒๘	๕๓	๘๑	๓๐๐,๘๗๐,๐๐๐	๓.๙๖
รัตนวาปี	๒๑	๔๐	๖๑	๑๔๕,๑๕๐,๐๐๐	๒.๙๙
สระใคร	๑๑	๒๕	๓๖	๔๖,๔๐๐,๐๐๐	๑.๗๖
เฝ้าไร่	๙	๓๖	๔๕	๖๐,๓๐๐,๐๐๐	๒.๒๐
สังคม	๑๑	๓๖	๔๗	๖๙,๔๐๐,๐๐๐	๒.๓๐
โพธิ์ตาก	๑	๑๓	๑๔	๒๐,๓๐๐,๐๐๐	๐.๖๘
รวม	๙๔๘	๑,๐๙๖	๒,๐๔๔	๘,๐๔๔,๙๘๕,๘๐๐	๑๐๐

จากตารางสถิตินิติบุคคลรายอำเภอ ปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย สรุปได้ว่า อำเภอที่มีการจดทะเบียนนิติบุคคลสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอโพนพิสัย และอำเภอท่าบ่อ ซึ่งสามอำเภอดังอยู่บริเวณริมแม่น้ำโขง และมีพื้นที่ติดต่อกันเป็นเขตพื้นที่มีประชากรอาศัยอยู่จำนวนมาก เป็นศูนย์กลางการค้าและมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญมากมาย เป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางไปยังอำเภอต่างๆ อีกทั้งยังมีความพร้อมในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานพื้นที่มีการคมนาคมขนส่งที่สะดวกรวดเร็ว

ตารางที่ ๑๙ ประเภทธุรกิจที่สำคัญ ปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

ลำดับ	ประเภทธุรกิจ	จำนวน (ราย)	ทุน (บาท)
๑	การขายส่งและการขายปลีกการซ่อมยานยนต์และ จักรยานยนต์	๘๙๓	๑,๙๘๐,๖๒๐,๐๐๐
๒	การก่อสร้าง	๔๓๒	๖๖๗,๙๕๐,๐๐๐
๓	การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๑๕๙	๓๘๔,๐๑๕,๐๐๐
๔	การผลิต	๑๓๙	๑,๓๖๘,๕๔๐,๐๐๐
๕	กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	๖๔	๑๒๖,๕๕๐,๐๐๐
๖	กิจกรรมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และกิจกรรมทาง วิชาการ	๖๒	๘๗,๘๗๐,๐๐๐
๗	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๕๕	๓๙,๙๒๐,๐๐๐
๘	ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบการปรับอากาศ	๔๗	๗๐๐,๗๐๐,๐๐๐
๙	กิจกรรมเกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์	๔๖	๙๐๐,๗๘๐,๘๐๐
๑๐	ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๔๑	๕๔๑,๔๕๐,๐๐๐

จากตารางประเภทธุรกิจที่สำคัญปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย สรุปได้ว่า การจดทะเบียนนิติบุคคล ตามประเภทธุรกิจ พบว่า ๓ อันดับแรก ได้แก่ ธุรกิจการขายส่งและการขายปลีกการซ่อมยานยนต์และ จักรยานยนต์, การก่อสร้าง และการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า ด้วยภูมิศาสตร์ของจังหวัดหนองคายที่มีพื้นที่ ชายแดนขนานไปตามแนวแม่น้ำโขง เป็นโอกาสในการติดต่อค้าขายกับ สปป.ลาว ซึ่งยังคงมีความต้องการสินค้า อุปโภค บริโภคจากประเทศไทย ประกอบกับความต้องการในการขนส่งส่ง ขนถ่าย และสถานที่เก็บสินค้า เพื่อส่งต่อไปยัง สปป.ลาว และประเทศที่ ๓

๑.๓) ด้านเกษตรกรรม

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดหนองคายแล้วพบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๔๑,๕๑๕ ล้านบาท ภาคเกษตร ๘,๘๙๗ ล้านบาท ภาคนอกเกษตร ๓๒,๖๑๘ ล้านบาท ภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เมื่อพิจารณาจากพื้นที่การเกษตรของจังหวัดหนองคายพบว่ามีสูงถึง ๑,๑๒๕,๗๖๘.๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๕ จากพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ซึ่งมีพื้นที่รวม ๑,๘๙๓,๗๒๕.๗๗ ไร่ จำนวนครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๕๗,๓๐๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๘ ของครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารายได้ส่วนใหญ่ของจังหวัดหนองคายมาจากภาคเกษตรกรรม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าในภาคเกษตรกรรมมีหลายปัจจัย เช่น ลักษณะดิน คุณภาพของดิน การจัดรูปที่ดิน ระบบชลประทาน พันธุ์พืช ที่เหมาะสมต่อการประมง และปศุสัตว์ที่มีคุณภาพ การรวมกลุ่มในรูปของสหกรณ์ เป็นต้น ที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์และกำหนดทิศทางการพัฒนาที่เหมาะสมต่อไป

(๑) ครัวเรือนเกษตรกร

ตารางที่ ๒๐ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรปี ๒๕๖๓	ร้อยละจำนวนครัวเรือนเกษตร/ครัวเรือนทั้งหมด
เมืองหนองคาย	๕๗,๘๙๗	๑๑,๗๔๔	๖.๖๙
ท่าบ่อ	๒๖,๓๑๙	๙,๘๒๑	๕.๕๙
โพนพิสัย	๓๒,๐๐๑	๑๕,๐๕๘	๘.๕๗
ศรีเชียงใหม่	๙,๙๙๑	๓,๒๐๖	๑.๘๒
สังคม	๘,๓๙๔	๔,๕๑๙	๒.๕๗
สระใคร	๘,๐๓๕	๔,๐๖๓	๒.๓๑
เฝ้าไร่	๑๕,๒๒๗	๖,๘๙๕	๓.๙๓
รัตนวาปี	๑๒,๗๑๐	๖,๒๕๑	๓.๕๖
โพธิ์ตาก	๕,๐๖๕	๑,๙๙๔	๑.๑๔
รวม	๑๗๕,๖๓๙	๖๓,๕๕๑	๓๖.๑๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ (จำนวนครัวเรือนเกษตรกร)

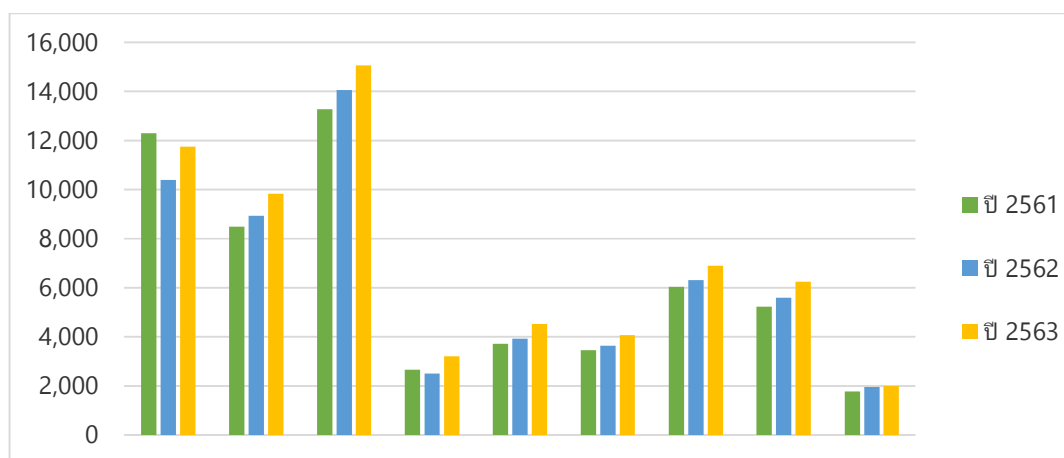
ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ (จำนวนครัวเรือนทั้งหมด)

ตารางที่ ๒๑ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

อำเภอ	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร ปี ๒๕๖๑	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร ปี ๒๕๖๒	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร ปี ๒๕๖๓
เมือง	๑๒,๓๐๐	๑๐,๓๘๙	๑๑,๗๔๔
ท่าบ่อ	๘,๔๙๒	๘,๙๒๖	๙,๘๒๑
โพนพิสัย	๑๓,๒๗๒	๑๔,๐๔๘	๑๕,๐๕๘
สังคม	๒,๖๖๓	๒,๕๐๖	๓,๒๐๖
ศรีเชียงใหม่	๓,๗๒๘	๓,๙๓๘	๔,๕๑๙
สระใคร	๓,๔๖๐	๓,๖๓๙	๔,๐๖๓
เฝ้าไร่	๖,๐๓๗	๖,๓๐๗	๖,๘๙๕
รัตนวาปี	๕,๒๓๔	๕,๕๙๗	๖,๒๕๑
โพธิ์ตาก	๑,๗๘๐	๑,๙๕๕	๑,๙๙๔
รวม	๕๖,๙๖๖	๕๗,๓๐๕	๖๓,๕๕๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

แผนภาพที่ ๗ เปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนเกษตรกร ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

จะเห็นว่าจำนวนครัวเรือนเกษตรกรในปี ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ร้อยละ ๐.๕๖ ซึ่งเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และในปี ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๐ ซึ่งการเพิ่มจำนวนครัวเรือนของเกษตรกรจำนวนมาก เนื่องจากในปี ๒๕๖๓ สภาพแวดล้อมเหมาะแก่การทำการเกษตร เกษตรกรมีแหล่งน้ำเพียงพอในการทำการเกษตรกรรม อีกทั้งภาครัฐมีโครงการช่วยเหลือเกษตรกรหลายโครงการ เช่น โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวนวนยาง ปี ๒๕๖๓ โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม ปี ๒๕๖๓ เป็นต้น

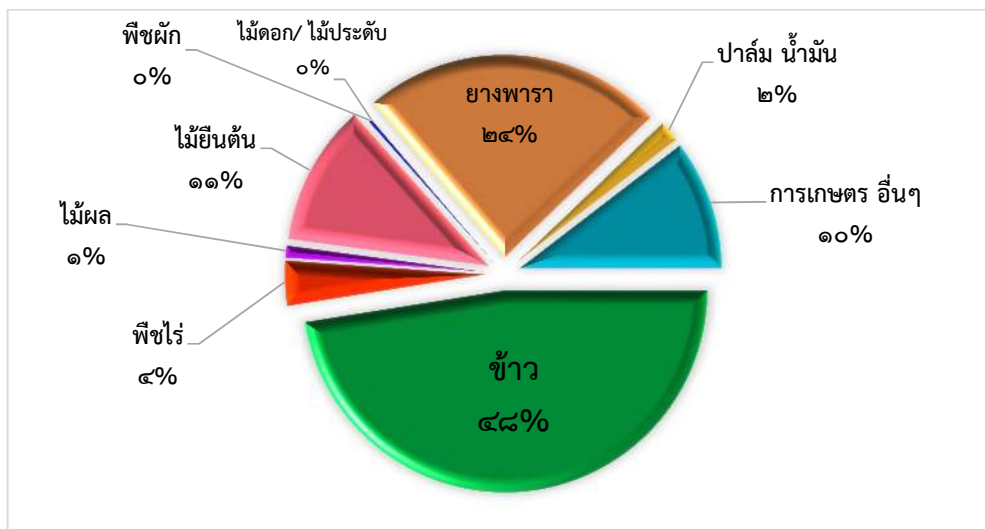
(๒) การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลด้านการเกษตรระดับจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒/๖๓

ที่	จำนวน อำเภอ	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)		พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ถือครองทำการเกษตร (ไร่)										พื้นที่อื่นๆ
		ทั้งหมด	เกษตรกร		ข้าว	พืชไร่	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	ไม้ดอก/ ไม้ประดับ	ยางพารา	ปาล์ม น้ำมัน	การเกษตร อื่นๆ	รวม	
๑	เมือง	๕๗,๘๙๗	๑๑,๗๔๔	๓๘๑,๘๙๒.๐๐	๙๐,๖๗๒	๑,๓๓๙.๐๒	๔๐๙.๕	๕,๑๙๓	๓๔๒.๖๕	๗๗.๑๕	๒,๓๓๗	๑,๑๓๙	๓๗,๕๘๑	๑๓๙,๐๙๐.๓๒	๒๔๒,๘๐๑.๖๘
๒	ท่าบ่อ	๒๖,๓๓๙	๙,๘๒๑	๒๒๒,๐๗๐.๖๓	๘๖,๕๑๗	๑๐,๓๗๔.๓๗	๑๑๗	๑๓,๙๗๔.๗๒	๒๑๘.๖๔	๒๒.๕	๕,๑๙๕	๒,๓๘๑	๒๖,๘๙๗.๖๓	๑๔๕,๖๙๗.๘๖	๗๖,๓๗๒.๗๗
๓	โพนพิสัย	๓๒,๐๐๑	๑๕,๐๕๘	๔๐๑,๖๒๑.๘๘	๑๖๒,๐๒๐	๖,๙๐๘.๕๒	๙๘	๖๘,๑๐๘.๑๗	๑,๓๖๔.๒๕	๐	๔๘,๘๙๘	๕,๑๒๑	๓๙,๒๘๗.๘๘	๓๓๑,๘๐๕.๘๒	๖๙,๘๑๖.๐๖
๔	ศรีเชียงใหม่	๙,๙๙๑	๓,๒๐๖	๑๒๓,๗๒๕.๖๓	๒๑,๔๕๑	๔,๖๕๖.๖๖	๑๐๑	๙,๘๓๕.๘๒	๒๒๙.๖๖	๔.๘๙	๑๐,๐๙๒	๒,๐๓๗	๑,๕๓๔.๖๓	๔๙,๙๔๒.๖๖	๗๓,๗๘๒.๙๗
๕	สังคม	๘,๓๙๔	๔,๕๑๙	๒๘๑,๐๗๗.๕๐	๑๔,๐๕๓	๕,๒๖๖.๔๘	๙๙๔๘.๗๕	๓๖๕	๓๓๔.๖๓	๑.๕	๖๔,๙๗๖	๒,๓๐๙	๑๘๕๐	๙๙,๑๐๔.๓๖	๑๘๑,๙๗๓.๑๔
๖	สระใคร	๘,๐๓๕	๔,๐๖๓	๑๓๑,๘๑๓.๗๕	๔๓,๔๖๙	๓,๖๑๒.๙๗	๒๖	๖,๘๐๙.๒๐	๘๗.๒๕	๐	๓,๙๙๔	๓๓๕	๙,๘๕๗.๗๕	๖๘,๑๘๑.๑๗	๖๓,๖๓๒.๕๘
๗	เฝ้าไร่	๑๕,๒๒๗	๖,๘๙๕	๑๕๙,๙๓๗.๕๐	๕๙,๑๕๑	๔,๐๒๔.๗๓	๑๙๐	๓,๖๐๕	๑๐	๐	๖๑,๕๒๗	๑,๗๘๔	๑๐๓.๕	๑๓๐,๓๙๕.๒๓	๒๙,๕๔๒.๒๗
๘	รัตนวาปี	๑๒,๗๑๐	๖,๒๕๑	๑๒๗,๕๐๔.๓๘	๔๕,๑๔๓	๑,๑๓๕.๙๐	๒๐๐	๔,๘๘๘	๗๕๓.๓๑	๒	๕๔,๐๗๓	๒,๘๑๘	๑๙๖.๓๘	๑๐๙,๑๖๙.๕๙	๑๘,๓๓๔.๗๙
๙	โพธิ์ตาก	๕,๐๖๕	๑,๙๙๔	๖๔,๐๘๒.๕๐	๑๒,๑๓๑	๓,๔๙๒.๖๑	๓๑๔	๑๔,๖๒๔	๑๙	๖	๒๐,๒๔๔	๑,๕๐๖	๔๔.๕	๕๒,๓๘๑.๑๑	๑๑,๗๐๑.๓๙
	รวม	๑๗๕,๖๓๙	๖๓,๕๕๑	๑,๘๙๓,๗๒๕.๗๗	๕๓๔,๖๐๗	๔๐,๘๑๑.๒๖	๑๑,๔๐๔.๒๕	๑๒๗,๓๖๒.๙๑	๓,๓๕๙.๓๙	๑๑๔.๐๔	๒๗๑,๓๒๖	๑๙,๔๓๐	๑๑๗,๓๕๓.๒๗	๑,๑๒๕,๗๖๘.๑๒	๗๖๗,๙๕๗.๖๕
ร้อยละ (ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด)					๔๗.๔๙	๓.๖๓	๑.๐๑	๑๑.๓๑	๐.๓๐	๐.๐๑	๒๔.๑๐	๑.๗๓	๑๐.๔๒	๑๐๐.๐๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

แผนภาพที่ ๘ ประเภทพื้นที่ถือครองทำการเกษตร

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

(๓) ลักษณะดิน

ลักษณะกลุ่มชุดดินที่พบในจังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๒๕ และกลุ่มชุดดินที่ ๔๙ มีเนื้อที่รวมประมาณ ๘๑๐,๐๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๖ ของพื้นที่จังหวัดหนองคาย และกลุ่มชุดดินที่ ๕๖ มีเนื้อที่รวมประมาณ ๑๑๑,๒๒๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๙ ของพื้นที่จังหวัดหนองคาย ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนปนเหนียว ดินสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือแดง บางแห่งอาจพบจุดประสีหรือสีคลาแลงอ่อนในชั้นดินล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำน้ำหรือจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจนถึงพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด ส่วนใหญ่มีความลาดชัน ๒ – ๕ เปอร์เซ็นต์ เป็นดินตื้นถึงดินลึก มีการระบายน้ำดี ดินมีความสมบูรณ์ ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงกรดจัด

ประเภทของดินที่มีปัญหาที่พบในจังหวัดหนองคาย

ดินที่พบโดยทั่วไปภายในจังหวัดหนองคายที่ใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร โดยปกติจะไม่สามารถกำหนดลักษณะของดินที่เป็นปัญหาได้แน่ชัด เนื่องจากปัญหาแต่ละชนิดของดินจะขึ้นอยู่กับ การนำไปใช้ประโยชน์ เช่น ปลูกป่า ทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ หรือปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เป็นต้น การพิจารณาว่าดินบริเวณดังกล่าวมีปัญหาต่อการเกษตรหรือไม่นั้น สามารถดูได้จากลักษณะและคุณสมบัติของดินที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ถ้าดินมีลักษณะและคุณสมบัติที่ไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืชที่ปลูก ทั้งคุณสมบัติทางกายภาพและเคมีก็จัดเป็นดินปัญหาทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้อาจมีความรุนแรงของปัญหามากหรือน้อยแตกต่างกัน ทรัพยากรดินที่มีปัญหาต่อการเกษตรในจังหวัดหนองคายที่พบส่วนใหญ่มี ๔ ประเภท ดังนี้

● ดินตื้นหรือดินลูกรัง

มีเนื้อที่ ๙๐๖,๗๖๙.๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๙๓ ของพื้นที่จังหวัดหนองคายพบกระจายตัวในพื้นที่ ทุกอำเภอของจังหวัด ได้แก่ อำเภอโพนพิสัยอำเภอเมือง อำเภอรันทนาปี อำเภอเฝ้าไร่ อำเภอท่าบ่อ อำเภอสังคม อำเภอสระใคร อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอโพนพิสัย

การปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินตื้นหรือดินลูกรัง

- ๑) เลือกชนิดพืชที่มีระบบรากสั้น เช่นข้าว พืชไร่ ผัก
- ๒) การใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยพืชสด
- ๓) ไถกลบตอซังพืช และพืชปุ๋ยสด
- ๔) ขุดหลุมปลูกให้กว้างกว่าดินธรรมดา
- ๕) ปลูกพืชและคลุมดินด้วย พางข้าว ใบหญ้า เพื่อรักษาความชื้นในดิน

● พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน

เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ ๑๔๒,๕๖๔.๕๘ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๗.๕๓ ของพื้นที่จังหวัดหนองคายพบในพื้นที่ อำเภอสังคม อำเภอโพนพิสัย และอำเภอศรีเชียงใหม่

การปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน

๑) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยใช้มาตรฐานทางการพืชและวิธีการเช่นทำแนวคันดินเป็นขั้นบันได ทำการไถพรวนปลูกพืชตามแนวระดับ ปลูกหญ้าแฝกขวางแนวตามขั้นบันไดดินหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่ทำลายไม้พื้นล่าง

- ๒) ปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดินเพื่อป้องกันการชะล้างหน้าดินและเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน

● ดินเค็ม

มีเนื้อที่ ๙๙๕.๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕ ของพื้นที่จังหวัดหนองคาย พบในพื้นที่อำเภอโพนพิสัยอำเภอเมือง อำเภอท่าบ่อ และอำเภอสระใคร

การปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินเค็ม

- ๑) ใช้น้ำล้างเกลือหรือความเค็มออกจากดิน
- ๒) เลือกชนิดพืชทนเค็มที่เหมาะสม
- ๓) การใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยพืชสด
- ๔) ปลูกพืชและคลุมดินด้วยพลาสติก พางข้าว ใบหญ้าแฝก เพื่อรักษาความชื้นในดิน
- ๕) ไถกลบตอซังพืช และพืชปุ๋ยสด

● ดินทราย

มีเนื้อที่ ๖,๗๑๑.๓๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๕ ของพื้นที่จังหวัดหนองคายพบในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอรัตนวาปี อำเภอสังคม

การปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินทราย

- ๑) ปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดินแล้วไถกลบ
- ๒) การใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยพืชสด
- ๓) ปลูกพืชแล้วคลุมดินด้วยพลาสติกฟางข้าว ใบหญ้าแห้ง เพื่อรักษาความชื้นในดิน
- ๔) ให้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นให้น้ำแบบหยด ใช้ขวดพลาสติกเจาะรูฝังไว้ในดินใกล้ต้นพืชที่ปลูก หรือเกลลอนใส่น้ำแล้วเจาะรูให้น้ำซึมผ่านตลอดเวลา

สรุปโดยภาพรวมแล้ว ดินที่มีอุปสรรคต่อการปลูกพืชในจังหวัดหนองคาย ที่พบมากที่สุดคือปัญหาดินลูกรัง หรือดินตื้น ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด โดยพบกระจายตัวอยู่ ทุกอำเภอ ดินลูกรัง มีความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำแต่ปัญหาที่พบมากในการปลูกพืชคือการขาดน้ำในฤดูแล้งเพราะดินลูกรังจะสูญเสียน้ำในดินได้ง่าย ดังนั้นแนวทางแก้ไขเกษตรกรที่ปลูกพืชในที่ดินลูกรัง ควรมีแหล่งน้ำไว้ในแปลงด้วยเพื่อใช้ในฤดูแล้งและควรมีการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการไถกลบตอซัง การใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด เพื่อเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินช่วยในการดูดซับน้ำและเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดิน ในกรณีที่เกษตรกรปลูกไม้ผลหรือไม่ยืนต้นควรขุดหลุมให้กว้างเมื่อปลูกเสร็จ จะต้องคลุมโคนต้นด้วยฟางข้าวหรือเศษหญ้าแห้งเพื่อลดการสูญเสียของดิน

(๔) การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“ปัญหาการไม่มีที่ดินทำกิน” หรือ “ปัญหาการกระจายการถือครองที่ดิน” เป็นปัญหาสำคัญในการทำการเกษตรของหลายๆ ประเทศรวมทั้งประเทศไทย การขยายตัวทางเศรษฐกิจทำให้ที่ดินซึ่งเป็นทรัพยากรการผลิตที่สำคัญของภาคเกษตรกลายเป็นสินทรัพย์ที่ภาคการผลิตอื่นๆ ต้องการมากขึ้น รวมทั้งมีการกว้านซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้เกษตรกรจำนวนมากสูญเสียที่ดินทำกิน บางส่วนกลายเป็นผู้เช่าที่ดิน ขณะที่บางส่วนอพยพเข้าสู่เมืองเพื่อหางานทำ ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมารัฐได้กำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร และหนึ่งในนั้นคือนโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และจัดตั้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อรับผิดชอบนโยบายนี้โดยเฉพาะ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จัดตั้งจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๘ เรียกโดยย่อว่า ส.ป.ก. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุง สิทธิการถือครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การกระจายสิทธิในที่ดิน โดยรัฐนำที่ดินของรัฐหรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดินซึ่งมิได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเองหรือมีที่ดินเกินสิทธิ ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จัดให้เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การทำกิน และสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่าหรือเช่าทำประโยชน์โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร พร้อมทั้งพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐาน ปรับปรุงทรัพยากร ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต่าง ๆ และการจำหน่ายผลิตให้เกิดผลดียิ่งขึ้นและให้มีการจัดตั้งกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

(๔.๑) ที่ดินที่นำมาปฏิรูปที่ดิน

ที่ดินที่นำมาปฏิรูปที่ดินแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ที่ของรัฐและที่ดินของเอกชน

- ที่ของรัฐ ที่ของรัฐที่นำมาปฏิรูปที่ดิน มี ๔ ประเภทได้แก่

(๑) ที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ร่วมกันหรือได้เปลี่ยนสภาพไป เช่น พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์ ซึ่งส.ป.ก. จะเข้าดำเนินการในที่ดินดังกล่าวเมื่อสภาพเปลี่ยนแปลงจนไม่เหมาะสมต่อการเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชนและมีความเห็นสมควรให้นำมาปฏิรูปที่ดินโดยผ่านความเห็นชอบจากอำเภอและจังหวัดแล้ว

(๒) ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่สงวนหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการ เช่น ที่หวงห้ามทหาร ที่ราชพัสดุซึ่งกระทรวงการคลังดูแล เมื่อได้รับความยินยอมจากทางราชการว่าไม่จำเป็นต้องใช้ที่ดินนั้นแล้ว ส.ป.ก.จะนำมาปฏิรูปที่ดิน

(๓) ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่า หรือที่ดินที่ถูกทอดทิ้งกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน และที่ดินจำแนกออกจากเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ในกรณีที่เป็ที่ดินแปลงค่อนข้างใหญ่ มีความเหมาะสมต่อการเกษตร และยังไม่มียกเอกสารสิทธิในที่ดิน คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติจะพิจารณามอบให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

(๔) ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติเสื่อมโทรมซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

- ที่ดินของเอกชน ที่นำมาปฏิรูปที่ดิน

ได้แก่ ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน และหนังสือรับรองการประโยชน์ เช่น น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ก และ ส.ป.ก. ได้ที่ดินนั้นมาโดยการซื้อหรือเวนคืนจากเอกชน หรือเอกชนบริจาคที่ดินนั้นให้ ส.ป.ก. เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป นอกจากนี้ที่ของเอกชนยังรวมถึงที่ดินพระราชทาน (ที่ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์) อีกด้วย

(๔.๒) เขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันได้ประกาศเขตการปฏิรูปที่ดิน ทั้ง ๙ อำเภอ ๔๖ ตำบล มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินทั้งสิ้น จำนวน ๖๐๘,๐๖๙ ไร่ โดยจำแนกพื้นที่ดินตามประเภทของที่ดินที่นำมาเพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ ๒ ประเภท คือ

๑) ที่ดินของรัฐ (ทั้งสิ้น ๘ อำเภอ ๓๓ ตำบล) เนื้อที่ประกาศเขต ๖๐๔,๓๔๐ ไร่ ดังนี้

ตารางที่ ๒๓ ที่ดินเกษตรกรรมของรัฐในเขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

ลำดับ	อำเภอ	เนื้อที่ประกาศเขต (ไร่)	เนื้อที่ ส.ป.ก.รังวัด		
			ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๒๓,๑๗๓	๑,๖๐๙	๑,๘๖๔	๒๑,๒๒๖
๒	เฝ้าไร่	๑๙๘,๐๔๓	๑๑,๘๖๓	๑๓,๕๐๘	๑๘๗,๑๑๓
๓	โพธิ์ตาก	๔๖,๙๒๑	๒,๕๙๔	๒,๙๙๖	๔๖,๗๘๕
๔	โพนพิสัย	๑๘๗,๗๒๒	๘,๘๘๔	๑๐,๒๒๐	๑๘๖,๓๕๑
๕	รัตนวาปี	๕๖,๗๓๐	๓,๕๘๓	๔,๑๔๘	๕๔,๖๐๐
๖	ศรีเชียงใหม่	๓๑,๓๖๙	๑,๖๙๑	๒,๐๒๕	๓๓,๐๓๔
๗	ท่าบ่อ	๔,๔๘๕	๑๗	๑๙	๑๘๗
๘	สระใคร	๘๒	-	-	-
๙	สังคม	๕๕,๘๑๕	๒,๓๘๔	๓,๐๐๔	๓๘,๔๓๙
รวม		๖๐๔,๓๔๐	๓๒,๕๔๕	๓๗,๖๙๙	๕๓๙,๑๙๖

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

หมายเหตุ : ส.ป.ก.หนองคาย คงเหลือพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินทั้งสิ้น เนื้อที่ประมาณ ๕๓๙,๔๐๖ ไร่

- พื้นที่ไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ เนื้อที่ประมาณ จำนวน ๖๔,๙๓๔ ไร่
- (กันคั่นกรมป่าไม้) เนื้อที่ประมาณ จำนวน ๑๐,๐๓๙ ไร่
- ที่ดินหนังสือสำคัญตามกฎหมายที่ดิน เนื้อที่ประมาณ จำนวน ๓๐,๕๐๙ ไร่
- ที่สาธารณะประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ จำนวน ๔,๐๑๐ ไร่
- ถนนสาธารณะ, ลำน้ำ เนื้อที่ประมาณ จำนวน ๑๘,๘๕๙ ไร่
- ที่ป่าไม้, ที่ภูเขา เนื้อที่ประมาณ จำนวน ๑,๕๑๗ ไร่

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒) ที่ดินเอกชน (ทั้งสิ้น ๗ อำเภอ ๑๔ ตำบล) เนื้อที่ ๓,๗๒๙-๑-๘๙ ไร่ ดังนี้

ตารางที่ ๒๔ ที่ดินเอกชน (ทั้งสิ้น ๗ อำเภอ ๑๔ ตำบล) เนื้อที่ ๓,๗๒๙-๑-๘๙ ไร่

ลำดับ	ประเภทที่ดิน	อำเภอ	ราย	แปลง	ไร่	งาน	วา
๑	ที่บริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลฯ	๑	๑๕	๑๕	๑๕๒	๑	๘๙
๒	ที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ		๒๖๓	๒๙๘	๓,๕๗๗		
รวม			๒๗๘	๓๑๓	๓,๗๒๙	๑	๘๙

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

(๕) ด้านระบบชลประทาน

พื้นที่ชลประทาน มีร้อยละ ๒๕.๗๔ ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด แบ่งเป็น

(๕.๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ จำนวน ๒ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๕๒,๕๙๒ ไร่ ได้แก่

- ปตร.ห้วยหลวง บ.ดอนคง ต.วัดหลวง อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโง้ง บ.น้ำโง้ง ต.ท่าบ่อ อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย

(๕.๒) โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๘ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๓๒,๘๑๗ ไร่ ได้แก่

- อ่างฯห้วยบังพวน บ.ดงนาคำ ต.หนองนาง อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย
- อ่างฯหนองสองห้อง บ.หนองสองห้อง ต.ค่ายบกหวาน อ.เมือง จ.หนองคาย
- อ่างฯห้วยเปลาวเือง บ.อ่างเก็บน้ำ ต.จุมพล อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย
- อ่างฯห้วยทอน(ตอนบน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ.บางกอกน้อย ต.ด่านศรีสุข อ.โพธิ์ตาก จ.หนองคาย
- อ่างฯห้วยหินแก้ว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ.ดอนขนุน ต.ด่านศรีสุข อ.โพธิ์ตาก จ.หนองคาย
- ฝ่ายฯห้วยทอน(ตอนล่าง) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ.สาวแล ต.โพธิ์ตาก อ.โพธิ์ตาก จ.หนองคาย
- อ่างฯห้วยลาน บ.ท่าเจริญ ต.น้ำโง้ง อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย
- อ่างฯห้วยไฮ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ.ห้วยหินขาว ต.ด่านศรีสุข อ.โพธิ์ตาก จ.หนองคาย

(๕.๓) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

- (ประเภทอ่างเก็บน้ำ) จำนวน ๔๖ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๓,๕๐๐ ไร่
- (ประเภทฝายทดน้ำ) จำนวน ๕๕ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๑,๐๐๐ ไร่
- (ประเภทสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ) จำนวน ๑๐๔ สถานี พื้นที่ชลประทาน ๒๓๑,๖๔๐ ไร่

● สภาพปัญหาด้านการชลประทาน

๑. ลำห้วยส่วนมากของจังหวัดหนองคาย ไหลลงแม่น้ำโขงซึ่งเป็นแม่น้ำนานาชาติที่มีปริมาณน้ำมากอยู่แล้ว โดยปกติในช่วงฤดูฝนประมาณกลางเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม ระดับน้ำในแม่น้ำโขงจะขึ้นสูงมากจนล้นตลิ่ง และมีระดับน้ำสูงกว่าลำน้ำสาขาในเขตจังหวัดหนองคายที่ไหลลงแม่น้ำโขงทั้งหมด จึงเป็นสาเหตุทำให้ปริมาณน้ำในลำห้วยสาขาไม่สามารถไหลออกไปได้ จึงเกิดการเอ่อขึ้นท่วมพื้นที่บริเวณสองฝั่งลำห้วยเข้าท่วมพื้นที่การเกษตรของราษฎร และเมื่อระดับน้ำในแม่น้ำโขงลดลง มวลน้ำจะไหลออกจากลำห้วย

๒. ในลำห้วยสายหลักๆ มีการก่อสร้างฝายกั้นน้ำไว้หลายแห่ง ทั้งที่เป็นของหน่วยงานราชการ และที่ราษฎรสร้างขึ้นเอง ฝายเหล่านี้จะปิดกั้นการไหลของน้ำ ทำให้ไม่สามารถที่จะระบายน้ำออกจากลำห้วยเพื่อรองรับปริมาณน้ำฝนที่ไหลเข้ามาในลำน้ำได้อย่างเต็มศักยภาพ

๓. ลำห้วยส่วนมากมีความลาดเอียงสูง การไหลของน้ำค่อนข้างเร็ว แต่ขนาดลำห้วยเล็ก ต้นหินและ มีวัชพืชขึ้นปกคลุมลำห้วยหนาแน่นเป็นสิ่งที่ขัดขวางการไหลของน้ำ ทำให้ไม่สามารถที่จะระบายน้ำได้ทันในช่วงฤดูน้ำหลาก

๔. การพัฒนาชุมชนเมืองและการขยายตัวของชุมชน ทั้งที่เป็นสิ่งก่อสร้างของภาครัฐและภาคเอกชนรวมถึงสิ่งก่อสร้างของราษฎรเอง ได้กีดขวางทางไหลของน้ำตามธรรมชาติที่มีอยู่เดิม ทำให้ระบายน้ำผ่านได้ช้าจึงเกิดการเอ่อขึ้นท่วมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง นอกจากนี้ยังเป็นสาเหตุทำให้ทิศทางการไหลของน้ำเปลี่ยนไปจากเดิมจึงเกิดการท่วมพื้นที่แห่งใหม่ซึ่งเดิมไม่เคยมีน้ำท่วมมาก่อน

● ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาแหล่งน้ำและการเพิ่มพื้นที่ชลประทานระบบท่อส่งน้ำใต้ดิน

กรณีสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ จุดที่ตั้งโครงการสถานีสูบน้ำฯ ต้องอยู่ใกล้กับแหล่งเก็บกักน้ำที่มีปริมาณน้ำต้นทุนเพียงพอ ในการสูบน้ำด้วยระบบไฟฟ้าใช้งบประมาณในการดำเนินการสูง เนื่องจากต้องมีการขยายเขตไฟฟ้าแรงสูงไฟฟ้าไปยังแหล่งล่อยที่ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ซึ่งอยู่ห่างไกลจากชุมชนทำให้งบประมาณดำเนินการขยายเขตฯ สูง ประกอบกับการขยายเขตไฟฟ้าแรงสูงต้องมีการประเมินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นหน่วยงานภายนอกทำให้ใช้ระยะเวลาในการประเมิน และมีต้นทุนค่าใช้จ่ายสูงในการขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้าแรงสูงวัสดุ อุปกรณ์ บางรายการ เช่น เครื่องสูบน้ำ ท่อส่งน้ำและอุปกรณ์ ที่ใช้ในการก่อสร้างไม่มีจำหน่ายท้องถิ่น ทำให้ต้นทุนในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ และค่าขนส่งมายังจุดดำเนินการ มีราคาสูง และล่าช้าเนื่องจาก การสั่งซื้อท่อตลอดจนถึงขั้นตอนการผลิตและขนย้ายมายังพื้นที่ดำเนินการใช้เวลา ไม่น้อยกว่า ๔๐ วัน

● ปัญหาการใช้ที่ดินเพื่อการก่อสร้าง

เนื่องจากเป็นโครงการชลประทานขนาดเล็ก จึงไม่มีค่าชดเชยที่ดินและสิ่งก่อสร้างใดๆ ทั้งสิ้น ประกอบกับเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จต้องถ่ายโอนภารกิจการดูแลและบำรุงรักษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ เป็นผู้ดำเนินการต่อไป ปัญหาที่ดินบริเวณพื้นที่ก่อสร้างฯ ปรากฏว่าราษฎรมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยชอบธรรมตามกฎหมาย การขอใช้ที่ดินเพื่อการก่อสร้างก่อนดำเนินการ ราษฎรผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินต้องยินยอมลงนามในหนังสือให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการก่อสร้างโดยไม่เรียกร้องค่าตอบแทน หรือค่าชดเชยที่ดินและสิ่งก่อสร้างใดๆ ทั้งสิ้นทุกราย หากปรากฏว่าราษฎรบางรายไม่ยินยอมจะไม่สามารถดำเนินการได้ ซึ่ง

โดยส่วนมากจะมีปัญหา เช่น ราษฎรบริเวณแนวเสาไฟฟ้าแรงสูง จุดติดตั้งเครื่องสูบน้ำ แนวท่อส่งน้ำ หรือบ่อบักน้ำ ซึ่งใช้พื้นที่ดำเนินการมาก ประกอบกับราษฎรบริเวณที่ใกล้แหล่งเก็บกักน้ำ ส่วนมากจะไม่ยินยอมให้ใช้พื้นที่ เนื่องจากอยู่ใกล้แหล่งน้ำได้ใช้ประโยชน์อยู่แล้ว จึงไม่ยินยอมให้ใช้ที่ดินทำให้ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

ขั้นตอนก่อนดำเนินการก่อสร้างราษฎรต้องรวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน ทั้งนี้เนื่องจาก ราษฎรต้องจ่ายสมทบค่ากระแสไฟฟ้าร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนร่วมกันบริหารจัดการน้ำ ภายหลังที่กรมชลประทานได้ส่งมอบภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องยินยอมให้ดำเนินการเนื่องจากต้องรับมอบภารกิจ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ ไปบริหารจัดการประกอบกับต้องเรียกเก็บเงินสมทบค่ากระแสไฟฟ้าจากกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน และจัดทำคำขอประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมาจ่ายค่าสมทบค่ากระแสไฟฟ้าเพื่อสมทบนำส่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องร่วมกับผู้นำชุมชนในการประสานขอใช้ที่ดินจากราษฎรซึ่งคาดว่าจะได้รับผลกระทบ กรณีจะมีการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ จุดติดตั้งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ่อบักน้ำและแนวท่อส่งน้ำ ต้องพิจารณาตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ซึ่งต้องใช้ผู้มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านตามหลักวิศวกรรมโดยจัดทำรายงานการศึกษาโครงการเบื้องต้น

- แผนการก่อสร้างโครงการที่จะพัฒนาลุ่มน้ำในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๒๕ แผนงาน/โครงการชลประทานขนาดใหญ่ของกรมชลประทาน (ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๗๐)

ลำดับที่	โครงการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	งบประมาณ (ล้านบาท)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	พื้นที่บรรเทา อุทกภัย (ไร่)	ระยะเวลา ปี พ.ศ.
๑	โครงการพัฒนาลุ่มน้ำ ห้วยหลวงตอนล่าง บ.แดนเมือง ต.วัดหลวง อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย	๒๙,๘๓๕	๒๔๕.๘๗๐	๒๑,๐๐๐	๓๑๕,๑๙๕	๕๔,๓๙๐	๒๕๖๒-๒๕๗๐ (งานต่อเนื่อง ๙ ปี)

(๖) การจัดรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

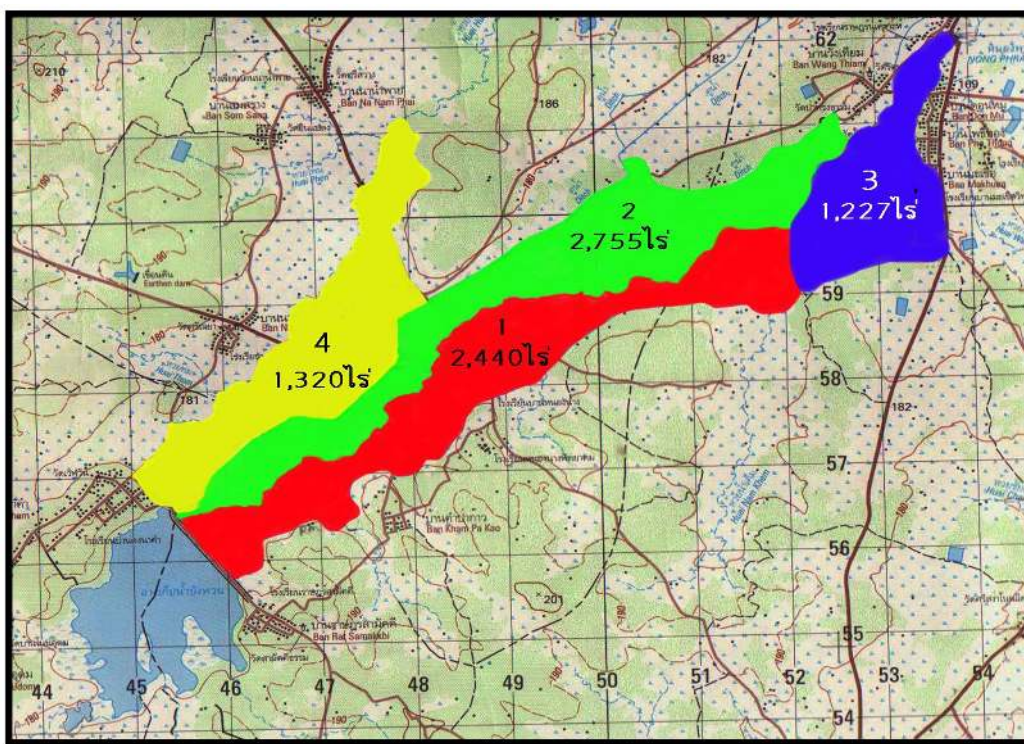
(๖.๑) พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ ใช้บังคับในจังหวัดหนองคายปัจจุบันมีอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลหนองนาง อำเภอท่าบ่อ และ ตำบลพระธาตุบังพวน อำเภอเมืองหนองคาย

(๖.๒) แหล่งน้ำต้นทุนอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ บ้านดงนาคำ ตำบลหนองนาง อำเภอท่าบ่อ ความจุอ่างเก็บน้ำ ๘.๒ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทานที่รับประโยชน์ ๙,๘๖๐ ไร่ ระบบคลองส่งน้ำฝั่งขวาและฝั่งซ้าย ยาวฝั่งละ ๑๐ กิโลเมตร คลองแยกซอย ๓ สาย

(๖.๓) การกระจายน้ำให้พื้นที่การเกษตรที่ดำเนินการจัดรูปที่ดินแล้ว ประมาณ ๗,๗๒๔ ไร่

(๖.๔) การดำเนินการจัดรูปที่ดิน

ภาพที่ ๙ แสดงเขตโครงการจัดรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

(๖.๕) ตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๕๘ สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดมีภารกิจในการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมพื้นที่ที่มีศักยภาพที่จะขยายเขตจัดรูปที่ดินเขตจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและแผนปรับปรุงจัดรูปที่ดิน ดังนี้

๑) แผนงานจัดรูปที่ดิน ๕ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗) รวมพื้นที่ประมาณ ๒๕,๙๖๐ ไร่

(๑) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโมง ตำบลหนองปลาปาก อำเภอศรีเชียงใหม่ และตำบลโพหนอง อำเภอโพธิ์ตาก พื้นที่ ๑๒,๐๐๐ ไร่

(๒) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านโนนทัน อำเภอโนนพิสัย พื้นที่ ๓,๑๐๐ ไร่

- (๓) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านโนนหนามแท่ง อำเภอโพธิ์ชัย พื้นที่ ๒,๗๐๐ ไร่
- (๔) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านชุมช้าง อำเภอโพธิ์ชัย พื้นที่ ๓,๙๖๐ ไร่
- (๕) โครงการฝายห้วยทอน (ตอนล่าง) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโพธิ์ตาก พื้นที่ ๔,๔๕๐ ไร่
- ๒) แผนงานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗ รวมพื้นที่ประมาณ ๘,๓๕๐ ไร่
 - (๑) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหินโงม อำเภอเมืองหนองคาย พื้นที่ ๑,๗๕๐ ไร่
 - (๒) อ่างเก็บน้ำห้วยหินแก้ว ตำบลด่านศรีสุข อำเภอโพธิ์ตาก พื้นที่ ๑,๑๐๐ ไร่
 - (๓) อ่างเก็บน้ำห้วยไฮ ตำบลด่านศรีสุข อำเภอโพธิ์ตาก พื้นที่ ๕,๕๐๐ ไร่
 - (๔) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านเดื่อ ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย พื้นที่ ๓,๘๐๐ ไร่
 - (๕) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโมง P๗ ตำบลหนองปลาปาก อำเภอศรีเชียงใหม่ และตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ตาก พื้นที่ ๓,๐๐๐ ไร่ ปรับปรุงงานจัดรูปที่ดินเดิม โครงการก่อสร้าง ปี ๒๕๔๘ ตำบลหนองนาง อำเภอท่าบ่อ ประมาณ ๔๖๐ ไร่ และโครงการก่อสร้าง ปี ๒๕๖๐ ตำบลชุมช้าง อำเภอโพธิ์ชัย ประมาณ ๙๐๐ ไร่

๓) แผนงานระยะยาว ๑๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๑ มีแผนขยายเขตจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม พื้นที่ประมาณ ๗๒,๕๖๐ ไร่ ดังนี้

(๑) โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำตามข้อ ๕.๑ พื้นที่รวม ๓๔,๓๑๐ ไร่

(๒) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ๑๓ สถานี พื้นที่ประมาณ ๓๘,๒๕๐ ไร่

- ตำบลวัดหลวง อำเภอโพธิ์ชัย ๘,๓๐๐ ไร่
- ตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์ชัย ๗,๐๐๐ ไร่
- ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย ๑๐,๖๐๐ ไร่
- ตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเมือง ๑,๒๐๐ ไร่
- ตำบลศรีเชียงใหม่ อำเภอศรีเชียงใหม่ ๕,๖๕๐ ไร่
- ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ ๕,๕๐๐ ไร่

(๖.๖) การออกโฉนดที่ดิน ภายหลังจากการดำเนินการก่อสร้างจัดรูปที่ดินแล้ว สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดหนองคายได้เรียกเก็บเอกสารสิทธิ์ที่ดินเดิมจากเจ้าของที่ดินและดำเนินการยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินใหม่ ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มโครงการถึงปัจจุบัน คือ ออกโฉนดที่ดินเสร็จ ๘๔๕ แปลง และอยู่ในระหว่างดำเนินการ ๔๔ แปลง

(๖.๗) สภาพปัญหาและความจำเป็นต้องดำเนินการจัดรูปที่ดิน

๑) พื้นที่รับน้ำจากระบบคลองชลประทานในจังหวัดหนองคายยังมีระบบกระจายน้ำ ในระดับแปลงเพาะปลูกไม่ทั่วถึง มีการใช้น้ำทำการเกษตรแบบปล่อยให้ไหลไปตามความลาดของพื้นที่ (Gravity) ทำให้เกิดการสูญเสียปริมาณมาก ใช้ประโยชน์จากน้ำไม่เต็มประสิทธิภาพ (ประสิทธิภาพชลประทานประมาณ ๔๐-๕๐%) ในพื้นที่รับน้ำจากสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า เกษตรกรต้องแบกรับค่ากระแสไฟฟ้า ในการสูบน้ำทำการเกษตรประมาณ ๘๐-๑๕๐ บาท/ชั่วโมง ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนในการทำเกษตรสูง

๒) พื้นที่เกษตรกรรมซึ่งรับน้ำจากระบบชลประทานควรบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพมีความเหมาะสมที่รัฐจะเข้าไปส่งเสริมหรือพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูงคือค่าใช้จ่ายในการขนส่งปัจจัย

การผลิตและผลผลิต เนื่องจากไม่มีทางลำเลียงการเกษตร การขนส่งต้องใช้เวลานาน และมีความลำบากในการเข้าออกแปลงเพาะปลูก เครื่องจักรกลการเกษตร เช่น รถไถนา รถดำนา รถเก็บเกี่ยว ไม่สามารถเข้าแปลงเพาะปลูกได้ หรือเข้าออกลำบาก หากมีทางลำเลียงการเกษตรจะช่วยให้ลดต้นทุนการผลิตได้ส่วนหนึ่ง ลดความเสียหายจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตล่าช้าและผลผลิตเสียหายจากการขนส่ง

๓) ปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่รับน้ำชลประทาน ยังผลิตไม่เต็มศักยภาพ เนื่องจากการใช้ประโยชน์จากน้ำไม่เต็มประสิทธิภาพ ใช้น้ำแบบไหลบ่า รายที่อยู่ไกลจากคลองชลประทาน อาจรับน้ำไม่ทั่วถึง ระบบงานจัดรูปที่ดินทำให้พื้นที่รับน้ำทั่วถึงมีประสิทธิภาพสูงพร้อมกับการก่อสร้างทางลำเลียงในไร่นา ทำให้เพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตโดยเฉลี่ยเขตจัดรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ข้าวเจ้าประมาณ ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ข้าวเหนียวประมาณ ๕๖๐ กิโลกรัม/ไร่

(๖.๘) การเปรียบเทียบพื้นที่รับน้ำชลประทานที่ไม่มีระบบจัดรูปที่ดินกับพื้นที่จัดรูปที่ดิน

(๑) พื้นที่รับน้ำชลประทานแบบไม่มีระบบจัดรูปที่ดิน ประสิทธิภาพการชลประทาน ๔๐-๕๐% นั้น คือมีการสูญเสียน้ำ โดยซึมลงสู่พื้นดินประมาณ ๕๐-๖๐% เหลือใช้เพียง ๔๐-๕๐% เนื่องจากการเป็นการปล่อยน้ำไหลบ่าไปตามระดับชั้นความสูงของพื้นที่

สำหรับระบบจัดรูปที่ดิน เป็นการกระจายน้ำด้วยระบบคูส่งน้ำคอนกรีตพร้อมกับการก่อสร้างทางลำเลียงการเกษตร ประสิทธิภาพชลประทานประมาณ ๗๐% สำหรับการจัดรูปที่ดินแบบกึ่งสมบูรณ์แบบ และประมาณ ๗๕% สำหรับการจัดรูปที่ดินแบบสมบูรณ์แบบ

(๒) การกระจายน้ำชลประทาน พื้นที่ไม่มีระบบจัดรูปที่ดิน แปลงเพาะปลูกที่อยู่ติดคลองชลประทาน จะได้รับประโยชน์จากการส่งน้ำมากที่สุด แปลงที่ไม่อยู่ติดคลองชลประทานต้องใช้น้ำแบบปล่อยไหลทดน้ำเข้าแปลงต่อๆ กันไป เนื้อที่ที่รับน้ำได้ประมาณ ๔๐-๘๐% บางพื้นที่เกิดปัญหาไม่ยอมให้ใช้น้ำเนื่องจากหว่านปุ๋ยแล้ว หากปล่อยน้ำจะทำให้ต้องหว่านปุ๋ยเพิ่มเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น เกษตรกรบางรายทะเลาะกันไม่ปล่อยน้ำให้กัน พื้นที่จัดรูปที่ดินจะกระจายน้ำทั่วถึงทุกแปลงลดปัญหาการสูญเสียน้ำ การจัดรูปที่ดินประเภทกึ่งสมบูรณ์แบบ เนื้อที่ที่รับน้ำได้ประมาณ ๙๐-๙๕% และการจัดรูปที่ดินประเภทสมบูรณ์แบบ เนื้อที่ที่รับน้ำได้ ประมาณ ๑๐๐%

(๓) การควบคุมการส่งน้ำ พื้นที่ไม่มีระบบจัดรูปที่ดินเป็นการส่งน้ำระบบใหญ่ทั้งระบบ การส่งน้ำอาจเกิดปัญหาไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด พื้นที่จัดรูปที่ดินจะมีระบบส่งน้ำย่อยเป็นรายสายคูส่งน้ำ ทำให้การบริหารการใช้น้ำสะดวกมากขึ้นและประหยัด การส่งน้ำทั่วถึงตามเวลาที่กำหนด พื้นที่รับน้ำชลประทานโดยทั่วไปจะไม่มี การก่อสร้างทางลำเลียงการเกษตร การขนส่งปัจจัยการผลิตไม่สะดวกล่าช้า เครื่องจักรกลการเกษตรอาจเข้าพื้นที่ไม่ได้ พื้นที่จัดรูปที่ดินจะก่อสร้างทางลำเลียงการเกษตรทั่วถึงในพื้นที่เพาะปลูก ทำให้เกษตรกรได้รับความสะดวกเร็วในการขนส่งผลผลิตและปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลการเกษตรเข้าพื้นที่ได้ ทุกแปลงส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลงเนื่องจากใช้เวลาในการเตรียมแปลง ดำนา เกี่ยวข้าว น้อยลง

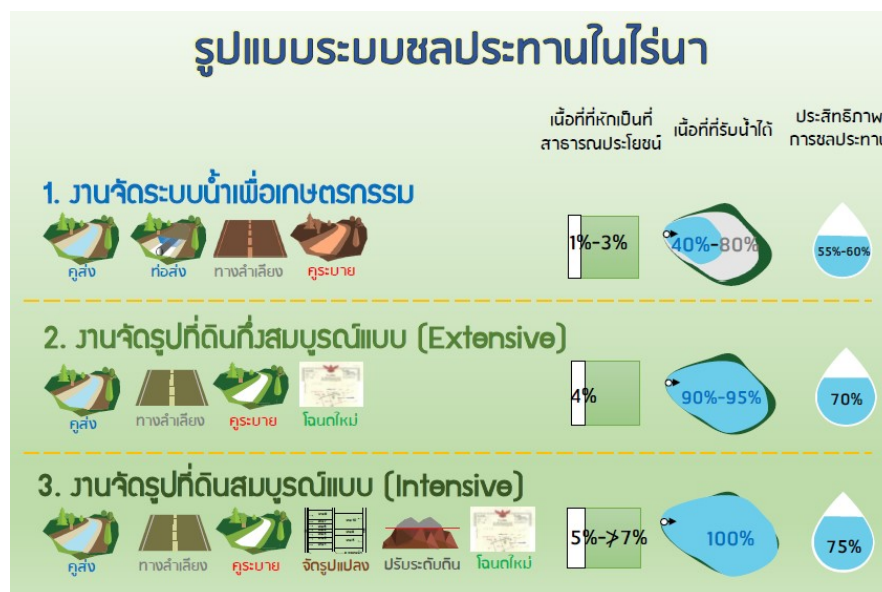
(๖.๙) ด้านเศรษฐกิจและสังคม

๑) พื้นที่จัดรูปที่ดินสามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี ทั้งนี้ต้องมีน้ำต้นทุนเพียงพอ ทำให้เกษตรกรมีรายได้ทั้งปีไม่จำเป็นต้องไปทำงานที่อื่น ลดปัญหาครอบครัวแตกแยกและภัยสังคม

๒) มูลค่าที่ดินสูงขึ้นจากการก่อสร้างคูส่งน้ำและทางลำเลียงการเกษตรในพื้นที่ เกษตรกรจะได้รับโฉนดที่ดินใหม่สามารถนำไปกู้ยืมจัดหาทุนในมูลค่าที่สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดรูปที่ดิน เนื่องจากราคาประเมินที่ดินสูงขึ้น

๓) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถพัฒนาการเกษตรในพื้นที่จัดรูปที่ดินตามนโยบายส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ การจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อเพิ่มมูลค่าและเพิ่มคุณภาพสินค้าเกษตรนำไปสู่ Thailand ๔.๐ ตลอดจนเป็นพื้นที่รองรับนโยบายการตลาดนำการผลิตและการเกษตรอุตสาหกรรม

ภาพที่ ๑๐ รูปแบบระบบชลประทานในไร่นา

(๗) สินค้าเกษตรรายสินค้าที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่การเกษตรรวม ๑,๑๒๕,๗๖๘.๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๕ ของพื้นที่ทั้งหมด สามารถทำการเกษตรได้หลากหลายชนิดทั้งนาข้าว พืชไร่ ไม้ผล พืชผัก ประมง และปศุสัตว์ โดยมีพื้นที่ปลูกข้าว ๖๕๘,๖๔๘ ไร่ มูลค่า ๒,๘๓๙.๕๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ร้อยละ ๕๘.๕๑ ของพื้นที่การเกษตร รองลงมาคือพื้นที่ปลูกยางพารา ๓๒๔,๔๗๒ ไร่ คิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ร้อยละ ๒๘.๘๒ ของพื้นที่การเกษตร มูลค่า ๒,๒๓๓.๘๕ ล้านบาท ปลูกปาล์มน้ำมัน มูลค่า ๙๖๒.๓๒ ล้านบาท ปลูกไม้ผล มูลค่า ๓๘๙.๒๕๖ ล้านบาท พืชผัก ได้แก่ พริก มะเขือเทศ ถั่วฝักยาว แตงร้าน กะหล่ำปลี สะระแหน่ โหระพา มะเขือเปราะ กะเพรา มูลค่ารวม ๕๓๒.๘๐ ล้านบาท เป็นต้น

ตารางที่ ๒๖ สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย

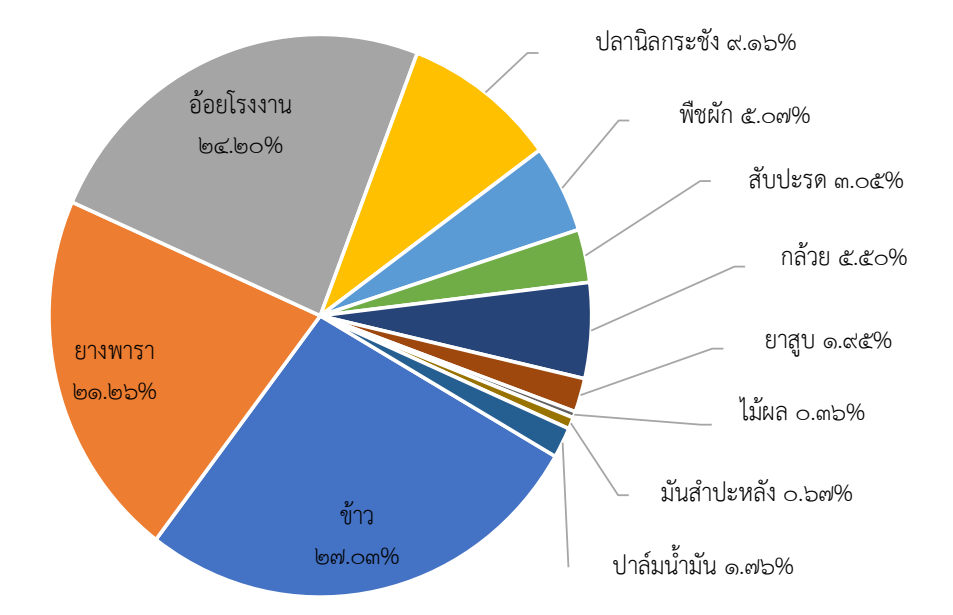
ที่	ชนิด	พื้นที่ปลูก/เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
๑	ข้าว	๖๕๘,๖๔๘	๓๗๖	๒๔๗,๖๕๒	๒,๘๓๙.๕๕
๒	ยางพารา	๓๐๗,๕๒๓	๒๒๗	๖๙,๘๐๗.๗๒	๒,๒๓๓.๘๕
๓	ปาล์มน้ำมัน	๓๖.๐๔ ไร่ ๓,๒๐๓ ไร่	-	๑๒,๐๒๙	๙๖๒.๓๒
๔	พืชผัก	๔,๘๑๒	-	๗,๕๓๖	๕๓๒.๘๐
๖	สับปะรด	๔,๔๘๐	๕,๑๘๕	๒๓,๒๒๙	๓๒๐.๗๙
๗	กล้วย	๙,๕๓๐	๒,๕๓๓	๒๔,๑๓๙	๕๗๗.๔๒
๘	ยาสูบ	๖,๐๙๔	๓๓๖	๒,๐๖๔	๒๐๔.๖๐
๙	อ้อยโรงงาน	๓๑,๐๕๐	๘,๘๐๕	๒๗๓,๓๙๕	๒,๕๔๒.๕๘
๑๐	ไม้ผล	๓,๑๑๓	-	๒,๖๖๘.๗๔	๓๗.๘๔
๑๑	มันสำปะหลัง	๑๐,๕๕๔	๒,๙๙๕	๓๑,๖๐๙	๗๐.๘๐
๑๒	ปาล์มน้ำมัน	๑๙,๖๒๑	๑,๕๕๒	๓๐,๔๕๒	๑๘๔.๕๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย สำนักงานการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

หมายเหตุ: พืชผัก ได้แก่ พริก มะเขือเทศ ถั่วฝักยาว แตงร้าน กะหล่ำปลี สะระแหน่ โหระพา กะเพรา

ไม้ผล ได้แก่ ลำไย เงาะ มะม่วง พุทรา

แผนภาพที่ ๑๑ สัดส่วนมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

(๗.๑) ข้าว

ข้าวนับเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดหนองคาย ที่สร้างรายได้ ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในภาคการเกษตรของจังหวัดมาอย่างยาวนาน สภาพการทำนาของจังหวัดหนองคาย มีทั้งอาศัยน้ำฝนและการใช้น้ำจากชลประทานรวมถึงคลองส่งน้ำจากสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ซึ่งในพื้นที่ชลประทานเข้าถึงสามารถทำนาได้ปีละ ๒ ครั้ง คือ นาปีและนาปรัง ซึ่งในปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ปลูกข้าว ทั้งสิ้น ๖๕๘,๖๔๘ ไร่ พันธุ์ข้าวที่ปลูกฤดูทำนาปี ข้าวเหนียวใช้พันธุ์ กข.๖ ชิวแม่จัน ข้าวเจ้าใช้พันธุ์ กข.๑๕ ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ไรซ์เบอร์รี่ ฤดูทำนาปรังข้าวเหนียวใช้พันธุ์ กข. ๑๐ กข.๑๒ ข้าวเจ้าใช้ ชัยนาท ๑ ปทุมธานี ๑ ปทุมธานี ๘๐

ตารางที่ ๒๗ ข้อมูลข้าวนาปีจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓

ข้าวนาปี	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย(กก./ ไร่)	ราคา (บาท/ กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
ข้าวเหนียว	๔๔,๑๕๙	๔๓๖,๑๙๙	๓๖๙,๗๖๑	๑๓๐,๑๔๕	๓๕๒	๑๒.๒๗	๑,๕๕๖.๘๘
ข้าวเจ้า	๑๗,๐๕๕	๑๒๙,๓๓๖	๑๕๘,๕๙๗	๕๕,๐๘๖	๓๔๙	๑๑.๒๕	๖๑๙.๗๒
รวม	๖๑,๒๑๔	๕๖๕,๕๓๕	๕๒๘,๓๕๘	๑๘๕,๒๓๑	๓๕๑	๑๑.๙๗	๒,๒๑๖.๖๐

ตารางที่ ๒๘ ข้อมูลข้าวนาปรังจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓

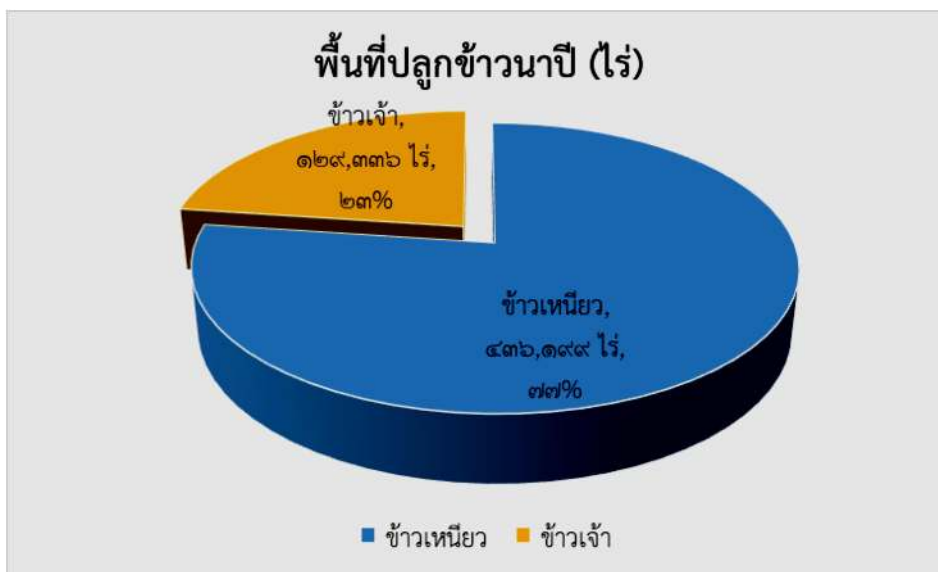
ข้าวนาปรัง	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
ข้าวเหนียว	๘,๖๖๒	๙๒,๐๑๙	๙๐,๔๕๘	๔๗,๕๕๖	๕๒๕	๑๓.๐๑	๖๑๘.๗๐
ข้าวเจ้า	๖๑	๑,๐๙๔	๘๓๕	๓๔๕	๔๑๓	๑๒.๓๓	๔.๒๕
รวม	๘,๗๒๓	๙๓,๑๑๓	๙๑,๒๙๓	๔๗,๙๐๑	๕๒๕	๑๓.๐๑	๖๒๒.๙๖

ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลข้าวมรวมจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓

ข้าวมรวม (นาปีและนา ปรัง)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย(กก./ ไร่)	ราคา (บาท/ กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
ข้าวเหนียว	๕๒,๘๒๑	๕๒๘,๒๑๘	๔๖๐,๒๑๙	๑๗๗,๗๐๑	๓๘๖	๑๒.๔๗	๒,๒๑๕.๕๘
ข้าวเจ้า	๑๗,๑๑๖	๑๓๐,๔๓๐	๑๕๙,๔๓๒	๕๕,๔๓๑	๓๔๘	๑๑.๒๖	๖๒๓.๙๗
รวม	๖๙,๙๓๗	๖๕๘,๖๔๘	๖๑๙,๖๕๑	๒๓๓,๑๓๒	๓๗๖	๑๒.๑๘	๒,๘๓๙.๕๕

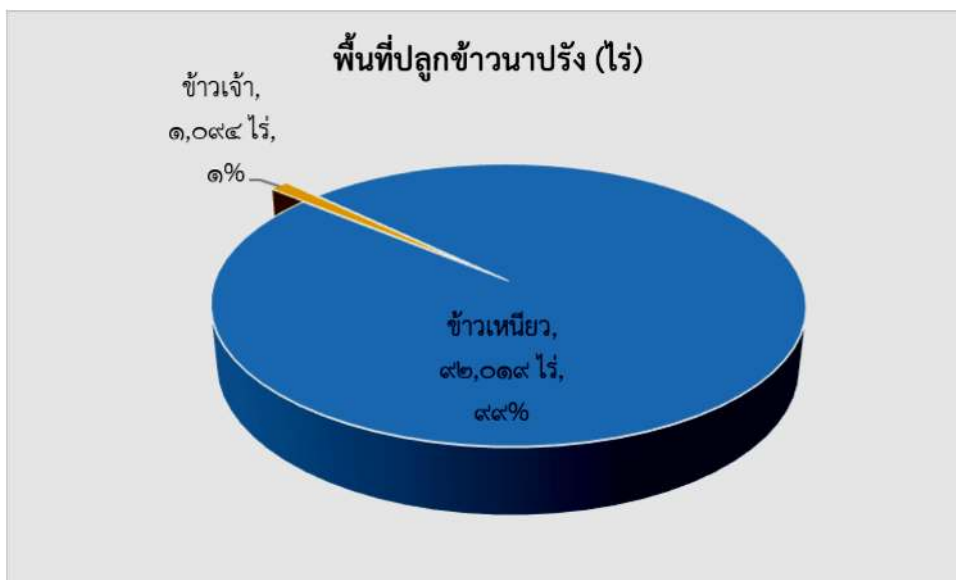
หมายเหตุ : ข้าวนาปี ตั้งแต่ พฤษภาคม - ธันวาคม ปรับข้อมูลเอกภาพ ปี ๒๕๖๒/๖๓ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓
 ข้าวนาปรัง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - เมษายน ของปีถัดไป ปรับข้อมูลเอกภาพ ปี ๒๕๖๒/๖๓
 วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓

แผนภาพที่ ๑๒ สัดส่วนพื้นที่ปลูกข้าวนาปีรวม ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ (รวมข้าวเหนียวและข้าวเจ้านาปี)

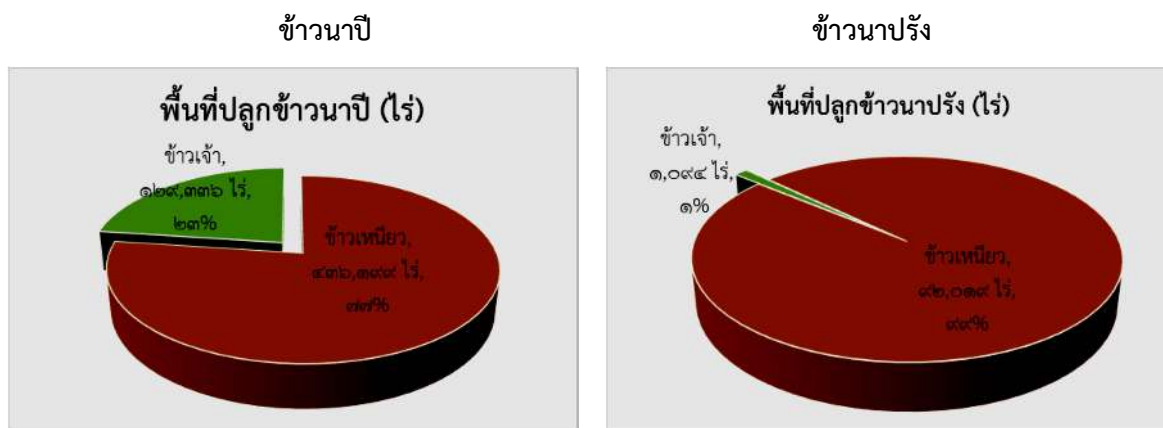
ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

แผนภาพที่ ๑๓ สัดส่วนพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังรวม ปี ๒๕๖๓ (ข้าวเหนียวและข้าวเจ้านาปรัง)

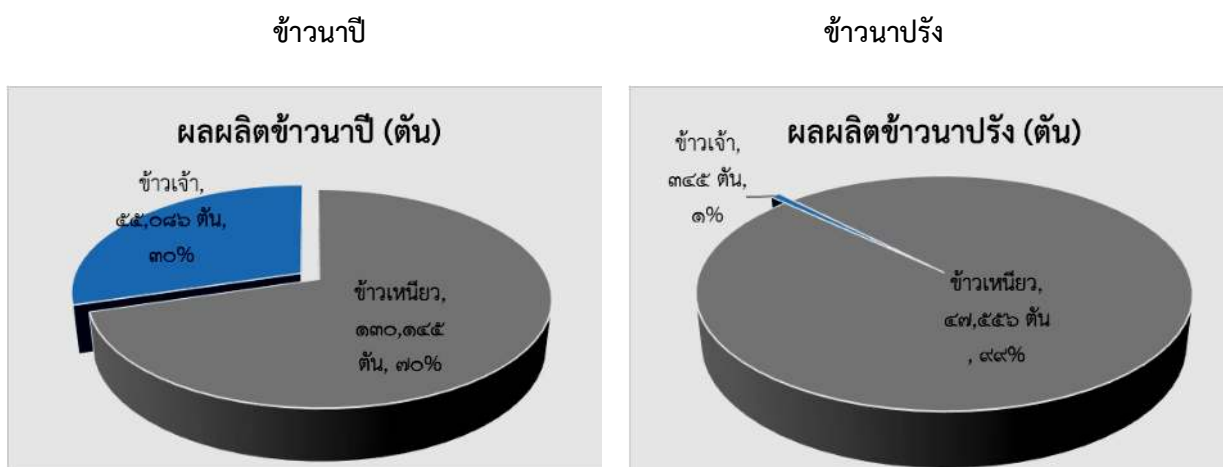
ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

แผนภูมิที่ ๑๔ ข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ และข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๓

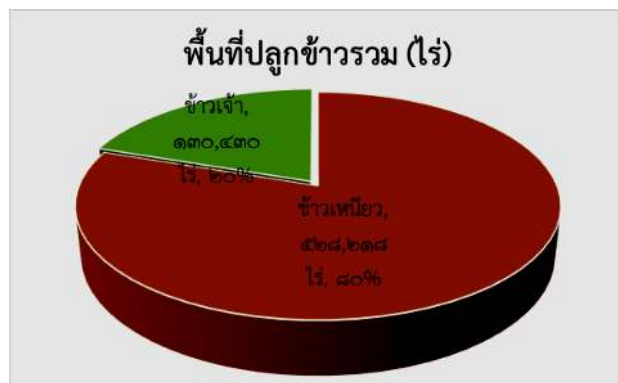
ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

แผนภูมิที่ ๑๕ ข้อมูลผลผลิตข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ และข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๓

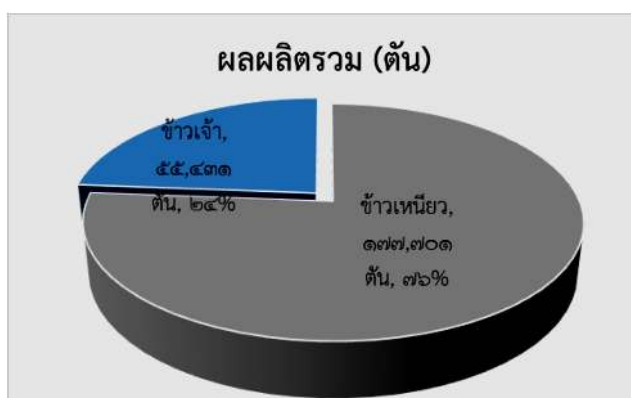

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

แผนภูมิที่ ๑๖ พื้นที่ปลูกข้าวรวม (ข้าวเหนียวและข้าวเจ้า ทั้งนาปีและนาปรัง)

แผนภูมิที่ ๑๗ ผลผลิตข้าวรวม (ข้าวเหนียวและข้าวเจ้า ทั้งนาปีและนาปรัง)

สัดส่วนพื้นที่ปลูกข้าวทั้งสองชนิด

ข้าวเหนียว ๕๒๘,๒๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๐

ข้าวเจ้า ๑๓๐,๔๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐

สัดส่วนผลผลิต ข้าวเหนียวคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ข้าวเจ้า ร้อยละ ๒๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

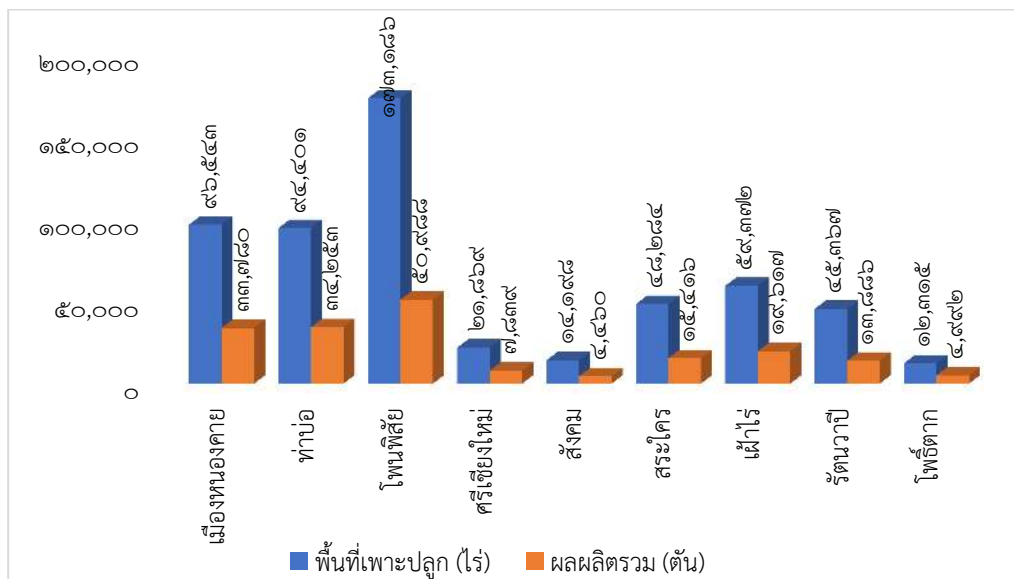
จากข้อมูลพบว่า จังหวัดหนองคายมีการปลูกข้าวเหนียวมากกว่าข้าวเจ้า คิดเป็นร้อยละ ๘๐ และร้อยละ ๒๐ ตามลำดับ โดยมีปริมาณผลผลิตรวมกันทั้งสิ้น ๒๓๓,๑๓๒ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๒,๘๓๙.๕๕ ล้านบาท ผลผลิตข้าวนาปี เฉลี่ย ๓๕๑ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตข้าวนาปรัง เฉลี่ย ๕๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนผลผลิตข้าวรวมทั้งนาปีและนาปรัง เฉลี่ย ๓๗๖ กิโลกรัมต่อไร่ โดยข้าวเหนียว เฉลี่ย ๓๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ ข้าวเจ้า ๓๔๘ กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ ๓๐ ข้อมูลข้าวนาปีจังหวัดหนองคายปี ๒๕๖๒/๖๓ แยกรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/ พท.ปลูก (กก./ ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย/พท. เก็บเกี่ยว (กก./ ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๙๖,๕๔๓	๘๗,๙๗๐	๓๓,๗๘๐	๓๕๐	๓๘๔
๒	ท่าบ่อ	๙๔,๔๐๑	๙๓,๘๔๔	๓๔,๒๕๓	๓๖๓	๓๖๕
๓	โพนพิสัย	๑๗๓,๑๘๖	๑๕๓,๕๗๙	๕๐,๙๘๘	๒๙๔	๓๓๒
๔	ศรีเชียงใหม่	๒๑,๘๖๙	๒๐,๖๒๘	๗,๘๓๙	๓๕๘	๓๘๐
๕	สังคม	๑๔,๑๙๘	๑๒,๒๕๔	๔,๔๖๐	๓๑๔	๓๖๔
๖	สระใคร	๔๘,๒๘๔	๔๗,๘๗๕	๑๕,๔๑๖	๓๑๙	๓๒๒
๗	เผ่าไร่	๕๙,๓๗๒	๕๗,๖๙๘	๑๙,๖๑๗	๓๓๐	๓๔๐
๘	รัตนวาปี	๔๕,๓๖๗	๔๒,๓๓๔	๑๓,๘๘๖	๓๐๖	๓๒๘
๙	โพธิ์ตาก	๑๒,๓๑๕	๑๒,๑๗๖	๔,๙๙๒	๔๐๕	๔๑๐
รวมทั้งสิ้น		๕๖๕,๕๓๕	๕๒๘,๓๕๘	๑๘๕,๒๓๑	๓๒๘	๓๕๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

แผนภาพที่ ๑๘ เปรียบเทียบข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปีรายอำเภอ

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ตารางที่ ๓๑ ต้นทุนการผลิตข้าว

ต้นทุนการผลิต(ข้าวนาปี)	นอกเขต ชลประทาน	ในเขตชลประทาน
๑. ค่าพันธุ์	๔๗๐ บาท/ไร่	
๒. ค่าไถ	๖๐๐ บาท/ไร่	
๓. ค่าปักดำ/ปลูก	๖๕๐ บาท/ไร่	
๔. ค่าเก็บเกี่ยว	๗๐๐ บาท/ไร่	
๕. ค่าปุ๋ย	๗๐๐ บาท/ไร่	
รวมต้นทุนการผลิต/ไร่	๓,๑๒๐ บาท/ไร่	๕,๓๑๕ บาท/ไร่
ต้นทุนต่อกิโลกรัม จำนวนผลผลิต นอกเขต ชป.๓๖๔ กก. / ไร่ และในเขต ชป. ๔๕๒ กก. /ไร่	๘.๕๑ บาท/กก. ๘,๕๑๐ บาท/ตัน	๑๑.๗๕ บาท/กก. ๑๑,๗๕๐ บาท/ตัน

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐

ต้นทุนการทำนาของเกษตรกรในจังหวัดหนองคาย คำนวณจากการทำนาในพื้นที่นอกเขตชลประทาน ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ มีต้นทุนการผลิตต่อไร่ ๓,๑๒๐ บาท เทียบกับผลผลิต ๓๖๔ กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็น ๘.๕๑ บาท/กิโลกรัม หรือ ๘,๕๑๐ บาท/ตัน เมื่อเทียบกับราคาซื้อขายข้าวได้ตันละ ๙,๓๐๐-๑๑,๓๐๐ บาท จะมีกำไรเท่ากับ ๗๙๐ - ๒,๗๙๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก ส่วนในพื้นที่ชลประทาน ซึ่งมีผลผลิต ๔๕๒ กิโลกรัม/ไร่ ต้นทุนการผลิต ๕,๓๑๕ บาท/ไร่ หรือเท่ากับ ๑๑,๗๕๐ บาท/ตัน

ทั้งนี้ต้นทุนการผลิตส่วนใหญ่เป็นค่าจ้างในขั้นตอนการผลิต และค่าเมล็ดพันธุ์ กรณีตกกล้า/ปักดำใช้ ๑๕ กก. กรณีหว่านใช้ ๒๖ กก. เครื่องหยอดใช้ ๑๐ กก. ราคาเมล็ดพันธุ์ ๒๓ บ./กก.

ตารางที่ ๓๒ การจัดการผลผลิตข้าวนาปี

ข้าวนาปี และการจัดการ	ข้าวเหนียว	ข้าวเจ้า	รวม
พื้นที่ปลูกข้าวนาปี (ไร่)	๔๓๖,๑๙๙	๑๒๙,๓๓๖	๕๖๕,๕๓๕ ไร่
ปริมาณข้าวทั้งหมดที่ผลิตได้ (ตัน)	๑๓๐,๑๔๕	๕๕,๐๘๖	๑๘๕,๒๓๑ ไร่
เก็บไว้บริโภค ๗๔๖ กก.ข้าวเปลือก/ครัวเรือน/ปี*	๓๕,๑๖๓	๑๐,๕๐๓	๔๕,๖๖๖ ตัน
เก็บไว้ทำพันธุ์ (๑๐ กก./ไร่)	๑๓,๐๑๕	๕,๕๐๙	๑๘,๕๒๓ ตัน
สำรองฉุกเฉิน (๕ % ของผลผลิตทั้งหมด)	๖,๕๐๗	๒,๗๕๔	๙,๒๖๒ ตัน
ปริมาณข้าวเหลือไว้จำหน่าย (ตัน)	๗๕,๔๖๐	๓๖,๓๒๐	๑๑๑,๗๘๐ ตัน
คิดเป็นมูลค่า (ข้าวเหนียว ๑๒,๒๗๒ บาท/ตัน ข้าวเจ้า ๑๑,๒๔๖ บาท/ตัน)	๑,๕๙๖.๘๘	๖๑๙.๗๒	๒,๒๑๖.๖๐ ล้านบาท

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

จากข้อมูลการจัดการผลผลิตข้าว จังหวัดหนองคายสามารถผลิตข้าวเพียงพอต่อความต้องการภายในจังหวัดเอง ซึ่งจังหวัดหนองคายมีปริมาณผลผลิตข้าวรวมทั้งสิ้น ๒๑๙,๒๒๗ ตัน เกษตรกรในจังหวัดหนองคาย ร้อยละ ๙๐ นิยมบริโภคข้าวเหนียวเป็นหลัก ผลผลิตข้าวเมื่อหักส่วนที่บริโภคภายในครัวเรือน การเก็บไว้ทำพันธุ์และการสำรองไว้ในยามฉุกเฉินก็จะเป็นส่วนที่นำออกมาจำหน่าย ในกรณีของข้าวนาปรังที่ผลิตได้ เกษตรกรใช้เพื่อการบริโภคในครัวเรือนเพียงร้อยละ ๒๐ ซึ่งจะนิยมเก็บเฉพาะข้าวเหนียว ส่วนข้าวเจ้าจะนำออกมาจำหน่าย โดยรวมจะเหลือเป็นปริมาณข้าวเปลือกที่ออกสู่ตลาดเพื่อจำหน่าย ๑๕๐,๐๐๑ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๒,๘๙๐.๕๕ ล้านบาท จึงเป็นข้อบ่งชี้ว่า สินค้าข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่ทำรายได้ให้กับจังหวัดหนองคาย

เส้นทางผลผลิตข้าวของจังหวัดหนองคาย

ข้อมูลจากการลงสำรวจพื้นที่ของสำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย พบว่า ผู้ประกอบการ/ผู้ค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนเป็นผู้ส่งออกข้าวของหนองคายมีจำนวน ๕ ราย จำนวน ๑ ราย นั้น ส่งข้าวออกไป สปป.ลาว คือข้าวหัก ที่เป็นข้าวขาว ไม่ใช่ข้าวหอม เพื่อส่งให้กับโรงงานผลิตเบียร์ ส่วนโรงสีที่รับซื้อข้าวจากเกษตรกรและแปรรูปเป็นข้าวสารบรรจุถุงมีเครื่องหมายการค้าของตนเอง คือ โรงสีบุญสนอง อำเภอน้ำโสม ข้าวตราพานาค โรงสีศรีรุ่งเรืองอำเภอน้ำโสม ข้าวตราพระอาทิตย์ ส่วนโรงสีชัยนาสินเจริญ อำเภอมือทองหนองคาย สีเป็นข้าวสารส่งไปยังกรุงเทพฯ ในอนาคตมีแผนที่จะแยกเครื่องสีเพื่อทำข้าวอินทรีย์ขาย โดยมีพื้นที่อำเภอสระใครเป็นแหล่งผลิตข้าวส่งให้

ข้าวนาปรังของจังหวัดหนองคาย เป็นที่นิยมของพ่อค้าภาคกลาง เพราะเก็บเกี่ยวระยะพลับพลึง ไม่ใช่ข้าวแห้ง เมื่อนำไปรวมกันแล้วเข้าสู่กระบวนการอบความชื้น จะได้ข้าวสม่ำเสมอ เมื่อสีเป็นข้าวสารเมล็ดสวย เก็บบ่มเท่าข้าวนาปี

ผลผลิตข้าวเจ้านาปี หนองคาย ปลุกข้าวหอมมะลิ และ กข. ๑๕ ข้าวที่ใช้สำหรับทำเส้นก๋วยเตี๋ยว หนองคาย คือข้าวขาว ที่นำเข้าจากภาคอื่น เนื่องจากหนองคายไม่ปลูก

ข้าวเจ้า โรงสีบุญสนองรับซื้อได้ ประมาณ ๒ พันตัน โรงสีไทยวงนเฮง อำเภอน้ำโสมพิสัย รับซื้อประมาณ ๑ พันตัน สกต.หนองคาย รับซื้อประมาณ ๑ พันตัน ผลผลิตข้าวที่เหลือ จะเป็นการรับซื้อของนางข้าวดวงเจริญของอำเภอมือทอง และผู้รับซื้อที่ สกต. ติดต่อมารับซื้อส่งออกนอกจังหวัดไปยังโรงสีดวงใจ จังหวัดอุดรธานี เพื่อทำเป็นข้าวสารบรรจุถุงจำหน่าย ทั้งในประเทศ และส่งออก สปป.ลาว อีกทางหนึ่งส่งไปยังตลาดภาคกลาง

ข้าวเหนียว ส่วนใหญ่เก็บทั้งสี้น ชาวนาเก็บไว้เพื่อบริโภคเอง โดยเก็บไว้ในเล้าส่วนตัว จะมีการนำออกมาจำหน่ายในกรณีดังนี้ คือ ช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตใหม่ จำหน่ายเพื่อนำเงินไปใช้ค่าทุนการผลิต เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายา ค่าไถ จากนั้นเป็นช่วงเดือนพฤษภาคม เพื่อนำเงินไปใช้จ่ายเพื่อการศึกษาบุตร และช่วงก่อนสงกรานต์ เพื่อนำเงินไปใช้จ่ายส่วนตัวในเทศกาล

หมายเหตุ : การคิดอัตราการบริโภคข้าวในครัวเรือน เท่ากับ ๗๔๖ กก.ข้าวเปลือกต่อครัวเรือน มาจากรศ.สมพร อิศวิลานนท์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี ๒๕๔๙ ระบุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริโภคข้าวข้าวสารคนละ ๑๔๒ กก./ปี

ข้อมูลการสำมะโนการเกษตร สำนักงานสถิติแห่งชาติปี ๒๕๖๓ จ.หนองคาย มีครัวเรือนเกษตร ๖๓,๕๕๑ ครัวเรือน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ๒๒๒,๔๒๘ คน เฉลี่ย ๓.๕ คน/ครัวเรือน

๑ คน บริโภค ๑๔๒ กก. ข้าวสาร

๑ กก.ข้าวสาร มาจาก ข้าวเปลือก ๑.๕ กก.

ปริมาณการบริโภคข้าวเปลือก ๑ คน เท่ากับ ๑๔๒ กก x ๑.๕ กก. = ๒๑๓ กก.

๓.๕ คน หรือ ๑ ครัวเรือน เท่ากับ ๓.๕ x ๒๑๓ = ๗๔๖ กก.ข้าวเปลือก

จำนวนประชากรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๕๒๒,๓๑๑ คน ปริมาณข้าวเปลือกที่ต้องการภายในจังหวัด เท่ากับ ๑๑๑,๒๕๒,๒๔๓ กก. (๑๑๑,๒๕๒ ตัน)

ตารางที่ ๓๓ รายชื่อผู้ประกอบการโรงสี/ทำข้าวและนางข้าวที่รับซื้อข้าวเปลือก และรวบรวมเป็นสถิติ

แหล่งรับซื้อในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	แหล่งรับซื้อนอกพื้นที่จังหวัดหนองคาย
บริษัทโรงสีไฟชัยธนาสินเจริญ อำเภอมืองหนองคาย	หจก.โรงสีอรุณพัฒนา จ.เพชรบูรณ์
บริษัทโรงสีไทยจ้วนเฮง อำเภอนโพนพิสัย	บริษัทมิตรนำชัยไรซ์ จำกัด จ.สุพรรณบุรี
นางข้าวดวงเจริญ อำเภอมืองหนองคาย	โรงสีพานิชเจริญัญญา จ.สุพรรณบุรี
นางข้าวเทียนชัย อำเภอฝ้าไร่	โรงสีแสงทองไรซ์กรุ๊ป จ.อุดรธานี
ทำข้าวโชคเจริญทรัพย์ อำเภอบ่อ	โรงสีอุดรเพิ่มสิน จ.อุดรธานี
ทำข้าวดวงเจริญพืชผล อำเภอมืองหนองคาย	บริษัทโรงสีไฟฟ้าสันต์พานิช จ.ฉะเชิงเทรา
ทำข้าวสุขชัยพืชผล อำเภอสรีเชียงใหม่	บริษัทเกรียงชัยโกลดันไรซ์ จ.ฉะเชิงเทรา
บริษัทโรงสีข้าวบุญสนองอำเภอบ่อ	บริษัทพิจิตรโรสีร่วมเจริญ ๒ ไรซ์ จ.พิจิตร
	บริษัทโรงสีไทยวัฒนไรซ์มิลล์ จำกัด จ.ปทุมธานี
	บริษัทโรงสีข้าวเจริญผล จำกัด จ.นครราชสีมา
	บริษัทโรงสี ป.ณัฐพล จำกัด จ.ขอนแก่น

(๗.๒) ยางพารา

ยางพารานับเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย ที่สร้างรายได้ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดในภาคการเกษตรเป็นลำดับที่ ๒ รองจากข้าวนาปี

พันธุ์ยางที่ปลูก คือ RRIM ๖๐๐ และ RRIT ๒๕๑ เนื่องจากให้ปริมาณน้ำยางมากดูแลง่ายและทนแล้งโดยใช้ระยะปลูก ๓×๗ เมตร มีจำนวนต้นยางประมาณ ๗๖ ต้นต่อไร่และใช้ปุ๋ยเคมีเป็นหลักซึ่งมีพื้นที่เฉลี่ยในการปลูกยางพาราครั้งแรก ๑๕.๒๕ ไร่ต่อครัวเรือนใช้ระบบการกรีดยางแบบกรีดยาง ๒ วัน เว้น ๑ วัน โดยร้อยละ ๓๘.๘๐ ต้นยางจะเป็นโรคเปลือกแตกและโรคหนำยางแห้งเฉลี่ยประมาณ ๑๐ ต้นต่อไร่ทำให้เกษตรกร ได้รับผลผลิตลดลง

ตารางที่ ๓๔ ข้อมูลพื้นที่ปลูกยางพาราจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เปิดกรีด(ไร่)	ผลผลิตยางแห้ง (ตัน/ปี)	ผลผลิตยางก้อนถ้วย (ตัน/ปี)	มูลค่า (ล้านบาท)
๑	เมืองหนองคาย	๓๓๙	๓,๓๙๕	๓,๑๒๒	๕๓๗,๖๐๘.๔๐	๒๐,๔๒๙,๑๑๙	๒๐,๔๒๙,๑๑๙
๒	ท่าบ่อ	๖๘๐	๗,๓๔๓	๗,๐๒๗	๑,๓๑๕,๔๕๔.๔๐	๔๙,๙๘๗,๒๖๗	๔๙,๙๘๗,๒๖๗
๓	โพนพิสัย	๖,๐๔๘	๖๙,๗๓๗	๖๕,๕๐๔	๑๕,๐๑๓,๕๑๖.๘๐	๕๗๐,๕๑๓,๖๓๘	๕๗๐,๕๑๓,๖๓๘
๔	ศรีเชียงใหม่	๘๓๗	๑๓,๒๓๘	๑๒,๕๔๕	๒,๘๖๗,๗๘๗.๐๐	๑๐๘,๙๗๕,๙๐๖	๑๐๘,๙๗๕,๙๐๖
๕	สังคม	๔,๙๔๗	๖๙,๒๑๕	๖๕,๘๕๒	๑๕,๔๘๘,๓๙๐.๔๐	๕๘๘,๕๕๘,๘๓๕	๕๘๘,๕๕๘,๘๓๕
๖	สระใคร	๒๗๔	๔,๑๓๔	๓,๘๘๒	๘๐๑,๒๔๔.๘๐	๓๐,๔๔๗,๓๐๒	๓๐,๔๔๗,๓๐๒
๗	เผ่าไร่	๕,๖๙๑	๗๓,๙๓๓	๖๙,๗๘๖	๑๖,๐๗๘,๖๙๔.๔๐	๖๑๐,๙๙๐,๓๘๗	๖๑๐,๙๙๐,๓๘๗
๘	รัตนวาปี	๕,๓๕๔	๖๓,๙๖๘	๖๑,๒๔๓	๑๔,๔๐๔,๓๕๓.๖๐	๕๔๗,๓๖๕,๔๓๗	๕๔๗,๓๖๕,๔๓๗
๙	โพธิ์ตาก	๑,๓๖๒	๑๙,๕๐๙	๑๘,๕๖๒	๔,๐๕๓,๙๔๐.๘๐	๑๕๕,๐๔๙,๗๕๐	๑๕๕,๐๔๙,๗๕๐
รวม		๒๕,๕๓๒	๓๒๔,๔๗๒	๓๐๗,๕๒๓	๗๐,๕๖๐,๙๙๐.๖๐	๒,๖๘๑,๓๑๗,๖๔๑	๒,๖๘๑,๓๑๗,๖๔๑

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๔

ตารางที่ ๓๕ ต้นทุนการผลิตยางพารา

รายละเอียดต้นทุน	ต้นทุนยางก้อนถ้วย (บาท/กิโลกรัม)	ต้นทุนยางแผ่นดิบ (บาท/กิโลกรัม)	ต้นทุนน้ำยางสด (บาท/กิโลกรัม)
๑. ต้นทุนช่วงยางยังไม่ได้ให้ผลผลิต	๑๒.๒	๑๒.๒	๑๒.๒
๑.๑ ค่าพันธุ์ยาง	๑.๐๗๖	๑.๐๗๖	๑.๐๗๖
๑.๒ ค่าปุ๋ยบำรุง	๒.๙๘๖	๒.๙๘๖	๒.๙๘๖
๑.๓ ค่าแรงงาน	๗.๓๓๑	๗.๓๓๑	๗.๓๓๑
๑.๔ อื่นๆ (ค่าวัสดุและสารเคมี)	๐.๘๐๘	๐.๘๐๘	๐.๘๐๘
๒. ต้นทุนการบำรุงรักษาช่วงยางให้ผลผลิต	๑๐.๐๑	๑๐.๐๑	๑๐.๐๑
๒.๑ ค่าปุ๋ยบำรุง	๔.๔๗๒	๔.๔๗๒	๔.๔๗๒
๒.๒ ค่าแรงงาน	๕.๐๑	๕.๐๑	๕.๐๑
๒.๓ ค่าสารเคมี	๐.๕๓๑	๐.๕๓๑	๐.๕๓๑
๓. ต้นทุนการกรีด เก็บน้ำยาง และทำแผ่น	๑๖.๘๘	๒๑.๘๓	๒๐.๒๔
๓.๑ ค่าอุปกรณ์เครื่องมือเก็บน้ำยาง	๐.๔๒๕	๐.๔๐๓	๐.๕๓๕
๓.๒ ค่าแรงงานกรีด เก็บน้ำยางและทำแผ่น	๑๖.๔๖	๒๑.๔๒๖	๑๙.๗
๔. ค่าอุปกรณ์ทำยางแผ่น	๐.๒๕๗	๒.๐๗	๐
๔.๑ ค่าอุปกรณ์เครื่องมือทำยางแผ่น	๐	๑.๗๐๕	๐
๔.๒ ค่าน้ำกรด	๐.๒๕๗	๐.๓๖	๐
๕. ค่าที่ดิน	๓.๙๘	๓.๙๘	๓.๙๘
๕.๑ ค่าใช้ที่ดิน	๓.๙๑๖	๓.๙๑๖	๓.๙๑๖
๕.๒ ค่าภาษีที่ดิน	๐.๐๖๕	๐.๐๖๕	๐.๐๖๕
รวมต้นทุนการผลิตยางก้อนถ้วยที่สวน	๔๓.๓๔	๕๐.๐๙	๔๖.๓๔

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๔

(๗.๓) ปลานิลกระชัง

ปลาน้ำจืดเป็นอาหารโปรตีนที่สำคัญของประชาชนในจังหวัดหนองคาย ซึ่งมีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๘ ลุ่มน้ำ จึงมีสภาพเหมาะสมต่อการทำการเกษตร โดยเฉพาะการประกอบอาชีพด้านการประมง ในอดีตประชาชน พึ่งอาหารประเภทปลาน้ำจืดจากแหล่งน้ำธรรมชาติ แต่แหล่งน้ำธรรมชาติในจังหวัดหนองคาย ได้รับผลกระทบ จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การสร้างเขื่อนกั้นน้ำ การสร้างสิ่งกีดขวางทางเดินของสัตว์น้ำ การใช้ สารเคมีในการเพาะปลูก การขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สัตว์น้ำ ส่งผลให้ผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ลดลง จึงเป็นโอกาสของเกษตรกรที่สนใจการเลี้ยงปลาเชิงพาณิชย์ ต้องอาศัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในรูปแบบ ต่างๆ ได้แก่ การเพาะเลี้ยงและอนุบาลสัตว์น้ำ การเลี้ยงปลาในบ่อดิน การเลี้ยงปลานิลในกระชัง เป็นต้น ปลา น้ำจืดเป็นอาหารโปรตีนที่สำคัญของประชาชนในจังหวัดหนองคาย ซึ่งมีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๘ ลุ่มน้ำ จึงมีสภาพ เหมาะสมต่อการทำการเกษตร โดยเฉพาะการประกอบอาชีพด้านการประมง ในอดีตประชาชน พึ่งอาหาร ประเภทปลาน้ำจืดจากแหล่งน้ำ

การเลี้ยงปลานิลเทศผู้ในกระชังแม่น้ำโขง

การเลี้ยงปลานิลในกระชังแม่น้ำโขงของจังหวัดหนองคาย เป็นจังหวัดแรกทีพัฒนาระบบการเลี้ยงปลา นิลในกระชังเชิงพาณิชย์ ซึ่งเป็นการเลี้ยงแบบพัฒนา (intensive) โดยการเลี้ยงปลาแบบหนาแน่น และให้ อาหารเม็ดสำเร็จรูปลอยน้ำ เกษตรกรนิยมเลี้ยงปลานิลเทศผู้ในกระชัง เพราะเป็นปลาที่เลี้ยงง่าย โตเร็วและ ตลาดต้องการ เนื่องจากลูกปลานิลเทศผู้ไม่ขยายพันธุ์โดยธรรมชาติ แต่ถ้าเป็นปลานิลเทศเมียช่วงออกไข่จะ อดไขปลาไว้ในปาก ทำให้ไม่กินอาหาร จึงทำให้ปลานิลเทศเมียโตช้า เกษตรกรที่ต้องการให้ปลานิลโตเร็วจึง นิยมเลี้ยงปลานิลเทศผู้ ซึ่งลูกพันธุ์ปลาสามารถผลิตได้ตลอดปี มีจำหน่ายที่ฟาร์มอนุบาลทั่วไป ถ้าลูกพันธุ์ปลา ที่มาจากฟาร์มที่มีคุณภาพ มีใบรับรอง จะเจริญเติบโตเร็ว และมีอัตราการแลกเนื้อดี

ปัจจุบันการเลี้ยงปลานิลในกระชังมีการพัฒนาการเป็นระบบเครือข่ายห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) อย่างเต็มรูปแบบ ประกอบด้วยธุรกิจย่อย ๔ ประเภท ได้แก่

ธุรกิจการผลิตลูกปลาจิ๋วหรือปลาฟลาย (Fly) ไปจนถึงปลาขนาดโม่ขาม

ธุรกิจอนุบาลลูกปลานิ้ว (Fingerling)

ธุรกิจปลาเนื้อ (Grow out)

ธุรกิจขายปลาเนื้อ

เกษตรกรที่เลี้ยงปลาในกระชังแม่น้ำโขง ผู้เลี้ยงต้องได้รับอนุญาตใช้พื้นที่แหล่งน้ำจากหน่วยราชการ ที่รับผิดชอบ ได้รับความเห็นชอบจากชุมชนและขออนุญาตเลี้ยงปลาในกระชังจากกรมประมง รวมถึงการขึ้น ทะเบียนเกษตรกรกับสำนักงานประมงจังหวัดหนองคายด้วย

การเลี้ยงปลานิลในกระชังมีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เป็นรุ่น เป็นปลานิลที่มีเนื้อ แน่น ไม่มีกลิ่น ไขมันน้อย รสชาติดี เป็นที่ต้องการของตลาด มีต้นทุนในการเลี้ยงสูงกว่าที่อื่น เนื่องจาก กระแสน้ำในแม่น้ำโขงไหลหมุนเวียน ทำให้ปลาที่เลี้ยงในกระชังต้องเคลื่อนไหวหรือว่ายน้ำอยู่ตลอดเวลา

การเลี้ยงปลานิลในกระชัง แยกเป็น ๒ ระบบย่อย คือ

การเลี้ยงแบบพันธสัญญา โดยเกษตรกรมีพันธสัญญากับผู้ขายอาหารปลา เพราะบริษัทจะเป็นผู้จัดหาลูกปลาและอาหารปลาให้เกษตรกร และช่วยประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ให้คำแนะนำในการเลี้ยง รวมถึงการควบคุมคุณภาพ ทั้งนี้ ผู้เลี้ยงปลาในระบบนี้จะต้องวางเงินค้ำประกันแก่ตัวแทนผู้ขายอาหารปลาในจังหวัดแตกต่างกันไปตามพื้นที่ เช่น วางมัดจำลูกปลา ๑๐-๑๕ บาท/ตัว/รุ่น หรือ ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท/กระชัง เกษตรกรจะได้รับลูกปลานิลขนาด ๓๐ กรัม เป็นขนาดที่พอเหมาะแก่การปล่อยลงกระชัง เลี้ยง ๔-๕ เดือน จะได้ปลานิลขนาด ๐.๗-๑.๒ กิโลกรัม/ตัว มีต้นทุนค่าอาหารปลาร้อยละ ๘๐-๙๐ ของต้นทุนทั้งหมด ขนาดกระชังที่นิยมใช้หลายขนาดตามสภาพน้ำ ถ้าน้ำไหลแรง ความกว้างของกระชังจะลดลง ได้แก่ ๓x๓ เมตร ๓x๖ เมตร และ ๔x๖ เมตร ลึก ๑-๑.๕ เมตร สำหรับขนาด ๓x๓ เมตร ควรได้ผลผลิตประมาณ ๘๐๐ กิโลกรัม/กระชัง และใช้อาหารปลานิลทั้งหมดเพื่อป้องกันความเสี่ยง โดยเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ที่เล็กใช้แล้วไว้ต้นน้ำ เพราะหากมีปัญหาเกิดขึ้นจะได้ย้ายปลาในกระชังอื่นๆ ได้ทันเวลา อัตราการปล่อยลูกปลา ๘๐-๑๐๐ ตัว/ตารางเมตร โดยทั่วไปเกษตรกร ๑ คน จะดูแล ๑๐-๑๒ กระชัง ระยะเวลาการเลี้ยงขึ้นกับขนาดลูกปลา หากเกษตรกรเลี้ยงลูกปลาขนาด ๓๐ กรัม/ตัวขึ้นไป อาจเลี้ยงได้ปีละ ๒-๓ รุ่น เมื่อถึงช่วงเวลาจับปลาขาย ผู้เลี้ยงปลาจะประสานกับตัวแทนขายอาหารปลาในพื้นที่เพื่อติดต่อพ่อค้าให้จับปลาขายหมดทั้งรุ่น ทั้งนี้ ผู้ค้าปลาจะประสานงานกับผู้ขายอาหารปลาเพื่อวางแผนการจับปลาให้สอดคล้องกับความต้องการปลาในตลาด เมื่อได้แหล่งจำหน่ายจะประสานกับเกษตรกรให้จัดหาอาหารปลาก่อนจับ ๒-๓ วัน เมื่อผู้ซื้อจับปลาเสร็จจะชำระเงินค่าปลาซึ่งหักต้นทุน ค่าลูกปลา ค่าอาหารให้แก่ตัวแทนจำหน่ายอาหารปลา ส่วนที่เหลือจ่ายให้เกษตรกร ดังนั้น ผู้เลี้ยงปลาในกระชังมักจะต้องเชื่อมโยงกับธุรกิจขายอาหารปลา ด้วยเหตุผลทั้งในเรื่องต้องการความรู้ เงินทุน และต้องการลดความเสี่ยงในเรื่องการตลาด เพราะผู้ขายอาหารปลามีความเชื่อมโยงกับตลาดปลาเนื้อที่กว้างขวางกว่าตลาดท้องถิ่น เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังต้องการขายปลาให้หมดทั้งรุ่น เพื่อเตรียมกระชังเลี้ยงปลารุ่นต่อไป หากจัดการดีสามารถเลี้ยงได้ ๓ รุ่นต่อปี

การเลี้ยงแบบอิสระ การเลี้ยงปลานิลในกระชังเป็นอาชีพที่ดี เพราะเกษตรกรไม่ต้องการเวลามากสำหรับประชาชนที่อาศัยในชุมชนใกล้เคียงกับแม่น้ำโขงสามารถรวมตัวกันเลี้ยงปลานิลในกระชังแบบอิสระ โดยเฉพาะเมื่อมีคู่ทางการตลาดท้องถิ่น หรือเคยเป็นผู้เลี้ยงปลาในระบบพันธสัญญาที่เลี้ยงจนมีความชำนาญแล้ว เกษตรกรจะหันมาเลี้ยงแบบอิสระด้วยการซื้อลูกปลา อาหารปลาด้วยตนเอง หรืออาจเชื่อมโยงบางส่วนกับผู้ขายอาหารปลา เช่น ซื้อลูกปลาด้วยเงินสดจากผู้ขายอาหารปลาทั่วไป และซื้ออาหารปลาแบบใช้สินเชื่อกับผู้ค้าอาหารปลาในช่วงท้ายของการเลี้ยง เช่น ถ้าต้องการใช้อาหารปลา ๑๐ ถุง เกษตรกรจะซื้ออาหารปลาด้วยเงินสด ๘ ถุง และซื้ออาหารปลาแบบสินเชื่อ ๒ ถุง ในช่วงสุดท้าย เพื่อให้ผู้ค้าอาหารปลามาช่วยจับปลาไปจำหน่ายหรือบอกแหล่งจำหน่ายให้ รวมทั้งเพื่อความสะดวกในการซื้อลูกปลามาเลี้ยงในรุ่นต่อไป การเลี้ยงปลาแบบนี้เกษตรกรสามารถจับปลาขึ้นมาจำหน่ายได้อย่างอิสระ

ผู้เลี้ยงปลานิลกระชังแบบอิสระ นิยมซื้อลูกปลานิลเพศผู้ขนาดใบมะขาม แล้วนำมาอนุบาลในบ่อดินต่อให้ได้ปลาขนาด ๓๐ กรัม ซึ่งจะมีอัตราการรอดร้อยละ ๖๐ ของลูกปลาที่เลี้ยงทั้งหมด เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงอย่างน้อยประมาณ ๑๐ กระชังต่อครัวเรือน บางครัวเรือนที่มีแรงงานและพื้นที่มาก อาจมีถึง ๑๐๐-๒๐๐ กระชัง ซึ่งเกษตรกรรายใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอศรีเชียงใหม่และอำเภอบ้านบ่อ ทั้งนี้ เกษตรกรที่เลี้ยงแบบอิสระมักจะมีบ่อดินไว้อนุบาลลูกปลาเพื่อลดต้นทุน และเกษตรกรต้องมีเงินลงทุนค่ากระชังขนาด ๓x๖x๒ เมตร รวมค่าอุปกรณ์ประมาณ ๒๕,๐๐๐ บาท/กระชัง อายุการใช้งานประมาณ ๑๐ ปี

การปล่อยปลาในกระชังขนาด ๔x๖ เมตร ขนาด ๓๐ กรัม ปล่อย ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ ตัว/กระชัง โดยหนึ่งปีเลี้ยงปลานิลได้ ๒ รุ่น จึงต้องใช้ลูกปลานิล ๑๐.๗๙-๑๔.๓๙ ล้านตัว ซึ่งการเพาะและอนุบาลลูกปลานิลในจังหวัดฯ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในกระชัง ให้อาหารเม็ดสำเร็จรูป เลี้ยง ๔-๕ เดือน จะได้ปลาขนาด ๗๐๐-๑,๐๐๐ กรัม หนึ่งปีเลี้ยงได้ประมาณ ๒ รุ่น หรือ ๒ ปี เลี้ยงได้ ๕ รุ่น ได้ผลผลิตประมาณ ๒ ตัน/รุ่น ขึ้นอยู่กับขนาดของลูกปลาที่นำมาเลี้ยง จำหน่ายในราคา ๖๐-๖๕ บาท/กิโลกรัม

โดยทั่วไปขนาดลูกปลานิลที่นิยมปล่อยมากที่สุด คือ ปลานิลรุ่น ขนาด ๓๐-๕๐ กรัม หรือ ๒๐-๓๐ ตัว/กิโลกรัม ราคาตัวละ ๓-๕ บาท อัตราการปล่อยเลี้ยงคือ ๖๐-๑๐๐ ตัว/ลูกบาศก์เมตร อัตราการปล่อยมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดกระชัง ฤดูกาล สภาพการไหลของกระแสน้ำ ปริมาณและคุณภาพน้ำ ระยะเวลาที่ต้องการผลผลิต ขนาดปลาที่จับ ความชำนาญของเกษตรกรและที่สำคัญ คือ ทุน

การเลี้ยงปลานิลกระชังแบบพันธสัญญาและแบบอิสระมีต้นทุนการผลิตที่ใกล้เคียงกันมาก แบบอิสระมีต้นทุนสูงกว่าแบบพันธสัญญาเล็กน้อย ส่วนใหญ่ค่าอาหารปลาจะมีต้นทุนที่สูงที่สุด ร้อยละ ๗๕-๘๐ เกษตรกรร้อยละ ๗๐ ซื้ออาหารปลาจากบริษัทโดยตรง และซื้อจากตัวแทนจำหน่ายในท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้เลี้ยงปลาในท้องถิ่น เกษตรกรร้อยละ ๑๕ ซื้ออาหารปลาจากพ่อค้าในตลาด และร้อยละ ๑๐ ซื้ออาหารจากเพื่อนเกษตรกรในหมู่บ้าน ทั้งนี้ ร้อยละ ๕๔ ของเกษตรกรได้รับสินเชื่อค่าอาหารปลา โดยได้สินเชื่อจนถึง ๕ เดือน

เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าร่วมพันธสัญญากับบริษัทขนาดใหญ่ ร้อยละ ๘๐-๘๕ เช่น บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด(มหาชน) จำนวน ๑๒๐ ราย มานิตย์ฟาร์ม จำนวน ๓๘ ราย บริษัท สตาร์ฟิช จำกัด จำนวน ๓๐ ราย บริษัทอื่นๆ อีก ๑๒ ราย และเลี้ยงแบบอิสระคือ ลงทุนเอง เลี้ยงเอง ร้อยละ ๑๕ - ๒๐

การจับปลาขึ้นมาจำหน่าย เกษตรกรต้องดักให้อาหารปลา ๒-๓ วัน ก่อนจับปลา เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๐ จำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ ๑๖ ขายปลาที่หน้าฟาร์ม และร้อยละ ๘ นำผลผลิตส่งลูกค้าหรือขายในตลาดเอง ทั้งนี้ ผู้ค้าคนกลางมักจะเป็นเครือข่ายของผู้ขายอาหารสำเร็จรูปซึ่งจะช่วยเกษตรกรขายผลผลิตและแนะนำแหล่งที่ขาย

โดยทั่วไปเกษตรกรต้องคัดขนาดปลาก่อนขาย จะได้ผลผลิตปลาขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งจะขายพร้อมกันเป็นรุ่น แต่มักจะมีปลาขนาดตัวเล็กร่วมด้วยประมาณร้อยละ ๒ ของปริมาณผลผลิต ทั้งนี้ ผู้ซื้อปลาเป็นผู้ออกค่าขนส่งและเกษตรกรจะแถมปลาขนาดเล็กให้กับผู้ซื้อแทนการลดราคา และราคาปลาเนื้อหน้าฟาร์มจะต่ำกว่าราคาในตลาด ๕-๑๐ บาท/กิโลกรัม

ก่อนการตกลงราคา ผู้ค้าปลาปากกระชังจะลองจับปลาและประเมินปริมาณปลา กำหนดปริมาณปลาในกระชังที่มีขนาดต่างๆ ตามความต้องการของตลาด ตัวอย่างขนาดปลาในวงการค้า ได้แก่ ปลานิล

- ปลานิลขนาดโตตัวละ ๑ กิโลกรัมขึ้นไป	เรียกว่า ปลาโบ้
- ปลานิลขนาด ๒ ตัว/กิโลกรัม	เรียกว่า ปลากลาง
- ปลานิลขนาด ๓ - ๔ ตัว/กิโลกรัม	เรียกว่า ปลานอน
- ปลานิลขนาด ๕ - ๖ ตัว/กิโลกรัม	เรียกว่า ปลาแม่

ตารางที่ ๓๖ แสดงครัวเรือนผู้เลี้ยงปลานิลเพศผู้ในกระชังแม่น้ำโขง

ที่	อำเภอ	จำนวนราย	จำนวนกระชัง	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนต่อปี (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	เฉลี่ย/วัน (ตัน)	ต้นทุน (ล้านบาท)	กำไร (ล้านบาท)
๑	เมือง	๑๘๘	๒,๓๓๘	๒๖.๓๐	๘,๒๕๖.๐๐	๕๕๓.๑๕	๒๒.๕๖	๓๐๘.๖๙	๒๔๔.๔๖
๒	ท่าบ่อ	๑๒	๖๑๕	๖.๙๒	๒,๔๖๓.๗๕	๑๖๕.๐๗	๖.๗๓	๙๒.๑๒	๗๒.๙๕
๓	ศรีเชียงใหม่	๖	๒๕๐	๒.๘๒	๑,๓๐๙.๒๕	๘๗.๗๒	๓.๕๘	๔๘.๙๕	๓๘.๗๗
	รวม	๒๐๖	๓,๒๐๓	๓๖.๐๔	๑๒,๐๒๙.๐๐	๘๐๕.๙๔	๓๒.๘๗	๔๕๙.๗๖	๓๕๖.๑๘

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

จากตารางข้างต้น จังหวัดหนองคายมีเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชังแม่น้ำโขง ในพื้นที่ ๓ อำเภอ จำนวน ๒๐๖ ครัวเรือน ๓,๒๐๓ กระชัง เนื้อที่เลี้ยงทั้งหมด ๓๖.๐๔ ไร่ ชนิดปลาที่เลี้ยง คือ ปลานิล จำนวน ๑๒,๐๒๙ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๘๐๕.๙๔ ล้านบาท ผลิตได้เฉลี่ย ๓๒.๘๗ ตันต่อวัน ซึ่งมีต้นทุนการผลิตอยู่ที่ ๔๕๙.๗๖ ล้านบาท และมีกำไรทั้งสิ้น ๓๕๖.๑๘ ล้านบาทต่อปี โดยอำเภอเมืองหนองคายมีผู้เพาะเลี้ยงและผลผลิตมากที่สุด

ตารางที่ ๓๗ ข้อมูลการเลี้ยงปลานิลกระชังย้อนหลัง ๓ ปี ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ที่	อำเภอ	จำนวนราย			จำนวนกระชัง			เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑	เมือง	๒๕๕	๑๗๖	๑๘๘	๒,๘๔๕	๒,๒๓๔	๒,๓๓๘	๓๓.๑๗	๒๕.๑๓	๒๖.๓๐
๒	ท่าบ่อ	๑๘	๑๒	๑๒	๗๘๕	๕๖๑	๖๑๕	๘.๖๔	๖.๓๑	๖.๙๒
๓	ศรีเชียงใหม่	๙	๖	๖	๕๓๐	๒๗๙	๒๕๐	๕.๓๑	๓.๑๔	๒.๘๒
	รวม	๒๘๒	๑๙๔	๒๐๖	๔,๑๖๐	๓,๐๗๔	๓,๒๐๓	๔๗.๑๒	๓๔.๕๘	๓๖.๐๔

ที่	อำเภอ	จำนวนต่อปี (ตัน)			มูลค่า (ล้านบาท)		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑	เมือง	๘,๙๐๘.๒๐	๗,๗๘๖.๐๐	๘,๒๕๖.๐๐	๗๗๐.๙๘	๕๐๖.๐๙	๕๕๓.๑๕
๒	ท่าบ่อ	๑,๒๗๒.๖๐	๒,๐๑๙.๐๐	๒,๔๖๓.๗๕	๑๑๐.๑๔	๑๓๑.๒๔	๑๖๕.๐๗
๓	ศรีเชียงใหม่	๒,๕๔๕.๒๐	๑,๑๑๖.๐๐	๑,๓๐๙.๗๕	๒๒๐.๒๘	๗๒.๕๔	๘๗.๗๒
	รวม	๑๒,๗๒๖.๐๐	๑๐,๙๒๑.๐๐	๑๒,๐๒๙.๐๐	๑,๑๐๑.๔๐	๗๐๙.๘๗	๘๐๕.๙๔

ที่	อำเภอ	เฉลี่ย/วัน (ตัน)			ต้นทุน (ล้านบาท)			กำไร (ล้านบาท)		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑	เมือง	๒๔.๘๐	๒๑.๓๓	๒๒.๕๖	๕๓๙.๖๙	๓๐๐.๗๐	๓๐๘.๖๙	๒๓๑.๒๙	๒๐๕.๓๙	๒๒๔.๔๖
๒	ท่าบ่อ	๓.๕๕	๕.๕๓	๖.๗๓	๗๗.๑๐	๗๕.๕๑	๙๒.๑๒	๓๓.๐๔	๕๕.๗๓	๗๒.๙๕
๓	ศรีเชียงใหม่	๗.๑๐	๓.๐๖	๓.๕๘	๑๕๔.๒๐	๓๗.๕๕	๔๘.๙๕	๖๖.๐๘	๓๔.๙๙	๓๘.๗๗
รวม		๓๕.๔๕	๒๙.๙๒	๓๒.๘๗	๗๗๐.๙๙	๔๑๓.๗๖	๔๕๙.๗๖	๓๓๐.๔๑	๒๙๖.๑๑	๓๕๖.๑๘

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย

ตลาดปลาเนื้อที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี ขอนแก่น เลย บึงกาฬและจังหวัดหนองบัวลำภู บางครั้ง
ที่ปลาล้นตลาดอาจส่งไปขายถึงจังหวัดในอีสานตอนใต้ เช่น จังหวัดสุรินทร์ และอุบลราชธานี เป็นต้น

ตารางที่ ๓๘ สภาพปัญหา/ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขในการเลี้ยงปลานิลกระชัง

สภาพปัญหา	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข
ลูกพันธุ์ปลานิลที่ผลิตในพื้นที่ไม่ เพียงพอต่อความต้องการ (ต้องนำเข้าจากจังหวัดอื่น ๆ โดยเฉพาะจังหวัดในภาคกลาง ปีละ ประมาณ ๑๐๐ ล้านตัว)	ส่วนใหญ่เกษตรกรที่เลี้ยงปลานิลในกระชังเป็นแบบพันธุ์สัญญา ซึ่ง บริษัทจัดหาลูกปลาและอาหารปลาให้เกษตรกรในเครือข่าย อย่างไรก็ตามเกษตรกรมักประสบปัญหาเกี่ยวกับลูกปลาคือไม่มี โอกาสเลือกแหล่งผลิตลูกปลา ทำให้ได้ลูกปลาไม่ได้มาตรฐาน ลูก ปลาไม่ได้คุณภาพ ลูกปลามักจะติดเชื้อช่วงอายุ ๒๐ – ๓๐ วัน ทำ ให้อัตราการรอดต่ำ และมีราคาสูง จากการที่เกษตรกรผู้ซื้อลูก ปลาจากพ่อค้าเราไม่สามารถระบุว่าเป็นปลานิลแปลงเพศหรือไม่ ทำให้ไม่มีความมั่นใจในคุณภาพ หน่วยงานราชการต้องสนับสนุนงบประมาณในการฝึกอบรม ให้ความรู้กับเกษตรกรภายในจังหวัดหนองคายให้สามารถ เพาะพันธุ์ปลานิลสายพันธุ์ดี เลี้ยงง่าย ทนทานต่อโรค เจริญเติบโต เร็ว เพื่อจำหน่ายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง หรือ สนับสนุนงบประมาณในการอบรมและส่งเสริมให้เกษตรกร สามารถอนุบาลลูกปลาก่อนปล่อยเลี้ยงในกระชังเพื่อลดต้นทุนการ ผลิตหรือจำหน่ายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังรายอื่นๆ ซึ่ง ปลานิลที่ผลิตหรืออนุบาลได้ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จะสามารถ ปรับตัวกับสภาพน้ำในพื้นที่ได้กว่าลูกปลาที่นำเข้ามาจากจังหวัด อื่นๆ ทำให้มีอัตราการรอดตายสูง และฟาร์มแต่ละฟาร์มควรระบุ แหล่งที่มา เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

สภาพปัญหา	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข
	ที่จะต้องมีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลอย่างครบวงจร ซึ่งจะ ช่วยเพิ่ม GPP ภาคเกษตรของจังหวัดหนองคายให้อัตราการ ขยายตัวสูงขึ้น
ต้นทุนค่าอาหารปลาสูง (โดยต้นทุนค่าอาหารปลามีอัตราสูงถึง ร้อยละ ๘๐ - ๘๕ ของต้นทุนทั้งหมด)	อาหารปลาที่เกษตรกรได้รับ ส่วนใหญ่มีราคาสูง แต่ไม่ได้คุณภาพ ละลายน้ำง่าย จมน้ำเร็ว หน่วยงานราชการต้องสนับสนุน งบประมาณเพื่อฝึกอบรมให้เกษตรกรได้มีความรู้ และสนับสนุน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการทำอาหารปลาสำเร็จรูป/การ ทำอาหารปลาพื้นบ้าน โดยใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้สามารถ ช่วยเหลือตนเองได้และลดต้นทุนในการผลิต หรือสนับสนุนให้ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อสั่งซื้ออาหารปลาจากบริษัทโดยตรง คราวละมากๆ เพื่อจะได้มีส่วนลด
การกำหนดราคาซื้อปลานิลใน กระชังขึ้นอยู่กับพ่อค้าคนกลางหรือ บริษัทที่มีพันธะสัญญา	เกษตรกรมีต้นทุนการเลี้ยงไม่สมดุลกับราคาที่บริษัทรับซื้อประกัน ราคา ซึ่งราคาประกันเป็นราคาที่เกษตรกรขาดทุน เกษตรกรเห็น ว่าบริษัทหลักการการแข่งขันด้านราคามาให้เกษตรกร และ เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาอิสระต่างก็แย่งตลาดกันเองทำให้ราคาปลายิ่ง ตกต่ำ ในกรณีที่เกษตรกรมีอำนาจต่อรองทำให้พ่อค้าคนกลางได้ ส่วนต่างราคาน้อยจนไม่สามารถเข้ามาช่วยรับซื้อได้ ยิ่งทำให้ปลา ตกค้างมีจำนวนมาก ราคา ก็จะยิ่งตกต่ำอีก แต่เมื่อปลามีราคาแพง ก็อาจขายปลาไม่ได้ เนื่องจากผู้ซื้อมักจะระบุปัญหาปลาไม่ได้ขนาด ตามที่ต้องการ เกษตรกรจะต้องรอคิวในการขายปลา บางครั้งผู้ซื้อ มาจับปลาไม่ตรงตามนัด ทำให้ต้องมีต้นทุนค่าอาหารเพิ่มอีก และมี การตัดน้ำหนักทั้งร้อยละ ๒ ของน้ำหนักปลาทั้งหมดเมื่อขาย สนับสนุนให้เกษตรกรมีการสร้างเครือข่ายและรวมกลุ่มผู้ เลี้ยงอิสระ จัดตั้งสหกรณ์ ในนาม “สหกรณ์ผู้เลี้ยงปลานิล หนองคาย” เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรอง โดยจะต้องสนับสนุน งบประมาณในการฝึกอบรมให้เกษตรกรได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ ในการรวมกลุ่มกัน การส่งเสริมการขาย การตลาด การแปรรูป สัตว์น้ำเพื่อเพิ่มมูลค่า เป็นต้น และสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ เหมาะสมให้กับเกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรได้มีต้นทุนหรือเงินทุน หมุนเวียนในเลี้ยงปลาในแต่ละรอบการผลิต จะทำให้เกษตรกร สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่ต้องพึ่งพาบริษัทที่ต้องมีพันธะ สัญญาต่อกัน

สภาพปัญหา	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข
ภัยพิบัติต่างๆ - ภัยธรรมชาติ สภาพอากาศปิด - ปลาทยอยตายต่อเนื่อง มากบ้าง น้อยบ้าง - สารเคมีจากการทำการเกษตร ไหลลงสู่แม่น้ำโขงส่งผลกระทบต่อผู้เลี้ยงปลาในกระชัง	เกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มยังไม่ได้มาตรฐาน ประกอบกับมีสารเคมีจากการทำการเกษตรไหลลงสู่แม่น้ำโขงส่งผลกระทบต่อผู้เลี้ยงปลาในกระชัง ทำให้ปลาป่วยหรือโตช้ากว่ากำหนด ปลาเป็นโรคติดเชื้อแบคทีเรีย สเตรปโตคอคคัส โรคเห็บกระชัง โรคพยาธิปลิงใส โรคปลาตัวเปื่อย โดยเฉพาะในช่วงหน้าร้อนและช่วงต้นฤดูฝน ปลามักจะตาย เป็นต้น หน่วยงานราชการต้องสนับสนุนงบประมาณ ในการฝึกอบรมให้เกษตรกรได้มีความรู้ในการป้องกันและการใช้ยารักษาโรคสัตว์น้ำที่ถูกต้อง การบริหารจัดการฟาร์ม การตรวจสอบคุณภาพน้ำเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย

เนื่องจากการเลี้ยงปลาในกระชังแม่น้ำโขง มักมีความเสี่ยงต่อสภาพน้ำ หากอุณหภูมิเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หรือปัญหาน้ำเสียปลามักจะเกิดอาการขาดออกซิเจนและตายได้ เกษตรกรที่มีช่องทางตลาดจึงนิยมเลี้ยงแบบอิสระเพราะจะสามารถจับขายได้ทันทีเมื่อมีปัญหา แต่หากเลี้ยงแบบพันธสัญญาจะต้องรอให้บริษัทมาจับขาย หากเกิดความล่าช้า ความเสียหายอาจมีมากกว่าการเลี้ยงแบบอิสระได้

การเลี้ยงปลานิลในกระชังในแม่น้ำโขงจังหวัดหนองคาย มีระยะเวลาการจับจำหน่ายไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับขนาดของปลา และความต้องการของตลาดที่ต้องการปลาที่สด สะอาด สีของลำตัวไม่ดำ ระยะเวลาที่ใช้เลี้ยงประมาณ ๔-๕ เดือน จะได้ปลาขนาด ๘๐๐-๑,๒๐๐ กรัม ปริมาณอาหารจำนวน ๕๐-๖๐ ถัง ต่อจำนวนปลาที่เลี้ยง ๑,๐๐๐ ตัว สามารถจับขึ้นมาจำหน่ายได้และที่สำคัญความต้องการของตลาดในเมืองขนาดใหญ่ได้แก่ ตลาดในตัวจังหวัดอุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู และจังหวัดเลย มีความต้องการปลามากในช่วงเทศกาลต่างๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันออกพรรษา เป็นต้น

จากการที่จังหวัดหนองคายตั้งอยู่ในภูมิประเทศที่ได้เปรียบกว่าจังหวัดอื่นๆ ที่อยู่ติดกับแม่น้ำโขง คือตั้งอยู่ต้นน้ำของแม่น้ำโขงที่ไหลมาจาก สปป.ลาว ทำให้น้ำมีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลานิลกระชัง เนื่องจากกระแสน้ำในแม่น้ำโขงไหลหมุนเวียน ส่งผลให้ปลานิลกระชังของจังหวัดหนองคายเป็นปลานิลที่มีเนื้อแน่น ไขมันน้อย ไม่มีกลิ่นโคลน รสชาติดี เป็นที่ต้องการของตลาด แต่มีต้นทุนในการเลี้ยงสูงกว่าแหล่งอื่นๆ เนื่องจากปลานิลที่เลี้ยงในกระชังมีการเคลื่อนไหวหรือว่ายน้ำตลอดเวลา ทำให้ปลานิลต้องการอาหารมากกว่าปกติ

การเลี้ยงปลาในกระชัง ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงในแม่น้ำโขงหรือแม่น้ำสาขาอื่นๆ ของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานตอนบน ๑ จังหวัดหนองคายมีผู้เลี้ยงปลาในกระชังมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดเลย ซึ่งเลี้ยงในจังหวัดเลย และจังหวัดบึงกาฬ มีผู้เลี้ยงปลาในกระชังแม่น้ำโขง ประมาณ ๑๐ ราย

ตารางที่ ๓๙ การเปรียบเทียบผลผลิตเฉลี่ยของปลานิล

จังหวัด	ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัมต่อ ๑,๐๐๐ ตัว)	ค่าเฉลี่ย
ชัยภูมิ	๙๗๑.๒๑	๑๒๓๕.๐๔
อุดรธานี	๘๐๒.๓๕	๑๐๕๙.๖๑
อุบลราชธานี	๘๐๑.๑๕	๕๗๕.๗๕
บุรีรัมย์	๗๗๒.๑๗	๑๒๐๖.๖๖
หนองคาย	๗๓๒.๕๔	๙๘๐.๐๐
กาฬสินธุ์	๕๘๖.๘๑	๕๑๓.๓๓
อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม	๖๐๒.๘๐	๘๙๑.๔๒
อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม	๔๔๕.๓๓	๖๗๓.๓๓

ที่มา : กรมประมง (๒๕๕๘) ห่วงโซ่อุปทานปลาน้ำจืดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๕๕๘

ตารางที่ ๔๐ ข้อมูลการเปรียบเทียบการเลี้ยงปลานิลในกระชังแม่น้ำโขง ประจำปี ๒๕๖๓

ข้อมูลที่เปรียบเทียบ	จังหวัดหนองคาย	จังหวัดนครพนม
จำนวนราย	๒๐๖	๒๙๘
จำนวนกระชัง	๓,๒๐๓	๕,๐๒๖
เนื้อที่การเลี้ยง (ไร่)	๓๖.๐๔	๓๗.๖๙
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	๑๒,๐๒๙.๐๐	๘,๔๒๘.๘
มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)	๘๐๕.๙๔	๕๔๗.๘๗

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย

จากตาราง จังหวัดนครพนม มีจำนวนผู้เลี้ยงปลา จำนวนกระชัง และเนื้อที่เลี้ยงมากกว่าจังหวัดหนองคาย แต่เนื่องจากจังหวัดนครพนมใช้กระชังขนาด ๓x๔ เมตร ส่วนจังหวัดหนองคายนิยมใช้กระชังขนาด ๓x๖ เมตร จึงทำให้จังหวัดหนองคายมีปริมาณผลผลิตและมูลค่าการผลิตมากกว่า

ในช่วงปลายปี ๒๕๕๘ ถึงกลางปี ๒๕๕๙ จังหวัดในเขตลุ่มน้ำภาคกลางและภาคอื่นๆ ที่ประสบปัญหาภัยแล้ง ต้องลดการเลี้ยงปลาในกระชัง จึงทำให้ผลผลิตปลานิลไม่เพียงพอ จึงเป็นโอกาสที่ดีของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในกระชังแม่น้ำโขง ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ถ้ามีการลดต้นทุนลง และมีการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจากในช่วงนี้ น้ำในแม่น้ำโขงมีปริมาณที่เพียงพอต่อการเลี้ยงปลานิลในกระชัง

การเลี้ยงปลานิลเพศผู้ในกระชังแม่น้ำโขง มีแนวโน้มที่ดีมากในอนาคต เนื่องจากตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป จังหวัดหนองคายเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ จะมีผู้คนหลั่งไหลเข้ามาพักอาศัย ทำงาน ผ่านเข้าออกเป็นจำนวนมาก ประมาณ ๕ แสนคน/ปี จำเป็นต้องมีการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำให้เพียงพอต่อการบริโภควันละประมาณ ๔๐-๕๐ ตัน เพราะคน ๕๐๐,๐๐๐ คน ถ้าบริโภคปลา ปีกละประมาณ ๑๐ กิโลกรัม/คน คิดเป็น ๕,๐๐๐ ตัน/ปี และรวมกับคนในจังหวัดหนองคายอีก ๕๐๐,๐๐๐ คน ที่บริโภคปลาปีกละ ๓๐ กิโลกรัม/คน คิดเป็น ๑๕,๐๐๐ ตัน/ปี รวม ๒๐,๐๐๐ ตัน/ปี แต่มีศักยภาพการผลิตได้ปีละประมาณ ๑๘,๒๕๐ ตัน/ปี

การสร้างเขื่อนของประเทศจีนและประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลกระทบต่อการเลี้ยงปลานิลในกระชัง โดยปี ๒๕๖๒ เกิดปัญหาน้ำในแม่น้ำโขงลดระดับ ผู้เลี้ยงปลานิลในกระชังได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ผู้เลี้ยงหลายรายขาดทุน และเลิกเลี้ยงหลายราย ทำให้ข้อมูลการเลี้ยงปลานิลในกระชัง ปี ๒๕๖๒-๖๓ ลดลง แต่ระดับน้ำในแม่น้ำโขงได้เพิ่มระดับเป็นปกติ ทำให้สามารถเลี้ยงได้ตลอดทั้งปี และมีผู้เลี้ยงรายใหม่เกิดขึ้น จึงน่าจะทำให้ปริมาณผลผลิตและมูลค่าจากการเลี้ยงปลานิลในกระชังเพิ่มมากขึ้นในปีต่อไป

แนวทางในการลดต้นทุน เกษตรกรจะต้องหมั่นทำความสะอาด เพื่อให้ น้ำไหลถ่ายเทผ่านกระชังได้ดี หรือซ่อมแซมกระชังในกรณีที่กระชังขาดหรือรั่ว สามารถซ่อมแซมด้วยตนเอง เช่น การเย็บกระชัง เป็นต้น การเพิ่มความถี่ในการให้อาหารปลา โดยให้ ๒-๓ มื้อ/วัน โดยให้อาหารปลานิลโปรตีน ๓๐-๓๒ % สลับมื้อกับการให้โปรตีน ๒๕-๒๘ % ในช่วง ๓ เดือนสุดท้ายของการเลี้ยง ซึ่งจะช่วยลดปริมาณการใช้อาหารโปรตีน ๓๐-๓๒ % ลงประมาณ ๕๐ % ตลอดระยะเวลาการเลี้ยง

ต้นทุนและผลตอบแทน

ตารางแสดงต้นทุนการผลิตปลานิลในกระชังในแม่น้ำโขงจังหวัดหนองคายต่อรุ่น

รายการ	เงินสด (บาท)
๑. ต้นทุนผันแปร	๖๔,๘๐๐
- ค่าพันธุ์ปลา ๒,๐๐๐ ตัวๆละ ๓ บาท	๖,๐๐๐
- ค่าอาหารปลา ๘๐ ถุงๆละ ๖๐๐ บาท	๔๘,๐๐๐
- ค่าแรงงาน	๖,๐๐๐
- ค่ายาปฏิชีวนะและสารเคมี	๕๐๐
- ค่าไฟฟ้า	๒๐๐
- ค่าซื้ออุปกรณ์	๓๐๐

- ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	๓๐๐
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	๑,๐๐๐
- ค่าดอกเบี้ยและค่าเสียโอกาสเงินทุน	๒,๕๐๐
๒. ต้นทุนคงที่	๒,๕๐๐
- ค่าภาษี ค่าเช่า	๕๐๐
- ค่าเสื่อมเครื่องมือและอุปกรณ์	๒,๐๐๐
๓. ต้นทุนทั้งหมด	๖๗,๓๐๐
๔. ผลผลิตเฉลี่ยต่อกระชัง (กิโลกรัม)	๑,๘๐๐
๕. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	๖๗
๖. รายได้ทั้งหมดต่อกระชัง (บาท)	๑๒๐,๖๐๐
๗. รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อกระชัง (บาท)	๑๑๘,๑๐๐
๘. กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อกระชัง (บาท)	๕๓,๓๐๐
๙. ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อกิโลกรัม (บาท)	๓๗.๓๘
๑๐. กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อกิโลกรัม (บาท)	๒๙.๖๑
๑๑. ผลตอบแทนของการลงทุน (ร้อยละ)	๗๙.๒๐
๑๒. ระยะเวลาเลี้ยง (เดือน)	๖
ที่มา : เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในกระชังในแม่น้ำโขงอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย	

(๗.๔) กุ้ง

ตารางที่ ๔๑ ข้อมูลการผลิตกุ้งจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)
๑	กัลยน้ำว่า	๗๔๕	๔,๗๑๖	๓,๓๕๕	๑,๙๙๕	๖,๖๙๓
๒	กัลยหอมทอง	๕๘	๒๒๐	๑๗๖	๒,๕๐๙	๔๔๒
๓	กัลยหอมเปรี้ยว	๔๓๕	๔,๕๙๔	๓,๘๓๑	๓,๐๐๐	๑๑,๔๙๓
	รวม	๑,๒๓๘	๙,๕๓๐	๗,๓๖๒	-	๑๘,๖๒๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

● **กล้วยหอมทอง** เป็นสินค้าเกษตรที่มีโอกาสสูงหรือสินค้าดาวรุ่ง โดยในปี ๒๕๕๙ คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จจังหวัดหนองคาย ได้เลือกกล้วยหอมทอง เป็นสินค้าเกษตรที่ควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีการขยายพื้นที่ปลูกให้มากขึ้น พัฒนาระบบการผลิตให้ได้มาตรฐาน พัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เกิดความเข้มแข็งและพัฒนาระบบการตลาดให้มีความยั่งยืน โดยเน้นตลาดต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น จีน เป็นต้น และผลิตเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ด้วยผลตอบแทนสูง แต่ทั้งนี้กระบวนการผลิตใช้ความละเอียดสูง มีข้อจำกัดบางประการ เช่นการปลูกต้องไม่ซ้ำที่เดิม

การลงทุนและผลตอบแทนในส่วนของการลงทุนการผลิตประเมินไว้ที่ ๒๒,๐๐๐-๒๕,๐๐๐ บาท ต่อไร่ โดย ๑ ไร่ ปลูกกล้วยได้ ๓๕๐-๔๐๐ ต้น เท่ากับว่า ๑ ไร่ จะได้กล้วย ๓๕๐-๔๐๐ เครือ น้ำหนักกล้วยต่อเครือ ๑๐-๑๕ กิโลกรัม ราคาซื้อขาย ๑๕ บาท/กิโลกรัม หรือถ้าคิดเป็นเครือ ก็ประมาณเครือละ ๑๘๐-๒๐๐ บาท รายได้ต่อไร่จะอยู่ที่ ๕๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ บาท นับเป็นรายได้ที่น่าพอใจอย่างมาก จึงไม่น่าแปลกใจที่เกษตรกรให้ความสนใจในการขยายพื้นที่ปลูกกันมาก แต่ข้อจำกัดของพื้นที่ก็คือเรื่องของแหล่งน้ำจึงทำให้การขยายพื้นที่ยังมีข้อจำกัดอยู่

ช่องทางการจำหน่าย

เกษตรกรจะจำหน่ายผลผลิตสดในพื้นที่มีพ่อค้ามารับซื้อที่สวน หรือที่ทำการกลุ่มการแปรรูปมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปกล้วยโดยทำเครื่องสำอาง ที่ใช้กล้วยหอมทองเป็นส่วนประกอบ ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพร ที่ตั้ง เลขที่ ๒๖๙ หมู่ ๑๒ ตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ มีสมาชิก จำนวน ๑๕ คน ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม สบู่จากกล้วยหอมทอง จำหน่ายเดือนละ ๒๐๐ ก้อนต่อเดือน ราคาจำหน่าย ก้อนละ ๕๐ บาท ยอดจำหน่ายในรอบปี ๑๒๐,๐๐๐ บาท จำหน่ายที่ตลาดในชุมชน ตลาดในอำเภอและจังหวัดตามคำสั่งซื้อ

ปัญหาและอุปสรรค

ขาดแคลนแหล่งน้ำในการปลูกกล้วยหอมทองในฤดูแล้ง ไม่สามารถปลูกซ้ำในพื้นที่เดิม เนื่องจากจะทำให้ผลผลิตต่ำ และปัญหาด้านโรคแมลงศัตรูพืช

● กล้วยน้ำว้า

การปลูกกล้วยน้ำว้าในจังหวัดหนองคาย มีการปลูกในทุกอำเภอ ส่วนใหญ่ปลูกเป็นพืชสวนหลังบ้าน พืชแซมไม่มากนัก มีจำนวนน้อยที่ปลูกเป็นแปลงในทางเศรษฐกิจ การปลูกก็ปลูกแบบธรรมชาติไม่ค่อยได้ดูแลมากนัก ไม่มีการจัดการระบบน้ำ ไม่มีการใส่ปุ๋ย หรือมีจำนวนน้อยที่มีการปลูกในเชิงการค้าอย่างจริงจัง ผลผลิตที่ได้จึงไม่ได้คุณภาพได้จำนวนลูกต่อหวีน้อย ทำให้กล้วยไม่สมบูรณ์ แหล่งปลูกที่มากที่สุดที่อำเภอสังคม เพราะเป็นพื้นที่ดอน ลาดชันกล้วยจึงเป็นพืชทางเลือกของเกษตรกร แต่พื้นที่ปลูกลดลงเพราะ เกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นที่ได้ราคาดีกว่า เช่น ยางพาราและปาล์มน้ำมัน อีกทั้งกล้วยประสบปัญหาเป็นโรคตายพราย ซึ่งเป็นโรคที่เกิดจากเชื้อราอยู่ในดิน กล้วยจะแสดงอาการเหี่ยวเฉา ต้นเน่าตาย ไม่มียารักษาเพราะเชื้ออยู่ในดิน จึงทำให้เกษตรกรไปปลูกพืชชนิดอื่น อำเภอสังคมจะมีพื้นที่ปลูกกล้วยมากที่สุด และมีกลุ่มแปรรูปกล้วยหลายกลุ่ม และ

มีเกษตรกรบางรายทำเป็นธุรกิจส่วนตัวลงทุนผลิตสินค้ามีตราสินค้าเป็นของตนเอง ซึ่งก็เคยเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสังคม

แนวโน้มในอนาคต คาดว่าพื้นที่ปลูกกล้วยจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ และกล้วยมีราคาต่อหวีที่เพิ่มขึ้น ราคาจำหน่ายที่สวน ๘ – ๑๐ บาท บางช่วงราคาหวีละ ๑๑ บาท เป็นกล้วยคละที่ไม่ได้คัดขนาด แต่ราคาขายปลีกที่ตลาดในจังหวัดหนองคาย หวีขนาดใหญ่ ราคา ๒๕ – ๓๐ บาท หวีขนาดเล็ก ราคา ๑๕ – ๒๐ บาท เมื่อพื้นที่ปลูกกล้วยมีน้อย ผู้บริโภคมีความต้องการมากขึ้นกล้วยจึงมีราคาที่สูงขึ้นเกษตรกรจึงให้ความสนใจที่จะปลูกกล้วยเพิ่มมากขึ้น ในปี ๒๕๕๙ อีกทั้งมีการส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกกล้วยน้ำว้าเพิ่มมากขึ้น มีการบริหารจัดการที่ดีขึ้น มีระบบน้ำ ซึ่งอำเภอสังคมมีแปลงสาธิตการปลูกกล้วยและแปรรูปกล้วย ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้การปลูกกล้วยและแปรรูปกล้วย ที่สามารถไปศึกษาดูงานได้ ที่ตั้งอยู่หน้าสำนักงานเกษตรอำเภอสังคม

แหล่งผลิต พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ที่อำเภอสังคม และมีกลุ่มแปรรูปกล้วยที่มีการทำเป็นอาชีพหลักอยู่ที่อำเภอสังคม และทำเป็นอาชีพเสริมว่างจากการทำนามีการรวมกลุ่มกิจกรรม รองลงมาจะปลูกที่อำเภอเมืองหนองคายซึ่งอยู่ในตัวจังหวัดแต่ส่วนใหญ่จะปลูกเป็นพืชสวนหลังบ้าน ปลูกเพื่อบริโภคเล็กน้อยในบ้าน และอำเภอเมืองหนองคายก็มีกลุ่มแปรรูปกล้วยจำนวน ๑ กลุ่ม แปรรูปขายในชุมชนของตนเองและตำบลใกล้เคียง ส่วนอำเภอต่างๆมีการปลูกกล้วยเป็นพืชสวนหลังบ้านมีการซื้อขายเล็กน้อย

ช่องทางการจำหน่าย

๑) ผลผลิตสด ส่งขายให้พ่อค้าท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้รวบรวมผลผลิตจากเกษตรกร ซึ่งอยู่ในหมู่บ้านไปจำหน่ายที่ตลาดในอำเภอใกล้เคียง จังหวัดหนองคายและจังหวัดอุดรธานี

๒) เกษตรกรจำหน่ายที่สวน มีพ่อค้ามารับซื้อ

๓) สินค้าแปรรูป ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จะมีลูกค้าประจำของแต่ละกลุ่ม จะขายทั้งส่งและปลีกบางกลุ่มขายผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เช่นกลุ่มของ “แม่อาร์ักษ์” ซึ่งรุ่นลูกจะเป็นคนมาจัดการด้านการตลาด

ปัญหาและอุปสรรค

การปลูกกล้วยของเกษตรกรจะไม่นิยมปลูกแบบแปลงใหญ่ จะปลูกเป็นพืชสวนหลังบ้านซึ่งทำให้การจัดเก็บข้อมูลค่อนข้างยาก ปลูกในสภาพสวนมากที่อำเภอสังคมบางตำบลพื้นที่ปลูกกล้วยน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด ซึ่งมีความต้องการสูง เกษตรกรหันไปปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นแทนกล้วยที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มีข้อจำกัดในพื้นที่ปลูกเพราะเป็นพื้นที่ลาดชัน เช่นที่อำเภอสังคม กล้วยเป็นโรคตายพราย ซึ่งการ ป้องกันกำจัดค่อนข้างยาก เกษตรกรจึงไปปลูกพืชชนิดอื่นแทนกลุ่มแปรรูปขาดแคลนวัตถุดิบ คือ ผลผลิตกล้วยไม่เพียงพอความต้องการตามคำสั่งซื้อ ซึ่งมีความต้องการในปริมาณที่มาก กล้วยมีราคาสูงขึ้นทุกปี โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปัจจุบันมีแต่ผู้สูงอายุ ไม่มีคนรุ่นใหม่มาร่วมทำกิจกรรม

● กล้วยหอมเปรี้ยว

เป็นกล้วยที่เกษตรกรนำมาปลูกเพื่อนำผลผลิตไปทำเป็นกล้วย แปรรูปทดแทนกล้วยน้ำว้าของเกษตรกรในอำเภอสังขละบุรีที่มีพื้นที่ลดลงจากสาเหตุที่กล้วยน้ำว้า ไม่ทนต่อโรคตายพราย ประกอบกับกล้วยหอมเปรี้ยวมีคุณสมบัติต้านทานโรคตายพรายได้ดีกว่า และผลผลิตใช้แทนกันได้แม้ว่ารสชาติไม่สู้กล้วยน้ำว้า แต่การที่กล้วยหอมเปรี้ยวปลูกง่าย ทนต่อโรค และแตกกอได้เร็ว จึงได้รับความนิยมจากเกษตรกร

กล้วยหอมเปรี้ยว มีการปลูกมากที่อำเภอสังขละบุรี ปลูกเพื่อขายผลผลิตสด เกษตรกรนำมาปลูกทดแทนกล้วยน้ำว้าที่เป็นโรคตายพราย ปี ๒๕๕๘ มีพื้นที่ปลูก ๕,๒๐๒ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๓,๗๓๓ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๕๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม ๕,๗๘๖ ตัน จำนวนเกษตรกรปลูกกล้วยหอมเปรี้ยว จำนวน ๔๘๕ ครัวเรือน การปลูกกล้วยของเกษตรกรอำเภอสังขละบุรีจะปลูกเป็นพืชแซม การปลูกในสภาพเป็นสวนใหญ่ไม่มากนัก การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชยังมีการใช้อยู่ เนื่องจากขาดแคลนแรงงานไม่สามารถกำจัดวัชพืชโดยวิธีกลได้ ในปี ๒๕๕๙ ปริมาณการผลิต ผลผลิตกล้วยลดลงเนื่องจากภัยแล้งยาวนานกล้วยไม่โตและไม่ให้ผลผลิตหรือให้ผลผลิตแต่น้อย ด้านคุณภาพของกล้วยก็ลดลง ในขณะที่ความต้องการเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีราคาที่สูงขึ้น

แหล่งผลิต

หมู่ที่ ๑ - ๙ ตำบลนาจั่ว อำเภอสังขละบุรี หมู่ที่ ๑ - ๖ ตำบลบ้านม่วง อำเภอสังขละบุรี

หมู่ที่ ๑ - ๗ ตำบลสังขละ อำเภอสังขละบุรี หมู่ที่ ๒ - ๗ ตำบลผาตั้ง อำเภอสังขละบุรี

หมู่ที่ ๑,๒,๕,๖ ตำบลแก้งไก่ อำเภอสังขละบุรี

ช่องทางการจำหน่าย

มีพ่อค้าในหมู่บ้านเป็นผู้รับซื้อและรวบรวมไปจำหน่ายที่ ตลาดในอำเภอต่างๆ ในจังหวัดหนองคายและจังหวัดใกล้เคียง ขายเอง ตลาดปริมาณ ๑๕,๗๓๗,๕๐๐ ก.ก. ราคาหวีละ ๕-๖ บาท สินค้าแปรรูป ปริมาณ ๔๘,๐๐๐ ก.ก./ปี รูปแบบการจำหน่าย ขายปลีก (บรรจุกล่อง/ถุงขาย) และขายส่ง (ขายเป็นกิโลกรัม)

ปัญหาและอุปสรรค

๑. พื้นที่ปลูกกล้วยเพิ่มขึ้นน้อยมาก เกษตรกรไม่นิยมปลูก มองข้ามพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้

๒. ความนิยมบริโภคค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับกล้วยน้ำว้า

๓. ขาดแคลนแรงงานในการดูแล เกษตรกรไปสนใจพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นแทน

๔. ด้านการนำไปแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์ ทำได้น้อยมากเมื่อเทียบกับกล้วยน้ำว้า ขาดการพัฒนาเป็นผล

ผลิตภัณฑ์ชนิดอื่นที่ทำจากกล้วยหอมเปรี้ยว

เนื่องจากกล้วยน้ำว้าจังหวัดหนองคาย โดยเฉพาะอำเภอสังขละบุรีเป็นกล้วยที่มีคุณภาพดี เมื่อนำมาแปรรูปจะมีรสหวาน และรสชาติอร่อย เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นไม่เหมือนที่ใด ตลาดจึงมีความต้องการมาก แต่ผลผลิตไม่เพียงพอ ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดการจัดการสวนกล้วยที่ถูกต้อง ขาดการดูแลรักษาไม่มีการตัดแต่งหน่อ ไม่มีการใส่ปุ๋ย ไม่มีระบบจัดการน้ำรอบเก็บผลผลิตอย่างเดียว มีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชอย่างรุนแรงทำให้กล้วยชะงักการเจริญเติบโต ด้านการตลาดไม่มีการคัดเกรดขาย แต่ใช้วิธีขายยกเครือ ขายคละและต่างคนต่างขาย พ่อค้ารับซื้อจึงเป็นผู้กำหนดราคาตามความพอใจ ส่งผลให้ไม่สะท้อนราคาที่เป็นจริงของตลาด ราคาจะต่างกันมากกับการขายปลีกซึ่งพ่อค้าจะมีการคัดเกรดขายที่แพง ราคาจำหน่ายขายปลีกที่ตลาดในจังหวัดหนองคายพ่อค้าจะคัดเกรดนับจำนวนลูกต่อหวี ขนาดของผล ถ้าขนาด ๑๐- ๑๒ ลูกต่อหวี ราคาหวีละ ๑๕ - ๒๐ บาท ขนาด ๑๕ ลูกต่อหวีขึ้นไป ราคาจำหน่ายหวีละ ๒๕ - ๓๐ บาท แล้วแต่ช่วงฤดูกาล ถ้าฤดูแล้งราคาจะแพง ฤดูฝนราคาจะถูกลง

(๗.๕) พืชผักและสมุนไพร

พืชผัก จังหวัดหนองคายมีพื้นที่และสภาพอากาศที่เหมาะสมในการปลูกพืชผักได้หลายชนิด โดยเฉพาะอาศัยพื้นที่ตามริมฝั่งแม่น้ำโขงซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์และมีน้ำเพียงพอในการปลูกพืชผัก โดยพืชผัก ที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นชนิดที่นิยมบริโภคภายในจังหวัดหนองคาย เช่น สะระแหน่ กะเพรา โหระพา แตงร้าน มะเขือเปราะ เนื่องจากเป็นผักที่ใช้เคียงอาหารได้ทั่วไป เช่น ลาบ ก๋วยเตี๋ยว และอาหารเวียดนาม ซึ่งมีร้านอาหารประเภทนี้อยู่มากในจังหวัดสิ่งที่ต้องเน้นหนักคือการส่งเสริมให้เกษตรกรทำการปลูกพืชผักในรูปแบบการผลิตพืชปลอดภัย และส่งเสริมให้มีการวางแผนการผลิตเพื่อให้มีผลผลิตออกสู่ตลาดได้อย่างสม่ำเสมอ ตามความต้องการของผู้บริโภค

ตารางที่ ๔๒ ข้อมูลพืชผักที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓

ที่	ชนิด	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๑	พริก	๒,๔๒๙	๑,๕๓๓	๓,๗๒๔	๑๒๐	๔๔๖.๘๔
๒	มะเขือเทศ	๑,๖๓๕	๒,๐๕๒	๓,๓๕๕	๑๒	๔๐.๒๖
๓	ถั่วฝักยาว	๖๑๘	๕๘๔	๓๖๑	๑๒๐	๔๓.๓๑
๔	กะหล่ำปลี	๒๒	๒,๐๐๐	๔๔	๒๐	๐.๘๘
๕	สะระแหน่	๔๐	๓๐๐	๑๒	๓๐	๐.๓๖
๖	โหระพา	๔๒	๓๙๑	๑๖	๔๐	๐.๖๖
๗	กะเพรา	๑	๓๐๐	๐.๓๐	๔๐	๐.๐๑
๘	แตงร้าน	๒๕	๙๖๐	๒๔	๒๐	๐.๔๘
	รวม	๔,๘๑๒	๑,๒๗๑	๗,๕๓๖	๗๑	๕๓๒.๘๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

ปัญหาและอุปสรรค

การผลิตพืชผักปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP มีน้อย พืชผักอินทรีย์ยังไม่มีกรรวมกลุ่มเกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง มีจำนวนน้อยขาดการวางแผนด้านการตลาด ระบบตลาดสินค้าพืชผักปลอดภัยยังไม่มีตลาดชัดเจน ทำให้เกษตรกรไม่สนใจผลิตตามมาตรฐาน ขาดองค์ความรู้ในการแปรรูปพืชผัก และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

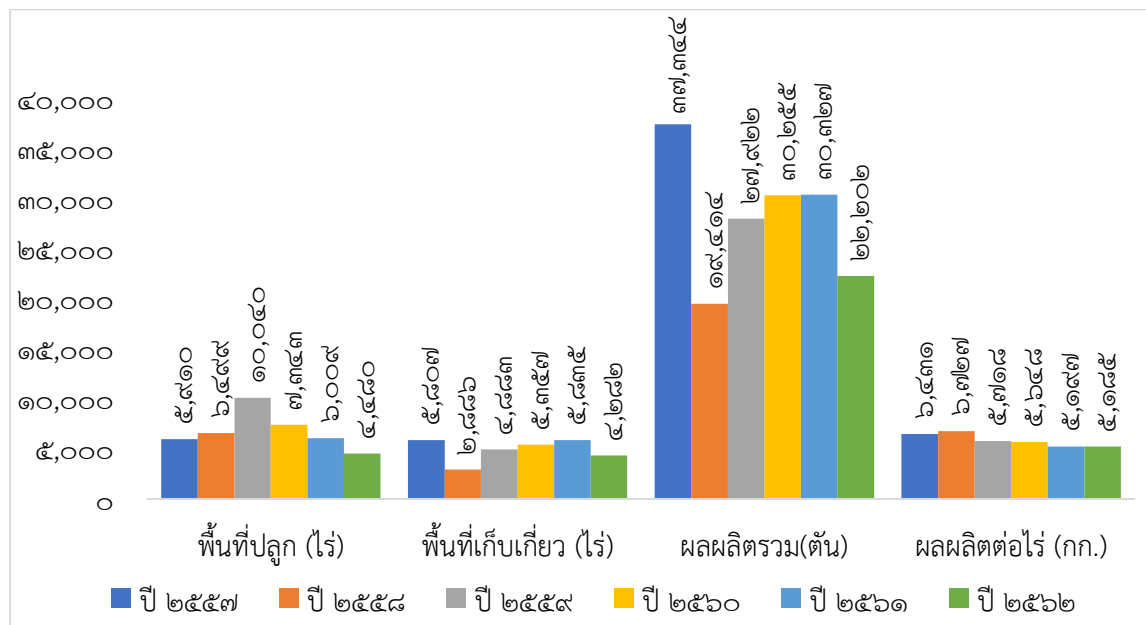
(๗.๖) สับปะรด

ตารางที่ ๔๓ ข้อมูลการผลิตสับปะรดจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๖๒

ปี	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม(ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
ปี ๒๕๕๗	๕,๙๑๐	๕,๘๐๗	๓๗,๓๔๔	๖,๔๓๑
ปี ๒๕๕๘	๖,๔๙๙	๒,๘๘๖	๑๙,๔๑๔	๖,๗๒๗
ปี ๒๕๕๙	๑๐,๐๔๐	๔,๘๘๓	๒๗,๙๒๒	๕,๗๑๘
ปี ๒๕๖๐	๗,๓๔๓	๕,๓๕๗	๓๐,๒๕๕	๕,๖๔๘
ปี ๒๕๖๑	๖,๐๐๙	๕,๘๓๕	๓๐,๓๒๗	๕,๑๙๗
ปี ๒๕๖๒	๔,๔๘๐	๔,๒๘๒	๒๒,๒๐๒	๕,๑๘๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙กรกฎาคม ๒๕๖๒

แผนภาพที่ ๑๙ ข้อมูลการผลิตสับปะรดจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๖๒

ตารางที่ ๔๔ ข้อมูลการผลิตสับปะรดจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒ เป็นรายอำเภอ

อำเภอ	พันธุ์	จำนวน ครัวเรือน	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กก.)
ท่าบ่อ	ปัตตาเวีย	๓	๓๒	๓๑	๑๔๙	๔,๘๐๖	๑๐.๐๐
ศรีเชียงใหม่	ปัตตาเวีย	๓๓๖	๒,๖๓๑	๒,๕๑๑	๑๕,๐๑๖	๕,๙๘๐	๑๐.๐๐
สังคม	ปัตตาเวีย	๑๕๙	๕๐๒	๔๒๔	๑,๙๘๖	๔,๖๘๔	๑๐.๐๐
รัตนวาปี	ปัตตาเวีย	๒๒๘	๕๓๓	๕๓๓	๑,๘๗๒	๓,๕๑๒	๑๐.๒๔
โพธิ์ตาก	ปัตตาเวีย	๑๖๐	๘๑๔	๘๑๔	๓,๔๕๖	๔,๒๔๖	๑๑.๐๐
รวม		๘๘๖	๔,๕๑๒	๔,๓๑๓	๒๒,๔๗๙	๕,๒๑๒	๑๐.๑๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๔๕ ต้นทุนการผลิตสับปะรดต่อ ๑ ไร่

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ปรับพื้นที่สวนเก่า -ไถต้นสับปะรด -ตัดหญ้า - ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ๑ - ๑.๕ ตัน	๕๐๐
๒	ไถเตรียมดิน จำนวน ๓ ครั้ง	๑,๓๕๐
๓	ค่าห่อพันธุ์สับปะรด จำนวน ๖๐๐๐ - ๘๐๐๐ ห่อ ๆ ละ ๑.๕ บาท	๑๐,๕๐๐
๔	ค่าจ้างปลูก	๑,๓๓๔
๕	ค่าให้น้ำ	๑,๐๐๐
๖	ค่าปุ๋ย	๔,๐๔๐
	ค่าปุ๋ยสูตร ๒๑-๐-๐ จำนวน ๒ กระสอบๆละ ๔๓๐ บาท	๘๖๐
	ค่าปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ จำนวน ๒ กระสอบๆละ ๘๒๐ บาท	๑,๖๔๐
	ค่าปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ จำนวน ๑ กระสอบๆละ ๙๒๐ บาท	๙๒๐
	ค่าปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ จำนวน ๑ กระสอบๆละ ๖๒๐ บาท	๖๒๐
๗	ค่ากำจัดวัชพืช	๑,๓๐๔

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
	-Bromacil [gram]	๒๘๓.๕๐
	-Daiuron	๒๕๐
	-Surfactant	๓๐๐
	-ค่าน้ำมันสำหรับเครื่องพ่นสาร	๗๐
	-ค่าน้ำมันรถ	๑๐๐
	-ค่าแรงงาน	๓๐๐
๘	การให้ปุ๋ยทางใบ	๑,๑๕๐
	-สูตร ๒๐-๓๐-๓๐ จำนวน ๒ กก.ๆละ ๑๐๐ บาท	๒๐๐
	-สูตร ๑๐-๒๐-๓๐ จำนวน ๑ กก.ๆละ ๑๐๐ บาท	๑๐๐
	-สูตร ๓๐-๒๐-๑๐ จำนวน ๑ กก.ๆละ ๑๐๐ บาท	๑๐๐
	-ค่าน้ำมันสำหรับเครื่องฉีดพ่น	๑๔๐
	-ค่าน้ำมันรถ	๑๑๐
	-ค่าแรงงาน	๕๐๐
๙	การบังคับให้ออกผล	๑,๑๑๗
	-ค่าสาร Ethephon บังคับ ๓ ครั้งๆละ ๑๕๐ บาท	๔๕๐
	-ค่าปุ๋ย ๔๖-๐-๐ ใช้ ๓ ครั้งๆละ ๙.๘๗ กก.(รวม ๒๙.๖กก.ๆละ ๑๒.๔ บาท)	๓๖๗.๒
	-ค่าแรงงาน และค่าน้ำมันรถ	๓๐๐
๑๐	ค่าเก็บเกี่ยว (จ้างตัด) ต้นละ ๒๕๐บาท คำนวณผลผลิต ๘ ต้น	๒,๐๐๐
๑๑	ค่าขนย้ายออกจากแปลง ต้นละ ๓๐๐บาท คำนวณผลผลิต ๘ ต้น	๒,๔๐๐
	รวมต้นทุนการผลิต ต่อ ๑ ไร่	๒๖,๖๙๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๔๖ วิเคราะห์ต้นทุนกำไร ต่อ ๑ ไร่

รายการ	จำนวน	หน่วย	รายได้
ผลผลิตต่อไร่	๘,๐๐๐	กก.	
ราคาขาย	๕ - ๑๒	บ.	๔๐,๐๐๐ - ๙๖,๐๐๐ บ.
ราคาเฉลี่ย	๘.๕	บ.	๖๘,๐๐๐ บ.
ต้นทุน	๒๖,๖๙๕	บ.	
รายได้นี้ยังไม่หักต้นทุน		บ.	๔๐,๐๐๐ - ๙๖,๐๐๐ บ.
รายได้เฉลี่ย	๖๘,๐๐๐	บ.	
กำไร	๔๑,๓๐๕	บ.	๑๓,๓๐๕ - ๖๙,๓๐๕ บ.

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย (ข้อมูลสวนสับปะรด อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย เดือน พฤษภาคม ๒๕๕๘)

ข้อมูลสับปะรดในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง

จังหวัดเลย (พื้นที่ปลูกที่อำเภอนาแห้ว และอำเภอด่านซ้าย)

ปี ๒๕๖๑ มีพื้นที่ปลูกสับปะรด ๒๒,๑๘๒ ไร่ ผลผลิตรวม ๘๘,๐๔๖ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔,๐๗๘ กก./ไร่

ปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกสับปะรด ๑๘,๔๓๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๖๒,๖๓๕ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๓,๔๔๘ กก./ไร่

ปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกสับปะรด ๑๗,๑๕๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๕๒,๔๓๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๓,๑๔๕ กก./ไร่

จังหวัดบึงกาฬ (พื้นที่ปลูกที่ ตำบลชัยพร อำเภอเมืองบึงกาฬ และ ตำบลนาตง ตำบลนาแก อำเภอปากคาด)

ปี ๒๕๖๑ มีพื้นที่ปลูกสับปะรด ๕๖๗ ไร่ ผลผลิตรวม ๒,๓๓๓ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔,๒๐๔ กก./ไร่

ปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกสับปะรด ๓๒๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๒๙๕ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๓,๙๘๕ กก./ไร่

ปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกสับปะรด ๓๑๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๑๖๔ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๓,๖๖๐ กก./ไร่

จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดอุดรธานี ไม่มีรายงานพื้นที่ปลูกสับปะรด

จะเห็นว่าในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จังหวัดหนองคายเป็นแหล่งสับปะรดรองจากจังหวัดเลยซึ่งมีพื้นที่ปลูกจำนวนมาก ในด้านปริมาณผลผลิตต่อไร่ จังหวัดหนองคายให้ผลผลิตดีกว่า แต่ทั้งนี้ก็ยังจำกัดในพื้นที่ ๔ อำเภอคือ ศรีเชียงใหม่ โพนธาก สังคม และรัตนวาปี เนื่องจากความเหมาะสมของพื้นที่ โดยมากเกษตรกรที่ปลูกสับปะรดจะเป็นเกษตรกรที่เคยปลูกสับปะรดมานาน ต่อเนื่องจนมีความชำนาญในระดับหนึ่งในการผลิตและมีคู่ค้าประจำ โดยผลผลิตที่ได้จะมีทั้งขายให้กับโรงงานและขายให้พ่อค้าที่เข้ามารับซื้อถึงสวนที่เป็นขาประจำ และเกษตรกรวางจำหน่ายในแผงของตนเองหน้าสวนริมทาง ดังนั้นปริมาณการผลิตจะเป็นไปตามความต้องการตามกลไกของตลาด

(๘) ข้อมูลพืชที่มีโอกาสในการพัฒนา

(๘.๑) ทุเรียน

ตารางที่ ๔๗ ข้อมูลพื้นที่ปลูกทุเรียน ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	ครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๑๑	๑๗	๑๗
๒	ท่าบ่อ	๖	๖	๖
๓	โพนพิสัย	๙	๓๓	๓๓
๔	ศรีเชียงใหม่	๓๔	๑๐๗	๕๓
๕	สังคม	๑๙๕	๖๕๙	๑๒๓
๖	เผ้าไร่	๔	๒๑	๙
๗	รัตนวาปี	๓๑	๑๓๑	๑๓๐
๘	โพธิ์ตาก	๖๑	๒๐๔	๑๙๘
รวม		๓๕๑	๑,๑๗๘	๕๖๙

ที่มา : ระบบปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(๘.๒) เงาะ

ตารางที่ ๔๘ ข้อมูลพื้นที่ปลูกเงาะ ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๑	เมืองหนองคาย	๕	๓	๐.๓๖	๑๒๐
๒	ท่าบ่อ	๘	๕	๑	๒๑๖
๓	โพนพิสัย	๒๙	๒๙	๑๐	๓๒๙
๔	ศรีเชียงใหม่	๔๙	๔๘	๒๓	๔๘๒
๕	สังคม	๑,๑๐๑	๖๐๕	๕๕๒	๙๑๓
๖	สระใคร	๕๖	๕๖	๗๙	๑๔๐๒
๗	เผ้าไร่	๑๘	๑๕	๖	๔๐๐
๘	รัตนวาปี	๑๙๗	๑๒๗	๕๖	๔๔๐
๙	โพธิ์ตาก	๖๖	๓๙	๓๑	๗๘๙
รวม		๑,๕๒๙	๙๒๗	๗๕๘.๓๖	๘๑๘

ที่มา : ระบบปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(๘.๓) โกโก้

ตารางที่ ๔๙ ข้อมูลพื้นที่ปลูกโกโก้ ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	ครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๖	๓๐	๓๐
๒	ศรีเชียงใหม่	๑๑	๕๔.๒๕	๓๓.๒๕
๓	สังคม	๔๔	๑๓๕	๒๓
๔	สระใคร	๑	๐.๗๕	๐.๗๕
๕	รัตนวาปี	๒	๕.๗๕	๕.๗๕
รวม		๖๔	๒๒๕.๗๕	๙๒.๗๕

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(๘.๔) มะพร้าวน้ำหอม

ตารางที่ ๕๐ ข้อมูลพื้นที่ปลูกมะพร้าวน้ำหอม ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	ครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๘๓	๒๑๗	๒๑๗
๒	ท่าบ่อ	๒๗	๙๕	๙๕
๓	โพนพิสัย	๑๗	๘๒	๘๒
๔	ศรีเชียงใหม่	๖๓	๑๓๓	๑๒๗
๕	สังคม	๕๗	๑๑๐	๓๑
๖	สระใคร	๔	๔	๔
๖	รัตนวาปี	๑๐	๓๐	๑๗
๗	โพธิ์ตาก	๒๕	๔๒	๓๔
รวม		๒๘๖	๗๑๓	๖๐๗

ที่มา : ระบบปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(๘.๕) อโวคาโด

ตารางที่ ๕๑ ข้อมูลพื้นที่ปลูกอโวคาโด ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	ครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
๑	ท่าบ่อ	๑	๐.๕	-
๒	ศรีเชียงใหม่	๑	๑	-
๓	สังคม	๑	๐.๒๕	-
๔	โพธิ์ตาก	๒	๖	๖
รวม		๕	๗.๗๕	๖

ที่มา ระบบปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(๙) การพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์

จังหวัดหนองคายได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสู่การผลิตแบบอินทรีย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ โดยในปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่ดำเนินการแล้ว จำนวน ๕,๘๒๕ ไร่ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ มีเป้าหมายดำเนินการขับเคลื่อนเกษตรกรอินทรีย์ จำนวน ๑๔,๑๗๕ ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่ผลิตข้าวอินทรีย์ ๑๒,๑๔๕ ไร่ พืชผักอินทรีย์ ๑๓๕ ไร่ ประมงและสินค้าเกษตรอื่น ๆ ๑,๘๙๕ ไร่ โดยดำเนินการประชาสัมพันธ์และรับสมัครเกษตรกรให้ได้ตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นการที่จะทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากผลิตแบบเคมีมาเป็นการผลิตแบบอินทรีย์ นั้นต้องสร้างแรงจูงใจในด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตควบคู่ไปกับการบริหารจัดการด้านการตลาดและรายได้

การดำเนินการขับเคลื่อนตามโครงการขับเคลื่อนการรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai BOS)

หลักการและเหตุผล

จังหวัดหนองคาย มีครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๕๗,๓๐๕ ครัวเรือน มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๘๙๓,๗๒๕ ไร่ มีพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ๑,๑๒๕,๗๖๙.๑๒ ไร่ โดยมีการผลิตพืชหลัก คือ ข้าว ยางพารา ไม้ยืนต้น พืชไร่ ไม้ผล พืชผัก และอื่นๆ (ตารางแนบท้าย) เกษตรกรในจังหวัดหนองคายมีการขอการรับรองมาตรฐานด้านการผลิตพืชและได้การรับรองแล้วดังนี้ การรับรองมาตรฐาน GAP ด้านพืชอาหาร(พืชผัก/ไม้ผล) จำนวน ๔๑๐ ราย พื้นที่ ๑,๕๐๘.๓๖๓ ไร่ ด้านการผลิตข้าว ซึ่งการรับรองส่วนใหญ่จะเป็นแบบรายกลุ่ม จำนวน ๗ กลุ่ม เกษตรกร ๓๘๘ ราย พื้นที่ ๔,๗๙๑ ไร่ การรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ Organic Thailand ด้านพืชอาหาร (พืชผัก) เกษตรกร ๕ ราย พื้นที่ ๕.๓๗ ไร่ ข้าว เกษตรกร ๕๓ ราย พื้นที่ ๓๔๗.๗๕ ไร่ ข้าว เกษตรกรรายกลุ่ม จำนวน ๑๙ กลุ่ม เกษตรกร ๓๖๘ ราย พื้นที่ ๓,๐๑๐ ไร่ แต่สภาพการผลิตด้าน

การเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดหนองคายมีการผลิตพืชแบบหลากหลาย ส่วนใหญ่เป็นการผลิตพืชอาหารแต่ปัญหาที่พบของการไม่สามารถเข้าถึงการรับรองมาตรฐานได้คือปัญหาการขาดเอกสารสิทธิ์ในพื้นที่ทำการเกษตร ซึ่งปัญหานี้เองที่ทางราชการนำโดยการขับเคลื่อนของผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดหนองคาย โดยท่านผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย และรองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ได้มีนโยบายให้มีการขับเคลื่อนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดหนองคายสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น คือ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน Nong Khai Basic Organic Standard (Nong Khai BOS)

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

๑. มีการประชุมหาแนวทางการขับเคลื่อนโดยมีหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย (ด้านเศรษฐกิจ) สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและตัวแทนเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในการที่จะขับเคลื่อนมาตรฐานฯ

๒. มีการประชุมหารือและกำหนดแนวทางการขับเคลื่อน โดยมอบหมายให้สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการ

๓. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย เชิญประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยมีท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายเป็นประธาน กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการตรวจประเมิน คณะกรรมการในการขับเคลื่อน การกำหนดใช้ตราสัญลักษณ์

๔. จังหวัดหนองคาย ได้ประกาศใช้หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดต่างๆ ในการใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน Nong Khai BOS ในเวทีประชุมกรมการจังหวัดหนองคาย เพื่อให้มิติที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันและได้ประกาศใช้ประกาศจังหวัดหนองคาย ๓ ฉบับ ดังนี้

๔.๑ ประกาศจังหวัดหนองคาย เรื่อง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai Basic Organic Standard (Nong Khai BOS)) เพื่อใช้เป็นรายละเอียด หลักเกณฑ์และข้อปฏิบัติสำหรับเกษตรกรที่มีความประสงค์จะขอการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai BOS)

๔.๒ ประกาศจังหวัดหนองคาย เรื่อง การให้การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน Nong Khai Basic Organic Standard (Nong Khai BOS) โดยได้กำหนดแนวทางการยื่นคำร้องขอมาตรฐานและแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai Basic Organic Standard (Nong Khai BOS))

๔.๓ ได้ประกาศจังหวัดหนองคาย เรื่อง การใช้ตราสัญลักษณ์เครื่องหมายรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai Basic Organic Standard (Nong Khai BOS)) เพื่อใช้เป็นเครื่องหมายในการรับรองเกษตรกรที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานดังกล่าว

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน

(NongKhai Basic Organic Standard (NongKhai BOS))

คือ มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบเกษตรอินทรีย์ โดยพิจารณาเลือกใช้หลักเกณฑ์และข้อกำหนดจากหลายระบบมาประยุกต์ใช้เป็นข้อกำหนดขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เกษตรกรที่ทำการเกษตรโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมีหรือสารเคมีใดๆ แต่ยังติดข้อกำหนดบางประการในการขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ สามารถเข้าถึงมาตรฐานและผลผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน และเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำการเกษตรสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ขยายวงกว้างเพิ่มมากขึ้น

(๑๐) การพัฒนาการเกษตรแบบแปลงใหญ่

จังหวัดหนองคายได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรดำเนินการผลิตสินค้าเกษตรในรูปของการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ จนถึงปี ๒๕๖๓ รวม ๒๗ แปลง เกษตรกร จำนวน ๑,๖๗๓ ราย พื้นที่รวม ๑๘,๑๖๐ ไร่ แบ่งเป็น

ข้าว	จำนวน ๑๐ แปลง	เกษตรกร ๙๓๒ ราย	พื้นที่ ๑๑,๘๕๙ ไร่
กล้วยหอมทอง	จำนวน ๑ แปลง	เกษตรกร ๓๘ ราย	พื้นที่ ๔๐ ไร่
ไม้ผล (เงาะ, ลำไย)	จำนวน ๒ แปลง	เกษตรกร ๘๕ ราย	พื้นที่ ๔๙๒ ไร่
พืชผัก	จำนวน ๒ แปลง	เกษตรกร ๘๑ ราย	พื้นที่ ๒๐๗ ไร่
สับปะรด	จำนวน ๒ แปลง	เกษตรกร ๑๒๓ ราย	พื้นที่ ๑,๑๘๓ ไร่
ยางพารา	จำนวน ๓ แปลง	เกษตรกร ๙๒ ราย	พื้นที่ ๑,๑๙๙ ไร่
อ้อยโรงงาน	จำนวน ๒ แปลง	เกษตรกร ๖๙ ราย	พื้นที่ ๖๒๘ ไร่
ปาล์มน้ำมัน	จำนวน ๑ แปลง	เกษตรกร ๗๔ ราย	พื้นที่ ๑๘๗ ไร่
ปาล์มะพร้าว	จำนวน ๑ แปลง	เกษตรกร ๓๐ ราย	พื้นที่ ๔๐.๕ ไร่
ปาล์มดุก	จำนวน ๑ แปลง	เกษตรกร ๔๑ ราย	พื้นที่ ๓๖ ไร่
โคเนื้อ	จำนวน ๒ แปลง	เกษตรกร ๘๙ ราย	พื้นที่ ๔๕๔ ไร่

การดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตในแต่ละสินค้า มีเป้าหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ในกรณีของข้าวสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ถึงร้อยละ ๒๑.๙ จากเดิม ๓,๔๕๒.๘๖ บาท/ไร่ เหลือ ๒,๖๙๕.๙๓ บาท/ไร่ สามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ได้ร้อยละ ๒๒.๘ จากเดิม ๓๐๓.๔๗ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๗๑.๓๕ กิโลกรัมต่อไร่ รวมทั้งได้มาตรฐาน GAP จำนวน ๑๓๒ ราย อินทรีย์ จำนวน ๑๐๐ ราย ด้านการตลาดได้ทำบันทึกข้อตกลงกับโรงสีฟ้ายธนาสิน ในการรับซื้อข้าว เป็นต้น

การดำเนินงานในระยะต่อไปจะมีการขยายจำนวนแปลงให้เพิ่มมากขึ้นควบคู่ไปกับการพัฒนาการผลิตที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าโดยการแปรรูป การพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer การพัฒนาเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการ และการพัฒนาทางด้านการตลาด

(๑๑) ข้อมูลด้านปศุสัตว์

(๑๑.๑) ข้อมูลทั่วไปด้านปศุสัตว์

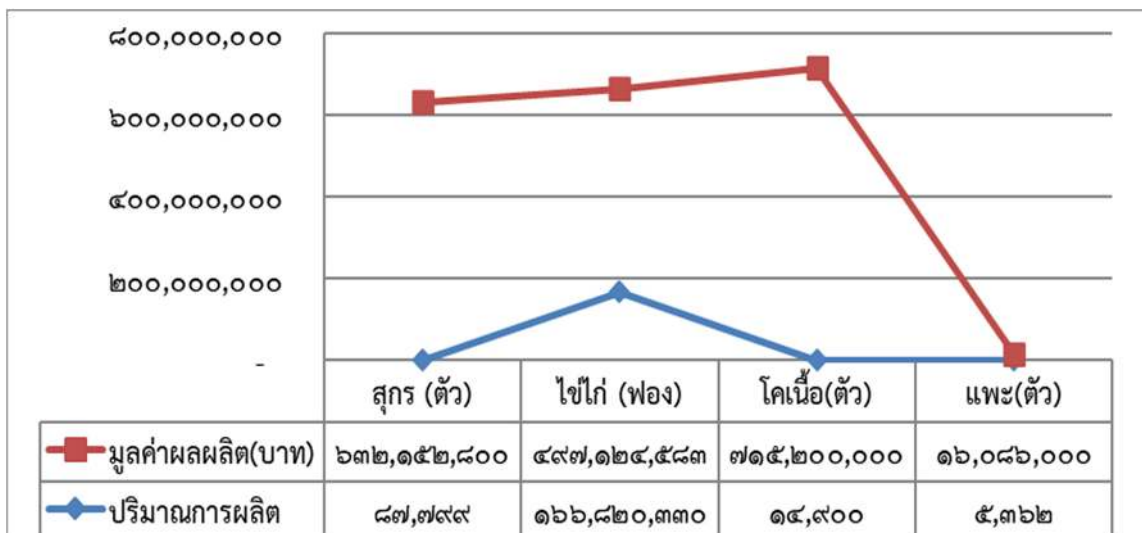
จากผลการสำรวจการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์กับกรมปศุสัตว์(โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย) พบว่าในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนครัวเรือนผู้เลี้ยงสัตว์ ๓๐,๖๙๖ ครัวเรือน โรงฆ่าโค – กระบือ จำนวน ๒ แห่ง โรงฆ่าสุกร โคและกระบือ จำนวน ๖ แห่ง โรงฆ่าสุกร จำนวน ๓ แห่ง โรงฆ่าสัตว์ปีก จำนวน ๕ แห่ง โรงงานผลิตอาหารสัตว์ จำนวน ๑ แห่ง ร้านจำหน่ายอาหารสัตว์ จำนวน ๒๒๙ แห่ง สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ จำนวน ๓๘ แห่ง มาตรฐานฟาร์มสุกร ๑๕๔ ฟาร์ม และมาตรฐานฟาร์มไก่ไข่ ๙ ฟาร์ม ฟาร์มมาตรฐานแพะ ๑ ฟาร์ม

ตารางที่ ๕๒ แสดงมูลค่าสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญด้านปศุสัตว์ของจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓

ลำดับที่	ชนิดสัตว์	ปริมาณการผลิต	มูลค่าผลผลิต
๑	สุกร	๗๗,๒๓๗ ตัว	๕๔๐,๖๕๙,๐๐๐
๒	ไข่ไก่ (ฟอง)	๑๓๙,๐๒๐,๑๐๕ ฟอง	๓๘๙,๒๕๖,๒๙๔
๓	โคเนื้อ	๑๒,๐๐๘ ตัว	๓๗๘,๒๕๒,๐๐๐
๔	แพะ	๓,๒๓๗ ตัว	๑๑,๖๕๓,๒๐๐

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

แผนภาพที่ ๒๐ แสดงมูลค่าผลผลิตสัตว์เศรษฐกิจของจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

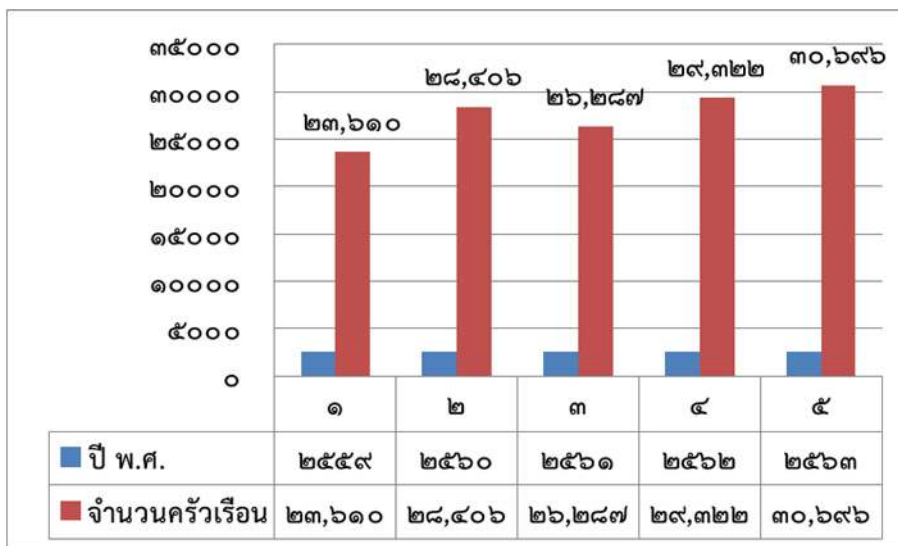
ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๕๓ แสดงรายงานจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ปี	จำนวนครัวเรือนผู้เลี้ยงสัตว์
๒๕๕๙	๒๓,๖๑๐
๒๕๖๐	๒๘,๔๐๖
๒๕๖๑	๒๖,๒๘๗
๒๕๖๒	๒๙,๓๒๒
๒๕๖๓	๓๐,๖๙๖

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

แผนภาพที่ ๒๑ แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

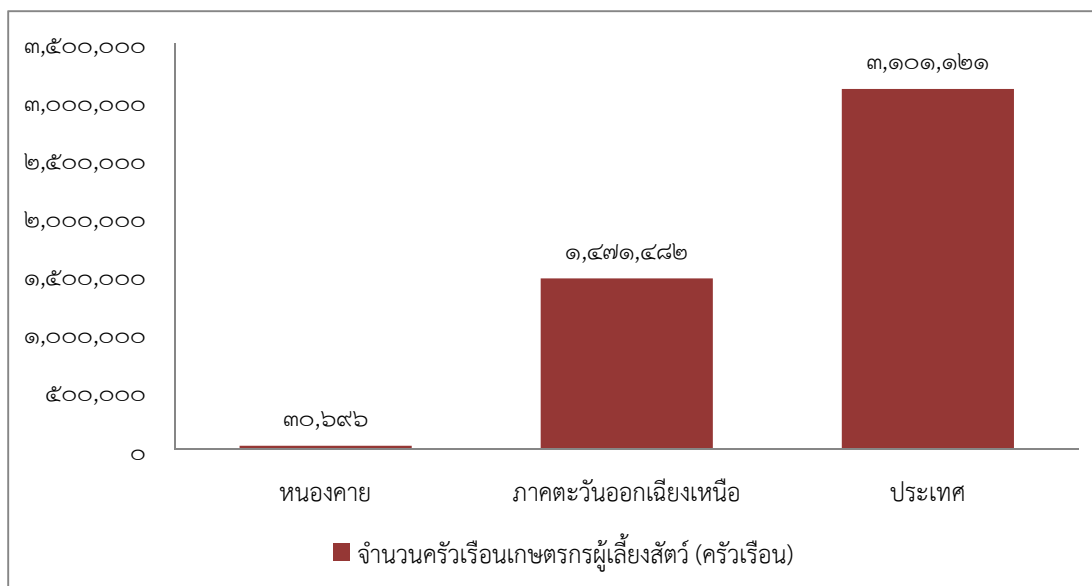
จากตาราง สถิติจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ.๒๕๕๙ มีครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒๓,๖๑๐ ราย เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ครัวเรือน เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน ๓๐,๖๙๖ ราย จำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๗,๐๘๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๘

ตารางที่ ๕๔ เปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ในปี ๒๕๖๓

พื้นที่	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ (ครัวเรือน)
หนองคาย	๓๐,๖๙๖
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑,๔๗๑,๔๘๒
ประเทศ	๓,๑๐๑,๑๒๑

ที่มา กรมปศุสัตว์

แผนภาพที่ ๒๒ แสดงเปรียบเทียบจำนวนควัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๓

จากตาราง สถิติจำนวนควัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ.๒๕๖๓ พบว่าจังหวัดหนองคายมีควัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๙ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ ๐.๙๙ ของประเทศไทย

- โคเนื้อ

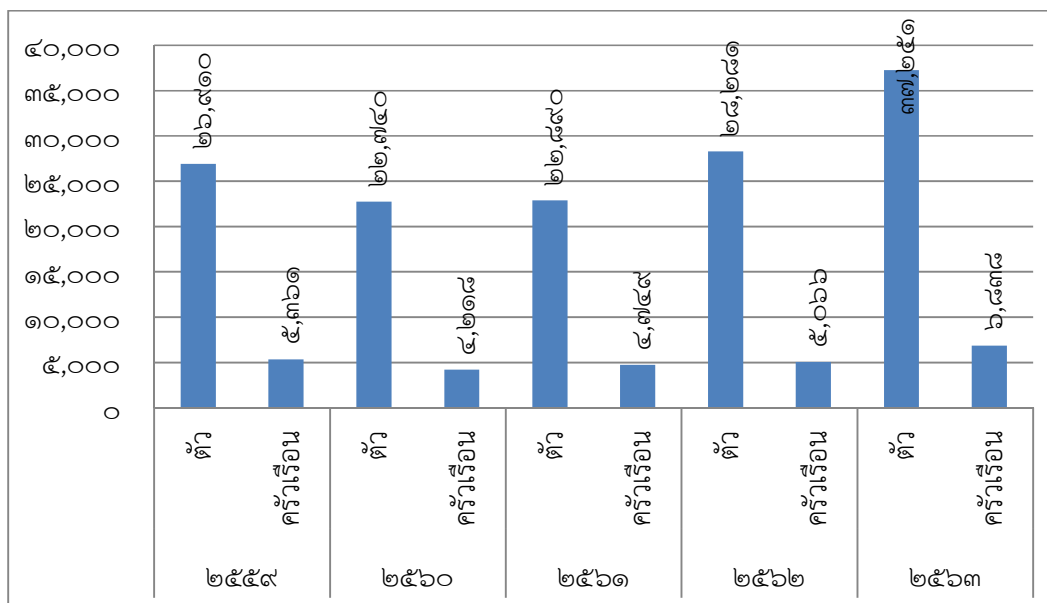

ข้อมูลพื้นฐาน

ตารางที่ ๕๕ จำนวนโคเนื้อแยกตามจำนวนที่เลี้ยงจำนวนเกษตรกร ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

อำเภอ	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓	
	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร
	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)
เมืองหนองคาย	๑๐,๓๙๖	๑,๗๓๕	๘,๖๖๔	๑,๔๐๖	๘,๑๙๘	๑,๔๗๔	๑๒,๓๓๖	๑,๖๐๙	๑๒,๐๐๖	๑,๙๑๘
ท่าบ่อ	๓,๔๘๓	๖๑๗	๓,๖๖๗	๕๕๒	๓,๔๓๗	๕๓๑	๓,๓๑๘	๕๓๑	๔,๓๓๑	๙๒๘
โพนพิสัย	๘,๒๔๒	๑,๔๗๕	๔,๒๒๖	๙๔๒	๓,๗๒๒	๑,๓๓๒	๔,๐๐๗	๑,๔๑๓	๘,๖๙๕	๑,๘๐๙
ศรีเชียงใหม่	๑,๑๕๓	๒๖๓	๑,๕๑๔	๓๐๐	๑,๓๘๗	๓๑๐	๑,๔๗๗	๓๑๒	๑,๖๕๒	๓๒๙
สังคม	๒๗๙	๔๐๗	๑๐๓	๒๑	๗๒๗	๑๑๒	๗๒๕	๑๑๑	๑,๐๙๗	๑๗๖
สระใคร	๑,๑๘๑	๒๕๕	๑,๓๓๑	๒๘๖	๒,๑๙๔	๔๒๗	๒,๔๗๕	๔๖๗	๓,๗๓๕	๖๘๑
เฝ้าไร่	๙๓๕	๒๐๓	๙๔๘	๑๕๘	๑,๕๐๔	๒๓๑	๑,๘๐๖	๒๕๖	๓,๐๔๑	๕๐๓
รัตนวาปี	๙๓๓	๓๐๓	๒,๐๖๖	๕๑๘	๑,๓๙๕	๒๘๓	๑,๕๕๑	๒๘๒	๒,๒๐๕	๔๒๓
โพธิ์ตาก	๓๐๘	๔๙	๒๒๑	๓๕	๓๒๖	๔๙	๕๘๖	๘๕	๔๘๙	๗๑
รวม	๒๖,๙๑๐	๕,๓๖๑	๒๒,๗๔๐	๔,๒๑๘	๒๒,๘๙๐	๔,๗๔๙	๒๘,๒๘๑	๕,๐๖๖	๓๗,๒๕๑	๖,๘๓๘

แผนภาพที่ ๒๓ แสดงจำนวนโคเนื้อพื้นที่จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

จากตาราง สถิติจำนวนโคเนื้อของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีเกษตรกรเลี้ยง โคเนื้อ จำนวน ๕,๓๖๑ ราย โคเนื้อจำนวน ๒๖,๙๑๐ ตัว เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๖,๘๓๘ ราย โคเนื้อ จำนวน ๓๗,๒๕๑ ตัว จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๔๗๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๐

พื้นที่การเลี้ยงโคเนื้อมากที่สุดในปี พ.ศ.๒๕๖๓ ได้แก่ อำเภอเมืองหนองคาย เกษตรกรจำนวน ๑,๙๑๘ ราย จำนวน ๑๒,๐๐๖ ตัว รองลงมาพื้นที่อำเภอโพนพิสัย เกษตรกรจำนวน ๑,๘๐๙ ราย จำนวน ๘,๖๙๕ ตัว และพื้นที่อำเภอนากลาง เกษตรกรจำนวน ๙๒๘ ตัว จำนวน ๔,๓๓๑ ตัว

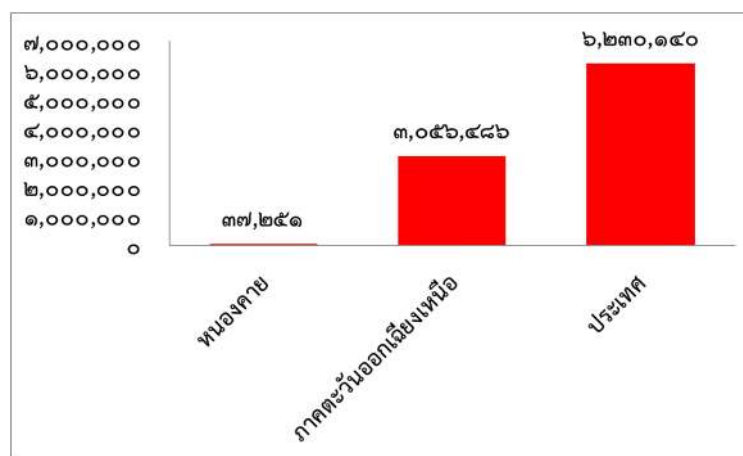
ตารางที่ ๕๖ เปรียบเทียบจำนวนโคเนื้อ ในปี ๒๕๖๓

พื้นที่	จำนวนโคเนื้อ (ตัว)
หนองคาย	๓๗,๒๕๑
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓,๐๕๖,๔๘๖
ประเทศ	๖,๒๓๐,๑๔๐

ที่มา : กรมปศุสัตว์

จากตาราง สถิติจำนวนโคเนื้อระดับพื้นที่ พบว่าจังหวัดหนองคายมีจำนวนโคเนื้อ คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๒ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ ๐.๖๐ ของประเทศ

แผนภาพที่ ๒๔ แสดงจำนวนโคเนื้อระดับจังหวัดหนองคาย ระดับภาคและระดับประเทศ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ระบบการตลาด การซื้อขายโคเนื้อในจังหวัดหนองคายส่วนใหญ่จะผ่านพ่อค้าคนกลาง คือระบบนายฮ้อย ที่จะรวบรวมโคจากกลุ่มเกษตรกร หรือเกษตรกรรายย่อยมาขายต่อที่ตลาดนัดโค-กระบือในพื้นที่ซึ่งการซื้อขายจะเป็นรูปแบบการขายเหมาตัว และส่วนหนึ่งจะพัฒนาไปสู่ระบบการซื้อขายแบบชั่งน้ำหนักผ่านระบบสหกรณ์ ซึ่งเกษตรกรจะไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบเหมือนการซื้อขายผ่านพ่อค้าคนกลาง

ราคาโคเนื้อ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในจังหวัดหนองคาย เกษตรกรที่เลี้ยงแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกจำหน่าย นิยมจำหน่ายเมื่อโคมีอายุ ๑๘-๒๔ เดือน ถ้าเป็นโคพันธุ์อเมริกันบราห์มัน โคลูกผสมพื้นเมือง หรือโคพื้นเมือง จะจำหน่ายได้ประมาณ ๘๕- ๙๐ บาทต่อกิโลกรัม ทั้งเพศผู้และเพศเมีย ส่วนโคลูกผสมสายเลือดยุโรป และโคลูกผสมพันธุ์ทาจิมะ หรือวากิว เพศผู้จะจำหน่ายได้ราคาสูงกว่าเพศเมีย ที่ ๑๐๐-๑๑๐ บาทต่อกิโลกรัม ส่วนเพศเมียจะขายได้ราคาต่ำกว่าคือประมาณ ๘๕-๙๐ บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาซื้อขายจะแตกต่างกันไปบ้างในแต่ละพื้นที่ และขึ้นอยู่กับสภาพร่างกายของโคในวันที่จำหน่ายด้วย

พันธุ์โคเนื้อในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓

๑. โคพันธุ์พื้นเมืองในจังหวัดมีประมาณ ๒๖,๕๕๗ ตัวหรือคิดเป็นร้อยละ ๗๑.๒๙ ของโคทั้งหมด
๒. โคพันธุ์และโคลูกผสมมีประมาณ ๑๐,๔๕๓ ตัวหรือคิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๖ ของโคทั้งหมด
๓. โคขุนมีประมาณ ๒๔๑ ตัวหรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๖๕ ของโคทั้งหมด

ระบบการเลี้ยงโคเนื้อ แบ่งเป็น ๒ ระบบดังนี้

๑. ระบบการเลี้ยงโคเนื้อเชิงธุรกิจ (โคขุน) เป็นการเลี้ยงโคเนื้อตามหลักวิชาการมีการลงทุนสูง จำเป็นต้องมีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงคุ้มค่ากับการลงทุน ตั้งแต่การสร้างโรงเรือน คอกเลี้ยง แปลงหญ้า โรงผสมอาหาร รวมทั้งมีการจัดการด้านอาหารและสุขภาพ จากสถิติของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคายปี พ.ศ.๒๕๖๓ มีจำนวนโคขุน ๒๔๑ ตัวคิดเป็นร้อยละ ๐.๖๕ ของจำนวนโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

๒. ระบบการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อการผลิตลูก เป็นการเลี้ยงโคเนื้อทั้งแบบปลูกหญ้าเลี้ยงโคและเลี้ยงปล่อยตามทุ่งหญ้าธรรมชาติเป็นระบบการเลี้ยงแบบพื้นบ้านที่ถือปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากพื้นที่เป็นทุ่งหญ้า ในความครอบครองของเกษตรกรมีน้อย ดังนั้นเกษตรกรมักจะด้อนโคออกไปหากินหญ้า หรือที่มีพืช เป็นอาหารโดยทั่วไป เช่น ริมถนน พื้นที่ทุ่งหญ้าสาธารณะ ป่าสาธารณะทั่วไปรอบๆหมู่บ้านตลอดจนพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว เช่น ในทุ่งนา เป็นต้น ระบบการเลี้ยงโคเนื้อแบบปล่อยตามทุ่งหญ้าธรรมชาติ เป็นระบบการเลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดหนองคายมีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อในระบบนี้ประมาณ ๓๗,๐๑๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๓๕ ของจำนวนโคเนื้อในจังหวัดหนองคาย

การบริโภคเนื้อโค

ปริมาณการบริโภคเนื้อโคของจังหวัดหนองคาย จะหาได้จากข้อมูลจำนวนโคที่เข้าโรงฆ่า น้ำหนักซากโคซึ่งมีร้อยละ ๕๐-๕๘ ของน้ำหนักโคมีชีวิต ปริมาณเนื้อแดงที่ได้จากการชำแหละตัดแต่งจะเท่ากับร้อยละ ๘๐-๘๕ ของน้ำหนักซาก (ร้อยละ ๔๐-๔๖ ของน้ำหนักโคมีชีวิต) ทั้งนี้เปอร์เซ็นต์ซากและเปอร์เซ็นต์เนื้อแดง จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของโคที่เข้าฆ่า

ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงโคเนื้อ

ในจังหวัดหนองคายจากการศึกษาและสัมภาษณ์บุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องในการเลี้ยงโคเนื้อในหนองคายพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในปัจจุบันสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะใหญ่ ๆ คือ ปัญหาด้านการผลิตและปัญหาด้านการตลาด พอที่จะสรุปได้ดังนี้

๑. ปัญหาการผลิต

๑.๑ ปัญหาด้านการปรับปรุงพันธุ์ และพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ในจังหวัดหนองคายยังทำให้เกิดการขาดแคลนพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ที่มีคุณภาพในการผลิตโคเนื้อคุณภาพสำหรับผลิตเป็นโคต้นน้ำและนำมาเลี้ยงเป็น โคขุนเพื่อให้ได้เนื้อโคคุณภาพสูง

๑.๒ ปัญหาด้านความรู้ของเกษตรกร โดยทั่วไปแล้วการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรแบ่งกลุ่มเกษตรกรได้เป็น ๒ กลุ่ม คือเลี้ยงโคเป็นอาชีพหลักแต่ไม่ได้มีขนาดใหญ่ เน้นการดูแลจากแรงงานในครอบครัว ส่วนอีกกลุ่มเลี้ยงโคเป็นอาชีพเสริมเลี้ยงเพียงไม่กี่ตัวช่วงเป็นเกษตรกรรายย่อย เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาน้อย ทำให้การดำเนินงานการจัดการเลี้ยงดูและป้องกันโรคยังไม่ได้มาตรฐาน การรับเทคโนโลยีต่างๆ เป็นไปได้อย่างล่าช้า

๑.๓ ปัญหาโคที่เลี้ยงขาดความสมบูรณ์พันธุ์ทำให้ อัตราการผสมติดต่ำอัตราการให้ลูกโคต่ำ และอัตราการตายสูง สาเหตุหลักเนื่องมาจากปัญหาการขาดแคลนน้ำในหลายๆ พื้นที่ทำให้ขาดแคลนทุ่งหญ้า เลี้ยงสัตว์ที่มีความอุดมสมบูรณ์ หรือทุ่งหญ้าที่มีการจัดการแปลงหญ้าแบบประณีตและถูกต้องเหมาะสมกับการ เลี้ยงดูโคโดยเฉพาะ ในฤดูแล้งที่มีสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตของหญ้าธรรมชาติจึงเป็นผลทำให้ขาดแคลนอาหารสัตว์ รวมทั้งเกษตรกรขาดความรู้ในการถนอมอาหารการผลิตอาหารชั้นที่มีคุณค่าทาง โภชนาการต่อการเจริญเติบโตของโคและมีต้นทุนการผลิตต่ำ การเลือกใช้วัสดุ และสิ่งเหลือใช้ทางการเกษตรมา ใช้เป็นอาหารเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๑.๔ ปัญหาด้านการป้องกันและควบคุมโรคระบาด เนื่องจากเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อในจังหวัด หนองคายเป็นเกษตรกรรายย่อยทำให้ไม่สามารถสร้างระบบการเลี้ยงและการป้องกันโรคที่ได้มาตรฐาน

๑.๕ ปัญหาด้านเงินทุน เกษตรกรขาดสภาพคล่องด้านเงินทุนขาดแหล่งเงินทุน หมุนเวียนแหล่งเงินกู้ระยะยาวที่อัตราดอกเบี้ยต่ำจึงไม่สามารถยืมมาซื้อฟาร์มเลี้ยงโคเป็นอาชีพหลักเนื่องจากการ ประกอบอาชีพเลี้ยงโคเป็นอาชีพหลักต้องใช้เงินทุนสูง โดยเฉพาะเพื่อจัดซื้อโคพันธุ์ดีไว้เลี้ยง นอกจากนั้นอาหาร และยาป้องกันโรคก็มีความจำเป็นต้องใช้ทุนสูงเช่นกัน และนอกจากเกษตรกรรายย่อยแล้วเกษตรกรรายปาน กลางหรือใหญ่เมื่อหาแหล่งเงินทุนไม่ได้ก็ไม่สามารถขยายกิจการฟาร์มเลี้ยงโคเนื้อได้และยังทำให้การบริหาร จัดการ การเลี้ยงดู การให้อาหาร การป้องกันโรคและอื่น ๆ ไม่ได้มาตรฐานหรือได้มาตรฐานต่ำ

๒. ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาที่สำคัญในด้านการตลาด ได้แก่

๒.๑ ตลาดซื้อ-ขายโค กระบือ ไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีการซื้อขายในระบบชั่ง ตวง วัด ตลาด โดยทั่วไปมักจะเป็นตลาดนัดต่างๆ พ่อค้าคนกลางเข้าไปหาซื้อกับเกษตรกรรายย่อยและนำไปส่งขายต่อทำให้ การซื้อขายเป็นไปตามสายตาแต่ละคน ไม่ยุติธรรมต่อเกษตรกรและถ้าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคที่มีความจำเป็น หรือมี ข้อจำกัด เช่น ถึงเวลาต้องใช้เงิน หรือมีปัญหาเรื่องเงินจึงจำเป็นต้องรีบขายโค ทำให้ถูกกดราคา ได้ราคาต่ำ

๒.๒ เกษตรกรรายย่อยขาดการรวมกลุ่มกัน ทำให้มีอำนาจต่อรองต่ำและไม่สามารถควบคุม การผลิตในปริมาณที่ต้องการได้ ทำให้ไม่สามารถรวบรวมโคในปริมาณมากและส่งเข้าตลาดโคเนื้ออย่าง สม่าเสมอ โดยเฉพาะโคขุนคุณภาพดี การขายโคจึงเป็นในลักษณะต่างคนต่างขาย ปัญหาการไม่มีกลุ่มองค์กร หรือหน่วยงาน ที่เข้ามาดำเนินงาน เข้ามารับผิดชอบอย่างจริงจัง ทำให้ขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ขาดการประชาสัมพันธ์การบริโภคเนื้อที่เหมาะสมตามคุณภาพให้กับผู้บริโภคเพื่อให้ได้รับความมั่นใจ ขาดการ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ อย่างเป็นระบบให้กับเกษตรกร ขาดการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง ทำให้การวางแผน ทั้งการผลิตและการตลาดทำได้ยาก เป็นต้น

• กระบือ

ข้อมูลพื้นฐาน

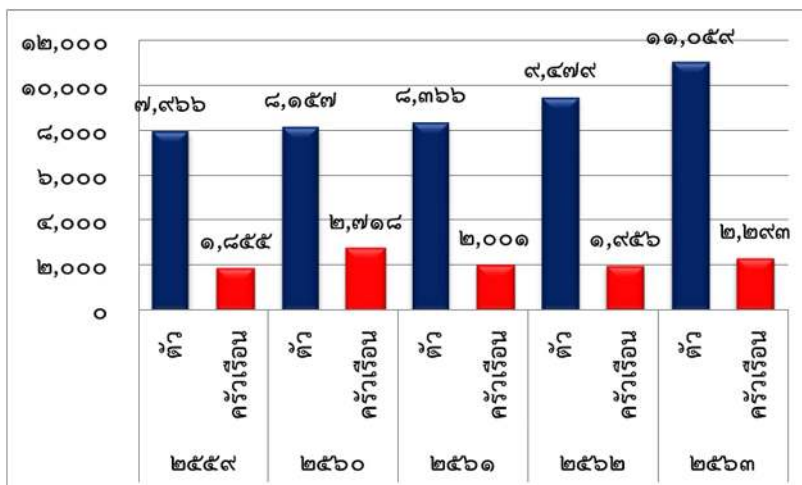
การเลี้ยงกระบือของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดหนองคายโดยทั่วไปแล้วเป็นการเลี้ยงมี ๒ ลักษณะคือ เลี้ยงจำนวนน้อย ๑ – ๒๐ ตัว และเลี้ยงเป็นฝูงมากกว่า ๒๐ ตัวขึ้นไป มักจะเลี้ยงกระบือเทศเมียเป็นส่วนใหญ่ เมื่อแม่กระบือมีลูกเพศผู้จะเลี้ยงจนลูกกระบืออายุ ๑-๒ ปีแล้วขาย ส่วนลูกกระบือเทศเมียจะเลี้ยงเป็นแม่พันธุ์ต่อไป นอกจากนี้มีความต้องการใช้เงินหรือกระบือในฝูงมีจำนวนมากเกินไป จึงขายกระบือเทศเมีย แต่มีเกษตรกรบางรายซื้อกระบือมาเลี้ยงขุนระยะสั้นเพื่อให้กระบือมีสภาพสมบูรณ์ขึ้นระดับหนึ่งแล้วขายและหมุนเวียนซื้อกระบือมาเลี้ยงอีก

ตารางที่ ๕๗ รายงานกระบือแยกตามจำนวนที่เลี้ยงจำนวนเกษตรกร ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

อำเภอ	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓	
	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร
	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)
เมืองหนองคาย	๒,๐๕๑	๓๒๘	๓,๐๘๔	๑,๔๐๖	๓,๐๑๐	๖๐๓	๓,๙๔๕	๕๓๑	๓,๒๘๗	๕๒๙
ท่าบ่อ	๑,๔๓๐	๕๐๗	๑,๓๓๓	๓๖๕	๑,๓๐๓	๓๗๓	๑,๒๖๔	๓๗๓	๑,๘๙๕	๕๓๗
โพนพิสัย	๒,๑๓๐	๔๓๙	๙๒๐	๒๔๙	๘๗๔	๓๓๓	๘๗๖	๓๔๑	๑,๗๕๔	๓๗๗
ศรีเชียงใหม่	๑๙๔	๒๙	๒๓๕	๔๘	๒๑๘	๔๕	๒๐๓	๔๔	๒๓๔	๔๖
สังคม	๑	๑	๒	๑	๔๐	๙	๔๒	๙	๖๗	๑๐
สระใคร	๑,๒๕๐	๓๐๙	๑,๒๕๑	๓๑๕	๑,๗๔๑	๔๑๒	๑,๗๗๑	๔๑๐	๑,๙๓๒	๔๓๐
เฝ้าไร่	๓๒๖	๖๘	๒๗๗	๔๖	๔๓๙	๗๐	๕๑๐	๘๔	๗๘๙	๑๕๒
รัตนวาปี	๔๗๑	๑๕๕	๑,๐๐๔	๒๗๒	๖๓๓	๑๓๗	๖๔๖	๑๓๐	๘๗๔	๑๗๘
โพธิ์ตาก	๑๑๓	๑๙	๘๗	๑๖	๑๐๘	๑๙	๒๒๒	๓๔	๒๒๗	๓๔
รวม	๗,๙๖๖	๑,๘๕๕	๘,๑๕๗	๒,๗๑๘	๘,๓๖๖	๒,๐๐๑	๙,๔๗๙	๑,๙๕๖	๑๑,๐๕๙	๒,๒๙๓

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

แผนภาพที่ ๒๕ แสดงจำนวนกระป๋อง ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

จากสถิติสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคายปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีเกษตรกรเลี้ยงกระป๋อง จำนวน ๑,๘๕๕ ราย กระป๋องจำนวน ๗,๙๖๖ ตัว เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เกษตรกรเลี้ยงกระป๋อง จำนวน ๒,๒๙๓ ราย กระป๋อง จำนวน ๑๑,๐๕๙ ตัว ปี จำนวนกระป๋องเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๗.๙๗

พื้นที่การเลี้ยงกระป๋อง มากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๓,๒๘๗ ตัว รองลงมา คืออำเภอศรีนคร จำนวน ๑,๙๓๒ ตัว และอำเภอน้ำโสม จำนวน ๑,๘๙๕ ตัว

ตารางที่ ๕๘ เปรียบเทียบจำนวนกระป๋อง ในปี ๒๕๖๓

พื้นที่	จำนวนกระป๋อง (ตัว)
หนองคาย	๑๑,๐๕๙
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๘๙๘,๕๒๒
ประเทศ	๑,๒๕๖,๐๗๔

ที่มา กรมปศุสัตว์

จากตาราง สถิติจำนวนกระป๋องจังหวัดหนองคาย พบว่ามีจำนวนกระป๋อง คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๓ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ ๐.๘๘ ของประเทศ

ผลตอบแทน

ผลตอบแทนจะได้รับการจำหน่ายลูกกระป๋องที่เกิดในฝูง ในระยะเวลา ๕ ปี แม่กระป๋อง ๑ ตัว จะสามารถให้ลูกได้ ๒ – ๓ ตัว ลูกกระป๋องหย่านมเลี้ยงไปจนอายุได้ประมาณ ๑๘ - ๒๔ เดือน สามารถจำหน่ายได้ในราคาตัวละประมาณ ๓๕,๐๐๐ – ๔๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้เกษตรกรจะมีรายได้จากการจำหน่ายมูลกระป๋องปีละประมาณ ๓,๐๐๐ – ๔,๐๐๐ บาท ต่อตัว ทั้งนี้ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยง ดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาวะการตลาดและแหล่งที่เลี้ยง

ระบบการเลี้ยงกระบือ

เพื่อการผลิตลูกเป็นการเลี้ยงกระบือทั้งแบบปลูกหญ้าเลี้ยงกระบือและเลี้ยงปล่อยตามทุ่งหญ้าธรรมชาติเป็นระบบการเลี้ยงแบบพื้นบ้านที่ถือปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากพื้นที่เป็นทุ่งหญ้าในความครอบครอง ของเกษตรกรมีน้อยดังนั้นเกษตรกรมักจะต้อนกระบือออกไปหาหญ้าหรือที่มีพืชเป็นอาหารโดยทั่วไป เช่น ริมถนนพื้นที่ทุ่งหญ้าสาธารณะ พื้นที่ป่าสาธารณะทั่วไปรอบๆหมู่บ้าน ตลอดจนพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว เช่น ในทุ่งนาเป็นต้น ระบบการเลี้ยงกระบือแบบปล่อย ตามทุ่งหญ้าธรรมชาติเป็นระบบการเลี้ยงกระบือในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ปัญหาและอุปสรรค ในการเลี้ยงกระบือในจังหวัดหนองคาย

๑. ปัญหาด้านการปรับปรุงพันธุ์ และพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ในจังหวัดหนองคาย ยังทำให้เกิดการขาดแคลนพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ที่มีคุณภาพในการผลิตกระบือคุณภาพสำหรับผลิตและนำมาเลี้ยงเป็นกระบือ

๒. ปัญหาด้านความรู้ของเกษตรกร โดยทั่วไปแล้วการเลี้ยงกระบือของเกษตรกรแบ่งกลุ่มเกษตรกรได้เป็น ๒ กลุ่ม คือเลี้ยงกระบือเป็นอาชีพหลักแต่ไม่ได้มีขนาดใหญ่เน้นการดูแลเองในครอบครัว ส่วนอีกกลุ่มเลี้ยงกระบือเป็นอาชีพเสริมเลี้ยงเพียงไม่กี่ตัว ซึ่งสองกลุ่มนี้ถือว่าเป็นส่วนใหญ่ของเกษตรกร เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาน้อยทำให้การดำเนินงานการจัดการเลี้ยงดูและป้องกันโรคยังไม่ได้มาตรฐานการรับเทคโนโลยีต่างๆ เป็นไปได้ อย่างล่าช้า

๓. ปัญหากระบือที่เลี้ยงขาดความสมบูรณ์ ทำให้อัตราการผสมติดต่ำอัตราการให้ลูกกระบือต่ำและอัตราการตายสูง สาเหตุหลักเนื่องมาจากปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำในหลายๆ พื้นที่ ทำให้ขาดแคลนทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ที่มีความอุดมสมบูรณ์ หรือทุ่งหญ้าที่มีการจัดการแปลงหญ้าแบบประณีตและถูกต้องเหมาะสมกับการเลี้ยงดูกระบือโดยเฉพาะในฤดูแล้งที่สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตของหญ้าธรรมชาติจึงเป็นผลทำให้ขาดแคลนอาหารสัตว์ รวมทั้งเกษตรกรขาดความรู้ในการถนอมอาหาร การผลิตอาหารชั้นที่มีคุณค่าทางโภชนาการต่อการเจริญเติบโตของกระบือและมีต้นทุนการผลิตต่ำ การเลือกใช้วัสดุ และสิ่งเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้เป็นอาหารเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๔. ปัญหาด้านการป้องกันและควบคุมโรคระบาด เนื่องจากเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือในจังหวัดหนองคายเป็นรายย่อย ทำให้ไม่สามารถสร้างระบบการเลี้ยงการป้องกันโรคที่ได้มาตรฐาน

๕. ปัญหาด้านการตลาดปัญหาที่สำคัญในด้านการตลาด ได้แก่ เกษตรกรรายย่อยขาดการรวมกลุ่มกัน ทำให้มีอำนาจต่อรองต่ำ และไม่สามารถควบคุมการผลิตในปริมาณที่ต้องการได้ ทำให้ไม่สามารถรวบรวมกระบือ ในปริมาณมากและส่งเข้าตลาดกระบืออย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะกระบือคุณภาพดี การขายกระบือจึงเป็นในลักษณะต่างคนต่างขาย ปัญหาการไม่มีกลุ่ม องค์กร หรือหน่วยงานที่เข้ามาดำเนินงาน เข้ามารับผิดชอบอย่างจริงจัง ทำให้ขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ขาดการประชาสัมพันธ์การบริโภคเนื้อที่เหมาะสมตามคุณภาพให้กับผู้บริโภคเพื่อให้ได้รับความมั่นใจ ขาดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ อย่างเป็นระบบให้กับเกษตรกร ขาดการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง ทำให้การวางแผนทั้งการผลิตและการตลาดทำได้ยาก เป็นต้น

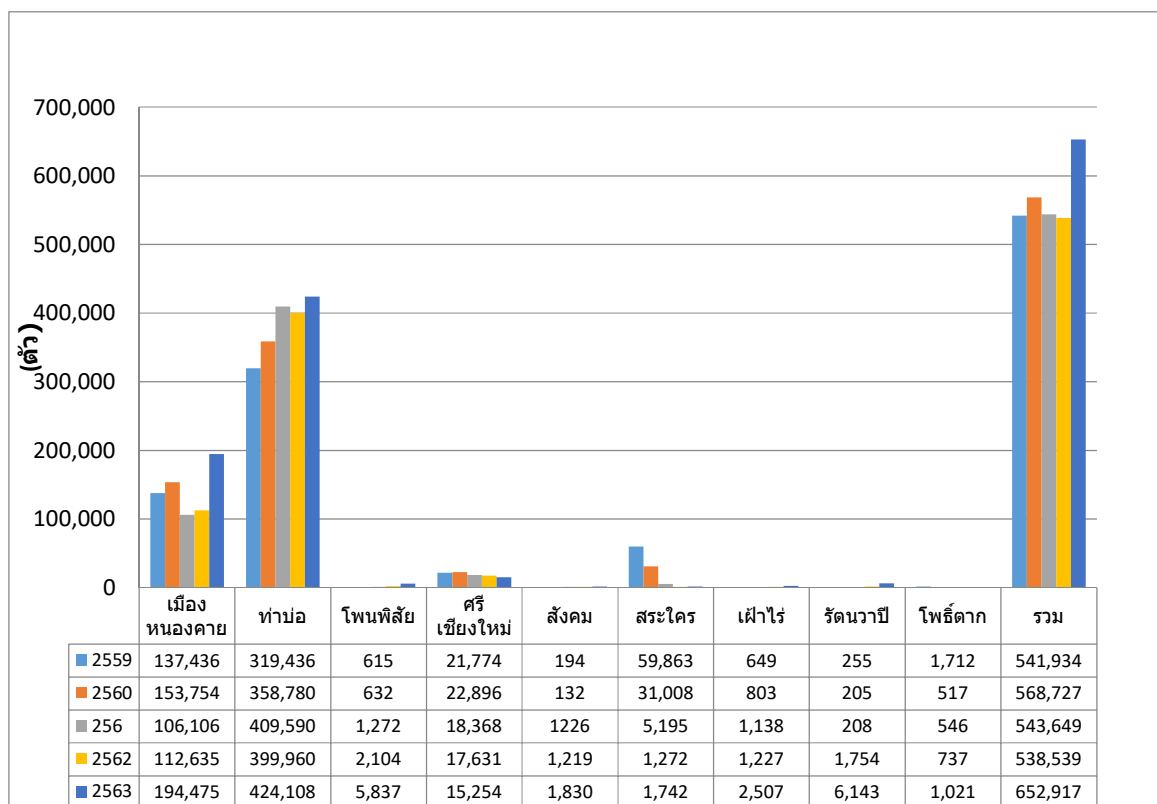
● ไก่ไข่

ปัจจุบันจังหวัดหนองคายมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๕๒๒,๓๑๑ คน ความหนาแน่นของประชากรอยู่ที่ ๑๗๒.๕๓ คน/ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยอำเภอเมืองหนองคายมีจำนวนประชากรและความหนาแน่นมากที่สุด แม้ว่าประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานจะมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ อย่างไรก็ตามเนื่องจากไข่ไก่เป็นอาหารที่มีคุณค่าทางอาหารสูงและราคาไม่สูงนัก ความต้องการบริโภคไข่ไก่จึงเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนประชากร

ตารางที่ ๕๙ ข้อมูลไก่ไข่และผลผลิตไข่ไก่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ประเภท	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
จำนวนไก่ไข่ (ตัว)	๕๔๑,๙๓๔	๕๖๘,๗๒๗	๕๔๓,๗๔๙	๕๓๘,๕๓๙	๖๕๒,๙๑๗
จำนวนผลผลิต (ฟอง/ปี)	๑๑๙,๗๖๗,๔๑๔	๑๓๔,๖๑๐,๖๖๗	๑๒๐,๑๖๘,๕๒๙	๑๓๘,๙๔๓,๐๖๒	๑๖๖,๘๒๐,๓๓๐

แผนภาพที่ ๒๖ จำนวนไก่ไข่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย(ตัว) ช่วงระหว่างปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

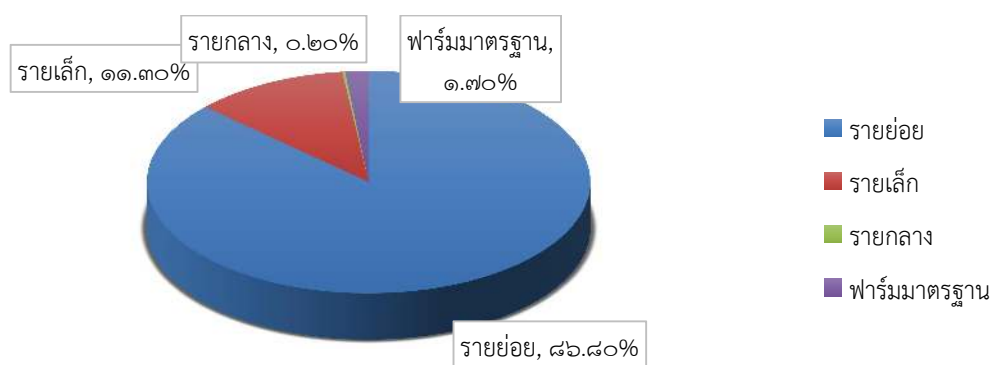

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่าการเลี้ยงไก่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่จำนวนมากที่สุดอยู่ที่อำเภอท่าบ่อ และอำเภอเมืองหนองคาย โดยในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนไก่ทั้งหมด ๔๒๔,๑๐๘ ตัว และ ๑๙๔,๔๗๕ ตัว ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าจำนวนไก่ของแต่ละอำเภอมิแนวโน้มเพิ่มขึ้นยกเว้นอำเภอศรีเชียงใหม่มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย

อย่างไรก็ดีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จากสถิติสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรเลี้ยงไก่รายย่อย(เลี้ยงน้อยกว่า ๓,๐๐๐ ตัว) ถึง ๙๑.๒๓ % และเกษตรกรรายเล็ก(เลี้ยง ๓,๐๐๐ – ๑,๐๐๐ ตัว) ๘.๕๑ % นอกจากนั้นเป็นเกษตรกรรายกลาง(เลี้ยง ๑๐,๐๐๑ – ๑๐๐,๐๐๐ ตัว) ๐.๒๖ % โดยทั่วไปการเลี้ยงไก่ของจังหวัดหนองคายเป็นการเลี้ยงบนบ่อปลา โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอท่าบ่อและอำเภอเมืองหนองคาย และเป็นฟาร์มมาตรฐาน ๑.๑๘ %

แผนภาพที่ ๒๗ ประเภทเกษตรกรที่เลี้ยงไก่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

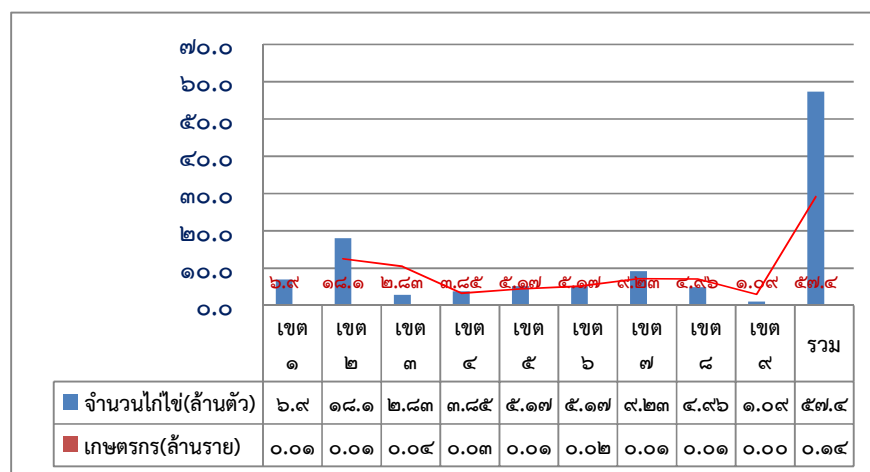

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

จากข้อมูลของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ผลผลิตไข่ไก่ทั้งหมดในพื้นที่จังหวัดหนองคายปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๑๙,๗๖๗,๔๑๔ ฟอง/ปี (๒๒๑ฟอง/ตัว/ปี) เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๖๖,๘๒๐,๓๓๐ ฟอง/ปี (๒๕๕ ฟอง/ตัว/ปี) ซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นประมาณ ๔๗,๐๕๒,๙๑๖ ฟอง คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๒๑ เป็นผลสืบเนื่องจากการส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกรที่กลับมาอยู่บ้านสาเหตุเพราะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) เกษตรกรหันมาเลี้ยงไก่เป็นอาชีพเสริมและบริโภคในครัวเรือนทำให้ปริมาณจำนวนไก่ในพื้นที่จังหวัดหนองคายมีประมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น

จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีการเลี้ยงไก่น้อยเมื่อเทียบกับจำนวนไก่ของทั้งประเทศ โดยมีจำนวนไก่เพียงร้อยละ ๑.๑๔ ของไก่ทั้งหมดในประเทศ แต่นับว่าจำนวนไก่มาก่อนข้างมากเมื่อเทียบกับจำนวนไก่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีจำนวนไก่วัดคิดเป็นร้อยละ ๙.๗๗ ของไก่ทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นับเป็นจังหวัดที่มีจำนวนไก่เป็นอันดับ ๔ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอันดับ ๓ ของเขตปศุสัตว์ที่ ๔ โดยการเลี้ยงไก่ในประเทศไทยมีจำนวนมากที่สุดคือเขตปศุสัตว์ที่ ๒ (กลุ่มจังหวัดสมุทรปราการ, ชลบุรี, ระยอง, จันทบุรี, ตราด, ฉะเชิงเทรา, ปราจีนบุรี, นครนายก และสระแก้ว

แผนภาพที่ ๒๘ จำนวนเกษตรกรและไก่ไข่ รายเขตปศุสัตว์

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

การตลาดและต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๖๐ ข้อมูลราคาไข่ไก่คละหน้าฟาร์ม บาท/ฟอง ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ไข่ไก่ (คละหน้าฟาร์ม)	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
ราคา บาท/ฟอง	๒.๙๕	๒.๖๕	๒.๖๘	๓.๐๐	๒.๙๘
ต้นทุน บาท/ฟอง	๒.๘๙	๒.๘๖	๒.๘๖	๒.๘๗	๒.๘๗

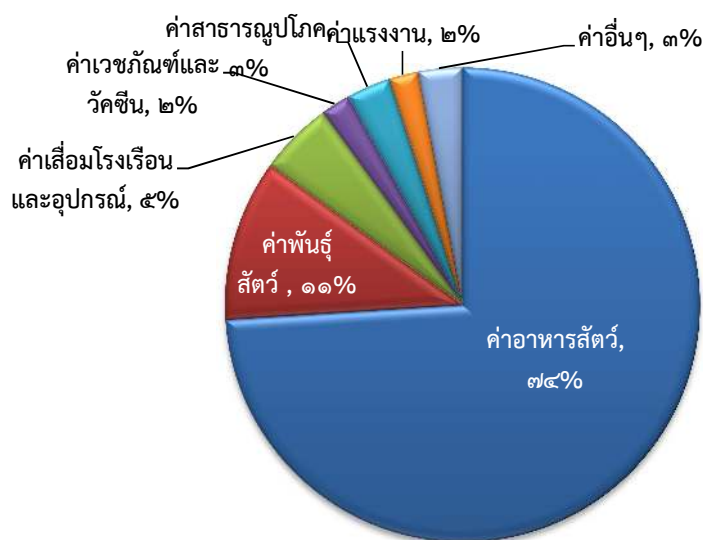
ที่มา : ราคาไข่ไก่คละหน้าฟาร์ม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มาต้นทุนไข่ไก่ต่อฟอง สมาคมผู้ผลิตผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่

จากตาราง พบว่าราคาไข่ไก่/ฟอง ปี พ.ศ.๒๕๖๓ มีการปรับตัวลดลง จากปี พ.ศ.๒๕๖๒ เฉลี่ยฟองละ ๐.๐๒ บาทมาตรการปรับสมดุลปริมาณไข่ไก่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ซึ่งภาคเอกชนให้ความร่วมมือลดการนำเข้า พ่อ-แม่ ปู่-ย่าพันธุ์ และส่งออกไข่ไก่ส่วนเกินไปจำหน่ายต่างประเทศ พร้อมกับปลดแม่ไก่ยืนกรง อีกทั้งเกษตรกรรายย่อยมีการเลี้ยงไก่ไข่ลดลงทำให้ราคาไข่ไก่โดยภาพรวมปรับตัวลดลงเล็กน้อย

ต้นทุนการผลิตไก่ไข่ของเกษตรกรผู้เลี้ยงประกอบด้วค้ำอาหารสัตว์ที่มีสัดส่วนสูงที่สุดประมาณร้อยละ ๗๔ ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดรองลงมา ได้แก่ค้ำพันธุ์สัตว์ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๑ ค้ำเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ ๕ ค้ำเวชภัณฑ์และวัคซีนคิดเป็นร้อยละ ๒ ค้ำสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า/ประปา) คิดเป็นร้อยละ ๓ ค้ำแรงงานคิดเป็นร้อยละ ๒ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ ๓ อย่างไรก็ตามในช่วงปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓ ต้นทุนการผลิตไก่ไข่ ๒.๘๗ บาท/ฟอง ค่อนข้างคงที่

แผนภาพที่ ๒๙ สัดส่วนต้นทุนในการผลิตไก่ไข่

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

ในการสนับสนุนการเลี้ยงไก่ไข่ ควรสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรผู้ผลิตไก่ไข่ในการรับมือกับโรคระบาดชนิดเดิมและโรคระบาดชนิดใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยปรับระบบการเลี้ยงให้มีระบบการป้องกันโรค และรวบกลุ่มเกษตรกร เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความเข้มแข็ง วางแผนการผลิตเพื่อรองรับการผลิตและความต้องการบริโภคที่จะเพิ่มขึ้นจากการเปิด AEC เพราะไทยอาจจะเสียเปรียบประเทศอื่นๆในกลุ่มประเทศ AEC ด้านค่าแรงงานและต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าไทยแต่ข้อได้เปรียบของไทยคือไทยมีศักยภาพในการผลิตไข่ไก่มากกว่าประเทศอื่นๆในกลุ่มประเทศ AEC จึงเป็นโอกาสของไทยที่จะสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่เพิ่มขึ้นโดยพัฒนาคุณภาพการผลิต การผลิตสินค้าที่ได้รับการรับรอง ส่งเสริมให้มีการเลี้ยงไก่ไข่แบบประณีตมากขึ้น เพื่อให้สามารถเพิ่มยอดขายในกลุ่มลูกค้าที่มีความใส่ใจต่อสุขภาพและมีความอ่อนไหวต่อความปลอดภัยในการผลิตไข่ไก่ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในรูปของสถาบันเกษตรกรให้สามารถบริหารจัดการในด้านอาหารไก่ การป้องกันการระบาดของโรค และการจัดการปริมาณไข่ไก่ ให้เหมาะสมต่อความต้องการของตลาดโดยเฉพาะในช่วงการปิดเทอม ของสถานศึกษา นอกจากนั้นในส่วนองเกษตรกรรายย่อยจะส่งเสริมให้มีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับไข่ไก่ โดยการส่งเสริมให้มีการเลี้ยงไก่แบบต้นทุนต่ำ ใช้วัตถุดิบในธรรมชาติและท้องถิ่นผลิตเป็นอาหารไก่ เช่น การเลี้ยงไก่ใช้อารมณดี และเลี้ยงไก่ใช้อินทรีย์ เป็นต้น

- ไก่พื้นเมือง

ข้อมูลพื้นฐาน

ไก่พื้นเมือง เป็นสัตว์ปีกที่มีต้นกำเนิดมาจากไก่ป่าในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะแถบทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ไทย มาเลเซีย และอินโดนีส์ มนุษย์ได้นำมาเป็นสัตว์เลี้ยงเพื่อผลิตเนื้อและไข่สำหรับเป็นอาหาร ในรูปแบบฟาร์มอาศัยกัน วิวัฒนาการของไก่พื้นเมืองเป็นไปตามวิถีชีวิตของเจ้าของ สภาพแวดล้อม ภัยธรรมชาติและโรคระบาด อย่างไรก็ตามไก่พื้นเมืองยังสามารถขยายจำนวนขึ้นมาใหม่ได้ จากการคัดเลือกโดยธรรมชาติ หากตัวไหนแข็งแรงทนต่อโรคและสภาพแวดล้อมได้ก็อยู่รอดได้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น ไก่พื้นเมืองจึงเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ไก่พื้นเมืองมีความหลากหลายทางพันธุกรรม มีจุดเด่นที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัว เช่น ความต้านทานโรคและพยาธิ หาอาหารได้เองตามธรรมชาติ เติบโตและขยายพันธุ์ได้ภายใต้การเลี้ยงดูของเกษตรกรในชนบท และใช้อาหารท้องถิ่นร่วมกับอาหารสำเร็จรูปได้ดี มีลักษณะเนื้อและรสชาติดี ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว สามารถเลี้ยงในเชิงธุรกิจ เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรได้ เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ไก่พื้นเมืองจึงควรได้รับการส่งเสริมและอนุรักษ์เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

ตารางที่ ๖๑ แสดงจำนวนไถ่พื้นเมือง ตามจำนวนที่เลี้ยงและจำนวนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

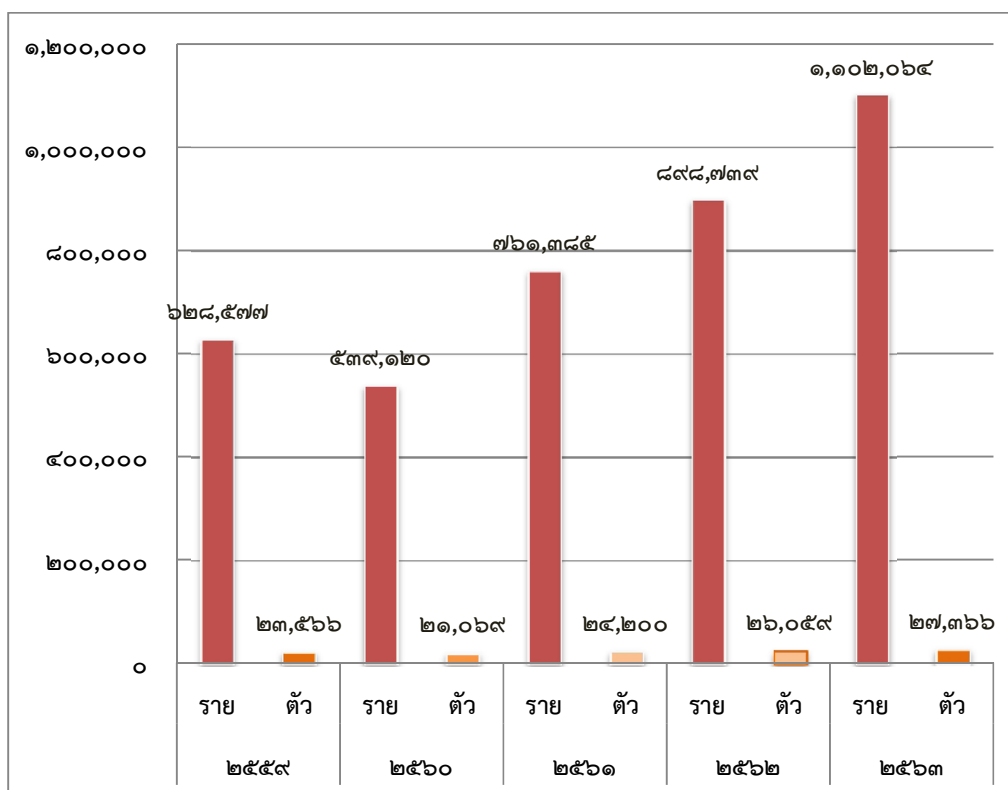
อำเภอ	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓	
	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)
เมือง หนองคาย	๔,๙๖๔	๔,๘๒๓	๑๑๘,๕๗๗	๕,๖๐๐	๑๘๐,๔๖๙	๖,๘๕๓	๓๑๓,๖๒๓	๗,๔๖๔	๒๗๔,๙๑๑	๖,๐๐๑
ท่าบ่อ	๔,๓๖๖	๔,๔๖๒	๑๐๙,๗๗๓	๔,๐๙๑	๙๔,๕๕๑	๓,๙๖๗	๙๔,๑๒๘	๓,๙๙๗	๑๖๓,๓๘๐	๕,๑๙๕
โพนพิสัย	๕,๑๕๓	๕,๑๙๓	๘๓,๑๒๑	๓,๖๗๔	๙๓,๗๖๙	๔,๔๓๐	๙๖,๑๖๖	๔,๕๗๗	๕,๑๕๗	๑๖๖,๘๓๗
ศรีเชียงใหม่	๑,๙๐๖	๑,๖๗๒	๒๙,๐๘๐	๑,๖๐๓	๓๒,๗๓๒	๑,๖๗๘	๓๗,๘๖๕	๑,๘๓๐	๕๒,๘๗๓	๑,๔๘๗
สังคม	๑,๑๙๗	๙๗๙	๒๘,๗๖๑	๑,๐๐๓	๓๗,๗๓๔	๑,๑๕๘	๓๙,๙๐๙	๑,๕๖๓	๕๓,๒๒๐	๑,๔๐๗
อำเภอ	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓	
	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)
สระใคร	๑,๖๘๖	๑,๘๕๐	๓๒,๖๘๒	๑,๓๕๑	๕๔,๕๒๕	๑,๗๔๖	๖๑,๖๔๘	๑,๙๒๒	๘๑,๕๒๙	๒,๑๔๑
เฝ้าไร่	๑,๔๘๖	๑,๖๑๐	๔๑,๗๑๖	๑,๐๒๕	๑๐๒,๖๕๔	๑,๖๔๖	๑๑๕,๐๑๖	๑,๙๐๗	๑๖๒,๑๑๘	๒,๖๐๖
รัตนวาปี	๒,๒๔๙	๒,๒๒๔	๗๒,๙๒๗	๑,๙๘๔	๑๓๗,๘๑๗	๑,๙๗๒	๑๐๖,๕๓๖	๑,๙๒๒	๑๒๔,๔๘	๒,๗๘๒
โพธิ์ตาก	๗๕๘	๗๕๓	๒๒,๔๘๓	๗๓๘	๒๗,๑๓๔	๗๕๐	๓๓,๘๔๘	๘๗๗	๒๒,๖๔๘	๕๙๐
รวม	๖๒๘,๕๗๗	๒๓,๕๖๖	๕๓๙,๑๒๐	๒๑,๐๖๙	๗๖๑,๓๘๕	๒๔,๒๐๐	๘๙๘,๗๓๙	๒๖,๐๕๙	๑,๑๐๒,๐๖๔	๒๗,๓๖๖

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

จากตาราง จำนวนไ้พื้นเมือง จากสถิติสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีเกษตรกร เลี้ยงไ้พื้นเมือง จำนวน ๒๓,๕๖๖ ราย ไ้พื้นเมือง จำนวน ๖๒๘,๕๗๗ ตัว เมื่อเปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เกษตรกรเลี้ยงไ้พื้นเมือง จำนวน ๒๗,๓๖๖ ราย ไ้พื้นเมืองจำนวน ๑,๑๐๒,๐๖๔ ตัว มีจำนวนเกษตรกรเลี้ยงไ้พื้นเมืองเพิ่มขึ้น จำนวน ๓,๘๐๐ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๑๓.๘๖ มีจำนวนไ้พื้นเมืองเพิ่มขึ้น จำนวน ๔๗๓,๔๘๗ ตัว

พื้นที่การเลี้ยงไ้พื้นเมือง มากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๒๗๔,๙๑๑ ตัว รองลงมา คือ อำเภอโพนพิสัย จำนวน ๑๖๖,๘๓๗ ตัว และอำเภอบ้านแพง จำนวน ๑๖๓,๓๘๐ ตัว ตามลำดับ เกษตรกรส่วนใหญ่จะเลี้ยงหลังบ้าน ให้แม่ไ้ฟักไข่และเลี้ยงลูกเอง

แผนภาพที่ ๓๐ จำนวนไ้พื้นเมืองและเกษตรกรผู้เลี้ยงไ้พื้นเมือง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ที่มา กรมปศุสัตว์

ตารางที่ ๖๒ เปรียบเทียบจำนวนไก่พื้นเมืองที่เลี้ยงในประเทศไทย ปี ๒๕๖๓

พื้นที่	จำนวนไก่พื้นเมือง(ตัว)
หนองคาย	๑,๑๐๒,๐๖๔
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๒,๑๐๗,๒๔๕
ประเทศ	๙๔,๑๓๐,๓๔๔

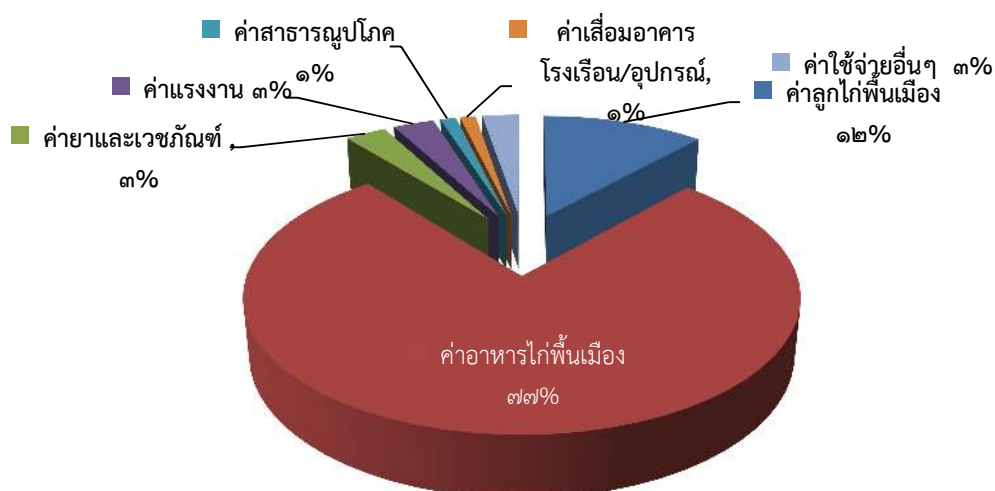
ที่มา กรมปศุสัตว์

จากตาราง สถิติจำนวนไก่พื้นเมืองของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย พบว่าจังหวัดหนองคาย มีจำนวนไก่พื้นเมือง คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๒ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ ๑.๑๗ ของประเทศ

ต้นทุนการผลิตไก่พื้นเมืองต่อ ๑ ตัว (น้ำหนัก ๑.๘ กิโลกรัม) ประกอบด้วย

๑. ค่าลูกไก่พื้นเมือง	คิดเป็นร้อยละ ๑๒ ของต้นทุน
๒. ค่าอาหารไก่พื้นเมือง	คิดเป็นร้อยละ ๗๗ ของต้นทุน
๓. ค่ายาและเวชภัณฑ์	คิดเป็นร้อยละ ๓ ของต้นทุน
๔. ค่าแรงงาน	คิดเป็นร้อยละ ๓ ของต้นทุน
๕. ค่าสาธารณูปโภค	คิดเป็นร้อยละ ๑ ของต้นทุน
๖. ค่าเสื่อมอาคารโรงเรือน/อุปกรณ์	คิดเป็นร้อยละ ๑ ของต้นทุน
๗. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	คิดเป็นร้อยละ ๓ ของต้นทุน

แผนภาพที่ ๓๑ แสดงต้นทุนการผลิตไก่พื้นเมือง

ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง

๑. โรคระบาดสัตว์ปีก โดยเฉพาะไก่พื้นเมืองที่เลี้ยงหลังบ้านในชนบทและไก่ชน ซึ่งยังไม่ปรับระบบการเลี้ยงเข้าสู่ระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม(Good farming management,GFM) ทำให้ติดเชื้อโรคได้ง่าย

๒. ปัญหาด้านสายพันธุ์ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองเป็นการค้า หากใช้ไก่พื้นเมืองพันธุ์แท้เป็นแม่พันธุ์จะให้ไข่น้อยเพียง ๘๐-๑๐๐ ฟอง /ปี ทำให้ผลผลิตลูกไก่ได้น้อยนอกจากนี้ไก่พื้นเมืองพันธุ์แท้โตช้าในธรรมชาติ และไม่แข็งแรง ควรมีการคัดเลือกพันธุ์ให้มีลักษณะดีไว้เป็นพ่อแม่พันธุ์ทดแทน ขณะที่ไก่พื้นเมืองลูกผสม มีปัญหาด้านอัตราการเจริญเติบโต และคุณภาพซากยังไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากการใช้ไก่พันธุ์ไข่มุขเป็นแม่พันธุ์ ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนา สายพันธุ์แม่ไก่ที่เหมาะสม

๓. ปัญหาด้านอาหารสัตว์ราคาแพง ทำให้ต้นทุนด้านการเลี้ยงไก่พื้นเมืองรูปแบบธุรกิจสูงขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาวัตถุดิบอาหารสัตว์ในท้องถิ่น วัสดุเศษเหลือจากภาคเกษตรและอุตสาหกรรมมาใช้เป็นอาหารสัตว์มากขึ้น

๔. ปัญหาการใช้สารเคมีสังเคราะห์และยาปฏิชีวนะในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค เนื่องจากสารเหล่านี้ก่อให้เกิดเชื้อดื้อยาในคน การนำสมุนไพร หรือสารชีวภาพ(จุลินทรีย์ เอนไซม์ กรดที่ผลิตมาจากธรรมชาติ ฯลฯ) มาใช้จะช่วยทำให้ไก่พื้นเมืองมีสุขภาพดี โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาสารเคมีสังเคราะห์หรือยาปฏิชีวนะ

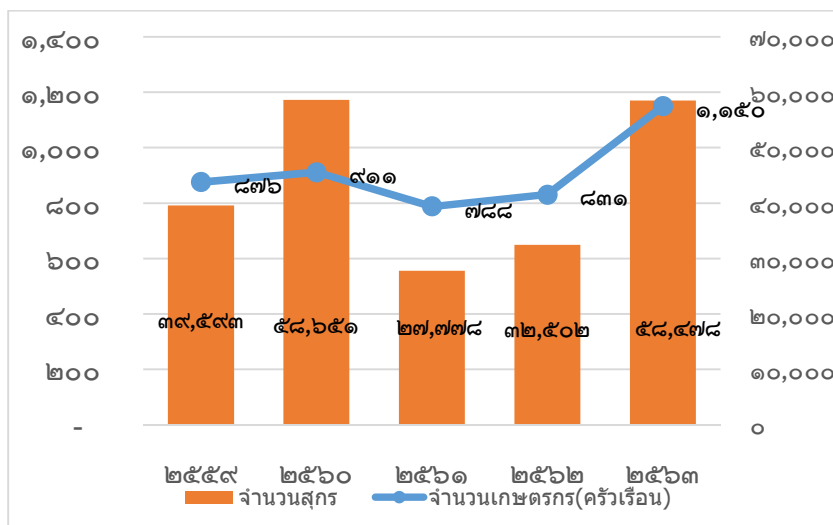
๕. สรุปร

ตารางที่ ๖๓ แสดงจำนวนสุกรและจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

อำเภอ	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓	
	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน
	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)
เมืองหนองคาย	๒๕๒	๒๔,๘๕๒	๓๔๑	๔๔,๐๕๖	๒๐๗	๑๓,๓๖๗	๒๒๖	๑๗,๓๙๙	๒๔๑	๑๙,๑๘๓
ท่าบ่อ	๒๒๐	๘,๑๘๙	๑๙๖	๘,๒๘๘	๑๙๐	๗,๐๖๓	๘๘	๕,๑๖๒	๑๕๑	๑๗,๐๔๕
โพนพิสัย	๑๖๙	๒,๔๐๙	๙๕	๑,๓๙๕	๑๑๕	๑,๔๖๖	๑๓๘	๒,๑๓๕	๑๘๐	๓,๑๘๒
ศรีเชียงใหม่	๓๗	๔๓๒	๕๗	๙๑๗	๔๗	๗๙๐	๒๒	๔๘๓	๔๙	๗,๓๗๒
สังคม	๑๘	๑๖	๘	๑๓๔	๖๖	๙๒๔	๘๕	๑,๑๖๒	๑๑๐	๑,๕๕๘
สระใคร	๓๕	๑,๔๖๑	๔๖	๑,๓๗๓	๒๒	๑,๐๕๐	๕๘	๑,๔๘๖	๙๒	๒,๓๓๐
เผ่าไร่	๖๗	๑,๓๓๒	๔๑	๑,๑๖๑	๖๕	๒,๐๓๕	๙๑	๒,๕๖๘	๑๖๓	๔,๒๒๑
รัตนวาปี	๖๔	๖๘๓	๑๒๐	๑,๒๑๓	๖๗	๙๕๙	๘๘	๑,๕๓๐	๑๓๖	๒,๘๑๓
โพธิ์ตาก	๑๔	๒๑๙	๗	๑๑๔	๙	๑๒๔	๓๕	๕๗๗	๒๘	๗๗๔
รวม	๘๗๖	๓๙,๕๙๓	๙๑๑	๕๘,๖๕๑	๗๘๘	๒๗,๗๗๘	๘๓๑	๓๒,๕๐๒	๑,๑๕๐	๕๘,๔๗๘

ที่มา ข้อมูล โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

แผนภาพที่ ๓๒ แสดงจำนวนเกษตรกรและจำนวนสุกร ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

จากตารางสถานการณ์ในการเลี้ยงสุกรปี ๒๕๕๙ มีประชากรสุกรในพื้นที่จังหวัดหนองคายประมาณ ๓๙,๕๙๓ ตัว เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๓ มีจำนวนสุกรประมาณ ๕๘,๔๗๘ ตัว มีจำนวนสุกรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน ๑๔,๘๘๕ ตัวหรือคิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕๒ ของจำนวนสุกรปี ๒๕๕๙

พื้นที่การเลี้ยงสุกรมากที่สุดได้แก่อำเภอเมืองหนองคายจำนวน ๑๙,๑๘๓ ตัว รองลงมาคือพื้นที่อำเภอท่าบ่อจำนวน ๑๗,๐๔๕ ตัว และอำเภอศรีเชียงใหม่ จำนวน ๗,๓๗๒ ตัว

ที่นอกจากเกษตรกรที่ลงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ของตนเองในจังหวัดหนองคายแล้ว ในพื้นที่จังหวัดหนองคายยังมีการเลี้ยงแบบฟาร์มมาตรฐานหรือเป็นคอนแทคฟาร์ม (รับจ้างเลี้ยงให้บริษัท) ซึ่งอยู่ในพื้นที่ ๕ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอท่าบ่อ โพนพิสัย ศรีเชียงใหม่ และอำเภอสระใคร จำนวนทั้งสิ้น ๑๕๔ ฟาร์ม จำนวนสุกรรวม ๑๐๒,๖๔๗ ตัว เป็นสุกรขุน ๘๗,๗๙๙ ตัว โดยมีจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงแบบฟาร์มมาตรฐานมากที่สุด ในอำเภอเมือง รองลงมาคืออำเภอท่าบ่อ ดังที่แสดงในตาราง

ตารางที่ ๖๔ แสดงจำนวนเกษตรกรและจำนวนสุกรของฟาร์มมาตรฐานในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

อำเภอ	จำนวน เกษตรกร(ราย)	จำนวนสุกร(ตัว)				
		สุกรแม่พันธุ์	สุกรพ่อพันธุ์	สุกรขุน	สุกรอนุบาล	สุกรทั้งหมด
เมืองหนองคาย	๙๔	๒,๙๖๕	๔๐	๔๘,๑๕๐	๓,๓๑๐	๕๔,๔๖๕
ท่าบ่อ	๔๙	๗๗๗	๘	๓๓,๐๔๙	๑,๖๓๐	๓๕,๔๖๔
สระใคร	๔	๑๑๖	๒	๑,๖๕๐		๑,๗๖๘
โพนพิสัย	๖			๔,๙๕๐		๔,๙๕๐
ศรีเชียงใหม่	๑	๖,๐๐๐				๖,๐๐๐
รวม	๑๕๔	๙,๘๕๘	๕๐	๘๗,๗๙๙	๔,๙๔๐	๑๐๒,๖๔๗

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

เมื่อเทียบกับในภาพรวมของทั้งประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เขตที่เลี้ยงสุกรมากที่สุดในประเทศอยู่ที่เขตปศุสัตว์ที่ ๗ (กลุ่มจังหวัด ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน ๓,๓๙๐,๐๖๕ ตัว จากจำนวนสุกรทั้งประเทศ ๑๒,๒๒๘,๒๕๕ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๒ (ที่มา : กรมปศุสัตว์) รองลงมาที่เขตปศุสัตว์ที่ ๒ ส่วนเขตปศุสัตว์ที่ ๔ เป็นเขตที่มีจำนวนสุกรอยู่เป็นลำดับที่ ๗ จากเขตปศุสัตว์ทั้งหมด(๙ เขต) คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๔ ของจำนวนสุกรทั้งประเทศ สำหรับจังหวัดหนองคายมีจำนวนสุกรเป็นลำดับที่ ๘ ของเขตปศุสัตว์เขต ๔ (จาก ๑๒ จังหวัด)

ตารางที่ ๖๕ ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่งออก และราคานำเข้า ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

รายการ	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ราคาสุกรที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	๖๖.๙๖	๕๙.๐๑	๕๕.๖๘	๖๖.๕๒	๗๒.๐๐	๒.๖๘
ราคาส่งออก(บาท/กก.)						
เนื้อสุกรชำแหละ	๕๐.๙๒	๖๑.๓๓	๗๔.๕๗	๑๐๘.๔๑	๑๒๔.๑๖	๒๖.๕๒
เนื้อสุกรแปรรูป	๒๑๑.๒๖	๒๒๙.๗๖	๒๔๐.๕๘	๒๕๘.๑๕	๒๐๙.๓๗	๐.๙๙
ราคานำเข้า(บาท/กก.)						
ส่วนอื่นๆที่บริโภคได้ของ สุกรดับ	๒๑.๘๓	๒๑.๔๘	๒๐.๔๑	๑๙.๖๐	๑๗.๙๓	-๔.๗๔
	๒๕.๕๑	๒๕.๒๓	๒๓.๕๔	๒๐.๘๘	๑๘.๙๐	-๗.๕๙

ที่มา สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

จากตารางจะพบว่าราคาเนื้อหมูในตลาดทั้งการนำเข้าและการส่งออก โดยเฉพาะเนื้อสุกรชำแหละ มีอัตราที่เพิ่มขึ้น และราคาสุกรที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยปี ๒๕๖๓ ก็ขยับสูงขึ้นจากราคาสุกรที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยปี ๒๕๖๒ ถึง ๕.๔๘ บาท/กก.

ระบบการเลี้ยงสุกร แบ่งเป็น ๒ ระบบ ดังนี้

๑. ระบบการเลี้ยงสุกรเชิงธุรกิจเป็นการเลี้ยงสุกรตามหลักวิชาการมีการลงทุนสูงจำเป็นต้องมีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงคุ้มค่างกับการลงทุนตั้งแต่การสร้างโรงเรือนคอกเลี้ยง รวมทั้งมีการจัดการด้านอาหาร

๒. ระบบการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรรายย่อยเป็นการเลี้ยงสุกรโดยใช้ระบบการเลี้ยงแบบพื้นบ้านร่วมกับระบบวิชาการบางส่วนที่ถือปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนของเกษตรกรมีน้อยดังนั้นเกษตรกรจะทำการเลี้ยงสุกรโดยการให้อาหารที่หาได้ในท้องถิ่นเช่นใช้หัวอาหารสุกรผสมกับรำข้าวเป็นต้น

ด้านการแปรรูป

โรงฆ่าสัตว์ในจังหวัดหนองคายที่ขึ้นทะเบียน ขจส. ๒ มีโรงฆ่าโค-กระบือ และสุกร จำนวน ๑๑ แห่ง โดยมีกำลังการผลิตสุกรเฉลี่ยต่อวันรวมกันอยู่ที่ ๒๐๐ ตัว/วัน ซึ่งหากคำนวณสุกรที่น้ำหนักเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัม/ตัว โดยมีน้ำหนักซากที่ร้อยละ ๗๕ ของน้ำหนักมีชีวิต จังหวัดหนองคายจะมีกำลังการผลิตสุกรสำหรับบริโภคได้ประมาณ ๑๕,๐๐๐ กิโลกรัม/วัน หรือประมาณ ๔,๓๒๐,๐๐๐ กิโลกรัม/ปี ซึ่งไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในจังหวัด อีกทั้งสุกรที่เลี้ยงในระบบรับจ้างบริษัทเลี้ยงหรือ Contract Farming มักมีการส่งไปยังโรงฆ่าสัตว์ ในจังหวัดอื่น หรือส่งซากสุกรออกนอกจังหวัดเพื่อไปตัดแต่ง ก่อนจะส่งเป็นเนื้อสุกรกลับมาขายตามห้างสรรพสินค้าในจังหวัด

ปัญหาและอุปสรรค

ในการเลี้ยงสุกรในจังหวัดหนองคายเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในจังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่จะเป็นระบบรับจ้างบริษัทเลี้ยงหรือ Contract Farming ในการเลี้ยงสุกรในหนองคายพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นปัญหาของเกษตรกรรายย่อย อันได้แก่

๑. ปัญหาด้านการปรับปรุงพันธุ์ และพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ในจังหวัดหนองคาย ทำให้เกิดการขาดแคลนพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ที่มีในเกษตรกรรายย่อยส่งผลกระทบต่อคุณภาพในการผลิตและนำมาเลี้ยงเป็นสุกร เพื่อให้ได้เนื้อสุกรคุณภาพสูง

๒. ปัญหาด้านความรู้ของเกษตรกรที่มีการศึกษาน้อย ทำให้การดำเนินงานการจัดการเลี้ยงดูและป้องกันโรคยังไม่ได้มาตรฐาน การรับเทคโนโลยีต่างๆ เป็นไปได้อย่างล่าช้า

๓. ปัญหาสุกรที่เลี้ยงขาดความสมบูรณ์ทำให้อัตราการตายสูง สาเหตุหลักเนื่องมาจากปัญหาการเลี้ยงดูสุกรการผลิตอาหารชั้นที่มีคุณค่าทางโภชนาการต่อการเจริญเติบโตของสุกรและมีต้นทุนการผลิตที่สูง

๔. ปัญหาด้านการป้องกันและควบคุมโรคระบาด

๕. ปัญหาด้านเงินทุน เกษตรกรขาดสภาพคล่องด้านเงินทุน ขาดแคลนแหล่งเงินทุนหมุนเวียนแหล่งเงินกู้ระยะยาวที่อัตราดอกเบี้ยต่ำจึงไม่สามารถยืดอกชีพการเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพหลักเนื่องจากการประกอบ

อาชีพเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพหลักต้องใช้เงินทุนสูง โดยเฉพาะอาหารและยาป้องกันโรค ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้ทุนสูง และนอกจากเกษตรกรรายย่อยแล้วเกษตรกรรายปานกลางหรือใหญ่เมื่อหาแหล่งเงินทุนไม่ได้ก็ไม่สามารถขยายกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรได้และยังทำให้การบริหารจัดการ การเลี้ยงดู การให้อาหาร การป้องกันโรค และอื่นๆ ไม่ได้มาตรฐาน หรือได้มาตรฐานต่ำ

๖. ปัญหาที่สำคัญในด้านการตลาดได้แก่เกษตรกรรายย่อยขาดการรวมกลุ่มกันทำให้มีอำนาจต่อรองต่ำ และไม่สามารถควบคุมการผลิตในปริมาณที่ต้องการได้ทำให้ไม่สามารถรวบรวมสุกรในปริมาณมากและส่งเข้าตลาดสุกรอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะสุกรคุณภาพดีการขยายสุกรจึงเป็นในลักษณะต่างคนต่างขายปัญหาการไม่มีกลุ่มองค์กรหรือหน่วยงานที่เข้ามาดำเนินงาน เข้ามารับผิดชอบอย่างจริงจัง ทำให้ขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ขาดการประชาสัมพันธ์การบริโภคเนื้อที่เหมาะสมตามคุณภาพให้กับผู้บริโภคเพื่อให้ได้รับความมั่นใจ ขาดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ อย่างเป็นระบบให้กับเกษตรกร ขาดการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง ทำให้การวางแผนทั้งการผลิตและการตลาดทำได้ยาก เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ จากภายนอก เช่น โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (African Swine Fever: ASF) จีน ซึ่งเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคเนื้อสุกรรายใหญ่ที่สุดของโลก รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านที่ติดชายแดนไทย ได้แก่ พม่า สปป.ลาว และกัมพูชา ยังคงประสบปัญหาการระบาดของโรค ASF ทำให้การผลิตสุกรมีความเสียหายเป็นจำนวนมาก โดยปัจจุบันไทยได้มีการเฝ้าระวังการระบาดของโรคดังกล่าวอย่างเข้มงวด ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำแผนเตรียมรับมือโรค ASF โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้เป็น วาระแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๒ หากไทยสามารถรับมือโรค ASF ไม่ให้เกิดการระบาดได้ จะสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศและเป็นการช่วยสร้างโอกาสในการเพิ่มปริมาณการบริโภคสุกรในประเทศ ตลอดจนการส่งออกไปยังต่างประเทศให้ขยายตัวได้เพิ่มขึ้น

● แพะ

ข้อมูลพื้นฐาน

แพะเป็นสัตว์เลี้ยงง่ายให้ผลตอบแทนเร็ว ลงทุนน้อย เนื่องจากแพะสามารถใช้พืชอาหารหายาและวัสดุเหลือใช้พืชอาหารหายาและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่มีในท้องถิ่นเป็นอาหารได้ การเลี้ยงแพะสามารถใช้แรงงานภายในครอบครัว ปัจจุบันปริมาณแพะพันธุ์ดีมีไม่เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกรที่จะนำไปใช้เลี้ยงเป็นพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์ เนื่องจากมีเกษตรกรให้ความสนใจและหันมาเลี้ยงแพะกันมากขึ้น

วิธีการเลี้ยงแพะมีหลายวิธี เช่น การเลี้ยงแบบผูกล่าม การเลี้ยงแบบปล่อย หากินในสวนยางหรือผลไม้ และการเลี้ยงแบบขังคอก โดยมีการปล่อยแปลงหญ้าเป็นระยะ ๆ หรือตัดหญ้ามาให้กินในคอก การเลี้ยงดูแพะตัวผู้ตัวเมียจะคล้ายกัน แต่ควรแยกแพะตัวผู้ และตัวเมีย ตั้งแต่อายุได้ ๓ เดือน อัตราส่วนการผสมพันธุ์จะใช้พ่อพันธุ์ ๑ ตัวต่อแม่พันธุ์ ๑๕ – ๒๕ ตัว พ่อและแม่พันธุ์ที่จะเริ่มผสมพันธุ์ได้ควรมีอายุไม่ต่ำกว่า ๘ เดือน ใน ๑ ปี แม่แพะจะสามารถให้ลูกได้ ๒ – ๓ ตัว การเลี้ยงดูลูกแพะต้องให้อยู่กินแม่ในระยะแรกและแยกออกเป็นอายุเลย ๓ เดือนไปแล้ว

พันธุ์แพะที่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดหนองคายเลี้ยงส่วนใหญ่เลี้ยงเป็นพันธุ์พื้นเมือง มีขนาดเล็ก โตเต็มที่น้ำหนักตัว ๒๐-๒๕ กิโลกรัม อัตราการเจริญเติบโตที่เลี้ยงในสภาพฟาร์มเกษตรกร ประมาณการ ๕๐

กรัม/วัน มีอัตราการตายก่อนหย่านมค่อนข้างสูง โรคที่สำคัญได้แก่ โรค布鲁เซลโลซิสและโรคพยาธิ สายพันธุ์ที่นิยมและต้องการเลี้ยง ได้แก่ พันธุ์ชาแนน แองโกลนูเบียน บอร์และลูกผสม เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อยเลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพเสริม

สถานการณ์จำนวนแพะของจังหวัดหนองคาย

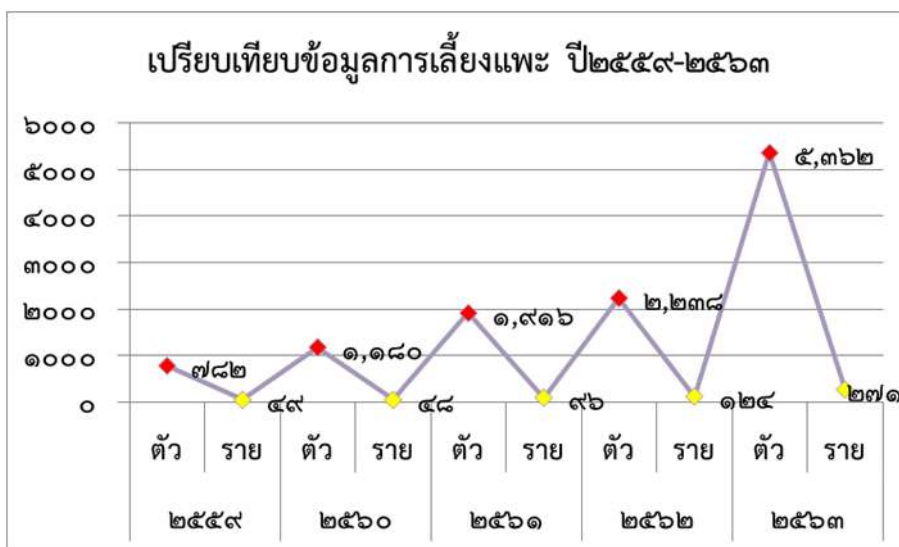
ในปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย มีจำนวนแพะเนื้อทั้งหมด ๕,๓๖๒ ตัว โดยรวมกระจายอยู่จำนวนพื้นที่ ๙ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองหนองคาย ๘๗๖ ตัว (ร้อยละ ๑๖.๓๔) อำเภอท่าบ่อ ๙๖๖ ตัว (ร้อยละ ๑๘.๐๒) อำเภอโพนพิสัย ๑,๔๕๕ ตัว (ร้อยละ ๒๗.๑๔) อำเภอศรีเชียงใหม่ ๙๐๓ ตัว (ร้อยละ ๑๖.๘๔) อำเภอสังคม ๑๖๐ ตัว (ร้อยละ ๒.๙๘) อำเภอสระใคร ๑๖๔ ตัว (ร้อยละ ๓.๐๖) อำเภอเฝ้าไร่ ๑๔๗ ตัว (ร้อยละ ๓.๖๗) อำเภอรัตนวาปี ๒๘๗ ตัว (ร้อยละ ๘.๕๓๕) อำเภอโพธิ์ตาก ๓๕๔ ตัว (ร้อยละ ๖.๖๐)

ตารางที่ ๖๖ แสดงจำนวนแพะแยกตามจำนวนที่เลี้ยงและจำนวนเกษตรกร ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓

อำเภอ	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓	
	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร
	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)
เมืองหนองคาย	๐	๐	๑๖๑	๑๓	๒๗๑	๑๓	๔๑๐	๑๗	๘๗๖	๔๑
ท่าบ่อ	๓	๑	๕๓	๗	๗๙	๕	๗๙	๕	๙๖๖	๔๖
โพนพิสัย	๗๘	๑๐	๑๙๑	๙	๒๕๖	๑๖	๔๘๒	๓๑	๑,๔๕๕	๗๗
ศรีเชียงใหม่	๔๗๔	๒๓	๕๗๑	๓๕	๙๑๐	๓๗	๖๖๒	๓๒	๙๐๓	๔๖
สังคม	๐	๐	๓๐	๑	๙๘	๘	๙๙	๘	๑๖๐	๑๑
สระใคร	๐	๐	๔๘	๒	๘	๒	๓๘	๘	๑๖๔	๑๒
เฝ้าไร่	๐	๐	๔๘	๘	๓๑	๒	๒๖	๒	๑๔๗	๑๐
รัตนวาปี	๙๒	๑๑	๕๙	๖	๑๒๔	๗	๑๙๙	๙	๒๘๗	๑๔
โพธิ์ตาก	๑๓๕	๔	๑๙	๒	๑๓๙	๖	๒๔๓	๑๒	๓๕๔	๑๔
รวม	๗๘๒	๔๙	๑,๑๘๐	๔๘	๑,๙๑๖	๙๖	๒,๒๓๘	๑๒๔	๕,๓๖๒	๒๗๑

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

แผนภาพที่ ๓๓ แสดงจำนวนแพะจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๖๗ เปรียบเทียบจำนวนแพะที่เลี้ยงในประเทศไทย ปี ๒๕๖๓

พื้นที่	จำนวนแพะ(ตัว)
หนองคาย	๕,๓๖๒
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๓๖,๒๗๖
ประเทศ	๙๓๖,๒๐๔

ที่มา : กรมปศุสัตว์

จากตาราง สถิติจำนวนแพะของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย พบว่าจังหวัดหนองคายมีจำนวนแพะ คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๓ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ ๐.๕๗ ของประเทศ

ต้นทุนและผลตอบแทน สำหรับการเลี้ยงแพะพันธุ์ดี ๑ ชุด ประกอบด้วย พ่อพันธุ์ ๑ ตัวแม่พันธุ์ ๑๐ ตัว

ต้นทุน สำหรับการเลี้ยงแพะพันธุ์ดีจำนวน ๑๑ ตัว ต้นทุนในระยะแรกจะได้แก่ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโรงเรือน อุปกรณ์ ค่าพันธุ์แพะ ค่าจัดทำแปลงหญ้า ค่าอาหาร ค่าเวชภัณฑ์ ค่าวัคซีนรวมประมาณ ๓๕,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท ในปีที่ ๒ และปีต่อไปค่าใช้จ่ายจะลดลงเนื่องจากไม่ต้องลงทุนในเรื่องโรงเรือน อุปกรณ์ และพันธุ์แพะ

ผลตอบแทน

จะเริ่มจำหน่ายแพะในปีที่ ๒ ได้ประมาณ ๒๐ - ๓๐ ตัว โดยเป็นแพะลูกผสมอายุ ๑ ปี มีน้ำหนักประมาณ ๒๕ - ๓๐ กิโลกรัม ราคาจำหน่าย กิโลกรัมละเฉลี่ย ๑๑๕ บาท ขายได้ตัวละ ๒,๘๗๕-๓,๔๕๐ บาท จะมีผลตอบแทนประมาณ ๕๗,๕๐๐-๑๐๓,๕๐๐ บาทต่อปี ทั้งนี้ต้นทุนและผลตอบแทนในการเลี้ยงจะแตกต่างกันไปตามแหล่งเลี้ยง และภาวะการณ์ตลาดของแต่ละพื้นที่ ดังนั้นก่อนตัดสินใจเลี้ยงเกษตรกรจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและรายละเอียดให้ชัดเจนเสียก่อน และยังสามารถจำหน่ายมูลแพะได้ในราคา กิโลกรัมละ ๑ บาท(แพะแต่ละตัวถ่ายมูลออกมาวันละ ๓๐๐- ๕๐๐ กรัม)

การเลี้ยงแพะขุน

สำหรับการซื้อแพะมาเลี้ยงเพื่อนขุนขาย ปกติแพะเมื่อคลอดออกมานั้นจนถึงตอนหย่านมจะมีอายุเฉลี่ยประมาณ ๓-๓.๕ เดือน น้ำหนักเฉลี่ยเมื่อหย่านม อยู่ราวๆ ๑๗-๒๒ กก.ส่วนการรับซื้อนั้นก็เริ่มจับกันตั้งแต่หย่านมหรือประมาณ ๓๐ กก. จะได้น้ำหนักซากเนื้อแดงอยู่ที่ ๑๓.๕ กก. หรือ ๔๕% ของน้ำหนักตัวก็ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ ถ้าเป็นสายพันธุ์หนัก(เนื้อ)ก็น้ำหนักจะสูง แต่ถ้าเป็นสายพันธุ์กึ่งเนื้อนมก็ออกมากกลางๆ ลงไปหาตัว พ่อได้ตัวแพะมากก็ต้องมาขุน ที่นี้ก็มาดูด้านอาหารและวิธีการจัดการที่จะเลี้ยงว่าจะเลี้ยงแบบไหน

๑. ปลอ่ยเลี้ยงหรือไล่ทุ่ง ใช้หญ้าทั่วไปตามข้างทางไร่นาหรือพืชอาหารสัตว์แบบธรรมชาติเท่าที่มี อาจจะใช้เวลาในการเลี้ยง ประมาณ ๙๐ วันขึ้นไป

๒. กึ่งปลอ่ยเลี้ยง ให้กินหญ้าทั่วไปในช่วงสายๆเหมือนกับแบบที่๑ แต่เมื่อกลับเข้าคอกมีการจัดการให้อาหารข้นหรือพืชอาหารสัตว์คุณภาพดี (หญ้าหมัก, ข้าวโพดหมัก ฯ) การเลี้ยงแบบนี้ก็จะอยู่ในระดับกลางๆ อาจจะใช้เวลา ประมาณที่ ๔๕-๕๐ วัน

๓. กักบริเวณเลี้ยง (ยืนคอก) อันนี้ก็เหมาะหน่อยแต่ต้นทุนจะสูง นิยมเลี้ยงลักษณะนี้ในกลุ่ม พ่อแม่พันธุ์ ป้องกันโรคพยาธิได้ดีกว่าทั้ง ๒ ข้อที่ผ่านมา เราหาอาหารมาให้แพะแกะ จะหมักพืชอาหารหรือให้อาหารข้น แบบนี้จะเลี้ยงในระยะเวลานานเนื่องจากแพะไม่ค่อยได้ไปไหน อาจจะใช้เวลาประมาณ ๓๐-๔๐ วัน ส่วนเรื่องของยานั้นเป็นการรักษาที่ปลาย ถ้าการจัดการดี ที่อยู่ดี อาหารดี วัคซีนครบ ก็อาจจะไม่ต้องใช้ยาเพื่อรักษาโรคแล้วเพราะขุนในระยะเวลานานเมื่อเทียบกับเลี้ยงเพื่อขายสายพันธุ์หรือพ่อแม่พันธุ์ ก็ยังคงมีแต่การถ่ายพยาธิที่ยังคงต้องทำให้เป็นโปรแกรม

ต้นทุนการผลิตแพะเนื้อ

ด้านต้นทุนการผลิตแพะเนื้อ(นน.เฉลี่ย๒๗ กก./ตัว) เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๘๓ บาท ในขณะที่ราคาแพะเนื้อมีชีวิตที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๑๕ บาท ดังนั้นเกษตรกรจะได้กำไรกิโลกรัมละ ๓๒ บาท หรือตัวละ ๘๕๑ บาท

ด้านการตลาดแพะเนื้อ

แพะเนื้อ มีรูปแบบผลิตภัณฑ์เป็นแพะมีชีวิตและหนังแพะ ราคาจำหน่าย แพะมีชีวิต ราคา ๙๐-๑๑๕ บาท/ก.ก ในช่องทางการจำหน่ายได้แก่ จำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง รวบรวมการซื้อขายโดยตรงจากผู้เลี้ยง และการขายปลีก

ปัญหาและอุปสรรค

๑. มีการลักลอบนำเข้าแพะจากประเทศเพื่อนบ้านทำให้เสี่ยงต่อการควบคุมโรคและส่งผลกระทบต่อราคา
๒. เกษตรกรขาดความรู้และความเข้าใจในการเลี้ยงแพะตามมาตรฐานฟาร์ม
๓. ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง
๔. ขาดการวางแผนด้านการผลิตและการตลาด
๕. ปัญหาโรคระบาดของแพะ

แนวทางในการพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะจังหวัดหนองคาย

๑. เพิ่มปริมาณการผลิตแพะ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ปีละ ๕,๐๐๐ ตัว
๒. ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงแพะในสวนยาง
๓. เพื่อพัฒนาระบบการผลิตแพะให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัย และยั่งยืน
๔. เพิ่มปริมาณการเลี้ยงแพะและพัฒนาคุณภาพให้เพียงพอต่อการบริโภคและส่งออก
๕. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้มีความยั่งยืน
๖. พัฒนาและเพิ่มจำนวนฟาร์มปลอดโรค布鲁เซลโลซิสในแพะให้มากขึ้น
๗. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการเลี้ยงแพะ

(๑๒) ข้อมูลด้านสหกรณ์

สหกรณ์เป็นนิติบุคคลที่จัดขึ้นโดยกลุ่มบุคคลที่ประกอบอาชีพอยู่ในหน่วยงานเดียวกันอาชีพเดียวกันหรือถิ่นฐานอยู่ใกล้เคียงกัน สหกรณ์แต่ละประเภทมีการดำเนินงานที่แตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่นและลักษณะการประกอบอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ โดยมีหน่วยงานภาครัฐสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ๒ หน่วยหลัก คือ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หนองคาย และ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย ซึ่ง ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ มีสหกรณ์ในจังหวัดหนองคายที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๓ แบ่งออกเป็น ๖ ประเภท คือ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการและสหกรณ์ออมทรัพย์ โดย ๒ ประเภทแรกจัดเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร (เกษตร ประมง) ส่วนที่เหลืออีก ๔ ประเภทหลัง จัดเป็นสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน)

ตารางที่ ๖๘ ภาพรวมภาวะเศรษฐกิจสภกรณทุกประเภทในจังหวัดหนองคายปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

รายการ	ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
	การเกษตร	นอกภาค	การเกษตร	นอกภาค	การเกษตร	นอกภาค
จำนวน (แห่ง)	๔๖	๑๑	๖๕	๑๔	๖๑	๑๔
จำนวนสมาชิก (คน)	๕๗,๒๗๒	๑๓,๓๑๓	๖๑,๘๒๕	๑๗,๐๗๘	๕๕,๓๑๒	๑๗,๙๒๒
ทุนดำเนินงาน (ล้านบาท)	๑,๑๓๘.๙๕	๑๒,๕๐๔.๐๗	๑,๒๐๘.๐๑	๑๔,๑๙๒.๘๙	๑,๒๘๔.๓๙	๑๔,๖๑๓.๐๗
หนี้สิน	๖๖๕.๐๓	๖,๕๘๑.๘๖	๖๙๘.๘๐	๗,๒๘๙.๙๗	๗๔๒.๕๕	๗,๑๐๓
ทุนของสภกรณ	๔๗๓.๙๒	๕,๙๒๒.๒๑	๕๐๙.๒๑	๖,๙๐๒.๙๒	๕๕๑.๘๔	๗,๖๑๘.๙๔
ธุรกิจหลัก (ล้านบาท)	๑,๔๙๗.๐๕	๙,๑๙๐.๖๔	๑,๑๕๙.๙๔	๑๒,๙๒๖.๘๗	๑,๕๗๕.๕๓	๙,๒๖๗.๙๐
- การรับฝากเงิน	๓๖๓.๘๕	๒,๗๕๖.๘๒	๒๖๒	๓,๙๑๕.๗๔	๔๐๔.๑๙	๓,๒๔๘.๘๐
- ธุรกิจสินเชื่อ	๖๓๑.๐๓	๖,๔๑๗.๘๔	๖๐๓.๓๖	๘,๙๘๖.๔๒	๕๘๐.๒๒	๕,๙๕๐.๓๗
- การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	๑๔๖.๑๗	๑๕.๙๘	๗๕.๒๗	๒๔.๕๑	๑๑๗.๑๐	๐.๐๐
- การรวบรวมผลิตผล	๓๕๕.๙๓	๐.๐๐	๒๑๘.๖๖	๐.๐๐	๔๗๒.๘๓	๐.๐๐
- ธุรกิจแปรรูป	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๘๑๒,๖๒๗	๐.๐๐
- การให้บริการ	๐.๐๗	๐.๐๐	๐.๖๕	๐.๐๐	๔๒๒,๘๒๑	๐.๐๐
ผลการดำเนินงาน						
- รวมรายได้ (ล้านบาท)	๖๐๐.๘๒	๘๖๑.๓๘	๖๑๑.๗๗	๙๙๒.๐๘	๖๙๖.๕๖	๙๘๗.๖๓
- รวมค่าใช้จ่าย (ล้านบาท)	๕๖๙.๕๐	๓๘๔.๕๙	๕๘๑.๘๓	๔๓๙.๘๖	๖๖๓.๑๗	๔๐๙.๗๓
กำไรสุทธิ	๓๑.๓๒	๔๗๖.๗๙	๒๙.๙๔	๕๕๒.๒๑	๓๓.๓๙	๕๗๗.๖๙
ขาดทุนสุทธิ	๐.๐๐	๐.๐๐	๒.๓๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐

ที่มา: สำนักงานสภกรณจังหวัดหนองคาย และสำนักงานตรวจบัญชีสภกรณหนองคาย

จากตารางที่ ๖๘ จะเห็นว่า ปี ๒๕๖๓ จำนวนนสหกรณ์ในจังหวัดหนองคาย มีจำนวนทั้งสิ้น ๗๕ แห่ง มีอัตราที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน แยกเป็นสหกรณ์ภาคเกษตรจำนวน ๖๑ แห่ง สหกรณ์นอกภาคเกษตรจำนวน ๑๔ แห่ง จำนวนสมาชิกทั้งสิ้น ๗๓,๒๓๔ คน ลดลงจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๕,๖๖๙ คน แยกเป็นจำนวนสมาชิกภาคเกษตรจำนวน ๕๕,๓๑๒ คน สมาชิกนอกภาคเกษตร จำนวน ๑๗,๙๒๒ คน มีทุนในการดำเนินงานทั้งสิ้น ๑๕,๘๙๗.๔๖ ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อน ๔๙๖.๕๖ ล้านบาท แยกเป็น ทุนของสหกรณ์ภาคเกษตรจำนวน ๑,๒๘๔.๓๙ ล้านบาท ทุนของสหกรณ์นอกภาคเกษตร จำนวน ๑๔,๖๑๓.๐๗ บาท ปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ๑๐,๗๘๘.๒๗ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๔,๖๑๒.๖๓ ล้านบาท แยกเป็นปริมาณธุรกิจภาคเกษตร จำนวน ๑,๕๗๕.๕๔ ล้านบาท ธุรกิจสหกรณ์นอกภาคเกษตร จำนวน ๙,๒๑๒.๗๓ ล้านบาท ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๓ สหกรณ์มีกำไรสุทธิรวมทั้งสิ้น ๖๑๑.๐๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๒๘.๙๓ ล้านบาท แยกเป็นสหกรณ์ภาคเกษตรมีกำไรสุทธิ รวมทั้งสิ้น ๓๓.๓๙ ล้านบาท สหกรณ์นอกภาคเกษตรมีกำไรสุทธิจำนวน ๕๗๗.๖๙ ล้านบาท

● สภาพการดำเนินงานของสหกรณ์

จำนวนสหกรณ์ และสถานะสหกรณ์ในจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๖๙ สรุปข้อมูลทุกสถาบันสหกรณ์ในจังหวัดหนองคาย ในปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓

สถานะของสหกรณ์	๒๕๖๑	ร้อยละ	๒๕๖๒	ร้อยละ	๒๕๖๓	ร้อยละ
ดำเนินธุรกิจ	๕๘	๗๑.๖๐	๕๙	๗๔.๘๖	๖๐	๘๐.๐๐
หยุดดำเนินธุรกิจ	๒	๒.๕๗	-	-	-	-
ยังไม่เริ่มดำเนินธุรกิจ	๒	๒.๕๗	-	-	๑	๑.๓๓
รอลีก/ชำระบัญชี	๑๙	๒๓.๔๖	๒๐	๒๕.๓๒	๑๔	๑๘.๖๗
รวมทั้งสิ้น	๘๑	๑๐๐.๐๐	๗๙	๑๐๐.๐๐	๗๕	๑๐๐.๐๐

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย และสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หนองคาย

ในปี ๒๕๖๓ มีสหกรณ์รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗๕ แห่ง แยกเป็นสหกรณ์ดำเนินธุรกิจ ๖๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ยังไม่ดำเนินธุรกิจ จำนวน ๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๓ และมีสหกรณ์ที่อยู่ระหว่างชำระบัญชี/ รอลีกจำนวน ๑๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๗

● ธุรกิจของสหกรณ์

ตารางที่ ๗๐ ธุรกิจของสหกรณ์

ธุรกิจหลัก (ล้านบาท)	ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
	ภาคเกษตร	นอกภาค	ภาคเกษตร	นอกภาค	ภาคเกษตร	นอกภาค
- การรับฝากเงิน	๓๖๓.๘๕	๒,๗๕๖.๘๒	๒๖๒.๐๐	๑,๙๑๕.๗๔	๔๐๔.๑๙	๓,๒๔๘.๘๐
- ธุรกิจสินเชื่อ	๖๓๑.๐๓	๖,๔๑๗.๘๔	๖๐๓.๐๐	๙,๕๘๙.๐๐	๕๘๐.๒๒	๕,๘๕๐.๓๗
- การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	๑๔๖.๑๗	๑๕.๙๘	๗๕.๐๐	๒๔.๐๐	๑๑๗.๑๐	๐.๐๐
- การรวบรวมผลผลิต	๓๕๕.๙๓	๐.๐๐	๒๑๘.๐๐	๐.๐๐	๔๗๒.๘๓	๐.๐๐
- ธุรกิจแปรรูป	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๘๑	๐.๐๐
- การให้บริการ	๐.๐๗	๐.๐๐	๐.๖๕	๐.๐๐	๐.๔๒	๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น	๑,๔๙๗.๐๕	๙,๑๙๐.๖๔	๑,๑๕๘.๖๕	๑๑,๕๒๘.๗๔	๑,๕๗๕.๕๓	๙,๒๖๗.๙๐

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย และสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หนองคาย

จากตารางที่ ๗๐ จะเห็นว่าในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ สหกรณ์ดำเนินธุรกิจให้บริการแก่สมาชิก ๖ ด้าน ซึ่งประกอบไปด้วย ธุรกิจเงินรับฝาก ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจแปรรูป และธุรกิจให้บริการ โดยสหกรณ์ภาคเกษตรมีมูลค่าการดำเนินธุรกิจรวมทั้งสิ้นถึง ๑,๕๗๕.๕๓ ล้านบาท มีปริมาณธุรกิจเฉลี่ย ๑๓๑.๒๙ ล้านบาทต่อเดือน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๙๖.๕๕ ล้านบาท โดยปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ในภาคเกษตรส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของธุรกิจสินเชื่อมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๒ รองลงมาเป็นธุรกิจรวบรวมผลผลิต คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๑ ธุรกิจรับฝากเงินคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๕ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ ๗.๔๓ และธุรกิจการให้บริการ มีมูลค่าต่ำสุดคือร้อยละ ๐.๐๒

สำหรับสหกรณ์นอกภาคการเกษตร มีการดำเนินธุรกิจให้บริการสมาชิกเพียง ๒ ด้าน คือธุรกิจเงินรับฝาก ธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย โดยมีมูลค่าปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ๙,๒๖๗.๙๐ ล้านบาท หรือมีปริมาณธุรกิจเฉลี่ย ๗๗๒.๓๓ ต่อเดือน ลดลงจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๒๖๐.๘๔ ล้านบาท ซึ่งธุรกิจสหกรณ์นอกภาคมีการดำเนินธุรกิจมากที่สุดคือธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งมีมูลค่า ๕,๘๕๐.๓๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๑๓ รองลงมาคือธุรกิจรับฝากเงิน มีมูลค่า ๓,๒๔๘.๘๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐๕ ล้าน

หากเมื่อนำ ๓ ปี มาเปรียบสัดส่วนของปริมาณธุรกิจ จะพบว่า สหกรณ์ภาคการเกษตร ปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมีอัตราที่เพิ่มขึ้น และในส่วนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรกลับพบว่าธุรกิจเงินรับฝาก และธุรกิจสินเชื่อมีปริมาณธุรกิจในอัตราที่ลดลง

ผลการดำเนินงาน

ตารางที่ ๗๑ ผลการดำเนินงานของธุรกิจสหกรณ์

ผลการดำเนินงาน (ล้านบาท)	ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
	ภาคเกษตร	นอกภาค	ภาคเกษตร	นอกภาค	ภาคเกษตร	นอกภาค
รายได้	๖๐๐.๘๒	๘๖๑.๓๘	๖๑๑.๗๗	๙๙๒.๐๘	๖๙๖.๕๖	๙๘๗.๖๓
ค่าใช้จ่าย	๕๖๙.๕๐	๓๘๔.๕๙	๕๘๑.๘๓	๔๓๙.๘๖	๖๖๓.๑๗	๔๐๙.๗๓
กำไรสุทธิ	๓๑.๓๒	๔๗๖.๗๙	๒๙.๙๔	๕๕๒.๒๑	๓๓.๓๙	๕๗๗.๖๙
ขาดทุนสุทธิ	๐.๒๐	๐.๐๐	๒.๓๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย และสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หนองคาย

จากตารางที่ ๗๑ จะเห็นว่าในปี ๒๕๖๓ สหกรณ์ภาคเกษตรมีรายได้ รวมทั้งสิ้น ๖๙๖.๕๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๓๕ ของรายได้รวมทั้งหมด ซึ่งเมื่อเทียบสองปีย้อนหลังพบว่ามีอัตราที่เพิ่มขึ้น และในส่วนของสหกรณ์นอกภาคเกษตรมีรายได้รวมทั้งสิ้น ๙๘๗.๖๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๖๕ ซึ่งเมื่อเทียบสองปีย้อนหลังพบว่ามีอัตราที่ลดลงจากปีก่อน

ค่าใช้จ่าย ในปี ๒๕๖๒ สหกรณ์ภาคการเกษตรมีค่าใช้จ่าย รวมทั้งสิ้น ๖๖๓.๑๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๘๕ ของค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมด เมื่อเทียบสองปีย้อนหลังพบว่ามีอัตราที่เพิ่มขึ้น และในส่วนของสหกรณ์นอกภาคเกษตรมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น ๔๐๙.๗๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑๕ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่งเมื่อเทียบสองปีย้อนหลังพบว่ามีอัตราที่ลดลง จะเห็นว่าสหกรณ์ภาคเกษตรมีรายได้และค่าใช้จ่ายในอัตราที่เพิ่มขึ้น แต่สหกรณ์นอกภาคการเกษตรในภาพรวมสหกรณ์มีรายได้และค่าใช้จ่ายในอัตราที่ลดลง กำไรสุทธิ ปี ๒๕๖๓ สหกรณ์ภาคเกษตรมีกำไรสุทธิ ๓๓.๓๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๒ ของกำไรสุทธิทั้งหมด ซึ่งเมื่อเทียบสองปีย้อนหลังพบว่ามีอัตราที่ลดลง และในส่วนของสหกรณ์นอกภาคเกษตรสหกรณ์กำไรสุทธิทั้งหมด ๕๗๗.๖๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๒๘ ซึ่งเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่ามีอัตราเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ร้อยละ ๔.๕

ตารางที่ ๗๒ ผลการจัดระดับชั้นสหกรณ์จำแนกตามประเภท ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

ประเภทสหกรณ์	สหกรณ์ ชั้น ๑	สหกรณ์ ชั้น ๒	สหกรณ์ ชั้น ๓	สหกรณ์ ชั้น ๔	รวม
สหกรณ์ภาคการเกษตร					
๑. สหกรณ์การเกษตร	๒	๔๓	๒	๑๔	๖๑
๒. สหกรณ์นิคม	-	-	-	-	-
๓. สหกรณ์ประมง	-	-	-	๑	๑
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร					
๔. สหกรณ์ออมทรัพย์	๕				๕
๕. สหกรณ์เครดิตยูเนียน		๓			๓
๖. สหกรณ์บริการ			๑		๑
๗. สหกรณ์ร้านค้า		๓	๑		๔
รวม	๗	๔๖	๔	๑๕	๗๒

ที่มา กลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย ณ.วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

จังหวัดหนองคายมีสหกรณ์ทั้งหมดจำนวน ๗๕ แห่ง สหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน ๕ แห่ง สหกรณ์ประเภทบริการ ๒ แห่ง สหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน ๓ แห่ง สหกรณ์ร้านค้า ๔ แห่ง สหกรณ์ประมง ๑ แห่ง และสหกรณ์การเกษตร จำนวน ๖๑ แห่ง ซึ่งในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๒ ส่งเสริมให้สหกรณ์ที่ผ่านมาตรฐานแล้วให้รักษามาตรฐานหรือผ่านมาตรฐานที่สูงขึ้นในปีต่อไป โดยผลักดันให้สหกรณ์ผ่านเกณฑ์มาตรฐานทั้ง ๗ ข้อ โดยส่งเสริมให้สหกรณ์มีการดำเนินธุรกิจตอบสนองความต้องการของสมาชิก เพื่อให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจให้ได้มากที่สุดหรือน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด สร้างความตระหนักในความเป็นเจ้าของสหกรณ์แก่สมาชิกและให้ความรู้แก่คณะกรรมการและฝ่ายจัดการเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดีไม่ให้สหกรณ์ขาดทุน และส่งเสริมให้สหกรณ์ใช้หลักธรรมาภิบาลในสหกรณ์เพื่อป้องกันการทุจริตและไม่ให้สหกรณ์เกิดข้อบกพร่อง ซึ่งแนวทางข้างต้นจะทำให้สหกรณ์ผ่านเกณฑ์มาตรฐานทั้ง ๗ ข้อและสร้างความน่าเชื่อถือแก่สถาบันการเงินในการพิจารณาการให้สินเชื่อแก่สหกรณ์หรือสหกรณ์สามารถเข้าร่วมโครงการต่างๆของภาครัฐที่ใช้เกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์เป็นตัวกำหนดสร้างโอกาสให้สหกรณ์ต่อไป

● กลุ่มอาชีพสังกัดสหกรณ์/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ ๗๓ แสดงจำนวนกลุ่มอาชีพสังกัดสหกรณ์ในจังหวัดหนองคาย

ที่	อำเภอ	กลุ่มส่งเสริมอาชีพสังกัดสหกรณ์					ผลิตภัณฑ์				
		จำนวน กลุ่ม	จดทะเบียน วิสาหกิจ ชุมชน	จำนวน สมาชิก (ราย)	เงินทุน (บาท)	ทุน หมุนเวียน (บาท)	อาหาร	ผ้าและ เครื่อง แต่ง กาย	ของใช้ และ ของ ตกแต่ง	สมุนไพร	อื่นๆ (ระบุ)
๑	เฝ้าไร่	๖	๕	๑๙๘	๒๔๐,๐๐๐		-	๕	๑	-	
๒	โพธิ์ตาก	๔	๔	๑๕๓	๑๖๐,๐๐๐		๒	-	๒	-	
๓	รัตนวาปี	๔	๑	๒๐๓	๑๖๐,๐๐๐		๑	๑	๒	-	
๔	ท่าบ่อ	๙	๓	๓๓๔	๓๖๐,๐๐๐		๒	-	๗	-	
๕	โพนพิสัย	๑๐	๓	๔๑๘	๓๗๐,๐๐๐		๒	๑	๕	๑	๑(ปุ๋ย ชีวภาพ)
๖	เมือง	๑๓	๘	๓๗๘	๕๒๐,๐๐๐		๘	๑	๓	-	
๗	ศรี เชียงใหม่	๘	๖	๓๖๔	๓๐๐,๐๐๐		๖	-	๒	-	
๘	สังคม	๔	๓	๑๕๐	๑๔๐,๐๐๐		๔	-	-	-	
๙	สระใคร	๔	๑	๙๑	๑๖๐,๐๐๐		๑	๒	๑	-	
รวม		๕๙	๓๔	๒,๒๑๔	๒,๓๖๐,๐๐๐		๒๔	๑๐	๒๓	๑	

ที่มา :กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย

จากตารางที่ ๗๓ จะเห็นว่ามีการมีกลุ่มอาชีพที่สังกัดสหกรณ์ในจังหวัดหนองคาย จำนวนทั้งสิ้น ๖๒ กลุ่ม จำนวนสมาชิกทั้งสิ้น ๒,๒๘๙ ราย ซึ่งสมาชิกเป็นสมาชิกสหกรณ์หรือเป็นบุคคลในครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ ในแต่ละสหกรณ์ในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์มีการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน กลุ่มละ ๔๐,๐๐๐ บาท ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการมีกลุ่มอาชีพตั้งขึ้นใหม่ ๓ กลุ่ม โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพในสังกัดสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่พิเศษเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกรมส่งเสริมอนุมัติงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนจ่ายขาด โดยให้งบประมาณแยกเป็นร้อยละ ๗๐ เป็นการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้กลุ่มร้อยละ ๓๐ เป็นการฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับสมาชิกกลุ่ม ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โครงการผลิตภัณฑ์ของกลุ่มส่วนใหญ่อยู่ในรูปอาหาร ๒๖ กลุ่ม รองลงมาคือประเภทของใช้และของตกแต่ง จำนวน ๒๓ กลุ่ม และผลิตภัณฑ์และเครื่องแต่งกาย ๑๐ กลุ่ม

๑.๔) ด้านอุตสาหกรรม

จังหวัดหนองคายมีโรงงานอุตสาหกรรม (สะสม) ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ จำนวนทั้งสิ้น ๒๐๙ โรงงานเงินทุนรวม ๗,๑๘๓.๔๙ ล้านบาท จำนวนคนงานภาคอุตสาหกรรมทั้งสิ้น ๔,๒๕๓ คน โดยจำแนกออกเป็นจำพวกโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ ได้ดังนี้

จำพวกที่	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)
๒	๑๕	๑๑๘.๑๐	๑๙๓
๓	๑๙๔	๗,๐๖๕.๓๙	๔,๐๖๐
รวม	๒๐๙	๗,๑๘๓.๔๙	๔,๒๕๓

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔)

หมายเหตุ : “โรงงาน” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตามเพื่อประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ตั้งโรงงาน” หมายความว่า การนำเครื่องจักรสำหรับประกอบกิจการโรงงานมาติดตั้งในอาคารสถานที่ หรือยานพาหนะที่จะประกอบกิจการโรงงาน หรือนำคนงานมาประกอบกิจการโรงงานในกรณีที่ไม่มีการใช้เครื่องจักร”

จำนวนโรงงาน

จำนวนโรงงาน (โรง)		
ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
๒๐๗	๑๙๙	๒๐๘

*ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

ประเภทของอุตสาหกรรม

ลำดับที่	ประกอบกิจการ	ปี ๒๕๖๓
๑.	การต้ม นึ่ง หรืออบพืชหรือเมล็ดพืช	๒
๒.	การเก็บรักษาหรือลำเลียงพืช เมล็ดพืช หรือผลิตผลจากพืชในไซโล โกดังหรือคลังสินค้า	๑
๓.	การไม่ บด หรือย่อยหิน	๕
๔.	การร่อนหรือคัดกรวดหรือทราย	๒
๕.	การดูดทราย	๒๑

ลำดับที่	ประกอบกิจการ	ปี ๒๕๖๓
๖.	การฆ่าสัตว์	๒
๗.	การทำผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปจากเนื้อสัตว์ มันสัตว์ หนังสัตว์ หรือสารที่สกัดจากไขสัตว์	๓
๘.	การทำนมสดให้ไว้เชื้อ หรือฆ่าเชื้อ โดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง เช่น การพาสเจอร์ไรส์	๑
๙.	การสกัดน้ำมันจากพืชหรือสัตว์หรือไขมันจากสัตว์	๒
๑๐.	การทำอาหารหรือเครื่องดื่มจากผักหรือผลไม้และบรรจุในภาชนะที่ผนึกและอากาศเข้าไม่ได้	๔
๑๑.	การสี ฝัด หรือขัดข้าว	๗
๑๒.	การปอกหัวพืช หรือทำหัวพืชให้เป็นเส้น แวน หรือแท่ง	๒
๑๓.	การทำผลิตภัณฑ์อาหารจากแป้งเป็นเส้น เม็ด หรือชิ้น	๗
๑๔.	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการทำน้ำแข็ง หรือตัด ขอย บด หรือย่อยน้ำแข็ง	๒๔
๑๕.	โรงงานต้ม กลั่น หรือผสมสุรา	๑
๑๖.	การทำน้ำดื่ม	๒
๑๗.	การทำเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	๑
๑๘.	การเลื่อย ไซ ขอย เซาะร่อง หรือการแปรรูปไม้ด้วยวิธีอื่นที่คล้ายคลึงกัน	๘
๑๙.	การทำวงกบ ขอบประตู ขอบหน้าต่าง บานประตู บานหน้าต่าง หรือส่วนประกอบที่ทำด้วยไม้	๑๘
๒๐.	การทำไม้วเนียร์ หรือไม้อัดทุกชนิด	๑
๒๑.	การทำฝอยไม้ การบด ปั่น หรือย่อยไม้	๒
๒๒.	การทำกรอบรูปหรือกรอบกระจกจากไม้	๑
๒๓.	โรงงานทำเครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งภายในอาคารจากไม้ แก้ว ยาง หรือโลหะอื่น	๑
๒๔.	โรงงานผลิตภาชนะบรรจุจากกระดาษทุกชนิดหรือแผ่นกระดาษไฟเบอร์ (Fibreboard)	๒
๒๕.	การทำแอสฟัลต์ หรือน้ำมันดิน	๑
๒๖.	การผสมผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียมเข้าด้วยกัน หรือการผสมผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียมกับวัสดุอื่น แต่ไม่รวมถึงการผสมผลิตภัณฑ์จากก๊าซธรรมชาติกับวัสดุอื่น	๓
๒๗.	การทำยางแผ่นรมควัน การทำยางเครป ยางแท่ง ยางน้ำ หรือการทำยางให้เป็นรูปแบบอื่นใด	๕

ลำดับที่	ประกอบกิจการ	ปี ๒๕๖๓
๒๘.	การทำภาชนะบรรจุ เช่น ถัง หรือกระสอบ	๔
๒๙.	การทำพลาสติกเป็นเม็ด แท่ง ท่อ หลอด แผ่น ชั้น ผง หรือรูปทรงต่าง ๆ	๑
๓๐.	การล้าง บด หรือย่อยพลาสติก	๒
๓๑.	โรงงานผลิตอิฐ กระเบื้องหรือท่อสำหรับใช้ในการก่อสร้างเข้าหลอมโลหะ กระเบื้อง ประดับ	๓
๓๒.	การทำผลิตภัณฑ์คอนกรีต ผลิตภัณฑ์คอนกรีตผสมผลิตภัณฑ์ยับซึม หรือผลิตภัณฑ์ปูนปลาสเตอร์	๓๑
๓๓.	การทำส่วนประกอบสำหรับใช้ในการก่อสร้างอาคาร	๙
๓๔.	การทำภาชนะบรรจุ	๑
๓๕.	การทำเครื่องใช้เล็ก ๆ จากโลหะ	๑
๓๖.	การอัดเศษโลหะ	๒
๓๗.	การกลึง เจาะ คว้าน กัด ไส เจียน หรือเชื่อมโลหะทั่วไป	๑
๓๘.	โรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้า	๘
๓๙.	การผลิตพลังงานไฟฟ้าจาก พลังงานแสงอาทิตย์ ยกเว้นที่ติดตั้งบนหลังคา ดาดฟ้า	๑
๔๐.	การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานความร้อน	๒
๔๑.	โรงงานผลิตก๊าซ ซึ่งมีใช้ก๊าซธรรมชาติ และโรงงานส่งหรือจำหน่ายก๊าซ แต่ไม่รวมถึง โรงงานส่งหรือจำหน่ายก๊าซที่เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุม น้ำมันเชื้อเพลิง	๑
๔๒.	โรงงานจัดหาน้ำ ทำน้ำให้บริสุทธิ์ หรือจำหน่ายน้ำไปยังอาคารหรือโรงงานอุตสาหกรรม	๑
๔๓.	การซ่อมแซมยานที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์หรือส่วนประกอบของยานดังกล่าว	๙
๔๔.	โรงงานซักรีด ซักแห้ง ซักฟอก รีด อัด หรือย้อมผ้า หรือนุ่งห่ม พรม หรือขนสัตว์	๑
๔๕.	โรงงานคัดแยกหรือฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว	๑

*ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔

จำนวนมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ผ่านการยกระดับ

จำนวนผลิตภัณฑ์		
ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒ **	ปี ๒๕๖๓
๓๓	๑๓๖	๔๕

*ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

** ปี ๒๕๖๒ ได้รับเป้าหมายเพิ่มตามโครงการนวัตกรรม

สาขาอุตสาหกรรมที่มีเงินลงทุนมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่

๑. อุตสาหกรรมอาหาร

อุตสาหกรรมอาหาร มีจำนวน ๔๗ โรงงาน คนงาน ๒,๐๒๑ คนเงินลงทุนของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดรวมทั้งสิ้น ๑,๑๑๘ ล้านบาท เช่น โรงงานผลิตมะเขือเทศเข้มข้น ๓ โรงงาน ผลิตตามคำสั่งซื้อเพื่อเป็นส่วนผสมในการผลิตปลากระป๋องเพื่อจำหน่ายและบรรจุกระป๋องเพื่อส่งขายต่างประเทศ (บริษัท โรซ่า เกษตรอุตสาหกรรม จำกัด บริษัท ไทยซัน ฟู้ดส์ จำกัด และบริษัท ศรีเชียงใหม่อุตสาหกรรม จำกัด ได้รับมาตรฐาน GMP ทุกโรงงาน) โรงงานผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยวแผ่นปอเปี๊ยะ ๘ โรงงาน (ไม่ได้รับมาตรฐาน GMP และอย. ทุกโรงงาน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างโรงงานให้เข้าเกณฑ์มาตรฐานที่จะขอรับรอง) โรงงานผลิตน้ำแข็งก้อนเล็กและน้ำแข็งซอง ๒๔ โรงงาน (ได้รับมาตรฐาน GMP ทุกโรงงาน)

๒. อุตสาหกรรมยางพารา

อุตสาหกรรมยางพารา มีจำนวน ๑ โรงงาน คือ บริษัทถาวรอุตสาหกรรมยางพารา (อีสาน) จำกัด ผลิตยางแท่ง STR ๒๐ เงินลงทุน ๘๐๐ ล้านบาท คนงาน ๑๒๒ คน

๓. อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม

อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม มีจำนวน ๘ โรงงาน เงินลงทุนของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มทั้งสิ้น ๗๔๗ ล้านบาท คนงาน ๔๐๐ คน เช่น โรงงานผลิตสุราขาว (บริษัท เทพธูโรนัท จำกัด) บริษัทผลิตน้ำดื่มและเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (๒ โรงงาน) โรงงานผลิตน้ำดื่มและติดฉลากขวดพลาสติกด้วยความร้อน (๕ โรงงาน)

๔. อุตสาหกรรมการเกษตร

อุตสาหกรรมการเกษตร มีจำนวน ๒๓๘ โรงงานคนงาน ๔๓๗ คน มีเงินลงทุนทั้งสิ้น ๓๔๕ ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นโรงสีข้าว ๒๑๗ โรง (โรงสีจำพวกที่ ๓ มีจำนวน ๗ โรง จำพวก ๒ มีจำนวน ๓ โรง และโรงสีข้าวขนาดเล็กหรือจำพวก ๑ มีจำนวน ๒๐๗ โรง) (สัดส่วนของเงินลงทุนของโรงสีจำพวกที่ ๓ (๗ โรง) คือ ๒๘๖ ล้านบาท จำพวกที่ ๒ (๓ โรง) คือ ๑.๒ ล้านบาท และโรงสีข้าวจำพวก ๑ (๒๐๗ โรง) มีเพียง ๑๖.๘ ล้านบาท

๑.๕) ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ลักษณะพิเศษโดยตลอดแนวจังหวัดทอดยาวตามลำน้ำโขง ซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตชายแดนกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นระยะทาง ๒๑๐.๖ กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง โดยพื้นที่เป็นภูเขาที่มีความสูงชันจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๒๐๐ เมตรมีป่าเขาธรรมชาติในเขตอำเภอสังคม แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดหนองคายจึงมีลักษณะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ประเพณีวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และศาสนา และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นจังหวัดที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและชุมชนเมืองสูงเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยจังหวัดหนองคายมีข้อมูลทางด้านการพัฒนาท่องเที่ยวที่สำคัญและน่าสนใจ ดังนี้

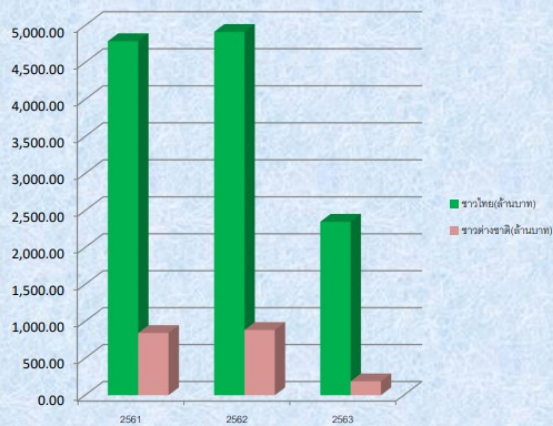
• จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้

➤ สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย

ประจำปี	ประเภทนักท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	จำนวนรายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	อัตราการพักค้าง
๒๕๖๑	ชาวไทย	๒,๑๔๙,๐๐๒	๔,๗๘๘.๒๐	- นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาจังหวัดหนองคาย มีอัตราการพักค้างเฉลี่ย ๒ คืน
	ชาวต่างชาติ	๖๑๘,๖๐๘	๘๔๓.๐๐	
	รวม	๒,๗๖๗,๖๑๐	๕,๖๓๑.๒๐	
	ร้อยละ	+๓.๘๘	+๙.๒๘	
๒๕๖๒	ชาวไทย	๒,๑๖๔,๖๗๕	๔,๙๑๓.๖๕	- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๑,๔๒๐ บาท/คน/วัน (ข้อมูลปี ๒๕๖๓)
	ชาวต่างชาติ	๖๓๒,๑๓๘	๘๘๓.๔๒	
	รวม	๒,๗๙๖,๘๑๓	๕,๗๙๖.๐๗	
	ร้อยละ	+๑.๐๕	+๒.๙๓	
๒๕๖๓	ชาวไทย	๑,๒๙๓,๙๒๖	๒,๓๔๙.๐๐	
	ชาวต่างชาติ	๑๓๒,๐๗๔	๑๘๘.๐๐	
	รวม	๑,๔๒๖,๐๐๐	๒,๕๓๗.๐๐	
	ร้อยละ	-๔๙.๐๑	-๕๖.๒๓	

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

| 01 | สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย

ประจำปี	ชาวไทย(ล้านบาท)	ชาวต่างชาติ(ล้านบาท)	รวม (ล้านบาท)
2561	4,788.20	843.00	5,631.20
2562	4,913.65	883.42	5,796.07
2563	2,349.00	188.00	2,537.00

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ภาพรวมรายได้การท่องเที่ยว

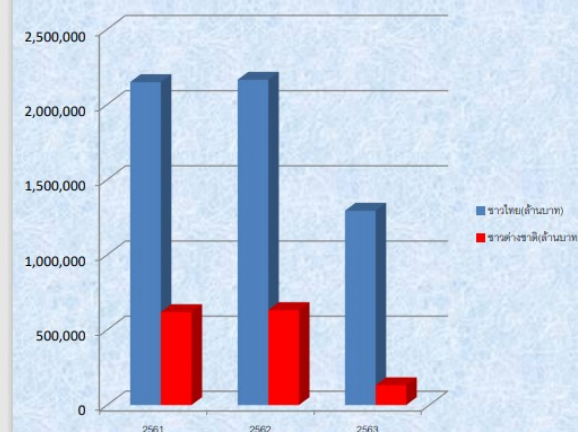
ประจำปี	:	จำนวนนักท่องเที่ยว
2562	↑	2.93%
2563	↓	-56.23%

จังหวัดหนองคาย : ค่าเฉลี่ยรายจ่าย 1,420 บาท/คน/วัน

รายได้การท่องเที่ยวในปี 2562 - 2563 ทุกพื้นที่ในจังหวัดหนองคาย มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง ซึ่งวิเคราะห์จากปี 2562 รายได้รวม 5,796.07 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.93 จากปี 2561 และปี 2563 รายได้การท่องเที่ยว 2,537 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -56.23 เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดของไวรัส (โควิด-19)

| 02 | สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย (จำนวนนักท่องเที่ยว)

ประจำปี	ชาวไทย(คน)	ชาวต่างชาติ(คน)	รวม(คน)
2561	2,149,002	618,608	2,767,610
2562	2,164,675	632,138	2,796,813
2563	1,293,926	132,074	1,426,000

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ภาพรวมจำนวนนักท่องเที่ยว

ประจำปี	:	จำนวนนักท่องเที่ยว
2562	↑	1.05%
2563	↓	-49.01%

จังหวัดหนองคาย : ค่าเฉลี่ยรายจ่าย 1,420 บาท/คน/วัน

จำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2562 - 2563 ทุกพื้นที่ในจังหวัดหนองคาย มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง มีผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดของไวรัส (โควิด-19) ซึ่งวิเคราะห์จากปี 2562 จำนวนนักท่องเที่ยวรวม 2,796,813 คน เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.05 จากปี 2561 และปี 2563 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว 1,426,000 ลดลงร้อยละ -49.01 คน

- จำนวนผู้ขอจดทะเบียนธุรกิจนำเข้า จำนวน 376 ราย
- จำนวนมัคคุเทศก์ จำนวน 140 คน
- 5 อันดับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามายังจังหวัดหนองคาย
 - สถิติปี 2560
 - ลาว (11,641), เยอรมัน (3,075), สหรัฐอเมริกา (2,595), ฝรั่งเศส (2,971) และอังกฤษ (1,917)
 - สถิติปี 2561
 - ลาว (11,753 คน), เยอรมัน (3,394 คน), ฝรั่งเศส(3,313 คน), สหรัฐอเมริกา(2,815 คน) และอังกฤษ (1,727 คน)
 - สถิติปี 2562
 - ลาว (3,417 คน +3.99), เยอรมัน (1,179 คน +15.25), ฝรั่งเศส(1,101 คน +10.99), สหรัฐอเมริกา(795 คน +4.74) และอังกฤษ (615 คน -3.61)
- อัตราการพักค้างคืนเฉลี่ย
 - นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามายังจังหวัดหนองคาย มีอัตราการพักค้างคืนเฉลี่ย 2 คืน
 - ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 1,396 บาท/คน/วัน (ข้อมูลปี 2562)
- การขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product : OTOP)

ประเภทผลิตภัณฑ์และสินค้าของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ๘๑๓ กลุ่ม ๑,๖๔๕ ประกอบด้วย

- อาหาร	๗๐๒	ผลิตภัณฑ์
- เครื่องดื่ม	๕๗	ผลิตภัณฑ์
- ผ้าและเครื่องแต่งกาย	๒๑๔	ผลิตภัณฑ์
- ของใช้	๕๕๙	ผลิตภัณฑ์
- สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑๑๓	ผลิตภัณฑ์

การจัดกลุ่มผลิตภัณฑ์ ของจังหวัดหนองคาย

- กลุ่มผลิตภัณฑ์ดาวเด่นสู่สากล (A)	๓๗	ผลิตภัณฑ์
- กลุ่มผลิตภัณฑ์อนุรักษ์ สร้างคุณค่า (B)	๕๖	ผลิตภัณฑ์
- กลุ่มผลิตภัณฑ์พัฒนาสู่การแข่งขัน (C)	๒๒๑	ผลิตภัณฑ์
- กลุ่มผลิตภัณฑ์ปรับตัวสู่การพัฒนา (D)	๑,๓๓๑	ผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์คัดสรรดาว ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒๓๗ ผลิตภัณฑ์ จังหวัดหนองคาย

- ๑ ดาว	จำนวน	๑๓	ผลิตภัณฑ์
- ๒ ดาว	จำนวน	๔๔	ผลิตภัณฑ์
- ๓ ดาว	จำนวน	๙๖	ผลิตภัณฑ์
- ๔ ดาว	จำนวน	๕๗	ผลิตภัณฑ์
- ๕ ดาว	จำนวน	๒๗	ผลิตภัณฑ์

ยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดหนองคาย

- ปี ๒๕๖๑	ยอดจำหน่าย	๘๕๑,๘๘๔,๗๐๕	บาท
- ปี ๒๕๖๒	ยอดจำหน่าย	๑,๐๖๕,๕๓๓,๖๔๗	บาท
- ปี ๒๕๖๓	ยอดจำหน่าย	๑,๑๘๑,๔๕๐,๗๔๓	บาท
- ปี ๒๕๖๔	ยอดจำหน่าย	ระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๖๓ – ก.ค. ๒๕๖๔	
	จำนวน	๑,๐๔๗,๓๔๗,๑๓๗	บาท
(คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้นจากปี ๖๓ ร้อยละ ๑๐)			

- แหล่งท่องเที่ยว

- แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

- (๑) สวนรุกขชาติน้ำตกธารทอง
- (๒) น้ำตกธารทิพย์
- (๓) พันโขด แสนไคร้ (แกรนด์แคนยอนหนองคาย)
- (๔) ทะเลหมอก “ภูห้วยอีสัน”
- (๕) วัดถ้ำศรีมงคล หรือวัดถ้ำดินเพี้ย
- (๖) วัดผาตากเสื้อ
- (๗) น้ำตกวังน้ำมอก
- (๘) ภูโหล่น

- แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนา

- (๑) พระสุธรรมเจดีย์ วัดอรัญญบรรพต
- (๒) วัดหินหมากเป้ง
- (๓) วัดโพธิ์ชัย (พระอารามหลวง)
- (๔) พระธาตุกลางน้ำ (พระธาตุหล้าหนอง) หรือพระธาตุหนองคาย
- (๕) พระธาตุบังพวน (สถิตมหาสถาน)
- (๖) พระธาตุโพนจิกเวียงจั่ว
- (๗) วัดเทพพลประดิษฐาราม
- (๘) อนุสาวรีย์ปราบฮ่อ
- (๙) วัดศรีชมพูนาคี
- (๑๐) พิพิธภัณฑสถานบ้านโคกคอน แหล่งโบราณคดีบ้านโคกคอน
- (๑๑) พิพิธภัณฑสถานจังหวัดหนองคาย

- งานประเพณีและวัฒนธรรม

- (๑) งานอนุสาวรีย์ปราบฮ่อและงานกาชาดจังหวัดหนองคาย
- (๒) งานนมัสการหลวงพ่อบุญไซ วัดโพธิ์ชัย และงานมหาสงกรานต์ตีสานหนองคาย
- (๓) งานบุญบั้งไฟ ในช่วงเดือน ๖ (พฤษภาคม) ของทุกปี
- (๔) งานประเพณีออกพรรษาและเทศกาลบั้งไฟพญานาค
- (๕) งานตักบาตรเทโวและแข่งเรือมิตรภาพไทย – ลาว

- แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน

- (๑) โฮมสเตย์บ้านสีกาย
- (๒) โฮมสเตย์บ้านจอมแจ้ง
- (๓) โฮมสเตย์ปากโสม-ลำภูพาน
- (๔) โฮมสเตย์บ้านวังน้ำมอก
- (๕) โฮมสเตย์บ้านปะโคใต้
- (๖) โฮมสเตย์บ้านพร้าวใต้

➤ แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ/สันทนาการ

- (๑) ตลาดท่าเสด็จ
- (๒) ศาลาแก้วกู่ (วัดแขก)
- (๓) พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำจังหวัดหนองคาย
- (๔) พญานาคคู่ เป็นสัญลักษณ์เมืองหนองคาย (Land Mark) แห่งใหม่
- (๕) หมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว

๒) ด้านสังคมและความมั่นคง

๒.๑) ข้อมูลด้านแรงงาน

ข้อมูลด้านแรงงาน

สภาพโดยทั่วไป

แรงงาน หมายถึง ทรัพยากรมนุษย์ที่ผ่านการบริหารจัดการจนทำให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติในแนวคิดของวิชาเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ความพยายามของมนุษย์หรือการออกแรง ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าและบริการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและผู้ที่ดำเนินการจะได้รับค่าตอบแทนตามพจนานุกรมของราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง ประชากรในวัยทำงาน ไม่รวมถึงคนพิการ คนวิกลจริต นักเรียน นักศึกษา แม่บ้าน นักบวช ทหาร ผู้ต้องขังและผู้ประกอบกิจการเพื่อหากำไร ความสามารถในการทำงานเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ

สรุป นิยามความหมายของคำว่า แรงงาน จึงหมายถึงที่ทำงานให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจในการผลิตสินค้าหรือบริการโดยอาศัยทั้งกำลังร่างกายและกำลังความคิด แต่ไม่รวมในด้านของความสามารถในการประกอบการของแต่ละบุคคล ในทางเศรษฐศาสตร์การใช้แรงงานจะต้องเป็นการใช้แรงงานที่ได้รับค่าตอบแทนเป็นตัวเงินหรือสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้นส่วนแรงงานที่ไม่ได้รับผลตอบแทนจะไม่ถือว่าเป็นแรงงาน

ตารางที่ ๗๔ ประชากรจังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพแรงงาน

สถานภาพแรงงาน	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๓๕๒,๙๙๔	๕๓๕,๑๐๗	๓๕๒,๙๘๘
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๒๑๒,๕๒๘	๒๑๑,๔๗๕	๒๐๙,๕๕๓
- ผู้มีงานทำ	๒๑๐,๒๐๘	๒๐๗,๖๔๘	๒๐๕,๐๕๓
- ผู้ว่างงาน	๑,๐๑๑	๑,๙๕๗	๓,๔๒๘
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๑,๓๐๙	๑,๘๗๐	๑,๐๗๒
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	๑๔๐,๔๖๖	๑๔๑,๖๓๒	๑๔๓,๔๓๕
- ทำงานบ้าน	๔๗,๓๙๐	๔๒,๗๙๐	๔๓,๒๒๑
- เรียนหนังสือ	๓๑,๕๘๔	๓๔,๑๙๘	๓๓,๓๕๒
- อื่น ๆ	๖๑,๔๙๒	๖๔,๖๔๔	๖๖,๘๖๒

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดหนองคาย

ภาวะตลาดแรงงาน

สถานการณ์ตลาดแรงงานจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

(ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดหนองคาย)

ตารางที่ ๗๕ ตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงาน

กิจกรรม	จำแนกรายปี		
	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	๑,๑๒๓	๑,๒๓๖	๒,๖๖๓
ผู้สมัครงาน (คน)	๑,๐๖๑	๑,๑๕๔	๑,๓๕๕
การบรรจุงาน (คน)	๑,๐๒๗	๑,๑๔๑	๑,๑๖๐

สถานประกอบการแจ้งความต้องการแรงงาน ผ่านสำนักงานจัดหางานจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๖๖๓ อัตรา มีผู้สมัครงาน ๑,๓๕๕ คน และได้รับการบรรจุงาน ๑,๑๖๐ คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ พบว่าความต้องการแรงงาน เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๑๑๕.๔๕ (กรมการจัดหางาน ได้จัดงาน Job Expo ๒๐๒๐)

จำนวนผู้สมัครงาน ปี ๒๕๖๓ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ พบว่า เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๒ และการบรรจุงานปี ๒๕๖๓ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๗

ตารางที่ ๗๖ ความต้องการแรงงานไทย ปี ๒๕๖๑ จำแนกตามประเภทอาชีพและวุฒิการศึกษา

ประเภทอาชีพ	จำแนกตามวุฒิการศึกษา						
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	รวม
๑. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	-	๓	-	๑	-	๒	๖
๒. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	-	๗	๗	๑	-	๗	๒๒
๓. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	๑	๓๘	๒๐	๓๔	-	๒๕	๑๑๘
๔. เสมียน เจ้าหน้าที่	-	๖๑	๔๒	๒๗	๒	๒๑	๑๕๓
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	๔๔	๑๗๑	๔๖	๓๒	๗	๙	๓๐๙
๖. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง	-	๑	-	-	-	-	๑
๗. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	๓	๒	๒๖	๑๔	๑	๑	๔๗
๘. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงานควบคุมเครื่องจักรฯ	๒๙	๒๒	๔	๒	-	-	๕๗
๙. อาชีพงานพื้นฐาน	๑๕๗	๒๐๖	๒๕	๒๒	-	-	๔๑๐
รวม	๒๓๔	๕๑๑	๑๗๐	๑๓๓	๑๐	๖๕	๑,๑๒๓

จากตารางที่ ๗๖ สรุปได้ว่า ปี ๒๕๖๑ ความต้องการจ้างงานของสถานประกอบการ มีจำนวน ๑,๑๒๓ อัตรา และมีความต้องการจ้างงานมากที่สุดคือผู้ที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕๐ รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๔ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็น

ร้อยละ ๑๕.๑๔ ตามลำดับ ประเภทอาชีพที่ต้องการจ้างงานมากที่สุดคือ อาชีพงานพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕๑ รองลงมาคือพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๒ และอาชีพเสมียน เจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๗๗ ความต้องการแรงงานไทย ปี ๒๕๖๒ จำแนกตามประเภทอาชีพและวุฒิการศึกษา

ประเภทอาชีพ	จำแนกตามวุฒิการศึกษา						
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	รวม
๑. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	-	-	-	-	-	๙	๙
๒. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	-	๓	๑	๗	-	๒๖	๓๗
๓. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	-	๘๖	๒๓	๓๘	๒	๔๐	๑๘๙
๔. เสมียน เจ้าหน้าที่	๑	๘๓	๑๘	๑๗	-	๓๗	๑๕๖
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	๔๔	๑๗๘	๓๐	๓๓	๑๑	๑๕	๓๑๑
๖. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง	๑	-	-	-	-	-	๑
๗. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	๑	๔	๙	๔	-	๑	๒๙
๘. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรฯ	๔๐	๓๗	๔	๓	-	๑	๘๕
๙. อาชีพงานพื้นฐาน	๑๕๒	๒๒๘	๒๓	๑๖	-	-	๔๑๙
รวม	๒๓๙	๖๑๙	๑๐๘	๑๒๘	๑๓	๑๒๙	๑,๒๓๖

จากตารางที่ ๗๗ สรุปได้ว่า ปี ๒๕๖๒ ความต้องการจ้างงานของสถานประกอบการ มีจำนวน ๑,๒๓๖ อัตรา และมีความต้องการมากที่สุดคือผู้ที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๘ รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๔ และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๔ ตามลำดับ ประเภทอาชีพที่ต้องการจ้างงานมากที่สุดคือ อาชีพงานพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๙๐ รองลงมาคือ พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑๖ และอาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๗๘ ความต้องการแรงงานไทย ปี ๒๕๖๓ จำแนกตามประเภทอาชีพและวุฒิการศึกษา

ประเภทอาชีพ	จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปี ๒๕๖๓						
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	รวม
๑. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	๓	๘	๗	๕	๒	๓๔	๕๙
๒. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	๒	๕	๔	๖	๔	๗๖	๙๗
๓. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	๑๓	๑๒๙	๗๕	๙๗	๑๙	๖๒	๓๙๕
๔. เสมียน เจ้าหน้าที่	๓	๗๕	๓๔	๓๘	๑๐	๗๕	๒๓๕
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	๑๓๑	๒๑๒	๕๙	๔๓	๑๒	๓๕	๔๙๒
๖. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง	-	-	-	-	-	-	-

๗. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	๘๗	๑๐๗	๔๑	๔๒	๓	๑	๒๘๑
๘. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรฯ	๕๒	๔๒	๗	๖	๑	๑	๑๐๙
๙. อาชีพงานพื้นฐาน	๓๐๓	๔๔๗	๑๑๒	๑๐๓	๑๖	๑๔	๙๙๕
รวม	๕๔๔	๑,๐๒๕	๓๓๙	๓๔๐	๖๗	๒๙๘	๒,๖๖๓

จากตารางที่ ๗๘ สรุปได้ว่า ปี ๒๕๖๓ ความต้องการจ้างงานของสถานประกอบการ มีจำนวน ๒,๖๖๓ อัตรา และมีความต้องการมากที่สุดคือผู้ที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๔๙ รองลงมา คือ ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓๑ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๗ ตามลำดับ ประเภทอาชีพที่ต้องการจ้างงานมากที่สุดคือ อาชีพงานพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๓๖ รองลงมาคือพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๙ และอาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๗๙ ผู้สมัครงาน จำแนกตามประเภทอาชีพ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ประเภทอาชีพ	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
๑. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	๕	๘	๓๓
๒. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	๓๑	๔๔	๕๘
๓. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	๑๓๓	๑๘๘	๒๗๐
๔. เสมียน เจ้าหน้าที่	๑๔๔	๑๕๕	๑๔๑
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	๒๖๗	๒๖๖	๑๙๖
๖. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง	๑	๔๓	-
๗. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	๕๒	๗๓	๘๐
๘. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร ฯ	๔๙	-	๖๐
๙. อาชีพงานพื้นฐาน	๓๗๙	๓๗๗	๕๑๗
รวม	๑,๐๖๑	๑,๑๕๔	๑,๓๕๕

การสมัครงาน ปี ๒๕๖๓ ผู้สมัครงาน ที่มาลงทะเบียนกับสำนักงานจัดหางานจังหวัดหนองคาย จำนวน ๑,๓๕๕ คน เมื่อพิจารณาตามประเภทอาชีพพบว่า อาชีพงานพื้นฐาน ได้แก่ แรงงาน ด้านการประกอบมีผู้สมัครมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑๕ รองลงมาคือ ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๙๓ และพนักงานบริการลูกค้า พนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๖

การสมัครงาน ปี ๒๕๖๒ พบว่าอาชีพงานพื้นฐาน ได้แก่ แรงงานด้านการประกอบมีผู้สมัครงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๗ รองลงมาคือ พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๕ และอาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๙

การสมัครงาน ปี ๒๕๖๑ พบว่าอาชีพงานพื้นฐาน ได้แก่แรงงาน ด้านการประกอบมีผู้สมัครงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๒ รองลงมาคือ พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑๖ และอาชีพเสมียน เจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๗

ตารางที่ ๘๐ ผู้สมัครงาน ปี ๒๕๖๑ จำแนกตามประเภทอาชีพและวุฒิการศึกษา

ประเภทอาชีพ	จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปี ๒๕๖๑						
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส.	อนุ ปริญญา	ปริญญา ตรี	รวม
๑. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	-	๒	-	-	-	๓	๕
๒. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	-	๒	๒	๑๑	-	๑๖	๓๑
๓. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	๑	๒๓	๑๓	๕๙	-	๓๗	๑๓๓
๔. เสมียน เจ้าหน้าที่	-	๔๑	๙	๔๔	-	๕๐	๑๔๔
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	๒๓	๑๒๔	๑๔	๗๐	-	๓๖	๒๖๗
๖. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง	-	๑	-	-	-	-	๑
๗. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	-	๔	๙	๓๖	-	๓	๕๒
๘. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรฯ	๑๖	๒๕	๑	๗	-	-	๔๙
๙. อาชีพงานพื้นฐาน	๘๕	๒๒๑	๑๗	๕๑	-	๕	๓๗๙
รวม	๑๒๕	๔๔๓	๖๕	๒๗๘	-	๑๕๐	๑,๐๖๑

จากตารางที่ ๖ สรุปได้ว่า ปี ๒๕๖๑ ผู้สมัครงานวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗๕ รองลงมา คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๒๐ และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๔ ตามลำดับ ประเภทอาชีพที่ต้องการทำงานมากที่สุดคือ อาชีพงานพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๒ รองลงมาคือพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑๖ และอาชีพเสมียน เจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๘๑ ผู้สมัครงาน ปี ๒๕๖๒ จำแนกตามประเภทอาชีพและวุฒิการศึกษา

ประเภทอาชีพ	จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปี ๒๕๖๒						
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส.	อนุ ปริญญา	ปริญญา ตรี	รวม
๑. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	-	-	-	๑	-	๗	๘
๒. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	-	๑	-	๖	-	๓๗	๔๔
๓. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	-	๔๔	๑๕	๗๓	-	๕๖	๑๘๘
๔. เสมียน เจ้าหน้าที่	-	๔๖	๑๓	๔๗	-	๔๙	๑๕๕
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	๓๑	๑๒๕	๑๖	๕๕	-	๓๙	๒๖๖
๖. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง	-	๒	๖	๓๔	-	๑	๔๓
๗. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	๑๗	๔๘	๓	๒	-	๓	๗๓
๘. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรฯ	-	-	-	-	-	-	-
๙. อาชีพงานพื้นฐาน	๑๑๗	๒๐๒	๑๓	๓๘	-	๗	๓๗๗
รวม	๑๖๕	๔๖๘	๖๖	๒๕๖	-	๑๙๙	๑,๑๕๔

จากตารางที่ ๗ สรุปได้ว่า ปี ๒๕๖๒ ผู้สมัครงานวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕๕ รองลงมา คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๘ และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒๔ ตามลำดับ ประเภทอาชีพที่ต้องการทำงานมากที่สุดคือ อาชีพงานพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๗ รองลงมาคือพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๕ และอาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๘๒ ผู้สมัครงาน ปี ๒๕๖๓ จำแนกตามประเภทอาชีพและวุฒิการศึกษา

ประเภทอาชีพ	จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปี ๒๕๖๓						
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส.	อนุ ปริญญา	ปริญญา ตรี	รวม
๑. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	-	๔	-	๗	-	๒๒	๓๓
๒. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	๑	-	๒	-	-	๕๕	๕๘
๓. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	๗	๗๒	๒๑	๑๐๒	-	๖๘	๒๗๐
๔. เสมียน เจ้าหน้าที่	๓	๔๑	๑๐	๔๐	๑	๔๖	๑๔๑
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	๓๙	๙๐	๑๙	๓๘	-	๑๐	๑๙๖
๖. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง	-	-	-	-	-	-	-
๗. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	๑๓	๕๔	๘	๕	-	-	๘๐
๘. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรฯ	๑๓	๓๓	๓	๑๐	-	๑	๖๐
๙. อาชีพงานพื้นฐาน	๑๓๗	๒๗๑	๓๕	๕๗	๑	๑๖	๕๑๗
รวม	๒๑๓	๕๖๕	๙๘	๒๕๙	๒	๒๑๘	๑,๓๕๕

จากตารางที่ ๘๒ สรุปได้ว่า ปี ๒๕๖๓ ผู้สมัครงานวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗๐ รองลงมา คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑๑ และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๙ ตามลำดับ ประเภทอาชีพที่ต้องการทำงานมากที่สุดคือ อาชีพงานพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑๕ รองลงมาอาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๙๓ และอาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๘๓ การบรรจุนาน จำแนกตามประเภทอาชีพ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ประเภทอาชีพ	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
๑. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	๖	๙	๒๖
๒. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	๒๒	๓๓	๕๔
๓. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	๑๒๑	๑๘๔	๒๖๒
๔. เสมียน เจ้าหน้าที่	๑๔๒	๑๕๖	๑๘๗
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	๒๘๕	๒๖๗	๑๓๓
๖. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง	๑	๑	-
๗. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	๔๔	๓๘	๘๔
๘. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร ฯ	๔๙	๗๓	๔๔
๙. อาชีพงานพื้นฐาน	๓๕๗	๓๘๐	๓๗๐
รวม	๑,๐๒๗	๑,๑๔๑	๑,๑๖๐

จากตารางที่ ๘๓ การบรรจุนาน ปี ๒๕๖๓ ผู้สมัครงานที่ได้รับการบรรจุนาน มีจำนวน ๑,๑๖๐ คน และเมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ พบว่าเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๗ และเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๑๑๒.๙๕

ตารางที่ ๘๔ การบรรจุนาน ปี ๒๕๖๑ จำแนกตามประเภทอาชีพและวุฒิการศึกษา

ประเภทอาชีพ	จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปี ๒๕๖๑						รวม
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา ตรี	ปริญญา ตรี	
๑. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	-	๒	-	-	-	๔	๖
๒. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	-	๒	๒	๙	-	๙	๒๒
๓. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	๑	๑๓	๙	๖๗	-	๓๑	๑๒๑
๔. เสมียน เจ้าหน้าที่	-	๓๔	๑๐	๕๓	-	๔๕	๑๔๒
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและ ตลาด	๒๑	๑๒๑	๒๐	๘๕	-	๓๘	๒๘๕
๖. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง	-	๑	-	-	-	-	๑
๗. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	-	๔	๑๐	๒๙	-	๑	๔๔
๘. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร ฯ	๑๒	๒๕	๔	๗	-	๑	๔๙
๙. อาชีพงานพื้นฐาน	๘๔	๒๐๖	๑๕	๔๙	-	๓	๓๕๗
รวม	๑๑๘	๔๐๘	๗๐	๒๙๙	-	๑๓๒	๑,๐๒๗

ตารางที่ ๘๕ การบรรจุนาน ปี ๒๕๖๒ จำแนกตามประเภทอาชีพและวุฒิการศึกษา

ประเภทอาชีพ	จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปี ๒๕๖๒						
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญา ตรี	รวม
๑. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	-	-	-	-	-	๙	๙
๒. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	-	๑	-	๖	-	๒๖	๓๓
๓. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	-	๓๘	๑๕	๗๒	-	๕๙	๑๘๔
๔. เสมียน เจ้าหน้าที่	-	๔๙	๑๓	๔๒	-	๕๒	๑๕๖
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	๒๔	๑๑๙	๑๙	๖๕	-	๔๐	๒๖๗
๖. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง	-	๑	-	-	-	-	๑
๗. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	-	๒	๕	๒๙	-	๒	๓๘
๘. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรฯ	๑๖	๔๙	๔	๒	-	๒	๗๓
๙. อาชีพงานพื้นฐาน	๑๐๗	๒๐๒	๑๖	๔๕	-	๑๐	๓๘๐
รวม	๑๔๗	๔๖๑	๗๒	๒๖๑	-	๒๐๐	๑,๑๔๑

ตารางที่ ๘๖ การบรรจุนาน ปี ๒๕๖๓ จำแนกตามประเภทอาชีพและวุฒิการศึกษา

ประเภทอาชีพ	จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปี ๒๕๖๓						
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญา ตรี	รวม
๑. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	-	๓	๑	๕	-	๑๗	๒๖
๒. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	-	๔	๒	๔	-	๔๔	๕๔
๓. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	๔	๗๙	๒๐	๘๑	๑	๗๗	๒๖๒
๔. เสมียน เจ้าหน้าที่	๑	๖๓	๑๘	๕๒	๑	๕๒	๑๘๗
๕. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	๓๐	๖๔	๑๖	๑๖	-	๗	๑๓๓
๖. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง	-	-	-	-	-	-	-
๗. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	๑๓	๔๘	๑๑	๑๒	-	-	๘๔
๘. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรฯ	๑๐	๒๔	๑	๖	-	๓	๔๔
๙. อาชีพงานพื้นฐาน	๑๐๖	๑๙๖	๒๐	๔๑	๑	๖	๓๗๐
รวม	๑๖๔	๔๘๑	๘๙	๒๑๗	๓	๒๐๖	๑,๑๖๐

การบรรจุนาน ปี ๒๕๖๑ พบว่าผู้ที่ได้รับการบรรจุนานมากที่สุดคือ อาชีพพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๗๖ รองลงมาคือ อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๕ และอาชีพเสมียน เจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๓

การบรรจุนาน ปี ๒๕๖๒ พบว่าผู้ที่ได้รับการบรรจุนานมากที่สุดคือ อาชีพพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๐ อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๙ และอาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๓

การบรรจุงาน ปี ๒๕๖๓ พบว่าผู้ที่ได้รับการบรรจุงานมากที่สุดคือ อาชีพพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๙๐ รองลงมาคือ อาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๙ และอาชีพเสมียนเจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๒

สถานการณ์การไปทำงานต่างประเทศ

ตารางที่ ๘๗ การไปทำงานต่างประเทศของคนหางาน จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓

ประเภทคนหางาน	จำนวน (คน)/ ปี		
	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
๑. รับลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ	๑,๘๑๑	๒,๓๖๓	๑,๑๗๕
๒. รับแจ้งการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ			
๒.๑ การเดินทางไปทำงานต่างประเทศ (รวม ๕ วิธี)	๒,๑๑๕	๑,๙๕๔	๑,๐๕๑
๒.๒ การเดินทางไปทำงานต่างประเทศ (Re-entry-visa)	๑,๕๘๔	๑,๕๒๘	๗๐๓
รวมจำนวนผู้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ (๒.๑ + ๒.๒)	๓,๖๙๙	๓,๔๘๒	๒,๗๕๔

ที่มา: สถิติการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ กองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ กรมการจัดหางาน

สรุปในปี ๒๕๖๓ มีผู้ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ จำนวน ๑,๑๗๕ คน ลดลงจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๑๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๒๗ และลดลง จากปี ๒๕๖๑ จำนวน ๖๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๑๑

การรับแจ้งการเดินทางไปทำงานต่างประเทศในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๙๒๙ คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ ลดลง จำนวน ๗๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๑ และเมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ ลดลงจำนวน ๕๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘๘ และการรับแจ้งการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ Re-entry-visa จำนวน ๗๐๓ คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ ลดลง ๘๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖๑ และเมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ พบว่า ลดลง ๘๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๙๙

สรุปในภาพรวมของจังหวัดหนองคาย พบว่า คนหางานชาวจังหวัดหนองคายมีความต้องการเดินทางไปทำงานต่างประเทศลดลง ซึ่งมีผลสืบเนื่องคนหางานมีความกังวลจากการเกิดโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโควิด ๑๙ ที่มีการแพร่ระบาดไปในวงกว้างในต่างประเทศ และด้วยเหตุที่หลายประเทศได้มีมาตรการระงับการเดินทางเข้าประเทศเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโควิด ๑๙ จึงทำให้คนหางานถูกชะลอการเดินทางไปทำงานในประเทศต่าง ๆ หากสถานการณ์ของโรคโควิด ๑๙ ดีขึ้น คาดการณ์ได้ว่า คนหางานมีความสนใจที่จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศโดยเฉพาะการจัดส่งของกรมการจัดหางาน ใน ๔ ประเทศได้แก่ อิสราเอล สาธารณรัฐเกาหลี ประเทศญี่ปุ่น และไต้หวัน

ตารางที่ ๘๘ การทำงานของคนต่างด้าวในจังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ประเภทของคนต่างด้าว	การดำเนินการออกใบอนุญาตทำงาน					
	ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
	นายจ้าง	ต่างด้าว	นายจ้าง	ต่างด้าว	นายจ้าง	ต่างด้าว
๑. คนต่างด้าวตามมาตรา ๕๙						
๑.๑ มาตรา ๕๙ (ประเภททั่วไป)	๓๑	๑๕๗	๔๓	๙๙	๓๖	๗๒
๑.๒ คนต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ (ปรับปรุงทะเบียนประวัติ)	๓๘๓	๖๔๔	๑๒๗	๒๒๘	-	-
๑.๓ คนต่างด้าวนำเข้า (MOU)	๗๔๙	๑,๕๓๐	๑,๒๓๙	๒,๓๑๓	๑,๒๖๒	๒,๒๖๗
๑.๔ คนต่างด้าวตามมติ ครม. ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒	-	-	-	-	๗๓	๑๑๕
๑.๕ คนต่างด้าวตามมติ ครม. ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ (Covid-๑๙)	-	-	-	-	๖๐	๙๑
๒. คนต่างด้าวตามมาตรา ๖๓ (พื้นที่สูง / ชนกลุ่มน้อย)	๓๑	๓๑	๔๔	๔๔	๒๕	๕๐
รวม	๑,๑๙๔	๒,๓๖๒	๑,๔๕๓	๒,๖๘๔	๑,๔๕๖	๒,๕๙๕

จากตารางที่ ๘๘ การทำงานของคนต่างด้าว ในปี ๒๕๖๓ ซึ่งมีนายจ้าง/ สถานประกอบการ
ได้ยื่นขออนุญาตทำงานให้กับคนต่างด้าว จำนวน ๒,๕๙๕ คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ ลดลง คิดเป็น
ร้อยละ ๓.๓๒ และเมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๙.๘๖

หากพิจารณาการอนุญาตทำงานตามประเภทของคนต่างด้าว จะพบว่าคนต่างด้าวนำเข้า
(MOU) ในปี ๒๕๖๓ มีนายจ้าง/สถานประกอบการยื่นขออนุญาตให้กับคนต่างด้าวมากที่สุด จำนวน ๑,๒๖๒ แห่ง
มีคนต่างด้าว จำนวน ๒,๒๖๗ คน รองลงมาคือ คนต่างด้าวที่ตามมติ ครม. ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ นายจ้าง ๗๓ แห่ง
คนต่างด้าว จำนวน ๑๑๕ คน

แรงงานนอกระบบ

สถานการณ์ด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัดหนองคาย

แรงงานนอกระบบ หมายถึง ผู้ที่มีงานทำที่ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานหรือกฎหมายประกันสังคม มาตรา ๓๓ (เป็นลูกจ้างที่มีนายจ้าง) โดย

“ผู้ที่มีงานทำ” หมายถึง ผู้มีงานทำที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป

“ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานหรือกฎหมายประกันสังคม” หมายถึง ไม่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายประกันสังคม

จำนวนแรงงานนอกระบบ

จากผลการสำรวจข้อมูลแรงงานจังหวัดหนองคาย ประจำปี ๒๕๖๒ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า จังหวัดหนองคายมีผู้มีงานทำจำนวนรวมทั้งสิ้น ๒๑๓,๒๖๓ คน แบ่งเป็นแรงงานในระบบ จำนวน ๖๔,๐๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๓ และเป็นแรงงานนอกระบบ จำนวน ๑๔๙,๒๓๔ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๙.๙๗ ซึ่งแรงงานนอกระบบของจังหวัดหนองคาย แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน ๗๙,๕๕๘ คน และเพศหญิง จำนวน ๖๙,๖๗๖ คน

แรงงานนอกระบบ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

เมื่อพิจารณาตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า แรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย ประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการเกษตรมากที่สุด จำนวน ๘๘,๖๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๑ ของจำนวนแรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย รองลงมา ประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการขายปลีกขายส่ง จำนวน ๒๖,๒๑๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๗) อุตสาหกรรมกรรมการก่อสร้าง จำนวน ๙,๖๖๒ คน (คิดเป็น ๖.๔๘) และอุตสาหกรรมที่พักแรมและบริการด้านอาหาร จำนวน ๘,๗๒๖ คน (ร้อยละ ๕.๘๕) ตามลำดับ

แรงงานนอกระบบ จำแนกตามอาชีพและเพศ

จากการสำรวจพบว่า แรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย ประกอบอาชีพด้านการเกษตรและประมงมากที่สุด จำนวน ๘๘,๔๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๒๘ ของจำนวนแรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย รองลงมา ประกอบอาชีพพนักงานบริการ จำนวน ๓๓,๗๒๓ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๐) อาชีพด้านความสามารถทางฝีมือ จำนวน ๑๒,๕๐๙ คน (คิดเป็น ๘.๓๘) และอาชีพพื้นฐานต่างๆ จำนวน ๗,๐๑๕ คน (ร้อยละ ๔.๗๐) ตามลำดับ

แรงงานนอกระบบ จำแนกตามอายุ

แรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ ๔๕ - ๕๔ ปี จำนวน ๒๔,๔๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๗ ของจำนวนแรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย รองลงมา อยู่ในกลุ่มอายุ ๕๕ - ๕๙ ปี จำนวน ๒๓,๑๘๖ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕๔) กลุ่มอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๒,๐๘๓ คน (คิดเป็น ๑๔.๘๐) และกลุ่มอายุ ๕๐ - ๕๔ ปี จำนวน ๒๐,๒๙๖ คน (ร้อยละ ๑๓.๖๐) ตามลำดับ

แรงงานนอกระบบ จำแนกตามการศึกษา

จากการสำรวจพบว่า แรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย จบการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน ๔๙,๔๑๐ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๓.๑๑ ของจำนวนแรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย รองลงมา จบศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษามากที่สุด จำนวน ๔๓,๙๕๐ คน (ร้อยละ ๒๙.๔๕) จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ จำนวน ๑๙,๖๗๘ คน (ร้อยละ ๑๓.๑๙) และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๙,๑๑๗ คน (ร้อยละ ๑๒.๘๑) ตามลำดับ

แรงงานนอกระบบ จำแนกตามชั่วโมงการทำงาน

หากจำแนกตามชั่วโมงการทำงานพบว่า แรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคายส่วนมากทำงานสัปดาห์ละ ๔๐ - ๔๙ ชั่วโมง เป็นจำนวนถึง ๙๕,๓๙๗ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๙๒ ของจำนวนแรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย) รองลงมา มีการทำงานสัปดาห์ละ ๓๐ - ๓๙ ชั่วโมง จำนวน ๒๙,๑๘๐ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕๕) ทำงานสัปดาห์ละ ๕๐ ชั่วโมงขึ้นไป จำนวน ๑๙,๖๔๗ คน (ร้อยละ ๑๓.๑๓) และมีการทำงานสัปดาห์ละ ๒๐ - ๒๙ ชั่วโมง จำนวน ๔,๕๖๐ คน (ร้อยละ ๒.๙๙) ตามลำดับ

แรงงานนอกระบบ จำแนกตามการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน

เมื่อพิจารณาตามการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน พบว่า แรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย ได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน จำนวน ๓๔,๗๐๘ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๖ ของจำนวนแรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย โดยแบ่งเป็น การบาดเจ็บจากของมีคมบาด/ทิ่ม/แทง จำนวน ๒๐,๕๓๑ คน (ร้อยละ ๕๙.๑๕ ของแรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคายที่ได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน) รองลงมา ได้แก่ การบาดเจ็บจากการชน/กระแทก โดยวัตถุทั้งแนวราบและแนวดิ่ง จำนวน ๕,๗๘๐ คน (ร้อยละ ๑๖.๖๕) การบาดเจ็บจากพลัดตกหกล้ม จำนวน ๕,๒๐๑ คน (ร้อยละ ๑๔.๙๙) และการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากยานพาหนะ จำนวน ๑,๗๙๖ คน (ร้อยละ ๕.๐๓) ตามลำดับ

แรงงานนอกระบบ จำแนกตามปัญหาจากการทำงาน

จากการสำรวจพบว่า แรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคายมีปัญหาจากการทำงาน จำนวน ๓๘,๙๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐๙ ของจำนวนแรงงานนอกระบบจังหวัดหนองคาย โดยส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องค่าตอบแทน จำนวน ๑๓,๗๘๖ คน (ร้อยละ ๓๕.๔๒ ของจำนวนแรงงานนอกระบบที่มีปัญหาจากการทำงาน) รองลงมา ได้แก่ ปัญหาการไม่มีสวัสดิการ จำนวน ๗,๗๔๒ คน (ร้อยละ ๑๙.๘๙) ปัญหาการทำงานหนัก จำนวน ๖,๖๒๗ คน (ร้อยละ ๑๗.๐๓) และปัญหางานขาดความต่อเนื่อง จำนวน ๓,๕๔๙ คน (ร้อยละ ๙.๑๑) ตามลำดับ

การเข้าถึงสวัสดิการสังคมของแรงงานนอกระบบ (ประกันสังคม มาตรา ๔๐)

การประกันสังคมเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่กระทรวงแรงงานรับผิดชอบ โดยมีสำนักงานประกันสังคมจังหวัดหนองคาย ทำหน้าที่ดูแลผู้ใช้แรงงานเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีหลักประกันชีวิตที่มั่นคงเมื่อยามแก่ชรา จากข้อมูลจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดหนองคาย พบว่าในปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย มีแรงงานนอกระบบที่สมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ จำนวน เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๑,๘๐๐ คน/ปี เป็นการประกันสังคมภาคความสมัครใจ สำหรับแรงงานนอกระบบ ซึ่งจังหวัดหนองคาย มีจำนวนแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เป็นภาคเกษตร ในช่วงปี ๒๕๖๒ ที่ผ่านมามีประสบปัญหาโรคระบาดโควิด - ๑๙ ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องหยุดการออกประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง ถึงแม้สำนักงานประกันสังคม จะเพิ่มช่องทาง การรับสมัครผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร และเคาน์เตอร์เซอร์วิส การเพิ่มตัวแทนเครือข่ายประกันสังคม จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งต้องเร่งดำเนินการรับสมัครตัวแทนเครือข่ายในพื้นที่ให้มากขึ้น

ทั้งนี้ สำนักงานแรงงานจังหวัดหนองคายได้ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านอาชีพให้แก่แรงงานนอกระบบ ดังนี้

ที่	กิจกรรม	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
๑	กิจกรรมจ้างงานเร่งด่วน			
	- จำนวนกิจกรรม (กิจกรรม)	-	๒	๑
	- จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ (คน)	-	๓๕	๑๕
๒	กิจกรรมพัฒนาทักษะฝีมือ			
	- จำนวนกิจกรรม (กิจกรรม)	๒	๑๖	๑๒
	- จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ (คน)	๓๒	๒๕๖	๑๙๒
	รวมผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น (คน)	๓๒	๒๙๑	๒๐๗

การส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานให้แก่แรงงานนอกระบบ

รายการ	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
ตรวจแรงงานนอกระบบ (แห่ง)	๔๒๗	๖๐๒	๖๑๗
แรงงานนอกระบบที่ผ่านการส่งเสริมความรู้ (คน)	๓,๑๙๕	๓,๓๐๐	๓,๔๐๐

(ที่มา : สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดหนองคาย)

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

สำนักงานแรงงานจังหวัดหนองคายและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานในจังหวัดหนองคาย ได้ประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจังหวัดหนองคาย เพื่อร่วมกันจัดทำแผนการตรวจบูรณาการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานทุกปี และออกตรวจบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ได้แก่ กอ.รมน.จังหวัดหนองคาย ตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย ตำรวจภูธรจังหวัดหนองคาย ปกครองจังหวัดหนองคาย สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย เป็นต้น โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

ผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจบูรณาการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

ตรวจบูรณาการในสถานประกอบการกลุ่มเสี่ยง	ปี ๒๕๖๑ (แห่ง)	ปี ๒๕๖๒ (แห่ง)	ปี ๒๕๖๓ (แห่ง)
เป้าหมาย	๓๐	๔๐	๔๐
ผลการดำเนินการ	๓๕	๔๑	๔๓
คิดเป็นร้อยละ	๑๑๖.๖๗	๑๐๒.๕๐	๑๐๗.๕๐

ด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน

สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานหนองคาย ดำเนินการดังนี้

๑. การฝึกเตรียมเข้าทำงาน (Pre-employment Training)

เป็นการฝึกอบรมฝีมือแรงงานให้กับกำลังแรงงานก่อนเข้าทำงานให้แก่แรงงานใหม่ หรือแรงงานที่จะเข้าสู่การทำงานในตลาดแรงงาน ซึ่งยังไม่มีพื้นฐานด้านอาชีพเพื่อให้แรงงานมีสมรรถนะการปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานแต่ละสาขาอาชีพ ซึ่งดำเนินการฝึกตั้งแต่ ๒๘๐ ชั่วโมงขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑,๖๘๐ ชั่วโมง และฝึกในกิจการอีก ๑๔๐-๕๖๐ ชั่วโมง (แล้วแต่สาขาอาชีพ) โดยกำหนดให้การฝึกมี ๒ ส่วน คือ ๑) การฝึกภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเบื้องต้น มีระยะเวลาฝึก ๒-๑๒ เดือน ในสัดส่วนภาคทฤษฎีร้อยละ ๒๐ และภาคปฏิบัติร้อยละ ๘๐ ๒) การฝึกในกิจการหรือในสถานประกอบกิจการ ใช้เวลาในการฝึก ๑-๔ เดือน เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้ปฏิบัติงานจริงและเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงาน

๒. การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน (Upgrade Training)

เป็นการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน ให้แก่ผู้ทำงานอยู่แล้วหรือผู้ว่างงานที่มีพื้นฐานความรู้ความสามารถ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่จะเข้าฝึกเพื่อเพิ่มเติมความรู้ ความสามารถ และทักษะในด้านอาชีพ ด้านการบริหารจัดการ หรือความรู้เสริมอื่นๆ ที่จะสนับสนุนการปฏิบัติงานให้กับแรงงานได้มีศักยภาพการทำงานที่สูงขึ้น ซึ่งดำเนินการฝึกตั้งแต่ ๑๘ ชั่วโมงขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๒๔๐ ชั่วโมง

๓. การฝึกเสริมทักษะ (Re-training)

เป็นการฝึกอบรมฝีมือแรงงานให้แก่ผู้ทำงานอยู่แล้ว หรือผู้ว่างงานได้พัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มเติมความรู้ความสามารถในสาขาอาชีพที่นอกเหนือจากอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ตามปกติ หรือนอกเหนือจากความรู้เดิม และเป็นการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพใหม่ ดำเนินการฝึกตั้งแต่ ๑๘ ชั่วโมงขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๔๘๐ ชั่วโมง

๔. การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน (Skill Standards Test)

เป็นการทดสอบฝีมือ ความรู้ ความสามารถ และทัศนคติในการทำงานให้กับผู้ประกอบการอาชีพ หรือผู้ที่มีความรู้ด้านช่างในสาขาอาชีพที่ต้องการทดสอบฯ ตั้งแต่อายุ ๑๘ ปีขึ้นไป โดยการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ทดสอบฝีมือคนหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ และทดสอบฝีมือแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการเพื่อวัดระดับความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และส่งเสริมให้มีศักยภาพการทำงานที่สูงขึ้นเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ หรือได้รับค่าจ้างตามระดับมาตรฐานฝีมือ หรือเพิ่มผลิตภาพการผลิต และขีดความสามารถในการแข่งขัน

๕. การส่งเสริม/พัฒนาฝีมือแรงงานในสถานประกอบกิจการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ บัญญัติขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบกิจการภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาฝีมือแรงงานมากยิ่งขึ้น โดยมิชอบกำหนดเรื่องกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานซึ่งกำหนดให้สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป ต้องฝึกอบรมฝีมือแรงงานบุคลากรของสถานประกอบกิจการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของลูกจ้างในแต่ละปี ถ้าไม่จัดฝึกอบรมหรือฝึกอบรมไม่ครบตามสัดส่วนที่กำหนดจะต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ ๑

ของค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ โดยคิดจากจำนวนลูกจ้างที่ไม่ได้จัดฝึกอบรมตามสัดส่วนและสถานประกอบกิจการที่จัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงานสามารถนำค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการฝึกอบรมไปยกเว้นภาษีได้ร้อยละ ๑๐๐ ตามประมวลรัษฎากร

๖. การรับรองความรู้ความสามารถ

เป็นการรับรองความรู้ความสามารถให้กับผู้ประกอบการอาชีพในสาขาอาชีพที่อาจเป็นอันตรายต่อสาธารณะ จึงจะสามารถทำงานได้ตามประกาศของกระทรวงแรงงาน ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นมา ผู้ที่ปฏิบัติงานในสาขาอาชีพช่างไฟฟ้าภายในอาคารที่ยังไม่มีหนังสือรับรองความรู้ความสามารถยื่นขอรับการประเมินฯ เพื่อขอรับหนังสือรับรองความรู้ความสามารถได้ที่ สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานหนองคายในวันและเวลาราชการ หากผู้ประกอบการอ้างดังกล่าว ฝ่าฝืนทำงานโดยไม่มีหนังสือรับรองฯ มีโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท และนายจ้าง/ผู้ว่าจ้าง จ้างงานผู้ไม่มีหนังสือรับรอง มีโทษปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท

การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตาราง/กราฟ และบทวิเคราะห์

รายการข้อมูล	พ.ศ. ๒๕๖๑ (คน)	พ.ศ. ๒๕๖๒ (คน)	พ.ศ. ๒๕๖๓ (คน)
๑.การฝึกเตรียมเข้าทำงาน	๘๑	๙๔	๖๕
๒.การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน	๑,๓๘๑	๑,๘๙๗	๑,๕๓๕
๓.การฝึกอาชีพเสริม	๑,๘๗๙	๕๔๔	๒๐๐
๔. การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน	๔๖๒	๗๑๒	๔๔๘
๕.การส่งเสริม/พัฒนาฝีมือแรงงานในสถานประกอบกิจการ	๒,๗๓๘	๒๕๖๒	๑,๙๓๗
๖. การรับรองความรู้ความสามารถ	๑๗๔	๘๑	๑๑๘
๗. การขับเคลื่อนแผนพัฒนากำลังคน จังหวัดหนองคาย	๑๓,๒๘๐	๑๓,๐๘๐	๑๕,๑๒๗

(ที่มา : แผน/ ผลการดำเนินงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓)

ด้านการคุ้มครองแรงงาน

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดหนองคายในการคุ้มครองแรงงาน มีดังนี้

๑. ตรวจแรงงานในระบบ

รายการ	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
ตรวจแรงงานในระบบ (แห่ง)	๒๐๐	๑๘๒	๑๙๔
จำนวนลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง (คน)	๓,๑๗๕	๒,๕๓๗	๒,๖๗๖

๒. การรับและวินิจฉัยคำร้องให้ลูกจ้างได้รับสิทธิประโยชน์

รายการ	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
จำนวน คำร้อง / ลูกจ้าง	๗๕/๒๔๘	๕๖/๑๒๙	๕๐/๑๑๖
จำนวนเงินตามคำร้อง (บาท)	๓,๐๒๑,๒๑๑.๕๕	๓,๓๖๖,๕๓๐.๒๓	๒,๗๘๔,๒๕๖.๙๘

๓. การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน

รายการ	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
สถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	๘๕	๙๓	๘๐
จำนวนลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง (คน)	๒,๗๐๙	๓,๐๐๙	๒,๗๒๐

๔. สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บเนื่องจากการทำงานจังหวัดหนองคาย

รายการ	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
จำนวนลูกจ้าง	๑๑,๐๐๘	๑๘,๐๓๗	๑๗,๕๕๘
อัตราการประสบอันตรายทุกกรณีต่อลูกจ้าง ๑,๐๐๐ ราย	๗.๕๓	๕.๓๗	๕.๒๙
อัตราการประสบอันตรายกรณีร้ายแรงต่อลูกจ้าง ๑,๐๐๐ ราย	๒.๔๕	๒.๑๖	๑.๘๗

ด้านการประกันสังคม

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดหนองคายในการดำเนินการด้านการประกันสังคม ดังนี้

๑. จังหวัดหนองคาย มีจำนวนสถานประกอบการ ที่ขึ้นทะเบียนนายจ้างกับสำนักงานประกันสังคม จำนวน ๑,๖๐๙ แห่ง มีผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ จำนวน ๑๗,๗๗๒ คน ผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ จำนวน ๕,๙๗๘ คน ผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ จำนวน ๒๕,๗๔๓ คน รวมจำนวนผู้ประกันตนทั้งสิ้น จำนวน ๔๙,๔๙๓ คน (ข้อมูล ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓) จังหวัดหนองคายมีสถานประกอบการขนาดเล็กเป็นส่วนใหญ่ การจ้างงานอาศัยผลผลิตตามฤดูกาลแรงงานส่วนหนึ่งจึงอยู่ในภาคการเกษตร

๒. การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตาราง/กราฟ และบทวิเคราะห์

รายการข้อมูล	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓
๑.จำนวนผู้ประกันตน มาตรา ๓๓ + มาตรา ๓๙ (คน)	๒๓,๒๑๗	๒๓,๑๗๐	๒๓,๗๕๐
๒. จำนวนผู้ประกันตน มาตรา ๔๐	๑๙,๖๗๘	๒๓,๙๓๔	๒๕,๗๔๓
๓. จำนวนการจ่ายเงินทดแทน (ลูกจ้างประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน) (ครั้ง)	๒๕๙	๓๔๗	๓๒๑
๔.จำนวนการจ่ายประโยชน์ทดแทน มาตรา ๓๓,๓๙ (ครั้ง)	๗๒,๓๕๒	๗๖,๗๕๖	๙๓,๔๓๘
๕. จำนวนการจ่ายประโยชน์ทดแทน มาตรา ๔๐ (ครั้ง)	๗๘๔	๑,๐๒๐	๑,๓๕๗

จากตาราง จำนวนผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๙ มีจำนวนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๕๐๐ คน/ปี เพิ่มขึ้นตามสภาพการจ้างงานของสถานประกอบการ และการขยายตัวของเศรษฐกิจของจังหวัด ซึ่งส่วนมากจังหวัดหนองคายมีสถานประกอบการขนาดเล็ก จึงทำให้ผู้ประกันตนเพิ่มขึ้นไม่มากนัก

๓. การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตาราง/กราฟ และบทวิเคราะห์ข้อมูลของจังหวัดเปรียบเทียบกับภาพรวมในกับระดับภูมิภาค และระดับประเทศ (Benchmarking) (ข้อมูล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)

รายการข้อมูล	ระดับภาค	ระดับประเทศ
๑.จำนวนผู้ประกันตน มาตรา ๓๓ + มาตรา ๓๙ (คน)	๒.๐๘	๐.๑๘
๒. จำนวนผู้ประกันตน มาตรา ๔๐ (คน)	๓.๐๘	๐.๗๓
๓. จำนวนการจ่ายเงินทดแทน (ลูกจ้างประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน : ครั้ง)	๒.๒๔	๐.๑๖
๔.จำนวนการจ่ายประโยชน์ทดแทน มาตรา ๓๓,๓๙ (ครั้ง)	๑.๘๘	๐.๓๒
๕. จำนวนการจ่ายประโยชน์ทดแทน มาตรา ๔๐ (ครั้ง)	๒.๘๑	๐.๖๓

หมายเหตุ : ข้อ ๓ ข้อ ๔ ระดับภาค และ ข้อ ๕ สำนักงานประกันสังคมมีได้จัดทำข้อมูลของปีที่ผ่านมา

๒.๒) ด้านการศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ระบุคนไทยต้องเพิ่มจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาเป็น ๑๒.๕ ปี หรือประมาณระดับชั้น ม.๖ ปัจจุบันอยู่ที่ ๙.๕๒ ปี หรือประมาณระดับชั้น ม.๓ โดยจังหวัดที่มีปีการศึกษาเฉลี่ยสูงที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร เท่ากับ ๑๑.๕๗ ปี ขณะที่จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนจังหวัดหนองคายมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒ ดังนี้

ตารางที่ ๘๙ แสดงปีการศึกษาเฉลี่ยของคนจังหวัดหนองคายแยกกลุ่มอายุ แยกปีการศึกษา

กลุ่มอายุ	ปีการศึกษา			
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
๑๕ – ๓๙ ปี	๑๐.๐๖	๑๐.๓๒	๑๐.๒๔	๑๐.๘
๔๐ – ๕๙ ปี	๗.๐๗	๗.๓๗	๗.๓๑	๗.๔๙
๑๕ – ๕๙ ปี	๘.๕๖	๘.๘๓	๘.๗๗	๙.๑๕
๑๕ ปีขึ้นไป	๗.๗๓	๘.๐๕	๗.๙๒	๘.๒๑
๖๐ ปีขึ้นไป	๔.๗๓	๕.๓๔	๕.๑๐	๕.๒๓

ข้อมูลจาก : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จากตารางที่ ๘๙ สรุปได้ว่า ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนจังหวัดหนองคายในปีการศึกษา ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้น คือ กลุ่มอายุ ๑๕ – ๓๙ ปี ปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๑๐.๘ (สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยระดับประเทศ ๙.๕๒ ปี) กลุ่มอายุ ๔๐ – ๕๙ ปี ปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๗.๔๙ กลุ่มอายุ ๑๕ – ๕๙ ปี ปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๙.๑๕ ปี อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๘.๒๑ ปี และกลุ่มอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๕.๒๓ ปี

ดังนั้น เป็นหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัด หนองคาย ที่ต้องผลักดันให้จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น ๑๒.๕ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๗๙

ข้อมูลทั่วไปทางด้านการศึกษา

๑. ด้านการจัดการศึกษา จังหวัดหนองคายมีส่วนราชการ/หน่วยงาน และสถาบันทางการศึกษาที่เป็นกลไกหลัก ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและรับผิดชอบทางด้านการศึกษาที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑.๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย จัดตั้งขึ้นตามประกาศคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติการกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมายและให้มีอำนาจ หน้าที่ ในเขตจังหวัด รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุน ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือ หน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มีสถานศึกษาขึ้นตรง ในกำกับดูแล คือสถานศึกษาเอกชน (ในระบบ) ที่เปิดการสอนก่อนระดับประถมศึกษาถึง มัธยมศึกษาตอนปลายในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย

รวม ๙ อำเภอ จำนวนโรงเรียน ๒๖ โรงเรียน จำนวนนักเรียน ๘,๘๓๙ คน และ สถานศึกษาเอกชน (นอก ระบบ) จำนวน ๑๗ โรงเรียน

๑.๒.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๑ รับผิดชอบกำกับดูแล สถานศึกษาที่เปิดการสอนก่อนระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน ๖ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอสระใคร อำเภอท่าบ่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอ โพนืตาก และอำเภอสังคม มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ จำนวน ๑๕๖ โรงเรียน จำนวนนักเรียน ๒๑,๖๕๖ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๑,๗๙๙ คน

๑.๒.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๒ รับผิดชอบกำกับดูแล สถานศึกษาที่เปิดการสอนก่อนระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน ๓ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอโพนพิสัย อำเภอรันทนาปี และอำเภอเฝ้าไร่ มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ จำนวน ๑๐๖ โรงเรียน จำนวนนักเรียน ๑๕,๗๑๒ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๑,๒๔๙ คน

๑.๒.๓ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑ รับผิดชอบส่งเสริมสนับสนุนกำกับ ติดตามการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ จำนวน ๘ อำเภอ และเขต พื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน ๙ อำเภอ เขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ จำนวน ๓๑ โรงเรียน จำนวนนักเรียน ๑๙,๘๔๓ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๑,๒๑๐ คน

๑.๒.๔ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดหนองคายเปิดสอนระดับเตรียมความพร้อมเด็กพิการ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงตลอดชีวิต แบ่งเป็น ๕ ประเภท ๑) บกพร่องทางการมองเห็น ๒) บกพร่องทางการได้ยิน ๓) บกพร่องทางสติปัญญา ๔) บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ และ ๕) บกพร่องทางการ เรียนรู้ เป้าหมายการพัฒนา “คนพิการไม่ไร้ค่า หากพัฒนาให้ถูกทาง” จำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น ๒๓๐ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒๖ คน

๑.๒.๕ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ กระทรวงศึกษาธิการ อนุมัติให้จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๗ ประเภทโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ โดยพระบรมราชูปถัมภ์ รับนักเรียนแบบสหศึกษาตั้งแต่ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ดำเนินการรับนักเรียนยากไร้ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และ เสริมสร้างความมั่นคงของชาติ การจัดการศึกษาให้เด็กดังกล่าวจะฝึกอบรมในวิชาสามัญ และวิชาชีพให้ สอดคล้องกับสภาพการณ์ของท้องถิ่น และให้ความอุปการะเรื่องที่อยู่ อาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม อุปกรณ์การ เรียน อัตลักษณ์ของโรงเรียน “จงรักภักดี มีคุณธรรม น้อมนำแนวทางพระราชดำริ” จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๘๗๐ คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๖๔ คน

๑.๔ หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการการอาชีวศึกษาหนองคาย มีสถานศึกษาในกำกับจำนวน ๑๒ แห่ง แบ่งเป็นสถานศึกษาของ รัฐบาล จำนวน ๓ แห่ง และสถานศึกษาของเอกชน จำนวน ๙ แห่ง ดังนี้

๑.๔.๑ สถานศึกษาของรัฐบาล จำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย

๑) วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย เปิดสอน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วยหลักสูตร ประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) เปิดสอน ๙ ประเภทวิชา มีนักศึกษา จำนวน ๑,๙๕๕ คน หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) เปิดสอน ๑๔ ประเภทวิชา มีนักศึกษาจำนวน ๑,๒๔๔ คน และหลักสูตร ปริญญาตรี เปิดสอน

๖ สาขาวิชา มีนักศึกษาจำนวน ๒๙๙ คน รวมนักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๓,๔๙๘ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓๖๑ คน

๒) วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย เปิดสอน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เปิดสอน ๔ ประเภทวิชา มีนักศึกษาจำนวน ๘๖๖ คน และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เปิดสอน ๔ ประเภทวิชา มีนักศึกษาจำนวน ๕๖๐ คน หลักสูตรปริญาตรี เปิดสอน ๑ สาขาวิชา มีนักศึกษาจำนวน ๘๑ คน รวมนักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๑,๕๐๗ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๕๔ คน

๓) วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคาย เปิดสอน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เปิดสอน ๙ ประเภทวิชา มีนักศึกษาจำนวน ๓๖๒ คน และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เปิดสอน ๑๑ ประเภทวิชา มีนักศึกษาจำนวน ๒๗๓ คน หลักสูตรปริญาตรีเปิดสอน ๑ สาขาวิชา มีนักศึกษาจำนวน ๔๖ คน รวมนักศึกษาจำนวนทั้งสิ้น ๖๘๑ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๔๑ คน

๑.๔.๒ สถานศึกษาของเอกชน จำนวน ๙ แห่ง เปิดสอน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วยหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รวมนักศึกษาจำนวนทั้งสิ้น ๔,๔๙๒ คน จำนวนบุคลากรทางการศึกษา ๑๙๔ คน

๑.๕ หน่วยงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดหนองคาย (สำนักงาน กศน.จังหวัดหนองคาย) มีศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สถานศึกษา) ที่อยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน ๙ แห่ง หน่วยจัดการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยระดับตำบล (กศน.ตำบล) จำนวน ๖๒ ตำบล จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนนักเรียน ๗,๑๗๖ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒๕๓ คน

๑.๖ สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน ๑๘๖ แห่ง แบ่งเป็น

๑) โรงเรียนเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล รวมจำนวน ๑๓ แห่ง จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนนักเรียน ๔,๖๙๐ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๑๘๘ คน

๒) โรงเรียนกีฬา จำนวน ๑ แห่ง จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนนักเรียน ๑๑๔ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒๒ คน

๓) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองหนองคาย จำนวน ๑ แห่ง จัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา จำนวนนักศึกษา ๑๖๗ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๑๗ คน

๔) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑๗๒ แห่ง จัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา จำนวนนักเรียน ๖,๕๔๓ คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒๕๔ คน

๑.๘ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดหนองคาย มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน ๑๑ แห่ง จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนนักเรียน ๑,๒๑๘ คน จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา ๑๑๒ คน

๑.๙ สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน ๖ แห่ง จัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา จำนวนนักเรียน ๒๑๑ คน จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา ๕๘ คน

๑.๑๐ สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๒ แห่ง คือ

๑.๑๐.๑ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย พ.ศ.๒๕๖๓ สภามหาวิทยาลัยได้มีมติเห็นชอบในการยุบรวมคณะวิชาตามโครงสร้างใหม่ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย จาก ๔ คณะวิชา เป็น ๑ คณะวิชา คือ คณะสหวิทยาการ โดยมีโครงสร้างการบริหารงานดังนี้

- ๑) กองบริหารงานคณะสหวิทยาการ
- ๒) หน่วยงานประเภทวิสาหกิจของคณะสหวิทยาการ
- ๓) หน่วยงานประเภทสนับสนุนภารกิจและยุทธศาสตร์ของคณะสหวิทยาการ
- ๔) การบริหารวิชาการ แบ่งเป็นสาขาวิชา ๖ สาขาวิชาดังนี้
 - ๔.๑) สาขาวิชาศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์
 - ๔.๒) สาขาวิชาสังคมศาสตร์
 - ๔.๓) สาขาวิชานิติศาสตร์
 - ๔.๔) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
 - ๔.๕) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์
 - ๔.๖) สาขาวิชาเทคโนโลยีและวิศวกรรมศาสตร์

หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

๑) โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่นวิทยาเขตหนองคาย จัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ จัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา (Bilingual Program of Sciences and Technology) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (Bilingual Program of Sciences and Technology) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Bilingual Program of Sciences and Technology) วิทยาศาสตร์ (Bilingual Program of Sciences) ภาษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Bilingual Program of Languages and Social Studies) เป็นหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๒๐๒ คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๒๕ คน

๒) ระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๔ สาขา ประกอบด้วย สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การประมง สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ สาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมอาหาร

สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย สาขาวิชาบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ สาขาวิชาเอกการเงินธุรกิจ สาขาวิชาเอกธุรกิจระหว่างประเทศ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการจัดการ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการจัดการธุรกิจ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

๓) ปริญญาโท จำนวน ๕ สาขาวิชา ประกอบด้วย สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ (นานาชาติ) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทรัพยากรชีวภาพประยุกต์ สาขาวิชาการเป็นผู้ประกอบการและนวัตกรรม สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการและกลยุทธ์ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๔) ปริญญาเอก จำนวน ๒ สาขาวิชา ประกอบด้วย สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ (นานาชาติ) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทรัพยากรชีวภาพประยุกต์

จำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น ๒,๒๔๙ คน แบ่งเป็น นักศึกษาระดับปริญญาตรี ๒,๑๑๐ คน ระดับปริญญาโท จำนวน ๑๒๔ คน และระดับปริญญาเอก จำนวน ๑๕ คน

๑.๑๐.๒ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ถึงปริญญาโท โดยมีนักศึกษาทั้งสิ้น จำนวน ๕๑๙ คน เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ จำนวน ๖ หลักสูตร ได้แก่ - หลักสูตรปริญญาตรี จำนวน ๕ หลักสูตร ประกอบด้วย หลักสูตรคณะพุทธศาสนา หลักสูตรคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา หลักสูตรคณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ และหลักสูตร คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ - หลักสูตรปริญญาโท จำนวน ๑ หลักสูตร คือ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

๒. ด้านโอกาสทางการศึกษา

๒.๑ ระดับอนุบาล ๑ - ๓ พบว่า มีการเตรียมความพร้อมให้เด็กช่วงวัย ๓ - ๕ ปี ร้อยละ ๘๗.๐๙ (จำนวนเด็กที่ได้รับการเตรียมความพร้อม จำนวน ๑๔,๒๐๗ คน เปรียบเทียบจากประชากรตาม ทร๑๔ อายุ ๓ - ๕ ปี จำนวน ๑๖,๓๑๓ คน)

๒.๒ ระดับประถมศึกษา มีการจัดการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนเข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) ร้อยละ ๑๐๐.๗๔ (จำนวนประชากรวัยเรียนเข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๓๗,๓๒๖ คน เปรียบเทียบจากประชากรตาม ทร.๑๔ อายุ ๖ - ๑๑ ปี จำนวน ๓๗,๐๕๑ คน)

๒.๓ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีการจัดการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) ร้อยละ ๑๐๐.๔๔ (จำนวนประชากรวัยเรียนเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๙,๓๐๘ คน เปรียบเทียบจากประชากรตาม ทร.๑๔ อายุ ๑๒ - ๑๔ ปี จำนวน ๑๙,๒๒๓ คน)

๒.๔ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีการจัดการศึกษาให้กับประชาวัยเรียนเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (สายสามัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ และสายอาชีพ

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ ๑-๓) ร้อยละ ๘๐.๔๐ (จำนวนประชากรวัยเรียนเข้ารับการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ๑๕,๙๓๒ คน เปรียบเทียบจากประชากรตาม ทร.๑๔ อายุ ๑๕-๑๗ ปี จำนวน ๑๙,๘๑๗ คน)

๒.๕ ระดับอุดมศึกษา มีการจัดการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษา (อุดมศึกษาปีที่ ๑-๕) และสายอาชีพ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ ๑ - ๒ ร้อยละ ๑๔.๐๘ (จำนวนประชากรวัยเรียนเข้ารับการศึกษ ๖,๑๓๙ คน เปรียบเทียบจากประชากรตาม ทร.๑๔ อายุ ๑๘ - ๒๒ ปี จำนวน ๔๓,๕๙๕ คน) ข้อมูลนับเฉพาะสถานศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย

๓. ด้านคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ ๙๐ ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (Reading Test : RT)

ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จังหวัดหนองคาย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

สังกัด	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		
	ด้านการอ่านออกเสียง	การอ่านรู้เรื่อง	รวม ๒ สมรรถนะ
๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๗๒.๙๘	๗๘.๕๒	๗๕.๗๕
๒. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	๗๓.๐๑	๖๗.๙๗	๗๐.๔๙
๓. กระทรวงมหาดไทย (มท.) : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อปท.)	๗๐.๐๐	๗๑.๗๙	๗๐.๘๙
จังหวัด	๗๒.๗๗	๗๖.๐๔	๗๔.๔๐
ประเทศ	๖๘.๕๐	๗๒.๘๑	๗๐.๖๖

จากตารางที่ ๙๐ สรุปได้ว่าผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (Reading Test : RT) ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จังหวัดหนองคาย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงกว่าระดับประเทศทั้ง ๒ สมรรถนะ คือ ๗๔.๔๐ ระดับประเทศ ๗๐.๖๖ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง คือ ๑) นโยบายการยกระดับคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ต้องอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐% ๒) หน่วยงาน/สถานศึกษาทุกแห่งทุกสังกัดมีการคัดกรองการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษาละ ๒ ครั้ง

แนวทางการแก้ไขและผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา (ระบุแหล่งงบประมาณ)

๑. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดกรองการอ่านออกการเขียนของนักเรียนในสังกัด โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธาน ครูวิชาการเป็นรองประธาน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกรรมการ และครูประจำชั้นเป็นเลขานุการ

๒. เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการคัดกรองแล้วพบว่านักเรียนที่ยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ให้สถานศึกษากำหนดมาตรการเร่งด่วนแก้ไขให้นักเรียนให้อ่านออกเขียนได้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น การสอนซ่อมเสริมเป็นรายบุคคลโดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับแต่ละโรงเรียน

๓. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้อย่างใกล้ชิด และมีข้อมูลนักเรียนที่คัดกรองตามข้อ ๑ ครบทุกคน

๔. หน่วยงานต้นสังกัดช่วยเหลือแนะนำ นิเทศติดตาม ร่วมกับสถานศึกษา

๕. งบประมาณในการพัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัด

ตารางที่ ๙๑ ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT)

ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จังหวัดหนองคาย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

สังกัด	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		
	ด้าน คณิตศาสตร์	ด้าน ภาษาไทย	รวมความสามารถ ทั้ง ๒ ด้าน
๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๔๔.๓๙	๔๔.๕๕	๔๔.๔๗
๒. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	๔๑.๖๑	๔๗.๓๒	๔๔.๔๖
๓. กระทรวงมหาดไทย (มท.) : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อปท.)	๓๙.๕๑	๔๔.๓๕	๔๑.๙๓
จังหวัด	๔๓.๔๖	๔๕.๐๘	๔๔.๒๗
ประเทศ	๔๔.๙๔	๔๖.๔๖	๔๕.๗๐

จากตารางที่ ๙๑ สรุปได้ว่า ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จังหวัดหนองคาย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละรวมความสามารถทั้ง ๒ ด้าน ต่ำกว่าระดับประเทศ คือ ๔๔.๒๗ ระดับประเทศ ๔๕.๗๐ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลง คือ ๑) ครูไม่ครบชั้น ๒) ครูผู้สอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก

แนวทางการแก้ไขและผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา (ระบุแหล่งงบประมาณ)

๑. หน่วยงาน/สถานศึกษา จัดทำแผนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก แบบเรียนรวม แบบละชั้นและแบบ ไปเรียนรวมทั้งชั้น เพื่อลดปัญหาครูไม่ครบชั้นและครูผู้สอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก

๒. ครูและผู้เรียนมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน

๓. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตามการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายวิชา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย อย่างใกล้ชิดและมีข้อมูลนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินครบทุกคน

๔. หน่วยงานต้นสังกัดช่วยเหลือแนะนำ นิเทศติดตาม ร่วมกับสถานศึกษา

๕. งบประมาณในการพัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัด

ตารางที่ ๙๒ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับประถมศึกษาปีที่ ๖

ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำแนกตามรายวิชา

ระดับ/สังกัด	ผลการทดสอบ O-NET ชั้น ป.๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๒				เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒		
	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	๒๕๖๑	๒๕๖๒	เพิ่ม/ลด (+/-)
ระดับประเทศ	๓๒.๙๐	๔๙.๐๗	๓๕.๕๕	๓๔.๔๒	๔๓.๑๔	๓๗.๙๖	-๕.๑๘
ระดับกระทรวงศึกษา	๓๓.๑๓	๔๙.๑๘	๓๕.๖๘	๓๔.๖๔	๔๓.๓๓	๓๘.๑๖	-๕.๑๗
ระดับภาค (ภูมิศาสตร์)	๓๑.๑๙	๔๗.๕๐	๓๔.๐๗	๓๑.๐๒	๔๐.๘๓	๓๕.๙๕	-๕.๔๒
ระดับภาค ๑๐	๓๐.๓๘	๔๖.๖๕	๓๓.๕๘	๓๑.๐๕	๔๐.๘๔	๓๕.๔๒	-๕.๔๒
ระดับจังหวัด	๓๑.๓๔	๔๗.๔๕	๓๔.๓๕	๓๑.๔๐	๔๑.๒๐	๓๖.๑๔	-๕.๐๖
ระดับ สพป.	๓๐.๙๔	๔๗.๐๑	๓๓.๖๖	๒๙.๖๒	๔๐.๒๙	๓๕.๓๑	-๔.๙๘
ระดับ สช.	๓๔.๐๔	๕๐.๒๗	๓๗.๕๔	๓๙.๒๔	๔๗.๓๓	๔๐.๒๗	-๗.๐๖
ระดับ อปท.	๒๙.๕๖	๔๕.๙๕	๓๔.๖๕	๓๑.๗๔	๓๗.๙๘	๓๕.๔๘	-๒.๕๐

ตารางที่ ๙๓ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำแนกตามรายวิชา

ระดับ/สังกัด	ผลการทดสอบ O-NET ชั้น ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๒				เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒		
	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	๒๕๖๑	๒๕๖๒	เพิ่ม/ลด (+/-)
ระดับประเทศ	๒๖.๗๓	๕๕.๑๔	๓๐.๐๗	๓๓.๒๕	๓๗.๕๐	๓๖.๓๐	-๑.๒๐
ระดับกระทรวงศึกษา	๒๗.๑๙	๕๕.๖๓	๓๐.๒๕	๓๓.๖๙	๓๗.๙๐	๓๖.๖๙	-๑.๒๑
ระดับภาค (ภูมิศาสตร์)	๒๔.๗๑	๕๓.๖๘	๒๙.๕๘	๓๐.๘๐	๓๕.๖๙	๓๔.๖๙	-๑.๐๐
ระดับภาค ๑๐	๒๔.๔๒	๕๓.๑๐	๒๙.๕๑	๓๐.๘๐	๓๕.๕๓	๓๔.๔๖	-๑.๐๗
ระดับจังหวัด	๒๔.๔๒	๕๓.๒๐	๒๙.๔๗	๓๐.๙๙	๓๕.๓๕	๓๔.๕๒	-๐.๘๓
ระดับ สพม.	๒๕.๑๙	๕๔.๕๘	๒๙.๖๖	๓๑.๙๔	๓๖.๕๑	๓๕.๓๔	-๑.๑๗
ระดับ สพป.	๒๓.๓๒	๕๒.๓๕	๒๙.๕๕	๒๘.๗๙	๓๓.๙๔	๓๓.๕๐	-๐.๔๔
ระดับ สช.	๒๔.๔๓	๕๒.๔๘	๓๐.๓๗	๓๒.๒๓	๓๔.๖๕	๓๔.๘๘	+๐.๒๓
ระดับ อปท.	๒๐.๖๐	๔๖.๓๑	๒๗.๗๑	๒๗.๗๔	๓๐.๘๔	๓๐.๕๕	-๐.๒๕
สงวน.พระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๑๙.๕๐	๓๙.๒๒	๒๖.๖๐	๒๖.๕๐	๒๘.๐๕	๒๗.๙๖	-๐.๐๙

ตารางที่ ๙๔ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำแนกตามรายวิชา

ระดับ/สังกัด	ผลการทดสอบ O-NET ชั้น ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๒					เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒		
	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	สังคมศึกษา	๒๕๖๑	๒๕๖๒	เพิ่ม/ลด (+/-)
ระดับประเทศ	๒๕.๔๑	๔๒.๒๑	๒๙.๒๐	๒๙.๒๐	๓๕.๗๐	๓๕.๐๒	๓๒.๓๔	-๒.๖๘
ระดับกระทรวงศึกษา	๒๕.๘๓	๔๒.๖๗	๒๙.๔๔	๒๙.๕๙	๓๕.๙๔	๓๕.๔๓	๓๒.๖๙	-๒.๗๔
ระดับภาค (ภูมิศาสตร์)	๒๑.๗๕	๔๐.๐๒	๒๗.๖๖	๒๕.๗๖	๓๔.๓๓	๓๒.๐๙	๒๙.๙๐	-๒.๑๙
ระดับภาค ๑๐	๒๑.๘๖	๓๙.๘๕	๒๗.๕๓	๒๕.๘๐	๓๔.๐๐	๓๒.๐๔	๒๙.๘๑	-๒.๒๓
ระดับจังหวัด	๒๑.๔๑	๓๙.๙๑	๒๗.๒๖	๒๕.๕๘	๓๓.๖๘	๓๑.๒๒	๒๙.๕๗	-๑.๖๕
ระดับ สพม.	๒๑.๘๖	๔๐.๖๔	๒๗.๖๐	๒๕.๙๒	๓๔.๑๒	๓๑.๖๙	๓๐.๐๓	-๑.๖๖
ระดับ สพป.	๑๔.๐๐	๓๔.๔๓	๒๖.๓๐	๒๓.๓๓	๓๐.๘๐	๓๐.๗๑	๒๕.๗๗	-๔.๙๔
ระดับ สช.	๑๔.๒๕	๒๔.๑๐	๒๔.๓๐	๒๒.๗๕	๒๖.๒๐	๒๘.๕๐	๒๒.๓๒	-๖.๑๘
ระดับ อปท.	๑๖.๗๖	๓๐.๗๑	๒๓.๔๐	๒๑.๙๖	๒๗.๖๙	๒๔.๘๓	๒๔.๑๐	-๐.๗๓
สนง.พระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๑๖.๔๕	๒๙.๑๗	๒๑.๗๕	๒๑.๗๒	๒๗.๐๙	๒๕.๒๕	๒๓.๒๔	-๒.๐๑

จากตาราง สรุปได้ว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในทุกระดับลดลง ปัจจัยที่ส่งต่อการเปลี่ยนแปลง คือ ๑) คุรุชาดความรู้ในความเข้าใจในเรื่องตัวชี้วัดที่ต้องรู้/ควรรู้ มาวิเคราะห์วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดการใช้ค่าสถิติของผลการทดสอบระดับชาติด้านพื้นฐานมาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้ค่าสถิติทุกฉบับรายงานการเรียนรู้อย่างเหมาะสม รวมทั้งค่าสถิตรายบุคคล ๒) ครูผู้สอนไม่ได้นำโครงสร้างข้อสอบ (Test blueprint) เพื่อมาวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายมาตรฐาน

ตารางที่ ๙๕ ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-Net) ตั้งแต่ระดับชาติขึ้นไป ชั้น ปวช.๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ จำแนกระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ

ปีการศึกษา	ระดับ	ความรู้สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป				
		ทักษะภาษาและการสื่อสาร	ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา	ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต	ทักษะการจัดการงานอาชีพ	ค่าเฉลี่ยรวม
๒๕๖๒	ประเทศ	๓๙.๙๑	๓๕.๖๑	๕๒.๗๕	๔๖.๒๓	๔๓.๖๓
	ภาค	๓๘.๐๒	๓๔.๒๖	๕๑.๔๖	๔๔.๓๖	๔๒.๐๓

ปีการศึกษา	ระดับ	ความรู้สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป				
		ทักษะภาษาและการสื่อสาร	ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา	ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต	ทักษะการจัดการจัดการงานอาชีพ	ค่าเฉลี่ยรวม
	จังหวัด	๓๘.๘๓	๓๔.๔๖	๕๑.๗๐	๔๔.๙๐	๔๒.๔๗
๒๕๖๑	ประเทศ	๔๒.๐๑	๓๐.๙๒	๕๑.๐๙	๔๒.๔๙	๔๑.๖๓
	ภาค	๓๙.๕๙	๒๙.๒๖	๔๙.๗๔	๔๑.๐๕	๓๙.๙๑
	จังหวัด	๓๘.๙๔	๒๙.๐๙	๔๘.๘๑	๔๐.๓๙	๓๙.๓๑
๒๕๖๐	ประเทศ	๔๑.๗๖	๓๐.๓๘	๕๔.๔๓	๓๙.๗๘	๔๑.๕๙
	ภาค	๓๙.๕๔	๒๘.๘๒	๕๒.๗๗	๓๘.๒๘	๓๙.๘๕
	จังหวัด	๔๐.๒๓	๒๘.๓๑	๕๒.๖๔	๓๗.๓๓	๓๙.๖๓

ตารางที่ ๙๖ ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) ตั้งแต่ระดับชาติขึ้นไป ชั้น ปวส.๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ จำแนกระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ

ปีการศึกษา	ระดับ	ความรู้สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป				
		ทักษะภาษาและการสื่อสาร	ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา	ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต	ทักษะการจัดการจัดการงานอาชีพ	ค่าเฉลี่ยรวม
๒๕๖๒	ประเทศ	๔๑.๘๓	๓๑.๘๐	๕๒.๒๐	๓๗.๑๔	๔๐.๗๔
	ภาค	๔๐.๑๙	๓๑.๒๔	๕๑.๓๙	๓๕.๗๔	๓๙.๖๔
	จังหวัด	๓๙.๙๙	๓๐.๓๒	๕๐.๔๘	๓๔.๙๐	๓๘.๙๒
๒๕๖๑	ประเทศ	๔๑.๐๑	๓๐.๕๖	๕๑.๒๑	๓๗.๓๓	๔๐.๐๓
	ภาค	๓๘.๙๓	๒๙.๓๒	๕๐.๖๐	๓๕.๗๐	๓๘.๖๔
	จังหวัด	๓๗.๗๒	๒๗.๘๙	๔๘.๐๕	๓๓.๖๑	๓๖.๘๒
๒๕๖๐	ประเทศ	๓๖.๒๙	๓๐.๑๑	๔๘.๘๕	๓๓.๑๕	๓๗.๑๐
	ภาค	๓๔.๓๒	๒๘.๘๕	๔๘.๐๘	๓๒.๑๒	๓๕.๘๔
	จังหวัด	๓๔.๑๓	๒๘.๒๒	๔๗.๐๗	๓๑.๑๘	๓๕.๑๕

จากตาราง สรุปได้ว่า ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) ตั้งแต่ระดับชาติขึ้นไป ชั้น ปวช.๓ และ ปวส.๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ จำแนก ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคือ ๑) สถานศึกษามีแผนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นรูปธรรม ๒) การใช้ค่าสถิติของผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานมาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้ค่าสถิติทุกฉบับ รายงานผลการเรียนรู้/รายมาตรฐาน รวมทั้งค่าสถิติรายบุคคล

ตารางที่ ๙๗ แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET) ระดับชั้นประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๒ กับ ๒๕๖๓ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)

กลุ่มสาระฯ	ปีการศึกษา	ระดับประเทศ	ระดับจังหวัด
สาระทักษะการเรียนรู้	๒๕๖๓	๔๑.๙๒	๓๖.๙๖
	๒๕๖๒	๔๔.๙๕	๓๙.๘๗
	เพิ่ม-ลด	-๓.๐๓	-๒.๙๑
สาระความรู้พื้นฐาน	๒๕๖๓	๔๐.๘๘	๓๕.๕๓
	๒๕๖๒	๔๐.๑๔	๓๖.๓๗
	เพิ่ม-ลด	+๐.๗๔	-๐.๘๔
สาระการประกอบอาชีพ	๒๕๖๓	๔๖.๘๖	๔๐.๙๔
	๒๕๖๒	๓๙.๘๓	๓๖.๓๔
	เพิ่ม-ลด	+๗.๐๓	+๔.๖๐
สาระทักษะการดำเนินชีวิต	๒๕๖๓	๔๙.๕๓	๓๙.๔๒
	๒๕๖๒	๔๗.๓๒	๔๒.๔๔
	เพิ่ม-ลด	+๒.๒๑	-๓.๐๒
สาระการพัฒนาสังคม	๒๕๖๓	๔๗.๙๙	๔๒.๙๐
	๒๕๖๒	๔๕.๒๘	๔๓.๘๘
	เพิ่ม-ลด	+๒.๗๑	-๐.๙๘
เฉลี่ย	๒๕๖๓	๔๕.๔๔	๓๙.๑๕
	๒๕๖๒	๔๓.๕๐	๓๙.๗๘
	เพิ่ม-ลด	+๑.๙๔	-๐.๖๓

ตารางที่ ๘๘ แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET)

ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดหนองคาย เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๒ กับ ๒๕๖๓
(คะแนนเต็ม ๑๐๐)

กลุ่มสาระฯ	ปีการศึกษา	ระดับประเทศ	ระดับจังหวัด
สาระทักษะการเรียนรู้	๒๕๖๓	๓๔.๘๘	๓๑.๘๔
	๒๕๖๒	๓๗.๖๔	๓๔.๐๒
	เพิ่ม-ลด	-๒.๗๖	-๒.๑๘
สาระความรู้พื้นฐาน	๒๕๖๓	๓๒.๓๐	๓๐.๗๕
	๒๕๖๒	๓๓.๙๐	๓๒.๒๑
	เพิ่ม-ลด	-๑.๖๐	-๑.๔๖
สาระการประกอบอาชีพ	๒๕๖๓	๓๘.๐๒	๓๔.๕๖
	๒๕๖๒	๓๘.๙๑	๓๔.๗๕
	เพิ่ม-ลด	-๐.๘๙	-๐.๑๙
สาระทักษะการดำเนินชีวิต	๒๕๖๓	๔๕.๙๒	๓๙.๓๓
	๒๕๖๒	๔๔.๐๗	๓๘.๓๗
	เพิ่ม-ลด	+๑.๘๕	+๐.๙๖
สาระการพัฒนาสังคม	๒๕๖๓	๔๐.๔๔	๓๖.๙๓
	๒๕๖๒	๓๖.๓๔	๓๑.๘๕
	เพิ่ม-ลด	+๔.๑๐	+๕.๐๘
เฉลี่ย	๒๕๖๓	๓๘.๓๑	๓๔.๖๘
	๒๕๖๒	๓๘.๑๗	๓๔.๒๔
	เพิ่ม-ลด	+๐.๑๔	+๐.๔๔

ตารางที่ ๙๙ แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET) ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดหนองคาย เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๒ กับ ๒๕๖๓ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)

กลุ่มสาระฯ	ปีการศึกษา	ระดับประเทศ	ระดับจังหวัด
สาระทักษะการเรียนรู้	๒๕๖๓	๓๕.๖๖	๓๑.๔๗
	๒๕๖๒	๓๔.๐๐	๓๑.๐๓
	เพิ่ม-ลด	+๑.๖๖	+๐.๔๔
สาระความรู้พื้นฐาน	๒๕๖๓	๒๖.๖๑	๒๖.๐๕
	๒๕๖๒	๒๙.๒๖	๒๖.๖๗
	เพิ่ม-ลด	-๒.๖๕	-๐.๖๒
สาระการประกอบอาชีพ	๒๕๖๓	๓๘.๙๕	๓๓.๙๙
	๒๕๖๒	๔๐.๔๑	๓๔.๖๖
	เพิ่ม-ลด	-๑.๔๖	-๐.๖๗
สาระทักษะการดำเนินชีวิต	๒๕๖๓	๓๙.๗๐	๓๔.๔๙
	๒๕๖๒	๓๔.๗๓	๒๙.๔๙
	เพิ่ม-ลด	+๔.๙๗	๕.๐๐
สาระการพัฒนาสังคม	๒๕๖๓	๔๐.๑๙	๓๕.๕๕
	๒๕๖๒	๓๑.๙๔	๒๘.๘๑
	เพิ่ม-ลด	+๘.๒๕	+๖.๗๔
เฉลี่ย	๒๕๖๓	๓๖.๒๒	๓๒.๓๑
	๒๕๖๒	๓๔.๐๗	๓๐.๑๓
	เพิ่ม-ลด	+๒.๑๕	+๒.๑๘

จากตาราง ๙๗ - ๙๙ สรุปได้ว่า คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET) จังหวัดหนองคาย เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ ระดับประถมศึกษา ในระดับจังหวัดมีค่าลดลง และเพิ่มขึ้นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง คือ ๑) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องตัวชี้วัดที่ต้องรู้/ควรรู้ มาวิเคราะห์วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ๒) ครูผู้สอนไม่นำค่าสถิติของผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานมาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้ค่าสถิติทุกฉบับรายสาระการเรียนรู้/รายมาตรฐาน รวมทั้งค่าสถิติรายบุคคล ๓) ครูผู้สอนไม่ได้นำโครงสร้างข้อสอบ (Test blueprint) เพื่อมาวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายมาตรฐาน

แนวทางการแก้ไขและผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา (ระบุแหล่งงบประมาณ)

๑. หน่วยงานต้นสังกัดช่วยเหลือแนะนำในการวางแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในรูปแบบสังกัด กศน. ตลอดแนว

๒. หน่วยงานต้นสังกัดมีการนิเทศ ติดตาม แนะนำ สร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในเรื่องตัวชี้วัดที่ต้องรู้/ควรรู้ มาวิเคราะห์วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๓. หน่วยงานต้นสังกัด ช่วยเหลือแนะนำสร้างความเข้าใจในเรื่องการใช้ค่าสถิติของผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานมาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้ค่าสถิติทุกฉบับ รายงานการเรียนรู้อย่างมีมาตรฐาน รวมทั้งค่าสถิติรายบุคคล และภาพรวมสถานศึกษา

๔. งบประมาณในการพัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัด

สถานการณ์และแนวโน้มการจัดการศึกษาในจังหวัดหนองคาย

โดยสรุปสภาพการณ์ทางการศึกษาในจังหวัดหนองคาย มีจุดแข็งที่มีสถาบันทางการศึกษาในทุกระดับโดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโรงเรียนยอดนิยมหลายแห่งทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและถึงแม้ว่าสถาบันทางการศึกษามีสถาบันที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาคือมหาวิทยาลัยขอนแก่นวิทยาเขตหนองคาย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตหนองคายและสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑ ประกอบกับยังมีมหาวิทยาลัยหลายแห่งมาตั้งศูนย์เพื่อให้บริการการศึกษาโดยจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีและปริญญาโทมีหน่วยงานทางการศึกษาที่รับผิดชอบการศึกษาในแต่ละระดับในพื้นที่ชัดเจนถือเป็นจุดแข็งของจังหวัดสภาพชุมชนในพื้นที่ตามแนวชายแดนไทยกับ สปป.ลาว ส่วนใหญ่กระจายตามที่ราบลุ่มแม่น้ำและเชิงเขาที่มีความคล้ายคลึงทางด้านวิถีชีวิตวัฒนธรรมประเพณีและการประกอบอาชีพการติดต่อของพรมแดนที่ทอดยาวตลอดแนวชายแดนง่ายต่อการข้ามพรมแดนและเป็นจุดเสี่ยงต่อความมั่นคงปัญหายาเสพติดการบุกรุกทำลายป่าการค้ามนุษย์หลีกเลียงการค้าหนีภาษีซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ชายแดนของจังหวัดหนองคาย

สภาพปัญหาการจัดการศึกษาจำแนกสภาพปัญหาเป็นรายด้าน ดังนี้

๑. ด้านผู้เรียน

๑.๑ แนวโน้มประชากรวัยเรียนลดลงอย่างต่อเนื่องส่งผลให้นักเรียนลดลงทำให้มีโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น

๑.๒ มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านจึงเป็นพื้นที่เฝ้าระวังด้านยาเสพติดและสภาพปัจจุบันผู้ค้า – ผู้เสพมีการพัฒนายุทธวิธีลักลอบนำยาเสพติดมาจำหน่ายซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชนที่ขาดทักษะชีวิตอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อปัญหาเสพติด

๑.๓ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ

๑.๔ ปัญหาการอ่านออกเขียนได้

๑.๕ สัดส่วนผู้เรียนสายสามัญและสายอาชีวะยังไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล (๔๙:๕๑)

๑.๖ การผลิตและคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีความสามารถและสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ตลาดแรงงานเนื่องจากขาดความเชื่อมโยงการจัดการศึกษาเชิงนโยบายและเชิงระบบ

๑.๗ ขาดความเชื่อมโยงของระบบการจัดการศึกษาในทุกระดับ

๑.๘ นักเรียนบางส่วนขาดคุณธรรมจริยธรรมและวินัย

๑.๙ นักเรียนที่เข้าเรียนบางพื้นที่เป็นคนต่างด้าวไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก

๑.๑๐ ผู้ปกครองที่อยู่ตามแนวชายแดนระหว่างไทยกับ สปป.ลาว ล้วนมีฐานะยากจนและส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๑.๑๑ การไม่สนับสนุนให้ลูกหลานเข้าเรียนตามสถานศึกษาและจบการศึกษาภาคบังคับเน้นการฝึกการทำงานและประกอบอาชีพเป็นส่วนใหญ่

๑.๑๒ ปัญหาการเรียนออนไลน์ มีนักเรียนบางส่วน ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต โพรแทค

๑.๑๓ เด็กนักเรียนยังขาดความพร้อมในการเรียนทางออนไลน์ ไม่มีสมาธิในการเรียน ไม่สามารถเรียนด้วยตนเองได้ ขาดแรงจูงใจ เพราะไม่มีครูคอยกระตุ้นเตือนเหมือนในห้องเรียน

๒. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

๒.๑ หลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการกำลังคนในพื้นที่ตลาดแรงงานและสถานประกอบการ

๒.๒ ขาดการส่งเสริมด้านวิชาชีพเพื่อพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิมในท้องถิ่น

๒.๓ ขาดการส่งเสริมด้านวิชาชีพเพื่อพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิมในท้องถิ่น

๒.๔ ขาดการวิจัยในการพัฒนาสู่นวัตกรรมวิชาชีพในสังคม

๓. ด้านบุคลากร

๓.๑ ครูผู้สอนไม่เพียงพอครูไม่ครบชั้นขาดบุคลากรสายผู้สอนที่มีความรู้เฉพาะด้านเช่นการโรงแรมภาษาอังกฤษ เป็นต้น

๓.๒ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาย้ายบ่อย

๓.๓ ครูส่วนใหญ่ไม่ใช่คนในพื้นที่ครูขาดรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กในชุมชนและไม่รองรับการพัฒนาประเทศทางเศรษฐกิจรวมทั้งครูไม่มั่นใจในวิธีการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมและการนำหลักสูตรไปใช้

๓.๔ ขาดแคลนบุคลากรสนับสนุนด้านการสอนและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ เช่น ธุรการ บัญชี เป็นต้น

๓.๕ ครูผู้สอนไม่ครบชั้นสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษาและความถนัดและมีครูบรรจุใหม่ซึ่งประสบการณ์การสอนค่อนข้างน้อยส่งผลให้เกิดความยุ่งยากในการจัดการเรียนการสอน

๓.๖ ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดทักษะและแรงจูงใจในการนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาไปประยุกต์ใช้

๔. ด้านอาคารสถานที่สาธารณูปโภค สื่อและอุปกรณ์การเรียน

๔.๑ สื่อการเรียนการสอนครุภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีเครื่องมือเครื่องจักรขาดแคลนไม่ทันสมัยไม่มีคุณภาพและไม่ได้มาตรฐาน

๔.๒ อาคารที่ใช้เป็นสถานที่จัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ไม่เอื้อต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ไม่มีอาคารเอกเทศไม่มีหอพักและมีห้องน้ำไม่เพียงพอ

๔.๓ ขาดแคลนห้องปฏิบัติการทางภาษาห้องอบรมการฝึกชัชรยนต์ศูนย์ฝึกอบรมด้านอาหารและเครื่องมือที่ได้มาตรฐานสากลครัวการโรงแรมห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ไม่รองรับโปรแกรมสมัยใหม่

๔.๔ ขาดแคลนห้องสมุดแหล่งสืบค้นข้อมูลและแหล่งเรียนรู้

- ๔.๕ ระบบอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร
- ๔.๖ ไม่มีน้ำดื่มสะอาดขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในฤดูแล้ง
- ๔.๗ ระบบสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาไม่ถูกสุขลักษณะ
- ๔.๘ ขาดแคลนบ้านพักครู
- ๔.๙ สถานศึกษาในพื้นที่ชายแดนส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก
- ๔.๑๐ ในพื้นที่ชนบทบางแห่ง ไม่มีสัญญาณโทรศัพท์ ไม่สามารถเรียนทางออนไลน์ได้ และไม่มีงานดาวเทียม หรืองานดาวเทียมรับสัญญาณไม่ได้
- ๔.๑๑ ในพื้นที่ที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ก็เกิดสภาพสัญญาณล่ม และสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ต้องจ้างช่างมาปรับสัญญาณใหม่

๕. ด้านงบประมาณการบริหารและการจัดการ

- ๕.๑ งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่การดำเนินงานเช่นค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างที่สูงกว่าพื้นที่ราบ
- ๕.๒ ขาดความร่วมมือทางวิชาการและการสร้างเครือข่ายกับสถานประกอบการและหน่วยงานอื่น ๆ
- ๕.๓ ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากชุมชนองค์กรเอกชนสถานประกอบการและหน่วยงานต่าง ๆ

๒.๓) ด้านสาธารณสุข

(๑) สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในจังหวัดหนองคาย
ประกอบด้วย

ตารางที่ ๑๐๐ จำนวนโรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ศูนย์สุขภาพชุมชน จำแนกรายอำเภอ จังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ที่	อำเภอ	โรงพยาบาลทั่วไป/โรงพยาบาลชุมชน			จำนวน รพ.สต. (แห่ง)
		แห่ง	เตียง	ระดับ	
๑	เมือง	๑	๓๕๐	S	๑๗
๒	ท่าบ่อ	๑	๒๐๐	M๒	๑๐
๓	โพนพิสัย	๑	๑๒๐	F๑	๑๕
๔	ศรีเชียงใหม่	๑	๓๐	F๒	๖
๕	สังคม	๑	๓๐	F๒	๕
๖	สระใคร	๑	๓๐	F๓	๓
๗	เฝ้าไร่	๑	๓๐	F๓	๗
๘	รัตนวาปี	๑	๓๐	F๓	๖
๙	โพธิ์ตาก	๑	๑๐	F๓	๕
รวม		๙	๘๕๐		๗๔

หมายเหตุ :

- โรงพยาบาลรับส่งต่อผู้ป่วยระดับต้น (F) First-level Reference Hospital รับส่งต่อผู้ป่วยจาก
เครือข่ายบริการปฐมภูมิกำหนดให้เป็นโรงพยาบาลระดับ F๑, F๒, F๓
- โรงพยาบาลรับส่งต่อผู้ป่วยระดับกลาง (M) Middle-level Reference Hospital รับส่งต่อผู้ป่วยจาก
เครือข่าย
บริการทุติยภูมิ กำหนดให้เป็นโรงพยาบาล ระดับ M๑, M๒
- โรงพยาบาลทั่วไปเป็นแม่ข่ายของเครือข่ายบริการระดับจังหวัด (S) Standard-level Reference
Hospital กำหนดให้เป็นโรงพยาบาล ระดับ S

(๒) สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน ประกอบด้วย

ที่	สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน ปี ๒๕๖๓	เมือง	ท่าบ่อ	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	สังคม	สระใคร	เผ่าไร่	รัตนวาปี	โพธิ์ตาก	รวม
๑	โรงพยาบาลเอกชน	๒	-	๑	-	-	-	-	-	-	๓
๒	คลินิกเวชกรรม	๓๕	๓	๓	๒	-	๑	๑	๒	-	๔๗
๓	คลินิกเฉพาะทางด้านเวชกรรม	๒๓	๑๒	๔	-	-	-	-	-	-	๓๙
๔	คลินิกทันตกรรม	๑๑	๔	๒	-	๑	-	-	-	-	๑๘
๕	คลินิกพยาบาลและการผดุงครรภ์	๒๕	๙	๑๓	๓	๑๐	๓	๗	๕	๑	๗๖
๖	คลินิกเทคนิคการแพทย์	๓	๑	-	-	-	-	-	-	-	๔
๗	คลินิกกายภาพบำบัด	๓	-	-	-	-	-	-	-	-	๓
๘	คลินิกการประกอบโรคศิลปะสาขา การแพทย์แผนจีน	๑	-	-	-	๑	-	-	-	-	๒
๙	คลินิกการแพทย์แผนไทย	๑	-	๑	๑	-	-	-	-	-	๓
๑๐	ร้านขายยาแผนปัจจุบันชั้น ๑ (ขย.๑)	๔๒	๘	๗	๔	๒	๒	๓	๑	๑	๗๐
๑๑	ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จที่ ไม่ใช่ยาอันตราย (ขย.๒)	๑๔	๖	๒	๔	๑	๑	-	-	-	๒๘
๑๒	ร้านขายยาแผนโบราณ (ขย.บ.)	-	-	-	-	-	-	๑	-	-	๑
๑๓	ร้านขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุ เสร็จสำหรับสัตว์ (ขย.๓)	๖	๓	๑	-	-	๑	-	-	-	๑๑
๑๔	ร้านขายยาส่งยาแผนปัจจุบัน										
๑๕	สถานที่ผลิตยาแผนโบราณ (ขย.๔)	-	-	๑	-	-	-	-	-	-	๑
๑๖	สถานที่ขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร	๕	๑	๑	-	-	-	๖	๑	-	๑๔
๑๗	สถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร	-	-	๑	-	-	-	-	-	-	๑
	รวม	๑๖๑	๔๐	๓๑	๑๕	๑๕	๗	๑๗	๑๑	๒	๒๙๙

ที่มา : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สสจ.หนองคาย

(๓) สถิติชีพประชาชนจังหวัดหนองคาย

สถิติชีพประชาชนจังหวัดหนองคาย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๒ พบว่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มีอัตราเกิด ๗.๒๔ ต่อพันประชากร, อัตราตาย ๗.๓๙ ต่อพันประชากร, อัตราเพิ่มของประชากร ลดลงร้อยละ ๐.๐๑, อัตราการตายของทารก ๖.๓๕ ต่อพันการเกิดมีชีพ, ไม่มีมารดาตาย ดังตารางที่ ๑๐๑

ตารางที่ ๑๐๑ สถิติชีพจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๒

ลำดับ	สถิติชีพ	พ.ศ.๒๕๖๐		พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		ประเทศ
		จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	อัตรา
๑	อัตราเกิด (ต่อ ๑,๐๐๐ ประชากร)	๔,๔๔๙	๘.๕๒	๔,๒๐๙	๘.๐๖	๓,๗๘๔	๗.๒๔	๑๑
๒	อัตราตาย (ต่อ ๑,๐๐๐ ประชากร)	๓,๖๕๙	๗.๐๑	๓,๕๙๕	๖.๘๘	๓,๘๕๙	๗.๓๙	๘
๓	อัตราเพิ่ม (ต่อ ๑๐๐ ประชากร)	๗๙๐	๐.๑๕	๖๑๔	๐.๑๑	-๗๕	-๐.๐๑	๐.๓๘
๔	อัตราการตายทารก	๒๙	๖.๕๒	๑๗	๔.๐๔	๒๔	๖.๓๕	๑๕
๕	อัตราตายของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี	๓๕	๗.๘๗	๒๘	๖.๖๕	๓๔	๘.๙๙๗	๑๒.๓
๖	อัตรามารดาตาย	๑	๒๒.๕๐	๒	๔๗.๕๒	๐	๐	๑๘

ที่มา : ข้อมูลสถิติการเกิด-ตาย จาก กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

จากตาราง พบว่า ปี ๒๕๖๒ มีอัตราเกิดลดลง และอัตราตายเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ส่งผลให้อัตราเพิ่มของประชากรลดลง ร้อยละ ๐.๐๑ เมื่อวิเคราะห์สาเหตุการตาย พบว่า สาเหตุการตายจากความเสื่อมของระบบประสาท การติดเชื้อในกระแสเลือด และมะเร็งตับ สำหรับสาเหตุการตายด้วยอุบัติเหตุจราจร เป็นสาเหตุการตายอันดับ ๑ ในกลุ่มวัยรุ่น

(๔) บุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข

จำนวนบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข โดยใช้ข้อมูลกำลังคน ๓ สายงานหลัก ตามกรอบอัตรากำลังปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ โดยคำนวณจากภาระงานของบุคลากรตามสายงานหลัก (FTE : Full Time Equivalent) พบว่า จังหวัดหนองคาย มีจำนวน แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร ไม่เพียงพอในการให้บริการประชาชนในพื้นที่ โดยขาดแคลนแพทย์ จำนวน ๔๗ คน ,ขาดแคลนทันตแพทย์ จำนวน ๑๘ คน, ขาดแคลนเภสัชกร ๑๖ คน

ตารางที่ ๑๐๒ แสดงข้อมูลกำลังคน ๓ สายงานหลัก ตามกรอบอัตราากำลังปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ (FTE)
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔

หน่วยงาน	แพทย์			ทันตแพทย์			เภสัชกร		
	ควรมี	มีจริง	ขาด/เกิน (-/+)	ควรมี	มีจริง	ขาด/เกิน (-/+)	ควรมี	มีจริง	ขาด/เกิน (-/+)
สสจ.หนองคาย (บริหาร)	๓	๒	-๑	๕	๒	-๓	๑๖	๑๓	-๓
รพท.หนองคาย (S)	๙๓	๖๖	-๒๗	๑๒	๑๔	+๒	๓๒	๒๘	-๔
รพร.ท่าบ่อ (M๒)	๔๕	๔๔	-๑	๑๓	๑๐	-๓	๑๙	๑๙	๐
รพช.โพนพิสัย (F๑)	๒๙	๒๑	-๘	๑๙	๗	-๑๒	๑๕	๑๐	-๕
รพช.ศรีเชียงใหม่ (F๒)	๘	๔	-๔	๔	๓	-๑	๕	๓	-๒
รพช.สังคม (F๒)	๘	๔	-๔	๓	๓	๐	๕	๔	-๑
รพช.สระใคร (F๓)	๖	๓	-๓	๓	๓	๐	๔	๓	-๑
รพช.เฝ้าไร่ (F๓)	๓	๔	+๑	๓	๓	๐	๒	๒	๐
รพช.รัตนวาปี (F๓)	๓	๓	๐	๓	๓	๐	๒	๒	๐
รพช.โพธิ์ตาก (F๓)	๓	๓	๐	๓	๒	-๑	๒	๒	๐
รวม	๒๐๑	๑๕๔	-๔๗	๖๘	๕๐	-๑๘	๑๐๒	๘๖	-๑๖

ที่มา : ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการบุคลากรสาธารณสุข (HROPS) ณ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๐๓ จำนวนบุคลากรสาธารณสุขของโรงพยาบาลในจังหวัดหนองคาย สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ตามที่ปฏิบัติงานจริง จำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

โรงพยาบาล	สายงานบริการสุขภาพ* (๒๕ สายงาน รวมทุกประเภท)								สายงานอื่น (ไม่รวม ๒๕ สายงาน)						รวมทั้งสิ้น
	แพทย์	ทันตแพทย์	เภสัชกร	พยาบาลวิชาชีพ	นวก.สธ.+ จพ.สธ.	นวก.สธ.(ทันตฯ) + จพ.ทันตฯ	อื่นๆ	รวม	ขรก.	พรก.	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างชั่วคราว	พกส.	รวม	
รพท.หนองคาย	๒	๒	๑๓	๙	๔๕	๕	๖	๘๒	๒๕	๙	๑	๐	๓	๓๘	๑๒๐
รพร.ท่าบ่อ	๖๖	๑๔	๒๘	๓๘๑	๓๓	๖	๗๗	๖๐๕	๓๐	๒๒	๔๙	๑	๒๖๘	๓๗๐	๙๗๕
รพช.โพนพิสัย	๔๔	๑๐	๑๙	๒๓๖	๑๐	๓	๔๒	๓๖๔	๑๘	๒	๑๖	๒๖	๑๓๔	๑๙๖	๕๖๐
รพช.ศรีเชียงใหม่	๒๑	๗	๑๐	๙๘	๔	๒	๒๗	๑๖๙	๕	๔	๙	๖	๗๗	๑๐๑	๒๗๐
รพช.สังคม	๔	๓	๓	๓๑	๙	๔	๑๑	๖๕	๔	๒	๙	๒	๓๒	๔๙	๑๑๔
รพช.สระใคร	๔	๓	๔	๓๘	๘	๒	๑๖	๗๕	๒	๓	๕	๘	๔๑	๕๙	๑๓๔
รพช.เฝ้าไร่	๓	๓	๓	๒๔	๔		๙	๔๖	๓	๓	๒	๒	๓๒	๔๒	๘๘
รพช.รัตนวาปี	๔	๓	๒	๒๖	๙	๑	๑๐	๕๕	๓	๑	๑๖	๑๔	๒๘	๖๒	๑๑๗
รพช.โพธิ์ตาก	๓	๓	๒	๒๖	๒	๑	๑๐	๔๗	๓	๑	๑	๒	๒๒	๒๙	๗๖
สสจ.หนองคาย	๓	๒	๒	๒๓	๔		๖	๔๐	๒			๕	๑๙	๒๖	๖๖
รวม	๑๕๔	๕๐	๘๖	๘๙๒	๑๒๘	๒๔	๒๑๔	๑,๕๔๘	๙๕	๔๗	๑๐๘	๖๖	๖๕๖	๙๗๒	๒,๕๒๐

ที่มา : ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการบุคลากรสาธารณสุข (HROPS) ณ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔

อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรจังหวัดหนองคาย ในปี ๒๕๖๓ มีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร เท่ากับ ๑:๓,๓๒๖ อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรตามเกณฑ์ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดของสภาพัฒน์ เท่ากับ ๑: ๒,๙๘๐ (กระทรวงสาธารณสุข,๒๕๕๙ อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร เท่ากับ ๑:๒,๕๖๔) ดังตารางที่ ๕

ตารางที่ ๑๐๔ อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เปรียบเทียบประเทศ และ สภาพัฒน์

ข้อมูล	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	ประเทศ	สภาพัฒน์
อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร	๑:๓,๕๕๒	๑:๓,๕๗๗	๑:๓,๓๒๗	๑:๓,๓๙๑	๑:๒,๙๖๔	๑: ๒,๙๘๐

(ที่มา :รายงานประจำปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย)

อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรจังหวัดหนองคาย แพทย์ ๑ คน ดูแลประชาชนจำนวน ๓,๓๙๑ คน ซึ่ง เกณฑ์ของสภาพัฒน์ กำหนดไว้ที่ ๑:๒,๙๘๐ และในอัตราของประเทศ ๑:๒,๕๖๔

จากข้อมูลดังกล่าว แพทย์ในจังหวัดหนองคายมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการดูแลประชาชน ซึ่งต้อง ได้รับจัดสรรแพทย์เพิ่มเติม เพื่อให้การดูแลประชาชนเป็นไปตามมาตรฐานและให้บริการได้อย่างครอบคลุมและมีคุณภาพ

(๕) อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด(Life Expectancy : LE)และอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (Health Adjusted Life Expectancy : HALE) ประชาชนจังหวัดหนองคาย

ตามแผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี กระทรวงสาธารณสุขมีเป้าหมายให้ประชาชนมีอายุอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด (LE) ไม่น้อยกว่า ๘๕ ปี มีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (HALE) ไม่น้อยกว่า ๗๕ ปี

ประชาชนจังหวัดหนองคายมีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด เท่ากับ ๗๖.๖๖ ปี และมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี ๖๙.๒๗ ปี เมื่อเทียบกับเป้าหมาย พบว่า อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด และอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีของประชาชนจังหวัดหนองคายต่ำกว่าเป้าหมายของประเทศ

ดังตารางที่ ๖

ตารางที่ ๑๐๕ อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดและอายุคาดเฉลี่ยการมีสุขภาพดีเมื่อแรกเกิด จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๒

ปี พ.ศ.	อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด (Life Expectancy : LE)			อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีเมื่อแรกเกิด (Health Adjusted Life Expectancy : HALE)		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
๒๕๕๖	๗๒.๓๗	๗๙.๗๑	๗๕.๙๑	๖๕.๗๙	๗๑.๗๘	๖๘.๖๙
๒๕๕๗	๗๒.๘๗	๗๙.๔๒	๗๖.๐๕	๖๖.๒๒	๗๑.๕๖	๖๘.๘๒
๒๕๕๘	๗๓.๓๘	๗๘.๙๑	๗๖.๐๔	๖๖.๕๘	๗๑.๑๖	๖๘.๗๘

๒๕๕๙	๗๒.๗๘	๗๙.๕๒	๗๖.๐๕	๖๖.๐๙	๗๑.๖๕	๖๘.๗๙
๒๕๖๐	๗๓.๕๙	๘๐.๑๘	๗๖.๗๘	๖๖.๗๒	๗๒.๑๖	๖๙.๓๕
๒๕๖๑	๗๔.๓๓	๘๐.๑๘	๗๗.๑๕	๖๗.๓๒	๗๒.๑๖	๖๙.๖๕
๒๕๖๒	๗๒.๗๘	๘๐.๘๒	๗๖.๖๖	๖๖.๑๑	๗๒.๖๖	๖๙.๒๗
ประเทศไทย	๗๒.๒	๗๘.๙	๗๕.๗	๖๘.๐	๗๒.๓	-
	(LE ๒๕๖๓)			(HALE ๒๕๖๓)		

ที่มา : ข้อมูลประชากร :กระทรวงมหาดไทย, ข้อมูลการตาย : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข ข้อมูลอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด ข้อมูลอายุคาดเฉลี่ยการมีสุขภาพดีเมื่อแรกเกิด

:กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข

(๖) ข้อมูลการป่วยและการตายของจังหวัดหนองคาย

๖.๑ ข้อมูลการป่วยของจังหวัดหนองคาย

- ประเภทผู้ป่วยนอก ประชาชนจังหวัดหนองคายมีสาเหตุการป่วยประเภทผู้ป่วยนอก ลำดับ ๑ โรคระบบไหลเวียนเลือด (โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดหัวใจ หลอดเลือดสมอง) ลำดับ ๒ ด้วยโรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม (โรคเบาหวาน) ลำดับ ๓ โรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงสร้างและเนื้อเยื่อเสริม ดังตารางที่ ๗

ตารางที่ ๑๐๖ ๓ ลำดับแรกสาเหตุการป่วยประเภทผู้ป่วยนอก ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย เปรียบเทียบประเทศ

สาเหตุการป่วย ประเภทผู้ป่วยนอก	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	ประเทศ ๒๕๖๐
๑	โรคระบบไหลเวียน เลือด	โรคระบบไหลเวียน เลือด	โรคระบบไหลเวียน เลือด	โรคระบบไหลเวียน เลือด
๒	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตา บอลิซึม	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตา บอลิซึม	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตา บอลิซึม	ด้วยโรคเกี่ยวกับต่อม ไร้ท่อ โภชนาการ และ เมตาบอลิซึม
๓	โรคระบบย่อยอาหาร รวมโรคในช่องปาก	โรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงสร้างและเนื้อ เยื่อเสริม	โรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงสร้างและเนื้อ เยื่อเสริม	โรคระบบทางเดิน หายใจ

(ที่มา : รายงานประจำปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย, สรุปรายงานการป่วย พ.ศ. ๒๕๖๐ กระทรวงสาธารณสุข)

- ประเภทผู้ป่วยใน สาเหตุการป่วยประเภทผู้ป่วยใน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ป่วยด้วยโรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือดและความผิดปกติบางชนิดที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิคุ้มกัน (โรคโลหิตจาง) รองลงมา คือ โรคเบาหวาน และโรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตะบอลิซึมอื่นๆ (โรคเกี่ยวกับต่อมไทรอยด์ ต่อมน้ำนมโต ผิดปกติเกี่ยวกับฮอร์โมน ท่อน้ำไข อ้วน ขาดวิตามิน โรคอ้วน ภาวะโภชนาการผิดปกติ)

ดังตารางที่ ๑๐๖

ตารางที่ ๑๐๗ ๓ ลำดับแรกสาเหตุการป่วยประเภทผู้ป่วยใน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย เปรียบเทียบประเทศ

สาเหตุการป่วย ประเภทผู้ป่วย ใน	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	ประเทศ ๒๕๖๑
๑	โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือดและความผิดปกติบางชนิดที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิคุ้มกัน	โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือดและความผิดปกติบางชนิดที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิคุ้มกัน	โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือดและความผิดปกติบางชนิดที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิคุ้มกัน	ผิดปกติเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตะบอลิซึมอื่นๆ (E๑๕-E๓๕, E๕๘-E๖๓, E๖๕, E๖๗-E๘๕, E๘๗-E๙๐)
๒	โรคเบาหวาน	โรคเบาหวาน	โรคเบาหวาน	ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ (๑๐)
๓	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตะบอลิซึมอื่นๆ	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตะบอลิซึมอื่นๆ	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตะบอลิซึมอื่นๆ	เบาหวาน (E๑๐-E๑๔)

(ที่มา :รายงานประจำปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย, สรุปรายงานการป่วย พ.ศ. ๒๕๖๑ กระทรวงสาธารณสุข)

๖.๒ ข้อมูลการตายของจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๑๐๘ ๑๐ ลำดับแรกสาเหตุการตาย จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๒ (แยกตามกลุ่มโรค)

สาเหตุการตาย (แยกตามกลุ่มโรค)	๒๕๖๑			๒๕๖๒			ประเทศ ๒๕๖๑		
	ลำดับ	จำนวน	อัตราต่อแสน ประชากร	ลำดับ	จำนวน	อัตราต่อแสน ประชากร	ลำดับ	จำนวน	อัตราต่อแสน ประชากร
เนื้องอก มะเร็งทุกชนิด	๑	๕๙๖	๑๑๔.๑๕	๑	๖๕๒	๑๒๔.๘๓	๑	๗๗,๕๖๖	๑๑๙.๓
โรคระบบประสาท	๒	๓๐๘	๕๘.๙๙	๒	๔๐๒	๗๖.๙๗	๙	๑๑,๙๔๓	๑๘.๔
โรคระบบไหลเวียนโลหิต	๓	๒๙๒	๕๕.๙๓	๓	๓๓๖	๖๔.๓๓	๒	๖๙,๖๙๙	๑๐๗.๒
โรคติดเชื้อและปรสิต	๕	๒๓๒	๔๔.๔๔	๔	๒๗๖	๕๒.๘๔	๓	๓๗,๒๗๑	๕๗.๓
โรคของระบบสืบพันธุ์และ ทางเดินปัสสาวะ	๔	๒๓๖	๔๕.๒๐	๕	๒๔๗	๔๗.๒๙	๖	๒๔,๑๕๖	๓๗.๒
โรคของทางเดินระบบ หายใจ	๖	๑๙๒	๓๖.๗๗	๖	๑๙๙	๓๘.๑๐	๕	๔๒,๐๙๒	๖๔.๗
โรคระบบย่อยอาหาร	๘	๑๐๙	๒๐.๘๘	๗	๑๓๔	๒๕.๖๖	๗	๒๐,๔๐๗	๓๑.๔
โรคของต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซึม	๗	๑๒๙	๒๔.๗๑	๘	๑๓๒	๒๕.๒๗	๘	๑๕,๘๙๑	๒๔.๔
โรคของผิวหนังและเนื้อเยื่อ ใต้ผิวหนัง	๑๐	๘	๑.๕๓	๙	๑๐	๑.๙๑	-	-	-
โรคของระบบกล้ามเนื้อ กระดูกและเนื้อเยื่อประสาน				๙	๑๐	๑.๙๑			
โรคทางจิตเวชและความ ผิดปกติของพฤติกรรม				๑๐	๘	๑.๕๓			
ความผิดปกติ ความพิการ แต่กำเนิด และโครโมโซม ผิดปกติ				๑๐	๘	๑.๕๓			
ความผิดปกติ ความพิการ แต่กำเนิด และโครโมโซม ผิดปกติ	๙	๑๓	๒.๔๙				-	-	-
สาเหตุการตายภายนอกการ ป่วย							๔	๓๙,๕๕๘	๖๐.๘
โรคเลือดและอวัยวะสร้าง เลือดและความผิดปกติ เกี่ยวกับกลไกของภูมิคุ้มกัน							๑๐	๑,๐๔๒	๑.๖

(ที่มา : รายงานประจำปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย, สรุปสถิติที่สำคัญ พ.ศ. ๒๕๖๑ กระทรวง
สาธารณสุข)

๖.๓ ข้อมูลการตายจากอุบัติเหตุการจราจรทางถนน

ตารางที่ ๑๐๙ จำนวนและอัตราการตายจากอุบัติเหตุทางถนน จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓
เปรียบเทียบประเทศ

ข้อมูล	๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๕๖๒	ประเทศ ๒๕๖๒
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	อัตรา	อัตรา
อัตราตายจาก อุบัติเหตุจราจร	๑๒๒	๒๓.๓๘	๑๔๔	๒๗.๕๘	๑๔๓	๒๗.๓๘	๒๗.๔ (๖,๐๑๗)	๓๐.๒ (๑๙,๘๒๙)

(ที่มา : ข้อมูล ๓ ฐาน งานการแพทย์ฉุกเฉิน กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อฯ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
หนองคาย

(๗) ข้อมูลการพัฒนาคุณภาพหน่วยบริการสาธารณสุข

การพัฒนาคุณภาพหน่วยบริการสาธารณสุขระดับโรงพยาบาลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดเพื่อให้การบริการประชาชนอย่างมีคุณภาพและมี
ความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ โดยโรงพยาบาลให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน HA (Hospital Accreditation)
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลผ่านการรับรองมาตรฐาน รพ.สต.๕ ดาว

ตารางที่ ๑๑๐ ผลการรับรองมาตรฐานคุณภาพหน่วยบริการตามมาตรฐาน HA , JCI และ รพ.สต. ๕ ดาว

ข้อมูล	๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		ประเทศ (๒๕๖๒)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. รพ.ผ่านการรับรอง มาตรฐาน HA (Hospital Accreditation)								
- โรงพยาบาลทั่วไป	๑	๑๐๐ (๑/๑)	๑	๑๐๐ (๑/๑)	๑	๑๐๐ (๑/๑)	๑๖๑	๙๘.๑๗ (๑๖๔/ ๑๖๑)
- โรงพยาบาลชุมชน	๔	๕๐ (๘/๔)	๔	๕๐ (๘/๔)	๔	๕๐ (๘/๔)	๖๗๑	๙๑.๙๒ (๗๓๐/ ๖๗๑)
๒. รพ.ผ่านการรับรอง มาตรฐาน JCI (Joint Commission International)	๑	๑๑.๑๑ (๙/๑)	๑	๑๑.๑๑ (๙/๑)	๑	๑๑.๑๑ (๙/๑)	๔	๐.๔๕ (๘๙๔/๔)

๓. รพ.สต.ผ่านการรับรองมาตรฐาน รพ.สต. ๕ ดาว	๕๐	๖๗.๕๗ (๗๔/ ๕๐)	๗๔	๑๐๐ (๗๔/ ๗๔)	๗๔	๑๐๐ (๗๔/ ๗๔)	๖,๙๑ ๔	๗๐.๖๘ (๙,๗๘๒/ ๖,๙๑๔)
--	----	----------------------	----	--------------------	----	--------------------	-----------	----------------------------

(ที่มา : รายงานประจำปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย, Health KPI พ.ศ. ๒๕๖๒: Based line : KPI Template ๒๕๖๒)

ด้านการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล กระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้โรงพยาบาลผ่านการรับรองมาตรฐาน HA (Hospital Accreditation) แบ่งเป็น ระดับโรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลหนองคายได้รับการรับรองมาตรฐาน HA ระดับโรงพยาบาลชุมชนผ่านการรับรองมาตรฐาน HA ร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชท่าบ่อ ได้มีการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลเป็นโรงพยาบาลชุมชนแห่งแรกในประเทศไทยที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน JCI ซึ่งมีโรงพยาบาลรัฐทั่วประเทศผ่านการรับรอง JCI ๔ แห่ง

ด้านการพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้ผ่านการรับรองมาตรฐานระดับ ๕ ดาว รพ.สต.ในจังหวัดหนองคายได้รับการรับรองมาตรฐาน ระดับ ๕ ดาว ร้อยละ ๑๐๐

(๘) ข้อมูลความครอบคลุมการมีหลักประกันสุขภาพ

ตารางที่ ๑๑๑ จำนวนประชากร จำแนกตามสิทธิหลักประกันสุขภาพ จังหวัดหนองคายเปรียบเทียบกับประเทศ ปี ๒๕๖๓

สิทธิประกันสุขภาพ	หนองคาย	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง) (WEL+UCS)	๔๔๓,๔๖๒	๗๖.๖๐
๒. ประกันสังคม (SSS)	๘๙,๗๙๓	๑๕.๕๑
๓. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ (OFC)	๒๘,๖๗๒	๔.๙๕
๔. พนักงานส่วนท้องถิ่น (LGO)	๔,๘๔๖	๐.๘๔
๕. สิทธิอื่นๆ (Other)	๒,๘๕๘	๐.๔๙
๖. สิทธิคนต่างด้าว (NRD)	๑,๔๔๘	๐.๒๕
๗. สิทธิบุคคลผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ (STP)	๔,๐๔๐	๐.๖๘
๘. ไม่มีสิทธิใดๆ (NULL)	๓,๘๑๓	๐.๖๖
ความครอบคลุมผู้มีหลักประกันสุขภาพ (ข้อ ๑-๗)	๕๗๕,๑๑๙	๙๙.๓๔๗
ประชากรทั้งหมด	๕๗๘,๙๓๒	

(ที่มา : รายงานความครอบคลุมหลักประกันสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

ความครอบคลุมสิทธิในระบบประกันสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วยประชากรผู้มีสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สิทธิประกันสังคม สิทธิสวัสดิการข้าราชการหรือสวัสดิการรักษายาบาลอื่นที่รัฐจัดให้มีการลงทะเบียนในระบบประกันสุขภาพจำนวนทั้งสิ้น ๕๗๕,๑๑๙ คน คิดเป็นความครอบคลุมในระบบประกันสุขภาพ ร้อยละ ๙๙.๓๔๗ เมื่อเทียบกับภาพรวมประเทศมีความครอบคลุมในระบบประกันสุขภาพ ร้อยละ ๙๗.๐๒ และความครอบคลุมระดับเขต ร้อยละ ๙๙.๒๔

(๙) ข้อมูลสถานการณ์ด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ

ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ใน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (มีประชากร ๖๐ ปีขึ้นไป เท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป หรือมีประชากร ๖๕ ปีขึ้นไปเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ ๗ ขึ้นไป)

ในปี ๒๕๖๒ จังหวัดหนองคายมีผู้สูงอายุ ๖๐ปีขึ้นไปร้อยละ ๑๕.๗๕และมีผู้สูงอายุ ๖๕ ปีขึ้นไปร้อยละ ๑๐.๓๙ และประเทศไทยมีแนวโน้มจะก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) ในปี ๒๕๖๔ (มีประชากร ๖๐ ปีขึ้นไปเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ ๒๐ ขึ้นไป หรือมีประชากร ๖๕ ปีขึ้นไปเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ ๑๔ ขึ้นไป)

ตารางที่ ๑๑๒ ข้อมูลร้อยละผู้สูงอายุ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ เปรียบเทียบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ประเทศ

ข้อมูล	หนองคาย			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ประเทศ		
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ร้อยละ ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป	๑๔.๓๐	๑๔.๙๖	๑๕.๗๕	๑๔.๙๓	๑๕.๕๔	๑๖.๒๑	๑๕.๗๘	๑๖.๔๒	๑๗.๑๑
ร้อยละ ผู้สูงอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป	๙.๕๐	๙.๙๔	๑๐.๓๙	๑๐.๑๗	๑๐.๕๙	๑๑.๐๒	๑๐.๗๕	๑๑.๒๐	๑๑.๖๘

(ที่มา : รายงานประจำปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย, ข้อมูลประชากรทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย)

ตารางที่ ๑๑๓ จำนวนประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓

ข้อมูล	๒๕๖๒			๒๕๖๓		
	ประชากรทั้งหมด (คน)	๖๐ ปีขึ้นไป (คน)	ร้อยละ	ประชากรทั้งหมด (คน)	๖๐ ปีขึ้นไป (คน)	ร้อยละ
ร้อยละผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป	๕๒๒,๓๑๑	๘๒,๒๕๐	๑๕.๗๕	๕๑๗,๔๓๕	๘๔,๙๘๕	๑๖.๒๗

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการตรวจคัดกรองประเมินสภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ ในด้านความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL : Activities of Daily Living) และได้จัดกลุ่มสภาวะสุขภาพออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง ดังนี้

ตารางที่ ๑๑๔ ข้อมูลผลการตรวจคัดกรองประเมินสภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ ในด้านความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL : Activities of Daily Living) พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อมูล	หนองคาย (๒๕๖๓)			ประเทศ (๒๕๖๑)		
	ติดสังคม	ติดบ้าน	ติดเตียง	ติดสังคม	ติดบ้าน	ติดเตียง
ผลการประเมินสภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ ในด้านความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL)	๙๕.๖๓	๓.๘๕	๐.๕๒	๙๖.๔๒	๒.๙๓	๐.๖๓

(ที่มา : รายงานประจำปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย)

จากการประเมินสภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ ในด้านความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL) พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มติดสังคม (ผู้สูงอายุที่พึ่งตนเองได้ ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชนและสังคมได้) ร้อยละ ๙๕.๖๓ กลุ่มติดบ้าน (ผู้สูงอายุที่ดูแลตนเองได้บ้าง ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง) ร้อยละ ๓.๘๕ และกลุ่มติดเตียง (ผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ พักการ หรือทุพพลภาพ) ร้อยละ ๐.๕๒ เมื่อเทียบกับประเทศ พบว่า ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านของจังหวัดหนองคายสูงกว่าระดับประเทศ กลุ่มติดเตียงน้อยกว่าภาพรวมประเทศ ซึ่งผู้สูงอายุกลุ่มนี้ต้องมีผู้ดูแล และได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

จังหวัดหนองคาย มีได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ โดยเน้นการพัฒนา คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ให้สามารถขับเคลื่อนและพัฒนาตามประเด็นปัญหาของ พื้นที่ ซึ่งทุกอำเภอต้องมีอย่างน้อย ๒ ประเด็น โดยกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการฯ ไตรมาสละ ๑ ครั้ง และมีการพัฒนาติดตามประเมินผลในการดำเนินงานตามประเด็นปัญหาของ พชอ. ตามแนวทางของ UCCARE มีการเอื้อยเสริมพลังจากทีมระดับจังหวัดและมีการดำเนินการตามแนวคิด พชอ. ครอบคลุมทุกอำเภอ โดยใน ไตรมาสแรกได้ให้ความสำคัญต่อการแต่งตั้งคณะกรรมการ พชอ. และได้กำหนดสัดส่วนการสรรหาบุคคลเพื่อ แต่งตั้งออกเป็น ๘ : ๖ : ๗ (ภาครัฐ ๘ ภาคเอกชน ๖ ภาคประชาชน ๗ รวม ๒๑ คน) และมีประเด็นการพัฒนา แต่ละอำเภออย่าง ๒ ประเด็นมีการจัดทำแผนการดำเนินการและการบริหารจัดการ โดยใช้แนวทางการ ดำเนินงานที่ครอบคลุมองค์ประกอบ UCCARE ผ่านเกณฑ์คุณภาพทุกอำเภอ

ผลการประเมินตนเองตามกรอบ UCCARE ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

[illegible]

สังคม	๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน (RTI)	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๓	ผ่าน
	๒. การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก (DHF)	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๓	ผ่าน
สระใคร	๑. การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก (DHF)	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๔	๔	ผ่าน
	๒. การป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจากการจราจร (RTI)	๔	๔	๓	๔	๓	๔	๓	๔	๓	๔	๔	๕	ผ่าน
เฝ้าไร่	๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสฟตีด	๕	๕	๔	๕	๔	๕	๔	๔	๔	๕	๕	๕	ผ่าน
	๒. การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก (DHF)	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔	๓	๕	๓	๕	๓	ผ่าน
รัตนวาปี	๑. การป้องกันอุบัติเหตุทางถนน	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๔	ผ่าน
	๒. การดูแลผู้ป่วยระยะยาว (LTC)	๔	๔	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๔	๓	ผ่าน
โพธิ์ตาก	๑. การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก (DHF)	๔	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๓	๔	๓	๔	ผ่าน
	๒. การป้องกันและควบคุมโรคโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง	๔	๔	๔	๔	๓	๓	๓	๓	๔	๓	๔	๔	ผ่าน
	๓. การป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจากการจราจร (RTI)	๔	๔	๔	๔	๓	๔	๓	๔	๓	๔	๔	๔	ผ่าน

(๑๑) ข้อมูลด้านการพัฒนางานสาธารณสุขชายแดน

การสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมสำหรับโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ตามแนวชายแดน ระหว่างจังหวัดหนองคายกับนครหลวงเวียงจันทน์

จังหวัดหนองคาย เป็นจังหวัดที่อยู่ชายแดนตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อยู่ติดกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน และตั้งอยู่ตรงข้ามกับนครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางการบริหาร และศูนย์กลางการเชื่อมโยงเศรษฐกิจของภูมิภาค และนโยบายการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายทรัพยากร การผลิตอย่างเสรี ทำให้จังหวัดหนองคายและนครหลวงเวียงจันทน์ มีประชาชน นักธุรกิจและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมทั้งแรงงานเคลื่อนย้ายที่เดินทางไปมาในแต่ละวันจำนวนมาก ทั้งเพื่อการท่องเที่ยว การซื้อขายสินค้า การทำงาน การประกอบธุรกิจ ทำให้บริบทต่างๆ ของพื้นที่ชายแดน มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านวิถีชีวิต สังคม ความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อม และขณะเดียวกันก็เกิดความเสี่ยงและผลกระทบในด้านต่างๆ เช่น สิ่งแวดล้อม ปัญหาสุขภาพ เป็นต้น จากสถานการณ์ด้านการรักษาพยาบาลของ

ประชาชนชาวลาว และชาวต่างชาติอื่นๆ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย และจังหวัดใกล้เคียง ทั้งในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน พบว่าในแต่ละปีมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โรคติดต่อตามแนวชายแดนที่ผ่านมามีการระบาดของโรคติดต่อสำคัญในพื้นที่ เช่น โรคไข้หวัดนก โรคไข้เลือดออก โรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคพิษสุนัขบ้า วัณโรค วัณโรคดื้อยา โรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน เป็นต้น

จังหวัดหนองคาย กับนครหลวงเวียงจันทน์ ได้มีการดำเนินงานความร่วมมือด้านสาธารณสุขชายแดนร่วมกันมากกว่า ๒๐ ปี นับตั้งแต่การเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย-ลาว ในปี ๒๕๓๗ ซึ่งจังหวัดหนองคายกับนครหลวงเวียงจันทน์ ได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านสาธารณสุขชายแดน อย่างเป็นทางการเมื่อปี ๒๕๔๙ และการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านสาธารณสุขชายแดนร่วมกันต่อเนื่อง จนถึงปี ๒๕๕๙ โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ ๑) ด้านการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อชายแดน ๒) การดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัย ๓) การพัฒนาด้านอาหารและยา ๔) การพัฒนาสมรรถนะด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ด้านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ในการพัฒนาระบบการส่งต่อผู้ป่วยข้ามแดน ณ ช่องทางเข้าออกประเทศ ด้านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ๕) การพัฒนาความร่วมมือด้านสาธารณสุขชายแดนระหว่างอำเภอกับเมืองคู่ขนาน จำนวน ๕ เมืองคู่ขนาน ๖) การพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงพยาบาลหนองคาย กับโรงพยาบาลเสถาภิลาตและโรงพยาบาลมโหสถ การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขด้านการควบคุมโรคติดต่อในโรงพยาบาล (IC) การอบรมพัฒนาบุคลากรในด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยอุบัติเหตุ/ฉุกเฉิน(ER) และผู้ป่วยวิกฤต (ICU) โดยการดำเนินงานความร่วมมือด้านสาธารณสุขชายแดนระหว่างจังหวัดหนองคาย กับนครหลวงเวียงจันทน์ ดังกล่าวในระหว่างปี ๒๕๕๗-๒๕๕๙ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ภายใต้โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมสำหรับโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา-เมียนมา-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อให้เกิดความร่วมมือในเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อระหว่างชายแดน ความร่วมมือด้านสาธารณสุขชายแดนทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ

ข้อมูลทั่วไปของนครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว มีเนื้อที่ ๓,๙๒๐ ตารางกิโลเมตร มี ๙ เมือง ๘๔๑ หมู่บ้าน ประชากร ๘๗๖,๕๐๗ คน

ข้อมูลหมู่บ้าน ในพื้นที่ชายแดนนครหลวงเวียงจันทน์

เมือง	จำนวนบ้าน
หาดทรายฟอง	๖๐
สีสัตะนาก	๓๗
สีโคตรตะบอง	๕๙
สังทอง	๓๕
ปากงึม	๕๒
จันทะบุลี	๓๐
นาทรายทอง	๕๔
ไซหานี	๑๐๔
ไซเสดถา	๔๘
รวมทั้งสิ้น	๔๗๙

ข้อมูลทรัพยากรด้านสาธารณสุขของนครหลวงเวียงจันทน์

๑. โรงพยาบาลศูนย์กลางในนครหลวงเวียงจันทน์ จำนวน ๖ แห่ง ประกอบด้วย
 - ๑.๑ โรงพยาบาลมโหสถ
 - ๑.๒ โรงพยาบาล ๐๕ เมสา (โรงพยาบาลตำรวจ)
 - ๑.๓ โรงพยาบาล ๑๐๓ (โรงพยาบาลทหาร)
 - ๑.๔ โรงพยาบาลเสดถาทีลาด
 - ๑.๕ โรงพยาบาลมิตรภาพ
 - ๑.๖ โรงพยาบาลเด็ก
 - ๑.๗ โรงพยาบาลแม่และเด็ก-แดง
 - ๑.๘ โรงพยาบาลทหารนครหลวงเวียงจันทน์
๒. โรงพยาบาลเอกชน จำนวน ๕ แห่ง ประกอบด้วย
 - ๒.๑ โรงพยาบาลแม่น้ำของ
 - ๒.๒ โรงพยาบาลฮานอย-เวียงจันทน์
 - ๒.๓ โรงพยาบาลลาวเวียด
 - ๒.๔ โรงพยาบาลลาว-อาเซียน
 - ๒.๕ โรงพยาบาลนครหลวงแกรนด์
๓. สาธารณสุขเมือง/โรงพยาบาลเมือง จำนวน ๙ แห่ง
๔. สุขศาลา จำนวน ๔๑ แห่ง

ข้อมูลบริบทพื้นที่ชายแดนจังหวัดหนองคาย

๑. อำเภอชายแดน ของจังหวัดหนองคาย กับเมืองคู่ขนาน นครหลวงเวียงจันทน์

อำเภอในพื้นที่ชายแดน		
จังหวัดหนองคาย	เมือง	แขวง
สังคม	สังทอง	นครหลวงเวียงจันทน์
ศรีเชียงใหม่	สีโคตรตะบอง	
ท่าบ่อ	สีสัตตะนาก	
เมืองหนองคาย	หาดทรายฟอง	
โพนพิสัย	ปากงึม	
รัตนวาปี	ท่าพะบาท	แขวงบอลิคำไซ

การจัดระบบการเฝ้าระวัง ควบคุมป้องกันโรคในพื้นที่ชายแดน จังหวัดหนองคายได้ดำเนินการตามกฎหมายระหว่างประเทศ (International Health Regulations หรือ IHR) เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization หรือ WHO) เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรคและการควบคุมโรคที่อาจเกิดจากภัยสุขภาพ และการเดินทางข้ามประเทศ (ตามกฎหมายระหว่างประเทศ) โรคหรือภัยสุขภาพที่เกิดจาก ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสุขภาพของมนุษย์ และชีวภาพ (พืชสัตว์,แบคทีเรีย,สารเคมี,หรือรังสี) โดยไม่ให้มีผลกระทบต่อการขนส่งและการค้าระหว่างประเทศ (International traffic and trade) ซึ่งต้องไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชนและอำนาจอธิปไตยของแต่ละประเทศ การดำเนินการของจังหวัดหนองคายได้มีการพัฒนาปรับปรุงระบบและการเฝ้าระวังควบคุมโรค ให้สามารถตรวจจับประเมินรายงาน และควบคุมโรคภัยสุขภาพ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้านจนถึงระดับประเทศ พัฒนามาตรการการป้องกันและควบคุมโรค ณ ช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศและพัฒนามาตรฐานงานควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ณ ช่องทางการเข้าออกระหว่างประเทศ

ตารางที่ ๑๑๖ ผลการประเมินภายนอกตามมาตรฐานกฎหมายระหว่างประเทศ (Joint External Evaluation of International Health Regulations (JEE-IHR)) จังหวัดหนองคาย

ที่	ประเด็น	ผลการประเมิน JEE-IHR ๒๕๖๑-๒๕๖๒
๑	ด้านกฎหมาย นโยบายและงบประมาณ	ผ่าน
๒	ด้านการประสานงานกฎหมายระหว่างประเทศ	ผ่าน
๓	ด้านการป้องกันการเกิดและแพร่ระบาดของเชื้อจุลชีพดื้อยา	(ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)
๔	ด้านการป้องกันการเกิดและการแพร่ระบาดของโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน	ผ่าน
๕	ด้านอาหารปลอดภัย	(ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)
๖	ด้านชีวนิรภัยและความปลอดภัยทางชีวภาพ	(ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)
๗	ด้านการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	ผ่าน
๘	ด้านการพัฒนาระบบห้องปฏิบัติการ	(ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)
๙	ด้านการพัฒนาระบบเฝ้าระวังให้ทันเวลา	(ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)
๑๐	ด้านการพัฒนาระบบการรายงานโรค	ผ่าน
๑๑	ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข	ผ่าน
๑๒	ด้านการเตรียมความพร้อม	(ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)
๑๓	ด้านศูนย์ตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข	ผ่าน
๑๔	ด้านการเชื่อมประสานระหว่างภาคส่วนสาธารณสุขและหน่วยงานความมั่นคง	(ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)
๑๕	ด้านมาตรการช่วยเหลือทางการแพทย์และสาธารณสุข และ การเคลื่อนย้ายกำลังบุคลากร	(ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)

๑๖	ด้านการสื่อสารความเสี่ยง	(ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)
๑๗	ด้านการพัฒนาช่องทางเข้าออกประเทศ	ผ่าน
๑๘	ด้านการจัดการภัยด้านสารเคมี	(ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)
๑๙	ด้านการจัดการภัยด้านกัมมันตรังสีและนิวเคลียร์	(ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)

(ที่มา คู่มือปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ การประเมินผลงานสาธารณสุขรอบที่ ๑/๒๕๖๒)

การประเมินมาตรฐานกฎอนามัยระหว่างประเทศ (International Health Regulations หรือ IHR)

ทั้งหมด ๑๙ เป้าหมาย จังหวัดหนองคายผ่านเกณฑ์ทั้งหมด ๘ เป้าหมาย (ร้อยละ ๔๒.๑๑)

(๑๒) สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	
		๒๕๖๓	๒๕๖๔ (ตค.-ธค.๖๓)
๑. อัตราป่วยตายของผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ของทั้งประเทศ	<ร้อยละ ๑.๖๐	๐	๐
๒. การเตรียมความพร้อมและตอบโต้การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ระลอกใหม่			
- ห้องปฏิบัติการสามารถแจ้งผลตรวจการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้ใน ๑ วัน	ร้อยละ ๙๐	-	๑๐๐
- ร้อยละประชาชนสวมหน้ากากผ้า หรือ หน้ากากอนามัย	≥ ร้อยละ ๘๕	-	๙๕.๖๙

สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) จังหวัดหนองคาย (ข้อมูล ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ น.) ขณะนี้จังหวัดหนองคายมีผู้ป่วยโรคโควิด-๑๙ ยืนยันสะสม ๕ ราย (๓ รายแรกเมื่อเดือน เมษายน ๒๕๖๓, รายที่ ๔ เมื่อ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ และรายที่ ๕ เมื่อ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔) โดยในรายที่ ๔ และ ๕ เป็นผู้ป่วยที่จัดให้อยู่ในการป่วยระลอกใหม่ มีประวัติเชื่อมโยงการป่วยและมีประวัติเสี่ยงจากจังหวัด สมุทรสาครและชลบุรี ขณะนี้เข้ารับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาลหนองคายและโรงพยาบาลพนพิสัยแล้ว ทั้งนี้ ทีมสอบสวนโรคได้มีการซักประวัติและค้นหาผู้สัมผัสเสี่ยง

๒. การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ควบคุมป้องกันโรคและภัยสุขภาพ

๒.๑ พัฒนาระบบเฝ้าระวังควบคุมป้องกันโรค ตามมาตรฐาน IHR ๑๙ เป้าหมาย

๒.๒ ด้านควบคุมโรคติดต่อได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure: SOP) การจัดระบบส่งต่อผู้ป่วยข้ามแดนระหว่างประเทศและถือปฏิบัติตามแนวทางร่วมกัน

๒.๓ การซ้อมแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินรองรับอุบัติเหตุดูแล สาธารณภัย และซ้อมแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขในการป้องกันและควบคุมโรค กรณีโรคไข้ชิการะบาดในพื้นที่ของจังหวัดหนองคาย โรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

๑) การซ้อมแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินรองรับอุบัติเหตุดูแล สาธารณภัย ดำเนินการซ้อมแผนการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน โดยผู้เข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนจากหน่วยงาน จ.หนองคาย กับ นครหลวงเวียงจันทน์ อาทิต้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กองบังคับการตำรวจภูธร,องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โรงพยาบาล หน่วยกู้ชีพ, สมาคม ,มูลนิธิ,องค์กรกาแดงลาว มูลนิธิผาสุก และสมาคมอาสาสมัครหลวงเวียงจันทน์ สป.ลาว เพื่อให้ผู้ร่วมซ้อมแผนมีความรู้ ความสามารถในการในด้านการปฏิบัติภัยหมู่ (MCI) การช่วยฟื้นคืนชีพ CPR ๒๐๑๕ และการฝึกใช้เครื่อง AED การปฏิบัติการฉุกเฉินในสถานการณ์จำลองตามฐานต่างๆ เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญ ในด้าน ACLS , อุบัติภัยหมู่ (MCI) และการกู้ชีพในเด็กแรกเกิด เด็กโต และความร่วมมือด้านวิชาการ และความสัมพันธ์ที่ดีในการพัฒนางานสาธารณสุขระหว่างชายแดน (ประเทศไทย กับ สป.ลาว)

๒) การซ้อมแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขในการป้องกันและควบคุมโรค

การจัดซ้อมแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขในการป้องกันและควบคุมโรค เป็นการซ้อมแผนในกรณีโรคไข้ชิการะบาดในพื้นที่ของจังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นการซ้อมแผนบนโต๊ะ โดยวิทยากรจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๘ อุตรธานี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีเชียงใหม่ ซึ่งแจ้งถึงการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขในระดับจังหวัด/ระดับอำเภอ และซ้อมแผนการเตรียมรับความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้ชิการะบาดเป็นการปฏิบัติตาม เหตุการณ์สมมติที่เกิดขึ้นโดยเน้นบทบาทหน้าที่บุคลากรในระดับอำเภอ ดังนี้

๑.การรับแจ้งผู้ป่วยสงสัยโรคไข้ชิการะบาด การเก็บตัวอย่าง การสอบสวนโรคและควบคุมโรคในผู้ป่วยและในชุมชน ตามแนวทางของเขตสุขภาพที่ ๘

๒.สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินระดับอำเภอ โดยมีสาธารณสุขอำเภอเป็นผู้บัญชาเหตุการณ์ (Incident Commander) กำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่

๓.หลังกิจกรรมการซ้อมแผนฯ ได้ดำเนินการสรุปผลการซ้อมแผน โดยรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม และคณะผู้จัดการประชุมได้รวบรวมเพื่อเสนอผู้บริหารเพื่อรับทราบแนวทางการปฏิบัติและแจ้งเวียนอำเภอเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

๓. การคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการพัฒนาระบบการคุ้มครองผู้บริโภค อาหารปลอดภัยและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผ่านเข้าออกด่านอาหารและยา หนองคายมีความปลอดภัย และได้ดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยร่วมกับแผนกสาธารณสุข นครหลวงเวียงจันทน์ และศูนย์อนามัยที่ ๗ ขอนแก่น พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานอาหารปลอดภัยร่วมกัน

๔. หลักประกันสุขภาพแรงงานต่างด้าวและการจัดบริการ ได้ดำเนินการตรวจสุขภาพและขึ้นทะเบียนประกันสุขภาพแรงงานต่างด้าวที่มาทำงานในจังหวัดหนองคาย โดยได้ดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ในการเปิดศูนย์บริการจดทะเบียนแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) โดยมีแรงงานต่างด้าวมาขึ้นทะเบียน ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑,๗๗๗ ราย, ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๙๖๒ ราย, ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๖๘๕ ราย, ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๘๙๔ ราย และ ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๕๓๓ ราย

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย การฝึกอบรม อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว (อสต.) เพื่อให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพเบื้องต้น ให้คำปรึกษา แนะนำด้านสุขภาพแก่แรงงานต่างด้าวที่มาทำงานในพื้นที่จังหวัดหนองคาย โดยได้รับงบประมาณจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

๕. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ในด้านการจัดบริการตาม Service Plan ได้ดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สามารถจัดบริการได้ตามแผนพัฒนาระบบบริการของหน่วยบริการแต่ละระดับ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศ ความเข้าใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต การเดินทาง กฎหมายระหว่างประเทศ

๖. การพัฒนาความร่วมมือกับเมืองคู่ขนานประเทศเพื่อนบ้าน ได้มีการประชุมพัฒนาความร่วมมือแนวทางการดำเนินงาน การจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย และแผนกสาธารณสุขนครหลวงเวียงจันทน์ และ ลงนามความร่วมมือด้านสาธารณสุขระดับท้องถิ่นร่วมกัน

(๑๔) การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

สถานบริการการสาธารณสุข เป็นแหล่งกำเนิดของเสียอันตราย ซึ่งของเสียอันตรายส่วนใหญ่เกิดจากกระบวนการรักษาพยาบาลที่มีความหลากหลาย รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อซึ่งเป็นมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากกระบวนการทางการแพทย์ ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุข โดยกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.๒๕๔๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานด้านวิชาการในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ตั้งแต่ด้านบุคลากร การคัดแยก การเก็บรวบรวม การเคลื่อนย้าย ลักษณะของรถเข็นที่ใช้เคลื่อนย้าย สถานที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อให้สถานบริการการสาธารณสุขพัฒนามาตรฐานการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของหน่วยบริการให้ได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย มีหน่วยบริการในสังกัด จำนวนทั้งสิ้น ๘๓ แห่ง แยกเป็นโรงพยาบาล (รพ.) ๙ แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ๗๔ แห่ง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีผลการดำเนินงานพบว่า รพ. และ รพ.สต. มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้องลักษณะ ร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๑๗ ผลการดำเนินงานโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมาย

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๑			ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๒	
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	เขตสุขภาพที่ ๘	สสจ.นค.
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายร้อยละ ๑๐๐ - โรงพยาบาล	๘ แห่ง (๘๘.๘๙)	๙ แห่ง (๑๐๐)	๙ แห่ง (๑๐๐)	๑๐๐	๑๐๐ ๙ แห่ง (๑๐๐)
- รพ.สต.	-	๑๘ แห่ง (๒๔.๓๒)	๕๒ แห่ง (๗๐.๒๗)		๗๔ แห่ง (๑๐๐)

ตารางที่ ๑๑๘ แสดงการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแยกเป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

อำเภอ	ระดับ รพ.	การตรวจประเมินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ							ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ (กก./วัน)						การเก็บขน	วิธีการกำจัด		ชื่อหน่วยงานที่ส่งกำจัด		ค่ากำจัด (บาท/กก.)	Manifest System	
		ข้อที่							เกิดขึ้นที่แหล่งกำเนิด													
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	ชุมชน	รพ.สต.	รพ.	คลินิก	รพ.เอกชน	ถูกกำจัด		เตาเผา	ระบบไอน้ำ	กำจัดเอง	เอกชน (ระบุ)		มี	ไม่มี
เมือง	S	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๔.๗๑	๑๓.๖๓	๒๘๑.๖๑	๑๐.๑๖	๓๔.๐๑	๒๔๔.๑๒	หจก.ไทยเอ็นไวรอลเม้นท์ ซิสเต็มส์	✓			หจก.ไทยเอ็นไวรอลเม้นท์ ซิสเต็มส์ (เทศบาลนครอุดรธานี)	๑๒	✓	
สระใคร	F๓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๒.๕๓	๑.๙๒	๑.๓๓	๕.๘๗	-	๙.๑๑		✓				๑๒	✓	
เผ่าไร่	F๒	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๐.๗๙	๐.๘	๒๔.๘๗	-	-	๓๒.๕๑		✓				๑๕	✓	
รัตนวาปี	F๓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๐.๖๖	๒.๓๒	๑๑.๒๘	๐.๐๒	-	๑๔.๒๘		✓				๑๓	✓	
ท่าบ่อ	M๒	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๕.๑๖	๘.๓๕	๒๕๒.๑๔	๐.๓๙	-	๒๖๖.๐๔	เก็บขนเอง		✓	✓	รพร.ท่าบ่อ	๑๓	✓	
โพธิ์ตาก	F๓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๑.๒๘	๑.๙๒	๗.๐๕	-	-	๑๐.๒๕	เก็บขนเอง		✓			๑๓	✓	
สังคม	F๒	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๐.๓๒	๐.๗๔	๒๕.๔๘	-	-	๒๖.๕๔	หจก.เรืองโรจน์สระบุรี	✓			บริษัทโซติกรณทิพย์ จนครสวรรค์	๑๒	✓	
ศรีเชียงใหม่	F๒	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๑.๕๔	๑.๕๕	๑๒.๗๔	-	-	๑๕.๘๓		✓				๑๓	✓	
โพธิ์สัย	F๑	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๒.๖๒	๙.๖๓	๔๕.๖๗	๑.๓๕	๒๕.๗๕	๘๕.๐๒		✓				๑๒	✓	
รวม									๖๖๖.๗๑	๔๖.๒๙	๑๙.๐๑	๑๑.๙๓	๕๙.๗๖	๘๐๓.๗๐		๗	๒	๑	๓	๑๒-๑๕	๙	-

ที่มา : กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

การตรวจประเมินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.๒๕๔๕ ได้แก่ ๑. ด้านบุคลากร ๒. ด้านการคัดแยกมูลฝอยติดเชื้อ ๓. ด้านการเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ ๔. ด้านการเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ ๕. ด้านลักษณะของรถเข็นที่ใช้เคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ ๖. ด้านสถานที่ที่รวมมูลฝอยติดเชื้อ ๗. ด้านการจัดมูลฝอยติดเชื้อ

๑. โรงพยาบาล ผ่านเกณฑ์คุณภาพการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาล ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัด มูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.๒๕๕๕ จำนวน ๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๒. ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้น และได้รับการจัดการที่ถูกสุขลักษณะทุกแห่งกำเนิด จำนวนทั้งสิ้น ๘๐๓.๗๐ กิโลกรัมต่อวัน โดยแยกตามแหล่งกำเนิด คือ โรงพยาบาล, รพสต., ชุมชน, คลินิกและโรงพยาบาลเอกชน จำนวน ๖๖๖.๗๑, ๔๖.๒๙, ๑๙.๐๑, ๑๑.๙๓ และ ๕๙.๗๖ กิโลกรัมต่อวัน ตามลำดับ

๓. ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นและได้รับการจัดการที่ถูกสุขลักษณะทุกแห่งกำเนิด เมื่อแยกเป็นรายอำเภอพบว่า อำเภอที่มีปริมาณมูลฝอยเชื้อ ๕ อันดับแรก คือ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอท่าบ่อ อำเภอโพนพิสัย อำเภอเฝ้าไร่ และอำเภอสังคม จำนวน ๓๔๔.๑๒, ๒๖๖.๐๔, ๘๕.๐๒, ๓๒.๕๑ และ ๒๖.๕๔ กิโลกรัมต่อวัน ตามลำดับ

๔. บริษัทเอกชนที่เข้ามาดำเนินการเก็บขนและกำจัดในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย

๔.๑ หจก.ไทเอ็นไวรอลเม้นท์ซิสเต็มส์ ดำเนินการเก็บขนให้กับ รพ.หนองคาย, รพ.สระใคร, รพ.เฝ้าไร่ และ รพ.รัตนวาปี จำนวน ๔ แห่ง และกำจัดโดย หจก.ไทเอ็นไวรอลเม้นท์ซิสเต็มส์ (เทศบาลนครอุดรธานี)

๔.๒ หจก.เรืองโรจน์สระบุรี ดำเนินการเก็บขนให้กับ รพ.ศรีเชียงใหม่, รพ.โพนพิสัย และ รพ.สังคม จำนวน ๓ แห่ง และกำจัดที่ บริษัทโซติกรณพิบูลย์ จังหวัดนครสวรรค์

๕. วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ๒ วิธี คือ เผาในเตาเผา และ ทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ

๖. ราคาค่ากำจัดมูลฝอยติดเชื้อ อยู่ระหว่าง ๑๒-๑๕ บาท/กิโลกรัม

๗. โรงพยาบาลมีระบบควบคุมกำกับติดตามการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อทุกแห่ง (Manifest system) ร้อยละ ๑๐๐

๘. จากการนิเทศติดตามและประเมินผลการพัฒนา รพ.สต.ติดตาม ๕ ดาว ๕ ดี พบว่า รพ.สต.ทุกแห่งมีการดำเนินงานก่อสร้างโรงพักขยะติดเชื้อที่เป็นแบบจากส่วนกลาง ออกแบบโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธาธานี และได้รับงบประมาณสนับสนุนจำนวน ๓๕,๐๐๐ บาท

(๑๕) การใช้สารเคมีในเกษตรกร

ผู้ที่ได้รับผลกระทบทางสุขภาพจากสารกำจัดศัตรูพืช คือ กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มผู้บริโภค โดยกลุ่มเกษตรกรมีโอกาสเจ็บป่วยจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในจำนวนค่อนข้างมาก เนื่องจากได้รับสารเคมีโดยตรงผ่านทางผิวหนังและการหายใจ ซึ่งสารเคมีต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้เกิดอาการแพ้และหากมีการสะสมมากขึ้นในร่างกาย ก็จะทำให้เกิดโรคต่าง ๆ เช่น โรคเมะเร็งและโรคปอด เป็นต้น โดยสารพิษจะเข้าสู่ร่างกายผ่านการสัมผัส การสูดดม และการปนเปื้อนในอาหารและน้ำดื่ม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคายได้ดำเนินการตามโครงการเกษตรกรปลอดภัย ผู้บริโภคปลอดภัย สมุนไพรล้างพิษ ภัยจิตผ่องใส โดยจัดบริการดูแลสุขภาพเชิงรุกให้กับเกษตรกร ส่งเสริมให้ความรู้พฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม ลดปัจจัยเสี่ยงจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช มีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย, คัดกรองความเสี่ยงโดยการ

[illegible]

๕	สังคม	๑,๔๕๕	๖๘๑	๔๖.๘๐	๓๗๐	๒๕.๔๓	๓๑๒	๒๑.๔๔	๙๒	๖.๓๒
๖	สระใคร	๖๐๐	๓๕๗	๕๙.๕๐	๒๑๕	๓๕.๘๓	๑๘	๓.๐๐	๑๐	๑.๖๗
๗	เฝ้าไร่	๑,๑๑๙	๓๓๖	๓๐.๐๓	๔๗๕	๔๒.๔๕	๒๑๗	๑๙.๓๙	๙๑	๘.๑๓
๘	รัตนวาปี	๓๗๕	๑๓๐	๓๔.๖๗	๑๑๖	๓๐.๙๓	๙๐	๒๔.๐๐	๓๙	๑๐.๔๐
๙	โพธิ์ตาก	๓๑๕	๙๘	๓๑.๑๑	๓๓	๑๐.๔๘	๖๘	๒๑.๕๙	๑๑๖	๓๖.๘๓
รวม		๙,๖๓๙	๔,๔๑๖	๔๕.๘๑	๒,๕๗๑	๒๖.๖๗	๑,๕๘๘	๑๖.๔๗	๑,๐๖๔	๑๑.๐๔

จากตารางพบว่า เกษตรกรมีความไม่ปลอดภัยจากการใช้สารเคมี มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑ พบความไม่ปลอดภัยจากร้อยละ ๖.๐๐ ในปี ๒๕๕๙ เป็นร้อยละ ๑๑.๐๔ ในปี ๒๕๖๑ พบความไม่ปลอดภัยสูงสุดในอำเภอโพธิ์ตาก (ร้อยละ ๓๖.๘๓) อำเภอโพธิ์ชัย (ร้อยละ ๑๓.๐๖) และอำเภอบ้านดุง (ร้อยละ ๑๒.๗๕)

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนที่ ตรวจทั้งหมด	ผลการตรวจ ปี ๒๕๖๒							
			ปกติ	ร้อยละ	ปลอดภัย	ร้อยละ	มีความเสี่ยง	ร้อยละ	ไม่ปลอดภัย	ร้อยละ
๑	เมือง	๕๑๔	๑๖๐	๓๑.๑๓	๑๑๖	๒๒.๕๗	๑๓๔	๒๖.๐๗	๘๕	๑๖.๕๔
๒	ท่าบ่อ	๒,๒๘๓	๕๗๗	๒๕.๒๗	๗๕๓	๓๒.๙๘	๕๖๑	๒๔.๕๗	๓๙๑	๑๗.๑๓
๓	โพธิ์ชัย	๒,๘๓๒	๑,๙๒๐	๖๗.๘๐	๔๕๙	๑๖.๒๑	๓๐๐	๑๐.๕๙	๑๔๙	๕.๒๖
๔	ศรีเชียงใหม่	๘๐๐	๕๓๖	๖๗.๐๐	๑๙๕	๒๔.๓๘	๕๗	๗.๑๓	๑๒	๑.๕๐
๕	สังคม	๑,๑๘๔	๖๓๑	๕๓.๒๙	๒๙๒	๒๔.๖๖	๑๖๗	๑๔.๑๐	๙๔	๗.๙๔
๖	สระใคร	๓๘๙	๑๓๓	๓๔.๑๙	๑๕๙	๔๐.๘๗	๘๒	๒๑.๐๘	๑๕	๓.๘๖
๗	เฝ้าไร่	๙๑๐	๕๑๑	๕๖.๑๕	๑๙๖	๒๑.๕๔	๑๕๕	๑๗.๐๓	๔๘	๕.๒๗
๘	รัตนวาปี	๗๓๐	๔๒๔	๕๘.๐๘	๑๓๕	๑๘.๔๙	๑๐๙	๑๔.๙๓	๖๒	๘.๔๙
๙	โพธิ์ตาก	๔๖๗	๓๑	๖.๖๔	๑๙๓	๔๑.๓๓	๒๔๓	๕๒.๐๓	๐	๐
รวม		๑๑,๔๓๙	๕,๔๕๘	๔๗.๗๑	๒,๘๐๖	๒๔.๕๓	๒,๐๙๕	๒๐.๑๓	๑,๐๕๖	๙.๒๓

จากตาราง ตรวจเลือดเกษตรกรด้วยกระดาษทดสอบโคลีนเอสเตอเรส (Cholinesterase reactive paper) ทั้งหมด ๑๑,๔๓๙ ราย ผลปกติ ๕,๔๕๘ ราย (ร้อยละ ๔๗.๗๑) ปลอดภัย ๒,๘๐๖ ราย (ร้อยละ ๒๔.๕๓) มีความเสี่ยง ๒,๐๙๕ ราย (ร้อยละ ๒๐.๑๓) และไม่ปลอดภัย ๑,๐๕๖ ราย (ร้อยละ ๙.๒๓)

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนที่ ตรวจทั้งหมด	ผลการตรวจ ปี ๒๕๖๓							
			ปกติ	ร้อยละ	ปลอดภัย	ร้อยละ	มีความเสี่ยง	ร้อยละ	ไม่ปลอดภัย	ร้อยละ
๑	เมือง	๑,๒๕๗	๕๒๕	๔๑.๗๗	๓๑๐	๒๔.๖๖	๒๘๘	๒๒.๙๑	๑๓๐	๑๐.๓๔
๒	ท่าบ่อ	๒,๐๒๑	๕๕๓	๒๗.๓๖	๕๔๖	๒๗.๐๒	๕๗๖	๒๘.๕๐	๓๔๖	๑๗.๑๒
๓	โพนพิสัย	๑,๙๘๑	๕๙๘	๓๐.๑๙	๕๗๙	๒๙.๒๓	๕๓๔	๒๖.๙๖	๒๖๙	๑๓.๕๘
๔	ศรีเชียงใหม่	๔๘๕	๑๑๔	๒๓.๕๑	๒๒๘	๔๗.๐๑	๙๙	๒๐.๔๑	๔๔	๙.๐๗
๕	สังคม	๒,๘๓๙	๑,๘๐๔	๖๓.๕๕	๙๖๐	๓๓.๘๑	๔๗	๑.๖๖	๒๘	๐.๙๙
๖	สระใคร	๔๗๙	๗๖	๑๕.๘๗	๑๗๖	๓๖.๗๔	๑๓๔	๒๗.๙๗	๙๓	๑๙.๔๒
๗	เผ่าไร่	๗๑๑	๒๗๖	๓๘.๘๒	๒๕๘	๓๖.๒๙	๑๑๓	๑๕.๘๙	๖๔	๙.๐๐
๘	รัตนวาปี	๙๔๑	๓๘๘	๔๑.๒๓	๒๘๘	๓๐.๖๑	๑๖๖	๑๗.๖๔	๙๙	๑๐.๕๒
๙	โพธิ์ตาก	๔๒๘	๙๘	๒๒.๙๐	๘๗	๒๐.๓๓	๑๕๑	๓๕.๒๘	๙๒	๒๑.๕๐
รวม		๑๑,๑๔๒	๔,๔๓๒	๓๙.๗๘	๓,๔๓๒	๓๐.๘๐	๒,๑๐๘	๑๘.๙๒	๑,๑๖๕	๑๐.๔๖

ที่มา : รายงาน HDC

ปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย มีผู้ได้รับการตรวจคัดกรองความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยกระดาษทดสอบโคลิ้นเอสเตอเรส จำนวน ๑๑,๑๔๒ คน ผลการตรวจคัดกรองฯ พบว่า ผู้ที่มีผลเสี่ยงและไม่ปลอดภัย มีจำนวน ๓,๒๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๘ โดยอำเภอที่มีผู้ที่มีผลเสี่ยงและไม่ปลอดภัย สูงที่สุด ๓ อันดับแรก คือ อำเภอโพธิ์ตาก อำเภอสระใคร และอำเภอท่าบ่อ

อัตราการป่วยด้วยโรคพิษสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย มีผู้ป่วยด้วยโรคพิษจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นอัตราป่วยต่อแสนประชากร เท่ากับ ๘.๑๓ โดยมีแนวโน้มลดลงจากปี ๒๕๖๒ แต่เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อมูลอัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช ในภาพรวมเขตและประเทศ พบว่า อัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช ในพื้นที่จังหวัดหนองคายสูงกว่าอัตราป่วยของเขตสุขภาพที่ ๘ และสูงกว่าอัตราป่วยของประเทศ และเมื่อวิเคราะห์แยกรายอำเภอพบว่า อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอรัตนวาปี และอำเภอสระใคร รายละเอียดดังแสดงในตาราง

ตารางที่ ๑๒๐ ข้อมูลจำนวนและอัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช แยกรายอำเภอ จังหวัดหนองคาย
ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	สารกำจัดแมลง		สารกำจัดวัชพืช		สารกำจัดศัตรูพืชอื่นๆ		รวม	
		จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
๑	เมือง	๑	๐.๘๙	๐	๐	๐	๐	๑	๐.๘๙
๒	ท่าบ่อ	๑	๑.๗๒	๑	๑.๗๒	๓	๕.๑๗	๕	๘.๖๒
๓	โพนพิสัย	๒	๒.๕๗	๔	๕.๑๔	๐	๐	๖	๗.๗
๔	ศรีเชียงใหม่	๐	๐	๐	๐	๕	๒๖.๙๔	๕	๒๖.๙๔
๕	สังคม	๑	๔.๕๗	๐	๐	๑	๔.๕๗	๒	๙.๑๔
๖	สระใคร	๑	๕.๓	๐	๐	๑	๕.๓	๒	๑๐.๖๑
๗	เฝ้าไร่	๐	๐	๓	๙.๐๖	๑	๓.๐๒	๔	๑๒.๐๘
๘	รัตนวาปี	๒	๖.๘๗	๑	๓.๔๓	๓	๑๐.๓	๖	๒๐.๖
๙	โพธิ์ตาก	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
รวม		๘	๒.๑	๙	๒.๓๖	๑๔	๓.๖๗	๓๑	๘.๑๓

(๑๖) สถานการณ์การเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็กเกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

๑. ข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ

จังหวัดหนองคาย มีแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศฝุ่นละอองขนาดเล็กเกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) ที่สำคัญ ได้แก่

๑) การเผาเศษวัชพืชและการเศษวัสดุทางการเกษตร เช่น การเผาอ้อย การเผาฟางข้าว เผาหญ้า ในพื้นที่ ช่วงเวลาที่มีการเผา คือ ระหว่างเดือนธันวาคม ถึงเดือนมกราคม

๒) พื้นที่จราจรหนาแน่น ในบริเวณพื้นที่อำเภอเมืองหนองคาย และอำเภอโพนพิสัย ช่วงเวลาที่มีการจราจรหนาแน่น คือช่วงตุลาคม เทศกาลบั้งไฟพญานาค

๓) สถานประกอบการ/กิจการที่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง เช่น โรงโม่หิน โรงไฟฟ้าชีวมวล เตาเผาขยะ

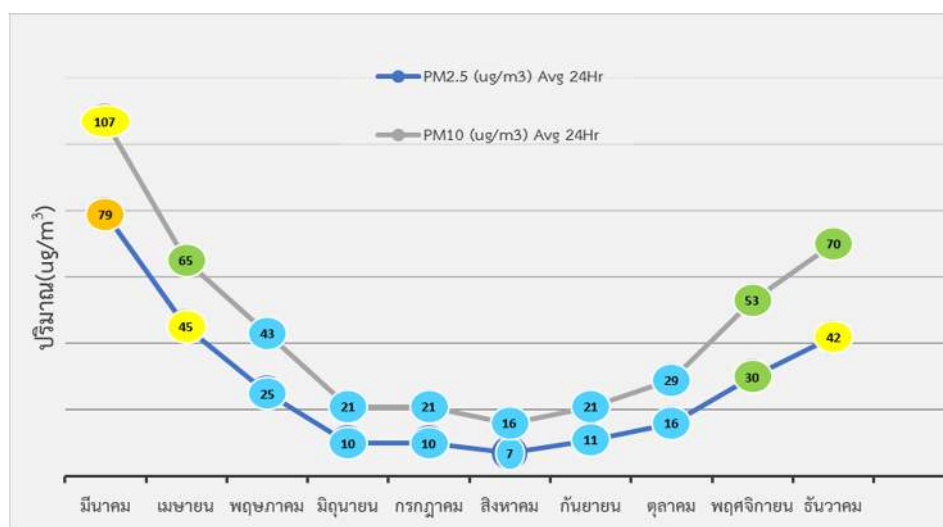
๔) โครงการก่อสร้างปรับปรุงอาคาร/สถานที่ การก่อสร้างถนน

๕) ไฟป่า

๖) แหล่งกำเนิดมลพิษอื่น ๆ เช่น ไฟไหม้บ่อขยะ หมอกควันข้ามแดน

๒. ข้อมูลสถานการณ์มลพิษอากาศ

รายงานสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM ๒.๕) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ พบว่า ปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน เกินค่ามาตรฐานช่วงเดือนมีนาคม มีแนวโน้มลดลงในช่วงเดือน เมษายนถึงเดือนกันยายน ทั้งนี้สาเหตุหลักเกิดจากการเผาในที่โล่งพื้นที่เกษตรในช่วงเดือนธันวาคมเพื่อทำนาปรัง ซึ่งจังหวัดหนองคายได้ดำเนินการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้เกษตรกรหลีกเลี่ยงการเผาต่อไป

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ, Air4Thai.pcd.go.th

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคายมีมาตรการในดำเนินการป้องกัน ฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหา มลภาวะด้านฝุ่นละออง ดังนี้

๑. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคายเป็นคณะกรรมการศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ป้องกันและ แก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จังหวัดหนองคาย

๒. การจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม และฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหามลภาวะด้านฝุ่น ละออง ซึ่งกลุ่มประชากรที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ เด็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคระบบ ทางเดินหายใจ ฯลฯ

๓. จังหวัดหนองคายมีการเฝ้าระวังคุณภาพอากาศจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ โดยกรมควบคุม มลพิษ จำนวน ๑ แห่ง ณ สวนสาธารณะหนองกิ้ง (สบต) (ตั้งแต่ มีนาคม ๒๕๖๓) และติดตั้งเครื่องตรวจวัด ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กในอากาศด้วยระบบเซนเซอร์ (DUST BOY) จำนวน ๑๐ เครื่อง ติดตั้งทุกอำเภอ ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ตั้งแต่ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป)

๔. สนับสนุนสื่อด้านวิชาการให้กับหน่วยบริการในระดับพื้นที่ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน เป็นต้น และสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่จัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาสาสมัครสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการสื่อสารให้กับประชาชนในพื้นที่

๓. ข้อมูลผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ

การเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ใช้ข้อมูลจาก Health Data Center (HDC) กระทรวงสาธารณสุข โดยการเฝ้าระวังผู้ป่วยนอกที่มารับบริการในกลุ่มโรคจังหวัดหนองคาย ได้เฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่จากฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) โดยการเฝ้าระวังผู้ป่วยนอกที่มารับบริการในกลุ่มโรคที่ต้องเฝ้าระวัง ได้แก่ โรคระบบทางเดินหายใจ ระบบหัวใจและหลอดเลือด ระบบผิวหนัง ระบบตา และอื่นๆ รวมทั้งผลกระทบระยะยาว เช่น โรคมะเร็ง โดยผลการเฝ้าระวังทางสุขภาพ สรุปได้ดังนี้

จำนวนผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ (รวมทุกกลุ่มโรค) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย มีจำนวนทั้งสิ้น ๗๓,๘๑๖ ราย คิดเป็นอัตรา ๑๔,๑๓๒.๕๘ ต่อแสนประชากร โดยอำเภอที่พบผู้ป่วยมากที่สุด ๓ อันดับแรก คือ อำเภอ โพนพิสัย, อำเภอเมือง และอำเภอน้ำโสม จำนวน ๒๒,๓๒๐ ราย ๑๕,๓๔๑ ราย และ ๑๕,๐๒๒ ราย ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มโรค พบว่า กลุ่มโรคที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศที่พบมากที่สุดในพื้นที่จังหวัดหนองคาย คือ กลุ่มโรคโรคทางเดินหายใจ จำนวน ๓๔,๔๘๖ ราย รองลงมาคือ กลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ จำนวน ๑๕,๓๔๖ ราย, กลุ่มโรค ตาอักเสบ จำนวน ๑๒,๕๐๖ ราย, กลุ่มโรคหัวใจหลอดเลือดและสมองอุดตันขาดเลือด จำนวน ๑๐,๗๔๗ ราย, และกลุ่มโรค LONG TERM EFFECT จำนวน ๑,๐๑๐ ราย

ตารางที่ ๑๒๑ แสดงจำนวนผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ กลุ่มโรคทางเดินหายใจ จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	Chronic Obstructive Pulmonary disease	Asthma	Pneumonia	Influenza	Acute pharyngitis	Chronic rhinitis	Bronchitis	Ischemic heart diseases	รวม
เมืองหนองคาย	๑,๑๘๕	๖๓	๖๕๑	๑,๒๑๕	๔,๕๑๖	๕๔	๗๓๒	๙	๘,๔๒๕
น้ำโสม	๑,๔๗๓	๘๓	๘๐๐	๔๓๗	๑,๖๒๐	๑๒๗	๑,๔๑๘	๑๗๗	๖,๑๓๕
โพนพิสัย	๑,๖๑๖	๑๔๑	๔๔๐	๗๔๕	๒,๗๘๑	๒๖	๒,๙๔๖	๔๙	๘,๗๔๔
ศรีเชียงใหม่	๖๒๙	๕	๕๗	๕	๗๒๘	๔	๑๑๘	๕	๑,๕๕๑
สังคม	๖๑๑	๑	๓๐	๑๔๕	๘๔๙	๐	๑๔๔	๒๘	๑,๘๐๘
สระใคร	๓๕๗	๘	๖๔	๗๖	๙๕๙	๒๓	๒๕๒	๐	๑,๗๓๙
เฝ้าไร่	๑,๒๐๐	๐	๑๓๒	๓๕๓	๑,๓๒๖	๑๘	๔๐๖	๒	๓,๔๓๗
รัตนวาปี	๔๖๙	๓	๖๕	๗๒๙	๑๘๔	๔	๓๒๘	๕	๑,๗๘๗
โพธิ์ตาก	๒๘๒	๑	๓๐	๑๙	๔๓๔	๐	๙๐	๔	๘๖๐
รวม	๗,๘๒๒	๓๐๕	๒,๒๖๙	๓,๗๒๔	๑๓,๓๙๗	๒๕๖	๖,๔๓๔	๒๗๙	๓๔,๔๘๖

ที่มา : HDC, กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ ๑๒๒ แสดงจำนวนผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ กลุ่มโรคหัวใจหลอดเลือดและสมองอุดตันขาดเลือด กลุ่มโรคตาอักเสบ กลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ กลุ่มโรคอื่นๆ และ LONG TERM EFFECT ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	กลุ่มโรคหัวใจหลอดเลือดและสมองอุดตันขาดเลือด		กลุ่มโรคตาอักเสบ	กลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ	กลุ่มโรคอื่นๆ	LONG TERM EFFECT
	Ischemic heart diseases	Cerebrovascular diseases (Stroke)			Exposure to air pollution	Lung cancer
เมืองหนองคาย	๙	๕,๖๕๑	๓,๓๓๖	๔,๓๖๖	๐	๕๔๒
ท่าบ่อ	๑๗๗	๒,๑๙๐	๒,๘๗๒	๓,๖๑๕	๐	๒๑๐
โพนพิสัย	๔๙	๑,๑๘๐	๒,๑๓๘	๓,๑๘๙	๐	๙๐
ศรีเชียงใหม่	๕	๓๙๔	๙๐๖	๑,๑๒๓	๐	๒๓
สังคม	๒๘	๑๑๖	๔๑๒	๔๓๐	๐	๙
สระใคร	๐	๓๖๒	๙๑๙	๗๘๐	๐	๑๓
เผ่าไร่	๒	๑๗๔	๙๕๒	๖๖๔	๐	๕๖
รัตนวาปี	๕	๓๑๒	๖๖๑	๕๐๐	๐	๕๔
โพธิ์ตาก	๔	๘๙	๓๑๐	๖๗๙	๐	๑๓
รวม	๒๗๙	๑๐,๔๖๘	๑๒,๕๐๖	๑๕,๓๔๖	๐	๑,๐๑๐

ที่มา : HDC, กระทรวงสาธารณสุข

เมื่อพิจารณาแยกโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ รายเดือน พบว่า เดือนที่มีผู้ป่วยสูงที่สุด ๓ อันดับแรก คือ เดือนมกราคม จำนวน ๙,๘๘๕ ราย รองลงมาคือ เดือนกุมภาพันธ์ จำนวน ๘,๒๖๑ ราย และเดือนมีนาคม จำนวน ๗,๖๔๔ ราย

ตารางที่ ๑๒๓ จำนวนป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ จังหวัดหนองคาย จำแนกรายเดือน ปี ๒๕๖๓

กลุ่มโรค	จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่เฝ้าระวังผลกระทบสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ (รายเดือน)												
	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	รวม
Chronic Obstructive Pulmonary disease	๗๓๐	๖๑๕	๗๔๑	๔๙๘	๕๒๙	๗๒๑	๗๒๓	๘๘๑	๖๑๔	๕๙๒	๖๖๘	๕๑๐	๗,๘๒๒
Asthma	๓๙	๒๕	๒๙	๑๗	๒๗	๓๔	๒๔	๓๐	๒๕	๒๗	๑๗	๑๑	๓๐๕
Pneumonia	๓๔๖	๓๐๒	๒๔๖	๘๗	๘๘	๑๒๗	๑๓๒	๑๔๕	๑๕๒	๒๑๕	๒๑๓	๒๑๖	๒,๒๖๙
Influenza	๒,๐๙๑	๑,๐๙๖	๓๒๒	๒๗	๙	๒๓	๒๘	๓๘	๒๘	๒๔	๒๙	๑๐	๓,๗๒๕
Acute pharyngitis	๒,๒๕๒	๑,๙๘๓	๑,๙๘๕	๑,๐๘๗	๘๓๘	๘๕๘	๖๓๑	๘๔๘	๖๒๐	๙๕๑	๗๐๔	๖๔๐	๑๓,๓๙๗
Chronic rhinitis	๑๙	๑๖	๒๑	๑๒	๑๖	๑๑	๒๖	๒๓	๓๐	๒๕	๓๑	๒๖	๒๕๖

Bronchitis	๑,๐๑๙	๘๕๓	๘๘๘	๒๔๖	๑๗๑	๑๙๕	๒๕๓	๔๕๔	๓๗๒	๖๕๗	๗๒๘	๕๙๘	๖,๔๓๔
Acute ischemic heart disease	๒๘	๒๑	๒๖	๒๒	๑๗	๒๖	๒๖	๒๑	๒๑	๓๑	๒๐	๒๐	๒๗๙
Cerebrovascular disease (stroke)	๙๐๓	๘๓๖	๙๓๙	๗๗๑	๗๗๔	๙๗๖	๘๙๐	๙๐๘	๙๔๘	๑,๐๐๙	๑,๐๑๔	๙๙๙	๑๐,๔๖๗
กลุ่มโรคตาอักเสบ	๑,๐๗๗	๑,๐๘๖	๑,๑๒๘	๘๘๗	๙๗๒	๑,๑๘๔	๑,๑๗๙	๑,๐๗๐	๑,๐๖๙	๑,๑๕๔	๙๙๕	๗๐๕	๑๒,๕๐๖
กลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ	๑,๒๙๓	๑,๓๕๐	๑,๒๑๕	๑,๐๗๘	๑,๔๓๐	๑,๕๕๓	๑,๕๗๗	๑,๔๖๔	๑,๓๓๓	๑,๑๓๓	๑,๐๗๘	๗๕๓	๑๕,๒๔๗
กลุ่มโรคอื่นๆ	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
Long-term effect	๘๘	๗๘	๑๐๔	๘๐	๖๑	๘๙	๗๖	๗๒	๗๕	๑๓๑	๑๑๕	๔๑	๑,๐๑๐
รวม	๙,๘๘๕	๘,๒๖๑	๗,๖๔๔	๔,๘๑๒	๔,๙๓๒	๕,๗๘๗	๕,๕๖๕	๕,๙๕๔	๕,๒๘๗	๕,๙๔๙	๕,๖๑๒	๔,๐๒๙	๗๓,๗๑๗

ที่มา : HDC, กระทรวงสาธารณสุข

๔. มาตรการที่ดำเนินการเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ

๑. มาตรการด้านการสื่อสารความเสี่ยง สนับสนุนสื่อด้านวิชาการให้กับหน่วยบริการในระดับพื้นที่ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ เป็นต้น และสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่จัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาสาสมัครสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการสื่อสารให้กับประชาชนในพื้นที่

๒. มาตรการการเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์และสาธารณสุข นโยบายสาธารณะ มีการจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม และเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหามลภาวะด้านฝุ่นละออง ซึ่งกลุ่มประชากรที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ เด็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคระบบทางเดินหายใจ ฯลฯ

(๑๗) การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกพัฒนาสู่เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ผลงานการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑. ผู้ป่วยนอกทั้งหมดที่ได้รับการ ตรวจ วินิจฉัย รักษาโรค และฟื้นฟูสภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ร้อยละ ๑๙.๕	๑๙.๓๗	๒๖.๑๐	๒๖.๙๗
๒. OPD คู่ขนาน ผ่านเกณฑ์การประเมินการให้บริการแผนกผู้ป่วยนอกระดับดี	ร้อยละ ๗๐	๗๕.๑๑	๗๓.๘๙	๘๓.๒๒
๓. รพ./รพ.สต.ผ่านเกณฑ์มาตรฐานรพ.สต.พท.	ร้อยละ ๑๐๐	๙๗.๗๓	๑๐๐	๑๐๐
๔. มูลค่าการใช้จ่ายสมุนไพร	ร้อยละ	๑.๙๐	๒.๓๔	๒.๔๓
๕. การสั่งจ่ายสมุนไพร โดยมีจำนวนรายการยาสมุนไพรมากกว่าร้อยละ ๖ ของการสั่งจ่ายทั้งหมด	ร้อยละ ๖	๕.๐๙	๖.๑๓	๙.๖๗

ผลการดำเนินงานบริการ ตรวจ วินิจฉัย รักษาโรค และฟื้นฟูสภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและ
การแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๒๔ แสดงร้อยละของผู้ป่วยนอกทั้งหมดที่ได้รับบริการ ตรวจ วินิจฉัย รักษาโรค และฟื้นฟูสภาพ
ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

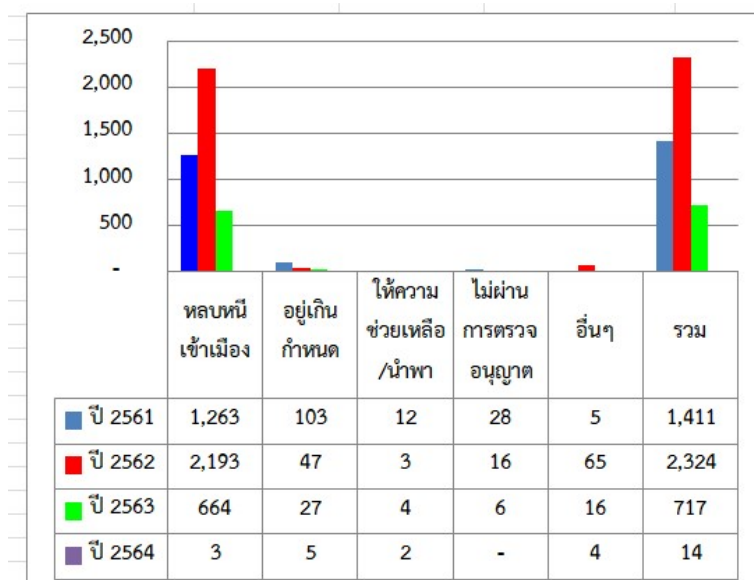
ลำดับ	อำเภอ	ปี ๒๕๖๑			ปี ๒๕๖๒			ปี ๒๕๖๓		
		ทั้งหมด	แผนไทย	ร้อยละ	ทั้งหมด	แผนไทย	ร้อยละ	ทั้งหมด	แผนไทย	ร้อยละ
๑	เมือง	๔๑๘,๘๗๗	๕๑,๕๕๕	๑๒.๓๑	๔๑๖,๖๘๙	๘๖,๙๖๕	๒๐.๘๗	๔๑๙,๘๔๖	๗๒,๗๓๙	๑๗.๓๓
๒	ท่าบ่อ	๓๑๗,๕๑๓	๗๒,๔๒๙	๒๒.๘๑	๒๙๙,๘๕๗	๖๖,๐๕๗	๒๒.๐๓	๒๗๑,๒๗๙	๕๒,๒๔๓	๑๙.๒๖
๓	โพธิ์ชัย	๒๖๑,๗๑๑	๓๗,๐๙๐	๑๔.๑๗	๒๕๕,๑๐๓	๗๙,๑๗๐	๓๑.๐๓	๒๔๕,๖๗๐	๘๖,๖๐๑	๓๕.๒๕
๔	ศรีเชียงใหม่	๘๔,๔๖๔	๑๐,๓๘๙	๑๒.๓๐	๘๐,๔๘๐	๑๙,๓๙๔	๒๔.๑๐	๗๐,๘๘๙	๑๕,๑๑๑	๒๑.๓๒
๕	สังคม	๑๐๙,๑๘๘	๓๘,๕๖๓	๓๕.๓๒	๑๑๓,๒๖๙	๓๙,๗๑๖	๓๕.๐๖	๑๑๓,๖๐๐	๖๗,๕๕๗	๕๙.๕๐
๖	สระใคร	๕๙,๕๘๑	๙,๗๕๔	๑๖.๓๗	๖๐,๕๙๓	๑๔,๗๑๖	๒๔.๒๙	๕๙,๘๙๗	๑๓,๔๙๘	๒๒.๕๔
๗	เผ่าไร่	๑๒๒,๗๐๘	๓๐,๒๒๒	๒๔.๖๓	๑๑๔,๗๕๒	๓๔,๑๓๓	๒๙.๗๕	๙๘,๔๗๖	๓๑,๑๘๔	๓๑.๖๗
๘	รัตนวาปี	๘๖,๑๐๖	๒๕,๓๖๐	๒๙.๔๕	๘๕,๙๙๒	๒๖,๓๗๕	๓๐.๖๗	๗๗,๓๓๒	๒๔,๘๒๕	๓๒.๑๐
๙	โพธิ์ตาก	๔๐,๗๓๙	๑๕,๓๗๗	๓๗.๗๕	๔๔,๙๓๔	๑๗,๕๐๘	๓๘.๙๖	๔๓,๕๕๖	๑๓,๘๗๑	๓๑.๘๕
	รวม	๑,๕๐๐,๘๘๗	๒๙๐,๗๓๙	๑๙.๓๗	๑,๔๗๑,๖๖๙	๓๘๔,๐๓๔	๒๖.๑๐	๑,๔๐๐,๕๔๕	๓๗๗,๖๖๙	๒๖.๙๗

ที่มา : โปรแกรม Health Data Center ข้อมูล ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๔) ข้อมูลด้านความมั่นคง

จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดชายแดนที่มีพื้นที่ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามความยาวของลำน้ำโขงประมาณ ๒๑๐.๖ กิโลเมตร โดยมีพื้นที่เป้าหมายด้านความมั่นคงที่อยู่ตามแนวชายแดนและต้องควบคุมกำกับดูแลเป็นพิเศษ จำนวน ๖ อำเภอ คือ (๑) อำเภอเมืองหนองคาย (๒) อำเภอท่าบ่อ (๓) อำเภอสว่าง (๔) อำเภอศรีเชียงใหม่ (๕) อำเภอโพนพิสัย และ (๖) อำเภอรัตนวาปี ซึ่งปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สำคัญ ประกอบด้วย

(๑) ปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองและปัญหาแรงงานต่างด้าว จากชนบทรรมนิยมประเพณีที่คล้ายคลึงกันของประชาชนทั้งสองฝั่งโขง ทำให้มีการไปมาหาสู่กันมาตั้งแต่ครั้งอดีตจนถึงปัจจุบัน ประชาชนของทั้งสองประเทศส่วนหนึ่งเป็นเครือญาติกัน ทำให้มีการลักลอบเดินทางไปมาหาสู่กันและจากสถานะเศรษฐกิจที่ต่างกันทำให้ประชาชนชาวลาวนิยมเดินทางมาทำงานในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ประชาชนชาวลาวลักลอบเข้ามาทำงานและพักอาศัยในประเทศไทย โดยกระจายกันอยู่ทั่วประเทศ อาชีพที่ชาวลาวนิยมเข้ามาทำงานมากที่สุด คือ อาชีพรับจ้าง ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาคือ รับใช้ในบ้านและงานเกษตร ซึ่งเป็นลักษณะงานที่ขาดแคลนแรงงานไทยจากการขอรับใบอนุญาตทำงานและการสำรวจความต้องการจ้างแรงงานของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ จะมีความต้องการจ้างแรงงานในช่วงฤดูการผลิตเท่านั้น แรงงานกรรมกรยังคงเป็นแรงงานที่มีความต้องการจ้างเป็นจำนวนมาก มีการขาดแคลนในระดับที่ค่อนข้างรุนแรง การนำแรงงานต่างด้าวตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงาน (MOU) ยังดำเนินการได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากมีปัญหาหลายประการ เช่น ค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงโดยแรงงานต่างด้าวผลกระทบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้กับนายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ก่อน และบริษัทหรือรัฐวิสาหกิจจัดหางานลาวที่ตั้งขึ้นตามบันทึกข้อตกลงฯ ไม่สามารถหาแรงงานต่างด้าวมาป้อนให้กับนายจ้างได้

ข้อมูล : ตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย

(๒) ปัญหาการลักลอบการค้าสินค้าหนีภาษีตามแนวชายแดน ตลอดแนวชายแดนจังหวัดหนองคายยังคงมีการลักลอบสินค้าหนีภาษีศุลกากรหลายประเภท ทั้งการส่งออกและนำเข้า เช่น สินค้าอุปโภคบริโภค สัตว์สงวน สุราเถื่อน สินค้าที่จับกุมได้ ได้แก่ รถยนต์ โทรศัพท์มือถือ กระเป๋า แฟชั่นสตรี เสื้อผ้า สุรา บุหรี่ ผ้าไหม อุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ ไฟป๊อปปี้ หอมหัวใหญ่

(๓) ปัญหาเส้นเขตแดน การแบ่งเขตแดนไทย – สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในลำแม่น้ำโขงในปัจจุบัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยึดถือตามอนุสัญญาสยามกับฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๔๖๙ (ค.ศ. ๑๙๒๖) จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ที่ยังไม่มีความชัดเจนเรื่องของเส้นเขตแดนอยู่ จำนวน ๓ แห่ง จึงก่อให้เกิดปัญหาการรุกล้ำเขตแดนอยู่เป็นประจำ ประกอบด้วย

- ดอนชิงชู อยู่ตรงข้ามไทยบ้านหม้อ บ้านป่าสัก และบ้านยอยไฮ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ตรงข้ามสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คือ บ้านเก่าเลี้ยว เมืองสีโคตตะบอง นครหลวงเวียงจันทน์ ขนาดพื้นที่มีความกว้างประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร ความยาวประมาณ ๓,๐๐๐ เมตร อยู่ห่างฝั่งไทย ประมาณ ๑๕๐ เมตร อยู่ห่างฝั่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร มีพื้นที่ประมาณ ๑,๘๗๕ ไร่ ลักษณะเป็นพื้นที่ราบดินปนทราย น้ำท่วมไม่ถึง มีไม้ยืนต้นขึ้นปกคลุมร่องน้ำลึกอยู่ระหว่างดอนกับฝั่งลาว ในฤดูแล้งสามารถเดินข้ามได้สะดวกปัจจุบัน มีราษฎรสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเข้าไปปลูกสร้างบ้านพักอาศัยแบบกึ่งถาวร จำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ บ้านหางดอน ประมาณ ๒๐ หลังคาเรือน และบ้านเตาปูน ประมาณ ๒๕ หลังคาเรือน มีสาธารณูปโภคไฟฟ้า ถนน รถจักรยานยนต์ รถบรรทุกเล็กมาใช้นบนดอน มีวัด ๑ วัด และโรงเรียน ๑ แห่ง

- ดอนสังคี ตั้งอยู่ที่บ้านใหม่ หมู่ที่ ๕ อำเภอโพนพิสัย ตรงข้ามบ้านดอนแยงเมืองปากงึม นครหลวงเวียงจันทน์ ห่างจากฝั่งไทยประมาณ ๑๕๐ เมตร แต่ห่างจากฝั่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประมาณ ๘๐๐ เมตร ขนาดพื้นที่กว้างประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร ยาวประมาณ ๒,๐๐๐ เมตร ลักษณะเป็นดอนดินขนาดใหญ่มีไม้ยืนต้นขึ้นปกคลุมน้ำท่วมไม่ถึงในฤดูน้ำหลากร่องน้ำฝั่งไทยตื้นเขิน บนดอนมีประชากรอยู่ประมาณ ๒๐ ครอบครัว มีการทำมาหากินตลอดปี

- ดอนตำดองแดง ตั้งอยู่ที่บริเวณบ้านท่ามะเฟือง หมู่ที่ ๔ บ้านดอนน้อย หมู่ที่ ๕ และบ้านศิลาเลข หมู่ที่ ๖ ตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ พื้นที่ของดอนตำดองแดง มีประมาณ ๒,๐๑๕ ไร่ แต่สามารถทำกินได้เพียง ๑,๓๐๐ ไร่ ส่วนที่เหลือเป็นหาดหินไม่สามารถทำกินได้ ราษฎรเข้าไปทำกิน จำนวน ๑๐๙ ครอบครัว ประชากร จำนวน ๒๓๓ คน แยกเป็นชาย ๑๑๓ คนหญิง ๑๒๐ คน

(๔) ปัญหากัดเซาะตลิ่งแม่น้ำโขง จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่ได้รับการจัดให้เป็นจังหวัดนำร่องด้านการท่องเที่ยว ๑ ใน ๕ ของประเทศที่มีชายแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยมีแม่น้ำโขงเป็นเขตแดน การไหลผ่านของแม่น้ำโขงในฤดูน้ำหลากที่มีปริมาณน้ำสูงเอ่อล้น การขึ้นลงและการปรับเปลี่ยนทิศทางการไหลของกระแสน้ำที่เชี่ยวกราก ประกอบกับ สภาพทางธรณีวิทยาที่ไม่เอื้ออำนวยของดินริมตลิ่งก่อให้เกิดการกัดเซาะและพังทลายอย่างรุนแรงของตลิ่งริมแม่น้ำโขง หายไปปีละ ๓ – ๔ เมตร ทำให้ราษฎรที่มีที่ดินและบ้านเรือนที่อยู่ริมตลิ่งแม่น้ำโขงได้รับความเดือดร้อน รวมทั้งวัดวาอารามและโบราณสถานที่อยู่ริมตลิ่งต้องพังทลายตัวไปกับกระแสน้ำ จากอดีตถึงปัจจุบันมีการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำโขงในเขตจังหวัดหนองคายไปแล้วประมาณ ๔๙ กิโลเมตร ยังคงเหลือตลิ่งริมแม่น้ำโขงที่ยังไม่ได้ดำเนินการก่อสร้างประมาณ ๑๖๐ กิโลเมตร และขณะนี้มีการพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำโขงอย่างรุนแรงและต่อเนื่องทุก ๆ ปีทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน อีกทั้งก่อให้เกิดการสูญเสียดินแดนของประเทศอย่างต่อเนื่อง

(๕) การดูแลรักษาและการสร้างเขื่อนริมฝั่งโขง ปัจจุบันปัญหานี้เริ่มมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากทั้งสองฝั่งมีการดูแลรักษาและสร้างเขื่อนกันเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะในหน้าแล้ง ทำให้มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อร่องน้ำและตลิ่งพังตามแนวลำน้ำโขง แม้จะมีการเร่งรัดการจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมไทย-ลาว เพื่อดูแลการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำแม่น้ำโขง และแม่น้ำโขงหลายครั้งแต่ก็ยังไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรเนื่องจากกฎหมายและผลประโยชน์ ยังไม่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา ดังนั้น แนวโน้มปัญหาการดูแลรักษาและสร้างเขื่อนจะเป็นปัญหาที่น่าจะมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นหากไม่แก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง

(๖) ปัญหายาเสพติด ยาเสพติดเป็นปัญหาตามแนวชายแดนประเทศไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเป็นเวลานานแล้ว ยาเสพติดที่ลักลอบนำเข้ามา ได้แก่ ยาบ้า กัญชา และมีแนวโน้มนำเข้าเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากฝ่ายตรงข้ามหันมาใช้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นจุดนำเข้าเนื่องจากภูมิประเทศเอื้ออำนวยโดยลักลอบนำเข้าตามช่องทางธรรมชาติหมู่บ้านตามแนวชายแดน ด้านพรมแดนและจุดผ่อนปรนโดยด่านพรมแดนเป็นจุดนำเข้าที่สำคัญพื้นที่เป้าหมาย คือ ตลอดแนว ๖ อำเภอชายแดน ๒๖ ตำบล ๑๒๔ หมู่บ้าน พื้นที่แห่งเล็งพิเศษ คือ อำเภอเมืองหนองคาย และอำเภอศรีเชียงใหม่ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔) มีการจับกุมคดียาเสพติด (ยาบ้า มากกว่า ๔๖ ล้านเม็ด ยาไอซ์ มากกว่า ๒,๐๐๐ กิโลกรัม) มากกว่าข้อมูลย้อนหลังรวมกันทั้งหมด ๑๐ ปี

ปัญหาตามพื้นที่ชายแดนข้างต้น จังหวัดหนองคายได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ร่วมกับกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวภายใต้คณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนจังหวัดหนองคาย-นครหลวงเวียงจันทน์ และจังหวัดหนองคาย-แขวงบอลิคำไซ ซึ่งที่ผ่านมาจังหวัดหนองคายได้รับความร่วมมือจากประเทศเพื่อนบ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดีโดยจังหวัดและหน่วยงานด้านความมั่นคงและผู้นำท้องถิ่นตามแนวชายแดนได้เข้มงวดตรวจตราและควบคุมแนวชายแดนตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒.๕) ข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด ด้านสังคม

ตารางที่ ๑๒๕ แสดงข้อมูลประชากรและจำนวนครัวเรือนจังหวัดหนองคาย (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๓)

จำนวน	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
ประชากร	๕๒๒,๑๐๓	๕๒๒,๓๑๑	๕๑๗,๖๐๑
ครัวเรือน	๑๗๒,๙๘๒	๑๗๕,๖๓๙	๑๗๘,๕๐๑

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง

จากตารางที่ ๑ พบว่าข้อมูลจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ.๒๕๖๓ จังหวัดหนองคายมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๕๑๗,๖๐๑ คน (ข้อมูลเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

แยกเป็นเพศชาย จำนวน ๒๕๖,๘๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖๓ และเพศหญิง จำนวน ๒๖๐,๖๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓๗ ของประชากรจังหวัดหนองคายจำนวนประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องนับจากปี ๒๕๖๑ จำนวนครัวเรือนในจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓ มีจำนวน ๑๗๘,๕๐๑ (ข้อมูลเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๓) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับจากปี ๒๕๖๑ ซึ่งสวนทางกับจำนวนประชากรที่มีจำนวนลดลง

๑. สถานการณ์เด็กและเยาวชน

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้นิยามความหมายของ “เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

ตารางที่ ๑๒๖ แสดงสถิติการลงทะเบียนโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด รายอำเภอ

อำเภอ	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
อำเภอเมืองหนองคาย	๑,๖๑๐	๓,๐๐๑	๔,๑๖๕
อำเภอบ้านแพง	๙๐๓	๑,๗๕๖	๒,๓๖๘
อำเภอโพนพิสัย	๑,๖๔๔	๒,๕๔๔	๓,๖๔๘
อำเภอศรีเชียงใหม่	๓๘๓	๖๔๖	๘๕๕
อำเภอสว่าง	๔๖๔	๘๕๙	๑,๑๕๐
อำเภอศรีบุญเรือง	๓๗๔	๗๔๔	๑,๐๑๘
อำเภอเฝ้าไร่	๗๑๐	๑,๒๖๕	๑,๗๐๓
อำเภอรันทนบุรี	๓๕๔	๑,๐๑๘	๑,๔๗๕
อำเภอโพธิ์ตาก	๒๙๕	๔๕๑	๗๒๐
รวม	๖,๗๓๗	๑๒,๒๘๔	๑๗,๑๐๒

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

จากตารางที่ ๒ พบว่าสถิติลงทะเบียนโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดจังหวัดหนองคาย ข้อมูลผู้ลงทะเบียนรับเงินอุดหนุน เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑๗,๑๐๒ ราย มากสุดที่อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๔,๑๖๕ ราย รองลงมาคืออำเภอโพนพิสัย จำนวน ๓,๖๔๘ ราย และอำเภอบ้านแพง จำนวน ๒,๓๖๘ ราย

ตารางที่ ๑๒๗ แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเด็กและเยาวชนย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๓)

อายุ	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
แรกเกิด - ๕ ปี	๓๑,๓๖๕	๓๐,๐๘๙	๒๘,๘๔๘
๖ - ๑๕ ปี	๖๒,๕๐๐	๖๑,๘๓๑	๖๑,๐๕๐
๑๖ - ๑๘ ปี	๒๐,๒๓๑	๑๙,๕๒๐	๑๙,๕๑๐
๑๙ - ๒๕ ปี	๕๒,๕๒๐	๕๒,๐๑๓	๕๐,๘๖๓
เด็กและเยาวชนรวม	๑๖๖,๖๑๖	๑๖๓,๔๕๓	๑๖๐,๒๗๑

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง

จากตารางที่ ๓ พบว่าเด็กและเยาวชนในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๖๐,๒๗๑ คน คิดเป็น ๓๐.๙๖% เป็นเพศชาย จำนวน ๘๑,๖๖๑ คน เพศหญิง จำนวน ๗๘,๖๑๐ คน แบ่งตามช่วงอายุเด็กแรกเกิด - ๕ ปี จำนวน ๒๘,๘๔๘ คน เด็กอายุ ๖ - ๑๕ ปี จำนวน ๖๑,๐๕๐ คน เด็กอายุ ๑๖ - ๑๘ ปี จำนวน ๑๙,๕๑๐ คน เยาวชนอายุ ๑๙ - ๒๕ ปี จำนวน ๕๐,๘๖๓ คน สถิติย้อนหลังแสดงให้เห็นถึงจำนวนเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากอัตราการเกิดที่ลดลง นับตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๒๘ แสดงสถิติข้อมูลแม่วัยรุ่นจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

แม่วัยรุ่นจังหวัดหนองคาย	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
อำเภอเมืองหนองคาย	๕๐	๕๖	๘๓
อำเภอบ้านแพง	๒๘	๓๕	๕๑
อำเภอโพนพิสัย	๗๓	๔๓	๙๓
อำเภอศรีเชียงใหม่	๑๐	๑๐	๒๖
อำเภอสังคม	๑๔	๑๓	๒๒
อำเภอศรีบุญเรือง	๒๐	๑๔	๓๒
อำเภอเฝ้าไร่	๔๑	๒๖	๔๑
อำเภอรันทนบุรี	๗	๒๖	๔๒
อำเภอโพธิ์ตาก	๑๑	๙	๑๑
รวม	๒๕๔	๒๓๒	๔๐๑

ที่มา : บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดหนองคาย

จากตารางที่ ๔ พบว่าสถิติแม่ข่ายรุ่นจังหวัดหนองคายตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ มีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สถิติในปี ๒๕๖๓ มีมากถึง ๔๐๑ ราย พบว่าอำเภอโพนพิสัยมีอัตราแม่ข่ายรุ่นมากที่สุดอันดับ ๑ จำนวน ๘๓ ราย รองลงมาคืออำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๘๓ ราย และอำเภอท่าบ่อ จำนวน ๕๑ ราย

ตารางที่ ๑๒๙ แสดงสถิติข้อมูลแม่ข่ายเดี่ยวจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

แม่ข่ายเดี่ยวจังหวัดหนองคาย	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
อำเภอเมืองหนองคาย	๓	๖๑	๑๓๕
อำเภอท่าบ่อ	-	๓๑	๕๕
อำเภอโพนพิสัย	๓	๓๖	๑๐๘
อำเภอศรีเชียงใหม่	-	๑๕	๑๐
อำเภอสังคม	-	๒๓	๒๕
อำเภอสระใคร	๑	๑๖	๑๕
อำเภอเฝ้าไร่	-	๖๕	๒๔
อำเภอรัตนวาปี	-	๒๓	๒๒
อำเภอโพธิ์ตาก	๑	๘	๑๗
รวม	๘	๒๗๘	๔๑๑

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน

จากตารางที่ ๕ พบว่าสถิติแม่ข่ายเดี่ยวจังหวัดหนองคายตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ มีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สถิติในปี ๒๕๖๓ มีมากถึง ๔๑๑ ราย มากสุดอยู่ที่อำเภอเมืองหนองคาย ๑๓๕ ราย อำเภอโพนพิสัย ๑๐๘ ราย

๒. สถานการณ์ด้านสตรีและครอบครัว

ตารางที่ ๑๓๐ แสดงสถิติการจดทะเบียนสมรสและสถิติการจดทะเบียนหย่าร้าง

สถิติ	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
การสมรส (คู่)	๑,๙๗๖	๑,๙๗๑	๑,๕๕๑
การหย่าร้าง (คู่)	๘๙๘	๙๔๒	๘๔๓

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง

จากตารางที่ ๖ พบว่าสถิติการจดทะเบียนสมรสในจังหวัดหนองคาย มีอัตราลดลงอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ โดยในปี ๒๕๖๓ มีสถิติการจดทะเบียนสมรสเพียง ๑,๕๕๑ คู่ ส่วนสถิติการจดทะเบียนหย่าร้างในจังหวัดหนองคายมีอัตราการลดลงจากปี ๒๕๖๒ โดยในปี ๒๕๖๓ มีจำนวน ๘๔๓ คู่ จากสถิติการจดทะเบียนสมรสและการจดทะเบียนหย่าร้างพบว่า ในปี ๒๕๖๓ มีอัตราการจดทะเบียนหย่าร้างถึง ๕๔.๓๕% เมื่อเทียบกับการจดทะเบียนสมรส

ตารางที่ ๑๓๑ แสดงจำนวนศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.)

ศพค.	อบต.	ทต.	ทม.
อำเภอเมืองหนองคาย	๗	๘	๑
อำเภอน้ำโสม	๘	๓	๑
อำเภอโพนพิสัย	๑๐	๒	-
อำเภอศรีเชียงใหม่	๓	๒	-
อำเภอสว่าง	๕	๑	-
อำเภอศรีนคร	๓	-	-
อำเภอเฝ้าไร่	๔	๑	-
อำเภอรันทนบุรี	๕	-	-
อำเภอโพธิ์ตาก	๓	-	-
รวม	๔๘	๑๗	๒

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

จากตารางที่ ๗ พบว่ามีการตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) จำนวน ๖๒ แห่ง ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดหนองคาย แยกเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔๘ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๑๗ แห่ง และเทศบาลเมือง จำนวน ๒ แห่ง

ตารางที่ ๑๓๒ แสดงศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.)

ศปก.ต.	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
อำเภอเมืองหนองคาย	๒	-	-
อำเภอน้ำโสม	๒	-	-
อำเภอโพนพิสัย	๑	-	-
อำเภอศรีเชียงใหม่	-	-	-
อำเภอสว่าง	๑	-	-
อำเภอศรีนคร	-	-	-
อำเภอเฝ้าไร่	-	-	-
อำเภอรันทนบุรี	-	-	-
อำเภอโพธิ์ตาก	๑	-	-
รวม	๗	-	-

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

จากตารางที่ ๘ พบว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.) ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ๗ แห่ง ซึ่งยกระดับจำนวนศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) กระจายอยู่ในอำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๒ แห่ง อำเภอท่าบ่อ จำนวน ๒ แห่ง อำเภอโพนพิสัย จำนวน ๑ แห่ง อำเภอสังคม จำนวน ๑ แห่ง และอำเภอโพธิ์ตาก จำนวน ๑ แห่ง และแสดงรายชื่อศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.) ตามตารางที่ ๙

ตารางที่ ๑๓๓ แสดงรายชื่อศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.)

ลำดับ	ศปก.ต.	ภายใต้การกำกับดูแล	อำเภอ
๑	ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลค่ายบกหวาน	องค์การบริหารส่วนตำบลค่ายบกหวาน	เมืองหนองคาย
๒	ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนเทศบาลตำบลหนองสองห้อง	เทศบาลตำบลหนองสองห้อง	เมืองหนองคาย
๓	ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลบ้านเตี	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตี	ท่าบ่อ
๔	ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลน้ำโมง	องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำโมง	ท่าบ่อ
๕	ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลนาหนัง	องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง	โพนพิสัย
๖	ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลผาตั้ง	องค์การบริหารส่วนตำบลผาตั้ง	สังคม
๗	ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโพธิ์ตาก	องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก	โพธิ์ตาก

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๑๓๔ แสดงสถิติความรุนแรงในครอบครัวจังหวัดหนองคาย

ความรุนแรงในครอบครัว	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
อำเภอเมืองหนองคาย	-	๔	๕
อำเภอท่าบ่อ	-	๑	-
อำเภอโพนพิสัย	๑	-	๓
อำเภอศรีเชียงใหม่	๑	๑	๑
อำเภอสังคม	๒	-	๒
อำเภอสระใคร	๑	-	๑
อำเภอเฝ้าไร่	-	-	๑
อำเภอรันทนวาปี	-	๑	๒
อำเภอโพธิ์ตาก	-	๒	-
รวม (ราย)	๖	๙	๑๕

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

จากตารางที่ ๑๐ พบว่าสถิติการใช้ความรุนแรงในครอบครัวจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ มีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๕ ราย มากสุดที่อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๕ ราย รองลงมาอำเภอโพนพิสัย จำนวน ๓ ราย

๓. สถานการณ์ผู้สูงอายุ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ให้นิยาม “ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลที่มีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

ตารางที่ ๑๓๕ แสดงข้อมูลผู้สูงอายุ อายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป

ผู้สูงอายุ	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป – ๖๙ ปีบริบูรณ์	๔๖,๑๖๔	๔๘,๗๑๒	๕๐,๑๔๗
อายุ ๗๐ ปีขึ้นไป – ๗๙ ปีบริบูรณ์	๒๒,๒๓๓	๒๔,๑๖๐	๒๓,๙๗๗
อายุ ๘๐ ปีขึ้นไป – ๘๙ ปีบริบูรณ์	๙,๔๓๒	๙,๘๕๕	๙,๓๗๓
อายุ ๙๐ ปีขึ้นไป – ๙๙ ปีบริบูรณ์	๑,๘๙๑	๒,๐๑๗	๑,๓๗๕
อายุ ๑๐๐ ปีขึ้นไป	๑๙๖	๒๔๑	๒๔๓
รวม	๗๙,๙๑๖	๘๔,๙๘๕	๘๕,๑๑๕(พ.ย.๒๕๖๓)

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง

จากตารางที่ ๑๑ พบว่าผู้สูงอายุจังหวัดหนองคายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับแต่ปี ๒๕๖๑ ข้อมูลปี ๒๕๖๓ ผู้สูงอายุในจังหวัดหนองคายมีจำนวน ๘๕,๑๑๕ คน (ข้อมูลเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๓) คิดเป็น ๑๖.๔๔% เมื่อเทียบจำนวนผู้สูงอายุกับจำนวนประชากรในจังหวัดหนองคาย ๕๑๗,๖๐๑ คน (ข้อมูลเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๓) จังหวัดหนองคายได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หรือ Aging Society และมีแนวโน้มที่จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ หรือ Aged Society เมื่อประชากรผู้สูงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป เกิน ๒๐% ของประชากร (United Nations World Population Ageing)

ตารางที่ ๑๓๖ แสดงข้อมูลการตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

ศพอส.	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
อำเภอเมืองหนองคาย	๒	-	-
อำเภอบ้านบ่อ	๒	-	-
อำเภอโพนพิสัย	๑	-	-

อำเภอศรีเชียงใหม่	๑	-	-
อำเภอสังคม	๑	-	-
อำเภอสระใคร	๑	-	-
อำเภอเฝ้าไร่	๓	-	-
อำเภอรัตนวาปี	๑	-	-
อำเภอโพธิ์ตาก	๒	-	-
รวม	๑๔	-	-

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

จากตารางที่ ๑๒ พบว่าจำนวนการตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ในจังหวัดหนองคายมีจำนวน ๑๔ แห่ง กระจายทั้ง ๙ อำเภอ อำเภอเฝ้าไร่ จำนวน ๓ แห่ง อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอท่าบ่อ และอำเภอโพธิ์ตาก อำเภอละ ๒ แห่ง อำเภอโพนพิสัย ศรีเชียงใหม่ อำเภอสระใคร อำเภอรัตนวาปี อำเภอละ ๑ แห่ง และรายชื่อศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) แสดงตามตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๓๗ แสดงข้อมูลศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

ลำดับ	ศพอส.	ภายใต้การกำกับดูแล	อำเภอ
๑	ศพอส.ตำบลค่ายบกหวาน	องค์การบริหารส่วนตำบลค่ายบกหวาน	เมืองหนองคาย
๒	ศพอส.เทศบาลตำบลหนองสองห้อง	เทศบาลตำบลหนองสองห้อง	เมืองหนองคาย
๓	ศพอส.ตำบลหนองนาง	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาง	ท่าบ่อ
๔	ศพอส.ตำบลบ้านเตี๊	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตี๊	ท่าบ่อ
๕	ศพอส.ตำบลเขม	องค์การบริหารส่วนตำบลเขม	โพนพิสัย
๖	ศพอส.ตำบลศรีเชียงใหม่	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเชียงใหม่	ศรีเชียงใหม่
๗	ศพอส.ตำบลสังคม	องค์การบริหารส่วนตำบลสังคม	สังคม
๘	ศพอส.ตำบลสระใคร	องค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร	สระใคร

๙	ศพอส.ตำบลหนองหลวง	องค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง	เฝ้าไร่
๑๐	ศพอส.ตำบลวังหลวง	องค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง	เฝ้าไร่
๑๑	ศพอส.ตำบลอุดมพร	องค์การบริหารส่วนตำบลอุดมพร	เฝ้าไร่
๑๒	ศพอส.ตำบลนาทับไฮ	องค์การบริหารส่วนตำบลนาทับไฮ	รัตนวาปี
๑๓	ศพอส.ตำบลตำบลโพธิ์ตาก	องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก	โพธิ์ตาก
๑๔	ศพอส.ตำบลตำบลโพธิ์ทอง	องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง	โพธิ์ตาก

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๑๓๘ แสดงข้อมูลโรงเรียนผู้สูงอายุ

ลำดับ	โรงเรียนผู้สูงอายุ	ภายใต้การกำกับดูแล	อำเภอ
๑	โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลหนองสองห้อง (พื้นที่ขยาย ศพอส.)	เทศบาลตำบลหนองสองห้อง	เมืองหนองคาย
๒	โรงเรียนชราบาลเทศบาลเมืองหนองคาย	เทศบาลเมืองหนองคาย	เมืองหนองคาย
๓	โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลปะโค	เทศบาลตำบลปะโค	เมืองหนองคาย
๔	โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองท่าบ่อ	เทศบาลเมืองท่าบ่อ	ท่าบ่อ
๕	โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบ้านเตือ (พื้นที่ขยาย ศพอส.)	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตือ	ท่าบ่อ
๖	โรงเรียนผู้สูงอายุเซิม	องค์การบริหารส่วนตำบลเซิม	โพนพิสัย
๗	โรงเรียนผู้สูงอายุหนองหลวง	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง	เฝ้าไร่
๘	โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบ้านด่อน	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่อน	สังคม
๙	โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลโพธิ์ตาก (พื้นที่ขยาย ศพอส.)	องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก	โพธิ์ตาก

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

จากตารางที่ ๑๔ พบว่าจังหวัดหนองคายมีโรงเรียนผู้สูงอายุ จำนวน ๙ แห่ง เป็นพื้นที่ที่ย้ายจากศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) จำนวน ๓ แห่ง จัดตั้งโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙ แห่ง อยู่ในพื้นที่ อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๓ แห่ง อำเภอท่าบ่อ จำนวน ๒ แห่ง อำเภอโพนพิสัย อำเภอเฝ้าไร่ อำเภอสังคม และอำเภอโพนตาก อำเภอละ ๑ แห่ง

ตารางที่ ๑๓๙ ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุจังหวัดหนองคาย

ลำดับ	การให้ความช่วยเหลือ	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑	เงินกู้ยืมจากกองทุนผู้สูงอายุ	๕๗	๑๑๒	๑๑๔
๒	การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ	๑๕	๒๕	๒๒
๓	เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก	๘๘	๑๗๕	๑๒๕
๔	เงินสงเคราะห์ค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี	๒๗	๑๐	๓๒
รวม (ราย)		๑๘๗	๓๒๒	๒๙๓

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

จากตารางที่ ๑๕ พบว่าการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุในจังหวัดหนองคายปี ๒๕๖๓ มากที่สุดคือเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก จำนวน ๑๒๕ ราย รองลงมาคือเงินกู้ยืมจากกองทุนผู้สูงอายุ จำนวน ๑๑๔ ราย อันดับที่ ๓ เงินสงเคราะห์ค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี จำนวน ๓๒ และการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ จำนวน ๒๒ ราย

๔. สถานการณ์คนพิการ

ตารางที่ ๑๔๐ แสดงข้อมูลสถานการณ์คนพิการ

ลำดับ	ประเภทความพิการ	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑	ทางการเห็น	๑,๙๑๐	๑,๘๙๑	๑,๙๗๕
๒	ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	๓,๑๓๒	๓,๒๐๑	๓,๓๐๘
๓	ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	๖,๖๒๗	๖,๘๖๑	๗,๐๘๑
๔	ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	๑,๐๙๘	๑,๑๕๐	๑,๑๕๘
๕	ทางสติปัญญา	๙๒๕	๙๖๑	๑,๐๐๕

๖	ทางการเรียนรู้	๑๒๕	๑๓๑	๑๓๔
๗	ทางอภิสติ	๖๗	๗๙	๘๕
๘	พิการมากกว่า ๑ ประเภท	๑,๐๕๘	๑,๐๗๙	๑,๐๕๖
๙	ไม่ระบุ	๒๖	๑๘	๗๒
รวม		๑๔,๙๖๘	๑๕,๓๗๑	๑๕,๘๗๔

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

จากตารางที่ ๑๖ พบว่าสถิติจำนวนคนพิการมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับ คิดเป็น ๓.๐๗% ของประชากรจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓ จำนวนคนพิการจำแนกตามประเภทในจังหวัดหนองคาย อันดับ ๑ คือ ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน ๗,๐๘๑ คน อันดับ ๒ คือ ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน ๓,๓๐๘ คน อันดับ ๓ คือ ทางการเห็น จำนวน ๑,๙๗๕ คน

ตารางที่ ๑๔๑ ข้อมูลแยกประเภทการให้ความช่วยเหลือคนพิการและผู้ดูแลจังหวัดหนองคาย

ลำดับ	การให้ความช่วยเหลือ	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑	เงินกู้ยืมทุนประกอบอาชีพจากกองทุนคนพิการ	๒๕๖	๓๒๔	๒๖๑
๒	การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยคนพิการ	๓๘	๒๘	๘๕
๓	การจ้างงานคนพิการ	๒๑	๒๒	๒๒
๔	เงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ	๑๑๕	๑๒๕	๑๖๖
รวม (ราย)		๔๓๐	๔๙๙	๕๓๔

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

จากตารางที่ ๑๗ พบว่าการให้ความช่วยเหลือคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้เข้าถึง และใช้ประโยชน์จากสิทธิและสวัสดิการ รวมถึงจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ ในจังหวัดหนองคาย มีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี ๒๕๖๓ อันดับ ๑ คือ การช่วยเหลือเงินกู้ยืมทุนประกอบอาชีพจากกองทุนคนพิการ จำนวน ๒๖๑ ราย อันดับ ๒ การช่วยเหลือเงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จำนวน ๑๖๖ ราย อันดับ ๓ การช่วยเหลือการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยคนพิการ จำนวน ๘๕ ราย

๕. สถานการณ์ค้ำมนุษย์

คำนิยามในพิธีสารป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก โดยพิธีสารดังกล่าวได้ถูกแนบไว้ท้ายสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร พิธีสารฯ ข้อ ๓ ได้นิยามคำว่า “การค้ามนุษย์” ไว้ดังนี้ “การค้ามนุษย์” หมายถึง การจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัย หรือการรับไว้ซึ่งบุคคลด้วยวิธีขู่เข็ญ หรือด้วยการใช้กำลัง หรือด้วยการบีบบังคับในรูปแบบอื่นใดด้วยการลักพาตัว ด้วยการฉ้อโกง ด้วยการหลอกลวง ด้วยการใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือด้วยการใช้สถานะความเสี่ยงภัย จากการค้ามนุษย์โดยมิชอบ หรือมีการให้หรือรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมของบุคคลผู้มีอำนาจควบคุมบุคคลอื่น เพื่อความมุ่งประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์การแสวงหาประโยชน์อย่างน้อยที่สุดให้รวมถึงการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่นหรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การเอาคนลงเป็นทาสหรือการกระทำอื่นเสมือนการเอาคนลงเป็นทาส การทำให้ตกอยู่ใต้บังคับ หรือการดัดอวัยวะออกจากร่างกาย (บทความวิชาการ การดำเนินงานของประเทศไทยในการต่อต้านการค้ามนุษย์, ออนไลน์, ๒๕๖๔)

องค์ประกอบของการค้ามนุษย์

การพิจารณาว่าบุคคลใดจะเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือไม่ ต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

๑) ถูกกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้จัดหา, ซื้อ, ขาย, จำหน่าย, พามาจาก, ส่งไปยังที่ใด, หน่วงเหนี่ยวกักขัง, จัดให้อยู่อาศัย, รับไว้

๒) ถูกกระทำด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้ข่มขู่, ใช้กำลังบังคับ, ลักพาตัว, ฉ้อฉล, หลอกลวง, ใช้อำนาจโดยมิชอบ, ให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเพื่อให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล

๓) ถูกกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ดังนี้ (๑)การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี (๒)การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก (๓)การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น ๆ (๔)การเอาคนลงเป็นทาส (๕)การนำคนมาขอตาน (๖)การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ และ (๗)การบังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้าหรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

สถานการณ์ค้ามนุษย์จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองคายตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ชายแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สถิติตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ หนองคายอยู่ในสถานะปลายทาง มีการนำคนจากต่างพื้นที่ตกเป็นเหยื่อแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี หรือการบังคับใช้แรงงาน จำนวน ๑ ราย ในปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๑๔๒ แสดงจำนวนคดีค้ำมนุษย์แบ่งตามรูปแบบการค้ำมนุษย์

ประจำปี	จำนวนคดี	รูปแบบการค้ำมนุษย์							
		คำประเวณี	สื่อลามก	ผลประโยชน์ทางเพศ	เป็นทาส	ขอทาน	แรงงาน	แรงงานประมง	ขูดรีด/อื่นๆ
๒๕๖๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	๑	๑	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

จากตารางที่ ๑๔ พบว่าสถิติการค้ำมนุษย์ที่ถูกดำเนินคดี ในปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๓ ไม่พบการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์เกิดขึ้นแต่อย่างใด ในปี ๒๕๖๒ พบการดำเนินคดีค้ำมนุษย์รูปแบบคำประเวณี จำนวน ๑ ราย จากการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง การป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ๑ คดีอายุ ๑๓ ปี อยู่ในความคุ้มครองของบิดามารดา ไม่ประสงค์เข้ารับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และได้เข้าสู่กระบวนการทางกฎหมายแล้ว อยู่ระหว่างการดำเนินคดีในชั้นศาล

- ศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.จ.) ในระดับจังหวัดหนองคาย

๑. การจัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.จ.) ในระดับต่างๆ ประกอบด้วย

๑.๑ จัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดหนองคาย (ศจพ.จ.)

๑.๒ จัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอ (ศจพ.อ.) ทุกอำเภอ

๑.๓ จัดตั้งทีมปฏิบัติการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับพื้นที่ (ระดับตำบลทุกตำบล)

๒. นำเข้าคำสั่งจัดตั้งศูนย์ฯ มาที่ <http://nscr.nesdc.go.th/pelcd/ex-order> เสร็จเรียบร้อยแล้ว

๓. จัดทำฐานข้อมูล TPMAP ประกอบด้วย ครั้วเรือนยากจน ๑,๓๓๑ ครั้วเรือน คนจน ๒,๒๐๙ คน จำแนกตามมิติของปัญหา ๕ มิติ ได้แก่ มิติด้านสุขภาพ มิติด้านความเป็นอยู่ มิติด้านการศึกษา มิติด้านรายได้ มิติด้านการเข้าถึงบริการรัฐ

อำเภอ	ตำบล	จำนวน ครัวเรือน ยากจน (คร.)	จำนวน คนจน (คน)	จำนวนคนจน จำแนกตามมิติของปัญหา (คน)				
				ด้าน สุขภาพ	ด้าน ความ เป็นอยู่	ด้าน การศึกษา	ด้าน รายได้	ด้าน การ เข้าถึง บริการ รัฐ
ท่าบ่อ	ก่องนาง	๓๙	๗๑	๑๕	๐	๕๖	๐	๐
	โคกคอน	๒๒	๒๕	๒๔	๐	๐	๓	๐
	ท่าบ่อ	๖	๑๐	๐	๐	๗	๓	๐
	เทศบาลตำบล โพนสา	๔๕	๖๑	๐	๐	๖๑	๐	๐
	เทศบาลเมือง ท่า บ่อ	๘๑	๑๓๘	๑๔	๑	๖๕	๖๘	๐
	นาข่า	๔๖	๗๑	๐	๐	๗๑	๐	๐
	น้ำโมง	๑๐๙	๑๘๘	๕๔	๐	๑๓	๑๕๖	๐
	บ้านเตือ	๔๙	๗๖	๒	๗	๔๕	๒๔	๐
	บ้านถ่อน	๔๕	๘๓	๐	๑	๒๖	๕๖	๐
	บ้านว่าน	๖๕	๙๗	๐	๕	๗๐	๒๒	๐
	โพนสา	๑๘	๒๔	๐	๐	๒๔	๐	๐
	หนองนาง	๔	๗	๐	๐	๒	๕	๐
	รวม	๕๒๙	๘๕๑	๑๐๙	๑๔	๔๔๐	๓๓๗	๐
เผ่าไร่	นาดี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
	เผ่าไร่	๑	๑	๐	๐	๐	๑	๐
	วังหลวง	๒๐	๓๗	๐	๑	๓๓	๑	๒
	หนองหลวง	๖	๑๓	๐	๐	๐	๑๒	๑
	อุดมพร	๖๐	๑๑๐	๔	๔๑	๓๔	๓๕	๐
	รวม	๘๗	๑๖๑	๔	๔๒	๖๗	๔๙	๓

อำเภอ	ตำบล	จำนวน ครัวเรือน ยากจน (คร.)	จำนวน คนจน (คน)	จำนวนคนจน จำแนกตามมิติของปัญหา (คน)				
				ด้าน สุขภาพ	ด้าน ความ เป็นอยู่	ด้าน การศึกษา	ด้าน รายได้	ด้าน การ เข้าถึง บริการ รัฐ
โพธิ์ตาก	ด้านศรีสุข	๑๗	๓๕	๒	๑	๓๒	๐	๐
	โพธิ์ตาก	๑๓	๑๕	๒	๕	๘	๐	๐
	โพนทอง	๘	๑๔	๕	๖	๒	๑	๐
	รวม	๓๘	๖๔	๙	๑๒	๔๒	๑	๐
โพธิ์พิสัย	กุดบง	๕	๘	๑	๑	๒	๕	๐
	จุมพล	๒๗	๓๗	๑	๑	๔	๓๑	๐
	ชุมช้าง	๑๑	๑๙	๑	๐	๐	๑๘	๐
	เขิม	๘๕	๑๘๓	๔	๒๖	๑๓๕	๓๙	๓
	ทุ่งหลวง	๑	๒	๐	๒	๐	๐	๐
	นาหนัง	๑	๒	๒	๐	๐	๐	๐
	บ้านผือ	๕	๙	๐	๐	๐	๙	๐
	บ้านโพธิ์	๔๖	๘๗	๔	๖	๗๑	๖	๐
	วัดหลวง	๕	๖	๖	๐	๐	๐	๐
	สร้างนางขาว	๗	๙	๖	๐	๐	๓	๐
	เหล่าต่างคำ	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
	รวม	๑๙๓	๓๖๒	๒๕	๓๖	๒๑๒	๑๑๑	๓
เมืองหนองคาย	กวนวัน	๑	๑	๐	๐	๑	๐	๐
	ค่ายบกหวาน	๒๙	๔๒	๑	๔	๓๖	๑	๐
	ตำบล ในเมือง (ทม.หนองคาย)	๔	๘	๐	๒	๕	๑	๐
	ตำบล มีชัย (ทม. หนองคาย)	๑๘	๓๔	๑	๑	๑๕	๑๘	๐
	บ้านเดื่อ	๓	๔	๐	๒	๒	๐	๐

อำเภอ	ตำบล	จำนวนครัวเรือน ยากจน (คร.)	จำนวน คนจน (คน)	จำนวนคนจน จำแนกตามมิติของปัญหา (คน)				
				ด้าน สุขภาพ	ด้าน ความ เป็นอยู่	ด้าน การศึกษา	ด้าน รายได้	ด้าน การ เข้าถึง บริการ รัฐ
เมืองหนองคาย	ปะโค	๒	๕	๐	๐	๐	๕	๐
	พระธาตุบังพวน	๓	๕	๐	๐	๐	๕	๐
	โพธิ์ชัย	๑๔	๑๗	๑๔	๒	๑	๐	๐
	โพนสว่าง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
	เมืองหมี่	๑๐	๑๘	๐	๐	๑๕	๐	๓
	วัดธาตุ	๑๙	๒๔	๑๐	๕	๓	๑๐	๐
	เวียงคุก	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐
	สีกาย	๓	๓	๐	๑	๐	๓	๐
	หนองกอมเกาะ	๑๕	๒๕	๐	๐	๒๒	๖	๐
	หาดคำ	๕๔	๑๐๘	๐	๗	๘๔	๑๕	๒
	หินโงม	๖๘	๑๑๓	๒	๐	๑๐๗	๔	๐
	รวม	๒๔๔	๔๐๘	๒๙	๒๔	๒๙๑	๖๘	๕
รัตนวาปี	นาทับไฮ	๑๒	๑๗	๒	๑๕	๐	๐	๐
	บ้านต้อน	๓	๖	๐	๐	๐	๖	๐
	พระบาทนาสิงห์	๑๑	๑๖	๗	๔	๒	๒	๑
	โพนแพง	๑๕	๒๐	๑	๐	๐	๑๙	๐
	รัตนวาปี	๔๔	๖๗	๒๐	๕๓	๒	๐	๐
	รวม	๘๕	๑๒๖	๓๐	๗๒	๔	๒๗	๑
ศรีเชียงใหม่	เทศบาลตำบล ศรีเชียงใหม่	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
	บ้านหม้อ	๘๐	๑๒๕	๗	๖๒	๑๒	๕๙	๐
	พระพุทธรบาท	๕	๖	๔	๐	๒	๐	๐
	พานพร้าว	๓	๕	๒	๐	๐	๓	๐

อำเภอ	ตำบล	จำนวนครัวเรือนยากจน (คร.)	จำนวนคนจน (คน)	จำนวนคนจน จำแนกตามมิติของปัญหา (คน)				
				ด้านสุขภาพ	ด้านความเป็นอยู่	ด้านการศึกษา	ด้านรายได้	ด้านการเข้าถึงบริการรัฐ
ศรีเชียงใหม่	เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
	บ้านหม้อ	๘๐	๑๒๕	๗	๖๒	๑๒	๕๙	๐
	พระพุทธรบาท	๕	๖	๔	๐	๒	๐	๐
	พานพร้าว	๓	๕	๒	๐	๐	๓	๐
	หนองปลาปาก	๗	๙	๗	๐	๐	๒	๐
	รวม	๙๕	๑๔๕	๒๐	๖๒	๑๔	๖๔	๐
สระใคร	คอกช้าง	๕	๖	๑	๒	๐	๓	๐
	บ้านฝาง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
	สระใคร	๙	๑๓	๐	๑๓	๐	๐	๐
	รวม	๑๔	๑๙	๑	๑๕	๐	๓	๐
สังคม	แก้งไก่	๕	๘	๒	๔	๒	๐	๐
	นางิ้ว	๔	๕	๕	๐	๐	๐	๐
	บ้านม่วง	๔	๕	๑	๐	๐	๔	๑
	ผาตั้ง	๒๙	๕๐	๔๐	๒	๖	๒	๐
	สังคม	๔	๕	๒	๒	๑	๐	๐
	รวม	๔๖	๗๓	๕๐	๘	๙	๖	๑
รวมทั้งสิ้น		๑,๓๓๑	๒,๒๐๙	๒๗๗	๒๘๕	๑,๐๗๙	๖๖๖	๑๓

๔. ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เติมเต็มข้อมูลในระบบ TPMAP ให้ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาทุกมิติและในพื้นที่ โดยให้ ศพพ. ในทุกระดับ และทีมปฏิบัติการฯ ดำเนินการบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการลงพื้นที่ในระบบแฟ้มบ้านพัฒนาคนไทย (Logbook) เพื่อสนับสนุนข้อมูลในระบบ TPMAP

๕. ลงพื้นที่ตรวจสอบ (X-Ray) ครั้วเรือน TPMAPI เพื่อสำรวจและให้ความช่วยเหลือตามมิติการพัฒนาที่เหมาะสม และหากเป็นกลุ่มบุคคลที่ตกหล่น(exclusion error) ให้ดำเนินการบันทึกข้อมูลเข้าระบบแฟ้มบ้านพัฒนาคนไทย (Logbook) รวมไปถึงแก้ไขปรับปรุงข้อมูลให้เป็นไปตามข้อเท็จจริง

๖. ร่วมแก้ไขปัญหาในระดับบุคคล/ครั้วเรือน หาเป้าหมายวิกฤตและเยี่ยมบ้าน (Knock Knock) โดยใช้ระบบ TPMAPI ซึ่งจำแนกกลุ่มเป้าหมายออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้ ๑) กลุ่มเป้าหมายในระบบ TPMAPI ๒) กลุ่มคนที่ตกหล่นจากระบบ(exclusion error) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือรายบุคคล เพื่อดึงคนที่ตกหล่นเข้าสู่ระบบ TPMAPI ๓) กลุ่มครั้วเรือน/เปราะบาง

๗. ให้ ศจพ. ในทุกระดับ ทีมปฏิบัติการฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ข้อมูลในระบบ TPMAPI ในการติดตามตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย รวมทั้งใช้ประกอบในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย/มาตรการ/แผน/แผนงาน/โครงการ/การดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘. ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ จังหวัดหนองคาย ได้รับโครงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ภายใต้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อฉุกเฉินหรือจำเป็น โครงการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตครั้วเรือนยากจนและผู้ด้อยโอกาส สุวิทย์พอเพียง งบประมาณ ๒,๖๙๖,๘๐๐ บาท (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

๙. เสนอโครงการภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตครั้วเรือนยากจนและผู้ด้อยโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ งบประมาณ ๒,๕๕๑,๐๐๐ บาท

๑๐. ให้ ศจพ.ทุกระดับและทีมปฏิบัติการฯ พิจารณาคัดเลือกทีมพี่เลี้ยงที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายวิกฤต เพื่อดูแลและติดตามกลุ่มเป้าหมายในระดับพื้นที่ (๑ ทีม ๕ คน : ๓-๕ ครั้วเรือนเป้าหมาย) ประกอบด้วย ข้าราชการ นักศึกษา ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม

๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๑) ข้อมูลป่าไม้

จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ทางการปกครอง จำนวน ๑,๘๙๓,๗๒๖ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๐.๕๙ ของพื้นที่ทั้งประเทศ ลักษณะของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบ เป็นคลื่นลอนลาด ด้านตะวันตกของจังหวัดในเขตอำเภอสังคม เป็นพื้นที่ภูเขาสูงชันสลับซับซ้อน ระดับความสูงของภูเขา มีตั้งแต่ ๒๐๐ – ๔๐๐ เมตร ถึง ๓๐๐-๙๐๘ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ผลจากการเปลี่ยนแปลงสภาพทางอากาศ (กรมป่าไม้, ๒๕๖๑) จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ป่าไม้ (พื้นที่สีเขียว) จำนวน ๑๔๖,๕๒๑.๙๕ ไร่ ชนิดป่าที่พบส่วนใหญ่คือ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และ ป่าดิบแล้ง

(๑) พื้นที่ตามกฎหมายป่าไม้

จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายด้านป่าไม้ ประกอบด้วย พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พื้นที่ป่าไม้ถาวรของชาติตามมติคณะรัฐมนตรี และพื้นที่ป่าชุมชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑.๑) ป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ จำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

ป่าสงวนแห่งชาติ	จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายกระทรวง	ท้องที่	เนื้อที่ประมาณ (ไร่)
๑.ป่าพานพร้าวและแก้งไก่อ	ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๐๗ พ.ศ. ๒๕๑๐ และฉบับที่ ๘๑๑ พ.ศ. ๒๕๒๑	อำเภอโพนพิสัย อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอสังคม	๓๔๒,๕๐๐
๒.ป่าทุ่งหลวง	ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒๐๔ พ.ศ. ๒๕๑๐	อำเภอโพนพิสัย	๓๙,๓๗๕
๓.ป่าดงสีชมพูโพนพิสัย	ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒๒๕ พ.ศ. ๒๕๑๐ และฉบับที่ ๗๑๑ พ.ศ. ๒๕๑๗	อำเภอโพนพิสัย (พื้นที่บางส่วนอยู่ในอำเภอปากคาด, อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ)	๗๓๕,๖๒๕

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมป่าไม้, ๒๕๖๑

ในช่วงที่ผ่านมาบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ทั้ง ๓ แห่ง ได้มีประชาชนเข้าไปบุกรุกแผ้วถางเป็นพื้นที่ทำกินและตั้งชุมชนบ้านเรือนเพื่อทำการเกษตรและอยู่อาศัย บางส่วนกลายสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมยากที่จะฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพป่าดั้งเดิม เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาควบคู่กันกับป่า รัฐบาลจึงได้มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อให้แก่เกษตรกรในการทำเกษตร เช่น ปลูกข้าว พืชไร่ พืชสวน ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น และอีกส่วนหนึ่งได้มอบให้นิคมสร้างตนเอง กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อใช้ประโยชน์จัดสรรเป็นที่พักอาศัยและทำกิน ข้อมูลเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมป่าไม้ได้มีการสำรวจข้อมูลพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย มีข้อมูลดังนี้

ที่	สภาพพื้นที่	เนื้อที่ (ไร่)
๑.	พื้นที่คงสภาพป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ปี ๒๕๕๘	๑๐๓,๘๒๗
๒.	พื้นที่ถือครองก่อนปี ๒๕๔๕ ตาม มติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๒๕๔๑	๗๔,๘๑๙
๓.	พื้นที่บุกรุกหลังปี ๒๕๔๕ ตาม มติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๒๕๔๑	๔๔,๖๖๗
รวม		๒๒๓,๓๑๓

ที่มา : สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี), ๒๕๖๐

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าจังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติคงเหลือ จำนวน ๒๒๓,๓๑๓ ไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ที่มีสภาพป่าสมบูรณ์อยู่บริเวณส่วนยอดและที่ลาดเชิงเขา จำนวน ๑๐๓,๘๒๗ ไร่ พื้นที่ถือครองก่อนปี ๒๕๔๕ ตาม มติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๒๕๔๑ ซึ่งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการสำรวจการถือครองที่ดิน การพิสูจน์สิทธิ์ และการรับรองสิทธิ์ เพื่อดำเนินการกำหนดการใช้ประโยชน์ตามโครงการของรัฐรูปแบบต่าง ๆ เช่น เป็นพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร (ส.ป.ก.) พื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) หรือนิคมสร้างตนเอง ฯลฯ จำนวน ๓๙,๓๗๕ ไร่ และพื้นที่บุกรุกหลังปี ๒๕๔๕ ตาม มติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๒๕๔๑ ซึ่งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการทวงคืนผืนป่าคืนให้แผ่นดินต่อไป จำนวน ๔๔,๖๖๗ ไร่

(๑.๒) ป่าไม้ถาวรของชาติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ จำนวน ๔ แห่งดังนี้

ป่าไม้ถาวร	ตั้งอยู่ในเขต อำเภอศรีเชียงใหม่	เนื้อที่
๑. ป่าสักบ้านหม้อ หรือป่าสักบ้านหม้อ	หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านหม้อ	๕๓.๕๖
๒. ป่าสักบ้านป่าสัก หรือป่าสักบ้านยอยไฮ	หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านหม้อ	๒๔.๓๘
๓. ป่าสักวัดช้างเผือก ตั้งอยู่บ้านศรีเชียงใหม่	หมู่ที่ ๓ ตำบลพานพร้าว	๓๔.๓๑
๔. ป่าสักบ้านศรีเชียงใหม่ หรือป่าสักวัดสะพานทอง	หมู่ที่ ๖ ตำบลพานพร้าว	๒.๖๗
รวม		๑๑๔.๙๒

เขตป่าไม้ถาวรของชาติทั้ง ๔ แห่ง มีพื้นที่ป่าคงเหลือในความดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ จำนวน ๑๑๔.๙๒ ไร่ และอยู่ในระหว่างการขอกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศกรมป่าไม้, ๒๕๖๓

จากการแปลภาพถ่ายทางอากาศ โดยกรมป่าไม้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดหนองคาย มีเนื้อที่ทั้งจังหวัด จำนวน ๒,๐๔๖,๗๘๒.๕๓ ไร่ (๑๐๐%) มีพื้นที่ป่า หรือพื้นที่ปกคลุมของพืชพรรณที่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นไม้ยืนต้น ปกคลุมเป็นผืนต่อเนื่องขนาดไม่น้อยกว่า ๓.๑๒๕ ไร่ โดยไม่รวมถึงพื้นที่ที่มีต้นไม้แต่ประเินได้ว่าผลผลิตหลักของการดำเนินการไม่ใช่เนื้อไม้เช่น สวนยูคาลิปตัส ยางพารา สวนผลไม้ เป็นต้น จำนวน ๑๔๖,๕๒๑.๙๕ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๑๖ ของพื้นที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าพรานพร้าวและป่าแก่งไก่อ ป่าสงวนแห่งชาติป่าทุ่งหลวง และป่าสงวนแห่งชาติป่าดงสีชมพูพนพิสัยตามลำดับ ลักษณะชนิดป่าที่พบ ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง ป่าที่ฟื้นฟูตามธรรมชาติ และป่าไผ่ตามลำดับ

[illegible]

ตารางแสดงข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดหนองคาย ย้อนหลัง ๕ ปี

จากการแปลภาพถ่ายทางอากาศ โดยกรมป่าไม้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ประเทศไทย มีเนื้อที่ทั้งหมด จำนวน ๓๒๓,๕๒๘,๖๙๙.๖๕ ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่ ๑๐๔,๘๒๓,๗๐๙.๒๒ และจังหวัดหนองคาย มีเนื้อที่ทั้งหมด จำนวน ๒,๐๔๖,๗๘๒.๕๓ ไร่ มีสภาพพื้นที่ป่าไม้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๖๒ ดังนี้

พื้นที่ป่าไม้						
ปี พ.ศ.	ประเทศไทย		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		จังหวัดหนองคาย	
	(ไร่)	(ร้อยละ)	(ไร่)	(ร้อยละ)	(ไร่)	(ร้อยละ)
๒๕๕๗-๒๕๕๘	๑๐๒,๒๔๐,๙๘๒	๓๑.๖๐	๑๕,๖๖๐,๑๖๖	๑๔.๙๔	๑๔๒,๕๒๘	๖.๙๖
๒๕๕๘-๒๕๕๙	๑๐๒,๑๗๔,๘๐๕	๓๑.๕๘	๑๕,๖๔๗,๘๒๓	๑๔.๙๓	๑๔๕,๖๘๙	๗.๑๒
๒๕๕๙-๒๕๖๐	๑๐๒,๑๕๖,๓๕๑	๓๑.๕๘	๑๕,๖๕๕,๕๕๔	๑๔.๙๔	๑๔๕,๙๑๙	๗.๑๓
๒๕๖๐-๒๕๖๑	๑๐๒,๔๘๘,๓๐๒	๓๑.๖๘	๑๕,๗๕๐,๐๙๙	๑๕.๐๓	๑๔๖,๕๒๒	๗.๑๖
๒๕๖๑-๒๕๖๒	๑๐๒,๔๘๔,๐๗๓	๓๑.๖๘	๑๕,๗๕๑,๙๙๘	๑๕.๐๓	๑๔๕,๔๑๙	๗.๑๐

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศกรมป่าไม้,๒๕๖๒

(๓) สถิติการเกิดไฟป่าในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ช่วงฤดูแล้งของทุกปี (ประมาณเดือน มกราคม – เมษายน) พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดหนองคายมักเกิดไฟไหม้ป่าเป็นประจำทุกปี ส่วนใหญ่เกิดในบริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าพรานพร้าวและป่าแก้งไก่ ในท้องที่อำเภอสังคม อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอโพนพิสัย สร้างความเสียหายแก่พื้นที่ป่าไม้ และทำลายทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพเป็นจำนวนมาก โดยมีสถิติการเกิดไฟป่าย้อนหลัง ๓ ปี เริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของทุกปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ ดังนี้

ไฟไหม้ป่า	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ
ในท้องที่จังหวัดหนองคาย	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓
จำนวนครั้งที่เกิดไฟป่า (ครั้ง)	๔๕	๓๐	๑๘
พื้นที่ความเสียหาย (ไร่)	๑,๕๕๗	๗๓๗	๔๒๗

ที่มา : ส่วนควบคุมไฟป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

(๔) พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและศึกษาค้นคว้าตามธรรมชาติของจังหวัดหนองคาย

๑. โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำดอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลด่านศรีสุข อำเภอโพนทราย จังหวัดหนองคาย
๒. วนอุทยานน้ำตกธารทิพย์ ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลบ้านม่วง อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย
๓. สวนรุกขชาติน้ำตกธารทอง ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลผาตั้ง อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย
๔. สวนรุกขชาติ ๖๐ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย - ลาว ตั้งอยู่ในท้องที่ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
๕. ศูนย์อนุรักษ์และช่วยเหลือสัตว์ป่าต่างประเทศ ตั้งอยู่ในท้องที่ อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

● สถานการณ์และศักยภาพทรัพยากรป่าไม้

ด้วยแผนแม่บทแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้กำหนดเป้าหมายหลักคือ การพิทักษ์รักษาพื้นที่ป่าไม้ให้มีสภาพป่าที่สมบูรณ์ให้ได้พื้นที่ป่าไม้อย่างน้อย ๔๐% ของพื้นที่ประเทศภายใน ๑๐ ปี และได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อหยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่าและทวงคืนผืนป่าจากผู้บุกรุกครอบครองให้ได้ตามที่เป้าหมายกำหนด ๒) มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดความยั่งยืน และ ๓) มีการฟื้นฟูสภาพป่าในพื้นที่ป่าเป้าหมายทั่วทั้งประเทศให้มีสภาพที่สมบูรณ์ โดยมอบหมายให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมวางยุทธศาสตร์ในการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ และจัดทำแผนแม่บท กำหนดเป้าหมายที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุผล สัมฤทธิ์ตามห้วงเวลาที่กำหนด และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนปฏิบัติในส่วนที่รับผิดชอบให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่กำหนด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเลย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดหนองคาย กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จังหวัดหนองคาย ได้กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาจังหวัด ตามแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ การดำเนินโครงการเป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ โดยจะดำเนินงานตามกลยุทธ์ ที่ ๒ ส่งเสริม อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. พื้นที่ป่าไม้

จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ป่าไม้จากการแปลภาพถ่ายทางอากาศ (กรมป่าไม้, ๒๕๖๒) จำนวน ๑๔๕,๔๑๘.๙๒ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๑๐ ของพื้นที่จังหวัด จากข้อมูลกรมป่าไม้ที่ตรวจสอบ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่าพื้นที่จังหวัดหนองคาย คงสภาพพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่ลาดเชิงเขาและที่ยอดเขาในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

จำนวนเนื้อที่ ๑๔๒,๕๒๘.๒๑ ไร่ ลักษณะชนิดป่าที่พบ ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง ป่าที่
ฟื้นฟูตามธรรมชาติ และป่าไผ่ตามลำดับ จากสถิติย้อนหลัง ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ดังนี้

รายละเอียด	ปี พ.ศ. ๒๕๕๘	ปี พ.ศ. ๒๕๕๙	ปี พ.ศ. ๒๕๖๐	ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	ปี พ.ศ. ๒๕๖๒
พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	๑๔๒,๕๒๘.๒๑	๑๔๕,๖๘๙.๑๗	๑๔๕,๙๑๘.๘๐	๑๔๖,๕๒๑.๙๕	๑๔๕,๔๑๘.๙๒
พื้นที่ป่าที่เพิ่มขึ้น (ไร่)		+๓,๑๖๐.๙๖	+๒๒๙.๖๓	+๖๐๓.๑๕	- ๑,๑๐๓.๐๓
ร้อยละพื้นที่ป่าไม้ (ร้อยละ)	๖.๙๖	๗.๑๒	๗.๑๓	๗.๑๖	๗.๑๐

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศ กรมป่าไม้, ๒๕๖๒

สถิติพื้นที่ป่าไม้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นมา จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ
ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ คาดว่าสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการบังคับใช้แผนแม่บทแก้ไขปัญหาคาการทำลาย
ทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๗ ใน
การหยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่าและทวงคืนผืนป่าจากผู้บุกรุกครอบครองโดยผิดกฎหมาย ประกอบกับจังหวัด
หนองคายช่วงเวลาดังกล่าวมีส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม
การตัดไม้ทำลายป่า และช่วยกันฟื้นฟู ดูแล รักษาป่าร่วมกันด้วย

๒. การป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าและการทวงคืนผืนป่า

๒.๑ การป้องกัน ปราบปราม และการจับกุมคดีป่าไม้

จังหวัดหนองคาย โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าจังหวัดหนองคาย
(คปป.จ) ได้แต่งตั้งคณะทำงานภายใต้คณะอนุกรรมการฯ (คปป.จ) จำนวน ๒ คณะ คือ ๑) คณะทำงาน
ปฏิบัติการป้องกันและปราบปราม โดยมีหน้าที่บูรณาการ ควบคุม กำกับดูแล และดำเนินการด้านการป้องกัน
และปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ในท้องที่จังหวัดหนองคาย ๒) คณะทำงานปฏิบัติการ
ส่งเสริมฟื้นฟู การปลูกป่า และการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยมีหน้าที่สร้างการมีส่วนร่วมของส่วน
ราชการ หน่วยงาน องค์กร และภาคส่วนอื่น ๆ ในการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว รวมทั้งการประชาสัมพันธ์
รณรงค์กระตุ้นจิตสำนึกแก่ประชาชนทุกภาคส่วน

ผลการดำเนินงานในการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ๓ ปีย้อนหลัง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๒๕๖๓ ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ.	จำนวนคดีแต่ละประเภท (คดี)			ผู้ต้องหา (ราย)	หมายเหตุ
	ด้านป่าไม้	ด้านบุกรุกป่า	ด้านสัตว์ป่า		
พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๒	-	๑๒	๓๐	-
พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๔	๑*	๑๑	๑๗	*บุกรุกพื้นที่ ๑ งาน ๕๕.๔๙ ตารางวา
พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๔	-	-	-	-
รวม	๖๐	๑	๒๓	๔๗	-

ที่มา : ศูนย์ป่าไม้หนองคาย, ๒๕๖๒

๒.๒ การทวงคืนผืนป่า

เพื่อเป็นการหยุดยั้งป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ตามนโยบายรัฐบาล ตาม “มาตรการพลิกฟื้นผืนป่า สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (ทวงคืนผืนป่า)” จังหวัดหนองคาย ได้ปฏิบัติและขับเคลื่อน การดำเนินงานโดยใช้กลไกของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าจังหวัดหนองคาย (คปป.จ.) โดยมีผลการบังคับใช้กฎหมายต่อพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกเพื่อปลูกยางพาราในท้องที่จังหวัดหนองคาย ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒ สามารถทวงคืนผืนป่า ได้จำนวน ๒,๔๑๘.๒๔ ไร่ ดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ดำเนินการเสร็จสิ้น จำนวน ๑๕ แปลง เนื้อที่ ๙๓๑.๗๙ ไร่

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ดำเนินการทั้งสิ้น จำนวน ๑๐ แปลง รวมเนื้อที่ ๘๙๑.๕๑ ไร่ ดำเนินการเสร็จสิ้น ๔ แปลง เนื้อที่ ๓๖๐.๐๐ ไร่ อยู่ระหว่างดำเนินการ ในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖ แปลง เนื้อที่ ๕๓๑.๕๑ ไร่ ดังนี้

- อยู่ระหว่างกระบวนการยุติธรรมและพิสูจน์สิทธิ์ ๒ แปลง เนื้อที่ ๑๔๘ ไร่
- อยู่ระหว่างกระบวนการยุติธรรมชั้นพนักงานอัยการ ๑ แปลง เนื้อที่ ๒๓๒.๒ ไร่
- อยู่ระหว่างกระบวนการยุติธรรมชั้นศาลชั้นต้น ๓ แปลง รวม ๑๕๑ ไร่

ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ดำเนินการต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๙ และเสร็จสิ้น เนื้อที่ ๓๗๕.๔๕ ไร่

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ดำเนินการตามคำพิพากษาของศาล (จากคดีค้าง พ.ศ. ๒๕๕๙)

จำนวน ๓ แปลง รวมเนื้อที่ ๑๕๑ ไร่

ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ดำเนินการเชิงรุก โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื้อที่ ๖๐๐ ไร่

๓. การเกิดไฟฟ้า การปฏิบัติการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟไหม้ป่า

จังหวัดหนองคาย มีสถิติการเกิดไฟฟ้าเกิดขึ้นทั้งหมดของการเกิดไฟฟ้าทั้งจังหวัด เกิดขึ้นที่บริเวณ เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าพรานพร้าวและป่าแก้งไก่อ ในท้องที่อำเภอโพธิ์ตาก อำเภอสังคม และอำเภอศรีเชียงใหม่ เนื่องจากลักษณะชนิดป่าส่วนมากร้อยละ ๙๐ เป็นป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง ในช่วงแล้งจะมีใบไม้ร่วงหล่นแล้วเป็นเชื้อเพลิงจำนวนมาก สาเหตุของการเกิดไฟไหม้ป่าของจังหวัดหนองคายที่สำคัญมาจาก คน การเก็บหาของป่า การเผาพื้นที่เกษตร เป็นต้น หน่วยงานที่ดำเนินการป้องกันและปฏิบัติการดับไฟป่าในท้องที่จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย สถานีควบคุมไฟป่าจังหวัดหนองคาย สถานีควบคุมไฟป่าโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำทอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย ที่ทำการปกครองอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนที่ร่วมปฏิบัติการ ประกอบด้วย กลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ป่าชุมชนบ้านห้วยหินขาว เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ระดับอำเภอ และกลุ่มราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสป.) อำเภอโพธิ์ตาก โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคายเป็นผู้ประสานความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติ

สถิติการเกิดไฟฟ้า เริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของทุกปี ย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓) ดังนี้

รายละเอียด	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
จำนวนครั้งที่เกิดไฟฟ้า (ครั้ง)	๔๕	๓๐	๑๘
พื้นที่ความเสียหาย (ไร่)	๑,๕๕๗	๗๓๗	๔๒๗

สาเหตุหลักเกิดจาก : การเก็บหาของป่า

๕. กิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมและปลูกจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

จังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์รณรงค์กระตุ้นจิตสำนึกแก่ประชาชนทุกภาคส่วน เข้ามามีร่วมด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานพัฒนาจังหวัดหนองคาย โดยส่งเสริม สนับสนุนการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการป้องกัน ป่าไม้ ฟื้นฟู รักษาและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าและทำลายทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ มีผลการดำเนินงานที่ผ่านมาดังนี้

๕.๑ การพัฒนาความร่วมมือและสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชน

จังหวัดหนองคาย โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหนองคาย ได้จัดเวทีพัฒนาความร่วมมือและภาคีภาคประชาชนในการเฝ้าระวัง ป่าไม้ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยมีเครือข่ายภาคประชาชนด้านทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนเข้าร่วม ที่ประชุมได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกันว่า “เพิ่มพื้นที่สีเขียว คุณภาพสิ่งแวดล้อมดี ชุมชนน่าอยู่อย่าง

ยั่งยืน โดยชุมชนมีส่วนร่วม” นอกจากนี้ยังได้ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการในการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ของเครือข่าย ทสม. ระดับอำเภอ ๙ อำเภอในจังหวัดหนองคาย มีกิจกรรมประกอบด้วย คือ การร่วมกันทำแนวป้องกันไฟป่าและดับไฟป่า การปลูกต้นไม้และปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ป่า พื้นที่ชุมชน และที่ดินทำกินของตนเอง และการฝึกกำลังในการป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า เป็นต้น

๕.๒ การป้องกันไฟป่าและดับไฟป่าโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและป้องกันการเกิดไฟป่าอย่างยั่งยืนและเห็นผลเป็นรูปธรรม จึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ต้องเป็นกำลังหลักในการป้องกันการเกิดไฟป่าเพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า ที่ผ่านกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ป่าชุมชนบ้านห้วยหินขาว และกลุ่มเครือข่าย ทสม. อำเภอโพนทราย, อำเภอสังคม และอำเภอศรีเชียงใหม่ ถือเป็นกลุ่มภาคประชาชนที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการป้องกันรักษาป่าผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมการลาดตระเวนในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรป่าไม้ สอดส่องดูแลการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และเฝ้าระวังการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่าชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง กิจกรรมการทำแนวป้องกันไฟป่าบริเวณป่าชุมชนบ้านห้วยหินขาว และกิจกรรมจัดเวรอาสาสมัครเข้าร่วมปฏิบัติการดับไฟป่าร่วมกับหน่วยงานราชการ

ปัญหาที่กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนสะท้อนถึงส่วนราชการ คือ ปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการลาดตระเวนป้องกันรักษาป่า และอุปกรณ์เบื้องต้นสำหรับการป้องกันและดับไฟป่า เป็นต้น

๕.๓ การฟื้นฟู รักษา และปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน

ตามแผนแม่บทแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งกำหนดเป้าหมายหลัก คือ การพิทักษ์รักษาพื้นที่ป่าไม่ให้มีสภาพป่าที่สมบูรณ์ให้ได้พื้นที่ป่าไม่น้อยกว่า ๔๐% ของพื้นที่ โดยผลจากการแปลภาพถ่ายทางอากาศโดยกรมป่าไม้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบข้อมูลพื้นที่ป่าไม้จังหวัดหนองคาย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมามีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่เป็นการเพิ่มขึ้นในอัตราที่ค่อนข้างช้าเมื่อเทียบกับเป้าหมายพื้นที่ป่าไม่น้อยกว่า ๔๐% ของพื้นที่ ประกอบกับปัจจุบันยังพบปัญหาการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า สัตว์ป่า และการเกิดไฟไหม้ป่าจากการกระทำของคนในอัตราค่อนข้างสูง จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันในการฟื้นฟู ดูแลรักษา พื้นที่ป่าไม้เดิมให้มีความอุดมสมบูรณ์ และดำเนินการปลูกต้นไม้และปลูกป่าเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับของจังหวัดหนองคายอย่างยั่งยืนโดยมีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ในพื้นที่เอกชน ที่ดินกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิ์การครอบครอง ที่ถูกต้องตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือ ส.ป.ก. โดยส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้ชิงชัน ไม้พะยุง ไม้มะค่าโมง ฯลฯ ซึ่งมี พ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ รับรองสิทธิ์ของไม้ โดยสนับสนุนกล้าไม้ฟรีจากสถานีเพาะชำกล้าไม้ของกรมป่าไม้ ประมาณปีละ ๘๐๐,๐๐๐ กล้า

๒. ส่งเสริมการปลูกต้นไม้และปลูกป่าในเขตเมือง ในที่ดินสาธารณประโยชน์ ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ที่ตั้งสำนักงาน หรือที่ต่าง ๆ ที่สามารถดำเนินการได้ และเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้และเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับจังหวัดหนองคาย

๓. สนับสนุนให้ชุมชนต่าง ๆ จัดทำป่าชุมชนประจำถิ่นของตนเองเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ชุมชนละ ๑ แห่งพร้อมกับส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเครือข่ายชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้สามารถ ดูแลรับผิดชอบในการใช้ประโยชน์ ป่าชุมชน รักษา และป้องกันพื้นที่ป่าชุมชนของตนเองได้อย่างยั่งยืน

๔. ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์ฟื้นฟู ดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกรูปแบบ

๖. ปัญหาที่พบในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ

๖.๑ การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่ออยู่อาศัยและเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ทำสวนยางพารา

๖.๒ ปัญหาการลักลอบเก็บหาของป่า ลำสัตว์ป่า ที่ไม่ถูกวิธีทำให้ป่าเสื่อมโทรมและเป็นต้นเหตุของ การเกิดไฟป่า

๖.๓ ปัญหาขยะมูลฝอยจากการท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ

๗. การวิเคราะห์สภาพปัญหาทรัพยากรป่าไม้และแนวทางการแก้ไขปัญหา

๗.๑ การเพิ่มพื้นที่ป่า/พื้นที่สีเขียว

การวิเคราะห์สถานการณ์พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่สีเขียว ทางจังหวัดหนองคายพบว่า ยังมีค่าห่างไกลจากเป้าหมายมาก จากปี ๒๕๖๑ ที่ร้อยละ ๗.๑๖ (๑๔๖,๕๒๑ ไร่) เข้าสู่ร้อยละ ๔๐ ในปี ๒๕๖๗ ที่ตอนนี้เหลืออีก ๔ ปี โดยเมื่อวิเคราะห์ในเชิงพื้นที่ของจังหวัดหนองคาย สามารถจะเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่สีเขียวในเขตพื้นที่ในการดูแลรักษาของรัฐ มีดังนี้

๑) ป่าสงวนแห่งชาติ ทั้ง ๓ แห่งของจังหวัดหนองคาย ในบริเวณที่ยังไม่สมบูรณ์ คือพื้นที่ป่า ติดต่อกันไม่ถึง ๓.๑๒๕ ไร่ ตามข้อกำหนดในการอ่านแผนที่และตีความ ในการวิเคราะห์ข้อมูลภาพถ่าย ดาวเทียมของกรมป่าไม้

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าพานพร้าว-แก้งไก่อ อยู่ในพื้นที่ ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอโพนพิสัย อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอสว่าง

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าทุ่งหลวง อยู่ในท้องที่อำเภอโพนพิสัย

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงสีชมพูโพนพิสัย อยู่ในท้องที่อำเภอโพนพิสัย

รวมพื้นที่ป่าคงเหลือ ๒๒๓,๓๑๓ ไร่ (สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี)

๒) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในส่วนพื้นที่ที่ถูกบุกรุกหลังปี ๒๕๔๕ ตามมติคณะรัฐมนตรี พื้นที่บุกรุกหลัง ปี ๒๕๔๕ ของจังหวัดหนองคาย มีจำนวน ๔๔,๖๖๗ ไร่

๓) พื้นที่ที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และนิคมสร้างตนเอง ที่ เป็นส่วนที่กันพื้นที่ไว้เป็นพื้นที่ป่า

๔) พื้นที่ป่าชุมชน ทั้งจากในส่วนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตั้งอยู่ในเขตป่าตาม พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และป่าชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) รวม ๑๔,๓๗๙.๑๒ ไร่

๕) พื้นที่ป่าไม้ถาวรของชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ จำนวน ๔ แห่งดังนี้

ป่าไม้ถาวร	ที่ตั้ง	เนื้อที่
๑.ป่าสักบ้านหม้อ หรือป่าสักบ้านหม้อ	หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่	๕๓.๕๖
๒.ป่าสักบ้านป่าสัก หรือป่าสักบ้านยอยไฮ	หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่	๒๔.๓๘
๓.ป่าสักวัดช้างเผือก ตั้งอยู่บ้านศรีเชียงใหม่	หมู่ที่ ๓ ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่	๓๔.๓๑
๔.ป่าสักบ้านศรีเชียงใหม่ หรือป่าสักวัดสะพานทอง	หมู่ที่ ๖ ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่	๒.๖๗
รวม		๑๑๔.๙๒

๖) ป่าที่เป็นพื้นที่ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ในเขตจังหวัดหนองคาย ที่มักพบว่ามีสภาพป่า แต่มีบางบริเวณที่มีการตัดไม้และถางป่า ทำให้มีพื้นที่ป่าติดกันไม่มากพอสำหรับการแปลภาพถ่ายทางอากาศ ซึ่ง จำเป็นต้องมีพื้นที่ป่าติดต่อกัน อย่างน้อย ๓.๑๒๕ ไร่ ขึ้นไป

๗) ปลุกต้นไม้เพิ่มพื้นที่ป่า พื้นที่สีเขียว ในที่ของประชาชน เพื่อสร้างความสมบูรณ์และความหลากหลายของชนิดป่าให้เพิ่มขึ้น ดังนี้

๗.๑ การปลูกป่าตามหัวไร่ปลายนา เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์และสร้างความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ เป็นแหล่งสร้างอาหารให้แก่ชุมชน ทำให้ประชาชนสามารถมูลค่าจากป่านี้อย่างเช่น การปลูกป่า ๓ อย่างประโยชน์ ๔ อย่าง การปลูกผักหวาน การปลูกพืชผักพื้นบ้าน เห็ดป่า และไข่มดแดง เป็นต้น

๗.๒ การปลูกต้นไม้ตามคูนา โดยทำให้คันคูนามีพื้นที่ใหญ่ขึ้นเพื่อปลูกต้นไม้ สร้างป่าเล็ก ๆ ของครอบครัวตนเอง

๗.๓ การปลูกป่าในพื้นที่ทำกินของประชาชนและมีการเสริมไม้ยืนต้นอื่น ๆ ที่เหมาะสม ให้เกิดสภาพป่าที่หลากหลาย ที่สร้างอาชีพและรายได้จากการจำหน่ายเนื้อไม้และผลผลิตจากของป่าอื่น ๆ โดยปัจจุบันกฎหมายอนุญาตให้เจ้าของที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ สามารถทำการปลูก ตัด และการแปรรูปไม้ได้ทุกชนิดในพื้นที่กรรมสิทธิ์ของตนเอง หรือการปลดล็อกไม้หวงห้าม

๗.๔ การปลูกพืชทดแทน หรือปลูกเสริมในส่วนของสวนกล้วย สวนยางพารา เพื่อให้เกิดความหลากหลายในพืชระดับล่าง

๗.๕ การป้องกันการบุกรุก แผ้วถางทำลายป่าเดิม

๗.๖ การสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วน ในการป้องกันแก้ไขปัญหาการบุกรุกเผาป่า เก็บหาของป่าอย่างผิดวิธี เพื่อลดการเกิดไฟไหม้ป่า

๗.๗ สร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีด้านกฎหมาย ระเบียบ และโครงการของทางราชการที่ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในมิติเศรษฐกิจ สังคม และเพื่อประโยชน์ต่อการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำ

๗.๘ ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ไร้งด ลด และคัดแยกขยะพลาสติกในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เพื่อไม่ให้ทำลายระบบนิเวศและความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ

๘. แนวทางการเพิ่มพื้นที่ป่า/พื้นที่สีเขียว

- ๑) การสร้างกระแสสังคม ให้ประชาชนร่วมดูแล รักษาป่าเพื่อชุมชนของตนเอง
- ๒) การจัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแล รักษาป่า
- ๓) การสร้างบุคคล หรือชุมชนต้นแบบในการดูแลรักษาป่า ปลูกป่า การป้องกันแก้ไขปัญหไฟไหม้ป่า การทำฝายชะลอน้ำ และการใช้ประโยชน์จากป่าให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด
- ๔) การบริหารจัดการขยะ น้ำเสีย ในป่าที่มีการท่องเที่ยว
- ๕) การสร้างให้ประชาชน และท้องถิ่น อำเภอ ไม่ให้เกิดการบุกรุกทำลาย พื้นที่ป่า พื้นที่สีเขียว นอกเหนือจากการร่วมกันปลูกป่า
- ๖) ทำการปลูกป่าในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การโยนเมล็ดไม้ หรืออื่น ๆ ที่เหมาะสม
- ๗) การส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน เก็บเมล็ดไม้ พันธุ์ไม้ มาทำการเพาะชำด้วยตนเองแทนการขอรับจากรัฐเพียงอย่างเดียว
- ๘) การเสริมสร้างให้ประชาชน ชุมชน ร่วมกันเพาะชำกล้าไม้ด้วยตนเอง
- ๙) การส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการป้องกัน เฝ้าระวัง และดับไฟไหม้ป่า
- ๑๐) การประกาศเกียรติคุณบุคคล ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอำเภอ ที่เป็นต้นแบบทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ
- ๑๑) การส่งเสริม สนับสนุน ให้ที่พักรักษา ไร่ หรือศาสนสถานอื่น ๆ เป็นศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เพิ่มป่า และทำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์และสร้างความหลากหลายทางชีวภาพของป่าไม้
- ๑๒) การเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดหนองคาย ให้เข้มแข็งและเป็นกำลังสำคัญ ในการนำประชาชนร่วมกันดูแล พืชพันธุ์รักษา และเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่สีเขียวให้จังหวัดหนองคาย

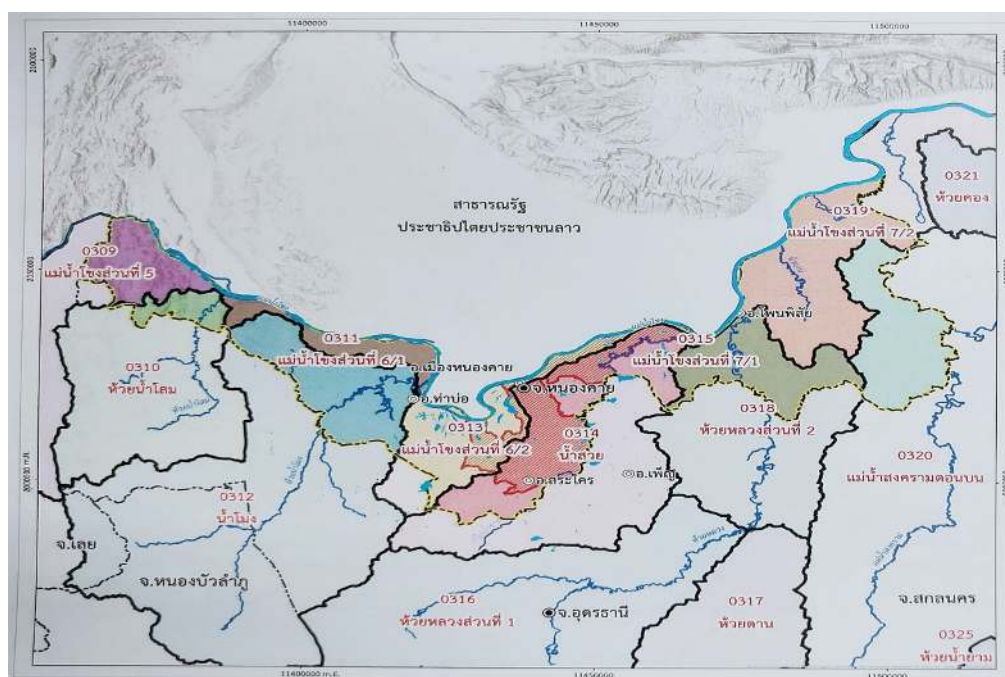
๓.๒) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำ

(๑) แหล่งน้ำผิวดิน

พื้นที่จังหวัดหนองคาย อยู่ในลุ่มน้ำโขง โดยมีลุ่มน้ำสาขา ดังนี้

จังหวัดหนองคาย	
รหัสลุ่มน้ำสาขา	ชื่อลุ่มน้ำ/ลุ่มน้ำสาขา
๐๒๒๖	ห้วยฮี้
๐๓๐๙	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๕
๐๓๑๐	ห้วยน้ำโสม
๐๓๑๑	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๖/๑
๐๓๑๒	น้ำโมง
๐๓๑๓	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๖/๒
๐๓๑๔	แม่น้ำสวาย
๐๓๑๕	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๗/๑
๐๓๑๘	ห้วยหลวงส่วนที่ ๒
๐๓๑๙	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๗/๒
๐๓๒๐	แม่น้ำสงครามตอนบน
๐๓๒๑	ห้วยคอง

แผนที่ลุ่มน้ำสาขาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลอุทกนิยามวิทยา และอุทกวิทยาของพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ที่มา : กลุ่มบริษัทที่ปรึกษา โครงการศึกษาการบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้งพื้นที่เกษตร และพื้นที่เขตเศรษฐกิจ

สภาพทั่วไปของพื้นที่ลุ่มน้ำโขง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) พื้นที่ทั้งหมดรวมประมาณ ๔๖,๙๓๒ ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น ๒๙ กลุ่มน้ำสาขา ๕ กลุ่มลุ่มน้ำ ครอบคลุมพื้นที่ ๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอำนาจเจริญและจังหวัดอุบลราชธานี ๘๒ อำเภอ ๖๑๘ ตำบล ๕,๖๐๘ หมู่บ้าน พื้นที่ลุ่มน้ำสาขา ขอบเขตลุ่มน้ำและการจัดกลุ่มลุ่มน้ำสามารถแสดงลักษณะเฉพาะของลุ่มน้ำโขง (ตะวันออกเฉียงเหนือ) คือ ทุก ลำน้ำในแต่ละลุ่มน้ำสาขาจะไหลลงแม่น้ำโขงซึ่งเป็นทางน้ำธรรมชาติระหว่างประเทศ ลำน้ำส่วนใหญ่ในลุ่มน้ำ โขงจะมีความยาวของลำน้ำน้อยกว่า ๕๐ กิโลเมตรและมีความลาดชันของลำน้ำมาก จึงมีการกัดเซาะสูง หากมี ฝนตกหนักจะเกิดน้ำป่าไหลหลากรุนแรง พื้นที่การเกษตรจะอยู่บริเวณสองฝั่งของลำน้ำ พื้นที่อาศัยจะอยู่ บริเวณตอนกลางและท้ายของลำน้ำ

๑) ลุ่มน้ำสวย พื้นที่ลุ่มน้ำ ๑,๓๓๖.๙๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ๘๓๕,๖๐๑.๐๗ ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเรียบโดยเฉพาะบริเวณตอนล่างของลุ่มน้ำ ซึ่งอยู่ทางทิศเหนือใกล้จุดบรรจบแม่น้ำโขงจะมีหนอง บึง กระจายอยู่ทั่วไป ส่วนพื้นที่ตอนบนซึ่งอยู่ทางทิศใต้จะมีลักษณะเป็นพื้นที่ลาดและเนินเตี้ยๆเล็กน้อย ใน พื้นที่ต้นน้ำและมีลำน้ำสาขาย่อย ๆ กระจายอยู่ครอบคลุมพื้นที่ ๒ จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี และ**จังหวัด หนองคาย** มีลุ่มน้ำสาขา ๕ ลุ่มน้ำ คือ ห้วยน้ำสวยตอนบน ห้วยธง ห้วยน้ำสวยตอนกลาง ลำน้ำเพ็ญห้วยน้ำ สวยตอนล่าง

๒) ลุ่มน้ำโมง พื้นที่ลุ่มน้ำ ๒,๖๔๕.๙๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๖๕๓,๗๐๒.๑๘ ไร่ ประกอบด้วยส่วนปลายของแนวเทือกเขาภูพานันระหว่างพื้นที่พื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนและลุ่มน้ำตอนล่างในแนว ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ลงสู่ทิศตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนต้นน้ำของลำน้ำสาขาอื่น ๆ ที่อยู่ทางทิศใต้เป็นเพียง เนินเขา และพื้นที่ลาดเท สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบถึงราบเรียบ ครอบคลุมพื้นที่ ๔ จังหวัด คือ จังหวัดเลย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี และ**จังหวัดหนองคาย** มีลุ่มน้ำสาขา ๖ ลุ่มน้ำ คือ น้ำโมงตอนบน ห้วยน้ำ บน น้ำโมงตอนกลาง ห้วยซิด ห้วยทอน และน้ำโมงตอนล่าง

๓) ลุ่มน้ำโสม พื้นที่ลุ่มน้ำ ๑,๑๑๘.๙๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖๙๙,๓๔๓.๓๒ ไร่ ประกอบด้วย แนวเขาสูงทางทิศตะวันออกของพื้นที่ โดยแนวเขาทางทิศตะวันตกจะมีระดับความสูงประมาณ ๖๐๐ เมตร ระดับน้ำทะเล ปานกลาง ซึ่งสูงกว่าทางทิศตะวันออกที่มีระดับประมาณ ๕๐๐ เมตร ระดับน้ำทะเลปาน กลางจากแนวเขาทั้ง ๒ ด้าน จะค่อยลดหลั่นและลาดเทลงสู่ลำน้ำที่อยู่ตอนกลางพื้นที่ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็น ภูเขาและพื้นที่ลาดชัน มีพื้นที่ราบ ไม่มากนักโดยที่ราบส่วนใหญ่จะกระจายอยู่ตาม ๒ ฝั่งลำน้ำเป็นแห่งๆ ไป ครอบคลุมพื้นที่ ๒ จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานีและ**จังหวัดหนองคาย** มีลุ่มน้ำสาขา ๓ ลุ่มน้ำ คือแม่น้ำโสม ตอนบน ห้วยน้ำราง และห้วยน้ำโสมตอนล่าง

๔) ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ ๕ พื้นที่ลุ่มน้ำ ๑,๗๖๐.๘๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๑๐๐,๕๒๒.๒๙ ไร่ประกอบด้วย แนวเขากระจายอยู่เกือบตลอดทั้งพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยมีระดับความสูงประมาณ ๖๐๐ เมตร ระดับน้ำทะเลปานกลาง แนวเขาเหล่านี้ก่อให้เกิดลำน้ำสาขาเล็ก ๆ ที่ลาดชันหลายสายจากทางทิศใต้ไหลลงสู่ แม่น้ำโขงทางด้านทิศเหนือสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและพื้นที่ลาดชัน มีพื้นที่ราบไม่มากนัก ครอบคลุม พื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดเลย จังหวัดอุดรธานี และ**จังหวัดหนองคาย** มีลุ่มน้ำสาขา ๔ ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำโขง ส่วนที่ ๕ ตอนบนห้วยน้ำชม ห้วยสะแกว และแม่น้ำโขงส่วนที่ ๕ ตอนล่าง

๕) **ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ ๖** พื้นที่ลุ่มน้ำ ๕๕๓.๔๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓๔๕,๙๐๘.๕๖ ไร่ เป็นพื้นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำโขง ดังนั้น สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่จึงประกอบด้วยพื้นที่ราบส่วนใหญ่ มีหนอง บึง กระจายอยู่ในพื้นที่ค่อนข้างมากและมีลำน้ำสายสั้นๆ หลายสายไหลลงสู่แม่น้ำโขงโดยตรง ครอบคลุมพื้นที่ ๒ จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานีและ**จังหวัดหนองคาย** มีลุ่มน้ำสาขา ๑ ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำโขงส่วนที่ ๖

๖) **ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ ๗** พื้นที่ลุ่มน้ำ ๒,๕๕๖.๘๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๔๗๓,๐๓๓.๐๕ ไร่ขอบเขตของพื้นที่ลุ่มน้ำทางทิศเหนือ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตกจรดแม่น้ำโขง ช่วงกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่วนทางทิศใต้อยู่แนวสันปันน้ำแม่น้ำสงคราม ห้วยคอง ห้วยอี กับลำน้ำสาขาย่อยที่ไหลลงสู่แม่น้ำโขงโดยตรง ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบบริเวณติดแม่น้ำโขง ทางทิศใต้ ของพื้นที่ลุ่มน้ำจะเป็นที่ดอน มีที่ราบตามแนวลำน้ำค่อนข้างน้อย ครอบคลุมพื้นที่ ๒ จังหวัด คือ **จังหวัดหนองคาย** จังหวัดนครพนม มีลุ่มน้ำสาขา ๔ ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำโขงส่วนที่ ๗ ตอนบนแม่น้ำโขง ส่วนที่ ๗ ตอนกลาง ห้วยบังบาตร และแม่น้ำโขงส่วนที่ ๗ ตอนล่าง

๗) **ลุ่มน้ำห้วยคอง** พื้นที่ลุ่มน้ำ ๗๐๙.๓๑ ตารางกิโลเมตร หรือ ๔๔๓,๓๒๐.๔๔ ไร่ ขอบเขตลุ่มน้ำทางทิศเหนืออยู่บนแนวสันปันน้ำของห้วยคองกับลำน้ำย่อยที่ไหลลงแม่น้ำโขง ทางทิศตะวันออกอยู่บนแนวสันปันน้ำของห้วยขาวกับห้วยอี ทิศตะวันตกอยู่บนแนวสันปันน้ำของห้วยอ้งฮำ ซึ่งอยู่ในลุ่มแม่น้ำโขงส่วนที่ ๗ ทางทิศใต้ อยู่บนแนวสันปันน้ำระหว่างห้วยคองกับห้วยขมิ้นและจุดบรรจบห้วยคองกับแม่น้ำสงคราม ครอบคลุมพื้นที่**จังหวัดหนองคาย**มีลุ่มน้ำสาขา ๒ ลุ่มน้ำ คือ ห้วยคองสายหลัก และห้วยขาว

๘) **ลุ่มน้ำห้วยหลวง** พื้นที่ลุ่มน้ำ ๓,๔๑๗.๖๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๑๓๖,๐๒๓.๐๗ ไร่ ขอบเขตลุ่มน้ำทางเหนือจรดแม่น้ำโขงเขตแดนประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านตะวันออกอยู่บนแนวสันปันน้ำระหว่างห้วยหลวงกับแม่น้ำสงครามและห้วยคอง ด้านทิศตะวันตกและทิศใต้จรดภูเขาภูพานบนแนวสันปันน้ำตอนใต้ของลุ่มน้ำมีแนวภูเขาภูพานโอบจากด้านทิศตะวันตกมาถึงทิศใต้ พื้นที่ลาดชันลงมาจากจุดที่เชื่อมห้วยหลวง ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี **จังหวัดหนองคาย** และจังหวัดหนองบัวลำภู มีลุ่มน้ำสาขา ๗ ลุ่มน้ำ คือ ห้วยหลวง ส่วนที่ ๑ ห้วยหลวงส่วนที่ ๒ ห้วยหลวงส่วนที่ ๓ ห้วยหลวงส่วนที่ ๔ ห้วยหลวงส่วนที่ ๕ ห้วยเจียมและห้วยหลวงส่วนที่ ๖

๙) **ลุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนบน** พื้นที่ลุ่มน้ำ ๓,๒๗๐.๘๑ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๐๔๔,๗๒ ไร่ ขอบเขตลุ่มน้ำทางเหนืออยู่บนแนวสันปันน้ำระหว่างแม่น้ำสงครามกับห้วยอี และห้วยคอง ด้านทิศตะวันออก จะแบ่งแม่น้ำสงครามเป็นลุ่มน้ำย่อยแม่น้ำสงครามตอนล่างที่จุดบรรจบห้วยคองกับแม่น้ำสงคราม ด้านทิศตะวันตกอยู่บนแนวสันปันน้ำห้วยหลวงกับแม่น้ำสงคราม ส่วนทางทิศใต้จรดภูเขาภูพานบนแนวสันปันน้ำ พื้นที่โดยทั่วไปบริเวณที่ราบถึงลาดชัน ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี **จังหวัดหนองคาย** และจังหวัดสกลนคร มีลุ่มน้ำสาขา ๘ ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำสงครามตอนบนส่วนที่ ๑ ห้วยศาลจอด ห้วยผาลาด ห้วยทวน แม่น้ำสงครามตอนบนส่วนที่ ๒ ห้วยโค่น ห้วยคำมิตและแม่น้ำสงครามตอนบนส่วนที่ ๓

๑.๒ จำนวนแหล่งน้ำน่านาชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง บ่อน้ำบาดาลขนาดเล็ก

ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

แหล่งน้ำจังหวัดหนองคาย	จำนวน (แห่ง)
สาธารณะ	๑๐๗๐
เอกชน	๒๖๗
หมดสภาพ	๑๑๕
รวม	๑,๔๕๒

ที่มา : ระเบียบแหล่งน้ำ ลุ่มน้ำโขง (ตอนล่าง) สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๓ ปริมาณน้ำหลากสูงสุดรายปีเฉลี่ย สำหรับลุ่มน้ำโขงในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ลุ่มน้ำสาขา			ปริมาณน้ำหลากสูงสุด รายปีเฉลี่ยของลุ่มน้ำสาขา (ลบ.ม./วินาที)
รหัสลุ่มน้ำสาขา	ชื่อลุ่มน้ำ/ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่รับน้ำฝน (ตร.กม.)	
๐๓๐๙	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๕	๑,๗๓๙.๕๗	๑๔๓.๗๕
๐๓๑๐	ห้วยน้ำโสม	๑,๐๖๔.๖๖	๑๐๑.๑๙
๐๓๑๑	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๖/๑	๑๗๑.๙๔	๒๗.๔๘
๐๓๑๒	น้ำโมง	๒,๖๘๒.๗๖	๑๙๕.๙๔
๐๓๑๓	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๖/๒	๔๔๗.๘๓	๕๔.๔๘
๐๓๑๔	น้ำสวย	๑,๓๑๕.๑๔	๑๑๗.๖๙
๐๓๑๕	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๗/๑	๘.๔๘	๕.๔๖
๐๓๑๘	ห้วยหลวงส่วนที่ ๒	๑,๑๒๘.๘๙	๑๐๕.๕๒
๐๓๑๙	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๗/๒	๒,๓๗๔.๙๕	๓๐๖.๗๗
๐๓๒๐	แม่น้ำสงครามตอนบน	๓,๒๘๗.๙๗	๓๘๗.๑๐

ที่มา : กลุ่มบริษัทที่ปรึกษา โครงการศึกษาการบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้งพื้นที่เกษตร และพื้นที่เขตเศรษฐกิจ

จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร (กรมทรัพยากรน้ำ) ข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๔ ปริมาณตะกอนรวมรายปีเฉลี่ย สำหรับลุ่มน้ำโขงสาขาในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ลุ่มน้ำสาขา			ปริมาณตะกอน	ปริมาณตะกอนท้องน้ำ	ปริมาณตะกอนรวม
รหัสลุ่มน้ำสาขา	ชื่อลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่รับน้ำฝน (ตร.กม.)	แขวนลอยรายปีเฉลี่ยของลุ่มน้ำสาขา (ตัน)	รายปีเฉลี่ยของลุ่มน้ำสาขา (ตัน)	รายปีเฉลี่ยของลุ่มน้ำสาขา (ตัน)
๐๓๐๙	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๕	๑,๗๓๙.๕๗	๕๗,๑๖๔.๗๑	๑๗,๑๔๙.๔๑	๔๗,๓๑๔.๑๒
๐๓๑๐	ห้วยน้ำโสม	๑,๐๖๔.๖๖	๓๖,๐๕๖.๙๘	๑๐,๘๑๗.๐๙	๔๖,๘๗๔.๐๗
๐๓๑๑	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๖/๑	๑๗๑.๙๔	๖,๕๑๒.๘๙	๑,๙๕๓.๘๗	๘,๔๖๖.๗๖
๐๓๑๒	น้ำโมง	๒,๖๘๒.๗๖	๘๕,๘๔๕.๒๒	๒๕,๗๕๓.๕๗	๑๑๑,๕๙๘.๗๙
๐๓๑๓	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๖/๒	๔๔๗.๘๓	๑๕,๙๙๔.๙๙	๔,๗๙๘.๕๐	๒๐,๗๙๓.๔๙
๐๓๑๔	น้ำสวย	๑,๓๑๕.๑๔	๘๒,๗๘๒.๗๒	๒๔,๘๓๔.๘๒	๑๐๗,๖๑๗.๕๔
๐๓๑๕	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๗/๑	๘.๔๘	๕๗๒.๕๑	๑๗๑.๗๕	๗๔๔.๒๖
๐๓๑๘	ห้วยหลวงส่วนที่ ๒	๑,๑๒๘.๘๙	๓๘,๐๙๕.๐๐	๑๑,๔๒๘.๕๐	๔๙,๕๒๓.๕๐
๐๓๑๙	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๗/๒	๒,๓๗๔.๙๕	๑๐๐,๒๒๑.๖๕	๓๐,๐๖๖.๕๐	๑๓๐,๒๘๘.๑๕
๐๓๒๐	แม่น้ำสงครามตอนบน	๓,๒๘๗.๙๗	๑๓๖,๐๐๖.๘๔	๔๐,๘๐๒.๐๕	๑๗๖,๘๐๘.๘๙

ที่มา : กลุ่มบริษัทที่ปรึกษา โครงการศึกษาการบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้งพื้นที่เกษตร และพื้นที่เขตเศรษฐกิจ

จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร (กรมทรัพยากรน้ำ) ข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๕ ข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุนจังหวัดหนองคาย

พื้นที่/ประเภท	จำนวน (แห่ง)	ความจุ (ลบ.ม.)	น้ำใช้การ ล้าน ลบ.ม.	ร้อยละ
ในเขตชลประทาน				
- ขนาดใหญ่	-	-	-	-
- ขนาดกลาง	๖	๒๘.๑๖๐	๑๓.๘๙	๔๙.๔๐
- ขนาดเล็ก	๔๖	๒๕.๙๖๕	๑๐.๘๐	๔๑.๕๙
- แหล่งน้ำอื่นๆ	๓	๓๑.๓๙๓	๑๘.๔๒๓	๕๘.๖๙
รวม	๕๕	๘๕.๕๑๘	๔๓.๑๑๓	๕๐.๔๑
นอกเขตชลประทาน				๔๒.๗๐
บ่อน้ำบาดาล	๗๔๖	๓๕๑.๘	๘๑.๔	๒๓.๑๓

ที่มา : กรมชลประทาน ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓

(๒) พื้นที่ชุ่มน้ำ

พื้นที่ชุ่มน้ำในจังหวัดหนองคาย มีทั้งพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญในระดับท้องถิ่นที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ การดำเนินการในพื้นที่ชุ่มน้ำจำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรี ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เช่น การฟื้นฟูระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม การติดตามตรวจสอบ การเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างต่อเนื่อง ควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษที่ระบายลงพื้นที่ชุ่มน้ำ ให้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๔๖ แห่ง พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย มีดังตาราง

พื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติและระดับชาติในจังหวัดหนองคาย

จังหวัด	พื้นที่ชุ่มน้ำ ระดับนานาชาติ	พื้นที่ชุ่มน้ำ ระดับชาติ	สถานะภาพ ความหลากหลายทางชีวภาพ
หนองคาย	แม่น้ำโขงตอนกลาง	-	แม่น้ำโขงเป็นระบบน้ำที่มีความหลากหลายของชนิดปลามากเป็นอันดับ ๓ ของโลก ชนิดของพันธุ์ปลาที่พบทั้งระบบแม่น้ำเกือบ ๑,๐๐๐ ชนิด และพบในประเทศไทยประมาณ ๒๘๙ ชนิด
	แม่น้ำสงคราม	-	พบปลาอย่างน้อย ๑๘๓ ชนิด ในลำน้ำมีทั้งชนิดใกล้สูญพันธุ์ แนวโน้มใกล้สูญพันธุ์และอยู่ในสภาพถูกคุกคาม
	-	ลุ่มน้ำโขงตอนล่าง	พบนกอพยพอย่างน้อย ๔ ชนิด พบปลาอย่างน้อย ๔๗ ชนิด และเป็นปลาในวงศ์ตะเพียน ๑๗ ชนิด
	-	หนองกอมเกาะ	พบพันธุ์ไม้ ๓๙ ชนิด พันธุ์ปลา ๓๓ ชนิด พบนก ๔๐ ชนิด

ที่มา : มติคณะรัฐมนตรี ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

(๓) น้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

พื้นที่จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลที่มีปริมาณคลอไรด์น้อยกว่า ๖๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร และมีปริมาณคลอไรด์มากกว่า ๖๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร สำหรับพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาลมีปริมาณคลอไรด์ น้อยกว่า ๖๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งเป็นน้ำบาดาลที่ได้มาตรฐานสำหรับนำมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรมทั่วไป และเกษตรกรรมได้ สามารถแบ่งพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาล ได้ ๔ กลุ่ม คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลน้อยกว่า ๒ ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ ๐.๔ ล้านไร่ พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง ๒ – ๑๐ ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ ๐.๖๒ ล้านไร่ พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง ๑๐ – ๒๐ ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ ๐.๐๓ ล้านไร่ และพื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง มากกว่า ๒๐ ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ ๐.๐๒ ล้านไร่ รวม

พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาล ๔ กลุ่ม ประมาณ ๑.๒๕ ล้านไร่ ส่วนพื้นที่ที่จะเค็มไม่สามารถนำมาใช้เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ มีพื้นที่ประมาณ ๐.๓๖ ล้านไร่ พบบริเวณ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอท่าบ่อ อำเภอโพธิ์ตากและอำเภอศรีใคร

(๓.๑) ปริมาณน้ำบาดาลจังหวัดหนองคาย

น้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ถูกกักเก็บอยู่ในชั้นหินให้น้ำตะกอนและชั้นหินให้น้ำหินแข็ง สถานการณ์น้ำบาดาลในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์สมดุล ไม่เกินปริมาณน้ำที่สามารถสูบมาใช้ได้อย่างปลอดภัย

จังหวัด	ปริมาณกักเก็บ (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำไหลเติม (ล้าน ลบ.ม./ปี)	ปริมาณน้ำที่สามารถสูบขึ้นมาใช้ อย่างปลอดภัย (ล้าน ลบ.ม./ปี)
หนองคาย	๓๕๑.๘	๑๐๘.๖	๘๑.๔

ที่มา : สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ๑๐ อุตรธานี ข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

(๓.๒) ศักยภาพน้ำบาดาลและคุณภาพน้ำบาดาล

ประเภท	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่>300	พื้นที่<300	ความหนา (ม.)	สัมประสิทธิ์การกักเก็บ			ปริมาณน้ำที่กักเก็บ (ลบ.ม.)	การเปลี่ยนแปลง ระดับน้ำ (ม.)	Annual Rec min.	ปริมาณน้ำที่เพิ่มเติม ในแต่ละปี (ลบ.ม./ปี)	Annual Rec max.
						min.	max.	avg.					
ชั้นหินอุ้มน้ำตะกอนน้ำพา	429	429,397,455	2989328	426408127	20	0.12	0.15	0.135	1,151,301,943	3	153,506,926	172,695,291	1,345,197
ชั้นหินอุ้มน้ำตะกอนปะการังน้ำ	235	234,856,240	6775820	228080420	40	0.07	0.1	0.085	775,473,428	3	47,896,888	58,160,507	2,032,746
ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดภูพาน	5,383	5,383,175,400	657670815	4725504586	100	0.0005	0.001	0.0008	354,412,844	3	7,088,257	10,632,385	-
ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดมหาสารคาม	591	591,390,240	0	591390240	100	0.01	0.08	0.045	2,661,256,078	3	17,741,707	79,837,682	-
ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดโคกกรวด	83	82,932,427	0	82932427	100	0.0003	0.0005	0.0004	3,317,297	3	74,639	99,519	-
ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดภูพาน	48	47,916,247	26097285	21818962	100	0.0005	0.0007	0.0006	1,309,138	3	32,728	39,274	-
ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดพระวิหาร	25	25,032,950	24189241	843708	100	0.0003	0.0005	0.0004	33,748	3	759	1,012	-
ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดเสาขัว	47	47,373,313	43424937	3948375	100	0.0005	0.0008	0.0007	256,644	3	5,923	7,699	-
ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดภูกระดึง	40	40,392,663	6745490	33647173	100	0.0007	0.0009	0.0008	2,691,774	3	70,659	80,753	-
ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดน้ำพอง	9	8,571,244	0	8571244	100	0.0003	0.0005	0.0004	342,850	3	7,714	10,285	-
ชั้นหินอุ้มน้ำอายุคาร์บอนีฟอรัส	284	284,191,710	249158168	35033542	100	0.003	0.007	0.005	17,516,771	3	315,302	525,503	-
ชั้นน้ำหินแปรอายุไพลีเรียน-ดีโนเนียน	4	4,352,842	4352842	0	30	0.002	0.005	0.0035	0	3	0	0	-
รวม	7,180	7,179,582,729	1,021,403,925	6,158,178,804					4,967,912,515		226,741,503	322,089,913	3,377,943
ปริมาณน้ำกักเก็บ						4,967,912,515			ลูกบาศก์เมตร				
ปริมาณน้ำที่เติมเข้าสู่ชั้นน้ำบาดาลทุกปีเฉลี่ย						322,089,913			ลูกบาศก์เมตร				
ปริมาณน้ำที่เติมเข้าสู่ชั้นน้ำบาดาลทุกปีเฉลี่ยร้อยละ						6.48			ของปริมาณการกักเก็บ				

ที่มา : สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ๑๐ อุตรธานี

ข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

(๓.๓) ข้อมูลบ่อน้ำบาดาลของจังหวัดหนองคาย

ประเภท	ปริมาณน้ำที่ใช้ (ลบ.ม./วัน)
อุปโภค-บริโภค	๕,๕๖๘.๕๐
ธุรกิจ	๗,๔๒๘
เกษตร	๑๖๓

ที่มา : ส่วนทรัพยากรน้ำ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

(๓.๔) ข้อมูลบ่อราชการที่สามารถใช้งานได้ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

จังหวัด	บ่อน้ำบาดาลทั้งหมด (บ่อ)	บ่อน้ำบาดาลที่ใช้งานได้ (บ่อ)
หนองคาย	๓,๔๗๘	๑,๗๑๓

ที่มา : สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ๑๐ อุดรธานี

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

- สถานการณ์ด้านทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำผิวดิน

จังหวัดหนองคาย สภาพทั่วไป มีลุ่มน้ำย่อยจำนวน ๙ ลุ่มน้ำย่อย ได้แก่ ๑. ลุ่มน้ำสวาย มีลุ่มน้ำสาขา ๕ ลุ่มน้ำสาขา คือ ห้วยน้ำสวายตอนบน ห้วยธง ห้วยน้ำสวายตอนกลาง ลำน้ำเพ็ญห้วยน้ำสวายตอนล่าง, ๒. ลุ่มน้ำโหมง มีลุ่มน้ำสาขา ๖ ลุ่มน้ำ คือ น้ำโหมงตอนบน ห้วยน้ำบน น้ำโหมงตอนกลาง ห้วยซิด ห้วยทอน และน้ำโหมงตอนล่าง, ๓. ลุ่มน้ำโสม มีลุ่มน้ำสาขา ๓ ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำโสมตอนบน ห้วยน้ำราง และห้วยน้ำโสมตอนล่าง, ๔. ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ ๕ มีลุ่มน้ำสาขา ๔ ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำโขงส่วนที่ ๕ ตอนบนห้วยน้ำขม ห้วยสะงาว และแม่น้ำโขงส่วนที่ ๕ ตอนล่าง, ๕. ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ ๖ มีลุ่มน้ำสาขา ๑ ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำโขงส่วนที่ ๖, ๖. ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ ๗ มีลุ่มน้ำสาขา ๔ ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำโขงส่วนที่ ๗ ตอนบนแม่น้ำโขงส่วนที่ ๗ ตอนกลาง ห้วยบังบาตร และแม่น้ำโขงส่วนที่ ๗ ตอนล่าง, ๗. ลุ่มน้ำห้วยคอง มีลุ่มน้ำสาขา ๒ ลุ่มน้ำ คือ ห้วยคองสายหลัก และห้วยขาว, ๘. ลุ่มน้ำห้วยหลวง มีลุ่มน้ำสาขา ๗ ลุ่มน้ำ คือ ห้วยหลวงส่วนที่ ๑ ห้วยหลวงส่วนที่ ๒ ห้วยหลวงส่วนที่ ๓ ห้วยหลวงส่วนที่ ๔ ห้วยหลวงส่วนที่ ๕ ห้วยเจียมและห้วยหลวงส่วนที่ ๖ , ๙. ลุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนบน มีลุ่มน้ำสาขา ๘ ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำสงครามตอนบนส่วนที่ ๑ ห้วยศาลจอด ห้วยผาลาด ห้วยทวน แม่น้ำสงครามตอนบนส่วนที่ ๒ ห้วยโคน ห้วยคำมิต และแม่น้ำสงครามตอนบนส่วนที่ ๓ คือ ทุกลำน้ำในแต่ละลุ่มน้ำสาขาจะไหลลงแม่น้ำโขงซึ่งเป็นทางน้ำธรรมชาติระหว่างประเทศ ลำน้ำส่วนใหญ่ในลุ่มน้ำโขงจะมีความยาวของลำน้ำน้อยกว่า ๕๐ กิโลเมตรและมีความลาดชันของลำน้ำมาก จึงมีการกักเซาะสูง หากมีฝนตกหนักจะเกิดน้ำป่าไหลหลากรุนแรง พื้นที่การเกษตรจะอยู่บริเวณสองฝั่งของลำน้ำ พื้นที่อาศัยจะอยู่บริเวณตอนกลางและท้ายของลำน้ำ

แหล่งน้ำใต้ดิน

จังหวัดหนองคาย พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลที่มีปริมาณคลอไรด์น้อยกว่า ๖๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร และมีปริมาณคลอไรด์มากกว่า ๖๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร สำหรับพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาลมีปริมาณคลอไรด์ น้อยกว่า ๖๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งเป็นน้ำบาดาลที่ได้มาตรฐานสำหรับนำมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรมทั่วไป และเกษตรกรรมได้ สามารถแบ่งพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาล ได้ ๔ กลุ่ม คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลน้อยกว่า ๒ ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ ๐.๔ ล้านไร่ พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง ๒ – ๑๐ ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ ๐.๖๒ ล้านไร่ พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง ๑๐ – ๒๐ ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ ๐.๐๓ ล้านไร่ และพื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง มากกว่า ๒๐ ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ ๐.๐๒ ล้านไร่ รวมพื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาล ๔ กลุ่ม ประมาณ ๑.๒๕ ล้านไร่ สถานการณ์น้ำบาดาลในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์สมดุล ไม่เกินปริมาณน้ำที่สามารถสูบมาใช้ได้อย่างปลอดภัย ปริมาณกักเก็บ ๓๕๑.๘ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลเติม ๑๐๘.๖ ล้าน ลบ.ม.ต่อปี ปริมาณน้ำที่สามารถสูบขึ้นมาใช้อย่างปลอดภัย ๘๑.๔ ล้าน ลบ.ม.ต่อปี แนวโน้มในอีก ๒๐ ปีข้างหน้าในปี พ.ศ.๒๕๘๑ จะมีการใช้น้ำบาดาลเพิ่มขึ้น ปริมาณ ๖๖.๙๖๙ ล้าน ลบ.ม.ต่อปี ส่วนพื้นที่ที่จะเค็มไม่สามารถนำมาใช้เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ มีพื้นที่ประมาณ ๐.๓๖ ล้านไร่ พบบริเวณ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอน้ำโสม อำเภอโพนพิสัยและอำเภอสระใคร

๓.๓) ทรัพยากรธรณี

จังหวัดหนองคาย มีทรัพยากรแร่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน คือ หินทรายก่อสร้าง นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรแร่ที่ยังไม่มีการผลิต คือ แร่ทองแดง แร่เหล็ก หินทรายเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง หินทราย แก้ว เกลือหิน และเกลือโพแทช โดยจังหวัดหนองคาย มีการผลิตเฉพาะทรายก่อสร้างเท่านั้น ซึ่งเป็นการผลิตเพื่อมาใช้ประโยชน์ภายในจังหวัดและส่งไปจำหน่ายยังจังหวัดใกล้เคียง โดยลักษณะธรณีวิทยาแหล่งแร่และปริมาณสำรองของแร่ ชนิดต่าง ๆ ดังนี้

(๑) หินทรายก่อสร้าง

แหล่งทรายก่อสร้างของจังหวัดหนองคาย อยู่ในแม่น้ำโขง ซึ่งเริ่มตั้งแต่อำเภอสว่างแดนดิน ทางทิศตะวันตกสุดจนถึงอำเภอบึงโขงหลงของจังหวัดบึงกาฬ ทางทิศตะวันออกสุด มีความยาวตามแนวแม่น้ำโขงประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตรความกว้างของแหล่งทรายประมาณ ๒๐๐ - ๑,๒๐๐ เมตร โดยตะกอนทรายถูกกระแสน้ำพัดมาสะสมตัว ตลอดแม่น้ำโขง ทั้งอดีตและปัจจุบัน แหล่งทรายส่วนใหญ่อยู่ในท้องน้ำหรือร่องน้ำปัจจุบัน นอกจากนี้ยังพบ แหล่งทรายตามสันดอนทรายริมฝั่งและสันดอนทรายกลางแม่น้ำ

(๒) หินทราย

แหล่งหินทรายอำเภอสว่างแดนดิน ครอบคลุมเนื้อที่รวมทั้งหมด ๘๑ ตารางกิโลเมตร หรือ ๘๑,๐๐๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ความหนาของชั้นหินทรายประมาณ ๓๐๐ เมตร ความหนาแน่นของหินทรายประมาณ ๒.๗ เมตริกตันต่อลูกบาศก์เมตร โดยค่าสัมประสิทธิ์แปรผัน (K) ของหินทรายกำหนดให้ค่าร้อยละ ๙๐ หรือ ๐.๙ จะได้ปริมาณทรัพยากรหินสำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของหินทราย จำนวน ๕๙,๐๐๐ ล้านเมตริกตัน

(๓) เกลือหินและโพแทช

เกลือหินและโพแทช เป็นวัสดุที่สำคัญที่ใช้ในการผลิตเคมีภัณฑ์พื้นฐาน กล่าวคือ เป็นวัสดุสำคัญที่ใช้ในอุตสาหกรรมเคมีต่าง ๆ เช่น คลอรีน โซดาไฟ และโซดาแอช ยังรวมถึงการใช้งานในอุตสาหกรรมเคมี กรด - ด่าง อุตสาหกรรมปิโตรเคมี เคมีเกษตร ปุ๋ย ผงซักฟอก สบู่ สี และอุตสาหกรรมด้านอื่น ๆ อีกมากมาย ชั้นเกลือหินและโพแทชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในหมวดหินมหาสารคาม กลุ่มหินโคราช

- แอ่งเกลือหินและโพแทช (ไม่รวมโดมเกลือ) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ ๖,๒๒๘ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖,๒๒๘,๐๐๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร จากลักษณะของโครงสร้างของชั้นหินตะกอนที่เกิดร่วมกับเกลือหินและโพแทชของหมวดหินมหาสารคาม กลุ่มหินโคราช ในบริเวณจังหวัดหนองคายนั้นมีลักษณะโครงสร้าง ทั้ง ๔ แบบ ดังกล่าวข้างต้น โดยจะใช้ลักษณะโครงสร้างแบบที่ ๓ ซึ่งประกอบด้วยเกลือหิน ๒ ชั้น และโพแทช ๑ ชั้น เป็นโครงสร้างแทนลักษณะโครงสร้างทั้งหมดของชั้นหินตะกอนที่เกิดร่วมกับเกลือและโพแทช ซึ่งเกลือหินชั้นบน ความหนาเฉลี่ย ๖๔.๘๙ เมตร เกลือหินชั้นล่าง ความหนาเฉลี่ย ๑๒๐ เมตร และ โพแทช ความหนาเฉลี่ย ๒๕.๘๘ เมตร ความถ่วงจำเพาะของเกลือหินประมาณ ๒.๑ ความถ่วงจำเพาะของโพแทช ประมาณ ๑.๖ ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของเกลือหินชั้นบน จำนวน ๘๔๙,๐๐๐ ล้านเมตริกตัน ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของเกลือหินชั้นล่าง จำนวน ๑,๕๘๑,๐๐๐ ล้านเมตริกตัน ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของโพแทชจำนวน ๓๓๘,๕๐๐ ล้านเมตริกตัน

- โดมเกลือ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ ๒๖๒ ตารางกิโลเมตร ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของเกลือหินในบริเวณพื้นที่โดมเกลือนั้น เป็นปริมาณสำรองของเกลือหิน ตามโครงสร้างแบบที่ ๑ ซึ่งชั้นเกลือหินอย่างเดียว โดยไม่มีชั้นโพแทช ชั้นเกลือหินมีความหนาเฉลี่ย ๑๕๗.๑๒ เมตร ความถ่วงจำเพาะประมาณ ๒.๑ ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของเกลือหินทั้งหมด จำนวน ๑,๒๑๘,๐๐๐ ล้านเมตริกตัน และปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของโพแทชทั้งหมด จำนวน ๑๒๙,๐๐๐ ล้านเมตริกตัน

สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรณี

จังหวัดหนองคาย มีทรัพยากรแร่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน คือ หินทรายก่อสร้าง นอกจากนี้ยังมีทรัพยากรแร่ที่ยังไม่มีการผลิต คือ แร่ทองแดง แร่เหล็ก หินทรายเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างทราย แก้ว เกลือหิน และเกลือโพแทช โดยจังหวัดหนองคาย มีการผลิตเฉพาะทรายก่อสร้างเท่านั้น ซึ่งเป็นการผลิตเพื่อมาใช้ประโยชน์ภายในจังหวัดและส่งไปจำหน่ายยังจังหวัดใกล้เคียง โดยลักษณะธรณีวิทยาแหล่งแร่ และปริมาณสำรองของแร่ ชนิดต่าง ๆ เช่น ทรายก่อสร้าง หินทราย เกลือหินและโพแทช เป็นต้น

๓.๔) ด้านสิ่งแวดล้อม

๑.๑ แหล่งกำเนิดมูลฝอยชุมชน

ตาม พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔/๑ การเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ในเขตพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนั้น ข้อมูลสถานการณ์ด้านการบริหารจัดการมูลฝอย จึงพิจารณาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัด

๑.๑.๑ ระบบกำจัดมูลฝอยของท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบกำจัดมูลฝอยที่ก่อสร้างอย่างถูกหลักวิชาการและวิธีที่ยอมรับได้ตามหลักวิชาการในพื้นที่จังหวัดหนองคาย มีจำนวนรวม ๓๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๒ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด

ตารางที่ ๑๔๓ ข้อมูลระบบกำจัดมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการ จังหวัดหนองคาย

อปท.	จำนวน อปท. (แห่ง)	ทำการกำจัดมูลฝอย ถูกหลักวิชาการ หรือ ยอมรับได้ตามหลัก วิชาการ (แห่ง)	คิดเป็น (ร้อยละ)	วิธีกำจัด
เทศบาลเมือง	๒	๒	๑๐๐	- ฝังกลบอย่างถูกหลักวิชาการ
เทศบาลตำบล	๑๗	๙	๕๒	- ฝังกลบอย่างถูกหลักวิชาการ จำนวน ๘ แห่ง - วิธีที่ยอมรับได้ตามหลักวิชาการ จำนวน ๑ แห่ง
องค์การบริหาร ส่วนตำบล	๔๘	๒๔	๕๐	- ฝังกลบอย่างถูกหลักวิชาการ จำนวน ๒๓ แห่ง - วิธีที่ยอมรับได้ตามหลักวิชาการ จำนวน ๑ แห่ง
รวม	๖๗	๓๕	๕๒	

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, ๒๕๖๓

หมายเหตุ : มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำจัดมูลฝอยด้วยวิธีที่ไม่ถูกหลักวิชาการ (เทกองกลางแจ้ง) จำนวนรวม ๓๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๗ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด

๑.๑.๒ การจัดการมูลฝอยที่แหล่งกำเนิดครัวเรือนในชุมชน

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดการมูลฝอยที่ต้นทางในชุมชนในพื้นที่จังหวัดหนองคาย มีจำนวนรวม ๕๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๖ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด

■ วิธีการจัดการ สรุปได้ดังนี้

- ๑) การจัดตั้งกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์จากมูลฝอยรีไซเคิล
- ๒) การจัดตั้งธนาคารมูลฝอยรีไซเคิล
- ๓) การทำถังมูลฝอยเปียกครัวเรือน
- ๔) การเลี้ยงสัตว์
- ๕) การทำปุ๋ยหมัก
- ๖) การทำน้ำหมักชีวภาพ
- ๗) การเลี้ยงไส้เดือน
- ๘) การทำแก๊สชีวภาพ
- ๙) การคัดแยกขายให้ร้านรับซื้อของเก่า

๑.๒ การตรวจและเฝ้าระวังคุณภาพอากาศและเสียง

๑.๒.๑ สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศ จังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย มีการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยสถานีตรวจวัดของกรมควบคุมมลพิษ ที่ตั้ง ณ สวนสาธารณะหนองกิ้ง เขตเทศบาลเมืองหนองคาย ซึ่งติดตั้ง และเริ่มใช้งานตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๓

ภาพที่ ๑ สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ

ณ สวนสาธารณะหนองกิ้ง เขตเทศบาลเมืองหนองคาย

เริ่มใช้งานวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๓

๑.๒.๒ สถานประกอบการที่อาจก่อให้เกิดมลพิษด้านฝุ่นละออง

จังหวัดหนองคาย มีสถานประกอบการที่อาจก่อให้เกิดมลพิษด้านฝุ่นละออง จำนวน ๕๔ แห่ง สรุปลงได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๔๔ สถานประกอบการที่อาจก่อให้เกิดฝุ่นละอองในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ประเภทสถานประกอบการ	จำนวน (แห่ง)
คอนกรีตและผลิตภัณฑ์คอนกรีต	๒๘
อาหารและเครื่องดื่ม	๕
เส้นก๋วยเตี๋ยว	๖
สีข้าว	๖
ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๖
ไม้ บด ย่อยหิน	๒
ผลิตไฟฟ้า	๑
รวม	๕๔

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย, ๒๕๖๒

๑.๒.๓ การเผาในที่โล่ง

ในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคายเกิดจุดความร้อน จำนวน ๘๑๒ จุด เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. ๒๕๖๒ ที่เกิดจุดความร้อน จำนวน ๗๙๖ จุด คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๑ โดยส่วนใหญ่เกิดขึ้นในพื้นที่เกษตร จำนวน ๗๒๔ จุด คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๑๖ ของจำนวนจุดความร้อนที่เกิดขึ้นทั้งหมดในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อมูลตำแหน่งจุดความร้อน (Hot Spot) จากดาวเทียม สรุปลงได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๔๕ จุดความร้อนในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ปีพ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓ (จากดาวเทียม MODIS และ VIIRS)

ปีพ.ศ.	พื้นที่						รวม
	ป่าอนุรักษ์	เขตสปก.	ป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ริมทางหลวง	พื้นที่เกษตร	ชุมชนและอื่น ๆ	
๒๕๖๑	๓๒	-	๘๔	-	๔๖๑	-	๕๓๗
๒๕๖๒	๖๖	-	๑๐๗	-	๖๒๓	-	๗๙๖
๒๕๖๓	๒๒	-	๖๖	-	๗๒๔	-	๘๑๒

ที่มา : กรมป่าไม้, ๒๕๖๓

๑.๒.๔ แหล่งก่อให้เกิดเสียงดังรบกวน

ส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุยานพาหนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากรถบรรทุก รถยนต์ รถจักรยานยนต์และสามล้อรับจ้าง ที่สัญจรไปมา ที่เหลือจะเป็นร้านอาหาร สถานบันเทิงที่มีการเล่นดนตรีสด กิจกรรมประเภท อยู่ซ่อม เคาะพ่นสีรถยนต์ โรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ไม้เครื่องเรือน

๑.๓ แหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดน้ำเสีย

จังหวัดหนองคาย มีแหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดน้ำเสีย ทั้งจากบ้านเรือน ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม และพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องรายงานผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๘๐ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๖๔ แห่ง สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๔๖ แหล่งกำเนิดน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ประเภทของแหล่งกำเนิด	จำนวน (แห่ง)	มีระบบบำบัดน้ำเสีย	
		(แห่ง)	(ร้อยละ)
โรงงานอุตสาหกรรม	๑๗	๑๗	๑๐๐
โรงแรม	๑๐	๑๐	๑๐๐
โรงพยาบาล	๑๐	๑๐	๑๐๐
โรงเรียน สถาบันอุดมศึกษา	๑๕	๑๕	๑๐๐
อาคารที่ทำการของรัฐ/เอกชน	๓	๓	๑๐๐
ศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้า	๘	๘	๑๐๐
ตลาด	๙	๙	๑๐๐
การเลี้ยงสุกร	๔๘	๔๘	๑๐๐
สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	๔๑	๔๑	๑๐๐
บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	๒	๒	๑๐๐
ที่ดินจัดสรร	๑	๑	๑๐๐
รวม	๑๖๔	๑๖๔	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, ๒๕๖๓

การจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน

การเตรียมการการมีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จังหวัดหนองคายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๔๗ ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน จังหวัดหนองคาย

อปท.	มีระบบบำบัดแล้ว (แห่ง)	ยังไม่มีระบบบำบัด (แห่ง)
๑. เทศบาลเมือง	๐	๒
๑.๑ เทศบาลเมืองหนองคาย		×
๑.๒ เทศบาลเมืองท่าบ่อ		×
๒. เทศบาลตำบล (ทั้งหมดของจังหวัด มี ๑๗ แห่ง)	๐	๑๗
๓. อบต. (ทั้งหมดของจังหวัด มี ๔๘ แห่ง)	๐	๔๘

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, ๒๕๖๓

เทศบาลตำบล/อบต. ของจังหวัดหนองคาย ที่มีชุมชนหนาแน่น (ประชากรมากกว่า ๑๐,๐๐๐ คน) ควรจะเตรียมการมีระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ สรุปได้ดังนี้

- ๑) เทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย
- ๒) เทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ
- ๓) เทศบาลตำบลวัดธาตุ อำเภอเมืองหนองคาย
- ๔) เทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่
- ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุบังพวน อำเภอเมืองหนองคาย
- ๖) องค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร อำเภอสระใคร
- ๗) องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย
- ๘) องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอโพนพิสัย
- ๙) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพนพิสัย
- ๑๐) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง อำเภอเฝ้าไร่
- ๑๑) องค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่
- ๑๒) องค์การบริหารส่วนตำบลพระบาทนาสิงห์ อำเภอรัตนวาปี

การเตรียมการการมีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๔๘ ความก้าวหน้าการเตรียมการเพื่อจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน จังหวัดหนองคาย

อปท.	มีระบบบำบัดแล้ว (แห่ง)	ยังไม่มีระบบบำบัด (แห่ง)	อยู่ในระหว่างเตรียมการ	ยังไม่มีเตรียมการ
๑. เทศบาลเมือง	๐	๒		๑
๑.๑ เทศบาลเมืองหนองคาย		X	- ของงบประมาณจาก อจน.	
๑.๒ เทศบาลเมืองท่าบ่อ		X		
๒. เทศบาลตำบล (ทั้งหมดของจังหวัด มี ๑๗ แห่ง)	๐	๑๗		๑๗
๓. อบต. (ทั้งหมดของจังหวัด มี ๔๘ แห่ง)	๐	๔๘		๔๘

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, ๒๕๖๓

๑.๔ การสุ่มตรวจคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน

การติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ทำการตรวจสอบพื้นที่เก็บตัวอย่างน้ำไปทำการตรวจวิเคราะห์ที่ห้องปฏิบัติการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี พร้อมแปลผลการตรวจ โดยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี ทำการตรวจสอบแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน ๓ แหล่ง ดังนี้ ห้วยหลวง ห้วยน้ำโมง และห้วยน้ำสวย รวมจำนวน ๕ พื้นที่ ตรวจจำนวน ๔ ครั้ง/ปี (พฤศจิกายน กุมภาพันธ์ พฤษภาคม และสิงหาคม) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี ได้ดำเนินการสุ่มตรวจวัด จำนวน ๑ ลำน้ำสาขา คือ ห้วยหลวง

๑.๕ เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)

จังหวัดหนองคาย มีสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จำนวนรวม ๔,๕๙๗ คน จากทั้งหมด ๙ อำเภอ (สนง.ทสจ.หนองคาย, ธันวาคม ๒๕๖๓)

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม

๑. ด้านขยะมูลฝอย

๑.๑ ปริมาณมูลฝอยชุมชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย มีปริมาณมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ ๑๘๔,๘๔๘.๓๐ ตัน หรือ ๕๐๕.๐๕ ตันต่อวัน (เป็นการคำนวณตามหลักการกรมควบคุมมลพิษ พิจารณาจากจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์และอัตราก่อให้เกิดมูลฝอยของประชากรที่กรมควบคุมมลพิษกำหนดให้) โดยเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ร้อยละ ๑.๐๐ ที่มีปริมาณเกิดขึ้น ๑๘๓,๐๑๑ ตัน หรือ ๕๐๑.๔๐ ตันต่อวัน ซึ่งปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นที่ได้รับการบริหารจัดการอย่างถูกต้อง รวมจำนวน ๑๔๓,๕๑๒.๒๕ ตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๖๔ โดยการจัดการจำแนกเป็น

- ปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นได้มีการนำไปกำจัดแบบถูกต้อง รวมจำนวน ๔๔,๕๗๕.๑๔ ตันต่อปี หรือ ๑๒๑.๗๙ ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๑
- ปริมาณมูลฝอยที่ประชาชนลดที่ครัวเรือนและนำกลับมาใช้ประโยชน์ รวมจำนวน ๙๘,๙๓๗.๑๒ ตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๒
- ปริมาณมูลฝอยตกค้างสะสม คงเหลือที่ต้องจัดการในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนประมาณ ๖,๙๐๐ ตัน จำแนกเป็น ขยะมูลฝอยตกค้างสะสมจากปี ๒๕๖๓ ประมาณ ๓,๙๐๐ ตัน และเป็นขยะมูลฝอยตกค้างสะสมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอีก ประมาณ ๓,๐๐๐ ตัน

๑.๒ อัตราการเกิดมูลฝอย

อัตราการเกิดมูลฝอยต่อคนเฉลี่ย ประมาณ ๐.๙๗ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ซึ่งมีอัตราการเกิดเท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

- เฉลี่ย ๐.๙๗ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน
- เฉลี่ย ๓๕๓.๙๐ กิโลกรัมต่อคนต่อปี
- การเกิดมูลฝอยในเขตเทศบาลเมือง (ทม. จำนวน ๒ แห่ง คือ ทม.หนองคาย และทม.ท่าบ่อ)
 - จำนวน ๖๒,๙๑๐.๙๑ กิโลกรัมต่อวัน หรือ ๖๒.๙๑ ตันต่อวัน
 - จำนวน ๒๓,๐๒๕,๓๙๑.๑๔ กิโลกรัมต่อปี หรือ ๒๓,๐๒๕.๓๙๑ ตันต่อปี
- การเกิดมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบล (ทต. จำนวน ๑๗ แห่ง)
 - จำนวน ๑๒๔,๒๖๕.๐๒ กิโลกรัมต่อวัน หรือ ๑๒๔.๒๗ ตันต่อวัน
 - จำนวน ๔๕,๔๘๐,๙๙๖.๔๔ กิโลกรัมต่อปี หรือ ๔๕,๔๘๑.๐๐ ตันต่อปี
- การเกิดมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต. จำนวน ๔๘ แห่ง)
 - จำนวน ๓๑๗,๘๗๔.๐๘ กิโลกรัมต่อวัน หรือ ๓๑๗.๘๗๔ ตันต่อวัน
 - จำนวน ๑๑๖,๓๔๑,๙๑๒.๐๙ กิโลกรัมต่อคนต่อปี หรือ ๑๑๖,๓๔๑.๙๑๒ ตันต่อปี

ตารางที่ ๑๔๙ ปริมาณมูลฝอยจังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	ปริมาณมูลฝอย ที่เกิดขึ้น (ตัน)	นำกลับมาใช้ประโยชน์		กำจัดโดยท้องถิ่น	
		ตัน	ร้อยละ	ตัน	ร้อยละ
๒๕๖๑	๑๘๖,๘๔๗.๑๕	๗๓,๐๐๐.๐	๓๙.๐๗	๖๓,๑๓๗.๗	๓๓.๗๙
๒๕๖๒	๑๘๓,๐๑๑.๐๐	๘๖,๐๑๕.๙	๔๗.๐๐	๖๐,๘๐๙.๐	๓๓.๒๓
๒๕๖๓	๑๘๔,๘๔๘.๓๐	๙๘,๙๓๗.๑๒	๕๓.๕๒	๔๔,๕๗๕.๑๔	๒๔.๑๑

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๖๓

มูลฝอยที่เหลือจากการนำกลับมาใช้ประโยชน์ และกำจัดโดยท้องถิ่น ประชาชนได้มีการจัดการด้วยตนเอง และมูลฝอยบางส่วนนำไปทิ้งแบบเทกอง (Open Dump)

ตารางที่ ๑๕๐ อัตราการเกิดมูลฝอยจังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๒

ปี งบประมาณ (พ.ศ.)	อัตราการเกิด มูลฝอย (กก./คน/ วัน)	หน่วย	การเกิดมูล ฝอย ในพื้นที่ เทศบาลเมือง (๒ แห่ง)	การเกิดมูล ฝอย ในพื้นที่ เทศบาลตำบล (๑๗ แห่ง)	การเกิดมูล ฝอย ในพื้นที่ อบต. (๔๘ แห่ง)	ปริมาณรวม
๒๕๖๑	๐.๙๘	กก./วัน	๖๔,๔๕๓.๙๓	๕๔,๙๑๒.๘๗	๓๙๒,๕๔๓.๒๐	๕๑๑,๙๑๐.๐๐
		ตัน/ปี	๒๓,๕๒๕.๖๙	๒๐,๐๔๓.๒๐	๑๔๓,๒๗๘.๒๗	๑๘๖,๘๔๗.๑๕
๒๕๖๒	๐.๙๗	กก./วัน	๖๓,๑๙๖.๗๒	๑๐๗,๓๕๖.๘๑	๓๓๐,๘๔๖.๔๗	๕๐๑,๔๐๐.๐๐
		ตัน/ปี	๒๓,๐๖๖.๘๐	๓๙,๑๘๕.๒๔	๑๒๐,๗๕๘.๙๖	๑๘๓,๐๑๑.๐๐
๒๕๖๓	๐.๙๗	กก./วัน	๖๒,๙๑๐.๙๑	๑๒๔,๒๖๕.๐๒	๓๑๗,๘๗๔.๐๘	๕๐๕,๐๕๐.๐๑
		ตัน/ปี	๒๓,๐๒๕.๓๙	๔๕,๔๘๑.๐๐	๑๑๖,๓๔๑.๙๑	๑๘๔,๘๔๘.๓๐

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๕๑ ปริมาณมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดมูลฝอย ปีพ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๒

ปี (พ.ศ.)	ปริมาณมูลฝอยตกค้างสะสม (ตัน) *	หมายเหตุ **
๒๕๖๐	๙,๖๘๔	กำจัดในปี ๒๕๖๐ ปริมาณ ๑๐,๑๒๙ ตัน
๒๕๖๑	๖,๗๗๔	กำจัดในปี ๒๕๖๑ ปริมาณ ๑๓,๙๑๗ ตัน
๒๕๖๒	๙,๐๑๗	กำจัดในปี ๒๕๖๒ ปริมาณ ๖,๖๙๓ ตัน
๒๕๖๓	๖,๙๐๐	

ที่มา : * สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี, ๒๕๖๓

** กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๖๓

ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ทำการปรับปรุงสถานที่ฝังกลบมูลฝอยแบบเทกอง เพื่อแก้ไขปัญหามูลฝอยตกค้างสะสม โดยการจัดสรรงบประมาณซื้อดิน แล้วนำดินมาปิดกลบ ซึ่งช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นประจำทุกปี

๑.๒ การจัดการมูลฝอยอันตรายจากชุมชน

จังหวัดหนองคาย เริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมมูลฝอยอันตรายจากชุมชนไปกำจัด ตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๖๐ โดยให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน จัดตั้งจุดรวบรวมมูลฝอยอันตราย และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเก็บรวบรวมมูลฝอยอันตรายเพื่อนำส่งองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่งไปกำจัดต่อไป

ในปีพ.ศ. ๒๕๖๐ จังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการจัดการมูลฝอยอันตรายจากชุมชน ด้วยการเก็บรวบรวม และส่งไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ รวมจำนวนประมาณ ๑๑ ตัน โดยส่วนใหญ่เป็นภาชนะบรรจุสารเคมีจากบ้านเรือน ประมาณ ๕.๕ ตัน รองลงมาเป็นหลอดไฟ ถ่านไฟฉาย และมูลฝอยอันตรายอื่น ๆ ประมาณ ๓.๖, ๑.๑ และ ๐.๕ ตัน ตามลำดับ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ได้ว่าจ้างบริษัทเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้กำจัดมูลฝอยอันตราย เป็นผู้เก็บขนไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ

๒. สถานการณ์ด้านคุณภาพอากาศและเสียง

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการป้องกัน ฝ้าระวัง ปัญหาหามลภาวะด้านฝุ่นละออง โดยมีหนังสือ สั่งการไปยังนายอำเภอทุกอำเภอให้ดำเนินการตามมาตรการตามแผนฯ ๓ ด้านอย่างเคร่งครัด ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ และกำชับอีกครั้งในเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ และการขอความร่วมมือผ่านที่ประชุม/อบรมต่าง ๆ การขอความร่วมมือไปยังเกษตรจังหวัดหนองคายและนายอำเภอทุกอำเภอ ในการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรหลีกเลี่ยงการเผาเศษวัสดุทางการเกษตร โดยนำเศษวัสดุเหล่านั้นไปจำหน่ายให้โรงไฟฟ้าชีวมวลในพื้นที่ เพื่อสร้างรายได้แทน นอกจากนี้ได้ประสานความร่วมมือกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) และเทศบาลตำบลหาดคำ (อำเภอเมืองหนองคาย) ในการนำร่องวิจัยการนำต่อซึ่งข้าวมาผลิตเป็นเชื้อเพลิง RDF ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นเริ่มต้นเป็นการชี้แจงและทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนในพื้นที่

โดยคุณภาพอากาศในบรรยากาศของจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓ ตามดัชนีคุณภาพอากาศ สรุปได้ดังนี้

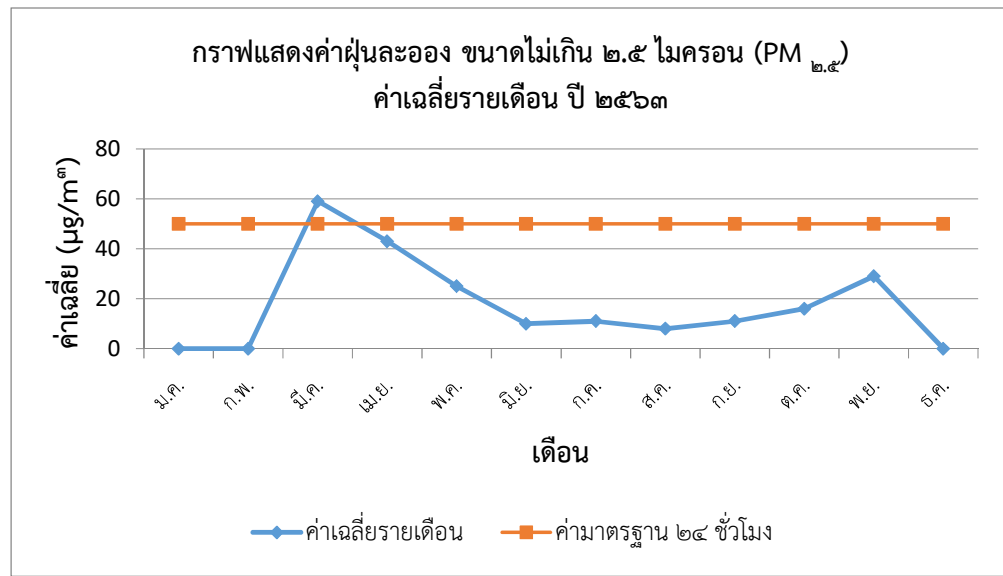
ตารางที่ ๑๕๒ คุณภาพอากาศในพื้นที่บริเวณ ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓

เดือน	ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO _๒)				ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO _๒)				ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)				ก๊าซโอโซน (O _๓)						ฝุ่นละออง ๑๐ ไมครอน	
	ค่าเฉลี่ย ๑ ชั่วโมง (ppb)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย ๑ ชั่วโมง (ppb)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย ๑ ชั่วโมง (ppb)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย ๑ ชั่วโมง (ppb)		ค่าเฉลี่ย ๘ ชั่วโมง (ppb)		วัน > std.	ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง (µg/m ³)	
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด			ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
มกราคม																				
กุมภาพันธ์																				
มีนาคม	๔	๐	๐/๗๑๑	๐	๖๑	๑	๐/๗๐๔	๘	๑.๔๐	๐.๒๗	๐/๗๑๑	๐.๖๔	๙๖	๑	๘๖	๔	๘/๓๑	๔๐	๑๘๖	๑๐
เมษายน	๒	๐	๐/๖๗๙	๐	๒๘	๑	๐/๖๗๗	๕	๑.๔๗	๐.๑๗	๐/๖๗๙	๐.๕๐	๘๘	๖	๗๘	๙	๗/๓๐	๔๓	๑๖๑	๒๐
พฤษภาคม	๔	๐	๐/๗๐๔	๐	๒๑	๑	๐/๗๐๑	๕	๑.๐๒	๐.๑๕	๐/๗๐๘	๐.๓๖	๘๓	๓	๗๙	๗	๕/๓๑	๓๙	๑๐๐	๑๐
มิถุนายน	๒	๐	๐/๖๘๘	๐	๑๙	๐	๐/๖๙๐	๓	๐.๕๖	๐.๑๑	๐/๖๘๘	๐.๒๕	๔๙	๒	๔๑	๔	๐/๓๐	๒๐	๓๗	๑๐
กรกฎาคม	๑	๐	๐/๗๐๗	๐	๑๔	๐	๐/๗๐๓	๓	๐.๗๓	๐.๐๘	๐/๗๑๐	๐.๒๗	๓๘	๑	๓๗	๓	๐/๓๑	๑๔	๔๒	๑๐
สิงหาคม	๕	๐	๐/๗๑๑	๐	๑๖	๐	๐/๗๐๖	๓	๑.๙๑	๐.๗๗	๐/๗๑๐	๐.๖๖	๒๙	๐	๒๖	๑	๐/๓๑	๘	๒๙	๖
กันยายน	๔	๐	๐/๖๘๖	๑	๒๔	๐	๐/๖๘๖	๓	๐.๙๓	๐.๐๔	๐/๖๘๖	๐.๓๑	๓๗	๐	๓๔	๐	๐/๓๐	๙	๔๐	๙
ตุลาคม	๕	๐	๐/๗๐๔	๑	๒๐	๐	๐/๗๐๓	๔	๑.๐๗	๐.๑๐	๐/๗๑๐	๐.๓๕	๔๓	๐	๓๘	๐	๐/๓๑	๑๓	๗๑	๑๐
พฤศจิกายน	๘	๐	๐/๖๘๖	๑	๓๖	๐	๐/๖๘๖	๕	๑.๓๔	๐.๑๖	๐/๖๘๕	๐.๔๒	๕๘	๐	๔๙	๐	๐/๓๐	๑๘	๙๔	๑๐
ธันวาคม																				
ค่ามาตรฐาน	๓๐๐			-	๑๗๐			-	๓๐			-	๑๐๐		๗๐		-	-	๑๒๐	

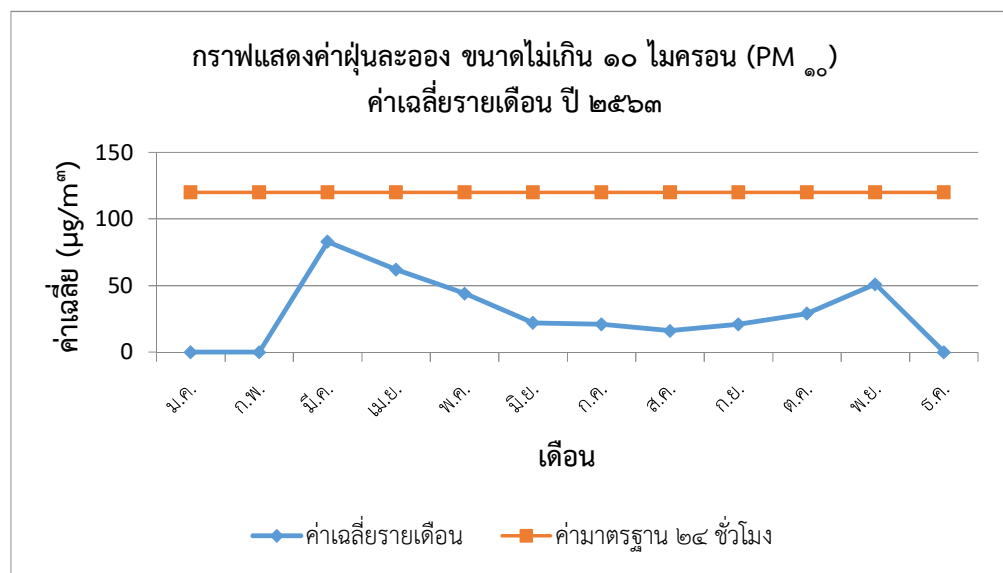
ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๖๔

๒.๑.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพอากาศในบรรยากาศตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ

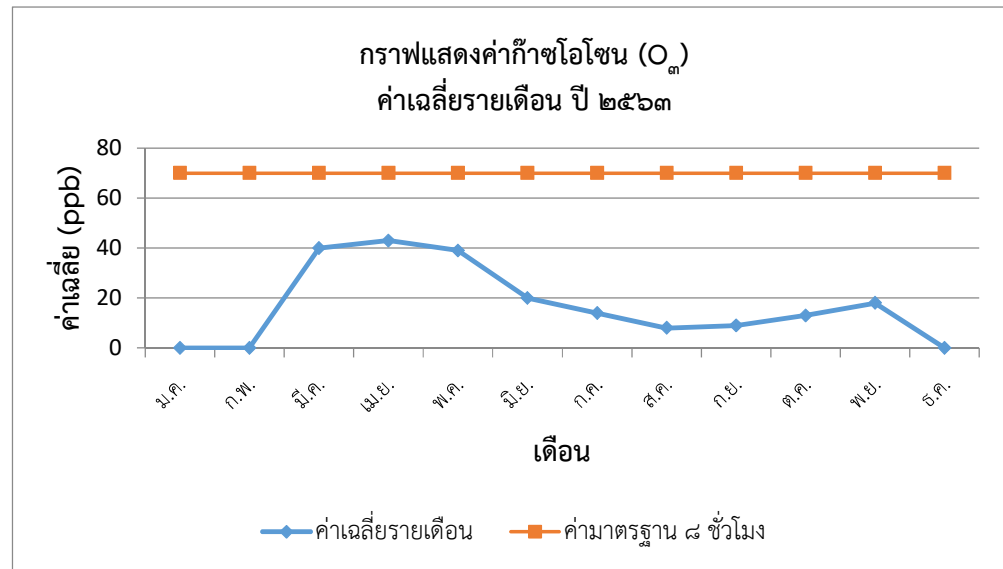
■ **PM ๒.๕ (ฝุ่นละออง ขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน)** มีค่าต่ำสุด - สูงสุด ที่ ๓ - ๑๓๙ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) ค่าเฉลี่ยรายเดือน มีค่าระหว่าง ๘ - ๕๙ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งค่ามาตรฐานเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง กำหนดไว้ต้องไม่เกิน ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร พบว่า มีวันที่ค่าเกินมาตรฐาน ๓๒ วัน จาก ๒๗๒ วัน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๖

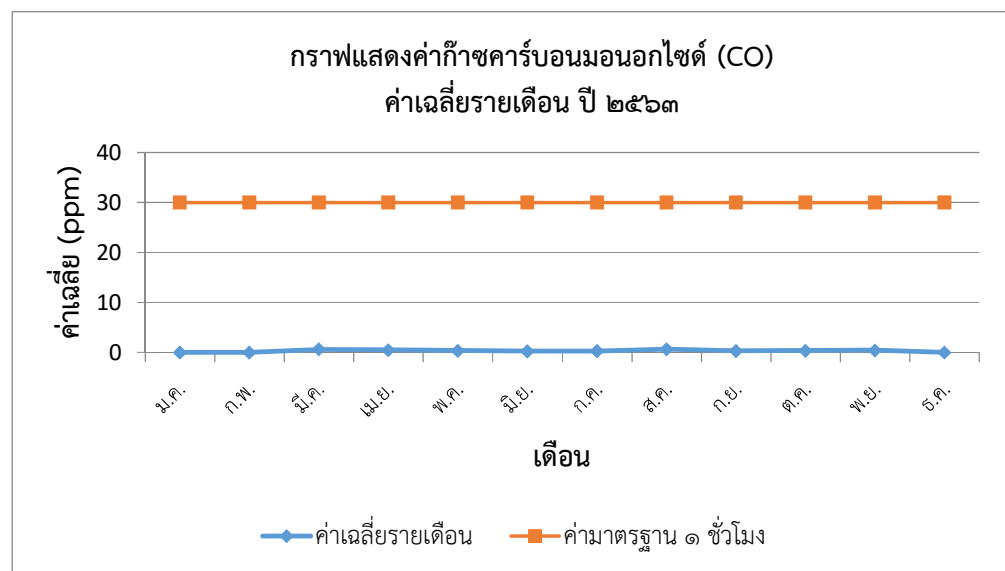
■ **PM ๑๐ (ฝุ่นละออง ขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน)** มีค่าต่ำสุด - สูงสุด ที่ ๖ - ๑๘๖ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) ค่าเฉลี่ยรายเดือน มีค่าระหว่าง ๑๖ - ๘๓ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งค่ามาตรฐานเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง กำหนดไว้ต้องไม่เกิน ๑๒๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร พบว่า มีวันที่ค่าเกินมาตรฐาน ๙ วัน จาก ๒๗๒ วัน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๑

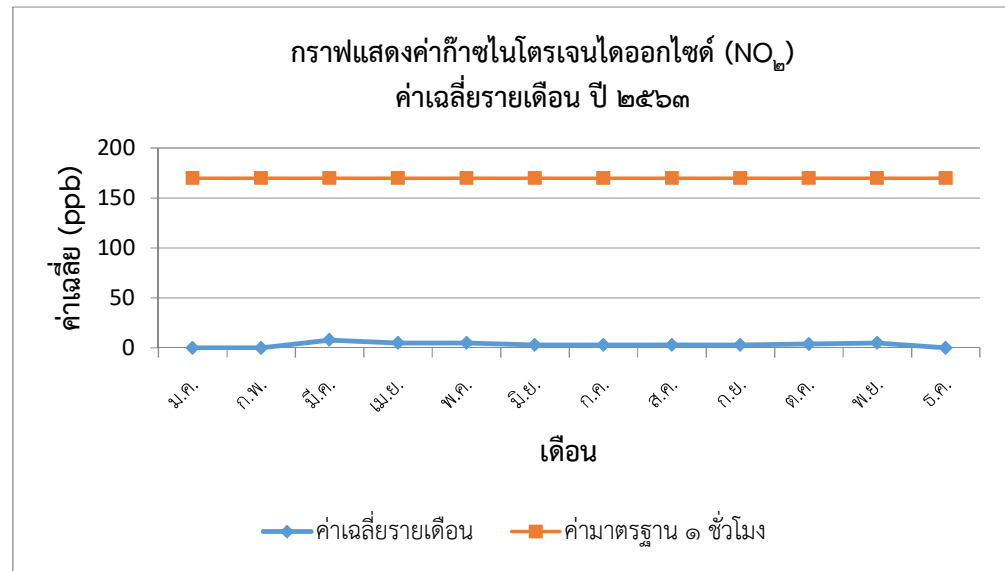
■ O_3 (ก๊าซโอโซน) ค่ามาตรฐานเฉลี่ย ๘ ชั่วโมง กำหนดไว้ต้องไม่เกิน ๗๐ ส่วนในล้านส่วน พบว่า มีค่า ต่ำสุด - สูงสุด ที่ ๐ - ๘๖ ส่วนในล้านส่วน (ppb) และค่ามาตรฐานเฉลี่ย ๑ ชั่วโมง กำหนดไว้ต้องไม่เกิน ๑๐๐ ส่วนในล้านส่วน พบว่า มีค่า ต่ำสุด - สูงสุด ที่ ๐ - ๙๖ ส่วนในล้านส่วน (ppb) ค่าเฉลี่ยรายเดือน มีค่าระหว่าง ๘ - ๔๓ ส่วนในล้านส่วน (ppb) พบว่า มีวันที่ค่าเกินมาตรฐาน ๒๑ วัน จาก ๒๗๕ วัน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๔

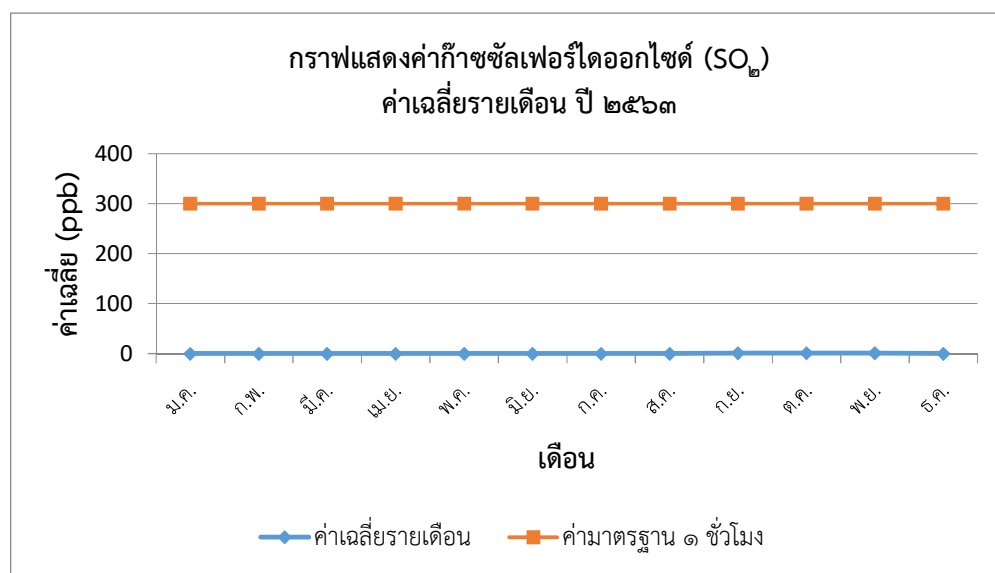
■ CO (ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์) มีค่าต่ำสุด - สูงสุด ที่ ๐.๐๔ - ๑.๙๑ ส่วนในล้านส่วน (ppm) ค่าเฉลี่ยรายเดือน มีค่าระหว่าง ๐.๒๕ - ๐.๖๖ ส่วนในล้านส่วน (ppm) ซึ่งมีค่ามาตรฐานเฉลี่ย ๑ ชั่วโมง กำหนดไว้ต้องไม่เกิน ๓๐ ส่วนในล้านส่วน (ppm) โดยมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทุกครั้งที่ทำการตรวจวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

■ ส่วน (ppb) ค่าเฉลี่ยรายเดือน มีค่าระหว่าง ๓ - ๘ ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) ซึ่งมีค่ามาตรฐานเฉลี่ย ๑ ชั่วโมง กำหนดไว้ต้องไม่เกิน ๑๗๐ ส่วนในพันล้านส่วน โดยมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทุกครั้งที่ทำการตรวจวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

■ SO_2 (ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์) มีค่าต่ำสุด - สูงสุด ที่ ๐ - ๘ ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) ค่าเฉลี่ยรายเดือน มีค่าระหว่าง ๐ - ๑ ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) ซึ่งมีค่ามาตรฐานเฉลี่ย ๑ ชั่วโมง กำหนดไว้ต้องไม่เกิน ๓๐๐ ส่วนในพันล้านส่วน โดยมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทุกครั้งที่ทำการตรวจวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๒.๒.๒ ผลการสุ่มตรวจวัดคุณภาพอากาศจากแหล่งกำเนิด

■ สถานประกอบการกิจการที่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง

จังหวัดหนองคาย ได้มีการแต่งตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมตรวจสอบ ให้คำปรึกษา และแนะนำ แหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดมลพิษฝุ่นละออง ในช่วงเดือนมกราคม – เมษายน ๒๕๖๓ ที่ทั่วประเทศ ประสบปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ และจังหวัดหนองคาย ได้มอบหมายให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดหนองคาย ที่ทำการปกครองจังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดหนองคาย และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย ร่วมตรวจสอบเป็นประจำทุกปี โดยดำเนินการตรวจสอบดังนี้

ตารางที่ ๑๕๓ สถานประกอบการกิจการที่อาจก่อให้เกิดฝุ่นละอองในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

สถานประกอบการ ที่อาจจะก่อให้เกิดฝุ่นละออง	จำนวน (แห่ง)	ตรวจสอบ (แห่ง)	ให้คำแนะนำ	
			การป้องกัน/ แก้ไขปัญหา (แห่ง)	(ร้อยละ)
คอนกรีตและผลิตภัณฑ์คอนกรีต	๒๘	-	-	-
อาหารและเครื่องดื่ม	๕	๑	๑	๑๐๐
เส้นก๋วยเตี๋ยว	๖	-	-	-
สีข้าว	๖	๑	๑	๑๐๐
ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๖	๑	๑	๑๐๐
ไม้ บด ย่อยหิน	๒	-	-	-
ผลิตไฟฟ้า	๑	-	-	-
รวม	๕๔	๓	๓	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย, ๒๕๖๒

➤ สรุปผลการตรวจสอบ

- สถานประกอบการกิจการประเภทอาหารและเครื่องดื่ม พบว่า สภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงงานสะอาดเรียบร้อย ไม่พบฝุ่นละออง
- สถานประกอบการกิจการประเภทสีข้าว พบว่า สภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงงานสะอาด ไม่พบฝุ่นละออง
- สถานประกอบการกิจการประเภทไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ พบว่า สภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงงานสะอาดเรียบร้อย

■ การตรวจวัดควันดำจากท่อไอเสียรถยนต์

จังหวัดหนองคาย ได้มอบหมายให้สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย ดำเนินการสุ่มตรวจค่าควันดำจากท่อไอเสียรถยนต์ สรุปได้ดังนี้

- พ.ร.บ. รถยนต์ฯ จำนวน ๓๓๓ คัน (ผ่าน ๑๐๐%)
- พ.ร.บ. การขนส่งฯ จำนวน ๓๔๑ คัน (ผ่าน ๑๐๐%)

๒.๒.๓ สถานการณ์การเผาในที่โล่ง

เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย มาจากทางด้านการเกษตร โดยพบว่า จะมีการเผาในพื้นที่การเกษตร เพื่อทำการปลูกพืชในรอบต่อไปๆ เช่น การเผาตอซังข้าว และยังพบอีกว่ามีการเผากำจัดเศษใบไม้ การเผาวัชพืช เพราะเป็นการกำจัดเศษสิ่งของที่ไม่ต้องการที่ประหยัดที่สุด เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด สะดวกและรวดเร็ว โดยพบว่าในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน จะมีการเผาเพิ่มมากขึ้น และเทศบาล/อบต. มีการออกดับไฟที่ลุกลามตลอดช่วงของปี ซึ่งในบางครั้งมีไฟไหม้ลุกลามไปยังพื้นที่ข้างเคียงจนเกิดการควบคุมของผู้เผา

จังหวัดหนองคาย ได้ให้อำเภอ เทศบาล และอบต. สร้างความเข้าใจและสร้างความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่ ในการไม่เผาและหาวิธีการอื่น ๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจากฝุ่นละออง PM ๒.๕ และผลกระทบอื่น ๆ อย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง

๒.๒.๔ มลภาวะทางเสียงดังรบกวน

ระดับเสียงในพื้นที่จังหวัดหนองคาย โดยรวมของพื้นที่จังหวัดยังอยู่ในระดับที่ปกติ แต่จะมีปัญหาผลกระทบต่อประชาชนในบางพื้นที่/บางเวลา ส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุยานพาหนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากรถบรรทุก รถยนต์ รถจักรยานยนต์และสามล้อรับจ้าง ที่สัญจรไปมา ซึ่งไม่ก่อให้เกิดการรบกวนมากนัก ส่วนสาเหตุอื่นที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนจนมีการร้องเรียนมายังศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดหนองคาย และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย เฉลี่ยปีละ ๑ - ๒ เรื่อง สรุปได้ดังนี้

- เสียงดังรบกวนจากการประกอบกิจการร้านอาหารที่มีการเล่นดนตรีสด เช่น บริเวณถนนริมโขง พื้นที่ซิค ซิค มาร์เกต หนองคาย และร้านอาหารอื่น ๆ ที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย และได้มีการเสนอแนะให้มีการปรับปรุงร้านให้เป็นระบบปิด ลดระดับเสียงในการแสดงดนตรีสด และบังคับใช้กฎหมายตามขั้นตอนต่อไป
- กิจการประเภท่อ่ซ่อม เคาะพ่นสีรถยนต์ โรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ไม้เครื่องเรือน

๓. สถานการณ์ด้านน้ำเสีย

๓.๑ ปริมาณน้ำเสียชุมชน

ในปีพ.ศ. ๒๕๖๒ จังหวัดหนองคาย เกิดน้ำเสียชุมชน ประมาณ ๑๗๔,๘๐๗ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร และอัตราการก่อให้เกิดน้ำเสีย ประมาณ ๓๒๐ ลิตรต่อคนต่อวัน (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๖๐) การประมาณการณปริมาณน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดหนองคาย สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๕๔ การคาดการณ์ปริมาณน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ปีพ.ศ. ๒๕๖๒

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร (คน) ๑	ประชากรแฝง (คน) ๒	ประชากรจร (คน) ๒	ปริมาณน้ำเสีย (ลบ.ม.ต่อวัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เทศบาลเมืองหนองคาย	๔๗,๕๒๔	๒,๔๑๓	๒,๔๑๓	๑๖,๗๕๒	๙.๖
เทศบาลเมืองท่าบ่อ	๑๗,๕๔๑	๙๐๙	-	๕,๙๐๔	๓.๔
เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่	๖,๙๖๔	๓๕๘	-	๒,๓๔๓	๑.๓
เทศบาลตำบลโพนพิสัย	๒,๗๒๓	๑๔๖	-	๙๑๘	๐.๕
ท้องถิ่นอื่น ๆ	๔๔๗,๕๕๙	๑๗,๗๒๓	-	๑๔๘,๘๙๐	๘๕.๒
รวม	๕๒๒,๓๑๑	๒๑,๕๔๙	๒,๔๑๓	๑๗๔,๘๐๗	๑๐๐

ที่มา : ๑. สำนักงานปกครองจังหวัดหนองคาย, ๒๕๖๒

๒. อ้างอิงผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๗

ในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย มีแหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดน้ำเสีย ทั้งจากบ้านเรือน ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม และพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องรายงานผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๘๐ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๖๔ แห่ง โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี ดำเนินการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่จังหวัดหนองคายในช่วงปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๕๕ การตรวจสอบแหล่งกำเนิดน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓

ประเภทของ แหล่งกำเนิด	จำนวน (แห่ง)	มีระบบบำบัด น้ำเสีย		ดำเนินการ ตรวจสอบ		แหล่งกำเนิด (แห่ง)		หมายเหตุ
		(แห่ง)	(ร้อยละ)	(แห่ง)	(ร้อยละ)	ผ่าน เกณฑ์	ไม่ผ่าน เกณฑ์	
โรงงานอุตสาหกรรม	๑๗	๑๗	๑๐๐	-	-	-	-	
โรงแรม	๑๐	๑๐	๑๐๐	๑๐	๑๐๐	๑๐	๐	
โรงพยาบาล	๑๐	๑๐	๑๐๐	๙	๙๐.๐๐	๗	๒	
โรงเรียน สถาบันอุดมศึกษา	๑๕	๑๕	๑๐๐	๕	๓๓.๓๓	๒	๓	
อาคารที่ทำการของรัฐ/ เอกชน	๓	๓	๑๐๐	๒	๖๖.๖๖	๐	๒	
ศูนย์การค้าหรือ ห้างสรรพสินค้า	๘	๘	๑๐๐	๘	๑๐๐	๘	๐	
ตลาด	๙	๙	๑๐๐	๕	๕๕.๕๕	๐	๕	
การเลี้ยงสุกร	๔๘	๔๘	๑๐๐	-	-	-	-	
สถานบริการน้ำมัน เชื้อเพลิง	๔๑	๔๑	๑๐๐	๕	๑๒.๑๙	๕	๐	
บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	๒	๒	๑๐๐	๒	๑๐๐	๒	๐	
ที่ดินจัดสรร	๑	๑	๑๐๐	๑	๑๐๐	๐	๑	
รวม	๑๖๔	๑๖๔	๑๐๐	๔๗	๒๘.๖๖	๓๔	๑๓	

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี, ๒๕๖๓

๔.ด้านคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน

การติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ทำการตรวจสอบพื้นที่เก็บตัวอย่างน้ำไปทำการตรวจวิเคราะห์ที่ห้องปฏิบัติการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี พร้อมแปลผลการตรวจ โดยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี ทำการตรวจสอบแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน ๓ แหล่ง ดังนี้ ห้วยหลวง ห้วยน้ำโมง และห้วยน้ำสวย รวมจำนวน ๕ พื้นที่ ตรวจจำนวน ๔ ครั้ง/ปี (พฤศจิกายน กุมภาพันธ์ พฤษภาคม และสิงหาคม) ตามดัชนีคุณภาพน้ำผิวดินที่สำคัญ ประกอบด้วย ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved

Oxygen : DO), ปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD), ปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$), ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) และปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) ผลการสุ่มตรวจเฝ้าระวังสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๕๖ คุณภาพน้ำผิวดินเฉลี่ยของพื้นที่จังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓

แหล่งน้ำ	จุดตรวจ	ครั้งที่	ดัชนีคุณภาพน้ำผิวดิน					ประเภท คุณภาพน้ำ	เกณฑ์ คุณภาพน้ำ
			DO (mg/l)	BOD (mg/l)	NH ₃ -N (mg/l)	TCB (MPN/ ๑๐๐ ml)	FCB (MPN/ ๑๐๐ ml)		
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑									
ห้วยหลวง	KL ๐๑	๑ (พ.ย.)	๘.๔	๒.๔	ND	๔๓๐	๙๐	๔	เสื่อมโทรม
		๒ (ก.พ.)	๖.๕	๑.๘	๐.๑๕	๙๐	<๓๐	๓	พอใช้
		๓ (พ.ค.)	๕.๓	๑.๓	๐.๑	๒๓๐	๓๖	๓	พอใช้
		๔ (ส.ค.)	๓.๑	๐.๘	๐.๓	๔๓๐	๔๓๐	๔	เสื่อมโทรม
ห้วย น้ำโมง	SM ๐๑	๑ (พ.ย.)	๖.๐	๑.๖	๐.๐๗	๒๓๐	๓๖	๓	พอใช้
		๒ (ก.พ.)	๕.๖	๐.๗	ND	๓๖	๓๖	๓	พอใช้
		๓ (พ.ค.)	๓.๐	๐.๕	๐.๑	๔,๖๐๐	๔,๖๐๐	๔	เสื่อมโทรม
		๔ (ส.ค.)	๓.๗	๒.๖	๐.๓	๑๑,๐๐๐	๔,๖๐๐	๔	เสื่อมโทรม
	SM ๐๒	๑ (พ.ย.)	๖.๖	๑.๔	ND	<๓๐	<๓๐	๒	ดี
		๒ (ก.พ.)	๗.๒	๐.๗	ND	๓๖	<๓๐	๒	ดี
		๓ (พ.ค.)	๖.๒	๑.๓	ND	๓๖	๓๖	๒	ดี
		๔ (ส.ค.)	๕.๙	๑.๐	๐.๒	๔๓๐	๒๓๐	๓	พอใช้
ห้วย น้ำสวย	NS ๐๑	๑ (พ.ย.)	๕.๑	๑.๗	๐.๐๖	๔๓๐	๓๖	๓	พอใช้
		๒ (ก.พ.)	๖.๔	๑.๘	๐.๑๙	๑๕๐	๗๓	๓	พอใช้
		๓ (พ.ค.)	๔.๗	๓.๖	๐.๓	๒,๔๐๐	๒๙๐	๔	เสื่อมโทรม
		๔ (ส.ค.)	๕.๗	๐.๘	๐.๒	๒,๔๐๐	๒,๔๐๐	๓	พอใช้
	NS ๐๓	๑ (พ.ย.)	๔.๕	๑.๙	๐.๐๕	๒๓๐	๓๖	๓	พอใช้
		๒ (ก.พ.)	๕.๔	๑.๐	๐.๐๘	๑,๕๐๐	๑๕๐	๓	พอใช้
		๓ (พ.ค.)	๕.๐	๑.๗	ND	๗๓	<๓๐	๓	พอใช้
		๔ (ส.ค.)	๔.๒	๐.๘	๐.๑	๙๓๐	๒๓๐	๓	พอใช้
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒									
ห้วยหลวง	KL ๐๑	๑ (พ.ย.)	๔.๗๐	๐.๙	๐.๑๐	๔๓๐	๒๓๐	๓	พอใช้
		๒ (ก.พ.)	๗.๖๐	๑.๐	๐.๑๐	๙๓๐	๒๓๐	๒	ดี
		๓ (พ.ค.)	๖.๓๐	๑.๗	๐.๑๐	๙๓๐	๒๓๐	๓	ดี
		๔ (ส.ค.)	๒.๗๐	๐.๖	๐.๒๐	๔,๖๐๐	๒,๔๐๐	๔	เสื่อมโทรม

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓									
ห้วยหลวง	KL ๐๑	๑ (ธ.ค.)	๖.๔๖	๐.๘	๐.๑๐	๙๓๐	๓๖	๒	ดี
		๒ (ก.พ.)	๖.๘๐	๒.๐	ND	๓๖๐	๖๒	๓	พอใช้
		๓ (พ.ค.)	๔.๘๙	๑.๒	ND	๒,๔๐๐	๙๓๐	๓	พอใช้
		๔ (ส.ค.)	๕.๓๒	๐.๗	ND	๑,๕๐๐	๒๓๐	๓	พอใช้
มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ ๒			≥๖.๐	≤๑.๕	≤๐.๕	≤๕,๐๐๐	≤๑,๐๐๐		
มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ ๓			≥๔.๐	≤๒.๐	≤๐.๕	≤๒๐,๐๐๐	≤๔,๐๐๐		
มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ ๔			≥๒.๐	≤๔.๐	≤๐.๕	-	-		

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี, ๒๕๖๓

หมายเหตุ :

๑. จุดตรวจวัด

- สถานี KL ๐๑ คือ บริเวณหน้าประตูระบายน้ำบ้านดอนดง ตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย
- สถานี SM ๐๑ คือ บริเวณสะพานข้ามบ้านชุมชนป่าจั่ว หมู่ ๑ ตำบลท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ
- สถานี SM ๐๒ คือ บริเวณสะพานบ้านโพธิ์ตาก หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์ตาก อำเภอโพธิ์ตาก
- สถานี NS ๐๑ คือ บริเวณสะพานบ้านน้ำสวย หมู่ ๑ ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร
- สถานี NS ๐๓ คือ บริเวณสะพานบ้านปากสวย หมู่ ๖ ตำบลบ้านเตือ อำเภอเมืองหนองคาย

๒. ND คือ Not Detected หมายถึง ตรวจแล้วไม่พบค่า

๔.๑ การวิเคราะห์คุณภาพน้ำในลำน้ำสาขาที่สำคัญของพื้นที่จังหวัดหนองคาย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑) ห้วยหลวง มีจุดตรวจวัด ณ บริเวณหน้าประตูระบายน้ำบ้านดอนดง ตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม - พอใช้ โดยพบว่า ค่าปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) มีค่า ๓.๑ - ๘.๔ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) มีค่า ๐.๘ - ๒.๔ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจน (NH₃-N) มีค่าต่ำมาก จนเครื่องมือไม่สามารถตรวจวัดค่าได้ จนถึง ๐.๓ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) มีค่า ๙๐ - ๔๓๐ เอ็มพีแอล/๑๐๐ มิลลิลิตร และค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) มีค่า <๓๐ - ๔๓๐ เอ็มพีแอล/๑๐๐ มิลลิลิตร

๒) ห้วยน้ำโมง มีจุดตรวจวัด ดังนี้

- บริเวณสะพานข้ามบ้านชุมชนป่าจั่ว หมู่ ๑ ตำบลท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม - พอใช้ โดยพบว่า ค่าปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) มีค่า ๓.๐ - ๖.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) มีค่า ๐.๕ - ๒.๖ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจน (NH₃-N) มีค่าต่ำมาก จนเครื่องมือไม่สามารถตรวจวัดค่าได้ จนถึง ๐.๓ มิลลิกรัมต่อลิตร

ค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) มีค่า ๓๖ – ๑๑,๐๐๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร และค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) มีค่า ๓๖ – ๔,๖๐๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร

- บริเวณสะพานบ้านโพธิ์ตาก หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์ตาก อำเภอโพธิ์ตาก พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ - ดี โดยพบว่า ค่าปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) มีค่า ๕.๙ – ๗.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) มีค่า ๐.๗ – ๑.๔ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจน (NH₃-N) มีค่าต่ำมาก จนเครื่องมือไม่สามารถตรวจวัดค่าได้ จนถึง ๐.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) มีค่า <๓๐ – ๔๓๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร และค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) มีค่า <๓๐ – ๒๓๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร

๓) ห้วยน้ำสวย มีจุดตรวจวัด ดังนี้

- บริเวณสะพานบ้านน้ำสวย หมู่ ๑ ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม - พอใช้ โดยพบว่า ค่าปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) มีค่า ๔.๗ – ๖.๔ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) มีค่า ๐.๘ – ๓.๖ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจน มีค่า ๐.๐๖ – ๐.๓ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) มีค่า ๑๕๐ – ๒,๔๐๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร และค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) มีค่า ๓๖ – ๒,๔๐๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร

- บริเวณสะพานบ้านปากสวย หมู่ ๖ ตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเมืองหนองคาย พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมาก โดยพบว่า ค่าปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) มีค่า ๔.๒ – ๕.๔ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) มีค่า ๐.๘ – ๑.๙ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจน (NH₃-N) มีค่าต่ำมาก จนเครื่องมือไม่สามารถตรวจวัดค่าได้ จนถึง ๐.๑ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) มีค่า ๗๓ – ๒,๔๐๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร และค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) มีค่า <๓๐ – ๒๓๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร

➤ สรุปคุณภาพน้ำในลำน้ำสาขาที่สำคัญของพื้นที่จังหวัดหนองคาย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

- **ห้วยหลวง** คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม - พอใช้ เนื่องจากน้ำเสียที่เกิดจากชุมชนสองฝั่งแม่น้ำ
- **ห้วยน้ำโมง** คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ลำน้ำส่วนใหญ่ผ่านพื้นที่เกษตรกรรม และผ่านพื้นที่ชุมชนที่ไม่หนาแน่น
- **ห้วยน้ำสวย** คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ลำน้ำส่วนใหญ่ผ่านพื้นที่เกษตรกรรม และผ่านพื้นที่ชุมชนในบางจุด

๔.๒ การวิเคราะห์คุณภาพน้ำในลำน้ำสาขาที่สำคัญของพื้นที่จังหวัดหนองคาย ในปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๒

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี ได้ดำเนินการสุ่มตรวจวัด จำนวน ๑ ลำน้ำสาขา คือ ห้วยหลวง มีจุดตรวจวัด ณ บริเวณหน้าประตูระบายน้ำบ้านดอนดง ตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม – ต่ำ โดยพบว่า ค่าปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) มีค่า ๒.๗ – ๗.๖ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) มีค่า ๐.๖ – ๑.๗ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) มีค่า ๐.๑ – ๐.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) มีค่า ๔๓๐ – ๔,๖๐๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร และค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) มีค่า ๒๓๐ – ๒,๔๐๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร ในภาพรวมถือว่าคุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี และมีในช่วงเวลาที่อยู่ในเกณฑ์ พอใช้ และเสื่อมโทรม เนื่องจากน้ำเสียที่เกิดจากชุมชนสองฝั่งแม่น้ำ

๔.๓ การวิเคราะห์คุณภาพน้ำในลำน้ำสาขาที่สำคัญของพื้นที่จังหวัดหนองคาย ในปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๓

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี ได้ดำเนินการสุ่มตรวจวัด จำนวน ๑ ลำน้ำสาขา คือ ห้วยหลวง มีจุดตรวจวัด ณ บริเวณหน้าประตูระบายน้ำบ้านดอนดง ตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ – ต่ำ โดยพบว่า ค่าปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) มีค่า ๔.๘๔ – ๖.๘ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) มีค่า ๐.๗ – ๒.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) มีค่าตั้งแต่ ตรวจไม่พบค่า - ๐.๑ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) มีค่า ๓๖๐ – ๒,๔๐๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร และค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) มีค่า ๓๖ – ๔๓๐ เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มิลลิลิตร ในภาพรวมถือว่าคุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และมีในช่วงเวลาที่อยู่ในเกณฑ์ดี

๕. ผลการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดหนองคาย

เครือข่าย ทสม. จังหวัดหนองคาย เป็นเครือข่ายจิตอาสา ที่ให้การสนับสนุนภารกิจด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดหนองคาย โดยเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินโครงการที่เป็นประโยชน์ ในการอนุรักษ์ ฝักระวัง ปั่นพู่ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผ่านมามีการดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ ฝักระวัง ปั่นพู่ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วทุกอำเภอของจังหวัดหนองคาย สรุปได้ดังนี้

- การดำเนินงานด้านการเพิ่มพื้นที่สีเขียวร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน
- กิจกรรมการจัดการขยะที่ต้นทาง การลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชน
- กิจกรรมการรณรงค์ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม
- การป้องกันและการฝักระวังไฟฟ้า
- การจัดทำแนวเขตป้องกันไฟฟ้า
- การร่วมอนุรักษ์แหล่งน้ำคูคลอง

๑.๕ นโยบาย ทิศทางการพัฒนา และข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ

๑.๕.๑ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการเมืองและนักวิชาการรวมถึงได้พิจารณานำข้อคิดเห็นจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลในการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปีต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑

สาระสำคัญ

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้ วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรม และความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ไม่เป็นภาระของโลก และสามารถแก้วิกฤตประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะยาว เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์

๑. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

- เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศ ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ กระจายอำนาจ และ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
- ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เน้นเสริมสร้างกระบวนการสันติสุข และ แนวทางสันติวิธี ขจัดความขัดแย้ง ลดความรุนแรง ตามแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”
- บริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล โดยพัฒนาความร่วมมือเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ความมั่นคง และการพัฒนาการก่อการร้าย พัฒนาพื้นที่ชายแดนและชายฝั่งทะเล เสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรม เร่งรัดจัดทำหลักเขตแดน แก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อน และปัญหาการลักลอบเข้าเมืองทั้งระบบ
- พัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ รักษาคุณภาพของความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติ สามารถป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามข้ามชาติลดผลกระทบจากภัยก่อการร้าย และเสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์

- พัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการฝึกกำลังป้องกันประเทศและกองทัพ พัฒนาโครงสร้างกำลังและยุทธโปกรณ์ที่เหมาะสม พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ พร้อมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการรักษาสันติภาพในกรอบสหประชาชาติ

- พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการปกป้องรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล รวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารพลังงาน และน้ำ

- ปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนามากขึ้น กำหนดการบริหารจัดการที่ ครบวงจรและยั่งยืน /พัฒนาปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการดำเนินงาน และให้ความสำคัญกับการติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบ

๒. ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น โดยดำเนินนโยบายการคลังและการเงินให้มีความสอดคล้องกัน รักษาวินัยการเงินการคลังและเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน และสร้างความเชื่อมั่นในต่างประเทศ พัฒนาระบบการเงินของประเทศให้มีประสิทธิภาพและสามารถให้บริการประชาชนทุกระดับเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ และโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชน

- ส่งเสริมการค้าและการลงทุน ทั้งภาครัฐและเอกชน ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศและยุทธศาสตร์จังหวัดที่สะท้อนความต้องการและศักยภาพของพื้นที่ และให้อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

- พัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้า โดยใช้ฐานเศรษฐกิจดิจิทัล และการพัฒนานวัตกรรมปรับปรุง ประสิทธิภาพการทำธุรกิจของผู้ประกอบการ ขจัดอุปสรรค และอำนวยความสะดวกทางด้านโครงสร้างและระบบ ด้านปัจจัยสนับสนุน และด้านบุคลากร

ภาคเกษตร

- เสริมสร้างฐานการผลิตการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน

- เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร

- ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่ม

เกษตรกรในการพัฒนาอาชีพ

- พัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารที่มีศักยภาพในการแข่งขัน

ภาคอุตสาหกรรม

- พัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ

ภาคบริการ

- สร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

- ผลักดันประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ

- ส่งเสริมธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ

พัฒนาผู้ประกอบการ/ เศรษฐกิจชุมชน

- พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทย ในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการรูปแบบใหม่ให้มีจุดเด่น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด และก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ตลอดจนส่งเสริมสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น ให้เป็นแหล่งรวบรวมและศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย เพื่อสนองตอบผู้บริโภคทุกระดับ และรณรงค์ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้าของตนเอง

และสร้างภาพลักษณ์สินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลกสนับสนุนผู้ประกอบการเดิมให้สามารถปรับตัวและเตรียมความพร้อมสำหรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจใหม่ ๆ และมาตรการทางการค้าในรูปแบบต่าง ๆ

- พัฒนาและยกระดับผลิตภาพแรงงาน เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- พัฒนาวិสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล ให้มีการรวมกลุ่มคลัสเตอร์ที่เข้มแข็งเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อน เศรษฐกิจไทยด้วยการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันส่งเสริมการพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการ และอุตสาหกรรมดิจิทัล

- ยกระดับศักยภาพของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ไทยให้ก้าวไกลสู่สากล
- พัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของและกลุ่มประชาชน/เกษตรกรในชุมชน ให้เป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง

- เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน พัฒนาเป็นฐานการผลิตใหม่ กระจายกิจกรรมเศรษฐกิจและความเจริญสู่ภูมิภาค สร้างความ มั่นคงในพื้นที่ชายแดน เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งในด้านการผลิตร่วมและช่องทางการตลาดร่วมกัน

- พื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก พัฒนาเป็นฐานการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีสูง มีบริการทันสมัย ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

- พื้นที่เมืองศูนย์กลางความเจริญ พัฒนาเป็นเมืองที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัยและน่าอยู่ใช้พลังงานและทรัพยากรอย่าง ประหยัด จัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างเหมาะสม รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีอนาคตมีระบบรางเชื่อมโยงเมือง ศูนย์กลางความเจริญทั่วประเทศ บริหารจัดการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขีดความสามารถสูงการเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก

- สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อส่งเสริมความมั่นคง เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าและลดความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืนร่วมกัน

- ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การให้บริการทางการศึกษา การให้บริการด้านการเงิน การให้บริการด้านสุขภาพ การให้บริการด้านโลจิสติกส์ และการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งเป็นฐานความร่วมมือในเอเชีย

- ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนและการดำเนินธุรกิจของนักลงทุนและผู้ประกอบการไทยในต่างประเทศ

- ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติ ในการสร้างความมั่นคงด้านพลังงานด้านอาหาร ด้านสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภัยพิบัติในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการป้องกันภัยในทุกรูปแบบ

- ส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้ประสานประโยชน์ในการเชื่อมโยงและถ่วงดุลระหว่างกลุ่มอำนาจต่าง ๆ และแก้ไขปัญหาความแตกต่างทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาค โดยการดำรงความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศและองค์กรระหว่างประเทศทั้งในและนอกภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง บนหลักของการรักษาคุณภาพของการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มมหาอำนาจต่าง ๆ

- เพิ่มบทบาทและการมีส่วนร่วมของไทยในองค์การระหว่างประเทศ ในการผลักดันการพัฒนาในอนุภูมิภาคและภูมิภาค รวมทั้งประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคอื่น ๆ และให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านการเงินและทางเทคนิคกับประเทศกำลังพัฒนาในการพัฒนาด้านความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจสังคมและการพัฒนาทุนมนุษย์

- สนับสนุนการเปิดเสรีทางการค้า ทั้งในระดับทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคี และส่งเสริมการค้ากับกลุ่มประเทศ กำลังพัฒนาในภูมิภาคเดียวกัน (Intra-Regional Trade) มากขึ้น เร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงที่มีผลบังคับใช้แล้ว ตลอดจนใช้โอกาสจากการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน รวมทั้งวางแนวทางป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

- สร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ และให้ความรู้ความเข้าใจด้านการต่างประเทศและผลประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาประเทศต่อภาคส่วนต่าง ๆ และสาธารณชนไทย รวมทั้งดำเนินการเชิงรุกในการสร้างความเข้าใจ ความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดี และศักยภาพทางเศรษฐกิจ และด้านอื่น ๆ ของประเทศไทย

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

- การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ โดยพัฒนาเริ่มตั้งแต่วัยทารกและต่อเนื่องไปตลอดช่วงชีวิต ได้แก่ (๑) ช่วงการตั้งครรภ์/ แรกเกิด /ปฐมวัย (๒) วัยเรียน(๓) วัยรุ่น/นักศึกษา (๔) วัยแรงงาน และ (๕) วัยผู้สูงอายุ

- การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้ มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึงโดยการปฏิรูปโครงสร้างและระบบบริหารจัดการการศึกษาในทุกระดับ การเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และการยกระดับสถาบันการศึกษาใน สาขาที่มีความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นเลิศ ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัด การศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูผู้สอน พัฒนา ระบบการประเมินและการรับรองคุณภาพ รวมทั้งให้มีการปฏิรูประบบการเรียนรู้

- การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี โดยมุ่งเน้นการป้องกันและควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ การพัฒนาสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อสุขภาพ การส่งเสริมรูปแบบการดำเนินชีวิตที่สนับสนุน การมีสุขภาพกายและจิตที่ดี สร้างและเผยแพร่ความรู้ ด้านสุขภาพเพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ พัฒนารูปแบบการกีฬาเพื่อสุขภาพที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย

- การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย เสริมสร้างศักยภาพและบทบาทหน้าที่ของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะวางรากฐานการพัฒนาจิตใจให้เข้มแข็ง มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต จิตสำนึกสาธารณะ ควบคู่ไปกับ การสร้างค่านิยมหลักของไทยให้สมาชิกในครอบครัว สร้างความอบอุ่นและมั่นคงให้สมาชิกในครอบครัว

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

- การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้และ การออม กระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงเป็นธรรมทั้งในด้านบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน ทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มด้อยโอกาส ความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

- การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ ๓ กองทุน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ และลดความเหลื่อมล้ำในระบบหลักประกันสุขภาพ การส่งเสริมการอภิบาล ระบบสุขภาพในลักษณะเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนารูปแบบการกีฬาเพื่อสุขภาพ

- การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย โดยเตรียมการด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส

- การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชนโดยการฟื้นฟูบทบาทสถาบันศาสนา การธำรงรักษาวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีเพื่อเป็นฐานรากที่เข้มแข็งในสังคม ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อให้ชุมชนสามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน

- พัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา ส่งเสริมจรรยาบรรณของสื่อมวลชน มีการปรับปรุง ระบบตรวจสอบสื่อ มีการกำหนดบทลงโทษ และพัฒนาภาคประชาชนให้มีความรู้เท่าทันสื่อโดยเฉพาะสื่อออนไลน์

๕. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- ปกป้องรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ ดำเนินการปราบปรามและป้องกันการบุกรุกทำลายป่าอย่างเข้มงวด

- ส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจ บริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้บนพื้นฐานให้คนและชุมชนสามารถอยู่กับป่าได้ และส่งเสริมแนวทางประเมินมูลค่าการให้บริการของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์

- วางระบบป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

- เสริมสร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียนด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ

- เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการให้มีแหล่งกักเก็บน้ำ ต้นทุนและแหล่งชลประทานที่เพียงพอ เพิ่มขีดความสามารถในการเก็บกักน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ และการผันน้ำ และการพัฒนาคลังข้อมูล ระบบพยากรณ์ และการเตือนภัย และแผนงานเผชิญเหตุเฉพาะพื้นที่ ตลอดจนการปรับปรุงองค์กรและกฎหมาย รวมทั้งการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

- เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ส่งเสริมการผลิตพลังงานสะอาด

- กำหนดกฎระเบียบ และสร้างกลไกให้ทุกภาคส่วนใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

- สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาและการประหยัดพลังงานอย่างถูกต้องและต่อเนื่องพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมหนาแน่นให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมนิเวศต้นแบบและบรรจุให้เป็นแผนพัฒนาของจังหวัดและพื้นที่

- สนับสนุนและผลักดันให้โรงงานปฏิบัติสู่อุตสาหกรรมสีเขียวและปรับกฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนา

- เพิ่มศักยภาพเมืองด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม โดยเฉพาะในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสีย

- เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นแหล่งดูดซับมลพิษและเก็บกักคาร์บอน

- พัฒนาพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงโอกาสจากอาเซียน ในการพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนการร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ลดการก่อก๊าซเรือนกระจก

- เพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ป้องกัน เฝ้าระวังและเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติ ส่งเสริมการทำแผนบริหารความต่อเนื่องของธุรกิจ ใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

- จัดให้มีภาษีและค่าธรรมเนียมสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและค่าธรรมเนียมการจัดการมลพิษ การวางเงินประกันความเสี่ยงหรือความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม
- ปรับปรุงโครงสร้างภาษีเพื่อส่งเสริมการประหยัดพลังงาน การใช้พลังงานทางเลือกและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการปรับปรุงระบบโครงสร้างองค์กรกลไกกระบวนการยุติธรรม และกฎหมายในการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เน้นหลักการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชน

๖. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

การปรับปรุงการบริหาร จัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

- ปฏิรูประบบภาษีทั้งระบบเพื่อเพิ่มรายได้ของภาครัฐและเป็นเครื่องมือในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและลดความเหลื่อมล้ำ
- ปฏิรูประบบการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล จัดให้มีกฎหมายที่เป็นกรอบในการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ มีการจัดทำงบประมาณระยะปานกลางและระยะยาวเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายตามยุทธศาสตร์ชาติ
- มุ่งเน้นการจัดทำงบประมาณโดยยึดพื้นที่และประเด็นวาระการพัฒนาเป็นตัวตั้งและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำงบประมาณได้มากขึ้นปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ
- ทบทวนบทบาทภารกิจของหน่วยงานภาครัฐให้มีความเหมาะสม ถ่ายโอนงานให้ภาคส่วนอื่น เพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพในการปฏิบัติราชการและสร้างโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ
- พัฒนาให้หน่วยงานภาครัฐเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตอบสนองความต้องการของประชาชนตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดินการวางระบบบริหารงานราชการแบบบูรณาการ
- พัฒนารูปแบบและวิธีการทำงานของภาครัฐในระดับต่าง ๆ ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยเน้นการยึดพื้นที่เป็นหลัก และปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณให้เป็นแบบยึดพื้นที่เป็นตัวตั้ง รวมทั้งวางเงื่อนไขการจัดสรรงบประมาณให้กระทรวง/กรม ต้องสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในสัดส่วนวงเงินงบประมาณที่เหมาะสมการพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- วางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์ให้มีความเหมาะสม ไม่เป็นภาระต่องบประมาณประเทศ
- สรรหาและจงใจให้คนรุ่นใหม่ที่มีขีดสมรรถนะสูงเข้าสู่ระบบราชการไทย สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่าง ภาครัฐและภาคเอกชน
- เสริมสร้างระบบคุณธรรมและวางมาตรการที่เหมาะสมในการแต่งตั้ง โยกย้ายบุคลากรภาครัฐโดยคำนึงถึงความดีงาม ความมีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาด้วยการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชนและประชาชนและเครือข่ายต่าง ๆ สอดส่องเฝ้าระวัง ตรวจสอบหรือต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรภาครัฐ วางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

- พัฒนาระบบตรวจสอบสาธารณะและผู้ตรวจสอบอิสระจากภายนอก ที่ผ่านการฝึกอบรมเข้ามาดำเนินการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการการพัฒนากระบวนการ ให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ

- พัฒนางานบริการของภาครัฐสู่ความเป็นเลิศเพื่อสนองตอบความต้องการผู้รับบริการ

- พัฒนาศูนย์กลางการให้บริการด้วยระบบ e-service และการจัดทำ web-portal จัดทำฐานข้อมูลงานบริการที่มีประสิทธิภาพ ให้ประชาชนเข้าถึงการให้บริการของรัฐได้โดยสะดวก

- ยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการ การให้บริการ online ผ่านทางเว็บไซต์และโทรศัพท์มือถือ

- การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับให้เอื้ออำนวยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบธุรกิจ ข้อตกลง ระหว่างประเทศและการแข่งขันระหว่างประเทศ

- เพิ่มศักยภาพหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถให้ความช่วยเหลือภาคเอกชนและประชาชนได้

๑.๕.๒ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑.๕.๓ กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจังหวัดหนองคาย

(๑) กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion Economic Cooperation : GMS) มีสมาชิกจำนวน ๖ ประเทศ ประกอบด้วย ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม และจีนตอนใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยครอบคลุมเนื้อที่ ๒.๓๔ ล้านตารางกิโลเมตร มีประชากรรวม ๒๕๗.๕ ล้านคน โดยโครงการนี้มีชื่อเต็มว่า GMS Economic Corridors หรือ ระเบียงเศรษฐกิจอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการขยายตัวด้านอุตสาหกรรม การเกษตร การค้า การลงทุนและบริการ เพื่อให้เกิดการจ้างงาน ยกระดับการครองชีพ การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการศึกษาระหว่างกัน, การใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งเสริมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยเพิ่มขีดความสามารถ และโอกาสการแข่งขันในเวทีการค้าโลกผ่านกลยุทธ์หลัก ๓ ด้าน คือ สนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงระหว่างกัน (Connectivity) เพื่อให้เกิดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) โดยการรวมกลุ่มกันในอนุภูมิภาค (Community) โครงการนี้ได้รับเงินอุดหนุนจาก ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชียหรือ ADB (Asian Development Bank) ในการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานหลายแขนง โดยเฉพาะเส้นทางคมนาคมทางถนน แต่รวมถึงระบบไฟฟ้า โทรคมนาคม สิ่งแวดล้อม และกฎหมายด้วย สำหรับสาขาความร่วมมือของ GMS มี ๙ สาขา ได้แก่ คมนาคมขนส่ง โทรคมนาคม พลังงาน การค้า การลงทุน เกษตร สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(๒) ประชาคมอาเซียน : สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯหรือปฏิญญาอาเซียนเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ โดยมีประเทศสมาชิก ๕ ประเทศ ประกอบไปด้วย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และไทยเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ต่อมาประเทศสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา ตามลำดับ จึงทำให้ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิก ๑๐ ประเทศ

ปัจจุบันบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทำให้อาเซียนต้องเผชิญสิ่งท้าทายใหม่ ๆ อาทิ โรคระบาด การก่อการร้าย ยาเสพติดการค้ามนุษย์ สิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ อีกทั้งยังมีความจำเป็นต้องรวมตัวกันเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถทางการแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคใกล้เคียงและในเวทีระหว่างประเทศ ผู้นำอาเซียนจึงเห็นพ้องกันว่า อาเซียนควรจะร่วมมือกันให้เหนียวแน่น เข้มแข็ง และมั่นคงยิ่งขึ้น จึงได้ประกาศ “ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ ๒” (Declaration of ASEAN Concord II) ซึ่งกำหนดให้มีการสร้างประชาคมอาเซียนที่ประกอบไปด้วย ๓ เสาหลัก ได้แก่

- ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community - APSC) มุ่งให้ประเทศกลุ่มสมาชิกอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาระหว่างกันโดยสันติวิธี มีเสถียรภาพและความมั่นคงรอบด้าน เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของเหล่าประชาชน

- ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) มุ่งเน้นให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน เพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่น ๆ

- ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community - ASCC) มุ่งหวังให้ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงทางสังคม มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน และมีสังคมแบบเอื้ออาทร โดยจะมีแผนงานสร้างความร่วมมือ ๖ ด้าน คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน การลดช่องว่างทางการพัฒนา

(๓) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) เป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับอนุภูมิภาคที่จัดตั้งขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์จากความแข็งแกร่งและความหลากหลายของทั้ง ๕ ประเทศสมาชิก (กัมพูชา ลาว พม่า ไทย และเวียดนาม) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างสมดุล โดยการประชุมผู้นำ ACMECS จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่เมืองพุกาม สหภาพพม่า ซึ่งผู้นำประเทศสมาชิกได้ลงนามในปฏิญญาพุกาม (Bagan Declaration) เพื่อจัดตั้งกรอบความร่วมมือ ACMECS พร้อมทั้งให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการกรอบกลุ่มความร่วมมือ ๕ สาขา ได้แก่ การอำนวยความสะดวก ด้านการค้าและการลงทุน ความร่วมมือด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม การเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมการท่องเที่ยว และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ต่อมา ในการประชุมระดับรัฐมนตรีเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ณ เมืองปากเซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ประชุมได้เห็นชอบให้แยกความร่วมมือสาขาเกษตรและอุตสาหกรรม และแยกเป็นสาขาความร่วมมือที่ ๗ คือ สาขาอุตสาหกรรมและพลังงานมิติที่ประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๕ - ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ระบุให้เพิ่มสิ่งแวดล้อมและให้ที่ประชุมระดับรัฐมนตรีพิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อมภายใต้ความร่วมมือ ACMECS

(๔) แผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย ๖ ประเทศ (จีน ลาว เมียนมา ไทย กัมพูชา และเวียดนาม) พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคโดยตรง เป็นแหล่งผลิตฝิ่น เฮโรอีน ไอซ์ และยาบ้า ปัญหาการผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำมาจากชนกลุ่มน้อยที่มีกองกำลังติดอาวุธ และส่วนใหญ่มีเขตปกครองพิเศษของตนเองซึ่งชนกลุ่มน้อยเหล่านี้มีพื้นที่อิทธิพลอยู่ตามแนวชายแดน เช่น ชายแดนประเทศจีน ชายแดนไทย เมื่อผลิตยาเสพติดได้แล้ว ยาเสพติดบางส่วนจะถูกส่งออกไปทางประเทศจีน บางส่วนเข้าไปในเมียนมาร์ก่อนจะออกสู่ทะเลไปประเทศที่สามหรือไปยังประเทศบังกลาเทศและบางส่วนถูกลำเลียงผ่านแม่โขงเพื่อเข้าไทยหรือไปยังประเทศที่สาม และบางส่วนเข้าสู่ประเทศไทยทางชายแดนภาคเหนือโดยตรง เนื่องจากไทยมีพื้นที่ติดกับสามเหลี่ยมทองคำและมีเส้นทางที่สะดวก

นอกจากการนำยาเสพติดที่ผลิตได้กระจายออกสู่ประเทศต่าง ๆ แล้วสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การลักลอบนำสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตเข้าสู่แหล่งผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำซึ่งนำเข้าสู่สารตั้งต้นที่สำคัญจากอินเดียและจีนโดยเฉพาะซูโดอีเฟดรีนซึ่งเป็นสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตไอซ์และยาบ้า ส่วนเคมีภัณฑ์ที่สำคัญบางส่วนนำเข้าจากจีน ไทย และเวียดนาม ผ่านทาง ลาว โดยเฉพาะกาเฟอีนที่ใช้ผสมในการอัดเม็ดยาบ้า มีการนำเข้าจากเวียดนามผ่าน ลาว ข้ามแม่น้ำโขงจากแหล่งผลิตซึ่งในปัจจุบันพบการใช้เส้นทางด้านนี้เพิ่มมากขึ้น สำหรับประเทศไทยส่วนใหญ่จะนำเข้าสารเคมีที่ใช้ในการผลิตอัดเม็ดยาบ้า เช่น แป้ง กาว สีสผสมอาหารกลั่นวานิลลา

การแก้ไขปัญหาแหล่งยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำเป็นการดำเนินการที่ทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากเกิดจากปัญหาของชนกลุ่มผู้ผลิตที่มีกองกำลังติดอาวุธ และมีเขตการปกครองพิเศษของตนเอง มีพื้นที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของตนเองแบบเบ็ดเสร็จ ทำให้รัฐบาลเข้าไปดำเนินการได้ยากและบางพื้นที่ยังมีการสู้รบกันอยู่ ดังนั้น การที่จะให้ประเทศใดประเทศหนึ่งดำเนินการแก้ปัญหาแต่ฝ่ายเดียวนั้นจึงเป็นเรื่องที่ดำเนินการได้ยากมากต้องใช้ความร่วมมือของประเทศที่อยู่รอบ ๆ พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ทั้งสนับสนุนช่วยเหลือรัฐบาลเมียนมาในการแก้ไขปัญหาเสพติดที่เข้าสู่ประเทศของตน และการสกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่มาจากประเทศของตนเป็นทางผ่านไม่ให้เข้าไปยังแหล่งผลิตได้

ที่ผ่านมามีโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัยซึ่งเป็นการดำเนินการร่วมกันของ ๔ ประเทศ คือ จีน ลาว เมียนมาร์และไทย เริ่มโครงการระยะแรกโดยจีนเป็นเจ้าภาพเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีผลการดำเนินการที่ประสบ

ความสำเร็จอย่างน่าพอใจ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพโดยตั้งศูนย์ปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัยที่ จ.เชียงใหม่ ซึ่งอาจกล่าวประสบความสำเร็จอย่างดี มีผลการจับกุมยาเสพติดและสามารถสกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ให้เข้าในยังแหล่งผลิตได้ในปริมาณมาก

จากผลของความสำเร็จดังกล่าวทั้งสี่ประเทศจึงมีความเห็นพ้องต้องกันว่าให้มีการดำเนินโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัยต่อไปเพื่อสกัดกั้นยาเสพติดที่ยังมีการผลิตอยู่ แต่จะขยายออกเป็นโครงการระยะ ๓ ปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑ และเชิญอีก ๒ ประเทศ ซึ่งอยู่ในภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงและเผชิญกับปัญหาเสพติดในลักษณะเดียวกันเข้าร่วม คือ ประเทศกัมพูชาและเวียดนาม

พื้นที่ดำเนินการ การดำเนินการแผนแม่น้ำโขงปลอดภัย ๖ ประเทศ ระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑) มีพื้นที่ดำเนินการครอบคลุมเส้นทางลำเลียงยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ตลอดลำน้ำแม่น้ำโขง ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ ๖ ประเทศ คือ จีน ลาว เวียดนาม กัมพูชา และไทย โดยเน้นพิเศษบริเวณแม่น้ำโขงตอนเหนือที่อยู่ติดกับพื้นที่ผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ พื้นที่หลักเริ่มตั้งแต่เมืองคุนหมิง ประเทศจีน จนถึงบริเวณชายแดนประเทศเวียดนามบริเวณรัฐฉาน ซึ่งมีเมืองสำคัญในประเทศจีน ๕ เมือง คือ เมืองเป่าซาน (Baoshan) เมืองเต๋อหง (Dehong) เมืองหลินซาง (Lincang) เมืองปู้เอ้อ (Pu'er) เมืองสิบสองปันนา เมืองเหล่านี้อยู่ติดกับพื้นที่รัฐฉานและเขตปกครองพิเศษของชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มหลักที่ผลิตยาเสพติด

สำหรับพื้นที่ในเวียดนามครอบคลุมถึงเมืองตามูซึ่งอยู่ติดกับชายแดนอินเดีย เป็นเส้นทางลำเลียงสารตั้งต้นที่สำคัญ เมืองมณฑลเย่ เมืองตงยี เมืองลาเซียว เมืองเซียงตุง ทำซี้เหล็ก สบหลวย ฯลฯ ซึ่งครอบคลุมทั้งเส้นทางลำเลียงยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ในประเทศเวียดนามโดยเฉพาะในพื้นที่ติดกับแม่น้ำโขง

ลาว ประกอบด้วย เมืองที่อยู่ติดกับแม่น้ำโขง เช่น เมืองเซียงกก เมืองลอง เมืองมอม เมืองห้วยทรายแขวงบ่อแก้ว และเมืองที่อยู่ทางตอนกลางของประเทศ ซึ่งเป็นเส้นทางลำเลียง เช่น แขวงหลวงน้ำทา แขวงหลวงพระบาง นครหลวงเวียงจันทน์ รวมทั้งเมืองชายแดนที่ติดกับประเทศเวียดนาม เช่น เมืองหนองเซียว แขวงหัวพัน และด้านทิศใต้ที่ติดกับประเทศไทยและกัมพูชา เช่น เมืองสะหวันนะเขต เมืองจำปาสัก ฯลฯ

เวียดนาม เป็นประเทศที่ภูมิประเทศครอบคลุมพื้นที่ที่ติดกับชายแดน ลาว จีน และกัมพูชา ซึ่งเป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติด สารตั้งต้นและสารเคมีที่สำคัญ เช่น ปอยเปต พระวิหาร สติงตรง ฯลฯ

ประเทศไทยครอบคลุมพื้นที่ภาคเหนือทั้งหมดและภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางจังหวัด โดยเฉพาะที่อยู่ตามแนวชายแดนที่ติดกับแม่น้ำโขง

กรอบความคิด

กรอบความคิดหลักของแผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย ๖ ประเทศ ระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑) มี ๔ กรอบ คือ

๑. การมองพื้นที่ปฏิบัติการในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำเป็นพื้นที่เดียวกัน เพื่อให้สามารถบูรณาการแผนปฏิบัติการได้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒. กำหนดพื้นที่ดำเนินการเป็นสามวง วงในเป็นพื้นที่ผลิตยาเสพติดในรัฐฉาน ซึ่งมีการกำหนดมาตรการเป็นพิเศษ วงกลางเป็นพื้นที่ทางผ่านยาเสพติดเป็นพื้นที่ต่อเนื่องจากสามเหลี่ยมทองคำวนนอกเป็นพื้นที่นำเข้าสู่สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์

๓. ความร่วมมือในการสกัดกั้นสารข้างต้น เคมีภัณฑ์ และอุปกรณ์การผลิตยาเสพติดไม่ให้เข้าไปยังพื้นที่ผลิตยาเสพติด และถ้ายังสามารถผลิตได้ในบางพื้นที่ต้องร่วมมือกันสกัดกั้นไม่ให้ยาเสพติดถูกลำเลียงออกไปยังแหล่งแพร่ระบาด

๔. ดำเนินการต่อเนื่องระยะยาว คือ กำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ ๓ ปี และขยายพื้นที่ให้ครอบคลุมโดยเชิญกัมพูชาและเวียดนามเข้าร่วมด้วย

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

เพื่อให้การดำเนินการแก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศเห็นพ้องกันว่าควรกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาตามแผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย ๖ ประเทศ ระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ดังนี้

มาตรการที่สำคัญ

(๑) สกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด (เฮโรอีน ไอซ์ และยาบ้า) ไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิตยาเสพติด

(๒) จำกัดพื้นที่บริเวณชายแดนระหว่างประเทศที่สำคัญ โดยการเจาะลงพื้นที่ชายแดนบางพื้นที่ เช่น ชายแดนอินเดียนกับเมียนมาร์ ชายแดนจีนกับเมียนมาร์ ชายแดนไทยกับลาว ฯลฯ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการลักลอบลำเลียงสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์

(๓) จำกัดเส้นทางลักลอบลำเลียงยาเสพติดของแต่ละประเทศโดยเฉพาะเส้นทาง R๓A (คุนหมิง-จังหวัดหลวงน้ำทา-ห้วยทราย-เชียงใหม่) R๓B (คุนหมิง-จังหวัดเมืองลา-เชียงใหม่-ท่าขี้เหล็ก-แม่สาย) เส้นทางปางซาง-เมืองลา-ท่าเรือสบลวย และเส้นทางในภาคเหนือของประเทศ

(๔) จัดตั้งจุดตรวจยาเสพติดบริเวณสะพานมิตรภาพลาว-เมียนมาร์และพื้นที่ตรงข้ามท่าเรือสบลวย เพื่อสกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้ออกจากท่าเรือสบลวย

(๕) สกัดกั้นเรือที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบลำเลียงยาเสพติดหรือลักลอบลำเลียงสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ โดยการปฏิบัติการลาดตระเวนร่วมทางเรือพร้อมกันของสมาชิกทุกประเทศการลาดตระเวนร่วมทางเรือของประเทศสองฝั่งแม่น้ำโขงและการตั้งด่านตรวจเรือต้องสงสัยในแม่น้ำโขง

(๖) จำกัดพื้นที่พักและแพร่กระจายยาเสพติด รอบพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ และตามเส้นทางแม่น้ำโขง เช่น พื้นที่เมืองตามแนวชายแดนเมียนมา-จีน (๕ เมืองสำคัญ) พื้นที่ตามแนวชายแดนเมียนมา - ไทย เช่น บ้านโป่ง เมืองพง เมืองสาด เมืองต่วน จังหวัดท่าขี้เหล็กฯลฯ พื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยพื้นที่ตามแนวชายแดนเมียนมาร์-ลาว ไทย-ลาว พื้นที่ชายแดนลาว-เวียดนาม-กัมพูชา

(๗) สืบสวนกลุ่มผู้ผลิตยาเสพติดและนักค้ายาเสพติดรายใหญ่ร่วมกัน

(๘) สนับสนุนภารกิจด้านการสืบสวนทางการเงินและการสืบสวนการฟอกเงินของแต่ละประเทศโดยเฉพาะประเทศในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ

(๙) คัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมายที่มีปัญหาเสพติด เพื่อดำเนินการโครงการพัฒนาทางเลือกตามความเหมาะสมและหมู่บ้านชุมชนตามแนวชายแดน

(๑๐) ใช้กลไกสำนักงานปราบปรามยาเสพติดชายแดน (BLO) ของแต่ละประเทศสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดน

(๑๑) แต่ละประเทศจัดตั้งศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย (ศปง.มข.) เพื่อเป็นการประสานงานแลกเปลี่ยนข่าวสาร และเพื่อการบริหารจัดการโครงการ ซึ่งประเทศจีนมีการจัดตั้งแล้วที่เมืองสิบสองปันนา และประเทศไทยจัดตั้งแล้วที่จังหวัดเชียงใหม่

แนวทางปฏิบัติ : การควบคุมและสกัดสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ และอุปกรณ์การผลิตยาเสพติด

(๑) ยับยั้งสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่อยู่ในรายการเป้าหมายของแต่ละประเทศ อ้างอิงรายการของสหประชาชาติและรายการสารเคมีที่ได้รับแจ้งจากประเทศสมาชิก

(๒) แต่ละประเทศสมาชิกจะต้องตรวจสอบการดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมายเกี่ยวกับสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ได้แก่ การผลิต การนำเข้า การส่งออก การส่งผ่าน และต้องรายงานกิจกรรมที่น่าสงสัยมายังศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัยฯ

(๓) กำหนดพื้นที่และดำเนินการเฝ้าระวังในท่าเรือหรือจุดจอดเรือที่มักจะใช้สำหรับการลักลอบลำเลียงสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์

(๔) ในกรณีที่มีการตรวจยึดสารตั้งต้นหรือเคมีภัณฑ์เป็นจำนวนมากแต่ละประเทศควรประสานงานกับประเทศที่เกี่ยวข้อง (แหล่งต้นทาง ส่งผ่าน หรือส่งปลายทาง) เพื่อการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๕) แต่ละประเทศต้องให้ความสนใจกันสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์และอุปกรณ์การผลิตยาเสพติดที่มาจากประเทศอื่น ๆ นอกภูมิภาค พร้อมทั้งควรแลกเปลี่ยนและแบ่งปันข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิก และยังต้องหาวิธีการในการประสานงานกับประเทศต่าง ๆ เหล่านั้นด้วย

(๖) สมาชิกแต่ละประเทศ ควรพิจารณากำหนดมาตรการควบคุมทางกฎหมายต่อสารเคมีที่ยังไม่ได้ถูกควบคุม หรือยังไม่ได้ถูกควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศของตนเพื่อป้องกันไม่ให้สารเคมีเหล่านี้ถูกนำมาใช้ในกระบวนการผลิตยาเสพติด

การจำกัดการลักลอบลำเลียงยาเสพติดตามเส้นทางบก

(๑) สมาชิกแต่ละประเทศพิจารณาการจัดตั้งเครือข่ายของจุดตรวจ/ด่านตรวจ บนเส้นทางเป้าหมายที่มักถูกใช้ในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

(๒) สมาชิกแต่ละประเทศควรให้การสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับจุดตรวจเหล่านั้น เช่น กำลังพลประจำด่าน เครื่องมือในการตรวจค้น โทรศัพท์วงจรปิด การฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ประจำด่าน ฯลฯ

(๓) สมาชิกแต่ละประเทศควรพิจารณาจัดตั้งจุดตรวจชั่วคราวบนเส้นทางสายรอง

การจำกัดการลักลอบลำเลียงยาเสพติดตามลำแม่น้ำโขง

(๑) ให้มีการดำเนินการลาดตระเวนร่วมในแม่น้ำโขง

(๒) สมาชิกแต่ละประเทศควรดำเนินการลาดตระเวนทางน้ำและดำเนินการสุ่มตรวจค้นเรือที่นำสงสัยที่เดินทางผ่านในน่านน้ำของตน

(๓) สมาชิกทุกประเทศควรจัดให้มีกลไกสำหรับความร่วมมือในการลาดตระเวนร่วมทางน้ำ พร้อมทั้งกำหนดกลไกที่ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และการประสานงาน

(๔) สมาชิกแต่ละประเทศควรเสริมสร้างและพัฒนาข้อกำหนดในการควบคุมท่าเรือในแม่น้ำโขงของประเทศต่อไปนี้ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จีน – ท่าเรือกวนเหล่

ลาว – ท่าเรือเมืองมอม

พม่า – ท่าเรือเมืองพง

ไทย – ท่าเรือเชียงแสน

(๕) ดำเนินการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร ผ่านท่าเรือทุกแห่งเพื่อกระจายข่าวเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัยและจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนแจ้งเบาะแสยาเสพติดไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- การจำกัดการผลิตและการค้ายาเสพติด

(๑) สมาชิกแต่ละประเทศ กำหนดเป้าหมายที่เกี่ยวข้องด้านยาเสพติดและดำเนินการตรวจสอบร่วมกัน

(๒) สมาชิกแต่ละประเทศกำหนดและจัดทำเป้าหมายเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่สำคัญพร้อมทั้งจัดตั้งทีมสืบสวนเป้าหมายเหล่านั้น ข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติดของเป้าหมายแต่ละเครือข่าย ควรมีการใช้ร่วมกันในบรรดาประเทศที่เกี่ยวข้อง

(๓) สมาชิกแต่ละประเทศกำหนดและจัดทำเป้าหมายพื้นที่ปัญหาเสพติดที่สำคัญ พร้อมทั้งกำหนดมาตรการดำเนินการที่เหมาะสมต่อพื้นที่เป้าหมายเหล่านั้น ข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติดของพื้นที่เป้าหมายแต่ละพื้นที่ควรมีการใช้ร่วมกันในบรรดาประเทศที่เกี่ยวข้อง

(๔) สมาชิกแต่ละประเทศส่ง “หมายจับข้ามพรมแดนที่ต้องการตัวมากที่สุด” ไปยังประเทศสมาชิกอื่น ๆ เพื่อทำการตรวจสอบและขอความร่วมมือในการจับกุม

(๕) หลังจากการจับกุมที่สำคัญควรมีการดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลและหลักฐานที่เกี่ยวข้องระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อการสืบสวนขยายผลเพิ่มเติมต่อไป

(๖) มีการแบ่งปันและใช้งานรายชื่อนักเคมีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดร่วมกัน

(๗) มีความร่วมมือกันในการสำรวจและการกำจัดฝิ่น

- ให้มีการพัฒนาทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับหมู่บ้านเป้าหมาย

(๑) กำหนดหมู่บ้านเป้าหมายปัญหาเสพติดเพื่อกำหนดทางเลือกที่เหมาะสม

(๒) ส่งเสริมให้มีความร่วมมือประเทศสมาชิกในการพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมาย

(๓) พิจารณาและแสวงหาแหล่งเงินจากภายนอก เพื่อสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาโครงการในหมู่บ้านเป้าหมาย

- การเพิ่มประสิทธิภาพและขยายการดำเนินการของโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย

(๑) ในกรณีที่จำเป็นให้มีการขยายความร่วมมือออกไปยังประเทศอื่น ๆ เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้าและการผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ

(๒) ขยายพื้นที่ปฏิบัติการในแต่ละประเทศสมาชิกเข้ามาพื้นที่การดำเนินงานหลักและให้ปรับอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

(๓) จัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย” (ศปง.มข.) ในแต่ละประเทศสมาชิก เพื่อเป็นศูนย์กลางของข้อมูล การแลกเปลี่ยนข่าวกรอง และการติดตามประเมินผล รวมทั้งจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในทุกศูนย์

(๔) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลและแลกเปลี่ยนข่าวกรอง

(๕) สมาชิกทุกประเทศ ร่วมกันดำเนินตามแผนปฏิบัติการ ๓ ปีของโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง โดยให้ ศปง.มข. หนึ่งหรือสองแห่งเป็นเจ้าภาพในการประสานงานระหว่างประเทศสมาชิกในการทำงานร่วมกันเป็นระยะเวลา ๔-๖ เดือนต่อหนึ่งปี

(๕) กรอบความร่วมมือ ๓ ประเทศ ๙ จังหวัด : ประเทศในกลุ่มน้ำโขงประกอบด้วย ประเทศไทย จำนวน ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองคาย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดบึงกาฬ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน ๒ แขวง ได้แก่ แขวงบอลิคำไซและแขวงคำม่วน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำนวน ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฮาทิงห์ จังหวัดเหงะอาน และจังหวัดกว๋างบิง ได้ก่อตั้งความร่วมมือ ๓ ประเทศ ๙ จังหวัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีกรอบความร่วมมือร่วมกันใน ๔ ด้าน ได้แก่

- ด้านการศึกษา วัฒนธรรม การกีฬา การท่องเที่ยว วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ด้านการค้า การลงทุน
- ด้านการคมนาคมขนส่ง
- ด้านการเกษตร

กรอบความร่วมมือ ๓ ประเทศ ๙ จังหวัด ดังกล่าวจัดให้มีการประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๐ ณ เมืองวินห์ จังหวัดเหงะอานห์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้มีการจัดประชุมร่วมกันของผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด/แขวง เพื่อทบทวนและหามาตรการความร่วมมือซึ่งกันและกันโดยผลิตภัณฑ์เป็นเจ้าภาพปีละ ๑ ครั้ง ก่อนมีการประชุมร่วมกันของผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด/แขวงจะมีการประชุมคณะกรรมการสำหรับยกร่างและเตรียมการประชุมฯ ร่วมกัน โดยการประชุมครั้งต่อไปคือ ครั้งที่ ๒๑ กำหนดให้มีการจัดประชุมคณะกรรมการยกร่างและเตรียมการประชุม ณ จังหวัดเหงะอานห์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และประชุมผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด/แขวง ณ จังหวัดหนองคาย ราชอาณาจักรไทย ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ โดยสำนักงานจังหวัดหนองคาย ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการกรอบความร่วมมือ ๓ ประเทศ ๙ จังหวัด คณะกรรมการและอนุกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนจังหวัดหนองคาย-นครหลวงเวียงจันทน์ และจังหวัดหนองคาย - แขวงบอลิคำไซ

จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดชายแดนมีพื้นที่ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามความยาวแม่น้ำโขง ๒๑๐.๖ กิโลเมตร ตลอดแนวชายแดนมีอำเภอดังกล่าวที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำโขง จำนวน ๖ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอท่าบ่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอสังคม อำเภอโพนพิสัย และอำเภอรัตนวาปี ซึ่งทั้ง ๖ อำเภอดังกล่าวอยู่ตรงกันข้ามกับนครหลวงเวียงจันทน์และแขวงบอลิคำไซของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยจังหวัดหนองคายกับนครหลวงเวียงจันทน์ และจังหวัดหนองคายกับแขวงบอลิคำไซได้มีข้อตกลงร่วมกันในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ตามชายแดนในระดับทั้งถิ่นระหว่างจังหวัดกับแขวง และระหว่างอำเภอกับเมือง ในรูปของคณะกรรมการและอนุกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนจังหวัดหนองคาย-นครหลวงเวียงจันทน์ และคณะกรรมการและอนุกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนจังหวัดหนองคาย - แขวงบอลิคำไซ โดยสำนักงานจังหวัดหนองคายทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ ทั้งสองคณะ คณะกรรมการและอนุกรรมการฯ ดังกล่าวกำหนดให้มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือในการแก้ไขปัญหาเสริมสร้างความสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ โดยการประชุมครั้งล่าสุด คือ การประชุมคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนจังหวัดหนองคาย-นครหลวงเวียงจันทน์ ครั้งที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ จังหวัดหนองคาย และการประชุมคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนจังหวัดหนองคาย - แขวงบอลิคำไซ ครั้งที่ ๑๓ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว ซึ่งในการประชุมแต่ละครั้งจะมีบทบาทที่การประชุมเพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันของทั้งสองฝ่าย โดยอยู่บนพื้นฐานการปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายของแต่ละประเทศ

๑.๕.๔ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของไทยขึ้น เพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุนของประเทศโดยใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงด้านคมนาคมขนส่งของภูมิภาคอาเซียนตามข้อตกลงการค้าเสรีภายใต้กรอบอาเซียนและข้อตกลงภายใต้กรอบเศรษฐกิจอื่น และจากการค้าขายบริเวณพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๑) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) หมายถึง บริเวณพื้นที่ส่วนหนึ่งของประเทศที่คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีขอบเขตจำกัดชัดเจน ซึ่งภายในพื้นที่ผู้ประกอบการจะมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ มากกว่าอยู่นอกเขตเพื่ออำนวยความสะดวกและจูงใจให้เกิดการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะมีการดำเนินการบริหารจัดการ และประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในพื้นที่อย่างบูรณาการ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศที่เฉพาะเจาะจงทั้งในส่วนของการสร้างความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่เฉพาะของประเทศแบบบูรณาการ

(๒) วัตถุประสงค์การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๑. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
๒. ดึงดูดเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign direct investment : FDI)
๓. กระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและลดความเหลื่อมล้ำของประชาชน
๔. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
๕. สร้างความมั่นคงในพื้นที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๓) การดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองคายได้รับการประกาศเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคายในพื้นที่อำเภอ ๑๓ ตำบล ประกอบด้วย อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๑๒ ตำบล อำเภอสระใคร จำนวน ๑ ตำบล การดำเนินงานจนถึง ณ ปัจจุบัน เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานแล้ว ดังนี้

๑. การจัดเตรียมพื้นที่ : คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งเพิกถอนสภาพที่ดินเพื่อใช้เป็นพื้นที่ให้เอกชนและหน่วยงานภาครัฐใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย จำนวน ๑ แปลง คือ ที่เลขที่ ๖๖ บ้านไชยาสาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๔ ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร เนื้อที่ถอนสภาพ ๗๑๘-๐๐ ไร่ (ไม่มีปัญหาการบุกรุกพื้นที่ของประชาชน) นอกจากนี้ จังหวัดยังได้จัดเตรียมพื้นที่เพื่อให้เอกชนเช่าและหน่วยงานภาครัฐใช้ประโยชน์ในพื้นที่อำเภอเมืองหนองคาย อีก ๔ แปลง โดยไม่ต้องมีการถอนสภาพ ประกอบด้วย

- แปลงสถานีรถไฟนาทา ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ ๒๑๙-๐-๐ ไร่ จัดเตรียมพื้นที่สำหรับเป็นสถานที่ในการรวบรวมและกระจายสินค้าจากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคายไปยังตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม อยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมโครงการก่อสร้างสถานีขนส่งสินค้าเพื่อเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าระบบล้อและระบบรางเข้าด้วยกัน คาดว่าจะเริ่มดำเนินการก่อสร้างระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ และจะเริ่มเปิดให้บริการปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ได้มีการทดลองการขนส่งสินค้าทางระบบรางจากสถานีรถไฟนาทาไปยังเขตนครอุตสาหกรรมมาบตาพุดจังหวัดระยองแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ สถานีรถไฟนาทา

- แปลงสถานีรถไฟหนองคาย ตำบล หนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ ๑๕๒-๐-๐ ไร่ จัดเตรียมพื้นที่สำหรับเป็นสถานที่รองรับการขนส่งผู้โดยสารและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ โดยจังหวัดจะนำระบบแบบ CIQ มาบริการประชาชนเหมือนท่าอากาศยาน

- แปลงสถานีรถไฟหนองคาย(เก่า) ตำบลมีชัย อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ ๑๐๐-๐-๐ ไร่ จัดเตรียมพื้นที่สำหรับใช้เป็นที่รองรับการคมนาคมขนส่ง และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

- แปลงนิคมอุตสาหกรรม ตำบลโพนสว่าง อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ ๒,๙๖๐-๐-๐ ไร่ จัดเตรียมพื้นที่สำหรับใช้เป็นที่รองรับโรงงานอุตสาหกรรม

๒. การเตรียมความพร้อมด้านสาธารณูปโภค

๒.๑ ระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้กำหนดพื้นที่สำหรับใช้เป็นพื้นที่ในการพัฒนาระบบไฟฟ้าเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๒ แห่ง คือ

- การก่อสร้างสถานีไฟฟ้าหนองคาย ๒ ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร

- การก่อสร้างสถานีไฟฟ้าหนองคาย ๓ ตำบลหินโงม อำเภอเมืองหนองคาย

๒.๒ ระบบประปา การประปาส่วนภูมิภาคได้กำหนดแผนการก่อสร้างระบบผลิตน้ำประปา เพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ บริเวณบ้านโคกป่าฝาง หมู่ที่ ๓ ตำบลปะโค อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ ๑๐๐-๐-๐ ไร่ กำลังผลิต ๑,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง เพื่อส่งต่อน้ำประปาไปยังพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษบ้านไชยา หมู่ที่ ๔ ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย ใช้งบประมาณในการก่อสร้าง จำนวน ๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓. การเตรียมความพร้อมกิจการเป้าหมาย กิจการเป้าหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบแล้ว มีดังนี้

- อุตสาหกรรมการเกษตร ประมง และกิจการที่เกี่ยวข้อง

- อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง

- กิจการโลจิสติกส์

- นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม

- กิจการเพื่อการสนับสนุนการท่องเที่ยว

- กิจการอบฟุ้งและไซโล

- กิจการผลิตผลิตภัณฑ์จากผลพลอยได้หรือเศษวัสดุทางการเกษตร

- กิจการผลิตโครงสร้างโลหะสำหรับงานก่อสร้างหรืองานอุตสาหกรรม

- กิจการผลิตสิ่งพิมพ์ทั่วไป

- กิจการผลิตอาหารสัตว์หรือส่วนผสมอาหารสัตว์

- กิจการผลิตวัสดุก่อสร้างและกิจการผลิตผลิตภัณฑ์คอนกรีตอัดแรงสำหรับงาน

สาธารณูปโภค (ยกเว้นการผลิตกระเบื้องมุงหลังคาเซรามิกส์/การผลิตกระเบื้องปูพื้นหรือผนัง)

- กิจการผลิตสิ่งปรุงแต่งสำหรับประติมากรรม เช่น สบู่ ยาสระผม

- กิจการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับสินค้าอุปโภค เช่น บรรจุภัณฑ์พลาสติก

- กิจการผลิตสิ่งของจากเยื่อหรือกระดาษ เช่น กล่องกระดาษ

- กิจการพัฒนาอาคารสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมและ/หรือคลังสินค้า

(๔) การเตรียมความพร้อมแรงงาน

- การเตรียมแรงงานภายในจังหวัด จังหวัดหนองคายโดยจัดหางานจังหวัดได้ดำเนินการสำรวจแรงงานในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาในพื้นที่ความรับผิดชอบทุกแห่งแล้ว เพื่อรองรับความต้องการแรงงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย

- การเตรียมแรงงานต่างด้าวเพื่อเข้ามาทำงานในลักษณะมาเข้า/กลับเย็น (มาตรา ๑๔) โดยจังหวัดได้เตรียมการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงานเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการรอข้อตกลงว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างไทย-ลาว ในการใช้บัตรผ่านแดน (Border Pass) เข้ามาทำงานได้ ถ้าหากข้อตกลงดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จังหวัดพร้อมให้บริการแรงงานต่างด้าวที่ประสงค์จะเข้ามาทำงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย

(๕) ศูนย์บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (One Stop Service) จังหวัดได้มีการจัดตั้งศูนย์บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (One Stop Service) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย เพื่อให้คำแนะนำ/ปรึกษา และสนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ ให้กับผู้ประกอบการ/ นักลงทุน/ประชาชน ณ ศาลากลางจังหวัด ชั้น ๑ และขณะนี้จังหวัดหนองคายอยู่ระหว่างการพัฒนาและปรับปรุงศาลากลางจังหวัด (หลังเดิม) เขตเทศบาลเมืองหนองคายให้เป็นศูนย์บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน(One Stop Service) แบบถาวรโดยใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (งบประมาณผูกพันข้ามปีงบประมาณ) คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๖) แผนการเสนอขยายพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย (เพิ่มเติม) จังหวัดหนองคายได้เสนอขอขยายพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย (เพิ่มเติม) ในพื้นที่ อำเภอโพนพิสัย ๓ ตำบล อำเภอท่าบ่อ จำนวน ๓ ตำบล และ อำเภอศรีเชียงใหม่ จำนวน ๓ ตำบล รวมเนื้อที่ ๒๖๓,๕๗๒ ไร่

(๗) รายงานผลการศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย จังหวัดหนองคายมีเนื้อที่ประมาณ ๓,๐๒๖.๕๓๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๘๙๑,๕๘๓ ไร่ (นับเป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กของภาคอีสาน โดยพื้นที่ทั้งหมดก่อนที่จังหวัดบึงกาฬจะแยกตัวไป มีประมาณ ๗,๓๓๒ ตารางกิโลเมตร) ลักษณะเป็นรูปยาวเรียงทอดไปตามลำน้ำโขง ซึ่งเป็นเส้นกั้นเขตแดนกับประเทศลาว มีความยาวทั้งสิ้น ๑๙๕ กิโลเมตร ความกว้างของพื้นที่ที่ทอดขนานไปตามลำน้ำโขงโดยเฉลี่ย ๒๐ - ๒๕ กิโลเมตร ช่วงที่กว้างที่สุดอยู่ที่อำเภอเฝ้าไร่ และช่วงที่แคบที่สุดอยู่ที่อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย มีอำเภอที่อยู่ติดกับลำน้ำโขง ๖ อำเภอ คือ อำเภอสังคม อำเภอท่าบ่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอโพนพิสัย และอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ ๒๗ ของประเทศ เป็นจังหวัดชายแดนริมฝั่งแม่น้ำโขงที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่ง สามารถเดินทางข้ามไปเที่ยวฝั่งลาวได้โดยสะดวก เพราะเป็นประตูสู่เมืองเวียงจันทน์ แขวงเวียงจันทน์ นครหลวงเวียงจันทน์ เมืองหลวงของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และแขวงบอลิคำไซ เป็นที่ตั้งของสะพานมิตรภาพไทย - ลาวแห่งแรก ที่เชื่อมโยงประเทศไทย - ลาวเข้าด้วยกัน ทำให้หนองคายในวันนี้กลายเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญเมืองหนึ่ง มีวัดวาอารามและวัฒนธรรมวิถีชีวิตชาวบ้านที่น่าสนใจ โดยเฉพาะเป็นจุดชมบั้งไฟพญานาคในวันออกพรรษาที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก และด้วยความที่เป็นเมืองสงบเงียบ เรียบง่าย เต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตพื้นบ้านที่ผสมผสานกันอย่างลงตัวและเหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรม และประมงน้ำจืด มีเสน่ห์ ทั้งยังอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ หลากหลายไปด้วยอาหารการกินและสินค้านานาชนิด มีโรงแรมที่พักมากมายและการคมนาคมสะดวกสบาย โดยห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินสาย ๒ (ถนนมิตรภาพ) ประมาณ ๖๑๕ กิโลเมตร เมืองริมโขงแห่งนี้จึงเป็นอีกหนึ่งเมืองท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาดมาเยี่ยมเยือน ล้วนเป็นเสน่ห์ดึงดูดให้ผู้คนเดินทางมาเยือนเมืองริมโขงแห่งนี้ ดังนั้น จังหวัดหนองคายจึงได้รับการเสนอให้เป็นหนึ่งจังหวัดที่มีการจัดเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเมื่อมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนและศักยภาพการพัฒนาจังหวัดหนองคายพบว่าจังหวัดหนองคายมีความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากจังหวัดหนองคายมีศักยภาพสำคัญ ได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งของประชาชน ชุมชน และสังคม การสร้างคุณค่าและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร การสร้างการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว การสร้างความมั่นคงชายแดน และการพัฒนาคุณภาพระบบการ

ให้บริการ ซึ่งทั้ง ๖ ด้านครอบคลุมทุกมิติของจังหวัดในการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เตรียมความพร้อมสำหรับการลงทุนขนาดใหญ่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ส่วนกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตร ความสามารถในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมและการค้า (ขายส่ง – ขายปลีก) ผลิตภัณฑ์ชุมชน ความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว และเมื่อศึกษาทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ พบว่า หนองคายมีสภาพภูมิศาสตร์มีพื้นที่ติดแนวชายแดนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และใกล้กับนครหลวงเวียงจันทน์ซึ่งเป็นศูนย์กลางการบริหารของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมืองศูนย์กลางการบริหาร และศูนย์กลางการเชื่อมโยงเศรษฐกิจของภูมิภาคตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้และระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก ของกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Sub-region : GMS) มีความได้เปรียบด้านการลงทุนและการค้าชายแดน กระแสนิยมสินค้าไทยของประเทศเพื่อนบ้านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเวียดนามซึ่งมีความคุ้นเคยและนิยมสินค้าไทย นโยบายการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เอื้อต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการค้าการลงทุนของกลุ่มจังหวัด นโยบายการพัฒนาจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนด้านการผลิตเพื่อการส่งออก เอื้อต่อการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของกลุ่มจังหวัด

ในส่วนของอนุภาคลุ่มน้ำโขง เมื่อวิเคราะห์ศักยภาพของไทยภายใต้กรอบความร่วมมือ GMS ซึ่งสรุปได้ว่าประเทศสมาชิก GMS เป็นสมาชิกอาเซียน (ยกเว้นจีน) มีพันธกรณีที่จะต้องลดเลิกมาตรการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษีศุลกากรและมีใช้ภาษีศุลกากร (NTB) ตามกำหนดเวลา ดังนั้นการอำนวยความสะดวกทางการค้าภายใต้ GMS เป็นความร่วมมือที่จะช่วยผลักดันให้ประเทศเหล่านี้ลดเลิกมาตรการ NTB ได้ แผนงานพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) EWEC มีจุดที่เชื่อมต่อกับเส้นทางในแนวเหนือ-ใต้ (NSEC) หลายเส้นทางในหลายประเทศ ได้แก่ ย่างกุ้ง – ดาไว ในเมียนมาร์ เชียงใหม่ – กรุงเทพฯ และหนองคาย – กรุงเทพฯ ในประเทศไทย เส้นทางหมายเลข ๑๓ ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทางด่วน ๑A ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีการขยายโอกาสในการลงทุน โดยเฉพาะการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ โอกาสที่จะขยายฐานการผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เช่น พลังงาน ป่าไม้ และแร่ธาตุ เป็นต้น การขยายตลาดไปยังประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นประตูสู่ประเทศที่สามเพื่อการพึ่งพาตลาดในภูมิภาคอื่น สิ่งเหล่านี้จึงเอื้อประโยชน์แก่จังหวัดหนองคายเป็นอย่างยิ่ง

การวิเคราะห์ศักยภาพการลงทุนของจังหวัดหนองคายเมื่อนำข้อมูลของจังหวัดหนองคาย กลุ่มจังหวัดและอนุภาคลุ่มน้ำโขงทั้งสามส่วนมาประมวลควบคู่กับเครื่องมือการวิเคราะห์แบบสอดคล้อง (Matching Analysis) ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพการลงทุนของจังหวัดหนองคายสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. กิจกรรมขนาดใหญ่ ที่เหมาะสมกับการลงทุนมี ๒ กิจกรรม ได้แก่

(๑) กิจกรรมบริการและสาธารณูปโภค กิจกรรมโลจิสติกส์ (Business services and infrastructure Business logistics)

(๒) กิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยว (Support Business Tourism)

๒. กิจกรรมขนาดกลาง ได้แก่ การลงทุนมีระดับ digital economy เหมาะสม ๑๖ กิจกรรม คือ

(๑) อสังหาริมทรัพย์ (Real estate)

(๒) การเงินนักท่องเที่ยวอาจต้องการแลกเปลี่ยนเงินตรา (Financial)

(๓) การผลิต (Manufacturing)

- (๔) การรับส่งข้อมูล (Transmission)
 - (๕) งานสร้างสรรค์และสื่อ (Creative & Media)
 - (๖) ที่พัก (Accommodation)
 - (๗) คลังสินค้า (Warehouse)
 - (๘) กีฬา (Sport)
 - (๙) กิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยว (Entertainment)
 - (๑๐) อาหาร (Food)
 - (๑๑) ยานยนต์และการซ่อมแซม (Motor Vehicle & Repair)
 - (๑๒) การธนาคาร (Banking)
 - (๑๓) การท่องเที่ยว (Tourism)
 - (๑๔) โทรคมนาคม (Telecom)
 - (๑๕) ร้านอาหาร (Restaurant)
 - (๑๖) โรงแรม (Hotel)
๓. กิจกรรมขนาดเล็ก ระดับชาวบ้าน มี ๑๘ กิจกรรม โดยแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ
- ๓.๑ ด้านวิถีชีวิต ซึ่งมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอยู่ ๕ กิจกรรม ดังนี้ คือ
 - (๑) งานซ่อมบำรุง (Maintenance)
 - (๒) การจัดงาน (Event Organizer)
 - (๓) งานอิเล็กทรอนิกส์,ช่างวางท่อ (Electronic, plumber)
 - (๔) ภาพยนตร์ (Film/Cinema)
 - (๕) การสร้างภาพเคลื่อนไหวโดยการฉายภาพนิ่งหลาย ๆ ภาพต่อเนื่องกันด้วยความเร็วสูง
 - ๓.๒ วิถีอาชีพ ซึ่งมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอยู่ ๖ กิจกรรม ดังนี้ คือ
 - (๑) รองเท้า (Shoes/Foot wears)
 - (๒) ร้านค้า/ร้านสะดวกซื้อ (Retail/Shopping)
 - (๓) ตลาดสด (Fresh Market/Whole sale)
 - (๔) ร้านดอกไม้ (Flower/Whole sale)
 - (๕) การเกษตร/ห่วงโซ่อุปทาน (Agricultural/Supply Chain)
 - (๖) การเกษตร/สำรวจการแบ่งเขต (Agricultural/Survey Zoning)
 - ๓.๓ วิถีดำรงชีวิต ซึ่งมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอยู่ ๗ กิจกรรม ดังนี้ คือ
 - (๑) โรงแรม (Hotel)
 - (๒) ผู้ที่มีวิชาชีพทางด้านสาธารณสุข (Pharm/ Eyesight)
 - (๓) การท่องเที่ยว (Tourism)
 - (๔) ร้านอาหาร (Restaurant)
 - (๕) โรงพยาบาล/สุขภาพ/สปา (Hospitality/Wellness/Spa)
 - (๖) คลินิก/โรงพยาบาล/บูติก (Clinic/ Hospital/ Boutiques)
 - (๗) บ้านพักคนชรา (Nursing Home)

ผลกระทบทางสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิต และแนวทางการแก้ไขผลกระทบ : ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคายสามารถจำแนกหรือจัดกลุ่มปัญหาผลกระทบได้ดังนี้

๑. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจได้แก่ การแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนซึ่งผู้ประกอบการท้องถิ่นยังไม่มีขีดความสามารถเพียงพอและยังไม่พร้อมที่จะเข้าสู่เวทีการแข่งขัน ทั้งการแข่งขันทางด้านราคา และคุณภาพการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาสิ่งสาธารณูปโภคและการค้าขายที่กำลังเติบโต

๒. ผลกระทบด้านสังคมและกฎหมาย ได้แก่ ความเข้าใจในบริบททางสังคม หรือกฎหมายที่แตกต่างกัน รวมทั้งวิถีชีวิตชุมชนที่แตกต่างกันอาจก่อให้เกิดปัญหาการปรับตัวและการใช้ชีวิตร่วมกันรวมทั้งระบบ

๓. ผลกระทบด้านการเมืองและความมั่นคงได้แก่ การก่อตัวของกลุ่มแรงงานข้ามชาติจำนวนมากที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มที่มีอำนาจต่อรองและนำไปสู่ปัญหาความมั่นคง และนำไปสู่การมีส่วนร่วมในระบบในการแสวงหาประโยชน์ของภาคการเมือง

๔. ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ขยะ การบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำลำคลอง หนองบึง หรือการปล่อยมลพิษ

๕. ผลกระทบด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และการสื่อสาร ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงขนบธรรมเนียมประเพณี หรือวัฒนธรรม รวมทั้งการใช้ภาษาในการสื่อสาร รวมทั้งวิถีในการดำรงชีวิต ที่อาจมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงหรือผิดเพี้ยนไปจากเดิม

๖. ผลกระทบด้านสาธารณสุขโรค ได้แก่ ความต้องการสาธารณสุขโรคด้านไฟฟ้า ประปา ขนส่ง ถนนที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น

๗. ผลกระทบด้านสาธารณสุข ได้แก่ การรักษาผู้ป่วยที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น และการแพร่ระบาดของโรค รวมทั้งการควบคุมโรค

๘. ผลกระทบด้านแรงงานและความยากจน ได้แก่ การขยายตัวของกลุ่มแรงงานผิดกฎหมาย และการแย่งชิงงาน และภาวะคนล้นงาน และปัญหาความยากจน หรือตกงาน เป็นต้น

๙. ผลกระทบจากความขัดแย้งในเรื่องการจัดการทรัพยากร สิทธิในที่ดิน สิทธิในการทำงาน

๑๐. ผลกระทบด้านงบประมาณรายจ่ายภาครัฐ ได้แก่ งบประมาณด้านการบริหารราชการ การคมนาคม การสาธารณสุขโรค การรักษาพยาบาล การป้องกันอาชญากรรมและการดูแลรักษาความปลอดภัย

สำหรับแนวทางในการแก้ไขผลกระทบข้างต้น จังหวัดหนองคายจะต้องมีการเตรียมการในด้านการลงทุน การเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมวิถีชีวิต ดังนี้

๑. ด้านเศรษฐกิจ ควรมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสร้างความมั่นคงและความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการใหม่ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในที่จะเข้าสู่เวทีการแข่งขัน และควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จเพื่อบริการข้อมูลและประสานงานในด้านต่าง ๆ ให้ผู้ประกอบการในจังหวัดหนองคาย

๒. ด้านสังคมและกฎหมาย ควรจัดตั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน ที่ประสบปัญหาต่าง ๆ อันเกิดจากการพัฒนาเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาทางด้านกฎหมายเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนแก้ปัญหาความขัดแย้ง ภายในสังคมและชุมชน อันเกิดจากการอยู่ร่วมกันที่หลากหลายของผู้คนที่เข้ามาทำงานภายในจังหวัดหนองคาย

๓. ด้านการเมืองและความมั่นคง ควรให้ความสำคัญกับการเฝ้าระวังปัญหาการรวมกลุ่มขอแรงงานข้ามชาติที่อาจรวมตัวกันในการสร้างอำนาจต่อรองและนำไปสู่ปัญหาความมั่นคง รวมทั้งอาจนำไปสู่การมีส่วนร่วมในระบบในทางการเมือง

๔. ด้านผลกระทบและสิ่งแวดล้อม ควรให้ความสำคัญกับการจัดการขยะในชุมชนที่เกิดขึ้นใหม่ การบุกรุกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบำบัดน้ำเสียภายในพื้นที่โดยรอบเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และในชุมชนหนาแน่นซึ่งจะเกิดขึ้นใหม่ รวมทั้งการเฝ้าระวังการปล่อยมลพิษในรูปแบบต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมที่อาจเกิดขึ้นในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ควรประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้กับชุมชนและประชาชนในจังหวัดหนองคายได้เข้าใจถึงการพัฒนาที่จะนำความเจริญมาสู่จังหวัดจัดทำแผนผังแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจนเกี่ยวกับโครงการใหญ่ที่อาจกระทบกับสิ่งแวดล้อมและให้มีกองทุนเพื่อบำบัดเยียวยาแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบที่ไม่สามารถแก้ไขหรือช่วยเหลือตัวเองได้

๕. ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและการสื่อสาร ควรให้มีการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญในชุมชนท้องถิ่น รมรณรงค์การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารควบคู่กันไปทั้งในระดับสากลและภาษาประจำถิ่น การใช้ศิลปะประจำถิ่นมากำหนดเป็นรูปแบบอาคารสถานที่ต่าง ๆ ที่ปลูกสร้างขึ้นใหม่ภายในและโดยรอบเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ การวางรากฐานการศึกษาให้แก่เยาวชนได้เรียนรู้ เข้าใจและสืบทอดวัฒนธรรมอันดีที่มีอยู่โดยรอบพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๖. ด้านสาธารณสุข นอกจากจะมีการพัฒนาระบบสาธารณสุขโดยสมบูรณ์ภายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแล้วควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสาธารณสุขแก่ชุมชนโดยรอบเพื่อรองรับแรงงานที่จะเข้ามาพำนักอยู่โดยรอบเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๗. ด้านการสาธารณสุข ควรปรับปรุงระบบการรักษาพยาบาลการแพร่ระบาดและการควบคุมโรครองรับประชากรที่จะมีเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลโดยรอบเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๘. ด้านแรงงาน ควรเฝ้าระวังการขยายตัวของกลุ่มแรงงานผิดกฎหมายการแย่งชิงงานภาวะคนล้นงาน ปัญหาความยากจนโดยจัดให้มีศูนย์ช่วยเหลือแรงงานที่ประสบปัญหาให้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย การจัดให้มีการพัฒนาทักษะให้กับชุมชนให้มีทักษะใหม่อาชีพใหม่รองรับบริบทของหนองคายที่เปลี่ยนแปลงไป

๙. ด้านความขัดแย้งในเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิทธิในที่ดินสิทธิในการทำงานควรจัดให้มีศูนย์ช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบเพื่อไกล่เกลี่ยแก้ไขปัญหาคือพิพาท

๑๐. ด้านงบประมาณรายจ่ายภาครัฐ ควรให้ความสำคัญกับการบริหารสาธารณะโดยรอบพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพื่อพัฒนาระบบคมนาคมสาธารณสุขการรักษาพยาบาล การป้องกันอาชญากรรมการรักษาความปลอดภัยโดยอาจจัดตั้งเป็นกองทุนในการพัฒนาพื้นที่รอบเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นต้น

ภัยคุกคามและแนวทางการแก้ไข : ภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นในจังหวัดหนองคายมี ดังนี้

๑. อาชญากรรมข้ามชาติ และองค์กรอาชญากรรม และการกระทำผิดอาญา ได้แก่ การทะเลาะวิวาท ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินซึ่งกระทำโดยชาวต่างประเทศ

๒. การก่อการร้าย ได้แก่ การแฝงตัวเข้ามาสืบสวนหาข่าวการเกิดเครือข่ายหรือการสร้างกลุ่มที่มีแนวคิดหรือมุมมองที่แตกต่างการร่วมมือกับกลุ่มก่อการร้ายเพื่อปฏิบัติการตามแนวชายแดน การค้าอาวุธสงคราม

๓. ยาเสพติด ได้แก่ การลักลอบหรือค้ายาเสพติด การแพร่ระบาดของยาเสพติด

๔. อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายคอมพิวเตอร์การหลอกลวงหรือฉ้อโกง ที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ

๕. ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง อัคคีภัย

๖. โรคอุบัติใหม่ที่ชาวต่างชาติเป็นพาหะ

๗. การค้าแรงงานผิดกฎหมาย ผู้หลบหนีเข้าเมือง และการค้ามนุษย์ ได้แก่ การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การหลอกลวงแรงงาน การบังคับใช้แรงงาน การค้าทาส การค้ามนุษย์ การหลีกเลี่ยงการขออนุญาตทำงานตามกฎหมาย

๘. ผู้มีอิทธิพล ได้แก่ การรวมตัวเพื่อใช้อำนาจของกลุ่มเพื่อต่อรองผลประโยชน์ การรวมกลุ่มของคนเพื่อสร้างอิทธิพลและกระทำความผิดกฎหมาย การเรียกเงินค่าคุ้มครองหรือค่านายหน้าในการทำงานโดยผิดกฎหมาย

แนวทางแก้ไขมาตรการป้องกันและเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยคุกคามที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑. ด้านอาชญากรรมข้ามชาติต้องคัดกรองอาชญากรรมและการกระทำความผิดอาญาซึ่งกระทำโดยชาวต่างประเทศ ควรจัดระบบเฝ้าระวังทางอิเล็กทรอนิกส์เช่นที่วีรจักรปิดในสถานที่สำคัญที่เป็นจุดเสี่ยงในพื้นที่ตัวเมืองและชุมชนที่มีความเจริญการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรงแรมสถานบริการโดยเคร่งครัดในเรื่องการตรวจสอบจัดเก็บเอกสารหลักฐานของชาวต่างชาติที่เข้ามาพำนักและใช้บริการ ตลอดจนการสร้างอาสาสมัครเฝ้าระวังให้มีความเข้มแข็งในการปฏิบัติหน้าที่ เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างชุมชนในการแจ้งข่าวอาชญากรรมและการป้องกันตนเอง

๒. ด้านการก่อการร้าย ควรมีชุดเฉพาะกิจเฝ้าระวังสืบสวนหาข่าวความเคลื่อนไหวของกลุ่มชาวต่างชาติที่มีพฤติการณ์การใช้ความรุนแรงการค้าอาวุธสงคราม ให้มีการบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด มีการตรวจตราอาวุธและสิ่งผิดกฎหมายเป็นประจำ ให้มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างหน่วยงานภายในและระหว่างประเทศ การตรวจสอบในบริเวณด่านพรมแดนและพื้นที่ที่เป็นช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศรวมทั้งจุดเสี่ยงต่าง ๆ ควรจัดให้มีเครื่องมือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยอันเนื่องมาจากการก่อวินาศกรรมด้วยการใช้สารเคมีสารพิษต่าง ๆ

๓. ด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด ควรมีมาตรการในการป้องกัน ป้องปราม และปราบปรามผู้ค้าและผู้เสพรวมถึงสถานประกอบการในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษควรจะเป็นสถานประกอบการที่ชาวมีการตรวจสอบยาเสพติดผู้ที่ทำงานในพื้นที่ทุกคนเป็นประจำ กวดขันมิให้มีการลักลอบจำหน่ายยาเสพติดโดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด จัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่หมู่บ้านชุมชนโดยรอบ รวมทั้งให้มีการจัดตั้งอาสาสมัครในการเฝ้าระวังแจ้งข่าวสารให้หน่วยงานภาครัฐ

๔. ด้านอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ควรให้ศูนย์เฝ้าระวังการทำความผิดที่เกี่ยวกับกฎหมายคอมพิวเตอร์ ลิขสิทธิ์ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนภาคเอกชนผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อมิให้ถูกหลอกลวงหรือฉ้อโกง

๕. ด้านการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติและภัยอันเกิดจากมนุษย์ ควรให้ความสำคัญกับการจัดเตรียมเครื่องมือที่ทันสมัยรองรับภัยทุกชนิดที่อาจเกิดขึ้นภายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ครอบคลุมพื้นที่ภายในและพื้นที่โดยรอบ การให้การศึกษาเกี่ยวกับประเภทภัยต่าง ๆ ที่มีโอกาสเกิดขึ้นเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่แรงงานและประชาชนรอบบริเวณ จัดให้มีระบบการแจ้งเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ และมีการฝึกซ้อมเป็นประจำทุกระยะ

๖. ด้านการป้องกันโรคอุบัติใหม่ ควรให้มีการเฝ้าระวังติดตามข่าวสารโรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นในประเทศข้างเคียงและที่ชาวต่างชาติที่อาจเป็นพาหะ ให้มีระบบการสอบสวนโรคที่มีประสิทธิภาพค้นหาผู้ป่วยได้อย่างฉับไว พร้อมทั้งมีการเตรียมความพร้อมไว้ ณ สถานพยาบาลทุกแห่ง

๗. ด้านการค้าแรงงานผิดกฎหมายผู้ลักลอบหลบหนีเข้าเมืองและการค้ามนุษย์ควรจัดให้ศูนย์เฝ้าระวังและดำเนินการเยียวยาผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน พัฒนาฐานความเข้มแข็งของเครือข่ายคุ้มครอง

แรงงาน และการบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้กระทำความผิดโดยเคร่งครัด ให้มีข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการปราบปรามผู้กระทำความผิดในลักษณะดังกล่าว มีการตรวจตราสถานบริการพื้นที่เสี่ยงประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เปิดบริการการขออนุญาตทำงานภายในประเทศให้มีความสะดวกรวดเร็วและเกิดความมั่นคง

๘. ด้านการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ให้มีการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด ทั้งในด้านการตรวจตรา การตรวจค้น การพิจารณาอนุญาต ให้มีอาวุธปืน การติดตามเฝ้าระวังพฤติกรรมของบุคคลที่ประกอบอาชีพไม่สุจริตซึ่งอาจกลายเป็นผู้มีอิทธิพลอย่างใกล้ชิด

๑.๕.๕ จังหวัดหนองคายกับการเตรียมความพร้อมการพัฒนาเพื่อรองรับรถไฟความเร็วสูงลาว - จีน

๑) ความเป็นมาและลักษณะของโครงการของรถไฟความเร็วสูงลาว-จีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การก้าวเป็นชาติมหาอำนาจอันดับ ๑ ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านโครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative, BRI) ซึ่งเป็นโครงการที่ได้นำแนวคิดของเส้นทางสายไหม (Silk Road) ในอดีต มาเป็นหลักคิดเชิงยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงระบบขนส่งทางรางในรูปแบบของรถไฟไฟฟ้าความเร็วสูง มีจุดเริ่มต้นจากเมืองคุนหมิงไปสิ้นสุดที่สิงคโปร์ ซึ่งจะช่วยยกระดับศักยภาพของมหานครคุนหมิง ก้าวข้ามข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ไร้ทางออกเชื่อมสู่ทะเล (Land-locked Country) สู่การเป็นพื้นที่จุดศูนย์กลางเชื่อมต่อกับประเทศอื่นในภูมิภาค (Land-linked Country) และจะเป็นโอกาสกระจายทรัพยากรไปยังกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน

ก้าวแรกของการเชื่อมโยงระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน คือโครงการรถไฟไฟฟ้าความเร็ว คุนหมิง - บ่อเต็น และนครหลวงเวียงจันทน์ที่พร้อมเปิดให้บริการในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ นอกจากนี้ในอนาคตอันใกล้สาธารณรัฐประชาชนจีนก็มีความพยายามที่จะส่งเสริมและสนับสนุนประเทศไทยในการดำเนินการก่อสร้างเส้นทางรถไฟ พร้อมระบบเดินรถไฟความเร็วสูง เนื่องจากประเทศไทยเปรียบได้กับจุดศูนย์กลางการเชื่อมต่อไปยังประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนต้องการเชื่อมต่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของตนเองสู่อาเซียน (ASEAN Connectivity) และสาธารณรัฐประชาชนจีนก็เล็งเห็นว่าไทยเป็นประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ดังกล่าว ดังนั้นโครงการรถไฟไฟฟ้าความเร็วสูงจึงเป็นโอกาสและความท้าทายครั้งสำคัญทางด้านเศรษฐกิจสำหรับประเทศไทย

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการรถไฟไฟฟ้าความเร็ว คุนหมิง - บ่อเต็น และนครหลวงเวียงจันทน์ เป็นเส้นทางรถไฟ บ่อเต็น - เวียงจันทน์ รถไฟวิ่งด้วยระบบรางเดี่ยว (Single Track) ความกว้าง ๑.๔๓๕ เมตร มีความยาวทั้งสิ้น ๔๑๔ กิโลเมตร มีจำนวน ๑๗๐ สะพาน ๗๒ อุโมงค์ และ ๓๒ สถานี โดยใช้รถไฟรุ่น Fuxing CR ๒๐๐J (กรีนไจแอนท์ ฮัคค์) มีความจุ ๗๐๐ - ๑๑๐๐ คน มีอัตราค่าโดยสาร ๕๐๐ บาท/คน ราคาขนส่งสินค้า ๒.๑๖ บาท/ตัน/กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางบ่อเต็น - เวียงจันทน์ ๔ ชั่วโมง โดยประมาณ รถไฟโดยสารคนคน มีความเร็วสูงสุด ๑๖๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง วันละ ๔ เที่ยว รถไฟขนส่งสินค้ามีความเร็วสูงสุด ๑๒๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง วันละ ๑๔ เที่ยว

ในส่วนของแนวทางการเชื่อมต่อระบบขนส่งทางรางระหว่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับประเทศไทย ได้มีการกำหนดโครงการเชื่อมโยงรถไฟความเร็วสูงระหว่างจีน - ลาว - ไทย ช่วงหนองคาย - เวียงจันทน์ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างฝ่ายไทย ลาว และจีน ซึ่งมีความเห็นชอบร่วมกันว่า จะต้องมีการดำเนินการก่อสร้างสะพาน

ข้ามแม่น้ำโขงใหม่ เพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักที่จะรองรับระบบการเดินรถไฟความเร็วสูง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเชื่อมต่อรถไฟ หนองคาย - เวียงจันทน์ จะตั้งอยู่ทางทิศใต้ของสะพานมิตรภาพไทย - ลาว (หนองคาย - เวียงจันทน์) ในปัจจุบัน ห่างจากสะพานเดิมประมาณ ๓๐ เมตร โดยสะพานแห่งใหม่จะมีทางรถไฟทั้งขนาดมาตรฐาน ฝ่ายลาวและไทยจะดำเนินการกระบวนการภายในของแต่ละประเทศโดยเร็ว

๒) ผลกระทบที่ระดับประเทศที่ไทยจะได้รับจากการลงทุนรถไฟความเร็วสูงลาว - จีน

๒.๑) ผลกระทบเชิงบวก

การลงทุนด้านรถไฟความเร็วสูงจะสร้างมูลค่า และผลประโยชน์ด้านบวกกับจีนในระยะยาว ซึ่งไทยในฐานะผู้ให้การสนับสนุนโครงการดังกล่าวก็จะได้รับผลประโยชน์เช่นเดียวกับจีน เพราะการเข้ามาของรถไฟความเร็วสูงไม่เพียงแต่นำนักลงทุนจากจีนเข้ามาในพื้นที่ของประเทศไทยและอาเซียน ยังเป็นโอกาสให้ธุรกิจท้องถิ่นขนาดเล็ก (Local SME) อย่างเช่น การคมนาคม โลจิสติกส์ อสังหาริมทรัพย์ และการท่องเที่ยวสามารถฟื้นฟูความเป็นอยู่ของตนเองและสร้างโอกาสการจ้างงานให้ผู้คนได้อีกมาก

นอกจากนี้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสำคัญทางด้านเกษตรกรรมเป็นหลักประกอบกับเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สามารถเชื่อมการค้าขายไปยังทางออกทะเล และมีแหล่งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สำคัญ คือ ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก (Eastern Economic Corridor, EEC) ทำให้การเข้ามาของรถไฟความเร็วสูงยังสามารถดึงดูดบริษัทต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในอนาคตข้างหน้า ดังนั้น จึงเห็นได้ชัดเจนว่ารถไฟความเร็วสูงเป็นอีกหนึ่งโอกาสสำคัญที่จะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับประเทศไทย ดังนี้

(๑) **เพิ่มศักยภาพและทางเลือกทางโลจิสติกส์** โดยเฉพาะการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับสปป.ลาว และจีน หากมีการเชื่อมต่อระบบการขนส่งทางรถไฟความเร็วสูงจากกรุงเทพฯ - คุณหมิง ในระยะทาง ๑,๕๓๙.๕ กิโลเมตร จะใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๕ ชั่วโมง ซึ่งถือได้ว่าเป็นทางเลือกที่มีต้นทุนต่ำทั้งในด้านระยะเวลาและความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการเดินทาง เมื่อเทียบกับการขนส่งทางทะเล

(๒) **ทำให้เกิดการเชื่อมโยงโซ่อุปทานรวมกัน** การขนส่งด้วยระบบรางจะสามารถประหยัดได้มากกว่าการขนส่งทางถนนทำให้เข้าถึงทรัพยากรการผลิตโดยเฉพาะสินค้าเกษตร ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยและสปป.ลาว มีจุดแข็ง ด้านอุตสาหกรรมเกษตรจะทำให้เกิดอุตสาหกรรมเชื่อมโยงลักษณะซัพพลายเชนระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยโดยเฉพาะจังหวัดอุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตยางพาราที่สำคัญของประเทศ และอาจจะทำให้เกิดศูนย์อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางพารา เช่น ยางรถยนต์, ถุงมือยาง และอื่น ๆ โดยสามารถใช้วัตถุดิบในพื้นที่และส่งออกกลับไปประเทศจีนด้วยต้นทุนรวมที่ต่ำกว่า

(๓) **เพิ่มการลงทุนทางตรงจากประเทศจีน** ปัจจุบันประเทศจีนเริ่มมีบทบาทการลงทุนในต่างประเทศ ในสัดส่วนที่สูง ประเทศไทยที่ผ่านมามีจีนเป็นผู้ลงทุนลำดับสองรองจากญี่ปุ่น ในช่วง ๒ ปีครึ่งนับแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๑ จนถึงกลางปี พ.ศ.๒๕๖๓ มีจำนวน ๙๐๘ โครงการมูลค่าการลงทุน ๖.๔๒๑ แสนล้านบาท แนวโน้มการลงทุนจะเป็นอุตสาหกรรมยางพาราและอุตสาหกรรมไฮเทคในพื้นที่อีอีซี และในอนาคตหากรถไฟความเร็วสูงไทย - จีน สามารถเชื่อมกับเส้นทางอุตะเถา-แหลมฉบัง และพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะทำให้เกิดเขตอุตสาหกรรมใหม่ในพื้นที่ภาคอีสานโดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย

(๔) ส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจีนเป็นลูกค้าสำคัญของไทย ในปี.ศ.๒๕๖๒ มีจำนวนประมาณ ๑๑ ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๓๖ ทำรายได้เข้าประเทศประมาณ ๕.๕ แสนล้านบาท เส้นทางรถไฟจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับนักท่องเที่ยวทั้งของจีนและของไทยให้สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางรถไฟความเร็วสูงเข้าสู่ส่วนลึกภายในของจีนโดยมีคุนหมิงเป็นศูนย์กลางจะทำให้นักท่องเที่ยวในส่วนชั้นในของจีนสามารถเดินทางด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่า สามารถเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวของไทย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลเป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยวชาวจีน

(๕) การกระจายรายได้ลดความเหลื่อมล้ำ ปฏิเสธไม่ได้ว่าระบบการขนส่งทางรางทั้งคนและสินค้าจะทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ ตามเส้นทางรถไฟความเร็วสูง ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะได้ประโยชน์สูงสุดของเส้นทางสายนี้ซึ่งจะมีคนจำนวนมากมากับรถไฟ และจะทำให้เกิดชุมชนและเมืองใหม่ โดยที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจะทำให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่

๒.๒) ผลกระทบเชิงลบ

(๑) สิ้นค้าราคาถูกจากจีนเข้ามาแย่งตลาด กล่าวคือ เนื่องจากโครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางเน้นที่จะจัดอุปสรรคทางการค้าหรือลงทุน โดยเปิดโอกาสให้นักลงทุนจีนสามารถนำสินค้าที่มีราคาถูก เข้าแย่งชิงส่วนแบ่งการตลาด ซึ่งจะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่ได้รับผลกระทบจากสินค้าราคาถูกของจีนทำให้กำลังการบริโภคหรืออุดหนุนธุรกิจของคนในพื้นที่ลดลง ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญเพื่อควบคุมปัญหาดังกล่าวไม่ให้ธุรกิจไทยเกิดความเสียหาย

(๒) ความมั่นคง กล่าวคือ เมื่อเกิดการหลั่งไหลเข้ามาของคนจำนวนมากย่อมนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างชาติผิดกฎหมาย ปัญหาการค้ามนุษย์ และปัญหาโรคระบาด อาทิ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นต้น

๓) ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบจากโครงการก่อสร้างรถไฟลาว – จีน ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย ได้ระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่มีบทบาทต่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นจากการมีรถไฟความเร็วสูงจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมายังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบกับการศึกษาข้อมูลวิจัยผลกระทบด้านการท่องเที่ยวจากโครงการก่อสร้างรถไฟลาว – จีน ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ของ ดร.โกศลรุ่ง พรอนันต์ และคณะวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร สรุปได้ว่า ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ จะเกิดขึ้นใน ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

ผลกระทบเชิงบวก

- จำนวนผู้ประกอบการขนส่งเพิ่มขึ้น
- ผู้บริโภคมีทางเลือกในการบริโภคสินค้าเพิ่มขึ้น
- เปิดโอกาสให้นักลงทุนชาวจีนเข้ามาลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย อันเป็นผลจากรัฐบาลโดยการนำของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้ริเริ่มนโยบาย

ที่มุ่งมั่นพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนที่เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และส่งเสริมการค้าการลงทุน ผ่านการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษขึ้นใน ๑๐ พื้นที่ชายแดนของประเทศไทย ได้แก่ ตาก สระแก้ว ตราด มุกดาหาร สงขลา เชียงราย หนองคาย นครพนม กาญจนบุรี และนราธิวาส พร้อมทั้งกำหนดมาตรการสนับสนุนและส่งเสริมการค้าการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การให้สิทธิและประโยชน์ทั้งที่เป็นภาษีและไม่ใช่อะไร การตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service : OSS) และมาตรการอำนวยความสะดวกอื่นๆ โดยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ มูลค่าการค้าชายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ๔ ประเทศ ได้แก่ เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง มีมูลค่าเฉลี่ยต่อปีประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดชายแดน เป็นประตูสู่อาเซียน ตั้งอยู่ใกล้กับนครหลวงเวียงจันทน์ เมืองหลวงสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการค้าและการลงทุนของลาว ทำให้มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงและยังสามารถเชื่อมต่อไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ ซึ่งทั้งสองประเทศดังกล่าว เป็นตลาดขนาดใหญ่ที่จะเป็นช่องทางในการค้าขายและแลกเปลี่ยนสินค้ากับจังหวัดหนองคายได้เป็นอย่างดี โดย**เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดหนองคาย**จะเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมและพักสินค้าจากสถานที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ก่อนที่จะกระจายไปยังประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าวได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งในระยะเริ่มต้น จังหวัดหนองคายได้เสนอพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ในพื้นที่ ๕ อำเภอ ๒๒ ตำบล ๕๕๙,๖๑๔ ไร่ ประกอบด้วย อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๑๒ ตำบล อำเภอโพนพิสัย จำนวน ๓ ตำบล อำเภอศรีใคร จำนวน ๑ ตำบล อำเภอท่าบ่อ จำนวน ๓ ตำบล และอำเภอศรีเชียงใหม่ จำนวน ๓ ตำบล โดยมีพื้นที่ที่มีศักยภาพ พร้อมให้เอกชนเช่าและใช้ประโยชน์ จำนวน ๙ แปลงรวมพื้นที่ ๕,๘๔๒-๐-๘๕ ไร่

จากศักยภาพตามที่กล่าวมา รัฐบาลโดยการนำของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) จึงได้ประกาศให้จังหวัดหนองคายเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในพื้นที่ ๒ อำเภอ ๑๓ ตำบล พื้นที่ ๒๙๖,๐๔๒ ไร่ ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ที่ ๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้จังหวัดหนองคายในท้องที่ จำนวน ๑๓ ตำบล ๒ อำเภอ เป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ ๒ ดังนี้

๑) อำเภอเมืองหนองคาย ๑๒ ตำบล พื้นที่ ๒๕๘,๙๘๙ ไร่ ประกอบด้วย ตำบลคำบกหวาน ตำบลในเมือง ตำบลบ้านเตื่อ ตำบลพระธาตุบังพวน ตำบลโพธิ์ชัย ตำบลโพนสว่าง ตำบลมีชัย ตำบลเวียงคุก ตำบลสีกาย ตำบลหนองกอมเกาะ ตำบลหาดคำ และตำบลหินโงม

๒) อำเภอศรีใคร ๑ ตำบล พื้นที่ ๓๗,๐๕๓ ไร่ คือ ตำบลศรีใคร โดยหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๑๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิกถอนสภาพที่ดิน จำนวน ๑ แปลงให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เพื่อให้เอกชนและหน่วยงานภาครัฐใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย คือ ที่เลี้ยงสัตว์บ้านไชยาสาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๔ ตำบลศรีใคร อำเภอศรีใคร เนื้อที่ถอนสภาพ ๗๑๘-๐-๔๖ ไร่ อยู่ระหว่างการสรรหานักลงทุนโดยกรมธนารักษ์

ผลกระทบเชิงลบ

- ข้อจำกัดของพื้นที่การลงทุน
- ราคาที่ดินสูงขึ้น
- การไหลบ่าของสินค้าจากจีนเป็นจำนวนมาก จะกระทบต่อการตลาดสินค้าชุมชนของไทย

๒. ผลกระทบด้านโลจิสติกส์

ผลกระทบเชิงบวก

- ต้นทุนการขนส่งลดลง
- มีการเปลี่ยนถ่ายสินค้าเพิ่มขึ้น
- ธุรกิจโลจิสติกส์เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีรายได้มากขึ้น
- เส้นทางหลวงแผ่นดิน จังหวัดหนองคาย ซึ่งตั้งอยู่บนถนนมิตรภาพหรือทางหลวงแผ่นดิน

หมายเลข ๒ เริ่มต้นจากเขตอำเภอสระใคร (เขตติดต่ออำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี) สิ้นสุด ณ สะพานมิตรภาพ ไทย – ลาว แห่งที่ ๑ (หนองคาย – เวียงจันทน์) ระยะทางประมาณ ๒๓.๙๒๑ กม. สามารถเดินทางผ่าน สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ ๑ เชื่อมไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐประชาชน จีน (ตอนใต้) และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – พ.ศ. ๒๕๖๑ มีปริมาณการจราจรหนาแน่นขึ้นทุกปีสะท้อนให้เห็นว่า การค้า การลงทุนของจังหวัด หนองคายเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยหลังจากที่นักท่องเที่ยวชาวจีนเข้ามายังประเทศไทย จะใช้เส้นทางนี้ เป็นเส้นทางหลักในการคมนาคม ซึ่งมีศักยภาพเชื่อมโยงโครงข่ายระบบการขนส่งทางราง และทางบก ตลอดจน เชื่อมโยงโครงข่ายขนส่งระหว่างประเทศไทย – สปป.ลาว และมีความสำคัญในการเชื่อมโยงภาคการผลิตด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เช่น ภาคการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และบริการ ภาคการเกษตร และอุตสาหกรรม เป็นต้น

ผลกระทบเชิงลบ

- ความแออัดของด่าน (คนและของ)
- อุบัติเหตุที่เกิดจากการเดินทางท่องเที่ยว

๓. ผลกระทบด้านการท่องเที่ยว

ผลกระทบเชิงบวก

- จำนวนนักท่องเที่ยวจากจีนและลาวจะเพิ่มมากขึ้น เพราะเดินทางมาสะดวกขึ้น
- สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวจะมีการเติบโตที่ดี
- รายได้จากการท่องเที่ยวจะเติบโตมากขึ้น
- มีความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น
- เกิดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างประเทศทำให้เกิดเส้นทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (เส้นทางท่องเที่ยว ๓ ธรรม : ธรรมะ ธรรมชาติ วัฒนธรรม)
- มีการลงทุนพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เพิ่มขึ้น
- มีการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวลงสู่ชุมชนมากขึ้น

ผลกระทบเชิงลบ

- แหล่งท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนา หรือมีชื่อเสียงในระดับอาเซียน
- เส้นทางคมนาคมไม่สะดวกและเพียงพอ ทั้งในตัวเมืองและอำเภอ
- ป้ายประชาสัมพันธ์แนะนำแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ
- บุคลากรด้านการท่องเที่ยวไม่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษา
- พื้นที่รองรับนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอ
- ปัญหามาตรฐานการให้บริการของร้านอาหารและที่พัก
- ไม่มีห้างสรรพสินค้า Outlet รองรับการท่องเที่ยว
- รถบริการ (Grab) ไม่เพียงพอ / สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ

๔. ผลกระทบด้านความมั่นคง

ผลกระทบเชิงบวก

- ช่วยกระตุ้นให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (การเป็นเพื่อนบ้านที่ดี)

ผลกระทบเชิงลบ

- ปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติด
- การลักลอบสินค้าหนีภาษี
- การลักลอบแรงงาน (ค้ายมนุษย์)

๕. ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม/สังคม/วัฒนธรรม

ผลกระทบเชิงบวก

- เกิดการถ่ายทอดความรู้และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ

ผลกระทบเชิงลบ

- ก่อให้เกิดมลภาวะทางอากาศและฝุ่นละออง มลภาวะทางเสียง ขยะ โรคติดต่อ

๔) ความพร้อมของจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย เป็นจังหวัดชายแดน มีลักษณะพิเศษโดยทอดยาวตามลำน้ำโขงเป็นเขตแดนระหว่างประเทศ ระยะทาง ๒๑๐.๖ กิโลเมตร อาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน ๖ อำเภอ จาก ๙ อำเภอ มีจุดยืนทางยุทธศาสตร์ คือ (๑) ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน (๒) ส่งเสริมการท่องเที่ยว ๓ ธรรม และ (๓) ส่งเสริมการค้า การลงทุน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะเป็นประตูการค้าชายแดน สามารถเชื่อมโยงกับโครงการ One Belt One Road ด้วยเส้นทางรถไฟความเร็วสูงในอนาคต

จังหวัดหนองคาย ได้เตรียมความพร้อมเพื่อให้พื้นที่มีศักยภาพทางการค้าการลงทุนกับประเทศจีน และสามารถรองรับการเชื่อมต่อทางรถไฟความเร็วสูงที่กำลังจะมาในอนาคต ตามโครงการก่อสร้างโครงข่ายเส้นทางรถไฟข้ามทวีปเอเชียหรือที่เรียกว่า “Trans-Asia Railway” เชื่อมโยง จีน ฮ่องกง ลาว ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ ภายใต้ยุทธศาสตร์ One Belt, One Road ของจีนที่ต้องการเชื่อมโยงการขนส่งภายในอาเซียน เป็นผลให้จังหวัดหนองคาย ต้องมีนโยบายด้านการท่องเที่ยวที่จะทำให้มีการเปิดช่องทางพิเศษนักท่องเที่ยวจีนที่มาเที่ยว และนอนค้างที่จังหวัดหนองคายในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่จำนวน ๓ ล้านคน และรายได้จากการท่องเที่ยว ๕,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ภายใต้เป้าหมาย **“จากเมืองผ่าน เป็นเมืองพัก”**

การเตรียมความพร้อมในขั้นแรก คือ **ด้านศุลกากรหนองคาย และตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย** จากข้อมูลของด้านศุลกากรหนองคาย คาดว่ามูลค่าสินค้าและจำนวนนักท่องเที่ยว จะเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างแน่นอน เนื่องจากเดิมมูลค่าการค้าไทย - ลาว ระหว่างด้านศุลกากรหนองคาย และด่านพาสีท่านาแล้ง เฉลี่ยปีละ ๖๓,๐๐๐ ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นมูลค่าการส่งออก ซึ่งไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า และนักท่องเที่ยว เฉลี่ยปีละ ๕,๔๖๕,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อโครงการรถไฟความเร็วสูง ลาว-จีนแล้วเสร็จในอีก ๒ ปีข้างหน้า จะต้องมีการปรับปรุงเตรียมการรองรับ ได้แก่ การเพิ่มบุคลากรที่ด่านพรมแดน และด่านพรมแดนรถไฟหนองคาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่จะข้ามมากับขบวนรถไฟจากประเทศจีน ผ่านลาวมายังด้านศุลกากรหนองคาย นอกจากนั้นจะ**เสนอกรมศุลกากรเพิ่มเครื่องเอกซเรย์กระเป๋าเดินทาง/สัมภาระผู้โดยสาร และเครื่อง X-Ray ตู้คอนเทนเนอร์** ให้มีอย่างเพียงพอกับปริมาณงานที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกหลายเท่าตัว รวมถึงการเตรียมพร้อมด้านบุคลากรให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนกับนักธุรกิจ นักท่องเที่ยว หรือผู้เดินทางชาวจีน

สำหรับ**ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๔** มีอำนาจหน้าที่ในการสกัดกั้นและป้องกันปราบปรามบุคคลไม่พึงประสงค์ ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในประเทศ ไม่ให้เข้ามาในราชอาณาจักร และสนับสนุนการอำนวยความสะดวกด้านพิธีการคนเข้าเมืองตามกฎหมายแก่ชาวต่างชาติในการเดินทางเข้า-ออก และการพำนักรักษาในราชอาณาจักรตามนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยไม่ขัดต่อหลักความมั่นคงของประเทศ และสำหรับกรณีโครงการก่อสร้างรถไฟลาว-จีน (ช่วงบ่อเต็น - เวียงจันทน์) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร หากมีการเปิดเป็นจุดผ่านแดนถาวรเพื่อตรวจอนุญาตให้บุคคลและพาหนะเดินทางเข้า - ออกราชอาณาจักร ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ถือว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานความมั่นคงและงานบริการคนเข้าเมือง ที่ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคายต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนั้น ในการรองรับผลกระทบจากโครงการฯ ดังกล่าว ในมิติของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๔ ได้พิจารณามาตรการและแนวทางปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกิจ เพื่อรองรับผลการดำเนินโครงการฯ ดังนี้

๔.๑) ความพร้อมด้านความมั่นคง

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานในสังกัด รวมทั้งตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย ถือเป็นการกิจหลักในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรมต่างๆ ตลอดจนการหลบหนีเข้าเมือง ยาเสพติด ค้ามนุษย์ และการกระทำความผิดอาญาอื่นๆ ตามกฎหมาย แนวทางการปฏิบัติส่วนนี้

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ได้มีการเพิ่มขีดความสามารถในการตรวจคัดกรอง ควบคุมบุคคล ในการเดินทางเข้า - ออกราชอาณาจักร รวมทั้งการยกระดับระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมบุคคล และการบริการตรวจคนเข้าเมือง ดังนี้

(๑) การนำระบบตรวจพิสูจน์บุคคลด้วยใบหน้าและลายพิมพ์นิ้วมือ หรือระบบ Biometrics มาใช้ในจัดเก็บและบันทึกข้อมูลทางชีวภาพของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลทางกายภาพ หรือพฤติกรรม เช่น ข้อมูลใบหน้า ภาพถ่ายใบหน้า ลายนิ้วมือ เป็นต้น เพื่อใช้จัดเก็บเป็นฐานข้อมูลในการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล เพื่อตรวจอนุญาตให้บุคคลเดินทางเข้า - ออก ราชอาณาจักร ในการป้องกันบุคคลอันไม่พึงประสงค์นำหนังสือเดินทางของผู้อื่นมาใช้ ป้องกันการปลอมแปลงเอกสารการเดินทาง ฯลฯ

(๒) การใช้ระบบบัญชีต้องห้าม (Black List) และระบบบัญชีเฝ้าดู (Watch List) ในการตรวจบุคคล โดยเฉพาะบุคคลสัญชาติเป้าหมาย เพื่อคัดกรองการเดินทางเข้า - ออกราชอาณาจักร เพื่อสกัดกั้นมิให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามาก่อภัยคุกคามในประเทศ

(๓) การตั้งจุดคัดกรองบุคคลต่างด้าวที่มีพฤติกรรมสุ่มเสี่ยงต่อการเข้ามาเพื่อค้ามนุษย์ ค้าประเวณี โดยเฉพาะเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เดินทางคนเดียว ไม่สามารถให้ข้อมูลที่พิกที่แน่นอนได้ รวมทั้งแรงงานต่างด้าวที่แฝงตัวมาในรูปของนักท่องเที่ยว

(๔) การนำระบบรถตรวจการณ์อัจฉริยะ รองรับงานความมั่นคงในการตรวจคัดกรอง ควบคุมบุคคลหรือกลุ่มบุคคลตามแนวชายแดนและพื้นที่ชั้นใน เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด รวมทั้งการสกัดกั้นอาชญากรรมต่างๆ

๑.๓ ประเด็นปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่

จังหวัดหนองคายได้ดำเนินการสำรวจและประมวลสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นทั้งโดยผ่านกระบวนการการบูรณาแผนในระดับพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน เริ่มต้นจากการสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนโดยกระบวนการจัดทำแผนชุมชน แล้วเชื่อมต่อกับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ แล้วนำมาวิเคราะห์ในภาพรวมของจังหวัดลงในแผนพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (รอบปี พ.ศ. ๒๕๖๖) โดยผลการวิเคราะห์พบว่าประชาชนในพื้นที่จังหวัดหนองคายยังมีความต้องการให้ส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการพัฒนาและแก้ไขปัญหาลักษณะพื้นฐาน ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ปัญหาหลักหรือความต้องการที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด คือ

(๑) การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน : จังหวัดหนองคายอยู่ในอาณาเขตพื้นที่ลุ่มน้ำส่วนที่ ๒ มีแหล่งน้ำต้นทุนที่มีความสำคัญในการอุปโภคและบริโภคของประชาชนจำนวน ๘ ลุ่มน้ำ แยกเป็น ๑ ลุ่มน้ำหลักและ ๗ ลุ่มน้ำย่อย รวมทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก (ข้อมูลปรากฏในส่วนที่ ๑) แต่ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาเกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถนำน้ำต้นทุนเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ได้ – นาได้อย่างเต็มศักยภาพเท่าที่ควร เนื่องจากการบริหารจัดการน้ำยังไม่เพียงพอและครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยจังหวัดหนองคายมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๑,๒๔๐,๒๙๐ ไร่ ซึ่งจากการสำรวจสภาพปัญหาในพื้นที่ท้องถิ่น พบว่า ประชาชนยังมีความต้องการให้หน่วยงานภาครัฐเข้าไปดูแลเรื่องการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรที่อยู่นอกเขตชลประทานดังกล่าวนี้ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรยังเป็นปัญหาหลักที่สำคัญที่จะต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน จากส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจังหวัดได้กำหนดให้มีแผนการบูรณาการและเชื่อมโยงการบริหารจัดการน้ำของแหล่งน้ำต้นทุนทั้ง ๘ ลุ่มน้ำ แหล่งน้ำตามธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่พัฒนาขึ้นมาใหม่เข้าด้วยกัน เพื่อนำน้ำจากแหล่งน้ำเหล่านี้เข้าไร่นาเกษตรกรให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของจังหวัดทั้งในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทานเชื่อมเข้าด้วยกัน โดยการใช้ระบบการส่งน้ำด้วยสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าให้ไหลไปตามคลองชลประทานและระบบท่อให้อยู่ภายใต้การบริหารจัดการและดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจังหวัดหนองคายสามารถดำเนินการให้เป็นจุดตัวอย่างและประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี คือ โครงการหินโงมโมเดล ตำบลหินโงม อำเภอเมืองหนองคาย เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาลักษณะการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรให้กับพื้นที่ที่อยู่ติดกับแม่น้ำโขง แต่พื้นที่นั้นไม่สามารถนำน้ำจากแม่น้ำโขงมาใช้ประโยชน์ได้ เนื่องจากขาดการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพหลังจากดำเนินการโครงการดังกล่าวแล้ว ทำให้เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมืองหนองคายและอำเภอโพนพิสัยมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรและอุปโภค/บริโภคตลอดทั้งปี และยังสามารถเชื่อมโยงแม่น้ำโขงกับลำน้ำสวายเข้าด้วยกันโดยอาศัยการพัฒนาและปรับปรุงระบบการชลประทานคลองส่งน้ำทั้งที่มีอยู่เดิม และการก่อสร้างขึ้นมาใหม่ทั้งในรูปแบบของดาดคอนกรีตและคลองดินตามธรรมชาติ ซึ่งจังหวัดจะนำแนวทางการดำเนินงานของจุดตัวอย่างดังกล่าวมาพัฒนาและขยายผลในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของจังหวัดต่อไป

(๒) ผลผลิตทางการเกษตรต่ำและการขาดรายได้นอกฤดูกาลเก็บเกี่ยว : จังหวัดหนองคายมีครัวเรือนทั้งหมด ๑๗๕,๖๓๙ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร จำนวน ๖๓,๕๕๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๘ ซึ่งเกษตรกรเหล่านี้ส่วนใหญ่ประสบปัญหาผลผลิตทางการเกษตรต่อไร่ต่ำ ราคาไม่แน่นอน ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดทั้งทางด้านราคาและคุณภาพ โดยสาเหตุ

หลักของปัญหาดังกล่าว คือ การบริหารจัดการน้ำยังไม่เพียงพอ สภาพดินบางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชบางชนิด และการบริหารจัดการของเกษตรกรยังไม่ดีเพียงพอ จึงทำให้ผลผลิตบางส่วนยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร เมื่อหมดฤดูการเก็บเกี่ยวครัวเรือนเกษตรกรหรือประชาชนเหล่านี้จะไม่มีงานทำหรือว่างงานประมาณ ๔ – ๕ เดือนในรอบ ๑ ปี ซึ่งเป็นการสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจทำให้เกิดปัญหาซ้อนปัญหาโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความยากจน ประชาชนบางส่วนต้องอพยพย้ายถิ่นไปทำงานต่างจังหวัดก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมามากมาย การที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ เป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ๕ กลุ่ม ซึ่ง ๑ ใน ๕ อุตสาหกรรมเป้าหมายดังกล่าว คือ กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพและกระบวนการผลิตของภาคเกษตรกรรมโดยตรง จึงถือเป็นโอกาสของจังหวัดในขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการผลิต ดังนั้น การเตรียมความพร้อมและการพัฒนาคุณภาพกระบวนการผลิตของเกษตรกรให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จังหวัดจะต้องให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพประชาชนให้ได้มาตรฐาน ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง โดยจังหวัดได้กำหนดประเด็นการพัฒนาไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด “การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม” และกำหนดเป็นจุดยืนทางยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด

(๓) การคมนาคมขนส่งเพื่อการเกษตรและการท่องเที่ยว : จังหวัดหนองคายมีโครงข่ายถนนทางหลวงชนบทที่กระจายอยู่ในพื้นที่ ๙ อำเภอ รวมระยะทางทั้งสิ้น ๔๓๔.๑๓๔ กิโลเมตร ซึ่งโครงข่ายถนนดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตชนบท ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดหนองคายอาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทและประกอบอาชีพด้านการเกษตรต้องเดินทาง สัตว์จร และขนส่งสินค้าเกษตรไปยังตลาดหรือแหล่งรับซื้อผลผลิตอยู่เป็นประจำ บางพื้นที่ยังมีปัญหาความไม่สะดวกในการเดินทางอันเนื่องมาจากสภาพถนนชำรุดทรุดโทรมไปตามกาลเวลา บางช่วงบางตอนถนนคับแคบ ก่อให้เกิดอุบัติเหตุอยู่บ่อยครั้ง ปัญหาและความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ถนน) ยังเป็นปัญหาสำคัญของจังหวัดที่จะต้องรีบดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน นอกจากนี้ จังหวัดหนองคายยังเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สวยงาม มีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชนบทในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก หากโครงสร้างพื้นฐานหรือเส้นทางคมนาคมเหล่านี้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดหนองคายมากขึ้น ประชาชนในพื้นที่มีรายได้จาก การท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น จังหวัดจึงได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในเรื่องดังกล่าวจึงได้บรรจุแผนงาน/โครงการ ด้านการคมนาคมขนส่ง โดยการเชื่อมโยงโครงข่ายทางหลวงชนบทเข้ากับโครงข่ายทางหลวงแผ่นดินให้ประชาชน เกษตรกร และนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยในทุกเส้นทาง

(๔) ความมั่นคงตามแนวชายแดน : จังหวัดหนองคายเป็น ๑ ใน ๓๐ จังหวัดของประเทศไทยที่มีพื้นที่ติดชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านโดยจังหวัดหนองคายมีพื้นที่ชายแดนยาวตามลำน้ำโขงติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นระยะทางประมาณ ๒๑๐.๖ กิโลเมตร มีอำเภอตั้งอยู่ตามแนวตะเข็บชายแดน รวม ๖ อำเภอ ๒๖ ตำบล ๑๒๔ หมู่บ้าน ๒๒ ชุมชน ซึ่งพื้นที่เหล่านี้เป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัด ทั้งทางด้านความมั่นคงและการพัฒนาการค้าชายตามแนวชายแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งยังเป็นจุดเสี่ยงสำคัญในการลักลอบการก่ออาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยผ่านทั้งช่องทางธรรมชาติ จุดผ่อนปรนทั้ง ๔ แห่ง และด่านพรมแดน ๒ แห่ง อาจก่อให้เกิดผลกระทบกับประชาชนที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนและพื้นที่ตอนในของประเทศ เช่น การค้ายาเสพติด การค้าของผิดกฎหมาย การลักลอบเข้าเมือง

ของแรงงานต่างด้าว หรือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ล้วนผ่านเข้ามาตามช่องทางเหล่านี้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็น ปัญหาที่ทุกภาคส่วนจะต้องให้ความสำคัญและดำเนินการแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในภาพรวมของประเทศ โดยในรอบหลายปีที่ผ่านมาจังหวัดได้มี มาตรการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาแนวชายแดนมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบ ของจังหวัดหนองคาย โดยการฝึกอบรมให้ความรู้กับผู้นำท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และ/หรือชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้เป็นแกนหลักสำคัญในการตรวจตรา สอดส่อง ดูแลความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยใช้วัสดุ/อุปกรณ์ที่มีความทันสมัยมาใช้ เป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือ สนับสนุนและเฝ้าระวังภัยคุกคามต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น การติดตั้ง กล้องโทรทัศน์วงจรปิดบริเวณจุดเสี่ยงสำคัญของจังหวัดตามแนวชายแดน และในฝั่งของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยการพัฒนาความสัมพันธ์อันดีระหว่างอำเภอชายแดนของจังหวัดหนองคาย และเมืองชายแดน ในฝั่งของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในลักษณะของการทำงานแบบคู่ขนาน ทั้งในระดับอำเภอ ตำบล และระดับหมู่บ้านมาอย่างต่อเนื่อง โดยน้อมนำหลักคิดตามแนวทางปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงและยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา ทำให้การแก้ไขปัญหา และพัฒนาความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงระหว่างจังหวัดหนองคายกับนครหลวงเวียงจันทน์ และจังหวัด หนองคายกับแขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว สำเร็จลุล่วงเป็นไปด้วยดี ภายใต้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของ คณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนของทั้งสองฝ่าย อย่างไรก็ตาม ทั้งใน ปัจจุบันและอนาคตความมั่นคงตามแนวชายแดนยังมีความสำคัญและจำเป็นที่ทุกภาคส่วนจะต้องบูรณาการ ความร่วมมือในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดไป โดยจังหวัดบรรจุ แผนงาน/โครงการพัฒนาไว้ในยุทธศาสตร์การส่งเสริมความมั่นคงเพื่อสังคมสงบสุข

สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนทั้ง ๔ ด้านดังกล่าวเป็นประเด็นปัญหาและ ความต้องการหลักของประชาชนที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวมของ จังหวัด หากได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะเป็นทั้งศักยภาพและโอกาสทางการพัฒนาที่สามารถ ส่งเสริม สนับสนุน เชื่อมโยง และเกื้อหนุนกันในการพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างงาน สร้างรายได้ให้กับ ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม นอกจากความต้องการของประชาชน ตามที่กล่าวมาแล้ว จังหวัดหนองคายยังมีปัญหาและความต้องการของประชาชนอีกหลายด้านที่ยังรอรับการ พัฒนาและแก้ไข ซึ่งจังหวัดได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยบรรจุไว้ใน แผนพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (รอบปี พ.ศ. ๒๕๖๖) ครอบคลุมทุกด้านและทุกมิติแล้ว

ประเด็นปัญหาและความต้องการของประชาชนแยกรายพื้นที่อำเภอในจังหวัดหนองคาย

อำเภอเมืองหนองคาย

๑. ด้านการเกษตร

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. ปัญหาแหล่งน้ำต้นทุน ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตรทำให้ผลผลิตเสียหาย	๑. ขุดลอกแหล่งน้ำในพื้นที่เพื่อกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้งและป้องกันน้ำท่วมผลผลิตทางการเกษตร
๒. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกพื้นที่ชลประทาน	๒. ขยายเขตพื้นที่ชลประทานเข้าสู่ไร่นา เช่น ขุดคลองส่งน้ำเป็นต้น
๓. การใช้สารเคมีในการทำการเกษตร/เผาตอซังข้าว	๓. สนับสนุนการขุดสระ หรือเจาะบาดาลในที่นาของราษฎร โดยภาครัฐสนับสนุนงบประมาณ
๔. ต้นทุนการเกษตรสูง แต่ผลผลิตตกต่ำ	๔. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและพัฒนาสินค้าเกษตร
	๕. สนับสนุนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้สารเคมี

๒. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน ตำบล ที่ยังเป็นถนนลูกรัง มีสภาพชำรุด ฤดูฝนมีน้ำท่วมขัง เป็นหลุมเป็นบ่อ สภาพเฉอะแฉะ แต่ฤดูแล้งเป็นฝุ่นละออง ทำให้การสัญจรไปมาลำบาก	๑. ซ่อมแซมถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน ตำบล ให้เป็นถนนลาดยางหรือคอนกรีตเสริมเหล็กทุกสาย
๒. ระบบไฟฟ้าและระบบประปาไม่ทั่วถึง/ไม่เพียงพอต่อความต้องการ	๒. ขยายเขตไฟฟ้าและระบบประปาให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน
๓. ไม่มีศาลา/ลานเอนกประสงค์ในการทำกิจกรรมกลุ่ม	๓. สร้างศาลา/ลานเอนกประสงค์สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

๓. ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. ปัญหาหนี้สินอกระบบ	๑. ส่งเสริมการออม ให้ความรู้ในการวางแผนค่าใช้จ่าย
๒. ความยากจน/ว่างงาน	๒. ฝึกอบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ ส่งเสริม และสนับสนุนกลุ่มอาชีพ
๓. ขาดความรู้/เงินทุนในการประกอบอาชีพ	๓. สร้างศาลา/ลานเอนกประสงค์ เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่
๔. ปัญหาเด็กวัยรันทะเลาะวิวาท	๔. สร้างจิตสำนึกแก่นักเรียน วัยรุ่น ทั้งในระบบและนอกระบบ

๔. ด้านสังคมและความมั่นคง

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
อำเภอเมืองหนองคาย <u>ภัยพิบัติจากธรรมชาติ</u> ๑. ปัญหาพายุพัด ทำลายพืชไร่ และบ้านเรือนของราษฎรในพื้นที่ ๒. ปัญหาภัยแล้ง ราษฎรส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ๓. ปัญหาอุทกภัย ราษฎรในพื้นที่อยู่ในลุ่มใกล้ลำห้วย ประสบปัญหาน้ำท่วมพืชไร่เสียหาย	๑. เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้มีการแจ้งเตือนและช่วยเหลือที่รวดเร็ว ๒. มีการชดเชยค่าเสียหายที่ใกล้เคียงกับค่าเสียหายที่ได้รับ
<u>ยาเสพติด</u> ๑. ปัญหายาเสพติด/แหล่งมั่วสุม ๒. ขาดกล้องวงจรปิดบริเวณจุดอับของหมู่บ้าน ๓. พื้นที่ติดชายแดน ทำให้ลักลอบซื้อขายยาเสพติด	๑. หน่วยงานภาครัฐบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ๒. ติดตั้งกล้องวงจรปิด(CCTV) เพื่อสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ๓. ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความสะอาด ปลอดภัย ๔. ส่งเสริมให้กลุ่มวัยรุ่นมีกิจกรรมร่วมในชุมชน

๕. ด้านสาธารณสุข

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. โรคติดต่อ/โรคระบาดที่เกิดในพื้นที่ ๒. ปัญหาผู้มีผู้นำสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยไปทิ้งเรี่ยราดในที่สาธารณะ	๑. เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้มีการรับข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว ๒. มีโรงงานกำจัดขยะที่ได้มาตรฐานสากล และเป็นที่ยอมรับ ๓. มีการบริหารจัดการ ระบบคัดแยก และกำจัดขยะที่ครบวงจร ๔. สร้างจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดร่วมกัน

๖. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
อำเภอเมืองหนองคาย ๑. ประชาชนในพื้นที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับที่ดินเพราะบางส่วนเป็นพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมที่ดิน และในเขต สปก. ๒. ปัญหาการกัดเซาะตลิ่งของลำน้ำโขง	๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปลูกป่า การตรวจสอบรังวัดแนวเขตที่ดินและสร้างแนวเขตการป้องกันการรุกล้ำ ๒. สร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด และรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม

อำเภอท่าบ่อ

๑. ด้านการเกษตร

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ๑.๑ แหล่งน้ำ รกร้าง ตื้นเขิน กักเก็บน้ำได้น้อย ๑.๒ ไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในไร่นา ๑.๓ ฝนทิ้งช่วง ไม่ตกตามฤดูกาล ๒. ปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจในการทำเกษตรกรรมให้ประสบความสำเร็จ ไม่สามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน	๑.๑ เพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำในพื้นที่ และขยายหรือเพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำให้เข้าถึงพื้นที่การเกษตร ตลอดจนวางแนวทางการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน ๑.๑ ขุดลอกแหล่งน้ำในพื้นที่เพื่อให้สามารถกักเก็บน้ำได้เต็มศักยภาพ ๑.๒ ขุดคลองส่งน้ำให้เข้าถึงพื้นที่การเกษตร ๑.๓ ขุดสระ หรือเจาะบ่อบาดาลในพื้นที่การเกษตร ๒. เพิ่มศักยภาพการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน เพื่อจะให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ ๒.๑ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่และสภาพการณ์ปัจจุบัน ๒.๒ จัดตั้งแปลงเกษตรตัวอย่างหรือจัดให้มีการศึกษาเรียนรู้จากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จแล้ว

๒. ด้านกลุ่มอาชีพ/ผลิตภัณฑ์ชุมชน

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๒.๑ ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐและเอกชน ๒.๒ กลุ่มสมาชิกไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้อย่างจริงจัง ทั้งในด้านการผลิตและการตลาด จึงไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะพึ่งตนเองได้	ความต้องการเพื่อแก้ไขปัญหากลุ่มอาชีพ/ผลิตภัณฑ์ชุมชน ๒.๑ ต้องการให้ภาครัฐและเอกชนให้ความสำคัญสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพกลุ่มอาชีพ สมาชิกกลุ่มอาชีพมีรายได้เพียงพอและเป็นอาชีพหลักได้ ๒.๒ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้หรือส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงานของกลุ่มอาชีพที่มีศักยภาพเพียงพอพึ่งตนเองได้ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงและเรียนรู้นำไปประกอบเป็นอาชีพได้

๓. ด้านสังคม

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๓.๑ ปัญหาเด็กวัยรันทะเลาะวิวาท และจับกลุ่ม มั่วสุมแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	๓.๑ หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญและบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
๓.๒ ปัญหาเด็กท้องในวัยเรียน	๓.๒ สร้างการมีส่วนร่วม รวมใจกันของทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้นเป็นภัยสังคมในรูปแบบต่าง ๆ
๓.๓ ปัญหายาเสพติด	๓.๓ สร้างจิตสำนึกชุมชนเข้มแข็ง เพื่อต่อต้านหรือปฏิเสธการกระทำ พฤติกรรม ที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม อันจะก่อให้เกิดภัยร้ายต่อสังคม
๓.๔ ปัญหาการพนัน	๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกันในทุก
๓.๕ ปัญหาหนี้นอกระบบ	ระดับอยู่เป็นประจำ
๓.๖ ปัญหาหลักขโมยทรัพย์สินและเครื่องมือทางการเกษตร	

๔. ด้านสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๔.๑ ถนนภายในหมู่บ้าน และเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน มีสภาพชำรุด การสัญจรไม่สะดวก ปลอดภัย	๔.๑ ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ถนนลาดยางหรือคอนกรีตเสริมเหล็ก ภายในหมู่บ้านและเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน เพื่อให้การสัญจรสะดวกและปลอดภัย
๔.๒ ถนนเพื่อการเกษตร เป็นถนนลูกรัง ขาดการซ่อมแซม ปรับปรุง ทำให้การขนส่งผลผลิตทางการเกษตรล่าช้า และไม่ปลอดภัย	๔.๒ ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ถนนเพื่อการเกษตร โดยการลงหินคลุกหรือคอนกรีตเสริมเหล็ก เพื่อให้การขนส่งรวดเร็วและปลอดภัย
๔.๓ ประปาไม่เพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากวาระบบประปาใช้งานมาเป็นระยะเวลานาน ทำให้มีตะกอนและฝุ่นตามท่อส่งน้ำ ทั้งน้ำในบ่อบาดาลก็มีปริมาณน้ำลดน้อยลง	๔.๓ ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงระบบประปา เช่น เจาะบ่อบาดาลเพิ่มเติม,วางท่อส่งน้ำประปาใหม่เป็นต้น
๔.๔ แสงสว่างในที่สาธารณะและภายในหมู่บ้านไม่เพียงพอ ทำให้หลาย ๆ จุด เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายได้ง่าย และยังเป็นแหล่งมั่วสุมในรูปแบบต่าง ๆ อีกด้วย	๔.๔ เพิ่ม ซ่อมแซม ปรับปรุง ไฟฟ้าแสงสว่างในพื้นที่สาธารณะ เพื่อความสะดวก ปลอดภัย ในช่วงเวลากลางคืน และช่วยลดปัญหาการมั่วสุมด้วย

๕. ด้านภัยพิบัติจากธรรมชาติ

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๕.๑ ภัยภัยแล้ง ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร ทุกปี	๕.๑ การแก้ไขปัญหาเป็นไปทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
๕.๒ ภัยอุทกภัย สร้างความเสียหายต่อบ้านเรือน และพืชผลทางการเกษตรทุกปี	๕.๒ มีการเข้าช่วยเหลือที่รวดเร็วและเหมาะสม
๕.๓ ภัยพายุ สร้างความเสียหายต่อบ้านเรือน และพืชผลทางการเกษตร ทุกปี	๕.๓ สร้างจิตสำนึกร่วมกัน ประสานความร่วมมือทุกภาคส่วนในการบรรเทาและแก้ไขภัยพิบัติจากธรรมชาติ

๖. ด้านขยะ มลภาวะและสิ่งแวดล้อม

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๖.๑ ขยะมีปริมาณเยอะขึ้นเป็นลำดับ ขาดการบริหารจัดการที่ดี ทำให้ไม่น่าดูไม่น่าอยู่และเป็นสาเหตุการเกิดโรคตามมา ๖.๒ มีการอ้อย เผาป่า และไฟป่าในพื้นที่ ทำให้เกิดมลภาวะทางอากาศ ๖.๓ มี ต้นไม้ ใบหญ้าขึ้นตามริมถนนและที่สาธารณะ ทำให้ภูมิทัศน์ไม่สวยงามเหมาะสมแก่การสัญจรและอยู่อาศัย	๖.๑ ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการบริหารจัดการปัญหาขยะ มลภาวะและสิ่งแวดล้อม ๖.๒ อนุรักษ์และสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการป้องกัน และแก้ปัญหาไฟป่า และการเผาเพื่อการเกษตร ๖.๓ ส่งเสริม สนับสนุน ให้หมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดกิจกรรม เพื่อการอนุรักษ์และแก้ไขปัญหามลภาวะและสิ่งแวดล้อม ร่วมกันเป็นประจำ

อำเภอโพธิ์ชัย

๑. ด้านการเกษตร

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑.๑ ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ๑.๑.๑ แหล่งน้ำ รกร้าง ตื้นเขิน กักเก็บน้ำได้น้อย ๑.๑.๒ ไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในไร่นา ๑.๑.๓ ฝนทิ้งช่วง ไม่ตกตามฤดูกาล ๑.๒ ปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจในการทำเกษตรกรรมให้ประสบความสำเร็จ ไม่สามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน	๑.๑ เพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำในพื้นที่ และขยายหรือเพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำให้เข้าถึงพื้นที่การเกษตรตลอดจนวางแนวทางการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน ๑.๑.๑ ขุดลอกแหล่งน้ำในพื้นที่เพื่อให้สามารถกักเก็บน้ำได้เต็มศักยภาพ ๑.๑.๒ ขุดคลองส่งน้ำให้เข้าถึงพื้นที่การเกษตร ๑.๑.๓ ขุดสระ หรือเจาะบ่อบาดาลในพื้นที่การเกษตร ๑.๒ เพิ่มศักยภาพการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน เพื่อให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ ๑.๒.๑ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่และสภาพการณ์ปัจจุบัน ๑.๒.๒ จัดตั้งแปลงเกษตรตัวอย่างหรือจัดให้มีการศึกษาเรียนรู้จากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จแล้ว

๒. ด้านกลุ่มอาชีพ/ผลิตภัณฑ์ชุมชน

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๒.๑ ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐและเอกชน ๒.๒ กลุ่มสมาชิกไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้อย่างจริงจัง ทั้งในด้านการผลิตและการตลาด จึงไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะพึ่งตนเองได้	๒.๑ ต้องการให้ภาครัฐและเอกชนให้ความสำคัญ สนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพกลุ่มอาชีพสมาชิกกลุ่มอาชีพมีรายได้เพียงพอและเป็นอาชีพหลักได้ ๒.๒ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้หรือส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงานของกลุ่มอาชีพที่มีศักยภาพเพียงพอพึ่งตนเองได้ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงและเรียนรู้นำไปประกอบเป็นอาชีพได้

๓. ด้านสังคม

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๓.๑ ปัญหาเด็กวัยรันทะเลาะวิวาท และจับกลุ่ม มั่วสุมแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ๓.๒ ปัญหาเด็กท้องในวัยเรียน ๓.๓ ปัญหายาเสพติด ๓.๔ ปัญหาการพนัน ๓.๕ ปัญหาหนี้ในระบบ ๓.๖ ปัญหาลักขโมยทรัพย์สินและเครื่องมือทางการเกษตร	๓.๑ หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญและบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ๓.๒ สร้างการมีส่วนร่วม รวมใจกันของทุกภาคส่วนในการป้องกัน และ แก้ไขปัญหาอันเป็นภัยสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ๓.๓ สร้างจิตสำนึกชุมชนเข้มแข็ง เพื่อต่อต้านหรือปฏิเสธ การกระทำ พฤติกรรม ที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม อันจะก่อให้เกิดภัยร้ายต่อสังคม ๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกันในทุกระดับอยู่เป็นประจำ

๔. ด้านสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๔.๑ ถนนภายในหมู่บ้าน และเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน มีสภาพชำรุด การสัญจรไม่สะดวก ปลอดภัย	๔.๑ ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ถนนลาดยางหรือคอนกรีตเสริมเหล็ก ภายในหมู่บ้านและเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน เพื่อให้การสัญจรสะดวกและปลอดภัย

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๔.๒ ถนนเพื่อการเกษตร เป็นถนนลูกรัง ขาดการซ่อมแซม ปรับปรุง ทำให้การขนส่งผลผลิตทางการเกษตรล่าช้า และไม่ปลอดภัย	๔.๒ ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ถนนเพื่อการเกษตรโดยการลงหินคลุกหรือคอนกรีตเสริมเหล็ก เพื่อให้การขนส่งรวดเร็วและปลอดภัย
๔.๓ ประปาไม่เพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพเนื่องจากวาระบบประปาใช้งานมาเป็นระยะเวลานาน ทำให้มีตะกอนและฝุ่นตามท่อส่งน้ำ ทั้งน้ำในบ่อบาดาล ก็มีปริมาณน้ำลดน้อยลง	๔.๓ ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงระบบประปา เช่น เจาะบ่อบาดาลเพิ่มเติม,วางท่อส่งน้ำประปาใหม่เป็นต้น
๔.๔ แสงสว่างในที่สาธารณะและภายในหมู่บ้านไม่เพียงพอ ทำให้หลาย ๆ จุด เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายได้ง่าย และยังเป็นแหล่งมั่วสุมในรูปแบบต่าง ๆ อีกด้วย	๔.๔ เพิ่ม ซ่อมแซม ปรับปรุง ไฟฟ้าแสงสว่างในพื้นที่สาธารณะเพื่อความสะดวก ปลอดภัย ในช่วงเวลากลางคืน และช่วยลดปัญหาการมั่วสุมด้วย

๕. ด้านภัยพิบัติจากธรรมชาติ

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๕.๑ ภัยแล้ง ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร ทุกปี	๕.๑ การแก้ไขปัญหาเป็นไปทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
๕.๒ ภัยอุทกภัย สร้างความเสียหายต่อบ้านเรือน และพืชผลทางการเกษตร ทุกปี	๕.๒ มีการเข้าช่วยเหลือที่รวดเร็วและเหมาะสม
๕.๓ ภัยพายุ สร้างความเสียหายต่อบ้านเรือน และพืชผลทางการเกษตร ทุกปี	๕.๓ สร้างจิตสำนึกร่วมกัน ประสานความร่วมมือทุกภาคส่วนในการบรรเทาและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติจากธรรมชาติ

๖. ด้านขยะ มลภาวะและสิ่งแวดล้อม

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๖.๑ ขยะมีปริมาณเยอะขึ้นเป็นลำดับ ขาดการบริหารจัดการที่ดี ทำให้ไม่น่าดู ไม่น่าอยู่ และเป็นสาเหตุการเกิดโรคตามมา	๖.๑ ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการบริหารจัดการปัญหาขยะ มลภาวะและสิ่งแวดล้อม
๖.๒ มีการอ้อย เผาป่า และไฟป่าในพื้นที่ทำให้เกิดมลภาวะทางอากาศ	๖.๒ รณรงค์และสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการป้องกันและแก้ปัญหาไฟป่า และการเผาเพื่อการเกษตร
๖.๓ มี ต้นไม้ ใบหญ้าขึ้นตามริมถนนและที่ส่วนสาธารณะ ทำให้ภูมิทัศน์ไม่สวยงาม เหมาะแก่การสัญจรและอยู่อาศัย	๖.๓ ส่งเสริม สนับสนุน ให้หมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดกิจกรรม เพื่อการรณรงค์และแก้ไขปัญหาขยะ มลภาวะและสิ่งแวดล้อม ร่วมกันเป็นประจำ

อำเภอศรีเชียงใหม่

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
พานพร้าว	- ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ	- ต้นทุนการผลิตสูง	- ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์
	- การระบายน้ำเสียจากหมู่บ้าน/ชุมชนในฤดูฝน	- ในฤดูฝนจะเกิดน้ำท่วมขังทำให้ระบายน้ำไม่ทัน	- ปรับปรุงซ่อมแซมรางระบายน้ำ
	- กลิ่นเหม็นจากศูนย์กำจัดขยะ	- ในฤดูฝนกลิ่นขยะจากบ่อขยะจะส่งกลิ่นเหม็นรบกวน	- ปรับปรุงศูนย์คัดแยกขยะแบบครบวงจร
	- ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร	- ในฤดูแล้งทำให้แหล่งน้ำตื้นเขินไม่สามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ได้	- ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
บ้านหม้อ	- ถนนภายในหมู่บ้าน	- ถนนเกิดการชำรุด ขรุขระ เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง	- ปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้าน
	- ประปาผิวดิน	- แหล่งน้ำเกิดการแห้งขอด ตื้นเขินทำให้น้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภคและบริโภค	- ก่อสร้างระบบประปาผิวดินภายในหมู่บ้าน
	- ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร	- ในฤดูแล้งทำให้แหล่งน้ำตื้นเขินไม่สามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ได้	- ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
หนองปลาปาก	- สนามกีฬาประจำตำบล	- ประชาชนขาดสถานที่ออกกำลังกาย	- ปรับปรุงสนามกีฬาที่มีอยู่ให้ได้มาตรฐาน
	- ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร	- ในฤดูแล้งทำให้แหล่งน้ำตื้นเขินไม่สามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ได้	- ขุดลอกหนองน้ำ
พระพุทธบาท	- ประปาผิวดิน	- แหล่งน้ำเกิดการแห้งขอด ตื้นเขินทำให้น้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภคและบริโภค	- ก่อสร้างระบบประปาผิวดินภายในหมู่บ้าน
	- ถนนภายในหมู่บ้าน	- ถนนเกิดการชำรุด ขรุขระ เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง	- ปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้าน
	- ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร	- ในฤดูแล้งทำให้แหล่งน้ำตื้นเขินไม่สามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ได้	- ขุดลอกหนองน้ำ

อำเภอสังคม

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
แก้งไก่อ	๑.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	ขาดแหล่งน้ำในการทำเกษตร -พื้นที่กักเก็บน้ำไม่เพียงพอ -แหล่งน้ำตื้นเขิน -ขาดฝายชะลอน้ำ -ภัยแล้ง	-ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น -สร้างฝายชะลอน้ำ -เจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร
	๒. ด้านการเกษตร	ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ -ผลผลิตล้นตลาด -ปลูกพืชเชิงเดี่ยว	ปลูกพืชผสมผสาน -แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน
	๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	- ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ
	๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต	ขาดเงินทุนประกอบอาชีพ -แหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำในชุมชนมีไม่เพียงพอ ประชาชนมีรายได้น้อย -ขาดอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	-หาแหล่งเงินทุนปลอดดอกเบี้ย หรือดอกเบี้ยต่ำ -ระดมเงินออมเพื่อเป็นแหล่งกู้ยืมในชุมชน - จัดตั้งกลุ่มอาชีพ ให้ความรู้/สาธิตอาชีพ
	๕.ด้านสาธารณสุข	-	-
	๖.ด้านความมั่นคง	ยาเสพติด -มีพื้นที่ติดเขตชายแดน -ปัญหาครอบครัว -วัยรุ่นอยากรู้ อยากรลอง -การลักลอบนำเข้ายาเสพติด -การโจรกรรมและลักลอบนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ข้าม - แรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย เด็กเยาวชนก้าวร้าว -ขาดการอบรม -สื่อโซเชียล -ขาดการศึกษา ปัญหาการลักขโมย -เศรษฐกิจไม่ดี	-ให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาเสพติดและโทษทางกฎหมาย -ผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่บุตรหลานของตนเอง -ค่ายคุณธรรมจริยธรรม -สร้างความรู้ความเข้าใจผู้ปกครอง -จัดให้มีการอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพผู้นำท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้านและ ชรบ. ให้ความเข้มแข็ง เข้าใจระเบียบกฎหมาย และการปฏิบัติ -ช่วยกันสอดส่องดูแล -ติดตั้งกล้องวงจรปิด
	๗.อื่นๆ	มีหนี้สินมาก -ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยไม่มีการเก็บออม	- ส่งเสริมด้านการออม

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
ผาตั้ง	๑.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	ขาดแหล่งน้ำในการทำเกษตร -พื้นที่กักเก็บน้ำไม่เพียงพอ -แหล่งน้ำตื้นเขิน -ขาดฝายชะลอน้ำ -ภัยแล้ง	-ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น -สร้างฝายชะลอน้ำ -เจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร
	๒. ด้านการเกษตร	ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ -ผลผลิตล้นตลาด -ปลูกพืชเชิงเดี่ยว	ปลูกพืชผสมผสาน -แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน
	๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	- ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ
	๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต	ขาดเงินทุนประกอบอาชีพ -แหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำในชุมชนมีไม่เพียงพอ ประชาชนมีรายได้น้อย -ขาดอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	-หาแหล่งเงินทุนปลอดดอกเบี้ย หรือดอกเบี้ยต่ำ -ระดมเงินออมเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บในชุมชน - จัดตั้งกลุ่มอาชีพ ให้ความรู้/สาธิตอาชีพ
	๕.ด้านสาธารณสุข	-	-
	๖.ด้านความมั่นคง	ยาเสพติด -มีพื้นที่ติดเขตชายแดน -ปัญหาครอบครัว -วัยรุ่นอยากรู้ อยากรลอง -การลักลอบนำเข้ายาเสพติด -การโจรกรรมและลักลอบนำรถยนต์รถจักรยานยนต์ข้าม - แรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย	-ให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาเสพติดและโทษทางกฎหมาย -ผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่บุตรหลานของตนเอง -ค่ายคุณธรรมจริยธรรม -สร้างความรู้ความเข้าใจผู้ปกครอง -จัดให้มีการอบรมเพื่อเพิ่ม

		เด็กเยาวชนก้าวร้าว -ขาดการอบรม -สื่อโซเชียล -ขาดการศึกษา ปัญหาการลักขโมย -เศรษฐกิจไม่ดี	ศักยภาพผู้นำท้องถิ่น ผู้นำ หมู่บ้านและ ชรบ. ให้มีความ เข้มแข็ง เข้าใจระเบียบ กฎหมาย และการปฏิบัติ -ช่วยกันสอดส่องดูแล -ติดตั้งกล้องวงจรปิด
	๗.อื่นๆ	-	-

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
บ้านม่วง	๑.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	ขาดแหล่งน้ำในการทำเกษตร -พื้นที่กักเก็บน้ำไม่เพียงพอ -แหล่งน้ำตื้นเขิน -ขาดฝายชะลอน้ำ -ภัยแล้ง	-ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีขนาดใหญ่ ขึ้น -สร้างฝายชะลอน้ำ -เจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร
	๒. ด้านการเกษตร	ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ -ผลผลิตล้นตลาด -ปลูกพืชเชิงเดี่ยว	ปลูกพืชผสมผสาน -แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน
	๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	- ขอรับการสนับสนุน งบประมาณจากภาครัฐ
	๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนา คุณภาพชีวิต	ขาดเงินทุนประกอบอาชีพ -แหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำในชุมชน มีไม่เพียงพอ ประชาชนมีรายได้น้อย -ขาดอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	-หาแหล่งเงินทุนปลอดดอกเบี้ย หรือดอกเบี้ยต่ำ -ระดมเงินออมเพื่อเป็นแหล่ง กู้ยืมในชุมชน - จัดตั้งกลุ่มอาชีพ ให้ความรู้/ สาธิตอาชีพ
	๕.ด้านสาธารณสุข	-	-
	๖.ด้านความมั่นคง	ยาเสพติด -มีพื้นที่ติดเขตชายแดน -ปัญหาครอบครัว -วัยรุ่นอยากรู้ อยากรอง -การลักลอบนำเข้ายาเสพติด	-ให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของ ยาเสพติดและโทษทางกฎหมาย -ผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่บุตร หลานของตนเอง -ค่ายคุณธรรมจริยธรรม

		-การโจรกรรมและลักลอบนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ข้าม - แรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย เด็กเยาวชนก้าวร้าว -ขาดการอบรม -สื่อโซเชียล -ขาดการศึกษา ปัญหาการลักขโมย -เศรษฐกิจไม่ดี	-สร้างความรู้ความเข้าใจ ผู้ปกครอง -จัดให้มีการอบรมเพื่อเพิ่ม ศักยภาพผู้นำท้องถิ่น ผู้นำ หมู่บ้านและ ชรบ. ให้มีความ เข้มแข็ง เข้าใจระเบียบ กฎหมาย และการปฏิบัติ -ช่วยกันสอดส่องดูแล -ติดตั้งกล้องวงจรปิด
	๗.อื่นๆ	-	-

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
นางิ้ว	๑.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	ขาดแหล่งน้ำในการทำเกษตร -พื้นที่กักเก็บน้ำไม่เพียงพอ -แหล่งน้ำตื้นเขิน -ขาดฝายชะลอน้ำ -ภัยแล้ง	-ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีขนาดใหญ่ ขึ้น -สร้างฝายชะลอน้ำ -เจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร
	๒. ด้านการเกษตร	ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ -ผลผลิตล้นตลาด -ปลูกพืชเชิงเดี่ยว	ปลูกพืชผสมผสาน -แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน
	๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	- ขอรับการสนับสนุน งบประมาณจากภาครัฐ
	๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนา คุณภาพชีวิต	ขาดเงินทุนประกอบอาชีพ -แหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำในชุมชน มีไม่เพียงพอ ประชาชนมีรายได้น้อย -ขาดอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	-หาแหล่งเงินทุนปลอดดอกเบี้ย หรือดอกเบี้ยต่ำ -ระดมเงินออมเพื่อเป็นแหล่ง กู้ยืมในชุมชน - จัดตั้งกลุ่มอาชีพ ให้ความรู้/ สาธิตอาชีพ

	๕.ด้านความมั่นคง	ยาเสพติด --ปัญหาครอบครัว -วัยรุ่นนอยากรู้ อยากรอง เด็กเยาวชนก้าวร้าว -ขาดการอบรม -สื่อโซเชียล -ขาดการศึกษา ปัญหาการลักขโมย -เศรษฐกิจไม่ดี	-ให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาเสพติดและโทษทางกฎหมาย -ผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่บุตรหลานของตัวเอง -ค่ายคุณธรรมจริยธรรม -สร้างความรู้ความเข้าใจผู้ปกครอง -ช่วยกันสอดส่องดูแล -ติดตั้งกล้องวงจรปิด
	๗.อื่นๆ	--	--

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
สังคม	๑.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	ขาดแหล่งน้ำในการทำเกษตร -พื้นที่กักเก็บน้ำไม่เพียงพอ -แหล่งน้ำตื้นเขิน -ขาดฝายชะลอน้ำ -ภัยแล้ง	-ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น -สร้างฝายชะลอน้ำ -เจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร
	๒. ด้านการเกษตร	ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ -ผลผลิตล้นตลาด -ปลูกพืชเชิงเดี่ยว	ปลูกพืชผสมผสาน -แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน
	๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	- ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ
	๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต	ขาดเงินทุนประกอบอาชีพ -แหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำในชุมชนมีไม่เพียงพอ ประชาชนมีรายได้น้อย -ขาดอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	-หาแหล่งเงินทุนปลอดดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยต่ำ -ระดมเงินออมเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บในชุมชน - จัดตั้งกลุ่มอาชีพ ให้ความรู้/สาธิตอาชีพ
	๕.ด้านสาธารณสุข	-	-

	๖.ด้านความมั่นคง	ยาเสพติด -มีพื้นที่ติดเขตชายแดน -ปัญหาครอบครัว -วัยรุ่นอยากรู้ อยากรลอง -การลักลอบนำเข้ายาเสพติด -การโจรกรรมและลักลอบนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ข้าม -แรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย เด็กเยาวชนก้าวร้าว -ขาดการอบรม -สื่อโซเชียล -ขาดการศึกษา ปัญหาการลักขโมย -เศรษฐกิจไม่ดี	-ให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของ ยาเสพติดและโทษทางกฎหมาย -ผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่บุตร หลานของตัวเอง -ค่ายคุณธรรมจริยธรรม -สร้างความรู้ความเข้าใจ ผู้ปกครอง -จัดให้มีการอบรมเพื่อเพิ่ม ศักยภาพผู้นำท้องถิ่น ผู้นำ หมู่บ้านและ ชรบ. ให้มีความ เข้มแข็ง เข้าใจระเบียบ กฎหมาย และการปฏิบัติ -ช่วยกันสอดส่องดูแล -ติดตั้งกล้องวงจรปิด
	๗.อื่นๆ	-	-

อำเภอสระใคร

๑. ด้านการเกษตร

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ๒. แหล่งน้ำ รกร้าง ดินชั้นกักเก็บน้ำได้น้อย ๓. ไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในไร่นา ๔. ฝนทิ้งช่วง ไม่ตกตามฤดูกาล ๕. ปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจในการทำเกษตรกรรมให้ประสบความสำเร็จ ไม่สามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน	๑. ความต้องเพื่อแก้ไขปัญหาด้านเกษตร ๒. เพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำในพื้นที่ และขยายหรือเพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำให้เข้าถึงพื้นที่การเกษตรตลอดจนวางแนวทางการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน ๓. ขุดลอกแหล่งน้ำในพื้นที่เพื่อให้สามารถกักเก็บน้ำได้เต็มศักยภาพ ๔. ขุดคลองส่งน้ำให้เข้าถึงพื้นที่การเกษตร ๕. ขุดสระ หรือเจาะบ่อบาดาลในพื้นที่การเกษตร

๒. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. ถนนภายในหมู่บ้าน และเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน มีสภาพชำรุด การสัญจรไม่สะดวกปลอดภัย ๒. ถนนเพื่อการเกษตร เป็นถนนลูกรัง ขาดการซ่อมแซม ปรับปรุง ทำให้การขนส่งผลผลิตทางการเกษตรล่าช้า และไม่ปลอดภัย ๓. ประปาไม่เพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากวาระระบบประปาใช้งานมาเป็นระยะเวลานานทำให้มีตะกอนและฝุ่นตามท่อส่งน้ำ ท่อน้ำในบ่อบาดาลก็มีปริมาณน้ำลดน้อยลง ๔. แสงสว่างในที่สาธารณะและภายในหมู่บ้านไม่เพียงพอทำให้หลาย ๆ จุด เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายได้ง่าย และยังเป็นแหล่งมั่วสุมในรูปแบบต่าง ๆ อีกด้วย	๑. ความต้องการด้านสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน ๒. ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ถนนลาดยางหรือคอนกรีตเสริมเหล็กภายในหมู่บ้านและเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านเพื่อให้การสัญจรสะดวกและปลอดภัย ๓. ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงถนนเพื่อการเกษตร โดยการลงหินคลุกหรือคอนกรีตเสริมเหล็ก เพื่อให้การขนส่งรวดเร็วและปลอดภัย ๔. ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงระบบประปาเช่นเจาะบ่อบาดาลเพิ่มเติม, วางท่อส่งน้ำประปาใหม่ เป็นต้น ๕. เพิ่ม ซ่อมแซม ปรับปรุง ไฟฟ้าแสงสว่างในพื้นที่สาธารณะ เพื่อความสะดวก ปลอดภัย ในช่วงเวลากลางคืน และช่วยลดปัญหาการมั่วสุมด้วย

๓. ด้านกลุ่มอาชีพ/ผลิตภัณฑ์ชุมชน

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐและเอกชน ๒. กลุ่มสมาชิกไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้อย่างจริงจัง ทั้งในด้านการผลิตและการตลาด จึงไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะพึ่งตนเองได้	๑. เพิ่มศักยภาพการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน เพื่อให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ ๒. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่และสภาพการณ์ปัจจุบัน ๓. จัดตั้งแปลงเกษตรตัวอย่างหรือจัดให้มีการศึกษาเรียนรู้จากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จแล้วอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพกลุ่มอาชีพ สมาชิกกลุ่มอาชีพมีรายได้เพียงพอและเป็นอาชีพหลักได้ ๔. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้หรือส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงานของกลุ่มอาชีพที่มี ศักยภาพเพียงพอพึ่งตนเองได้ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงและเรียนรู้นำไป ประกอบเป็นอาชีพได้

๔. ด้านสังคม

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. ปัญหาเด็กวัยรุ่นทะเลาะวิวาท และจับกลุ่มมั่วสุมแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ๒. ปัญหาเด็กท้องในวัยเรียน ๓. ปัญหายาเสพติด ๔. ปัญหาการพนัน ๕. ปัญหาหนี้ในระบบ ๖. ปัญหาหลักขโมยทรัพย์สินและเครื่องมือทางการเกษตร	๑. ความต้องการเพื่อการแก้ปัญหาด้านสังคม ๒. หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญและบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ๓. สร้างการมีส่วนร่วม รวมใจกันของทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเป็นภัยสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ๔. สร้างจิตสำนึกชุมชนเข้มแข็ง เพื่อต่อต้านหรือปฏิเสธการกระทำพฤติกรรม ที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม อันจะก่อให้เกิดภัยร้ายต่อสังคม ๕. ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกันในทุกระดับอยู่เป็นประจำ

๔. ด้านสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. ถนนภายในหมู่บ้าน และเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน มีสภาพชำรุด การสัญจรไม่สะดวก ปลอดภัย ๒. ถนนเพื่อการเกษตร เป็นถนนลูกรัง ขาดการซ่อมแซม ปรับปรุง ทำให้การขนส่งผลผลิตทางการเกษตรล่าช้า และไม่ปลอดภัย ๓. ประปาไม่เพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพเนื่องจากวาระบบประปาใช้งานมาเป็นระยะเวลานานทำให้มีตะกอนและฝุ่นตามท่อส่งน้ำ ทั้งน้ำในบ่อบาดาลก็มีปริมาณน้ำลดน้อยลง ๔. แสงสว่างในที่สาธารณะและภายในหมู่บ้านไม่เพียงพอทำให้หลาย ๆ จุด เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายได้ง่าย และยังเป็นแหล่งมั่วสุมในรูปแบบต่าง ๆ อีกด้วย	๑. ความต้องการด้านสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน ๒. ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ถนนลาดยางหรือคอนกรีตเสริมเหล็กภายในหมู่บ้านและเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน เพื่อให้การสัญจรสะดวกและปลอดภัย ๓. ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงถนนเพื่อการเกษตรโดยการลงหินคลุกหรือคอนกรีตเสริมเหล็ก เพื่อให้การขนส่งรวดเร็วและปลอดภัย ๔. ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงระบบประปาเช่น เจาะบ่อบาดาลเพิ่มเติม, วางท่อส่งน้ำประปาใหม่เป็นต้น ๕. เพิ่ม ซ่อมแซม ปรับปรุง ไฟฟ้าแสงสว่างในพื้นที่สาธารณะ เพื่อความสะดวก ปลอดภัย ในช่วงเวลากลางคืน และช่วยลดปัญหาการมั่วสุมด้วย

๕. ด้านภัยพิบัติจากธรรมชาติ

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. ปัญหาภัยแล้ง ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและเพื่อการเกษตรทุกปี ๒. ปัญหาอุทกภัย สร้างความเสียหายต่อบ้านเรือนและพืชผลทางการเกษตรทุกปี ๓. ปัญหาวาตภัย สร้างความเสียหายต่อบ้านเรือน และพืชผลทางการเกษตร ทุกปี	๑. ความต้องการเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติจากธรรมชาติ ๒. การแก้ไขปัญหาคือเป็นไปทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ๓. มีการเข้าช่วยเหลือที่รวดเร็วและเหมาะสม ๔. สร้างจิตสำนึกร่วมกัน ประสานความร่วมมือทุกภาคส่วนในการบรรเทาและแก้ไขปัญหายุ่งยากพิบัติจากธรรมชาติ

๖. ด้านขยะ มลภาวะและสิ่งแวดล้อม

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
๑. ขยะมีปริมาณเยอะขึ้นเป็นลำดับ ขาดการบริหารจัดการที่ดี ทำให้ไม่น่าดู ไม่น่าอยู่และเป็นสาเหตุการเกิดโรคตามมา ๒. มีการเผาอ้อย เผาป่า และไฟฟ้าในพื้นที่ทำให้เกิดมลภาวะทางอากาศ ๓. มี ต้นไม้ ใบหญ้าขึ้นตามริมถนนและที่สาธารณะ ทำให้ภูมิทัศน์ไม่สวยงามเหมาะสมแก่การสัญจรและอยู่อาศัย	๑. ความต้องการเพื่อแก้ไขปัญหาขยะ มลภาวะและสิ่งแวดล้อม ๒. ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการบริหารจัดการปัญหาขยะ มลภาวะและสิ่งแวดล้อม ๓. รณรงค์และสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการป้องกันและแก้ปัญหาไฟฟ้าและการเผาเพื่อการเกษตร ๔. ส่งเสริม สนับสนุน ให้หมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดกิจกรรมเพื่อการรณรงค์และแก้ไขปัญหาขยะ มลภาวะและสิ่งแวดล้อม ร่วมกันเป็นประจำ

อำเภอเฝ้าไร่

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
หนองหลวง	๑.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	ขาดแหล่งน้ำในการทำเกษตร -พื้นที่กักเก็บน้ำไม่เพียงพอ -แหล่งน้ำตื้นเขิน -ขาดฝายชะลอน้ำ -ภัยแล้ง	-ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น -สร้างฝายชะลอน้ำ -เจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร
	๒. ด้านการเกษตร	ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ -ผลผลิตล้นตลาด -ปลูกพืชเชิงเดี่ยว	ปลูกพืชผสมผสาน -แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน
	๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	- ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ
	๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต	ขาดเงินทุนประกอบอาชีพ -แหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำในชุมชนมีไม่เพียงพอ ประชาชนมีรายได้น้อย -ขาดอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	-หาแหล่งเงินทุนปลอดดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยต่ำ -ระดมเงินออมเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บในชุมชน - จัดตั้งกลุ่มอาชีพ ให้ความรู้/สาธิตอาชีพ
	๕.ด้านสาธารณสุข	-เกิดโรคระบาดไวรัสโควิด ๒๐๑๙	-จัดตั้งคณะทำงานระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้านเข้าระบบคนเข้าออกในพื้นที่หากเป็นกลุ่มเสี่ยงตรวจหาเชื้อทันที

สรุปปัญหา/ความต้องการของพื้นที่ ตำบลเฝ้าไร่

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
เฝ้าไร่	๑.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	ไม่มีร่องระบายน้ำ /รางระบายน้ำ ระบบระบายน้ำข้างถนน - ท้องถิ่นขาดแคลนงบประมาณในการสร้างร่องระบายน้ำ ทำให้ต้องรองบในการพัฒนา -มีน้ำขังตามพื้นถนนทำให้เกิดความสกปรก สร้างความรำคาญให้กับประชาชนในหมู่บ้าน	ขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการแก้ไขปัญห
	๒. ด้านการเกษตร	-ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ / ต้นทุนการผลิตสูง - เศรษฐกิจในประเทศไม่มีการขยายตัว ภาครัฐ ไม่มีมาตรการกำหนดราคาดผลผลิตให้เกษตรกร ภัยแล้ง - ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล -ขาดแหล่งกักเก็บน้ำ - ลำห้วยตื้นเขิน -ผลผลิตทางการเกษตรเสียหายจนต้องรับการเยียวยาจากภาครัฐ	- ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการทำเกษตร และอบรมให้ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยแก่ประชาชน -การขุดบ่อ ลอกคลอง เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง
	๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-ปัญหาขยะเพิ่มขึ้น ถึงขยะไม่เพียงพอ / ขำรุด -จำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น - คำนิยมในการใช้ถุงพลาสติก - แหล่งทิ้งขยะในตำบลไม่เพียงพอ - รถขยะมีจำนวนจำกัด	- ให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะ - จัดตั้งธนาคารขยะในชุมชน

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
เฝ้าไร่		- แหล่งทิ้งขยะในตำบลไม่เพียงพอ - รถขยะมีจำนวนจำกัด	
	๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต	-	-
	๕.ด้านสาธารณสุข	-เกิดโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	-จัดตั้งคณะกรรมการระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้านเข้าระบบคนเข้าออกในพื้นที่หากเป็นกลุ่มเสี่ยงตรวจหาเชื้อทันที
	๖.ด้านความมั่นคง	ยาเสพติด เป็นพื้นที่ใกล้เขตพื้นที่ชายแดนไทย-ลาว เยาวชนมีความอยากรู้อยากลอง ข้อมูลการค้าหาผู้เสพ ผู้ค้า ในชุมชน จากคณะกรรมการหมู่บ้านหรือ คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในหมู่บ้าน	ติดตามส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน และโครงการ บ้าน วัด โรงเรียน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนร่วมกับภาคีเครือข่าย
	๗.อื่นๆ	-	-

สรุปปัญหา/ความต้องการของพื้นที่ ตำบลวังหลวง

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
วังหลวง	๑.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	-ไม่มีร่องระบายน้ำ /รางระบายน้ำ ระบระบายน้ำข้างถนน - ท้องถิ่นขาดแคลนงบประมาณในการสร้างร่องระบายน้ำ ทำให้ต้องรองบในการพัฒนา - มีน้ำขังตามพื้นถนนทำให้เกิดความ	- ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการแก้ไขปัญหา

		สกปรก สร้างความรำคาญให้กับ ประชาชนในหมู่บ้าน-	
	๒. ด้านการเกษตร	-ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ / ต้นทุนการผลิตสูง - ราคาขายพาราซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจ หลักในตำบลราคาลดลงอย่างต่อเนื่อง ตรงกันข้ามกับราคาปุ๋ยที่แพงขึ้น ปัญหาสภาพดิน -การใช้สารเคมีมากเกินไป -พืชผลทางการเกษตรได้ผลผลิตไม่ดี แหล่งน้ำทางการเกษตรไม่เพียงพอ -แหล่งน้ำต้นเขิน ขาดการขุดลอก ไม่มีธนาคารน้ำ	-แปรรูปผลผลิตทาง การเกษตรให้เป็น ผลิตภัณฑ์ชุมชน -ปลูกพืชหมุนเวียน ไม่ ปลูกพืชซ้ำซาก -ปรับปรุงบำรุงดินให้มี สภาพอุดมสมบูรณ์ -ให้ความรู้และอบรมการ รักษาคุณภาพดินลดการใช้ สารเคมี -ขุดลอก ขุดเจาะบ่อ บาดาล เพื่อการเกษตร

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความ ต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
วังหลวง		-ผลผลิตทางการเกษตรเสียหายจนต้อง รับการเยียวยาจากภาครัฐ	
	๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	-ปัญหาขยะเพิ่มขึ้น ถึงขยะไม่เพียงพอ / ขำรุด - จำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น - ค่านิยมในการใช้ถุงพลาสติก - แหล่งทิ้งขยะในตำบลไม่เพียงพอ - รถขยะมีจำนวนจำกัด	- ให้ความรู้เรื่องการคัดแยก ขยะ - จัดตั้งธนาคารขยะใน ชุมชน
	๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิต	-	-
	๕.ด้านสาธารณสุข	-เกิดโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	-จัดตั้งคณะทำงานระดับ อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้านเข้า

			ระบบคนเข้าออกในพื้นที่ หากเป็นกลุ่มเสี่ยงตรวจหาเชื้อทันที
	๖.ด้านความมั่นคง	-	-
	๗.อื่นๆ	-	-

สรุปปัญหา/ความต้องการของพื้นที่ ตำบลอุดมพร

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
อุดมพร	๑.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	-ไม่มีร่องระบายน้ำ /รางระบายน้ำ ระบบระบายน้ำข้างถนน - ท้องถิ่นขาดแคลนงบประมาณในการสร้างร่องระบายน้ำ ทำให้ต้องรองบในการพัฒนา - มีน้ำขังตามพื้นถนนทำให้เกิดความสกปรก สร้างความรำคาญให้กับประชาชนในหมู่บ้าน	- ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการแก้ไขปัญหา
	๒. ด้านการเกษตร	-ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ / ต้นทุนการผลิตสูง - ราคาขายพาราซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักในตำบลราคาลดลงอย่างต่อเนื่อง ตรงกันข้ามกับราคาปุ๋ยที่แพงขึ้น ปัญหาสภาพดิน -การใช้สารเคมีมากเกินไป -พืชผลทางการเกษตรได้ผลผลิตไม่ดี	-แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน -ปลูกพืชหมุนเวียน ไม่ปลูกพืชซ้ำซาก -ปรับปรุงบำรุงดินให้มีสภาพอุดมสมบูรณ์ - ให้ความรู้และอบรมการรักษาคุณภาพดินลดการใช้สารเคมี

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
อุดมพร		แหล่งน้ำทางการเกษตรไม่เพียงพอ -แหล่งน้ำตื้นเขิน ขาดการขุดลอก ไม่มีธนาคารน้ำ -ผลผลิตทางการเกษตรเสียหายจนต้องรับการเยียวยาจากภาครัฐ ภัยแล้ง - ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล - ขาดแหล่งกักเก็บน้ำ - ลำห้วยตื้นเขิน -ผลผลิตทางการเกษตรเสียหายจนต้องรับการเยียวยาจากภาครัฐ	-ขุดลอก ขุดเจาะบ่อบาดาล เพื่อการเกษตร
	๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-ปัญหาขยะเพิ่มขึ้น ถึงขยะไม่เพียงพอ/ขำรุด - จำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น - ค่านิยมในการใช้ถุงพลาสติก - แหล่งทิ้งขยะในตำบลไม่เพียงพอ - รถขยะมีจำนวนจำกัด	- ให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะ - จัดตั้งธนาคารขยะในชุมชน
	๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต	-	-
	๕.ด้านสาธารณสุข	-เกิดโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	-จัดตั้งคณะทำงานระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้านเข้าระบบคนเข้าออกในพื้นที่ หากเป็นกลุ่มเสี่ยงตรวจหาเชื้อทันที

	๖.ด้านความมั่นคง	ยาเสพติด - เป็นพื้นที่ใกล้เขตพื้นที่ชายแดนไทย-ลาว - เยาวชนมีความอยากรู้อยากลอง	- ติดตามส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน และโครงการบ้าน วัด โรงเรียน ในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน ร่วมกับภาคีเครือข่าย
--	------------------	---	---

สรุปปัญหา/ความต้องการของพื้นที่ ตำบลนาดี

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
นาดี	๑.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	-	-
	๒. ด้านการเกษตร	-ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ ราคาผลผลิตทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ ข้าวมีราคาต่ำ/ต้นทุนการผลิตสูง -ผลผลิตล้นตลาด -น้ำเพื่อทำการเกษตรในฤดูแล้งไม่เพียงพอ -ไม่มีสถานที่กักเก็บน้ำที่เพียงพอ	-แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน -ปลูกพืชหมุนเวียน ไม่ปลูกพืชซ้ำซาก -ปรับปรุงบำรุงดินให้มีสภาพอุดมสมบูรณ์ -จัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ
	๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ -ขาดงบประมาณในการดำเนินการ	-จัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
นาดี	๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต	ขาดเงินทุนประกอบอาชีพ -แหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำในชุมชนมีไม่เพียงพอ -ประชาชนส่วนใหญ่รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย -ไม่มีอาชีพเสริม -ไม่มีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีคุณภาพ ค่าครองชีพสูง สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพง	-หาแหล่งเงินทุนปลอดดอกเบี้ย หรือดอกเบี้ยต่ำ -ระดมเงินออมเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บในชุมชน -จัดตั้งกลุ่มอาชีพ ให้ความรู้/สาธิตอาชีพ ส่งเสริมการจัดตั้งร้านค้าสวัสดิการชุมชนเพื่อจำหน่ายสินค้าในราคาถูก
	๕.ด้านสาธารณสุข	-เกิดโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	-จัดตั้งคณะกรรมการระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้านเข้าระบบคนเข้าออกในพื้นที่หากเป็นกลุ่มเสี่ยงตรวจหาเชื้อทันที
	๖.ด้านความมั่นคง	ปัญหายาเสพติดในชุมชน -พื้นที่ใกล้เคียงเขตแนวชายแดนไทย-ลาว -เยาวชนขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง	-ให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาเสพติดและโทษทางกฎหมาย
	๗.อื่นๆ	ปัญหาหนี้สิน -ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่มีการเก็บออม	ส่งเสริมด้านการออม

อำเภอรัตนวาปี

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข
โพนแพง	๑.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	- ไม่มีร่องระบายน้ำ ทำให้น้ำท่วมขังทำให้ถนนชำรุด - ไม่มีไฟส่องถนนภายในหมู่บ้าน - น้ำประปาไม่เพียงพอใช้ในฤดูแล้ง	- ขอบงบประมาณสนับสนุนจากกรมการปกครองท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๒. ด้านการเกษตร	- ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำและต้นทุนการผลิตสูง - ไม่มีตลาดสำหรับจำหน่ายสินค้าการเกษตร - ประสบปัญหาภัยแล้ง ลำห้วยตื้นเขิน	- ส่งเสริมอบรมให้ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยอินทรีย์ให้แก่ประชาชนในการทำเกษตร - จัดหาตลาดและส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มสินค้าทางการเกษตรเพื่อให้มีตลาดกลางสินค้าเกษตรทุกตำบล - ขุดบ่อ ลอกคลอง เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง
	๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- ปัญหาขยะเพิ่มขึ้น - แหล่งทิ้งขยะในตำบลไม่เพียงพอ - มลพิษทางอากาศจากการเผาหญ้าและการฉีดยาฆ่าหญ้าในนาข้าวของเกษตรกร - มีวัชพืชขึ้นจำนวนมากบริเวณหนองน้ำทำให้ชาวบ้านทำการประมงไม่ได้	- ให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะ - จัดตั้งธนาคารขยะในชุมชน - ส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมหาวิธีกำจัดวัชพืชเพื่อให้เป็นแหล่งทำมาหากินเลี้ยงชีพได้ดั้งเดิม
	๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต	- ชาวบ้านไม่มีอาชีพเสริมและมีฐานะยากจน	- ขอบงบประมาณจากภาครัฐมาสนับสนุนกลุ่มอาชีพและอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการตั้งกลุ่มอาชีพภายในชุมชน
	๕. ด้านสาธารณสุข	- โรคระบาดต่างๆ เช่น ไข้เลือดออก - การแพร่ระบาดของโควิด ๑๙	- จัดกิจกรรมให้ความรู้แก่คนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับโรคต่างๆ

อำเภอโพธิ์ตาก

ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

อำเภอโพธิ์ตาก ได้ดำเนินการออกประชุมประชาคมเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทบทวนและจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ ๕ ปี โดยได้แบ่งกลุ่มวิเคราะห์ปัญหาออกเป็น ๙ เรื่อง

๑. อาชีพเกษตรกรรม ที่ดินทำกิน
๒. การคมนาคม
๓. การส่งเสริมอาชีพ การว่างงาน
๔. การพัฒนาแหล่งน้ำ
๕. การพัฒนาสาธารณสุข การป้องกัน และการระงับโรคติดต่อ
๖. ปัญหายาเสพติด
๗. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม
๘. การพัฒนาคน หมู่บ้าน ชุมชน
๙. ปัญหาเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน

๑.๔ ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ รอบ ๓ ปีที่ผ่านมา

๑.๔.๑ ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๑) การจัดสรรงบประมาณ : จังหวัดหนองคายได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ใน ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ จำนวน ๑๖ โครงการ งบประมาณ ๒๒๗,๗๔๑,๘๐๐ บาท ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๑๓๖,๕๕๑,๖๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๘)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานการผลิต การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการบริการมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน ๕ โครงการ งบประมาณ ๑๓๖,๕๕๑,๖๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๙๖)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสังคมสงบสุข จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๘,๔๕๒,๒๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๑)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคมน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๑๑,๖๑๗,๔๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๐)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนสู่มาตรฐานสากล จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๕)

(๒) การเบิกจ่ายงบประมาณ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๑๓๖,๕๕๑,๖๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๖๒,๓๖๔,๙๒๖ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานการผลิต การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการบริการมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน ๕ โครงการ งบประมาณ ๑๓๖,๕๕๑,๖๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๓๖,๕๕๑,๖๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสังคมสงบสุข จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๘,๔๕๒,๒๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๘,๔๕๒,๒๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคมน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๑๑,๖๑๗,๔๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๑,๖๑๗,๔๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนสู่มาตรฐานสากล จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)

(๓) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	
			ผลผลิต	ผลลัพธ์
๑. ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน	๓	๖๒,๑๒๐,๖๐๐	- แหล่งน้ำได้รับการพัฒนาและปรับปรุง	- ประชาชนมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค/บริโภค และ

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	
			ผลผลิต	ผลลัพธ์
			จำนวน ๔๙ แห่ง - พืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนาด้านการผลิต จำนวน ๔ ชนิด (ข้าว/กล้วยน้ำหว้า/ทุเรียน/พืชผักปลอดสารพิษ/ - เลี้ยงปลาเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน - เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อได้รับการพัฒนาศักยภาพ - สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้รับการพัฒนา จำนวน ๒ แห่ง	น้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปีและมีรายได้เพิ่มขึ้น - พืชเศรษฐกิจสำคัญมีคุณภาพและเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น - เด็กได้รับสารโปรตีนจากโครงการอาหารกลางวันมีการเจริญเติบโตที่เหมาะสมตามวัย - เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อมียอดความรู้และมีรายได้เพิ่มขึ้น - สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความสวยงาม เด็กนักเรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้การทำงานร่วมกัน
๒. ยกระดับมาตรฐานการผลิต การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน	๕	๑๓๖,๕๕๑,๖๐๐	- มีเส้นทางจักรยานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จำนวน ๑ แห่ง (อ.เมืองหนองคาย) - ถนนเชื่อมโยงแหล่งแหล่งท่องเที่ยว ได้รับการพัฒนา จำนวน ๒๓ แห่ง - ลานวัฒนธรรมบริเวณเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำโขง จำนวน ๓ แห่ง - สถานที่ท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาและปรับปรุง จำนวน ๓ แห่ง - กลุ่มอาชีพได้รับการพัฒนาศักยภาพจำนวน ๑๑ กลุ่ม	- นักท่องเที่ยวและประชาชนมีสถานที่ออกกำลังกาย/สันทนาการเป็นแรงจูงใจให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดหนองคายเพิ่มมากขึ้น - นักท่องเที่ยวและประชาชนได้รับความสะดวก สบายในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวมากขึ้น - ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีสถานที่ออกกำลังกายและสันทนาการ - นักท่องเที่ยวและประชาชนเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น - กลุ่มอาชีพมีขีดความสามารถในการ

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	
			ผลผลิต	ผลลัพธ์
				แข่งขันเพิ่มขึ้น
๓. เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสังคมสงบสุข	๓	๘,๔๕๒,๒๐๐	- เจ้าหน้าที่และบุคลากรด้านความมั่นคงและรักษาความปลอดภัยได้รับการพัฒนาศักยภาพ	- ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้น
๔. พัฒนาคมน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่	๒	๑๑,๖๑๗,๔๐๐	- บ้านสำหรับผู้ยากไร้และผู้ไม่มีทำอยู่อาศัย - ท้องถิ่นได้รับการพัฒนาศักยภาพการกำจัดขยะจำนวน ๔ แห่ง	- ประชาชนผู้ด้อยโอกาสได้มีที่อยู่อาศัยมากยิ่งขึ้น - สภาพแวดล้อมของท้องถิ่นมีความสะอาด ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น
๕. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนสู่มาตรฐานสากล	๑	๙,๐๐๐,๐๐๐	- พัฒนาช่องทาง การพัฒนาจังหวัดและการให้บริการประชาชน	- ประชาชนมีความพึงพอใจในงานบริการของจังหวัด
รวม	๑๔	๒๒๗,๗๔๑,๘๐๐	หนองคาย “เกษตรอุตสาหกรรมวัฒนธรรมรุ่งเรืองเมืองทองเทียวลุ่มน้ำโขง”	

ที่มา : สำนักงานจังหวัดหนองคาย (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๒)

๑.๔.๒ ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๑) การจัดสรรงบประมาณ : จังหวัดหนองคายได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใน ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ จำนวน ๑๔ โครงการ งบประมาณ ๒๑๑,๕๓๕,๓๐๐ บาท ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๓๒,๒๓๑,๖๗๒ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๔)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานการผลิต การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการบริการ จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๑๓๖,๒๒๓,๗๔๖ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๔๐)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสังคมสงบสุข จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๒๓,๓๙๙,๐๘๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๖)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคมน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๙,๑๘๙,๗๑๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๔)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนสู่มาตรฐานสากล จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๑๐,๔๙๑,๐๙๒ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๖)

(๒) การเบิกจ่ายงบประมาณ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๓๒,๒๓๑,๖๗๒ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๓๒,๒๓๑,๖๗๒ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานการผลิต การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการบริการ จำนวน ๕ โครงการ งบประมาณ ๑๓๖,๒๒๓,๗๔๖ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๒๘,๗๒๘,๕๖๖ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๙๔)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสังคมสงบสุข จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๒๓,๓๙๙,๐๘๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๒๓,๓๙๙,๐๘๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคมน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๙,๑๘๙,๗๑๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๙,๑๘๙,๗๑๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนสู่มาตรฐานสากล จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๑๐,๔๙๑,๐๙๒ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๐,๔๙๑,๐๙๒ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)

(๓) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	
			ผลผลิต	ผลลัพธ์
๑. ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน	๓	๓๒,๒๓๑,๖๗๒	- แหล่งน้ำได้รับการพัฒนาและปรับปรุง จำนวน ๑๑ แห่ง - พืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนา ด้านการผลิต จำนวน ๕ ชนิด (ข้าว/สับปะรด/มะพร้าว/น้ำหอม/ทุเรียน/พืชผักปลอดสารพิษ/ - เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อได้รับการพัฒนาศักยภาพ - เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาตะเพียนขาวได้รับการพัฒนาศักยภาพ	- ประชาชนมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค/บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปีและมีรายได้เพิ่มขึ้น - พืชเศรษฐกิจสำคัญ มีคุณภาพและเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น - เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ มีองค์ความรู้และมีรายได้เพิ่มขึ้น - เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาตะเพียนขาวมีองค์ความรู้และมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. ยกระดับมาตรฐานการผลิต การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ	๕	๑๓๖,๒๒๓,๗๔๖	- ถนนเชื่อมโยงแหล่งแหล่งท่องเที่ยว ได้รับการพัฒนา จำนวน ๑๘ แห่ง - สถานที่ท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาและปรับปรุง จำนวน ๓ แห่ง	- นักท่องเที่ยวและประชาชนได้รับความสะดวกสบายในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวมากขึ้น - นักท่องเที่ยวและ

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	
			ผลผลิต	ผลลัพธ์
			- กลุ่มผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาด้านการตลาดและการค้า	ประชาชนมีสถานที่ออกกำลังกาย/สันทนาการเป็นแรงจูงใจให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดหนองคายเพิ่มมากขึ้น - นักท่องเที่ยวและประชาชนเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น - กลุ่มอาชีพมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น
๓. เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสังคมสงบสุข	๓	๒๓,๓๙๙,๐๘๐	- เจ้าหน้าที่และบุคลากรด้านความมั่นคงและรักษาความปลอดภัยได้รับการพัฒนาศักยภาพ - การขับเคลื่อนและขยายผลโครงการพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดหนองคายจำนวน ๓๔ โครงการ - สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้รับการพัฒนาจำนวน ๑๔ แห่ง	- ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้น - สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความสวยงามเด็กนักเรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้การทำงานร่วมกัน - ประชาชนมีน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงานภายใต้การขับเคลื่อนและขยายผลโครงการพระราชดำริไปสู่การดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน
๔. พัฒนาคมนาคมขนส่งและสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่	๒	๙,๑๘๙,๗๑๐	- พัฒนาศักยภาพชมรมผู้สูงอายุจังหวัดหนองคาย - ประชาชนเสริมสร้างจริยธรรมทางสังคม - จังหวัดหนองคายได้รับการพัฒนาพื้นที่และสภาพแวดล้อมให้หนองคายเป็นเมืองน่าอยู่	- ผู้สูงอายุได้รับการดูแลรักษาการเจ็บป่วยได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น - ประชาชนเสริมสร้างภูมิกันทางสังคมและวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น - สภาพแวดล้อมมีความสะอาด ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	
			ผลผลิต	ผลลัพธ์
๕. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนสู่มาตรฐานสากล	๑	๑๐,๔๙๑,๐๙๒	- พัฒนาช่องทาง การพัฒนาจังหวัดและการให้บริการประชาชน	- ประชาชนมีความพึงพอใจในงานบริการของจังหวัด
รวม	๑๔	๒๑๑,๕๓๕,๓๐๐	หนองคาย “เกษตรอุตสาหกรรมวัฒนธรรมรุ่งเรืองเมืองท่องเที่ยวลุ่มน้ำโขง”	

๑.๔.๓ ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๑) การจัดสรรงบประมาณ : จังหวัดหนองคายได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ใน ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ จำนวน ๑๐ โครงการ งบประมาณ ๒๐๒,๒๙๔,๐๐๐ บาท ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๒,๘๖๘,๒๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๒)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานการผลิต การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการบริการ จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๑๘๙,๒๘๕,๐๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕๗)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสังคมสงบสุข จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๔๑๘,๔๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๑)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคมน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๗๒๒,๔๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๖)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนสู่มาตรฐานสากล จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๔.๔๕)

(๒) การเบิกจ่ายงบประมาณ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๒,๘๖๘,๒๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๒,๘๖๘,๒๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานการผลิต การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการบริการ จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๑๘๙,๒๘๕,๐๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๘๙,๒๘๕,๐๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสังคมสงบสุข จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๔๑๘,๔๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๓๐๐,๐๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๗๐)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคมน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๗๒๒,๔๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๖๗๓,๔๑๖ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๒๒)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนสู่มาตรฐานสากล จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)

(๓) ผลการดำเนินงาน

ตารางที่ ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	
			ผลผลิต	ผลลัพธ์
๑. ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน	๓	๒,๘๖๘,๒๐๐	- แหล่งน้ำได้รับการพัฒนาและปรับปรุงจำนวน ๘ แห่ง - พืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนา ด้านการผลิตจำนวน ๕ ชนิด (ข้าว/สับปะรด/มะพร้าว น้ำหอม/ทุเรียน/พืชผักปลอดสารพิษ/ - เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อได้รับการพัฒนาศักยภาพ	- ประชาชนมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค/บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปีและมีรายได้เพิ่มขึ้น - พืชเศรษฐกิจสำคัญ มีคุณภาพและเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น - เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์/โคขุนเพื่อเพิ่มมูลค่า - เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อมีความรู้และมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. ยกระดับมาตรฐานการผลิต การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ	๒	๑๘๙,๒๘๕,๐๐๐	- ถนนเชื่อมโยงแหล่งแหล่งท่องเที่ยว ได้รับการพัฒนา จำนวน ๑๕ แห่ง - สถานที่ท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาและปรับปรุงจำนวน ๒ แห่ง - กลุ่มผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาด้านการตลาดและการค้า	- นักท่องเที่ยวและประชาชนได้รับความสะดวกสบายในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวมากขึ้น - นักท่องเที่ยวและประชาชนมีสถานที่ออกกำลังกาย/สันทนาการเป็นแรงจูงใจให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดหนองคายเพิ่มมากขึ้น - นักท่องเที่ยวและประชาชนเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น - กลุ่มอาชีพมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น
๓. เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสังคมสงบสุข	๒	๔๑๘,๔๐๐	- เจ้าหน้าที่และบุคลากรด้านความมั่นคงและรักษาความปลอดภัยได้รับการพัฒนา	- ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	
			ผลผลิต	ผลลัพธ์
			ศักยภาพ	
๔. พัฒนาคมน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่	๑	๗๒๒,๕๐๐	- พัฒนาศักยภาพการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมป้องกันโรคติดต่อในพื้นที่ชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ	- ผู้สูงอายุได้รับการดูแลรักษาการเจ็บป่วยได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น - ประชาชนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
๕. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนสู่มาตรฐานสากล	๒	๙,๐๐๐,๐๐๐	- พัฒนาช่องทาง การพัฒนาจังหวัดและการให้บริการประชาชน	- ประชาชนมีความพึงพอใจในงานบริการของจังหวัด
รวม	๑๐	๒๐๒,๒๙๔,๐๐๐	หนองคาย “เกษตรอุตสาหกรรมวัฒนธรรมรุ่งเรืองเมืองทองเทียวลุ่มน้ำโขง”	

ส่วนที่ ๒

ประเด็นการพัฒนา

จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดชายแดนที่มีพื้นที่ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จัดอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ (อุดรธานี หนองคาย เลย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ) เป็นจังหวัดในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง (เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม และมุกดาหาร) เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ของประเทศ “เป็นประตูการค้าสู่กลุ่มประเทศอินโดจีน” ในอนุภาคลุ่มน้ำโขง จึงทำให้จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีบริบทและภูมิสังคมที่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่น ๆ โดยทั่วไป ดังนั้น การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (รอบปี พ.ศ. ๒๕๖๖) จังหวัดจึงได้นำนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ การดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดหนองคาย ตลอดจนผลกระทบอันเนื่องมาจากสถานการณ์ภัยแล้ง รวมถึงวิกฤตการณ์จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และข้อมูลอื่นๆมาวิเคราะห์ ผสมผสานกับข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการสำรวจปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับข้อมูลตัวชี้วัดเพื่อการพัฒนา อาทิ ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ดัชนีการพัฒนายั่งยืนระดับจังหวัด (SDGs) ระดับการพัฒนาศักยภาพภายในจังหวัดหนองคาย (Competitive Benchmarking) รวมถึงความคิดเห็นเชิงนโยบายในระดับบริหาร เกี่ยวกับศักยภาพในด้านต่าง ๆ โดยอยู่บนพื้นฐานของการบูรณาการความร่วมมือในลักษณะของ “ประชารัฐ” โดยมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เป็นปัจจัยภายในและภายนอก ทั้งที่มีส่วนในการส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาจังหวัดทำให้สามารถนำมาประมวลและวิเคราะห์ SWOT และทำ TOWS Matrix เพื่อหาแนวทางการพัฒนาได้ดังต่อไปนี้

๒.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์ SWOT หรือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ ช่วยให้รู้ถึงสถานะภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนา การวิเคราะห์ SWOT ใช้กรอบแนวคิด ๗’s McKinsey และ PESTEL เพื่อให้ครอบคลุมปัจจัยทุกมิติ ผลการวิเคราะห์สถานะภายในและภายนอกทั้งที่เป็นปัจจัยส่งเสริม (ปัจจัยเชิงบวก) และปัจจัยที่เป็นอุปสรรค (ปัจจัยเชิงลบ) ต่อการพัฒนาของจังหวัดหนองคาย สามารถกำหนดได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ SWOT (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม)

จุดแข็ง (Strengths : S)

ข้อ	ประเด็น	ฐานข้อมูลหรือสถิติข้อมูล
๑	จังหวัดหนองคายตั้งอยู่ตรงข้ามกับนครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว มีระยะทางเพียง ๒๕ กิโลเมตร เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดน มีมูลค่าการค้าชายแดนสูง และมีช่องทางการค้าชายแดน ๗ จุด แบ่งออกเป็นจุดผ่านแดนถาวร ๓ จุด และจุดผ่อนปรนทางการค้า ๔ จุด	ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดหนองคาย และช่องทางการค้าชายแดน และสถิติการค้าชายแดนไทย – สปป.ลาว มีมูลค่าสูงกว่าปีละ ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท
๒	เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ โดยเฉพาะข้าว ยางพารา ไข่ไก่ พุเรียน เงาะ สับปะรด ปลานิลกระชัง โกโก้	จังหวัดหนองคาย พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำนาข้าว ๘๗๕,๘๓๗ ไร่ (๔๒.๙๓%) รองลงมาคือ การปลูกไม้ยืนต้น ๕๒๖,๓๕๗ ไร่ (๒๕.๘๐%) เช่น ยางพารา ยูคาลิปตัส นอกจากนี้ยังมีการปลูกพืชไร่ ๖๖,๒๙๙ ไร่ (๓.๒๕%) เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด และมีการปลูกไม้ผล ๔๐,๕๘๖ ไร่ (๑.๙๘%) เช่น ลำไย มะม่วง เงาะ พุทธรักษา และโกโก้ ส่วนสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีจำนวน ๒๑,๘๐๖ ไร่ (๐.๐๓%) และพื้นที่การใช้ประโยชน์สำหรับใช้ทำพืชสวนอีก จำนวน ๗๑๔ ไร่ (๐.๐๓%)
๓	มีศูนย์วิจัยและแหล่งเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการเกษตร และสหกรณ์ในพื้นที่ จังหวัดหนองคายครบทั้งด้านพืช ข้าว ยางพารา ปศุสัตว์ ประมง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) และศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่	จังหวัดหนองคาย มีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๒๔ หน่วยงาน ถือเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีศูนย์วิจัยของกรมต่างๆ ครอบคลุมทุกด้าน รวมถึง ศพก. และปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรที่พร้อมเผยแพร่องค์ความรู้ต่างๆ
๔	จังหวัดหนองคายมีระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน Nongkhai Basic Organic Standard (Nongkhai BOS)	ประกาศจังหวัดหนองคาย เรื่อง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน Nongkhai Basic Organic Standard (Nongkhai BOS) ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๕	มีระบบโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์เข้าถึงพื้นที่ได้โดยสะดวก ทั้งทางบก ทางราง ทางอากาศ และทางน้ำ เพื่อเชื่อมโยงทั้งด้านการค้า การบริการ และการท่องเที่ยว	จังหวัดหนองคายมีเส้นทางคมนาคมทางถนนที่เชื่อมในระดับภูมิภาคที่สำคัญ คือ ถนนมิตรภาพ ซึ่งเป็นชื่อเรียกของ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ สิ้นสุดที่จังหวัดหนองคาย มีระยะทางทั้งสิ้น ๕๐๙ กิโลเมตร และเป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชียสาย ๑๒ AH - (๑๒)

จุดแข็ง (Strengths : S) (ต่อ)

ข้อ	ประเด็น	ฐานข้อมูลหรือสถิติข้อมูล																
๖	มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม มีวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย	ที่สามารถเชื่อมโยงไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐประชาชนจีน และกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว																
		มีเส้นทางรถไฟสายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยมีระยะทางจากสถานีรถไฟกรุงเทพ - สถานีรถไฟหนองคาย ระยะทางรวม ๖๒๑ กิโลเมตร และยังเป็นเส้นทางรถไฟเชื่อมระหว่างสถานีรถไฟหนองคาย – สถานีท่านาแล้ง ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (เวียงจันทน์)																
๗	อัตราการว่างงานต่ำ	สำหรับระบบการคมนาคมทางอากาศ จังหวัดหนองคายสามารถเชื่อมโยงระบบการคมนาคมทางอากาศกับท่าอากาศยานนานาชาติอุดรธานี โดยมีระยะทางประมาณ ๕๐ กิโลเมตร เส้นทางคมนาคมมีความสะดวกรวดเร็วด้วยถนน ๔ ช่องจราจรตลอดเส้นทาง																
		แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดหนองคายที่ครอบคลุมทั้ง ๓ ธรรมชาติ ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่หลากหลายในพื้นที่																
		<table><tr><th>ภาวะแรงงาน</th><th>ปี ๒๕๖๑</th><th>ปี ๒๕๖๒</th><th>ปี ๒๕๖๓</th></tr><tr><td>ผู้ว่างงาน</td><td>๑,๐๑๑</td><td>๑,๙๕๗</td><td>๓,๒๔๓</td></tr><tr><td>ผู้ที่อยู่กำลังแรงงานรวม</td><td>๒๑๒,๕๒๘</td><td>๒๑๑,๔๗๕</td><td>๒๑๐,๙๖</td></tr><tr><td>อัตราการว่างงาน</td><td>๐.๔๘</td><td>๐.๙๓</td><td>๑.๕๔</td></tr></table>	ภาวะแรงงาน	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ผู้ว่างงาน	๑,๐๑๑	๑,๙๕๗	๓,๒๔๓	ผู้ที่อยู่กำลังแรงงานรวม	๒๑๒,๕๒๘	๒๑๑,๔๗๕	๒๑๐,๙๖	อัตราการว่างงาน	๐.๔๘	๐.๙๓	๑.๕๔
		ภาวะแรงงาน	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓													
		ผู้ว่างงาน	๑,๐๑๑	๑,๙๕๗	๓,๒๔๓													
ผู้ที่อยู่กำลังแรงงานรวม	๒๑๒,๕๒๘	๒๑๑,๔๗๕	๒๑๐,๙๖															
อัตราการว่างงาน	๐.๔๘	๐.๙๓	๑.๕๔															
อัตราการว่างงาน 0.48 0.93 1.54 ปี 2561 ปี 2562 ปี 2563																		
อัตราการว่างงาน จากการศึกษาอัตราการว่างงานจังหวัดหนองคาย พบว่าปี ๒๕๖๓ มีค่าเท่ากับร้อยละ ๑.๕๔ ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำ																		

จุดแข็ง (Strengths : S) (ต่อ)

ข้อ	ประเด็น	ฐานข้อมูลหรือสถิติข้อมูล
๘	มีสถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ-ภาคเอกชนที่มีศักยภาพ เพิ่มทักษะฝีมือแรงงานรองรับความต้องการของผู้ประกอบการ	จังหวัดหนองคาย มีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ๑ แห่ง ระดับอาชีวศึกษา (ปวส./ปวช.) ๘ แห่ง สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑ แห่ง และหน่วยทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ๔ แห่ง
๙	ปัญหาตีสีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินอัตรากำลังต่ำ	ข้อมูลจากดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI) ประจำปี ๒๕๖๒ คิดเป็น ๕๙.๙๕ รายต่อประชากรแสนคน ลำดับที่ ๑๓ ของประเทศ
๑๐	จังหวัดหนองคายมีระบบบริการสุขภาพด้านการรักษาพยาบาล ด้านส่งเสริมสุขภาพ ด้านการเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันโรค ด้านการฟื้นฟูสภาพ และคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้มาตรฐาน กระทรวงสาธารณสุข และมีศูนย์เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสถานพยาบาลระดับสากล JCI (Joint Commission International และมาตรฐาน HA (Hospital Accreditation)	หน่วยบริการผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านการรักษาการเฝ้าระวังควบคุมป้องกันโรค ระดับพื้นฐาน ของกระทรวงสาธารณสุข ร้อยละ ๑๐๐ มีศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (EOC ระดับจังหวัด อำเภอ) เป็นจุดประสานการทำงานที่เชื่อมโยง และมีหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ (CDCU) ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ทีมตระหนักรู้ สถานการณ์ (SAT) ครอบคลุมทุกพื้นที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชท่าบ่อได้รับการรับรองมาตรฐานสถานพยาบาลระดับสากล JCI พ.ศ.๒๕๖๑ – ปัจจุบัน และผ่านการรับรอง HA (Re-acc ๕) – ปัจจุบัน

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

ข้อ	ประเด็น	ฐานข้อมูลหรือสถิติข้อมูล
๑	พื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ	จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ชลประทาน ร้อยละ ๒๕.๗๔ ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด
๒	องค์ความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อลดต้นทุน และสร้างมูลค่าเพิ่มทางเกษตรรวมถึง	ข้อมูลจากศูนย์เทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรม (AIC)
๓	นวัตกรรมการเกษตรมีน้อย จำนวนพื้นที่และสินค้าทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP/ เกษตรอินทรีย์) มีจำนวนน้อย	จังหวัดหนองคายมีสินค้าทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน ๔,๘๐๙.๒๙ ไร่ สามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้ (๑) ด้านพืช ๔๒.๙๔ ไร่ (๒) ด้านข้าว ๔,๗๑๗.๗๕ ไร่ (๓) ด้านประมง ๒๔.๕๐ ไร่ และด้านหม่อนไหม ๒๔.๑๐ ไร่ ส่วนสินค้าทางการเกษตรที่ได้รับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๕,๖๙๘.๗๗ ไร่

จุดอ่อน (Weaknesses : W) (ต่อ)

ข้อ	ประเด็น	ฐานข้อมูลหรือสถิติข้อมูล																
๔	ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ	คุณภาพของดินเป็นดินตื้นหรือดินลูกรัง มีเนื้อที่ ๙๐๖,๗๖๙.๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๙๓ ของพื้นที่จังหวัด																
๕	เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ สัดส่วนวัยแรงงานในพื้นที่ลดลง (โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรม)	ส่วนใหญ่เกษตรกรมีอายุระหว่าง ๔๕ – ๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๘ ของจำนวนแรงงานภาคการเกษตร แรงงานภาคการเกษตรมีอายุเฉลี่ยมากขึ้น ประกอบกับประชากรวัยหนุ่มสาวขาดแรงจูงใจในการทำอาชีพเกษตรกรรม																
๖	ระบบการขนส่งสาธารณะยังไม่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว ทำให้ยากต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและระบบโลจิสติกส์สายรองยังไม่ได้รับมาตรฐานความปลอดภัยและยังไม่ครอบคลุมพื้นที่	เป็นประเด็น/สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และที่ประชุมมีความเห็นสอดคล้องกันที่จะเสนอให้เป็นประเด็นปัญหา/อุปสรรคในการพัฒนาจังหวัดหนองคาย																
๗	แรงงานนอกระบบที่เข้าสู่ระบบประกันสังคมมีอัตราต่ำ	<table><tr><th>แรงงาน</th><th>ปี ๒๕๖๑</th><th>ปี ๒๕๖๒</th><th>ปี ๒๕๖๓</th></tr><tr><td>ผู้ประกันตน ตาม ม.</td><td>๒๐,๑๐๔</td><td>๒๓,๙๓๔</td><td>๒๕,๗๔๓</td></tr><tr><td>จำนวนแรงงานนอก</td><td>๑๔๙,๕๑๗</td><td>๑๔๙,๒๓๔</td><td>๑๕๑,๓๕๑</td></tr><tr><td>อัตราการเข้าสู่ระบบประกันสังคม</td><td>๑๓.๔๕</td><td>๑๖.๐๔</td><td>๑๗.๐๑</td></tr></table>	แรงงาน	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ผู้ประกันตน ตาม ม.	๒๐,๑๐๔	๒๓,๙๓๔	๒๕,๗๔๓	จำนวนแรงงานนอก	๑๔๙,๕๑๗	๑๔๙,๒๓๔	๑๕๑,๓๕๑	อัตราการเข้าสู่ระบบประกันสังคม	๑๓.๔๕	๑๖.๐๔	๑๗.๐๑
แรงงาน	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓															
ผู้ประกันตน ตาม ม.	๒๐,๑๐๔	๒๓,๙๓๔	๒๕,๗๔๓															
จำนวนแรงงานนอก	๑๔๙,๕๑๗	๑๔๙,๒๓๔	๑๕๑,๓๕๑															
อัตราการเข้าสู่ระบบประกันสังคม	๑๓.๔๕	๑๖.๐๔	๑๗.๐๑															
๘	แรงงานชาตินิยอุตสาหกรรม	แผนพัฒนากำลังคนจังหวัดหนองคาย (ฉบับที่ ๑) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนากำลังคนระดับจังหวัดเกี่ยวกับปัญหากำลังคนในธุรกิจ/อุตสาหกรรมว่า จังหวัดหนองคายยังมีปัญหาแรงงานขาดความรับผิดชอบในการทำงาน และไม่มีวินัยในการทำงานหรือไม่มีนิสัยอุตสาหกรรม																
๙	ช่องทางการตลาดสินค้าและบริการยังมีช่องทางที่จำกัด (ตลาดในพื้นที่ และนอกพื้นที่จังหวัด)																	

โอกาส (Opportunities : O)

ข้อ	ประเด็น	ฐานข้อมูลหรือสถิติข้อมูล
๑	การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย และระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งผลดีต่อการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวและการค้าชายแดน	ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้จังหวัดหนองคายในท้องที่ จำนวน ๑๓ ตำบล ๒ อำเภอ เป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย
๒	การพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยรถไฟความเร็วสูง จากจีน – ลาว	โครงการรถไฟความเร็วสูง คุณหมิง - บ่อเต็น และนครหลวงเวียงจันทน์
๓	นโยบายด้านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงทั้งภายในและระหว่างประเทศ เช่น การท่องเที่ยวเมืองรอง หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรม เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง สหพัฒน์วัฒนธรรมล้านช้างเชื่อมโยงไทย-ลาว รวมถึงประเทศจีน ทำให้การค้าและบริการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวมีโอกาสเติบโตสูง	การจัดตั้งเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง และกรอบความร่วมมือสี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้างเชื่อมโยงไทย-ลาว
๔	นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ ลดการใช้สารเคมี	
๕	กระแสการรักษาสภาพแนวโน้มนำในการดูแลสุขภาพ โดยการเลือกบริโภคอาหารปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์	
๖	นโยบายรัฐบาล/แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในการส่งเสริมเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (Smart city)	จังหวัดหนองคายเป็นพื้นที่เป้าหมาย ๑ ใน ๗ เมืองขนาดกลางของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ที่จะได้รับการพัฒนาเพื่อกระจายความเจริญและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ ในทศวรรษที่ ๒๕๖๖ – พ.ศ.๒๕๗๐

อุปสรรค (Threats : T)

ข้อ	ประเด็น	ฐานข้อมูลหรือสถิติข้อมูล
๑	ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ทั้งในคน สัตว์ และพืช	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันจากการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และวิกฤต โรคระบาดในสัตว์ เช่น “โรคล้มปี่ สกีน” ในกลุ่มโค และ กระบือ
๒	ความผันผวนทางด้านเสถียรภาพของ ราคาสินค้าทางการเกษตรที่ไม่แน่นอน	มีการเปรียบเทียบราคาสินค้าทางการเกษตรในบางชนิด ในแต่ละปี
๓	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ ความผันผวนของภัยธรรมชาติ ทำให้มี ปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง/วาตภัย	
๔	สภาพมลภาวะทางอากาศและฝุ่น PM ๒.๕	จากการประเมินสถานการณ์การเผ่าะวังผลกระทบต่อ สุขภาพจากมลพิษทางอากาศ กรณีฝุ่นละอองขนาดไม่ เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
๕	การสร้างเขื่อนของจีน และ สปป.ลาว ทำ ให้ระดับน้ำผันผวนขึ้น – ลง ไม่แน่นอน	เป็นเพียงการวิเคราะห์ปัญหาว่าเกิดจากการสร้างเขื่อน ของประเทศจีนและประเทศเพื่อนบ้าน แต่ไม่มีข้อมูล รายชื่อเขื่อนจีน/เพื่อนบ้าน หรือปริมาณการกักเก็บน้ำที่ ชัดเจน
๖	พื้นที่ตามแนวชายแดนตามลำแม่น้ำโขงซึ่ง มีระยะทางยาวถึง ๒๑๐ กิโลเมตร ทำให้ เกิดปัญหาการลักลอบขนยาเสพติด/ ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิด กฎหมายของแรงงานต่างด้าว	จากข้อมูลหน่วยงานความมั่นคงที่มีการจับกุมคดียาเสพติด/ แรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้า – ออกเมืองโดยผิด กฎหมาย
๗	กฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติ ในการขอ เอกสารรับรองการสำหรั้นำเข้าและ ส่งออกสินค้าที่ค่อนข้างยุ่งยาก และสร้าง ภาระให้กับผู้ประกอบการเกินสมควร	

๒.๒ การวิเคราะห์กลยุทธ์ (TOWS Matrix)

ในการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย หลักการ และวิธีการที่นิยมใช้กันก็คือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานะแวดล้อมภายในและสถานะแวดล้อมภายนอก หรือตารางความสัมพันธ์ของ SWOT (TOWS Matrix) ซึ่งในการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์ดังกล่าว สามารถกำหนดวิธีการดำเนินงานหรือที่เรียกว่ากลยุทธ์ออกมาเป็นประเด็นในการดำเนินงาน

ดังนั้น การวิเคราะห์กลยุทธ์ และการที่จะนำกลยุทธ์ใดมาขับเคลื่อนในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์จะต้องคำนึงถึงความเร่งด่วน การสนับสนุนจากนโยบายรัฐบาล การสนับสนุนงบประมาณของทั้งภาครัฐ และเอกชน มิเช่นนั้นแล้ว อาจทำให้แผนการพัฒนาจังหวัด ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายสุดท้ายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งผลการวิเคราะห์กลยุทธ์ตาม TOWS Matrix ของจังหวัดหนองคายสรุปผลได้ดังนี้

กลยุทธ์ SO : กลยุทธ์เชิงรุก เป็นการใช้จุดแข็งที่มีอยู่ และโอกาสจากปัจจัยภายนอกมาเป็นตัวสนับสนุน

จุดแข็ง (Strengths : S)	โอกาส (Opportunities : O)
๑.จังหวัดหนองคายตั้งอยู่ตรงข้ามกับนครหลวง เวียงจันทน์ สปป.ลาว มีระยะทางเพียง ๒๕ กิโลเมตร เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดน มีมูลค่าการค้าชายแดนสูง และมีช่องทางการค้าชายแดน ๗ จุด แบ่งออกเป็นจุดผ่านแดนถาวร ๓ จุด และจุดผ่อนปรนทางการค้า ๔ จุด ๒.เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ โดยเฉพาะข้าว ยางพารา ไข่ไก่ ทุเรียน เงาะ สับปะรด ปลานิลกระชัง โกโก้ ๓.มีศูนย์วิจัยและแหล่งเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดหนองคายครบทั้งด้านพืช ข้าว ยางพารา ปศุสัตว์ ประมง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) และศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่ ๔.จังหวัดหนองคายมีระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน Nongkhai Basic Organic Standard (Nongkhai BOS) ๕.มีระบบโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์เข้าถึงพื้นที่ได้โดยสะดวก ทั้งทางบก ทางราง ทางอากาศ และทางน้ำ เพื่อเชื่อมโยงทั้งด้านการค้า การบริการและการท่องเที่ยว	๑.การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย และระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งผลดีต่อการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการค้าชายแดน ๒.การพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยรถไฟความเร็วสูง จากจีน – ลาว ๓.นโยบายด้านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงทั้งภายในและระหว่างประเทศ เช่น การท่องเที่ยวเมืองรอง หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรม เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้างเชื่อมโยงไทย-ลาว รวมถึงประเทศจีน ทำให้การค้าและบริการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวมีโอกาสเติบโตสูง ๔.นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ ลดการใช้สารเคมี ๕.กระแสการรักษาสุขภาพแนวใหม่ในการดูแลสุขภาพ โดยเลือกบริโภคอาหารปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ๖.นโยบายรัฐบาล/แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในการส่งเสริมเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (Smart city)

กลยุทธ์ SO : กลยุทธ์เชิงรุก เป็นการใช้จุดแข็งที่มีอยู่ และโอกาสจากปัจจัยภายนอกมาเป็นตัวสนับสนุน

จุดแข็ง (Strengths : S)	โอกาส (Opportunities : O)
๖.มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีทรัพยากรทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ มีวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย ๗.อัตราการว่างงานต่ำ ๘.ปัญหาดีชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน อัตราที่ต่ำ ๙.มีสถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ-ภาค เอกชนที่มี ศักยภาพ เพิ่มทักษะฝีมือแรงงานรองรับความต้องการของผู้ประกอบการ ๑๐. มีระบบบริการสุขภาพด้านการรักษาพยาบาล ด้านส่งเสริมสุขภาพ ด้านการเฝ้าระวัง ควบคุมป้องกันโรค ด้านการฟื้นฟูสภาพ และคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้มาตรฐาน กระทรวงสาธารณสุข และมีศูนย์เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน สถานพยาบาลระดับสากล JCI	
กลยุทธ์ SO : S๑,S๒,S๓,S๔ + O๑, O๒, O๔, O๕ : ส่งเสริมองค์ความรู้เกษตรกร ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมการตลาด S๑, S๒, S๔,S๕ + O๑, O๒, O๓, O๖ : ส่งเสริม พัฒนาและยกระดับภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และบริการ	

กลยุทธ์ ST : กลยุทธ์เชิงป้องกัน เป็นการใช้จุดแข็งที่มีอยู่ และต้องมีการพัฒนา หรือหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่ต้องเผชิญ

จุดแข็ง (Strengths : S)	อุปสรรค (Threats : T)
๑.จังหวัดหนองคายตั้งอยู่ตรงข้ามกับนครหลวง เวียงจันทน์ สปป.ลาว มีระยะทางเพียง ๒๕ กิโลเมตร เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดน มีมูลค่าการค้าชายแดนสูง และมีช่องทางการค้าชายแดน ๗ จุด แบ่งออกเป็นจุดผ่านแดนถาวร ๓ จุด และจุดผ่อนปรนทางการค้า ๔ จุด ๒.เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ โดยเฉพาะข้าว ยางพารา ไข่ไก่ ทุเรียน เงาะ สับปะรด ปลูกองุ่น มะม่วง โกโก้ ๓.มีศูนย์วิจัยและแหล่งเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดหนองคายครบทั้งด้านพืช ข้าว ยางพารา ปศุสัตว์ ประมง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) และศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่ ๔.จังหวัดหนองคายมีระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ หนองคายขึ้นพื้นฐาน Nongkhai Basic Organic Standard (Nongkhai BOS) ๕.มีระบบโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์เข้าถึงพื้นที่ได้โดยสะดวก ทั้งทางบก ทางราง ทางอากาศ และทางน้ำ เพื่อเชื่อมโยงทั้งด้านการค้า การบริการและการท่องเที่ยว ๖.มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีทรัพยากรทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ มีวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย ๗.อัตราการว่างงานต่ำ ๘.ปัญหาคดียาเสพติด พืช และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมีอัตราที่ต่ำ ๙.มีสถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ-ภาค เอกชนที่มีศักยภาพ เพิ่มทักษะฝีมือแรงงานรองรับความต้องการของผู้ประกอบการ	๑. ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ทั้งในคน สัตว์ และพืช ๒. ความผันผวนทางด้านเสถียรภาพของราคาสินค้าทางการเกษตรที่ไม่แน่นอน ๓. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความผันผวนของภัยธรรมชาติ ทำให้มีปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง/วาตภัย ๔. สภาพมลภาวะทางอากาศและฝุ่น PM ๒.๕ ๕. การสร้างเขื่อนของจีน และ สปป.ลาว ทำให้ระดับน้ำผันผวนขึ้น – ลง ไม่แน่นอน ๖. พื้นที่ตามแนวชายแดนตามลำแม่น้ำโขงซึ่งมีระยะทางยาวถึง ๒๑๐ กิโลเมตร ทำให้เกิดปัญหาการลักลอบขนยา เสพติด/ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว ๗. กฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติ ในการขอเอกสารรับรองการสำหรับนำเข้าและส่งออกสินค้าที่ค่อนข้างยุ่งยาก และสร้างภาระให้กับผู้ประกอบการเกินสมควร

จุดแข็ง (Strengths : S)	อุปสรรค (Threats : T)
๑๐. มีระบบบริการสุขภาพด้านการรักษาพยาบาล ด้านส่งเสริมสุขภาพ ด้านการเฝ้าระวัง ควบคุมป้องกันโรค ด้านการฟื้นฟูสภาพ และคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้มาตรฐาน กระทรวงสาธารณสุข และมีศูนย์เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสถานพยาบาลระดับสากล JCI	
กลยุทธ์ ST : S๑,S๒ +T๑, T๒, T๔, T๖ : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริหารจัดการด้านการตลาด S๑,S๕ + T๒, T๖ : สร้างความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวภายในและระหว่างประเทศ S๑ + T๑, T๕, T๖ : การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน/เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนในการป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามด้านความมั่นคง	

กลยุทธ์ WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข เป็นการแก้ไขจุดอ่อน หรือทำให้จุดอ่อนมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยใช้โอกาสเป็นปัจจัยภายนอกเข้ามาสนับสนุน

จุดอ่อน (Weaknesses : W)	โอกาส (Opportunities : O)
๑. พื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ ๒. องค์กรความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อลดต้นทุนและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเกษตรรวมถึงนวัตกรรมการเกษตรมีน้อย ๓. จำนวนพื้นที่และสินค้าทางการเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐาน (GAP / เกษตรอินทรีย์) มีจำนวนน้อย ๔. ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ๕. เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ สัดส่วนวัยแรงงานในพื้นที่ลดลง (โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรม) ๖. ระบบการขนส่งสาธารณะยังไม่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว ทำให้ยากต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและระบบโลจิสติกส์สายรองยังไม่ได้รับมาตรฐานความปลอดภัยและยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ ๗. แรงงานนอกระบบที่เข้าสู่ระบบประกันสังคมมีอัตราต่ำ ๘. แรงงานขาดวินัยอุตสาหกรรม ๙. ช่องทางการตลาดสินค้าและบริการยังมีช่องทางที่จำกัด (ตลาดในพื้นที่ และนอกพื้นที่จังหวัด)	๑. การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย และระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งผลดีต่อการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการค้าชายแดน ๒. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยรถไฟความเร็วสูง จากจีน – ลาว ๓. นโยบายด้านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงทั้งภายในและระหว่างประเทศ เช่น การท่องเที่ยวเมืองรอง หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรม เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้างเชื่อมโยงไทย-ลาว รวมถึงประเทศจีน ทำให้การค้าและบริการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวมีโอกาสเติบโตสูง ๔. นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ ลดการใช้สารเคมี ๕. กระแสการรักษาสุขภาพแนวโน้มในการดูแลสุขภาพ โดยการเลือกบริโภคอาหารปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ๖. นโยบายรัฐบาล/แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในการส่งเสริมเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (Smart city)
กลยุทธ์ WO : W๑ + O๔, O๕ : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร W๑, W๒, W๓, W๔, W๕, + O๑, O๔, O๕, O๖ : พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร W๑, W๒, W๓, W๔, + O๑, O๔, O๕, O๖	

กลยุทธ์ WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข เป็นการแก้ไขจุดอ่อน หรือทำให้จุดอ่อนมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยใช้โอกาสเป็นปัจจัยภายนอกเข้ามาสนับสนุน

จุดอ่อน (Weaknesses : W)	โอกาส (Opportunities : O)
: การขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ W๖ + O๑, O๒, O๓, O๔ ,O๕, O๖ : ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม W๗, W๘, W๙ + O๖ : การเสริมสร้างการบริหารจัดการของภาครัฐที่ดี W๒, W๙ + O๑, O๒, O๖ : ส่งเสริมและพัฒนาระบบบริการประชาชนด้วยระบบดิจิทัลและเทคโนโลยีที่ทันสมัย สู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City)	

กลยุทธ์ WT : กลยุทธ์เชิงรับ ที่ต้องปรับปรุง และแก้ไขจุดอ่อนให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันอาจต้องเผชิญกับอุปสรรค หรืออาจจะต้องใช้วิธีหลีกเลี่ยงอุปสรรค ในขณะเดียวกัน

จุดอ่อน (Weaknesses : W)	อุปสรรค (Threats : T)
๑. พื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ ๒. องค์ความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อลดต้นทุนและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเกษตร รวมถึงนวัตกรรมทางการเกษตรมีน้อย ๓. จำนวนพื้นที่และสินค้าทางการเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐาน (GAP / เกษตรอินทรีย์) มีจำนวนน้อย ๔. ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ๕.เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ สัดส่วนวัยแรงงานในพื้นที่ลดลง (โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรม) ๖.ระบบการขนส่งสาธารณะยังไม่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว ทำให้ยากต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและระบบโลจิสติกส์สายรองยังไม่ได้รับมาตรฐานความปลอดภัยและยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ ๗. แรงงานนอกระบบที่เข้าสู่ระบบประกันสังคมมีอัตราต่ำ ๘. แรงงานขาดวินัยอุตสาหกรรม ๙.ช่องทางการตลาดสินค้าและบริการยังมีช่องทางที่จำกัด (ตลาดในพื้นที่ และนอกพื้นที่จังหวัด)	๑. ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ทั้งในคนสัตว์ และพืช ๒. ความผันผวนทางด้านเสถียรภาพของราคาสินค้าทางการเกษตรที่ไม่แน่นอน ๓. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความผันผวนของภัยธรรมชาติ ทำให้มีปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง/วาตภัย ๔. สภาพมลภาวะทางอากาศและฝุ่น PM ๒.๕ ๕. การสร้างเขื่อนของจีน และ สปป.ลาว ทำให้ระดับน้ำผันผวนขึ้น – ลง ไม่แน่นอน ๖. พื้นที่ตามแนวชายแดนตามลำแม่น้ำโขงซึ่งมีระยะทางยาวถึง ๒๑๐ กิโลเมตร ทำให้เกิดปัญหาการลักลอบขนยา เสพติด/ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว ๗. กฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติ ในการขอเอกสารรับรองการสำหรับนำเข้าและส่งออกสินค้าที่ค่อนข้างยุ่งยาก และสร้างภาระให้กับผู้ประกอบการเกินสมควร
กลยุทธ์ WT : W๔, W๑๐ + T๑, T๖ W๑, W๒ + T๒, T๓, T๕, : เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร	

๒.๓ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (ในระยะเวลา ๕ ปี) พ.ศ. ๒๕๖๖ –พ.ศ. ๒๕๗๐

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	ความหมาย
เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน	จังหวัดหนองคายในอีก ๕ ปี ข้างหน้าจะก้าวสู่การเป็นหนองคาย เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน ด้วยแนวคิดในการขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้ ๑. เมืองน่าอยู่ หนองคายมีการพัฒนาเมือง ควบคู่ไปกับการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม ๒. มุ่งสู่เมืองเกษตรอินทรีย์ ตามหลักการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม (BCG Model) ๒.๑ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง ๒.๒ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด ๒.๓ เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) จะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม ๓. วิถีท่องเที่ยวลุ่มน้ำโขง ดึงเอาศักยภาพของพื้นที่ ในด้านทรัพยากรและต้นทุน ๓ ธรรมชาติ (๑) ธรรมชาติ (๒) วัฒนธรรม และ (๓) ธรรมชาติ นำมาใช้เป็นแรงดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศเข้ามาในพื้นที่ รวมถึงการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงไปยังประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (ไทย - สปป.ลาว - เวียดนาม และจีน) ๔. เป็นประตูในการเชื่อมโยงการค้าชายแดน ของภูมิภาคอาเซียน – อินโดจีน และจีนตอนใต้ เป็นพื้นที่เชื่อมต่อทั้งในมิติเศรษฐกิจและการค้าชายแดน การขนส่งและโลจิสติกส์ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และมิตรภาพระหว่างประเทศ ใช้เป็นโอกาสจากการเป็นจุดเชื่อมต่อของภูมิภาคยกระดับ จากเมืองผ่านสู่เมืองพัก อันนำมาซึ่งความมั่นคง ความมั่นคง และยั่งยืนในชีวิตให้กับประชาชนในพื้นที่

● ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

- ๑.๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร
- ๑.๒) พัฒนากลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- ๑.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร
- ๑.๔) ส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร

๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๒.๑) พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๕ ต่อปี)
- ๒.๒) มูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๒ ต่อปี)
- ๒.๓) ผลผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๔ ต่อปี)
- ๒.๔) พื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น (๑,๐๐๐ ไร่ต่อปี)

๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

- ๓.๑) แผนงาน : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร
 - (๑) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อการเกษตร
 - ◇ ตัวชี้วัดโครงการ พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น
 - (๒) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทาน
 - ◇ ตัวชี้วัดโครงการ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทานเพิ่มขึ้น
- ๓.๒) แผนงาน : การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตร
 - (๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ
 - ◇ ตัวชี้วัดโครงการ มูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปเพิ่มขึ้น
- ๓.๓) แผนงาน : การส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร
 - (๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ
 - ◇ ตัวชี้วัดโครงการ ผลผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่เพิ่มขึ้น
 - (๒) โครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
 - ◇ ตัวชี้วัดโครงการ จำนวนพื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น

(๓) โครงการพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรสู่เศรษฐกิจฐานดิจิทัล

◇ ตัวชี้วัดโครงการ

- (๑) ธุรกิจหรือฟาร์มหรือเกษตรกรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล (ราย/ปี)
- (๒) ปริมาณการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรผ่านแพลตฟอร์ม E-Commerce เพิ่มขึ้น

(๓.๔) แผนงาน : ส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร

(๑) โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

◇ ตัวชี้วัดโครงการ

- (๑) พื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น
- (๒) ปริมาณสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตเพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า การลงทุน การค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการบริการ

๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

๑.๑) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และโลจิสติกส์เชื่อมโยงพื้นที่การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

๑.๒) ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และทางธรรมชาติ บนแนวทางการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) อย่างยั่งยืน

๑.๓) ยกกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าและบริการสู่มาตรฐานสากล

๑.๔) ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในประเทศและระหว่างประเทศ

๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๒.๑) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

๒.๒) มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐

๒.๓) รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

๓.๑) แผนงาน : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมเพื่อรองรับการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

(๑) โครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่ง และการท่องเที่ยว

◇ ตัวชี้วัดโครงการ จำนวนสายทาง/โครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการพัฒนา

- ๓.๒) แผนงาน : การส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และทางธรรมชาติบนแนวทางการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) อย่างยั่งยืน
- (๑) โครงการหนองคายเมืองแห่งการท่องเที่ยว (The city of tourism)
- ◇ ตัวชี้วัดโครงการ รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- ๓.๓) แผนงาน : ยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าและบริการสู่มาตรฐานสากล
- (๑) โครงการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ สินค้าและบริการของจังหวัดหนองคาย
- ◇ ตัวชี้วัดโครงการ จำนวนผลิตภัณฑ์และบริการที่ได้รับการพัฒนา
- ๓.๔) แผนงาน : ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการบริการ
- (๑) โครงการส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการบริการ
- ◇ ตัวชี้วัดโครงการ รายได้จากการท่องเที่ยว การค้า การลงทุนเพิ่มขึ้น
- ๓.๕) แผนงาน : ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจังหวัดหนองคาย
- (๑) โครงการ Nongkhai Startup city
- ◇ ตัวชี้วัดโครงการ จำนวนผู้ประกอบการ Startup รายใหม่ ไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การเสริมสร้างความมั่นคงของคน สังคม และสิ่งแวดล้อม

๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

- ๑.๑) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติดและภัยคุกคามทุกรูปแบบ
- ๑.๒) การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ๑.๓) พัฒนาระบบการบริการสุขภาพเพื่อรับมือต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานสากล
- ๑.๔) พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัยด้านการศึกษา แรงงาน สาธารณสุข และสังคม เพื่อลดปัญหาความยากจน ด้อยโอกาส และความเหลื่อมล้ำทางสังคม
- ๑.๕) การอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติรวมทั้งการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน
- ๑.๖) การขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๒.๑) คดีอาชญากรรมและคดียาเสพติดลดลงคิดเป็นร้อยละ ๒๕
- ๒.๒) การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อประชากรแสนคน)
- ๒.๓) สถานพยาบาลได้รับการรับรองมาตรฐาน HA เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘ ต่อปี
- ๒.๔) การเพิ่มพื้นที่สีเขียวนอกเขตป่าตามกฎหมาย ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ไร่

๒.๕) ร้อยละครัวเรือนเป้าหมายที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนตามฐานข้อมูล TPMAP ได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสมและเป็นระบบ

๒.๖) อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ ๑๕ – ๑๙ ปี ต่อประชากรหญิง อายุ ๑๕ – ๑๙ ปี พันคน

๒.๗) คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

๓.๑) แผนงาน : เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน ในการป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามด้านความมั่นคง

(๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนเพื่อป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามด้านความมั่นคง

◇ ตัวชี้วัดโครงการ ร้อยละคดีอาชญากรรม/ยาเสพติดลดลง

๓.๒) แผนงาน : การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๑) โครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

◇ ตัวชี้วัดโครงการ จำนวนครั้งในการจัดประชุมเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

๓.๓) แผนงาน : การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัยด้านการศึกษา แรงงาน สาธารณสุข และสังคม เพื่อลดปัญหาความยากจนด้วยโอกาส และความเหลื่อมล้ำทางสังคม

(๑) โครงการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย

◇ ตัวชี้วัดโครงการ ๑) จำนวนบุคลากรที่ได้รับการยกระดับมาตรฐานคุณภาพด้านการแพทย์แผนไทย และการควบคุมป้องกันโรคติดต่อในพื้นที่ชายแดน

๒) จำนวนแกนนำ/หมู่บ้านท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา

๓) จำนวนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ๒๕ หมู่บ้าน

๔) กลุ่มเป้าหมายตามระบบ TPMAP และครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ.ได้รับการพัฒนาตามเป้าหมาย

๕) จำนวนชุมชนคุณธรรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕/ปี

๓.๔) แผนงาน : พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ การจัดการขยะ/น้ำเสีย และทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

(๑) โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการจัดการขยะมูลฝอย/ น้ำเสีย

(๒) โครงการส่งเสริมและพัฒนาพลังงานทดแทน

(๓) โครงการขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

◇ ตัวชี้วัดโครงการ จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

- ๑.๑) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๑.๒) การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรภาครัฐ

๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๒.๑) ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด (%)
- ๒.๒) จำนวนนวัตกรรมการบริหารจัดการภาครัฐที่ได้รับการพัฒนา
- ๒.๓) ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่ได้รับการแก้ไข

๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

๓.๑) แผนงาน : พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

(๑) โครงการการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

◇ ตัวชี้วัดโครงการ จำนวนนวัตกรรมการบริหารจัดการภาครัฐที่ได้รับการพัฒนา

๓.๒) แผนงาน : พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรภาครัฐ

(๑) โครงการการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรภาครัฐ

◇ ตัวชี้วัดโครงการ จำนวนหลักสูตรการฝึกอบรมในการพัฒนาและเพิ่ม
ประสิทธิภาพบุคลากรภาครัฐ

แบบ จ.๑

ส่วนที่ ๓ แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
จังหวัดหนองคาย

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด: หนองคาย “เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน”

ประเด็นการพัฒนา (๒)	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา (๓)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖ (๔)	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (๕)
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิต สินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม	พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕
	มูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ แปรรูปเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๑๐
	ผลผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ เกษตรแปลงใหญ่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๒๐
	พื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน เพิ่มขึ้น	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๕,๐๐๐ ไร่
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาขีดความสามารถในการ แข่งขันทางการค้า การลงทุน การค้าชายแดน การท่องเที่ยว และ การบริการ	รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๕
	มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๒๐
	รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ชุมชน (OTOP) เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ /ปี	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๕๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคงของคน สังคม และสิ่งแวดล้อม	คดีอาชญากรรมและคดีอาเสพติด ลดลงคิดเป็นร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕
	การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕
	การเพิ่มพื้นที่สีเขียวนอกเขตป่า	๑๐๐ ไร่	๑๐๐ ไร่	๑๐๐ ไร่	๑๐๐ ไร่	๑๐๐ ไร่	๕๐๐ ไร่

ประเด็นการพัฒนา (๒)	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา (๓)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖ (๔)	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (๕)
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ (ต่อ) การเสริมสร้างความมั่นคงของคน สังคม และสิ่งแวดล้อม	ร้อยละครัวเรือนเป้าหมายที่ ประสบปัญหาความเดือดร้อน ตามฐานข้อมูล TPMAP ได้รับ การช่วยเหลืออย่างเหมาะสมและ เป็นระบบ	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
	อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ ๑๕ – ๑๙ ปี ต่อประชากรหญิง อายุ ๑๕ – ๑๙ ปี พันคน	๒๖ : ๑,๐๐๐	๒๕ : ๑,๐๐๐	๒๔ : ๑,๐๐๐	๒๓ : ๑,๐๐๐	๒๒ : ๑,๐๐๐	๒๒ : ๑,๐๐๐
	คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๑๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการ ภาครัฐ	ความสามารถในการเบิกจ่าย งบประมาณของจังหวัด (%)	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐
	จำนวนนวัตกรรมการบริหาร จัดการภาครัฐที่ได้รับการพัฒนา	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	๗๕
	ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียน/ ร้องทุกข์ที่ได้รับการแก้ไข	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๐

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (๗)	แหล่ง งบ ปม. (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๗ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๘ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๙ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๗๐ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ล้านบาท)
กิจกรรม ๒ ตลาดชุมชนคน หนองคาย									
กิจกรรม ๓ พัฒนาเศรษฐกิจ ท่องเที่ยวในชุมชนภายหลังวิกฤตโค วิดและยกระดับมาตรฐานแหล่ง ท่องเที่ยว									
แผนงานที่ ๕ ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจังหวัด หนองคาย	X๒,Y๕	๑,๒,๓	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดหนองคาย ร่วมกับหอการค้า จังหวัดหนองคาย						
๑. โครงการสำคัญที่ ๑ โครงการ Nongkhai Startup city				๕	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๔๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคงของคน สังคม และสิ่งแวดล้อม									
แผนงานที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการพื้นที่ชายแดน ในการป้องกัน และปราบปรามภัยคุกคามด้าน ความมั่นคง	X๑,Y๑	๑,๒,๓	ที่ทำการปกครอง จังหวัดหนองคาย						
๑. โครงการสำคัญที่ ๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการพื้นที่ชายแดนเพื่อ ป้องกันและปราบปรามภัยคุกคาม ด้านความมั่นคง			ที่ทำการปกครอง จังหวัดหนองคาย	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	๓๐	๑๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (๗)	แหล่ง งบ ปม. (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๗ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๘ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๙ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๗๐ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ล้านบาท)
กิจกรรมการเพิ่มศักยภาพชุดรักษา ความปลอดภัยหมู่บ้าน(ชรบ.) เพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคาม ด้านมั่นคงจังหวัดหนองคาย									
กิจกรรมการบริการจังหวัดเคลื่อนที่ แบบบูรณาการและหน่วยงานบำบัด ทุกข์บำรุงสุขจังหวัดหนองคาย									
กิจกรรมหนองคายน่าอยู่ เยาวชน ควรรู้และใส่ใจอาชญากรรม									
แผนงานที่ ๒ การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับ ประเทศเพื่อนบ้าน	X๑,Y๒	๑,๒	สำนักงานจังหวัด หนองคาย						
๑. โครงการสำคัญที่ ๑ โครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี กับประเทศเพื่อนบ้าน				๕	๕	๕	๕	๕	๒๕
กิจกรรมการเสริมสร้างความ สัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน									
แผนงานที่ ๓ การพัฒนาและยกระดับคุณภาพ ชีวิตทุกช่วงวัยด้านการศึกษา แรงงาน สาธารณสุข และสังคม เพื่อลดปัญหาความยากจนด้วย โอกาส และความเหลื่อมล้ำทาง สังคม	X๔,Y๑๗	๑,๒,๓	สำนักงานพัฒนา ชุมชนจังหวัด หนองคาย , สำนักงาน สาธารณสุข จังหวัดหนองคาย						

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (๗)	แหล่ง งบ ปม. (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๗ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๘ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๙ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๗๐ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ล้านบาท)
กิจกรรม ๘ มหกรรมสร้างสรรค์ นวัตกรรมทางการศึกษาและอาชีพ จังหวัดหนองคาย									
กิจกรรม ๙ สร้างงาน สร้างอาชีพ เพื่อคนคนดีสู่จังหวัดหนองคาย									
แผนงานที่ ๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ การจัดการขยะ/น้ำเสียและ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นระบบและยั่งยืน	X๕,Y๑๘	๑,๒,๓	สำนักงาน ทสจ. จังหวัดหนองคาย , สำนักงานส่งเสริม การปกครอง ท้องถิ่นจังหวัด หนองคาย , องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น						
๑. โครงการสำคัญที่ ๑ โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการ จัดการขยะมูลฝอย/ น้ำเสียและ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นระบบและยั่งยืน				๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐	๑๒๐	๕๖๐
กิจกรรมขับเคลื่อนและขยายผล โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ									
๒. โครงการสำคัญที่ ๒ โครงการส่งเสริมและพัฒนาพลังงาน ทดแทน				๕๐	๕๐	๗๐	๙๐	๑๐๐	๓๖๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (๗)	แหล่ง งบ ปม. (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๗ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๘ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๙ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๗๐ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ล้านบาท)
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ									
แผนงานที่ ๑ พัฒนาระบบการบริหารจัดการ ภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม	X๖,Y๒๐	๑,๒,๓	สำนักงานจังหวัด หนองคาย , สำนักงานสถิติ จังหวัดหนองคาย ,						
๑. โครงการสำคัญที่ ๑ โครงการพัฒนาระบบการ บริหารจัดการภาครัฐด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม				๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
กิจกรรม ๑ ประชาสัมพันธ์ Appilcation E-Qlands									
กิจกรรม ๒ ประยุกต์ใช้นวัตกรรม เพื่อการให้บริการประชาชนสู่ความ เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City)									
กิจกรรม ๓ เสริมสร้างองค์ความรู้ ผู้ประกอบการยุคใหม่									
แผนงานที่ ๒ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ บุคลากรภาครัฐ	X๖,Y๒๐	๑,๒,๓	สำนักงานคลัง จังหวัดหนองคาย , สำนักงานจังหวัด หนองคาย						
๑. โครงการสำคัญที่ ๑ โครงการพัฒนาและเพิ่ม ประสิทธิภาพบุคลากรภาครัฐ				๕	๕	๕	๕	๕	๒๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (๗)	แหล่ง งบ ปม. (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๗ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๘ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๙ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๗๐ (ล้านบาท)	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ล้านบาท)
กิจกรรม ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาจังหวัดหนองคาย ๔.๐									
กิจกรรม ๒ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์									
กิจกรรม ๓ การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการเงินการภาครัฐสำหรับข้าราชการและ									
รวมทั้งสิ้น*				๑,๘๓๐	๒,๗๔๕	๓,๗๑๕	๔,๖๘๕	๕,๖๕๕	๑๘,๖๓๐

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร

ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

๑) ประวัติความเป็นมา	๑
๒) ลักษณะภูมิประเทศ	๑
๓) ลักษณะภูมิอากาศ	๒
๔) ข้อมูลการปกครองและประชากร	๓
๕) จุดผ่านแดนระหว่างประเทศ	๕
๖) ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม	๕
๗) ศาสนสถานและนักบวช	๘
๘) ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑๑
	๑๓

๑.๒ ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

๑) ด้านเศรษฐกิจ	๒๑
๑.๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย	๒๑
๑.๒) การค้าชายแดน	๒๓
๑.๓) ด้านเกษตรกรรม	๓๐
๑.๔) ด้านอุตสาหกรรม	๑๑๕
๑.๕) ด้านการท่องเที่ยว	๑๑๙
๒) ด้านสังคมและความมั่นคง	๑๒๕
๒.๑) ด้านแรงงาน	๑๒๕
๒.๒) ด้านการศึกษา	๑๔๒
๒.๓) ด้านการสาธารณสุข	๑๕๘
๒.๔) ด้านความมั่นคง	๑๘๙
๒.๕) ด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๑๙๑
๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒๐๙
๓.๑) ด้านป่าไม้	๒๐๙
๓.๒) ด้านแหล่งน้ำ	๒๒๑
๓.๓) ด้านทรัพยากรธรณี	๒๒๙
๓.๔) ด้านสิ่งแวดล้อม	๒๓๑
๑.๓ ประเด็นปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่	๒๕๑
๑.๔ ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา	๒๘๒
๑.๕ นโยบาย ทิศทางการพัฒนา และข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ	๒๙๐

ส่วนที่ ๒ ประเด็นการพัฒนา

๒.๑ ผลการวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพของจังหวัด (SWOT Analysis)	๓๒๑
๒.๒ การวิเคราะห์กลยุทธ์ (TOWS Matrix)	๓๒๘
๒.๓ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (ระยะ ๕ ปี)	๓๓๕

ส่วนที่ ๓ สรุปงบประมาณโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๓.๑ แบบสรุปบัญชีรายการชุดโครงการ (แบบ จ.๑)	๓๔๑
--	-----

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

ภาคผนวก ข สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด (เฉพาะปีที่มีการปรับปรุงหรือทบทวนแผน)

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ ๑	ข้อมูลปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๔ – ๒๕๖๓	๔
ตารางที่ ๒	อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๔ – ๒๕๖๓	๔
ตารางที่ ๓	แสดงข้อมูลประชากรของจังหวัดหนองคาย	๕
ตารางที่ ๔	แสดงที่ตั้งจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนเพื่อการค้า	๗
ตารางที่ ๕	สถิติการเกิดปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาคย้อนหลัง ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๓	๙
ตารางที่ ๖	แสดงจำนวนวัด สำนักสงฆ์ และที่พักสงฆ์	๑๑
ตารางที่ ๗	แสดงจำนวนพระภิกษุ สามเณร แม่ชี	๑๒
ตารางที่ ๘	สรุปข้อมูลผู้ผลิตไฟฟ้า SPP/VSPJ จังหวัดหนองคาย	๑๓
ตารางที่ ๙	แสดงสถานีไฟฟ้าแรงสูงจังหวัดหนองคาย	๑๔
ตารางที่ ๑๐	แสดงโครงข่ายทางหลวงแผ่นดินที่อยู่ในความควบคุมของแขวงทางหลวงหนองคาย	๑๗
ตารางที่ ๑๑	โครงข่ายทางหลวงชนบทหนองคาย	๑๘
ตารางที่ ๑๒	เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางของจังหวัดหนองคาย	๑๙
ตารางที่ ๑๓	แสดงสถานที่ตั้งท่าเรือพาณิชย์จังหวัดหนองคาย	๒๐
ตารางที่ ๑๔	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย ณ ราคา ประจําปี	๒๑
ตารางที่ ๑๕	มูลค่าการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓	๒๔
ตารางที่ ๑๖	เปรียบเทียบมูลค่าการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว รายจังหวัด	๒๕
ตารางที่ ๑๗	สถิติการจดทะเบียนนิติบุคคล ปี ๒๕๖๑ - ปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย	๒๖
ตารางที่ ๑๘	ทะเบียนนิติบุคคลรายอำเภอ ปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย	๒๘
ตารางที่ ๑๙	ประเภทธุรกิจที่สำคัญ ปี ๒๕๖๓ จังหวัดหนองคาย	๒๙
ตารางที่ ๒๐	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓	๓๐
ตารางที่ ๒๑	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรรายอำเภอของจังหวัดหนองคาย	๓๑
ตารางที่ ๒๒	ข้อมูลด้านการเกษตรระดับจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒/๖๓	๓๒
ตารางที่ ๒๓	ที่ดินเกษตรกรรมของรัฐในเขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย	๓๗
ตารางที่ ๒๔	ที่ดินเอกชนในเขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย	๓๘
ตารางที่ ๒๕	แผนงาน/โครงการชลประทานขนาดใหญ่ของกรมชลประทาน (ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๗๐)	๔๐
ตารางที่ ๒๖	สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย	๔๕
ตารางที่ ๒๗	ข้อมูลข้าวนาปีจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓	๔๗
ตารางที่ ๒๘	ข้อมูลข้าวนาปรังจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓	๔๗
ตารางที่ ๒๙	ข้อมูลข้าวมวนจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓	๔๗
ตารางที่ ๓๐	ข้อมูลข้าวนาปีจังหวัดหนองคายปี ๒๕๖๒/๖๓ แยกรายอำเภอ	๕๑
ตารางที่ ๓๑	ต้นทุนการผลิตข้าว	๕๒
ตารางที่ ๓๒	การจัดการผลผลิตข้าวนาปี	๕๒
ตารางที่ ๓๓	รายชื่อผู้ประกอบการโรงสี/ทำข้าวและฉางข้าวที่รับซื้อข้าวเปลือก	๕๔
ตารางที่ ๓๔	ข้อมูลพื้นที่ปลูกยางพาราจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓	๕๕
ตารางที่ ๓๕	ต้นทุนการผลิตยางพารา	๕๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ ๓๖	แสดงครัวเรือนผู้เลี้ยงปลานิลเพศผู้ในกระชังแม่น้ำโขง	๖๐
ตารางที่ ๓๗	ข้อมูลการเลี้ยงปลานิลกระชังย้อนหลัง ๓ ปี ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๖๐
ตารางที่ ๓๘	สภาพปัญหา/ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขในการเลี้ยงปลานิลกระชัง	๖๑
ตารางที่ ๓๙	การเปรียบเทียบผลผลิตเฉลี่ยของปลานิล	๖๔
ตารางที่ ๔๐	ข้อมูลการเปรียบเทียบการเลี้ยงปลานิลในกระชังแม่น้ำโขง ประจำปี ๒๕๖๓	๖๔
ตารางที่ ๔๑	ข้อมูลการผลิตกล้วยจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓	๖๖
ตารางที่ ๔๒	ข้อมูลพืชผักที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓	๗๐
ตารางที่ ๔๓	ข้อมูลการผลิตสับปะรดจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๖๒	๗๑
ตารางที่ ๔๔	ข้อมูลการผลิตสับปะรดจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒ เป็นรายอำเภอ	๗๒
ตารางที่ ๔๕	ต้นทุนการผลิตสับปะรดต่อ ๑ ไร่	๗๒
ตารางที่ ๔๖	วิเคราะห์ต้นทุนกำไร ต่อ ๑ ไร่	๗๔
ตารางที่ ๔๗	ข้อมูลพื้นที่ปลูกทุเรียน ปี ๒๕๖๓	๗๕
ตารางที่ ๔๘	ข้อมูลพื้นที่ปลูกเงาะ ปี ๒๕๖๓	๗๕
ตารางที่ ๔๙	ข้อมูลพื้นที่ปลูกโกโก้ ปี ๒๕๖๓	๗๖
ตารางที่ ๕๐	ข้อมูลพื้นที่ปลูกมะพร้าวน้ำหอม ปี ๒๕๖๓	๗๖
ตารางที่ ๕๑	ข้อมูลพื้นที่ปลูกอะโวคาโด ปี ๒๕๖๓	๗๗
ตารางที่ ๕๒	แสดงมูลค่าสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญด้านปศุสัตว์ของจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓	๘๐
ตารางที่ ๕๓	แสดงรายงานจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓	๘๑
ตารางที่ ๕๔	เปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ในปี ๒๕๖๓	๘๒
ตารางที่ ๕๕	จำนวนโคเนื้อแยกตามจำนวนที่เลี้ยงจำนวนเกษตรกร ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓	๘๔
ตารางที่ ๕๖	เปรียบเทียบจำนวนโคเนื้อ ในปี ๒๕๖๓	๘๕
ตารางที่ ๕๗	รายงานกระบือแยกตามจำนวนที่เลี้ยงจำนวนเกษตรกร ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓	๘๙
ตารางที่ ๕๘	เปรียบเทียบจำนวนกระบือ ในปี ๒๕๖๓	๙๐
ตารางที่ ๕๙	ข้อมูลไก่ไข่และผลผลิตไข่ไก่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๙๒
ตารางที่ ๖๐	ข้อมูลราคาไข่ไก่คละหน้าฟาร์ม บาท/ฟอง ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓	๙๔
ตารางที่ ๖๑	แสดงจำนวนไก่พื้นเมือง ตามจำนวนที่เลี้ยงและจำนวนเกษตรกร	๙๗
ตารางที่ ๖๒	เปรียบเทียบจำนวนไก่พื้นเมืองที่เลี้ยงในประเทศไทย ปี ๒๕๖๓	๙๙
ตารางที่ ๖๓	แสดงจำนวนสุกรและจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓	๑๐๐
ตารางที่ ๖๔	แสดงจำนวนเกษตรกรและจำนวนสุกรของฟาร์มมาตรฐานในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๑๐๒
ตารางที่ ๖๕	ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่งออก และราคานำเข้า ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓	๑๐๒
ตารางที่ ๖๖	แสดงจำนวนแพะแยกตามจำนวนที่เลี้ยงและจำนวนเกษตรกร ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓	๑๐๕
ตารางที่ ๖๗	เปรียบเทียบจำนวนแพะที่เลี้ยงในประเทศไทย ปี ๒๕๖๓	๑๐๖
ตารางที่ ๖๘	ภาพรวมภาวะเศรษฐกิจสหกรณ์ทุกประเภทในจังหวัดหนองคายปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓	๑๐๙
ตารางที่ ๖๙	สรุปข้อมูลทุกสถาบันสหกรณ์ในจังหวัดหนองคาย ในปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓	๑๑๐
ตารางที่ ๗๐	ธุรกิจของสหกรณ์	๑๑๑
ตารางที่ ๗๑	ผลการดำเนินงานของธุรกิจสหกรณ์	๑๑๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ ๗๒	ผลการจัดระดับชั้นสหกรณ์จำแนกตามประเภท	๑๑๓
ตารางที่ ๗๓	แสดงจำนวนกลุ่มอาชีพสังกัดสหกรณ์ในจังหวัดหนองคาย	๑๑๔
ตารางที่ ๗๔	ประชากรจังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพแรงงาน	๑๒๕
ตารางที่ ๗๕	ตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจงาน	๑๒๖
ตารางที่ ๗๖ - ๗๘	ความต้องการแรงงานไทย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ จำแนกตามประเภทอาชีพ และวุฒิการศึกษา	๑๒๖
ตารางที่ ๗๙ - ๘๒	ผู้สมัครงาน จำแนกตามประเภทอาชีพ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๑๒๘
ตารางที่ ๘๓ - ๘๖	การบรรจงาน จำแนกตามประเภทอาชีพ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๑๓๑
ตารางที่ ๘๗	การไปทำงานต่างประเทศของคนหางาน จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๑๓๓
ตารางที่ ๘๘	การทำงานของคนต่างด้าวในจังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๑๓๔
ตารางที่ ๘๙	แสดงปีการศึกษาเฉลี่ยของคนจังหวัดหนองคายแยกกลุ่มอายุ แยกปีการศึกษา	๑๔๒
ตารางที่ ๙๐	ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (Reading Test : RT)	๑๔๗
ตารางที่ ๙๑	ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT)	๑๔๘
ตารางที่ ๙๒	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับประถมศึกษาปีที่ ๖	๑๔๙
ตารางที่ ๙๓	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑๔๙
ตารางที่ ๙๔	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๑๕๐
ตารางที่ ๙๕ - ๙๖	ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ	๑๕๐
ตารางที่ ๙๗ - ๙๙	คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบ	๑๕๒
ตารางที่ ๑๐๐	จำนวนโรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	๑๕๘
ตารางที่ ๑๐๑	สถิติชีพจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๒	๑๖๐
ตารางที่ ๑๐๒	แสดงข้อมูลกำลังคน ๓ สายงานหลัก ตามกรอบอัตรากำลัง	๑๖๑
ตารางที่ ๑๐๓	จำนวนบุคลากรสาธารณสุขของโรงพยาบาลในจังหวัดหนองคายตามที่ปฏิบัติงานจริง	๑๖๑
ตารางที่ ๑๐๔	อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔	๑๖๒
ตารางที่ ๑๐๕	อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดและอายุคาดเฉลี่ยการมีสุขภาพดี	๑๖๒
ตารางที่ ๑๐๖	๓ ลำดับแรกสาเหตุการป่วยประเภทผู้ป่วยนอก ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๑๖๓
ตารางที่ ๑๐๗	๓ ลำดับแรกสาเหตุการป่วยประเภทผู้ป่วยใน ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๑๖๔
ตารางที่ ๑๐๘	๑๐ ลำดับแรกสาเหตุการตาย จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒	๑๖๕
ตารางที่ ๑๐๙	จำนวนและอัตราการตายจากอุบัติเหตุทางถนน จังหวัดหนองคาย	๑๖๖
ตารางที่ ๑๑๐	ผลการรับรองมาตรฐานคุณภาพหน่วยบริการตามมาตรฐาน HA , JCI	๑๖๖
ตารางที่ ๑๑๑	จำนวนประชากร จำแนกตามสิทธิหลักประกันสุขภาพ จังหวัดหนองคาย	๑๖๗
ตารางที่ ๑๑๒	ข้อมูลร้อยละผู้สูงอายุ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒	๑๖๘
ตารางที่ ๑๑๓	จำนวนประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จังหวัดหนองคาย	๑๖๙
ตารางที่ ๑๑๔	ข้อมูลผลการตรวจคัดกรองประเมินสภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ	๑๖๙
ตารางที่ ๑๑๕	ประเด็นการร่วมกันแก้ไขปัญหาคูณภาพชีวิตของพื้นที่ตามบริบท	๑๗๐
ตารางที่ ๑๑๖	ผลการประเมินภายนอกตามมาตรฐานกฏอนามัยระหว่างประเทศ	๑๗๔
ตารางที่ ๑๑๗	ผลการดำเนินงานโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	๑๗๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ ๑๑๘	แสดงการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแยกเป็นรายอำเภอ	๑๗๘
ตารางที่ ๑๑๙	ตารางแสดงผลการตรวจเลือดเกษตรกร เพื่อคัดกรองความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมี	๑๘๐
ตารางที่ ๑๒๐	ข้อมูลจำนวนและอัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช แยกรายอำเภอ	๑๘๓
ตารางที่ ๑๒๑	แสดงจำนวนผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ กลุ่มโรคทางเดินหายใจ	๑๘๕
ตารางที่ ๑๒๒	แสดงจำนวนผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ กลุ่มโรคหัวใจหลอดเลือดและ สมองอุดตันขาดเลือด กลุ่มโรคตาอักเสบ กลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ กลุ่มโรคอื่นๆ	๑๘๖
ตารางที่ ๑๒๓	จำนวนป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ	๑๘๖
ตารางที่ ๑๒๔	แสดงร้อยละของผู้ป่วยนอกทั้งหมดที่ได้รับการ ตรวจ วินิจฉัย รักษาโรค	๑๘๘
ตารางที่ ๑๒๕	แสดงข้อมูลประชากรและจำนวนครัวเรือนจังหวัดหนองคาย (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๓)	๑๙๑
ตารางที่ ๑๒๖	แสดงสถิติการลงทะเบียนโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด รายอำเภอ	๑๙๒
ตารางที่ ๑๒๗	แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเด็กและเยาวชนย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๓)	๑๙๓
ตารางที่ ๑๒๘	แสดงสถิติข้อมูลแม่วัยรุ่นจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๑๙๓
ตารางที่ ๑๒๙	แสดงสถิติข้อมูลแม่เลี้ยงเดี่ยวจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๑๙๔
ตารางที่ ๑๓๐	แสดงสถิติการจดทะเบียนสมรสและสถิติการจดทะเบียนหย่าร้าง	๑๙๔
ตารางที่ ๑๓๑	แสดงจำนวนศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.)	๑๙๕
ตารางที่ ๑๓๒	แสดงศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.)	๑๙๕
ตารางที่ ๑๓๓	แสดงรายชื่อศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.)	๑๙๖
ตารางที่ ๑๓๔	แสดงสถิติความรุนแรงในครอบครัวจังหวัดหนองคาย	๑๙๖
ตารางที่ ๑๓๕	แสดงข้อมูลผู้สูงอายุ อายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป	๑๙๗
ตารางที่ ๑๓๖	แสดงข้อมูลการตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)	๑๙๗
ตารางที่ ๑๓๗	แสดงข้อมูลศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)	๑๙๘
ตารางที่ ๑๓๘	แสดงข้อมูลโรงเรียนผู้สูงอายุ	๑๙๙
ตารางที่ ๑๓๙	ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุจังหวัดหนองคาย	๒๐๐
ตารางที่ ๑๔๐	แสดงข้อมูลสถานการณ์คนพิการ	๒๐๐
ตารางที่ ๑๔๑	ข้อมูลแยกประเภทการให้ความช่วยเหลือคนพิการและผู้ดูแลจังหวัดหนองคาย	๒๐๑
ตารางที่ ๑๔๒	แสดงจำนวนคดีค้ามนุษย์แบ่งตามรูปแบบการค้ามนุษย์	๒๐๓
ตารางที่ ๑๔๓	ข้อมูลระบบกำจัดมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการ จังหวัดหนองคาย	๒๓๑
ตารางที่ ๑๔๔	สถานประกอบกิจการที่อาจก่อให้เกิดฝุ่นละอองในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๒๓๓
ตารางที่ ๑๔๕	จุดความร้อนในพื้นที่จังหวัดหนองคาย (จากดาวเทียม MODIS และ VIIRS)	๒๓๓
ตารางที่ ๑๔๖	แหล่งกำเนิดน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๒๓๔
ตารางที่ ๑๔๗	ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน จังหวัดหนองคาย	๒๓๕
ตารางที่ ๑๔๘	ความก้าวหน้าการเตรียมการเพื่อจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน	๒๓๖
ตารางที่ ๑๔๙	ปริมาณมูลฝอยจังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓	๒๓๗
ตารางที่ ๑๕๐	อัตราการเกิดมูลฝอยจังหวัดหนองคาย	๒๓๘
ตารางที่ ๑๕๑	ปริมาณมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดมูลฝอย	๒๓๘
ตารางที่ ๑๕๒	คุณภาพอากาศในพื้นที่บริเวณ ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย	๒๔๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ ๑๕๓	สถานประกอบกิจการที่อาจก่อให้เกิดฝุ่นละอองในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๒๔๔
ตารางที่ ๑๕๔	การคาดการณ์ปริมาณน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๒๔๕
ตารางที่ ๑๕๕	การตรวจสอบแหล่งกำเนิดน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๒๔๖
ตารางที่ ๑๕๖	คุณภาพน้ำผิวดินเฉลี่ยของพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๒๔๗

สารบัญภาพ

แผนภาพที่		หน้า
แผนภาพที่ ๑	ขอบเขตการแบ่งพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๑
แผนภาพที่ ๒	แสดงผังสถานที่ตั้งจุดผ่านแดนและจุดผ่อนปรน	๗
แผนภาพที่ ๓	แผนที่การเกิดปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาคย้อนหลัง ประจำปี ๒๕๖๓	๑๐
แผนภาพที่ ๔	แสดงโครงข่ายทางหลวงแผ่นดินของจังหวัดหนองคาย	๑๖
แผนภาพที่ ๕	แสดงอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจังหวัดหนองคาย	๒๒
แผนภาพที่ ๖	แสดงโครงสร้างสัดส่วนสาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย	๒๓
แผนภาพที่ ๗	เปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนเกษตรกร ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๓๑
แผนภาพที่ ๘	ประเภทพื้นที่ถือครองทำการเกษตร	๓๓
แผนภาพที่ ๙	แสดงเขตโครงการจัดรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย	๔๑
แผนภาพที่ ๑๐	รูปแบบระบบชลประทานในไร่นา	๔๔
แผนภาพที่ ๑๑	สัดส่วนมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย	๔๖
แผนภาพที่ ๑๒	สัดส่วนพื้นที่ปลูกข้าวนาปีรวม ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓	๔๘
แผนภาพที่ ๑๓	สัดส่วนพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังรวม ปี ๒๕๖๓	๔๘
แผนภาพที่ ๑๔	ข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ และข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๓	๔๙
แผนภาพที่ ๑๕	ข้อมูลผลผลิตข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ และข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๓	๔๙
แผนภาพที่ ๑๖	พื้นที่ปลูกข้าวรวม (ข้าวเหนียวและข้าวเจ้า ทั้งนาปีและนาปรัง)	๕๐
แผนภาพที่ ๑๗	ผลผลิตข้าวรวม (ข้าวเหนียวและข้าวเจ้า ทั้งนาปีและนาปรัง)	๕๐
แผนภาพที่ ๑๘	เปรียบเทียบข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกข้าวรายอำเภอ	๕๑
แผนภาพที่ ๑๙	ข้อมูลการผลิตสับปะรดจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๒	๗๑
แผนภาพที่ ๒๐	แสดงมูลค่าผลผลิตสัตว์เศรษฐกิจของจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๘๑
แผนภาพที่ ๒๑	แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๘๒
แผนภาพที่ ๒๒	แสดงเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๓	๘๓
แผนภาพที่ ๒๓	แสดงจำนวนโคเนื้อพื้นที่จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๘๕
แผนภาพที่ ๒๔	แสดงจำนวนโคเนื้อระดับจังหวัดหนองคาย ระดับภาคและระดับประเทศ	๘๖
แผนภาพที่ ๒๕	แสดงจำนวนกระบือ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๙๐
แผนภาพที่ ๒๖	จำนวนไก่ไข่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย(ตัว) ช่วงระหว่างปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๙๒
แผนภาพที่ ๒๗	ประเภทเกษตรกรที่เลี้ยงไก่ไข่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๙๓
แผนภาพที่ ๒๘	จำนวนเกษตรกรและไก่ไข่ รายเขตปศุสัตว์	๙๔
แผนภาพที่ ๒๙	สัดส่วนต้นทุนในการผลิตไก่ไข่	๙๕
แผนภาพที่ ๓๐	จำนวนไก่พื้นเมืองและเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๙๘
แผนภาพที่ ๓๑	แสดงต้นทุนการผลิตไก่พื้นเมือง	๙๙
แผนภาพที่ ๓๒	แสดงจำนวนเกษตรกรและจำนวนสุกร ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๑๐๑
แผนภาพที่ ๓๓	แสดงจำนวนแพะจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๑๐๖
แผนภาพที่ ๓๔	แผนที่ภาพถ่ายแสดงพื้นที่ป่าของจังหวัดหนองคาย	๒๑๑
แผนภาพที่ ๓๕	แผนที่ลุ่มน้ำสาขาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลอุทกนิยามวิทยา และอุทกวิทยาของพื้นที่จังหวัดหนองคาย	๒๒๑
แผนภาพที่ ๓๖	สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ	๒๓๒

